Druk nr 806 cz.1

Warszawa, 8 października 2012 r.

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-94-12

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów
z projektami aktów wykonawczych.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Sprawiedliwości.

Z poważaniem

(-) Donald Tusk

Projekt

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów[1)]

Art. 1. W ustawie z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2010 r. Nr 46, poz. 275, z późn. zm.[2)]) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 60^1 w § 4:

a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) wykonuje odpłatnie zadania przewodnika górskiego bez uprawnień wymaganych dla określonego obszaru górskiego,”,

b) po pkt 1 dodaje się pkt 1a i 1b w brzmieniu:

„1a) wykonuje odpłatnie zadania polegające na prowadzeniu i szkoleniu turystów podczas wyjść wspinaczkowych i alpinistycznych oraz zjazdów narciarskich i snowboardowych, a także podczas pokonywania stromych koryt rwących potoków górskich i wodospadów przy użyciu technik alpinistycznych bez sprzętu pływającego (canyoning), bez uzupełniającego szkolenia do prowadzenia wycieczek w warunkach wysokogórskich dla przewodników górskich lub bez posiadania certyfikatu Międzynarodowej Federacji Stowarzyszeń Przewodników Górskich UIAGM/IVBV/IFMGA,

1b) prowadzi szkolenie dla kandydatów na przewodników górskich bez wymaganego wpisu do rejestru organizatorów szkoleń,";

2) art. 138d otrzymuje brzmienie:

„Art. 138d. § 1. Kto, podejmując zadania przewodnika górskiego na określonym obszarze górskim lub zadania polegające na prowadzeniu i szkoleniu turystów podczas wyjść wspinaczkowych i alpinistycznych oraz zjazdów narciarskich i snowboardowych, a także podczas pokonywania stromych koryt rwących potoków górskich i wodospadów przy użyciu technik alpinistycznych bez sprzętu pływającego (canyoning), wprowadza w błąd co do posiadanych uprawnień, posiadanych certyfikatów lub odbytych szkoleń, podlega karze ograniczenia wolności albo grzywny.

§ 2. Tej samej karze podlega organizator turystyki, który wprowadza klientów w błąd co do uprawnień osób, którym powierza wykonywanie zadań przewodnika górskiego lub zadań polegających na prowadzeniu i szkoleniu turystów podczas wyjść wspinaczkowych i alpinistycznych oraz zjazdów narciarskich i snowboardowych, a także podczas pokonywania stromych koryt rwących potoków górskich i wodospadów przy użyciu technik alpinistycznych bez sprzętu pływającego (canyoning).".

Art. 2. W ustawie z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2009 r. Nr 146, poz. 1188, z późn. zm.[3)]) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4a dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. W przypadku świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej stanowi ona również przedmiot działalności przedsiębiorstwa, o którym mowa w ust. 1.”;

2) w art. 66:

a) w ust. 1:

– po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a) osób, które co najmniej trzy lata wykonywały zawód komornika;”,

– pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) osób, które zdały egzamin sędziowski lub prokuratorski po dniu 1 stycznia 1991 r. lub egzamin notarialny po dniu 22 kwietnia 1991 r. oraz w okresie 5 lat przed złożeniem wniosku o wpis na listę adwokatów, łącznie przez okres co najmniej 3 lat:

a) zajmowały stanowisko asesora sądowego, asesora prokuratorskiego, referendarza sądowego, starszego referendarza sądowego, aplikanta sądowego, aplikanta prokuratorskiego, aplikanta sądowo-prokuratorskiego, asystenta prokuratora, asystenta sędziego lub były zatrudnione w Sądzie Najwyższym, Trybunale Konstytucyjnym lub w międzynarodowym organie sądowym, w szczególności w Trybunale Sprawiedliwości Unii Europejskiej lub Europejskim Trybunale Praw Człowieka i wykonywały zadania odpowiadające czynnościom asystenta sędziego lub

b) wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej przez adwokata lub radcę prawnego na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej w kancelarii

adwokackiej, zespole adwokackim, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej lub komandytowo-akcyjnej, o których mowa w art. 4a ust. 1, lub kancelarii radcy prawnego, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej lub komandytowo-akcyjnej, o których mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 10, poz. 65, z późn. zm.[4)]), lub

c) były zatrudnione w urzędach organów władzy publicznej lub w państwowych jednostkach organizacyjnych i wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane z tworzeniem projektów ustaw, rozporządzeń lub aktów prawa miejscowego;",

– w pkt 5 w lit. b kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. c w brzmieniu:

„c) były zatrudnione w urzędach organów władzy publicznej lub w państwowych jednostkach organizacyjnych i wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane z tworzeniem projektów ustaw, rozporządzeń lub aktów prawa miejscowego.",

b) w ust. 2:

– pkt 2 – 4 otrzymują brzmienie:

„2) osoby, które przez okres co najmniej 3 lat w okresie nie dłuższym niż 6 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu były zatrudnione na stanowisku referendarza sądowego, starszego referendarza sądowego, asystenta prokuratora, asystenta sędziego lub były zatrudnione w Sądzie Najwyższym, Trybunale Konstytucyjnym lub w międzynarodowym organie sądowym, w szczególności w Trybunale Sprawiedliwości Unii Europejskiej lub Europejskim Trybunale

Praw Człowieka i wykonywały zadania odpowiadające czynnościom asystenta sędziego;

3) osoby, które po ukończeniu wyższych studiów prawniczych przez okres co najmniej 3 lat w okresie nie dłuższym niż 6 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu wykonywały na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej przez adwokata lub radcę prawnego w kancelarii adwokackiej, zespole adwokackim, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej lub komandytowo-akcyjnej, o których mowa w art. 4a ust. 1, lub kancelarii radcy prawnego, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej, o których mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych;

4) osoby, które po ukończeniu wyższych studiów prawniczych przez okres co najmniej 3 lat w okresie nie dłuższym niż 6 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu były zatrudnione w urzędach organów władzy publicznej i wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej na rzecz tych urzędów;”,

– po pkt 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu:

„4a) osoby, które po ukończeniu aplikacji legislacyjnej przez okres co najmniej 3 lat w okresie nie dłuższym niż 6 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu były zatrudnione w urzędach organów władzy publicznej lub w państwowych jednostkach organizacyjnych i wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio

związane z tworzeniem projektów ustaw, rozporządzeń lub aktów prawa miejscowego;”,

– pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) osoby, które zdały egzamin sędziowski, prokuratorski, notarialny lub komorniczy.”;

3) w art. 68:

a) w ust. 3 w pkt 5 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 6 i 7 w brzmieniu:

„6) dokumenty zaświadczające co najmniej 3-letni okres zatrudnienia w urzędach organów władzy publicznej lub w państwowych jednostkach organizacyjnych i wykonywania wymagających wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związanych z tworzeniem projektów ustaw, rozporządzeń lub aktów prawa miejscowego w tych urzędach lub państwowych jednostkach organizacyjnych – w przypadku osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 4 lit. c i pkt 5 lit. c;

7) dokument zaświadczający uzyskanie pozytywnego wyniku z egzaminu notarialnego.”,

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Okręgowa rada adwokacka podejmuje uchwałę w sprawie wpisu na listę adwokatów w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku o wpis.”,

c) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. W przypadku niepodjęcia uchwały przez okręgową radę adwokacką w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku o wpis na listę adwokatów, lub niepodjęcia uchwały przez Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej w terminie 30 dni od dnia złożenia odwołania, zainteresowanemu służy skarga do sądu administracyjnego.”;

4) w art. 69 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Okręgowa rada adwokacka przesyła wraz z aktami osobowymi kandydata do Ministra Sprawiedliwości w terminie 7 dni każdą uchwałę o wpisie na listę adwokatów, a w terminie 30 dni każdą uchwałę o wpisie na listę aplikantów adwokackich. Okręgowa rada adwokacka w terminie 7 dni zawiadamia Ministra Sprawiedliwości o każdej uchwale o odmowie wpisu na listę adwokatów, a w terminie 30 dni o każdej uchwale o odmowie wpisu na listę aplikantów adwokackich.”;

5) w art. 75c w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Minister Sprawiedliwości zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej w terminie do dnia 30 czerwca każdego roku ogłoszenie o egzaminie wstępnym, w którym podaje w szczególności:”;

6) w art. 76 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Aplikacja adwokacka rozpoczyna się dnia 1 stycznia każdego roku i trwa 3 lata. Celem aplikacji adwokackiej jest przygotowanie aplikanta do należytego i samodzielnego wykonywania zawodu adwokata, w szczególności wykształcenie umiejętności z zakresu zastępstwa procesowego, sporządzania pism, umów i opinii oraz przyswojenie zasad wykonywania zawodu.

2. Aplikantowi, który odbył aplikację adwokacką, właściwa okręgowa rada adwokacka wydaje niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia zakończenia aplikacji adwokackiej, zaświadczenie o jej odbyciu.”;

7) w art. 76a:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Pracownikowi wpisanemu na listę aplikantów adwokackich, który uzyskał zgodę pracodawcy na odbywanie aplikacji adwokackiej, przysługuje zwolnienie od pracy w celu uczestniczenia

w obowiązkowych zajęciach szkoleniowych, z zachowaniem prawa do wynagrodzenia.”,

b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Pracownikowi wpisanemu na listę aplikantów adwokackich, który nie uzyskał zgody pracodawcy na odbywanie aplikacji adwokackiej, przysługuje zwolnienie od pracy w celu uczestniczenia w obowiązkowych zajęciach szkoleniowych, bez zachowania prawa do wynagrodzenia.”;

8) w art. 77 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Przez okres 6 miesięcy od dnia otrzymania zaświadczenia o odbyciu aplikacji adwokackiej aplikant adwokacki może zastępować adwokata w zakresie, o którym mowa w ust. 1 i 2, chyba że otrzymał negatywny wynik z egzaminu adwokackiego albo nie przystąpił do tego egzaminu.”;

9) w art. 77a:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Minister Sprawiedliwości powołuje przed każdym egzaminem adwokackim, w drodze zarządzenia, zespół do przygotowania zadań na egzamin adwokacki, zwany dalej „zespołem”.”,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Obsługę administracyjno-biurową zespołu zapewnia Minister Sprawiedliwości. W ramach obsługi administracyjno-biurowej zespołu Minister Sprawiedliwości uzgadnia z przewodniczącym zespołu lub jego zastępcą terminarz pracy zespołu oraz zapewnia zespołowi miejsce i odpowiednie warunki pracy.”,

c) uchyla się ust. 6 i 7,

d) ust. 8 – 13 otrzymują brzmienie:

„8. Na pierwszą do piątej części egzaminu adwokackiego zespół sporządza zadania wraz z opisami istotnych zagadnień z zakresu

prawa karnego, cywilnego lub rodzinnego, gospodarczego, administracyjnego oraz zasad wykonywania zawodu.

9. Okręgowa rada adwokacka może zgłaszać zespołowi, za pośrednictwem przewodniczącego zespołu, propozycje zadań wraz z opisami istotnych zagadnień.

10. Ostateczną treść zadań wraz z opisami istotnych zagadnień ustala zespół większością głosów w obecności co najmniej pięciu członków zespołu. W razie równej liczby głosów rozstrzyga głos przewodniczącego zespołu.

11. Do wydrukowania i doręczenia zadań wraz z opisami istotnych zagadnień poszczególnym komisjom egzaminacyjnym, o których mowa w art. 78 ust. 1, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759, z późn. zm.[5)]), jeżeli wartość zamówienia jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 tej ustawy.

12. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Adwokackiej, określi, w drodze rozporządzenia:

    1) tryb i sposób działania zespołu,

    2) tryb i sposób zgłaszania propozycji zadań wraz z opisami istotnych zagadnień, ich przygotowania, przechowywania oraz przekazywania komisjom egzaminacyjnym, o których mowa w art. 78 ust. 1

    – uwzględniając konieczność prawidłowego i efektywnego przeprowadzenia egzaminu adwokackiego, w szczególności konieczność zabezpieczenia zadań przed ich nieuprawnionym ujawnieniem;

    3) wysokość wynagrodzenia przewodniczącego i członków zespołu, uwzględniając nakład ich pracy i zakres obowiązków oraz liczbę kandydatów.

13. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, tryb i sposób udzielenia zamówienia, o którym mowa w ust. 11, zapewniając zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców i mając na uwadze konieczność zabezpieczenia zadań przed ich nieuprawnionym ujawnieniem.”;

10) w art. 78:

a) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Do składu komisji egzaminacyjnych kandydatów na członków wskazują: Minister Sprawiedliwości – 4 egzaminatorów i Naczelna Rada Adwokacka – 4 adwokatów jako egzaminatorów.

4. Minister Sprawiedliwości powołuje, w drodze zarządzenia, komisje egzaminacyjne na obszarze właściwości jednej lub kilku okręgowych rad adwokackich oraz wyznacza, po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Adwokackiej, przewodniczącego komisji egzaminacyjnej i jego zastępcę.”,

b) ust. 6 i 7 otrzymują brzmienie:

„6. Do wygaśnięcia członkostwa lub odwołania członka komisji egzaminacyjnej przepisy art. 75f stosuje się odpowiednio.

7. Członkowie komisji egzaminacyjnych składają oświadczenia, o których mowa w art. 75g ust. 3, w terminie 7 dni od dnia upływu terminu do złożenia wniosku o dopuszczenie do egzaminu adwokackiego. W przypadku wystąpienia okoliczności, o których mowa w art. 75g ust. 1, przewodniczący komisji egzaminacyjnej zawiadamia o tym niezwłocznie Ministra Sprawiedliwości. Minister Sprawiedliwości odwołuje członka komisji egzaminacyjnej z przyczyn określonych w art. 75g ust. 1. Przepis art. 75g ust. 2 stosuje się odpowiednio.”;

11) w art. 78a:

a) w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Naczelną Radą Adwokacką zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej, nie później niż 90 dni przed terminem egzaminu adwokackiego, ogłoszenie o egzaminie adwokackim, w którym podaje w szczególności:”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Aplikanci adwokaccy składają wniosek do komisji egzaminacyjnej na obszarze właściwości okręgowej rady adwokackiej, w której odbyli aplikację adwokacką. Osoby uprawnione do przystąpienia do egzaminu adwokackiego bez odbycia aplikacji składają wniosek do komisji egzaminacyjnej na obszarze właściwości okręgowej rady adwokackiej właściwej ze względu na ich miejsce zamieszkania, a w przypadku braku miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do wybranej komisji egzaminacyjnej. Okręgowe rady adwokackie, każdego roku, w terminie 7 dni od dnia zakończenia aplikacji adwokackiej, przekazują właściwej terytorialnie komisji egzaminacyjnej oraz Ministrowi Sprawiedliwości listę osób, które odbyły aplikację adwokacką.”,

c) w ust. 4:

– pkt 5 – 7 otrzymują brzmienie:

„5) dokumenty zaświadczające co najmniej 3-letni okres zatrudnienia, o którym mowa w art. 66 ust. 2 pkt 2, na stanowiskach referendarza sądowego, starszego referendarza sądowego, asystenta prokuratora lub asystenta sędziego, a w przypadku osób, które były zatrudnione w Sądzie Najwyższym, Trybunale Konstytucyjnym lub w międzynarodowym organie sądowym, w szczególności w Trybunale Sprawiedliwości Unii Europejskiej lub Europejskim Trybunale Praw Człowieka i wykonywały

zadania odpowiadające czynnościom asystenta sędziego – również dokumenty określające zakres ich obowiązków;

6) dokumenty zaświadczające co najmniej 3-letni okres zatrudnienia lub wykonywania wymagających wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związanych ze świadczeniem pomocy prawnej przez adwokata lub radcę prawnego na podstawie umów cywilnoprawnych w kancelarii adwokackiej, zespole adwokackim, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej lub komandytowo-akcyjnej, o których mowa w art. 4a ust. 1, lub kancelarii radcy prawnego, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej lub komandytowo-akcyjnej, o których mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych;

7) dokumenty zaświadczające co najmniej 3-letni okres zatrudnienia w urzędach organów władzy publicznej i wykonywania wymagających wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związanych ze świadczeniem pomocy prawnej na rzecz tych urzędów;”,

– po pkt 7 dodaje się pkt 7a w brzmieniu:

„7a) dokument zaświadczający o ukończeniu aplikacji legislacyjnej oraz dokumenty zaświadczające co najmniej 3-letni okres zatrudnienia w urzędach organów władzy publicznej lub w państwowych jednostkach organizacyjnych i wykonywania wymagających wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związanych z tworzeniem projektów ustaw, rozporządzeń lub aktów prawa miejscowego w tych urzędach lub jednostkach;”,

– pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) dokumenty zaświadczające o zdaniu egzaminu sędziowskiego, prokuratorskiego, notarialnego lub komorniczego;”;

12) art. 78c otrzymuje brzmienie:

„Art. 78c. 1. Pracownikowi przysługuje prawo do urlopu płatnego w wysokości 80% wynagrodzenia, w wymiarze 30 dni kalendarzowych, w celu przygotowania się do egzaminu adwokackiego. Z uprawnienia tego można skorzystać tylko jeden raz.

2. Pracownikowi przysługuje zwolnienie od pracy z zachowaniem prawa do wynagrodzenia w celu uczestniczenia w egzaminie wstępnym i adwokackim.”;

13) w art. 78d:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Egzamin adwokacki polega na sprawdzeniu przygotowania prawniczego osoby przystępującej do egzaminu adwokackiego, zwanej dalej „zdającym”, do samodzielnego i należytego wykonywania zawodu adwokata.”,

b) uchyla się ust. 3 i 4,

c) ust. 5 – 8 otrzymują brzmienie:

„5. Pierwsza część egzaminu adwokackiego obejmuje rozwiązanie zadania z zakresu prawa karnego, polegającego na przygotowaniu aktu oskarżenia, apelacji albo skargi konstytucyjnej, a w przypadku uznania, że jest brak podstaw do ich wniesienia, na sporządzeniu opinii prawnej w oparciu o akta lub przedstawiony stan faktyczny opracowane na potrzeby egzaminu.

6. Druga część egzaminu adwokackiego obejmuje rozwiązanie zadania z zakresu prawa cywilnego lub rodzinnego, polegającego na przygotowaniu pozwu lub wniosku albo apelacji, a w przypadku uznania, że jest brak podstaw do ich wniesienia, na

sporządzeniu opinii prawnej w oparciu o akta lub przedstawiony stan faktyczny opracowane na potrzeby egzaminu.

7. Trzecia część egzaminu adwokackiego obejmuje rozwiązanie zadania z zakresu prawa gospodarczego, polegającego na przygotowaniu umowy albo sporządzeniu pozwu, wniosku lub apelacji, a w przypadku uznania, że jest brak podstaw do ich wniesienia, na sporządzeniu opinii prawnej w oparciu o akta lub przedstawiony stan faktyczny opracowane na potrzeby egzaminu.
8. Czwarta część egzaminu adwokackiego obejmuje rozwiązanie zadania z zakresu prawa administracyjnego, polegającego na przygotowaniu skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego lub skargi kasacyjnej do Naczelnego Sądu Administracyjnego, a w przypadku uznania, że jest brak podstaw do ich wniesienia, na sporządzeniu opinii prawnej w oparciu o akta lub przedstawiony stan faktyczny opracowane na potrzeby egzaminu.”,

d) po ust. 8 dodaje się ust. 8a w brzmieniu:

„8a. Piąta część egzaminu adwokackiego obejmuje rozwiązanie zadania z zakresu zasad wykonywania zawodu polegającego na przygotowaniu opinii prawnej w oparciu o akta lub przedstawiony stan faktyczny opracowane na potrzeby egzaminu.”,

e) uchyla się ust. 9,

f) ust. 10 otrzymuje brzmienie:

„10. Egzaminatorzy dokonują oceny za każdą część od pierwszej do piątej egzaminu adwokackiego przy zastosowaniu następującej skali ocen:

1) oceny pozytywne:

a) celująca (6),

b) bardzo dobra (5),

c) dobra (4),

d) dostateczna (3);

2) ocena negatywna – niedostateczna (2).”,

g) ust. 12 i 13 otrzymują brzmienie:

„12. W trakcie egzaminu adwokackiego zdający może korzystać z tekstów aktów prawnych i komentarzy oraz orzecznictwa.

13. Przepisy art. 75h ust. 1, 2 i 4 – 6 stosuje się odpowiednio.”;

14) w art. 78e:

a) uchyla się ust. 1,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Oceny rozwiązania każdego z zadań z części od pierwszej do czwartej egzaminu adwokackiego dokonują niezależnie od siebie dwaj egzaminatorzy z dziedzin prawa, których dotyczy praca pisemna, jeden spośród wskazanych przez Ministra Sprawiedliwości, drugi spośród wskazanych przez Naczelną Radę Adwokacką, biorąc pod uwagę w szczególności zachowanie wymogów formalnych, właściwość zastosowanych przepisów prawa i umiejętność ich interpretacji, poprawność zaproponowanego przez zdającego sposobu rozstrzygnięcia problemu z uwzględnieniem interesu strony, którą zgodnie z zadaniem reprezentuje. Oceny rozwiązania zadania z części piątej egzaminu adwokackiego dokonują niezależnie od siebie dwaj egzaminatorzy wyznaczeni przez przewodniczącego komisji egzaminacyjnej, jeden spośród wskazanych przez Ministra Sprawiedliwości, drugi spośród wskazanych przez Naczelną Radę Adwokacką, biorąc pod uwagę w szczególności zachowanie wymogów formalnych, właściwość zastosowanych przepisów prawa i umiejętność ich interpretacji, poprawność zaproponowanego przez zdającego sposobu rozstrzygnięcia problemu z uwzględnieniem interesu publicznego.”,

c) ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„4. Ostateczną ocenę z pracy pisemnej z danego zadania z części od pierwszej do piątej egzaminu adwokackiego stanowi średnia ocen cząstkowych przyznanych przez każdego z egzaminatorów, przy czym:

1) oceny pozytywne to:

a) celująca – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi 6,00,

b) bardzo dobra – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi 5,00 lub 5,50,

c) dobra – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi 4,00 lub 4,50,

d) dostateczna – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi 3,00 lub 3,50;

2) ocena negatywna – niedostateczna – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi 2,00 lub 2,50.

5. W przypadku gdy przynajmniej dwie oceny cząstkowe z prac pisemnych zdającego z zadań z części od pierwszej do piątej egzaminu adwokackiego są negatywne, a średnia arytmetyczna, o której mowa w ust. 4, wskazuje na pozytywną ostateczną ocenę tych prac, komisja egzaminacyjna:

1) odstępuje od wystawienia ostatecznych ocen z tych prac oraz

2) przekazuje komisji egzaminacyjnej II stopnia przy Ministrze Sprawiedliwości, o której mowa w art. 78h, prace pisemne zdającego oraz ich oceny cząstkowe, wraz z uzasadnieniami, w celu ustalenia ostatecznych ocen tych prac.”;

15) w art. 78f w ust. 2 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Komisja egzaminacyjna doręcza zdającemu uchwałę o wyniku egzaminu adwokackiego, a jej odpis przesyła Ministrowi Sprawiedliwości, Prezesowi

Naczelnej Rady Adwokackiej, właściwej okręgowej radzie adwokackiej oraz dołącza do akt osobowych zdającego.”;

16) w art. 79 w ust. 1 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 – 5 w brzmieniu:

„3) wpisu na listę adwokatów;

4) otrzymania negatywnego wyniku z egzaminu adwokackiego;

5) upływu 6 miesięcy od dnia otrzymania zaświadczenia o odbyciu aplikacji adwokackiej.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 10, poz. 65, z późn. zm.[6)]) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 8 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. W przypadku świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej stanowi ona również przedmiot działalności przedsiębiorstwa, o którym mowa w ust. 1.”;

2) w art. 24 w ust. 2a w pkt 5 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 6 i 7 w brzmieniu:

„6) dokumenty zaświadczające co najmniej 3-letni okres zatrudnienia w urzędach organów władzy publicznej lub w państwowych jednostkach organizacyjnych i wykonywania wymagających wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związanych z tworzeniem projektów ustaw, rozporządzeń lub aktów prawa miejscowego w tych urzędach lub w państwowych jednostkach organizacyjnych – w przypadku osób, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 4 lit. c i pkt 5 lit. c;

7) dokument zaświadczający uzyskanie pozytywnego wyniku z egzaminu notarialnego.”;

3) w art. 25:

a) w ust. 1:

– po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a) osób, które co najmniej trzy lata wykonywały zawód komornika;”,

– pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) osób, które zdały egzamin sędziowski lub prokuratorski po dniu 1 stycznia 1991 r. lub egzamin notarialny po dniu 22 kwietnia 1991 r. oraz w okresie 5 lat przed złożeniem wniosku o wpis na listę radców prawnych, łącznie przez okres co najmniej 3 lat:

a) zajmowały stanowisko asesora sądowego, asesora prokuratorskiego, referendarza sądowego, starszego referendarza sądowego, aplikanta sądowego, aplikanta prokuratorskiego, aplikanta sądowo-prokuratorskiego, asystenta prokuratora, asystenta sędziego lub były zatrudnione w Sądzie Najwyższym, Trybunale Konstytucyjnym lub w międzynarodowym organie sądowym, w szczególności w Trybunale Sprawiedliwości Unii Europejskiej lub Europejskim Trybunale Praw Człowieka i wykonywały zadania odpowiadające czynnościom asystenta sędziego lub

b) wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej przez adwokata lub radcę prawnego na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej w kancelarii adwokackiej, zespole adwokackim, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej lub komandytowo-akcyjnej, o których mowa w art. 4a ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2009 r. Nr 146, poz. 1188, z późn. zm.[7)]), lub kancelarii radcy

prawnego, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej lub komandytowo-akcyjnej, o których mowa w art. 8 ust. 1, lub

c) były zatrudnione w urzędach organów władzy publicznej lub w państwowych jednostkach organizacyjnych i wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane z tworzeniem projektów ustaw i rozporządzeń lub aktów prawa miejscowego;”,

– w pkt 5 w lit. b kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. c w brzmieniu:

„c) były zatrudnione w urzędach organów władzy publicznej lub w państwowych jednostkach organizacyjnych i wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane z tworzeniem projektów ustaw, rozporządzeń lub aktów prawa miejscowego.”,

b) w ust. 2:

– pkt 2 – 4 otrzymują brzmienie:

„2) osoby, które przez okres co najmniej 3 lat w okresie nie dłuższym niż 6 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu były zatrudnione na stanowisku referendarza sądowego, starszego referendarza sądowego, asystenta prokuratora, asystenta sędziego lub były zatrudnione w Sądzie Najwyższym, Trybunale Konstytucyjnym lub w międzynarodowym organie sądowym, w szczególności w Trybunale Sprawiedliwości Unii Europejskiej lub Europejskim Trybunale Praw Człowieka i wykonywały zadania odpowiadające czynnościom asystenta sędziego;

3) osoby, które po ukończeniu wyższych studiów prawniczych przez okres co najmniej 3 lat w okresie nie dłuższym niż 6 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu wykonywały na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej przez radcę prawnego lub adwokata w kancelarii radcy prawnego, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej lub komandytowo-akcyjnej, o których mowa w art. 8 ust. 1, lub kancelarii adwokackiej, zespole adwokackim, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej lub komandytowo-akcyjnej, o których mowa w art. 4a ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze;

4) osoby, które po ukończeniu wyższych studiów prawniczych przez okres co najmniej 3 lat w okresie nie dłuższym niż 6 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu były zatrudnione w urzędach organów władzy publicznej i wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej na rzecz tych urzędów;”,

– po pkt 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu:

„4a) osoby, które po ukończeniu aplikacji legislacyjnej przez okres co najmniej 3 lat w okresie nie dłuższym niż 6 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu były zatrudnione w urzędach organów władzy publicznej lub w państwowych jednostkach organizacyjnych i wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane z tworzeniem projektów ustaw, rozporządzeń lub aktów prawa miejscowego;”,

– pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) osoby, które zdały egzamin sędziowski, prokuratorski, notarialny lub komorniczy.”;

4) w art. 31:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Rada okręgowej izby radców prawnych podejmuje uchwałę w sprawie wpisu na listę radców prawnych w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku o wpis.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadku niepodjęcia uchwały przez radę okręgowej izby radców prawnych w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku o wpis na listę radców prawnych, lub niepodjęcia uchwały przez Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych w terminie 30 dni od dnia złożenia odwołania, osobie ubiegającej się o wpis służy skarga do sądu administracyjnego.”;

5) w art. 31^1 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Rada okręgowej izby radców prawnych przesyła wraz z aktami osobowymi kandydata do Ministra Sprawiedliwości w terminie 7 dni każdą uchwałę o wpisie na listę radców prawnych, a w terminie 30 dni każdą uchwałę o wpisie na listę aplikantów radcowskich. Rada okręgowej izby radców prawnych w terminie 7 dni zawiadamia Ministra Sprawiedliwości o każdej uchwale o odmowie wpisu na listę radców prawnych, a w terminie 30 dni o każdej uchwale o odmowie wpisu na listę aplikantów radcowskich.”;

6) w art. 32:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Celem aplikacji radcowskiej jest przygotowanie aplikanta do należytego i samodzielnego wykonywania zawodu radcy prawnego, w szczególności wykształcenie umiejętności z zakresu zastępstwa procesowego, sporządzania pism, umów i opinii prawnych oraz przyswojenie zasad wykonywania zawodu.”,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Aplikantowi, który odbył aplikację radcowską, właściwa rada okręgowej izby radców prawnych wydaje niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia zakończenia aplikacji radcowskiej, zaświadczenie o jej odbyciu.”;

7) w art. 33^3 w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Minister Sprawiedliwości zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej w terminie do dnia 30 czerwca każdego roku, ogłoszenie o egzaminie wstępnym, w którym podaje w szczególności:”;

8) art. 34 otrzymuje brzmienie:

„Art. 34. 1. Pracownikowi wpisanemu na listę aplikantów radcowskich, który uzyskał zgodę pracodawcy na odbywanie aplikacji radcowskiej, przysługuje zwolnienie od pracy w celu uczestniczenia w obowiązkowych zajęciach szkoleniowych, z zachowaniem prawa do wynagrodzenia.

2. Pracownikowi wpisanemu na listę aplikantów radcowskich, który nie uzyskał zgody pracodawcy na odbywanie aplikacji radcowskiej, przysługuje zwolnienie od pracy w celu uczestniczenia w obowiązkowych zajęciach szkoleniowych, bez zachowania prawa do wynagrodzenia.

3. Pracownikowi przysługuje prawo do urlopu płatnego w wysokości 80% wynagrodzenia, w wymiarze 30 dni kalendarzowych, w celu przygotowania się do egzaminu radcowskiego. Z uprawnienia tego można skorzystać tylko jeden raz.

4. Pracownikowi przysługuje zwolnienie od pracy z zachowaniem prawa do wynagrodzenia w celu uczestniczenia w egzaminie wstępnym i radcowskim.”;

9) w art. 35^1 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Przez okres 6 miesięcy od dnia otrzymania zaświadczenia o odbyciu aplikacji radcowskiej aplikant radcowski może zastępować radcę prawnego w zakresie, o którym mowa w ust. 1 i 2, chyba że otrzymał negatywny wynik z egzaminu radcowskiego albo nie przystąpił do tego egzaminu.”;

10) w art. 36:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Minister Sprawiedliwości powołuje przed każdym egzaminem radcowskim, w drodze zarządzenia, zespół do przygotowania zadań na egzamin radcowski, zwany dalej „zespołem”.”,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Obsługę administracyjno-biurową zespołu zapewnia Minister Sprawiedliwości. W ramach obsługi administracyjno-biurowej zespołu Minister Sprawiedliwości uzgadnia z przewodniczącym zespołu lub jego zastępcą terminarz pracy zespołu oraz zapewnia zespołowi miejsce i odpowiednie warunki pracy.”,

c) uchyla się ust. 6 i 7,

d) ust. 8 – 13 otrzymują brzmienie:

„8. Na pierwszą do piątej części egzaminu radcowskiego zespół sporządza zadania wraz z opisami istotnych zagadnień z zakresu prawa karnego, cywilnego lub rodzinnego, gospodarczego, administracyjnego i zasad wykonywania zawodu.

9. Rada okręgowej izby radców prawnych może zgłaszać zespołowi, za pośrednictwem przewodniczącego zespołu, propozycje zadań wraz z opisami istotnych zagadnień.

10. Ostateczną treść zadań wraz z opisami istotnych zagadnień ustala zespół większością głosów w obecności co najmniej pięciu członków zespołu. W razie równej liczby głosów rozstrzyga głos przewodniczącego zespołu.

11. Do wydrukowania i doręczenia zadań wraz z opisami istotnych zagadnień poszczególnym komisjom egzaminacyjnym, o których mowa w art. 36^1 ust. 2, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655, z późn. zm.[8)]), jeżeli wartość zamówienia jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 tej ustawy.

12. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Radców Prawnych, określi, w drodze rozporządzenia:

1) tryb i sposób działania zespołu,

2) tryb i sposób zgłaszania propozycji zadań wraz z opisami istotnych zagadnień, ich przygotowania, przechowywania oraz przekazywania komisjom egzaminacyjnym, o których mowa w art. 36^1 ust. 2

– uwzględniając konieczność prawidłowego i efektywnego przeprowadzenia egzaminu radcowskiego, w szczególności konieczność zabezpieczenia zadań przed ich nieuprawnionym ujawnieniem;

3) wysokość wynagrodzenia przewodniczącego i członków zespołu, uwzględniając nakład ich pracy i zakres obowiązków oraz liczbę kandydatów.

13. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, tryb i sposób udzielenia zamówienia, o którym mowa w ust. 11, zapewniając zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców i mając na uwadze konieczność zabezpieczenia zadań przed ich nieuprawnionym ujawnieniem.”;

11) w art. 36^1:

a) ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„4. Do składu komisji egzaminacyjnych kandydatów na członków wskazują: Minister Sprawiedliwości – 4 egzaminatorów i Krajowa Rada Radców Prawnych – 4 radców prawnych jako egzaminatorów.

5. Minister Sprawiedliwości powołuje, w drodze zarządzenia, komisje egzaminacyjne na obszarze właściwości jednej lub kilku okręgowych izb radców prawnych oraz wyznacza, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Radców Prawnych, przewodniczącego komisji egzaminacyjnej i jego zastępcę.”,

b) ust. 7 i 8 otrzymują brzmienie:

„7. Do wygaśnięcia członkostwa lub odwołania członka komisji egzaminacyjnej przepisy art. 33^6 stosuje się odpowiednio.

8. Członkowie komisji egzaminacyjnych składają oświadczenia, o których mowa w art. 33^7 ust. 3, w terminie

7 dni od dnia upływu terminu do złożenia wniosku o dopuszczenie do egzaminu radcowskiego. W przypadku wystąpienia okoliczności, o których mowa w art. 33^7 ust. 1, przewodniczący komisji egzaminacyjnej zawiadamia o tym niezwłocznie Ministra Sprawiedliwości. Minister Sprawiedliwości odwołuje członka komisji egzaminacyjnej z przyczyn określonych w art. 33^7 ust. 1. Przepis art. 33^7 ust. 2 stosuje się odpowiednio.”;

12) w art. 36^2:

a) w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Krajową Radą Radców Prawnych zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej, nie później niż 90 dni przed terminem egzaminu radcowskiego, ogłoszenie o egzaminie radcowskim, w którym podaje w szczególności:”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Aplikanci radcowscy składają wniosek do komisji egzaminacyjnej na obszarze właściwości rady okręgowej izby radców prawnych, w której odbyli aplikację radcowską. Osoby uprawnione do przystąpienia do egzaminu radcowskiego bez odbycia aplikacji składają wniosek do komisji egzaminacyjnej na obszarze właściwości rady okręgowej izby radców prawnych właściwej ze względu na ich miejsce zamieszkania, a w przypadku braku miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do wybranej komisji egzaminacyjnej. Rady okręgowych izb radców prawnych, każdego roku, w terminie 7 dni od dnia zakończenia aplikacji radcowskiej, przekazują właściwej terytorialnie komisji egzaminacyjnej oraz Ministrowi

Sprawiedliwości listę osób, które odbyły aplikację radcowską.”,

c) w ust. 4:

– pkt 5 – 7 otrzymują brzmienie:

„5) dokumenty zaświadczające co najmniej 3-letni okres zatrudnienia, o którym mowa w art. 25 ust. 2 pkt 2, na stanowiskach referendarza sądowego, starszego referendarza sądowego, asystenta prokuratora lub asystenta sędziego, a w przypadku osób, które były zatrudnione w Sądzie Najwyższym, Trybunale Konstytucyjnym lub w międzynarodowym organie sądowym, w szczególności w Trybunale Sprawiedliwości Unii Europejskiej lub Europejskim Trybunale Praw Człowieka i wykonywały zadania odpowiadające czynnościom asystenta sędziego – również dokumenty określające zakres ich obowiązków;

6) dokumenty zaświadczające co najmniej 3-letni okres zatrudnienia lub wykonywania wymagających wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związanych ze świadczeniem pomocy prawnej przez radcę prawnego lub adwokata na podstawie umów cywilnoprawnych w kancelarii radcy prawnego, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej lub komandytowo-akcyjnej, o których mowa w art. 8 ust. 1, lub kancelarii adwokackiej, zespole adwokackim, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej lub komandytowo-akcyjnej, o których mowa w art. 4a ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze;

7) dokumenty zaświadczające co najmniej 3-letni okres zatrudnienia w urzędach organów władzy publicznej i wykonywania wymagających wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związanych ze świadczeniem pomocy prawnej na rzecz tych urzędów;”,

– po pkt 7 dodaje się pkt 7a w brzmieniu:

„7a) dokument zaświadczający o ukończeniu aplikacji legislacyjnej oraz dokumenty zaświadczające co najmniej 3-letni okres zatrudnienia w urzędach organów władzy publicznej lub w państwowych jednostkach organizacyjnych i wykonywania wymagających wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związanych z tworzeniem projektów ustaw, rozporządzeń lub aktów prawa miejscowego w tych urzędach lub jednostkach;”,

– pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) dokumenty zaświadczające zdanie egzaminu sędziowskiego, prokuratorskiego, notarialnego lub komorniczego;”;

13) w art. 36^4:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Egzamin radcowski polega na sprawdzeniu przygotowania prawniczego osoby przystępującej do egzaminu radcowskiego, zwanej dalej „zdającym”, do samodzielnego i należytego wykonywania zawodu radcy prawnego.”,

b) uchyla się ust. 3 i 4,

c) ust. 5 – 8 otrzymują brzmienie:

„5. Pierwsza część egzaminu radcowskiego obejmuje rozwiązanie zadania z zakresu prawa karnego, polegającego na przygotowaniu aktu oskarżenia lub apelacji albo skargi konstytucyjnej, a w przypadku uznania, że jest brak podstaw do ich wniesienia, na sporządzeniu opinii prawnej w oparciu o akta lub przedstawiony stan faktyczny opracowane na potrzeby egzaminu.

6. Druga część egzaminu radcowskiego obejmuje rozwiązanie zadania z zakresu prawa cywilnego lub rodzinnego, polegającego na przygotowaniu pozwu lub wniosku albo apelacji, a w przypadku uznania, że jest brak podstaw do ich wniesienia, na sporządzeniu opinii prawnej w oparciu o akta lub przedstawiony stan faktyczny opracowane na potrzeby egzaminu.

7. Trzecia część egzaminu radcowskiego obejmuje rozwiązanie zadania z zakresu prawa gospodarczego, polegającego na przygotowaniu umowy albo sporządzeniu pozwu, wniosku lub apelacji, a w przypadku uznania, że jest brak podstaw do ich wniesienia, na sporządzeniu opinii prawnej w oparciu o akta lub przedstawiony stan faktyczny opracowane na potrzeby egzaminu.

8. Czwarta część egzaminu radcowskiego obejmuje rozwiązanie zadania z zakresu prawa administracyjnego, polegającego na przygotowaniu skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego lub skargi kasacyjnej do Naczelnego Sądu Administracyjnego, a w przypadku uznania, że jest brak podstaw do ich wniesienia, na sporządzeniu opinii

prawnej w oparciu o akta lub przedstawiony stan faktyczny opracowane na potrzeby egzaminu.”,

d) po ust. 8 dodaje się ust. 8a w brzmieniu:

„8a. Piąta część egzaminu radcowskiego obejmuje rozwiązanie zadania z zakresu zasad wykonywania zawodu polegającego na przygotowaniu opinii prawnej w oparciu o akta lub przedstawiony stan faktyczny opracowane na potrzeby egzaminu.”,

e) uchyla się ust. 9,

f) ust. 10 otrzymuje brzmienie:

„10. Egzaminatorzy dokonują oceny za każdą część od pierwszej do piątej egzaminu radcowskiego przy zastosowaniu następującej skali ocen:

1) oceny pozytywne:

a) celująca (6),

b) bardzo dobra (5),

c) dobra (4),

d) dostateczna (3);

2) ocena negatywna – niedostateczna (2).”,

g) ust. 12 i 13 otrzymują brzmienie:

„12. W trakcie egzaminu radcowskiego zdający może korzystać z tekstów aktów prawnych i komentarzy oraz orzecznictwa.

13. Przepisy art. 33^8 ust. 1, 2 i 4 – 6 stosuje się odpowiednio.”;

14) w art. 36^5:

a) uchyla się ust. 1,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Oceny rozwiązania każdego z zadań z części od pierwszej do czwartej egzaminu radcowskiego dokonują niezależnie od siebie dwaj egzaminatorzy z dziedzin prawa, których dotyczy praca pisemna, jeden spośród wskazanych przez Ministra Sprawiedliwości, drugi spośród wskazanych przez Krajową Radę Radców Prawnych, biorąc pod uwagę w szczególności zachowanie wymogów formalnych, właściwość zastosowanych przepisów prawa i umiejętność ich interpretacji, poprawność zaproponowanego przez zdającego sposobu rozstrzygnięcia problemu z uwzględnieniem interesu strony, którą zgodnie z zadaniem reprezentuje. Oceny rozwiązania zadania z części piątej egzaminu radcowskiego dokonują niezależnie od siebie dwaj egzaminatorzy wyznaczeni przez przewodniczącego komisji egzaminacyjnej, jeden spośród wskazanych przez Ministra Sprawiedliwości, drugi spośród wskazanych przez Krajową Radę Radców Prawnych, biorąc pod uwagę w szczególności zachowanie wymogów formalnych, właściwość zastosowanych przepisów prawa i umiejętność ich interpretacji, poprawność zaproponowanego przez zdającego sposobu rozstrzygnięcia problemu z uwzględnieniem interesu publicznego.”,

c) ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„4. Ostateczną ocenę z pracy pisemnej danego zadania z części od pierwszej do piątej egzaminu radcowskiego stanowi średnia ocen cząstkowych przyznanych przez każdego z egzaminatorów, przy czym:

1) oceny pozytywne to:

a) celująca – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi 6,00,

b) bardzo dobra – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi 5,00 lub 5,50,

c) dobra – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi 4,00 lub 4,50,

d) dostateczna – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi 3,00 lub 3,50;

2) ocena negatywna – niedostateczna – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi 2,00 lub 2,50.

5. W przypadku gdy przynajmniej dwie oceny cząstkowe z prac pisemnych zdającego z zadań z części od pierwszej do piątej egzaminu radcowskiego są negatywne, a średnia arytmetyczna, o której mowa w ust. 4, wskazuje na pozytywną ostateczną ocenę tych prac, komisja egzaminacyjna:

1) odstępuje od wystawienia ostatecznych ocen z tych prac oraz

2) przekazuje komisji egzaminacyjnej II stopnia przy Ministrze Sprawiedliwości, o której mowa w art. 36^8, prace pisemne zdającego oraz ich oceny cząstkowe wraz z uzasadnieniami, w celu ustalenia ostatecznych ocen tych prac.”;

15) w art. 36^6 w ust. 2 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Komisja egzaminacyjna doręcza zdającemu uchwałę o wyniku egzaminu radcowskiego, a jej odpis przesyła Ministrowi Sprawiedliwości, Prezesowi Krajowej Rady Radców Prawnych, właściwej radzie okręgowej izby radców prawnych oraz dołącza do akt osobowych zdającego.”;

16) w art. 37 w ust. 1 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 – 5 w brzmieniu:

„3) wpisu na listę radców prawnych;

4) otrzymania negatywnego wyniku z egzaminu radcowskiego;

5) upływu 6 miesięcy od dnia otrzymania zaświadczenia o odbyciu aplikacji radcowskiej.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2010 r. Nr 193, poz. 1287) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 41:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przychodami Funduszu są wpływy z opłat:

1) za udostępnianie zbiorów danych oraz innych materiałów z zasobu centralnego oraz za czynności urzędowe związane z prowadzeniem tego zasobu;

2) za przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego dla osób ubiegających się o nadanie uprawnień zawodowych w dziedzinie geodezji i kartografii;

3) za przeprowadzenie testu umiejętności w postępowaniu w sprawie uznania kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych w dziedzinie geodezji i kartografii.”,

b) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Środki Funduszu poza dofinansowaniem zadań, o których mowa w ust. 3, przeznacza się również na:

1) finansowanie kosztów przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego o nadanie uprawnień zawodowych w dziedzinie geodezji i kartografii;

2) finansowanie kosztów przeprowadzania testu umiejętności w postępowaniu w sprawie uznania kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych w dziedzinie geodezji i kartografii.”;

2) w art. 44:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Uprawnienia zawodowe w dziedzinie geodezji i kartografii w zakresach, o których mowa w art. 43 pkt 1, 2, 4 i 5, mogą otrzymać osoby, które:

1) posiadają pełną zdolność do czynności prawnych;

2) nie były karane za przestępstwo przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego, za przestępstwo przeciwko wymiarowi sprawiedliwości, za przestępstwa przeciwko mieniu, dokumentom, za przestępstwa gospodarcze, za fałszowanie pieniędzy, papierów wartościowych, znaków urzędowych, za składanie fałszywych zeznań oraz za przestępstwa skarbowe;

3) posiadają wyższe lub średnie wykształcenie geodezyjne;

4) posiadają rok praktyki zawodowej w przypadku ukończenia studiów wyższych drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich, 2 lata praktyki zawodowej w przypadku ukończenia studiów wyższych pierwszego stopnia albo 6 lat praktyki zawodowej w przypadku posiadania średniego wykształcenia geodezyjnego;

5) wykażą się znajomością przepisów w dziedzinie geodezji i kartografii.”,

b) uchyla się ust. 2,

c) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Osoby posiadające w dziedzinie geodezji i kartografii tytuł naukowy profesora albo I lub II stopień specjalizacji zawodowej, nadane w trybie odrębnych przepisów, są zwolnione z wymogów określonych w ust. 1 pkt 4 i 5.

4. Główny Geodeta Kraju może w uzasadnionych przypadkach, na wniosek osoby ubiegającej się o uzyskanie uprawnień zawodowych, uznać posiadanie innego pokrewnego wykształcenia i długoletniej geodezyjnej lub kartograficznej praktyki zawodowej za spełnienie wymagań kwalifikacyjnych, o których mowa w ust. 1.”;

3) po art. 44 dodaje się art. 44a i 44b w brzmieniu:

„Art. 44a. 1. Uprawnienia zawodowe w dziedzinie geodezji i kartografii w zakresach, o których mowa w art. 43 pkt 3, 6 i 7, mogą otrzymać osoby, które:

1) posiadają pełną zdolność do czynności prawnych;

2) nie były karane za przestępstwo przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego, za przestępstwo przeciwko wymiarowi sprawiedliwości, za przestępstwa przeciwko mieniu, dokumentom, za przestępstwa gospodarcze, za fałszowanie pieniędzy, papierów wartościowych, znaków urzędowych, za składanie fałszywych zeznań oraz za przestępstwa skarbowe;

3) posiadają odpowiednio:

a) dyplom ukończenia studiów wyższych pierwszego stopnia, studiów wyższych drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich:

– na kierunku studiów w obszarze nauk

technicznych, obejmującym umiejętności dotyczące geodezyjnych pomiarów podstawowych – dla zakresu geodezyjne pomiary podstawowe,

– na kierunku studiów w obszarze nauk technicznych lub w obszarze nauk przyrodniczych, obejmującym umiejętności dotyczące redakcji map – dla zakresu redakcja map,

– na kierunku studiów w obszarze nauk technicznych lub w obszarze nauk przyrodniczych, obejmującym umiejętności dotyczące fotogrametrii i teledetekcji – dla zakresu fotogrametria i teledetekcja,

b) rok praktyki zawodowej w przypadku ukończenia studiów wyższych drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich albo 2 lata praktyki zawodowej w przypadku ukończenia studiów wyższych pierwszego stopnia.

2. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1, mogą otrzymać również osoby, które:

1) posiadają pełną zdolność do czynności prawnych;

2) nie były karane za przestępstwo przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego, za przestępstwo przeciwko wymiarowi sprawiedliwości, za przestępstwa przeciwko mieniu, dokumentom, za przestępstwa gospodarcze, za fałszowanie pieniędzy, papierów wartościowych, znaków

urzędowych, za składanie fałszywych zeznań oraz za przestępstwa skarbowe;

3) posiadają średnie wykształcenie geodezyjne;

4) posiadają 6 lat praktyki zawodowej;

5) wykażą się znajomością przepisów w dziedzinie geodezji i kartografii.

3. Osoby posiadające w dziedzinie geodezji i kartografii tytuł naukowy profesora albo I lub II stopień specjalizacji zawodowej, nadane w trybie odrębnych przepisów, są zwolnione z wymogów określonych w ust. 1 pkt 3 lit. b.

4. Główny Geodeta Kraju może w uzasadnionych przypadkach, na wniosek osoby ubiegającej się o uzyskanie uprawnień zawodowych, uznać posiadanie innego pokrewnego wykształcenia i długoletniej geodezyjnej lub kartograficznej praktyki zawodowej za spełnienie wymagań kwalifikacyjnych, o których mowa w ust. 1 lub 2.

Art. 44b. 1. Praktyka zawodowa obejmuje wykonywanie prac geodezyjnych i kartograficznych z odpowiedniego zakresu pod kierunkiem osoby posiadającej odpowiedni zakres uprawnień zawodowych, w podmiotach i jednostkach, o których mowa w art. 11.

2. Osoba ubiegająca się o nadanie uprawnień zawodowych, zwana dalej „osobą zainteresowaną”, może rozpocząć praktykę zawodową:

1) jeżeli spełnia wymagania, o których mowa w art. 44 ust. 1 pkt 3, art. 44a ust. 1 pkt 3 lit. a lub w art. 44a ust. 2 pkt 3, albo

2) po zaliczeniu szóstego semestru studiów wyższych, o których mowa w art. 44 ust. 1 pkt 3 albo w art. 44a ust. 1 pkt 3 lit. a, na podstawie umowy o pracę w podmiotach i jednostkach, o których mowa w art. 11, lub na podstawie umowy dotyczącej praktyki zawartej między uczelnią a takim podmiotem lub jednostką.

3. Praktykę zawodową realizowaną przez studentów wlicza się do okresów, o których mowa odpowiednio w art. 44 ust. 1 pkt 4 oraz w art. 44a ust. 1 pkt 3 lit. b, w wymiarze nieprzekraczającym 6 miesięcy.

4. Praktyka zawodowa jest rejestrowana w dzienniku praktyk zawodowych. Prace geodezyjne i kartograficzne wykonywane w ramach praktyki zawodowej są potwierdzane przez osobę posiadającą odpowiedni zakres uprawnień zawodowych, pod kierunkiem której były wykonywane.

5. Dziennik praktyki zawodowej wydaje, na wniosek osoby zainteresowanej, właściwy miejscowo wojewódzki inspektor nadzoru geodezyjnego i kartograficznego.

6. Osoba zainteresowana ponosi opłatę za wydanie dziennika praktyki zawodowej.

7. Wojewódzki inspektor nadzoru geodezyjnego i kartograficznego prowadzi rejestr wydanych dzienników praktyk zawodowych.

8. Rejestr wydanych dzienników praktyk zawodowych zawiera:

1) datę wydania dziennika praktyk zawodowych;

2) imię, nazwisko i adres osoby zainteresowanej, której wydano dziennik praktyk zawodowych;

3) zakres uprawnień zawodowych, o który ubiega się osoba zainteresowana;

4) oznaczenie dokumentu potwierdzającego wykształcenie osoby zainteresowanej, wymagane do rozpoczęcia praktyki zawodowej;

5) potwierdzenie odbioru dziennika praktyk zawodowych przez osobę zainteresowaną.”;

4) art. 45 otrzymuje brzmienie:

„Art. 45. 1. Główny Geodeta Kraju nadaje uprawnienia zawodowe na wniosek osoby zainteresowanej.

2. Osoba zainteresowana może złożyć wniosek o nadanie uprawnień zawodowych wyłącznie w jednym z zakresów, o których mowa w art. 43.

3. Do wniosku o nadanie uprawnień zawodowych dołącza się dokumenty potwierdzające spełnienie wymogów, o których mowa w art. 44 lub 44a, oraz potwierdzenie wniesienia opłaty za przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego.

4. Główny Geodeta Kraju dokonuje sprawdzenia wniosku o nadanie uprawnień zawodowych pod względem formalno-prawnym, a w razie konieczności wzywa osobę zainteresowaną do uzupełnienia wniosku w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania. Wniosek nieuzupełniony w terminie pozostawia się bez rozpoznania.”;

5) po art. 45 dodaje się art. 45a – 45h w brzmieniu:

„Art. 45a. 1. Stwierdzenie spełnienia przez osobę zainteresowaną

wymogów określonych w art. 44 lub 44a następuje w drodze postępowania kwalifikacyjnego.

2. Postępowanie kwalifikacyjne obejmuje:

1) część wstępną, polegającą na weryfikacji dokumentów, o których mowa w art. 45 ust. 3;

2) część sprawdzającą, polegającą na przeprowadzeniu egzaminu ze znajomości przepisów w dziedzinie geodezji i kartografii.

3. Postępowania kwalifikacyjnego określonego w ust. 2 pkt 2 nie prowadzi się wobec osób, o których mowa w art. 44 ust. 3 i art. 44a ust. 1 i 3.

Art. 45b. 1. Postępowanie kwalifikacyjne prowadzi komisja kwalifikacyjna do spraw uprawnień zawodowych w dziedzinie geodezji i kartografii, zwana dalej „komisją kwalifikacyjną".

2. Komisję kwalifikacyjną z udziałem przedstawicieli stowarzyszeń społeczno-zawodowych działających w dziedzinie geodezji i kartografii powołuje i odwołuje Główny Geodeta Kraju.

3. Główny Geodeta Kraju wyznacza przewodniczącego komisji kwalifikacyjnej.

4. Główny Geodeta Kraju, na wniosek przewodniczącego komisji kwalifikacyjnej, może powoływać zespoły kwalifikacyjne spośród członków tej komisji.

5. Przewodniczącemu i członkom komisji kwalifikacyjnej przysługuje wynagrodzenie za przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego.

Art. 45c. 1. Główny Geodeta Kraju przekazuje wniosek o nadanie uprawnień zawodowych komisji kwalifikacyjnej po

dokonaniu sprawdzenia, o którym mowa w art. 45 ust. 4.

2. Postępowanie kwalifikacyjne wszczyna się z chwilą przekazania wniosku komisji kwalifikacyjnej.

Art. 45d. 1. Przed przystąpieniem do postępowania kwalifikacyjnego osoby zainteresowane ponoszą opłatę za przeprowadzenie tego postępowania.

2. Wysokość opłaty za przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego nie może być wyższa niż połowa kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku poprzedzającym przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

3. W przypadku gdy postępowanie kwalifikacyjne obejmuje tylko część wstępną, o której mowa w art. 45a ust. 2 pkt 1, wysokość opłaty nie może być wyższa niż 20% opłaty, o której mowa w ust. 2.

4. Wniesiona opłata za przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego podlega zwrotowi:

1) w całości, w przypadku gdy osoba zainteresowana nie później niż w terminie 14 dni przed wyznaczoną datą przeprowadzenia części wstępnej wycofa wniosek o nadanie uprawnień zawodowych;

2) za część sprawdzającą, w przypadku gdy osoba zainteresowana:

a) nie została dopuszczona do egzaminu,

b) nie przystąpiła do egzaminu w wyznaczonym terminie z przyczyn losowych i złożyła udokumentowany wniosek o zwrot opłaty w terminie 7 dni od wyznaczonej daty egzaminu.

5. Opłatę wniesioną za przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego, na wniosek osoby zainteresowanej, zwraca się na podany przez tę osobę numer rachunku bankowego albo przekazem pocztowym.

Art. 45e. Postępowanie kwalifikacyjne w sprawie nadania uprawnień zawodowych powinno zakończyć się w terminie 4 miesięcy od dnia złożenia wniosku o nadanie uprawnień zawodowych, a w przypadku postępowania kwalifikacyjnego obejmującego tylko część wstępną – nie później niż w terminie 2 miesięcy od dnia złożenia wniosku.

Art. 45f. 1. Po zakończeniu postępowania kwalifikacyjnego stwierdzającego spełnienie wymogów określonych w art. 44 lub 44a Główny Geodeta Kraju wydaje świadectwo stwierdzające nadanie uprawnień zawodowych i wpisuje do centralnego rejestru osób posiadających uprawnienia zawodowe. Odmowa nadania uprawnień zawodowych następuje w drodze decyzji.

2. Główny Geodeta Kraju niezwłocznie informuje osobę zainteresowaną o dokonaniu wpisu do centralnego rejestru osób posiadających uprawnienia zawodowe.

Art. 45g. 1. Prawo do wykonywania samodzielnych funkcji w dziedzinie geodezji i kartografii nabywa się

z dniem wpisu do centralnego rejestru osób posiadających uprawnienia zawodowe.

2. Główny Geodeta Kraju prowadzi centralny rejestr, o którym mowa w ust. 1.
3. W rejestrze wpisuje się następujące dane dotyczące osób, którym nadano uprawnienia zawodowe:
   1) numer kolejny wpisu;
   2) nazwisko i imię (imiona);
   3) imię ojca;
   4) datę i miejsce urodzenia;
   5) numer PESEL albo rodzaj i numer dokumentu tożsamości w przypadku osoby nieposiadającej numeru PESEL;
   6) adres zamieszkania;
   7) wykształcenie;
   8) numer świadectwa;
   9) zakresy posiadanych uprawnień zawodowych i daty nadania;
   10) informacje o rodzajach orzeczonych kar, o których mowa w art. 46 ust. l, w tym datę wydania i numer decyzji o ukaraniu oraz odpowiednio okres, na który kara została orzeczona;
   11) informacje o wykreśleniach z rejestru oraz przyczynach tych wykreśleń.
4. W rejestrze wpisuje się również dane dotyczące osób, którym uznano kwalifikacje do wykonywania zawodów regulowanych w dziedzinie geodezji

i kartografii na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

5. Wyciągi z rejestru zawierające dane wymienione w ust. 3 pkt 1 – 3, 8 i 9 podlegają publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii. Publikacji podlegają także uzupełnienia i zmiany w rejestrze.

Art. 45h. Minister właściwy do spraw administracji publicznej określi, w drodze rozporządzenia:

1) sposób, tryb i szczegółowe warunki nadawania uprawnień zawodowych oraz działania komisji kwalifikacyjnej, w szczególności:

a) tryb składania dokumentów, o których mowa w art. 45 ust. 3,

b) warunki uznania praktyki zawodowej, a także sposób prowadzenia dziennika praktyk zawodowych, w tym jego wzór i wysokość opłaty za jego wydanie osobie zainteresowanej,

c) organizację działania komisji kwalifikacyjnej,

d) sposób przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego i ustalania jego kosztów,

e) wzory świadectw stwierdzających nadanie uprawnień zawodowych w dziedzinie geodezji i kartografii

– mając na względzie zapewnienie przejrzystego i sprawnego przeprowadzania czynności związanych z nadawaniem uprawnień zawodowych, a także uznawaniem praktyk zawodowych, i zapewnienie

adekwatności opłaty za wydanie dziennika praktyk zawodowych do kosztów jego wydania;

2) wysokość opłaty za postępowanie kwalifikacyjne, kierując się wysokością kosztów postępowania kwalifikacyjnego i wydatków związanych z funkcjonowaniem komisji kwalifikacyjnej oraz tryb pobierania tej opłaty, uwzględniając części postępowania kwalifikacyjnego;

3) wysokość wynagrodzenia przewodniczącego i członków komisji kwalifikacyjnej, uwzględniając liczbę osób przystępujących do postępowania kwalifikacyjnego oraz sposób przeprowadzenia postępowania kwalifikacyjnego.”;

6) art. 46 otrzymuje brzmienie:

„Art. 46. 1. Osobom, które zostały wpisane do centralnego rejestru osób posiadających uprawnienia zawodowe, które ze swojej winy naruszyły przepisy art. 42 ust. 3, można:

1) udzielić upomnienia;

2) udzielić nagany z wpisem do centralnego rejestru osób posiadających uprawnienia zawodowe;

3) zawiesić wykonywanie uprawnień zawodowych na okres od 6 miesięcy do roku;

4) zawiesić wykonywanie uprawnień zawodowych do czasu ponownego przeprowadzenia postępowania kwalifikacyjnego z wynikiem pozytywnym;

5) odebrać uprawnienia zawodowe, z możliwością ubiegania się o ponowne ich uzyskanie po upływie 3 lat od dnia ich odebrania.

2. W sprawach wymienionych w ust. 1 orzeka, w drodze decyzji, Główny Geodeta Kraju, na wniosek wojewódzkiego inspektora nadzoru geodezyjnego i kartograficznego.

3. W przypadku utraty zdolności do czynności prawnych przez osoby, o których mowa w art. 42, albo skazania ich za przestępstwo przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego, za przestępstwo przeciwko wymiarowi sprawiedliwości, za przestępstwa przeciwko mieniu, dokumentom, za przestępstwa gospodarcze, za fałszowanie pieniędzy, papierów wartościowych, znaków urzędowych, za składanie fałszywych zeznań oraz za przestępstwa skarbowe – o pozbawieniu uprawnień zawodowych orzeka Główny Geodeta Kraju, w drodze decyzji.”;

7) po art. 46 dodaje się art. 46a w brzmieniu:

„Art. 46a. 1. Wykreślenie z centralnego rejestru osób posiadających uprawnienia zawodowe następuje w przypadku:

1) wydania ostatecznej decyzji, o której mowa w art. 46 ust. 3;

2) sądowego zakazu wykonywania samodzielnych funkcji w dziedzinie geodezji i kartografii;

3) sądowego zakazu prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie prac geodezyjnych i kartograficznych;

4) zawieszenia wykonywania uprawnień zawodowych, o którym mowa w art. 46 ust. l pkt 4;

5) odebrania uprawnień zawodowych, o którym mowa w art. 46 ust. 1 pkt 5;

6) śmierci.

2. Wykreślenia z centralnego rejestru osób posiadających uprawnienia zawodowe dokonuje się z urzędu na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu lub ostatecznych decyzji, o których mowa w art. 46 ust. 2 i 3, albo udokumentowanej informacji z rejestru PESEL.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 19 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2011 r. Nr 116, poz. 675, z późn. zm.[9)]) w art. 10 wprowadza się następujące zmiany:

1) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Komendant oddziału Straży Granicznej w przypadku powzięcia wiadomości o wszczęciu postępowania karnego o przestępstwo umyślne przeciwko osobie, o której mowa w ust. 2, wykonującej zadania związane z kontrolą bezpieczeństwa w portach lotniczych lub o wykonywaniu przez tę osobę obowiązków służbowych z naruszeniem przepisów art. 70 § 2 i art. 87 § 1 Kodeksu wykroczeń, niezwłocznie przekazuje tę wiadomość komendantowi wojewódzkiemu Policji właściwemu miejscowo w sprawach wykreślenia takiej osoby z listy kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej oraz kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2005 r. Nr 145, poz. 1221, z późn. zm.[10)]).

4. Komendant wojewódzki Policji informuje komendanta oddziału Straży Granicznej o wykreśleniu z listy kwalifikowanych pracowników ochrony osoby, o której komendant oddziału Straży Granicznej przekazał wiadomość, o której mowa w ust. 3.”;

2) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Komendant Główny Straży Granicznej zawiadamia niezwłocznie ministra właściwego do spraw wewnętrznych o powzięciu informacji o zaistnieniu przesłanek, o których mowa w art. 22 ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia, związanych z wykonywaniem przez przedsiębiorców działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie (Dz. U. z 2008 r. Nr 189, poz. 1158, z późn. zm.[11)]) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 10:

a) po § 1 dodaje się § 1a i 1b w brzmieniu:

„§ 1a. W przypadku gdy osobą zainteresowaną jest notariusz powołany w trybie art. 10a, Minister Sprawiedliwości zleca prezesowi właściwego sądu apelacyjnego przeprowadzenie wizytacji. Minister Sprawiedliwości niezwłocznie doręcza protokół wizytacji osobie zainteresowanej, która w przypadku gdy ten protokół zawiera negatywną ocenę, może zgłosić pisemne zastrzeżenia w terminie 14 dni od dnia doręczenia tego protokołu.

§ 1b. Minister Sprawiedliwości przekazuje radzie właściwej izby notarialnej protokół wizytacji, a w przypadku, o którym mowa w § 1a, także pisemne zastrzeżenia, zwracając się o wyrażenie opinii.”,

b) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Niewyrażenie opinii, o której mowa w § 1 i 1b, w ciągu 60 dni od otrzymania wniosku Ministra Sprawiedliwości, jest uważane za wyrażenie opinii pozytywnej.”,

c) w § 3 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Minister Sprawiedliwości może odmówić powołania na stanowisko notariusza osoby, o której mowa w § 1 i 1a, tylko wtedy, gdy kandydat nie spełnia wymogów, o których mowa w art. 11 – 13, a także jeżeli dotychczasowe postępowanie kandydata budzi wątpliwości co do jego rzetelności, uczciwości lub przestrzegania wartości demokratycznego państwa prawnego.”;

2) po art. 10 dodaje się art. 10a w brzmieniu:

„Art. 10a. § 1. Notariusza na okres 3 lat powołuje i wyznacza siedzibę jego kancelarii Minister Sprawiedliwości, na wniosek osoby zainteresowanej, po zasięgnięciu opinii rady właściwej izby notarialnej. Przepisy art. 10 § 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

§ 2. Notariuszem na okres 3 lat może zostać powołana osoba wymieniona w art. 74 § 2, która zdała egzamin notarialny.

§ 3. Powołanie na stanowisko notariusza w trybie § 1 nie jest dopuszczalne, jeżeli od zdania egzaminu notarialnego upłynął okres dłuższy niż 5 lat.

§ 4. Po upływie 6 miesięcy od daty uruchomienia kancelarii notarialnej rada właściwej izby notarialnej zleca przeprowadzenie jej wizytacji. Przepis art. 44 § 3 stosuje się odpowiednio.

§ 5. W przypadku uzyskania przez notariusza negatywnej oceny w wyniku wizytacji, Minister Sprawiedliwości po 6 miesiącach od daty jej zakończenia może zlecić radzie właściwej izby notarialnej przeprowadzenie lustracji czynności notariusza w zakresie dostrzeżonych w toku

wizytacji nieprawidłowości. Minister Sprawiedliwości może odstąpić od zlecenia lustracji, jeżeli znaczna ilość stwierdzonych nieprawidłowości stanowi rażącą i oczywistą obrazę przepisów prawa. Notariusz, który przeprowadzał wizytację kancelarii, o której mowa w § 4, nie może być wyznaczony do przeprowadzenia lustracji. Przepis art. 44 § 3 stosuje się odpowiednio.

§ 6. Minister Sprawiedliwości może odwołać notariusza, w przypadku uzyskania przez niego negatywnego wyniku wizytacji lub lustracji, o których mowa w § 4 i 5, jeżeli stwierdzone uchybienia wskazują, że nie daje on rękojmi prawidłowego wykonywania zawodu notariusza.

§ 7. Notariusz, o którym mowa w § 1, nie może zatrudniać asesora notarialnego oraz nie stosuje się do niego przepisów art. 25, art. 43 i art. 71 § 5 – 12.”;

3) w art. 11:

a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) posiada obywatelstwo polskie, obywatelstwo innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej, albo obywatelstwo innego państwa, jeżeli na podstawie przepisów prawa Unii Europejskiej przysługuje mu prawo podjęcia zatrudnienia lub samozatrudnienia na terytorium

Rzeczypospolitej Polskiej na zasadach określonych w tych przepisach;”,

b) po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) posiada pełnię praw publicznych i ma pełną zdolność do czynności prawnych;”,

c) pkt 4 – 6 otrzymują brzmienie:

„4) odbył aplikację notarialną w Rzeczypospolitej Polskiej;

5) złożył egzamin notarialny w Rzeczypospolitej Polskiej;

6) pracował w charakterze asesora notarialnego co najmniej 2 lata albo został powołany na stanowisko notariusza na okres 3 lat i prowadził kancelarię notarialną przez co najmniej 2 lata.”;

4) w art. 12 § 1 – 3 otrzymują brzmienie:

„§ 1. Wymagania, o których mowa w art. 11 pkt 4 – 6, nie dotyczą osób, które w Rzeczypospolitej Polskiej:

1) uzyskały tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego nauk prawnych;

2) zajmowały stanowisko sędziego lub prokuratora;

3) wykonywały zawód adwokata lub radcy prawnego przez okres co najmniej 3 lat;

4) co najmniej 3 lata zajmowały stanowisko radcy lub starszego radcy Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa.

§ 2. Do egzaminu notarialnego składanego przed komisją, o której mowa w art. 71b § 1 lub 2, bez odbycia aplikacji notarialnej mogą przystąpić osoby, które w Rzeczypospolitej Polskiej:

1) posiadają stopień naukowy doktora nauk prawnych;

2) przez okres co najmniej 3 lat w okresie nie dłuższym niż 6 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu były zatrudnione na stanowisku referendarza

sądowego, starszego referendarza sądowego, asystenta prokuratora, asystenta sędziego w sądzie lub były zatrudnione w Sądzie Najwyższym lub w Trybunale Konstytucyjnym i wykonywały zadania odpowiadające czynnościom asystenta sędziego;

3) po ukończeniu wyższych studiów prawniczych przez okres co najmniej 3 lat w okresie nie dłuższym niż 6 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane z czynnościami wykonywanymi przez notariusza w kancelarii notarialnej, na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej;

4) po ukończeniu wyższych studiów prawniczych przez okres co najmniej 3 lat w okresie nie dłuższym niż 6 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu były zatrudnione w urzędach organów władzy publicznej i wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej na rzecz tych urzędów;

5) po ukończeniu aplikacji legislacyjnej przez okres co najmniej 3 lat w okresie nie dłuższym niż 6 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu były zatrudnione w urzędach organów władzy publicznej lub w państwowych jednostkach organizacyjnych i wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane z tworzeniem projektów ustaw, rozporządzeń lub aktów prawa miejscowego;

6) zajmują stanowisko radcy lub starszego radcy Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa;

7) zdały egzamin sędziowski, prokuratorski, adwokacki, radcowski lub komorniczy.

§ 2a. Do egzaminu notarialnego składanego przed komisją, o której mowa w art. 71b § 1 lub 2, bez odbycia aplikacji notarialnej mogą przystąpić również osoby, które przez okres co najmniej 3 lat w okresie nie dłuższym niż 6 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu były zatrudnione w międzynarodowym organie sądowym, w szczególności w Trybunale Sprawiedliwości Unii Europejskiej lub Europejskim Trybunale Praw Człowieka i wykonywały zadania odpowiadające czynnościom asystenta sędziego.

§ 3. W przypadku wykonywania pracy w niepełnym wymiarze okresy, o których mowa w § 2 pkt 1 – 6 i w § 2a, podlegają proporcjonalnemu wydłużeniu.”;

5) w art. 15 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Notariusz przy powołaniu składa wobec Ministra Sprawiedliwości ślubowanie według następującej roty: „Ślubuję uroczyście powierzone mi obowiązki wypełniać zgodnie z prawem i sumieniem, dochować tajemnicy zawodowej, a w postępowaniu swym kierować się zasadami godności, honoru i uczciwości”; składający ślubowanie może dodać na końcu zwrot: „Tak mi dopomóż Bóg”;

6) w art. 16 w § 1:

a) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) z powodu choroby lub ułomności został uznany orzeczeniem lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych za trwale niezdolnego do pełnienia obowiązków notariusza lub bez uzasadnionej przyczyny odmówił poddania się ocenie

niezdolności do pracy, mimo zalecenia rady właściwej izby notarialnej;”,

b) pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) ma orzeczony zakaz wykonywania zawodu na mocy prawomocnego wyroku sądu;”,

c) dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

„6) utracił pełnię praw publicznych lub pełną zdolność do czynności prawnych.”;

7) po art. 22 dodaje się art. 22a w brzmieniu:

„Art. 22a. § 1. Notariusz może upoważnić asesora notarialnego zatrudnionego w swojej kancelarii do wykonywania czynności notarialnych.

§ 2. Upoważnienie jest udzielane w formie pisemnej pod rygorem nieważności, na czas określony i wskazuje czynności notarialne, do wykonywania których asesor został upoważniony.

§ 3. Notariusz każdorazowo zawiadamia prezesa rady właściwej izby notarialnej, Ministra Sprawiedliwości oraz prezesa właściwego sądu apelacyjnego o udzieleniu upoważnienia, przesyłając jego kopię.

§ 4. Notariusz ponosi odpowiedzialność za szkody wyrządzone przez asesora notarialnego przy wykonywaniu czynności notarialnych. Przepis art. 49 stosuje się odpowiednio.”;

8) art. 37 otrzymuje brzmienie:

„Art. 37. Rada izby notarialnej przedstawia do dnia 31 marca każdego roku Ministrowi Sprawiedliwości, Krajowej Radzie Notarialnej oraz prezesowi właściwego sądu apelacyjnego wykaz asesorów notarialnych i aplikantów notarialnych

izby, według stanu na dzień 1 stycznia danego roku. Informacja ta zawiera dane o liczbie aplikantów objętych patronatem lub zatrudnionych, w ramach odbywania aplikacji, przez poszczególnych notariuszy wraz ze wskazaniem daty objęcia patronatem lub wskazanego zatrudnienia, a także imiona i nazwiska aplikantów, wskazanie formy odbywania aplikacji oraz imiona i nazwiska ich patronów.”;

9) w art. 40 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Krajowa Rada Notarialna składa Ministrowi Sprawiedliwości w terminie do dnia 30 kwietnia roku następnego sprawozdanie i ocenę stanu notariatu. Sprawozdanie w szczególności zawiera dane dotyczące liczby sporządzonych czynności notarialnych, dane dotyczące odprowadzonych podatków i opłat sądowych, w tym odprowadzonego podatku VAT, dane dotyczące działalności nadzorczej izb notarialnych i Krajowej Rady Notarialnej.”;

10) art. 50 otrzymuje brzmienie:

„Art. 50. Notariusz odpowiada dyscyplinarnie za przewinienia zawodowe, w tym za oczywistą i rażącą obrazę przepisów prawnych, uchybienia powadze lub godności zawodu, jak również za niespełnienie obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia, o którym mowa w art. 19a, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 19b oraz za niewykonanie obowiązku, o którym mowa w art. 71 § 8, i niewykonanie zobowiązania, o którym mowa w art. 71a § 5.”;

11) w art. 71 dodaje się § 6 – 12 w brzmieniu:

„§ 6. Aplikant odbywa aplikację u notariusza, z którym zawarł umowę o pracę, a w przypadku zatrudnienia przez radę izby

notarialnej, u notariusza wyznaczonego przez tę radę.

§ 7. W przypadkach niewymienionych w § 6 aplikant odbywa aplikację u notariusza wyznaczonego przez radę izby notarialnej, która dokonała wpisu na listę aplikantów notarialnych.

§ 8. Notariusz ma obowiązek w okresie kolejnych 2 lat i 6 miesięcy objąć patronatem co najmniej jednego aplikanta notarialnego.

§ 9. Prezes właściwego sądu apelacyjnego, na wniosek notariusza, może zwolnić tego notariusza z obowiązku, o którym mowa w § 8, po zasięgnięciu opinii rady właściwej izby notarialnej.

§ 10. Jeżeli w danym roku szkoleniowym, po objęciu patronatem wszystkich aplikantów w poszczególnych izbach notarialnych, co najmniej jeden notariusz danej izby notarialnej nie może wypełnić obowiązku, o którym mowa w § 8, z uwagi na liczbę aplikantów notarialnych, prezes tej izby notarialnej występuje do prezesa właściwego sądu apelacyjnego w terminie do dnia 31 stycznia danego roku o zwolnienie wskazanego notariusza lub notariuszy z tego obowiązku w danym roku szkoleniowym.

§ 11. Notariusz, u którego aplikant odbywa aplikację, kieruje przez cały okres aplikacji szkoleniem aplikanta, zapoznaje go z czynnościami należącymi do zakresu obowiązków notariusza i współdziała w tym zakresie z innymi osobami szkolącymi aplikanta, mając na uwadze, że w trakcie aplikacji aplikant sporządza co najmniej 50 projektów aktów notarialnych i co najmniej po 10 projektów innych czynności notarialnych, o których mowa w art. 79 pkt 1a, 2, 4, 5, 7 i 8.

§ 12. Na podstawie opinii osób szkolących aplikanta oraz własnych spostrzeżeń notariusz kierujący szkoleniem aplikanta

sporządza przed upływem terminu, o którym mowa w art. 72 § 1, opinię o aplikancie, do której dołącza projekty przygotowanych przez aplikanta projektów aktów notarialnych i innych czynności notarialnych, o których mowa w § 11, wraz z recenzjami co do poprawności ich wykonania. Opinię tę dołącza się do akt osobowych aplikanta, prowadzonych przez radę izby notarialnej.”;

12) w art. 71a:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Rada izby notarialnej podejmuje uchwałę w sprawie wpisu na listę aplikantów notarialnych w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku o wpis.”,

b) dodaje się § 4 i 5 w brzmieniu:

„§ 4. Najpóźniej w terminie 30 dni od dnia podjęcia uchwały, o której mowa w § 1, rada izby notarialnej, w formie uchwały, wyznacza aplikantowi patrona.

§ 5. W przypadku niepodjęcia uchwały, o której mowa w § 4, na wniosek aplikanta prezes właściwego sądu apelacyjnego, w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku, wskazuje notariusza zobowiązanego do objęcia patronatem wnioskującego aplikanta notarialnego. Prezes sądu apelacyjnego przed wskazaniem notariusza może zwrócić się do rady izby notarialnej o przesłanie dodatkowych informacji.”;

13) w art. 71d w § 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„W terminie do dnia 30 czerwca każdego roku Minister Sprawiedliwości zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej ogłoszenie o egzaminie wstępnym, w którym podaje w szczególności:”;

14) w art. 71k § 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. Minister Sprawiedliwości zawiadamia o wynikach egzaminu wstępnego rady izb notarialnych oraz prezesów sądów apelacyjnych i publikuje w Biuletynie Informacji Publicznej imiona i nazwiska osób, które uzyskały pozytywny wynik z egzaminu, oraz imiona ich rodziców.”;

15) po art. 72a dodaje się art. 72b i 72c w brzmieniu:

„Art. 72b. § 1. Właściwa rada izby notarialnej, w uzasadnionych przypadkach, na wniosek aplikanta notarialnego może udzielić aplikantowi zgody na przerwę w odbywaniu aplikacji na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy.

§ 2. Przerwa może być udzielona tylko raz w trakcie trwania aplikacji.

§ 3. W trakcie trwania przerwy aplikant notarialny jest zwolniony od obowiązku ponoszenia opłaty, o której mowa w art. 72a, proporcjonalnie do czasu trwania tej przerwy.

Art. 72c. Do obowiązków aplikanta należy:

1) sumienne wykonywanie powierzonych obowiązków, w tym poleceń przełożonego lub patrona;

2) uczestniczenie w przewidzianych programem aplikacji zajęciach seminaryjnych oraz w praktykach;

3) samodzielne pogłębianie wiedzy prawniczej i praktycznych umiejętności niezbędnych do zajmowania stanowiska notariusza.”;

16) w art. 74:

a) § 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„§ 2. Do egzaminu notarialnego może przystąpić osoba, która ukończyła aplikację notarialną, o której mowa w art. 11 pkt 4, i otrzymała zaświadczenie o jej odbyciu, oraz osoba, o której mowa w art. 12 § 2 i 2a.

§ 3. Egzamin notarialny polega na sprawdzeniu przygotowania prawniczego osoby przystępującej do egzaminu notarialnego, zwanej dalej „zdającym", do samodzielnego i należytego wykonywania zawodu notariusza.",

b) § 7 otrzymuje brzmienie:

„§ 7. Minister Sprawiedliwości powołuje przed każdym egzaminem notarialnym, w drodze zarządzenia, zespół do przygotowania zadań na egzamin notarialny, zwany dalej „zespołem"."",

c) § 10 otrzymuje brzmienie:

„§ 10. Obsługę administracyjno-biurową zespołu zapewnia Minister Sprawiedliwości. W ramach obsługi administracyjno-biurowej zespołu Minister Sprawiedliwości uzgadnia z przewodniczącym zespołu lub jego zastępcą terminarz pracy zespołu oraz zapewnia zespołowi miejsce i odpowiednie warunki pracy.",

d) uchyla się § 12 i 13,

e) § 14 – 19 otrzymują brzmienie:

„§ 14. Na każdą z części egzaminu notarialnego zespół sporządza zadania wraz z opisami istotnych zagadnień.

§ 15. Ostateczną treść zadań wraz z opisami istotnych zagadnień ustala zespół większością głosów w obecności co najmniej pięciu członków zespołu. W razie równej liczby głosów rozstrzyga głos przewodniczącego zespołu.

§ 16. Ustalone przez zespół zadania wraz z opisami istotnych zagadnień przewodniczący zespołu przekazuje Ministrowi Sprawiedliwości nie później niż 50 dni przed wyznaczonym terminem egzaminu notarialnego. Minister Sprawiedliwości zapewnia wydrukowanie odpowiedniej liczby egzemplarzy zadań i opisów istotnych zagadnień oraz ich doręczenie poszczególnym komisjom, w sposób uwzględniający konieczność zabezpieczenia zadań wraz z opisami istotnych zagadnień przed ich nieuprawnionym ujawnieniem.

§ 17. Do wydrukowania i doręczenia zadań poszczególnym komisjom kwalifikacyjnym nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych, jeżeli wartość zamówienia jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 tej ustawy.

§ 18. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Notarialnej, określi, w drodze rozporządzenia:

1) tryb i sposób działania zespołu,

2) tryb i sposób zgłaszania propozycji zadań wraz z opisami istotnych zagadnień na egzamin notarialny oraz ich przygotowania, przechowywania i przekazywania komisjom kwalifikacyjnym

– uwzględniając konieczność prawidłowego i efektywnego przeprowadzenia egzaminu notarialnego oraz konieczność zabezpieczenia zadań wraz z opisami istotnych zagadnień przed ich nieuprawnionym ujawnieniem, oraz

3) wysokość wynagrodzenia przewodniczącego i członków zespołu, uwzględniając nakład ich pracy i zakres obowiązków oraz liczbę kandydatów.

§ 19. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, tryb i sposób udzielenia zamówienia, o którym mowa w § 17, zapewniając zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców i mając na uwadze konieczność zabezpieczenia zadań przed ich nieuprawnionym ujawnieniem.”;

17) w art. 74a:

a) w § 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Nie później niż 90 dni przed terminem egzaminu notarialnego Minister Sprawiedliwości zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej ogłoszenie o egzaminie notarialnym, w którym podaje w szczególności:”,

b) § 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„§ 2. Aplikanci notarialni, którzy odbyli aplikację notarialną, o której mowa w art. 11 pkt 4, przeprowadzaną przez radę właściwej izby notarialnej oraz osoby, o których mowa w art. 12 § 2 i 2a, zamieszkałe na obszarze właściwości komisji, mogą złożyć w jej siedzibie wniosek. Osoby, o których mowa w art. 12 § 2 i 2a, które nie mają miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, składają wniosek w siedzibie wybranej izby notarialnej.

§ 3. Osoby, które odbyły aplikację notarialną, o której mowa w art. 11 pkt 4, dołączają do wniosku zaświadczenie

o odbyciu aplikacji notarialnej oraz oryginał dowodu uiszczenia opłaty za egzamin notarialny.”,

c) w § 4:

– pkt 4 – 8 otrzymują brzmienie:

„4) dokument zaświadczający posiadanie stopnia naukowego doktora nauk prawnych lub zdanie odpowiednio egzaminu: sędziowskiego, prokuratorskiego, adwokackiego, radcowskiego lub komorniczego w Rzeczypospolitej Polskiej;

5) dokumenty zaświadczające co najmniej 3-letni okres zatrudnienia w Rzeczypospolitej Polskiej, o którym mowa w art. 12 § 2 pkt 2, na stanowiskach referendarza sądowego, starszego referendarza sądowego, asystenta prokuratora lub asystenta sędziego, a w przypadku osób, które wykonywały w Sądzie Najwyższym, Trybunale Konstytucyjnym zadania odpowiadające czynnościom asystenta sędziego – również dokumenty określające zakres ich obowiązków;

6) dokumenty zaświadczające co najmniej 3-letni okres zatrudnienia, o którym mowa w art. 12 § 2a, oraz zakres obowiązków związany z wykonywaniem zadań odpowiadających czynnościom asystenta sędziego w międzynarodowym organie sądowym, w szczególności w Trybunale Sprawiedliwości Unii Europejskiej lub Europejskim Trybunale Praw Człowieka;

7) dokumenty zaświadczające co najmniej 3-letni okres zatrudnienia w Rzeczypospolitej Polskiej lub wykonywania w Rzeczypospolitej Polskiej wymagających wiedzy prawniczej czynności

bezpośrednio związanych z czynnościami wykonywanymi przez notariusza na podstawie umów cywilnoprawnych w kancelarii notarialnej;

8) dokumenty zaświadczające co najmniej 3-letni okres zatrudnienia w Rzeczypospolitej Polskiej w urzędach organów władzy publicznej i wykonywania w Rzeczypospolitej Polskiej wymagających wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związanych ze świadczeniem pomocy prawnej na rzecz tych urzędów;”,

– po pkt 8 dodaje się pkt 8a w brzmieniu:

„8a) dokument zaświadczający o ukończeniu aplikacji legislacyjnej oraz dokumenty zaświadczające co najmniej 3-letni okres zatrudnienia w urzędach organów władzy publicznej lub w państwowych jednostkach organizacyjnych w Rzeczypospolitej Polskiej i wykonywania wymagających wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związanych z tworzeniem projektów ustaw, rozporządzeń lub aktów prawa miejscowego w tych urzędach lub jednostkach;”;

18) art. 74c i 74d otrzymują brzmienie:

„Art. 74c. § 1. Pracownikowi przysługuje prawo do urlopu płatnego w wysokości 80% wynagrodzenia, w wymiarze 30 dni kalendarzowych, na przygotowanie się do egzaminu notarialnego. Z uprawnienia tego można skorzystać tylko jeden raz.

§ 2. Pracownikowi przysługuje zwolnienie od pracy z zachowaniem prawa do wynagrodzenia w celu uczestniczenia w egzaminie wstępnym i notarialnym.”;

Art. 74d. § 1. Pierwsza i druga część egzaminu notarialnego polegają na opracowaniu projektów aktów notarialnych na podstawie opisanych przypadków.

§ 2. Trzecia część egzaminu notarialnego polega na opracowaniu projektu odmowy dokonania czynności notarialnej albo uzasadnienia jej dopuszczalności bądź na opracowaniu projektu czynności notarialnej innej niż akt notarialny.

§ 3. Członkowie komisji dokonują oceny za poszczególne części egzaminu notarialnego przy zastosowaniu następującej skali ocen:

1) oceny pozytywne:

a) celująca (6),

b) bardzo dobra (5),

c) dobra (4),

d) dostateczna (3);

2) ocena negatywna – niedostateczna (2).

§ 4. W trakcie egzaminu notarialnego zdający nie może posiadać urządzeń służących do przekazu lub odbioru informacji.

§ 5. W trakcie egzaminu notarialnego zdający może korzystać z tekstów aktów prawnych i komentarzy oraz orzecznictwa.

§ 6. Przepisy art. 71i § 1, 2 i 4 – 6 stosuje się odpowiednio.”;

19) w art. 74e:

a) uchyla się § 1,

b) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Oceny rozwiązania każdego z zadań egzaminu notarialnego dokonują niezależnie od siebie dwaj członkowie komisji, biorąc pod uwagę w szczególności zachowanie wymogów formalnych, właściwość zastosowanych przepisów prawa i umiejętność ich interpretacji, poprawność zaproponowanego przez zdającego sposobu rozstrzygnięcia problemu.”,

c) § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Ostateczną ocenę z pracy pisemnej z każdego z zadań egzaminu notarialnego stanowi średnia ocen cząstkowych przyznanych przez każdego członka komisji sprawdzającego pracę pisemną, przy czym:

1) oceny pozytywne to:

a) celująca – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi 6,00,

b) bardzo dobra – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi 5,00 lub 5,50,

c) dobra – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi 4,00 lub 4,50,

d) dostateczna – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi 3,00 lub 3,50;

2) ocena negatywna – niedostateczna – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi 2,00 lub 2,50.”;

20) art. 75 otrzymuje brzmienie:

„Art. 75. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Notarialnej, określi, w drodze rozporządzenia, organizację i przebieg aplikacji notarialnej, w tym:

1) zadania aplikanta notarialnego i sposób ich wykonywania,

2) termin rozpoczęcia i zakończenia zajęć seminaryjnych oraz przerwy w ich odbywaniu oraz tryb wyznaczenia dodatkowego terminu rozpoczęcia zajęć seminaryjnych,

3) tryb i sposób organizacji zajęć seminaryjnych i praktycznych oraz ich rodzaj,

4) sposób odbywania aplikacji w przypadku aplikanta niebędącego zatrudnionym przez notariusza lub radę izby notarialnej,

5) okres niemożności pełnienia przez aplikanta jego obowiązków wliczany do okresu aplikacji, a także tryb i sposób usprawiedliwiania braku możliwości pełnienia obowiązków aplikanta

– mając na względzie konieczność zapewnienia właściwego prowadzenia aplikacji, odpowiedniego poziomu szkolenia aplikantów oraz właściwego przygotowania do zawodu notariusza, a także mając na uwadze ustawowy czas trwania aplikacji oraz czy aplikant odbywa aplikację będąc zatrudniony przez notariusza albo radę izby notarialnej, a także biorąc pod uwagę możliwość zaistnienia szczególnych sytuacji uniemożliwiających rozpoczęcie zajęć seminaryjnych w wyznaczonym terminie.”;

21) w art. 76 wprowadza się następujące zmiany:

a) w § 1 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Niewyrażenie opinii w terminie 60 dni od dnia otrzymania wniosku Ministra Sprawiedliwości jest uważane za wyrażenie opinii pozytywnej.”,

b) po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. Powołanie na asesora notarialnego nie jest jednak dopuszczalne, jeżeli od zdania egzaminu notarialnego upłynął okres dłuższy niż pięć lat.”;

22) art. 78 otrzymuje brzmienie:

„Art. 78. Do aplikantów i asesorów notarialnych stosuje się przepisy art. 18 i 19 oraz przepisy o odpowiedzialności dyscyplinarnej notariuszy z następującymi zmianami:

1) aplikant notarialny odpowiada dyscyplinarnie również za niewypełnianie ustawowych obowiązków aplikanta, o których mowa w art. 72c;

2) karami dyscyplinarnymi są:

a) upomnienie,

b) nagana,

c) kara pieniężna do wysokości określonej w art. 51 § 1 pkt 3,

d) skreślenie z wykazu asesorów notarialnych,

e) skreślenie z listy aplikantów notarialnych;

3) skazany na karę nagany nie może być powołany na notariusza w ciągu roku od daty uprawomocnienia się orzeczenia, a skazany na karę pieniężną nie może być również w ciągu tego okresu upoważniony do zastępowania notariusza.”;

23) po art. 78 dodaje się art. 78a w brzmieniu:

„Art. 78a. § 1. Rada izby notarialnej skreśla aplikanta notarialnego z listy aplikantów notarialnych, jeżeli aplikant notarialny:

1) zrezygnował z odbywania aplikacji notarialnej;

2) został uznany za trwale niezdolnego do pełnienia obowiązków aplikanta notarialnego;

3) został prawomocnie skazany za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;

4) został ubezwłasnowolniony częściowo bądź całkowicie;

5) nie ukończył, bez usprawiedliwionej przyczyny, aplikacji notarialnej w terminie, o którym mowa w art. 72 § 1.

§ 2. Rada izby notarialnej może skreślić aplikanta notarialnego z listy aplikantów notarialnych, jeżeli został prawomocnie skazany za nieumyślne przestępstwo lub nieumyślne przestępstwo skarbowe.

§ 3. Skreślenie aplikanta notarialnego z listy aplikantów notarialnych z przyczyn, o których mowa w § 1 pkt 5 oraz § 2, następuje po uprzednim wysłuchaniu aplikanta notarialnego, chyba że nie jest to możliwe.

§ 4. Od uchwały rady izby notarialnej w sprawie skreślenia z listy aplikantów notarialnych, służy odwołanie do Krajowej Rady Notarialnej w terminie 14 dni od daty doręczenia uchwały.

§ 5. Od uchwały Krajowej Rady Notarialnej w sprawie skreślenia z listy aplikantów notarialnych służy skarga do sądu administracyjnego w terminie 30 dni od dnia doręczenia uchwały.”;

24) w art. 90 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Dokumenty obejmujące dokonane czynności notarialne notariusz przekazuje na przechowanie do archiwum ksiąg wieczystych właściwego sądu rejonowego po upływie 10 lat

od ich sporządzenia lub z chwilą zaprzestania prowadzenia działalności.”.

Art. 7. W ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908, z późn. zm.[12)]) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 105 w ust. 2:
   a) uchyla się pkt 1,
   b) pkt 2 otrzymuje brzmienie:
      „2) posiada, przez okres co najmniej 2 lat, uprawnienie do kierowania pojazdami rodzaju objętego szkoleniem;”;
2) w art. 110 w ust. 1:
   a) pkt 2 otrzymuje brzmienie:
      „2) posiada wykształcenie średnie;”,
   b) po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:
      „2a) ukończyła 23 lata;”,
   c) pkt 3 otrzymuje brzmienie:
      „3) posiada prawo jazdy kategorii B przez okres co najmniej 4 lat oraz uprawnienie do kierowania pojazdami rodzaju objętego egzaminowaniem przez okres co najmniej roku;”.

Art. 8. W ustawie z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. z 2012 r. poz. 642 i 908) art. 29 otrzymuje brzmienie:

„Art. 29. 1. Pracownicy zatrudnieni w bibliotekach na stanowiskach bibliotekarskich tworzą grupę zawodową bibliotekarzy.

2. W bibliotekach mogą być zatrudnieni specjaliści innych zawodów związanych z działalnością biblioteczną.

3. Minister właściwy do spraw kultury i dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje

stanowisk bibliotekarskich oraz wymagania kwalifikacyjne uprawniające do zajmowania przez pracowników tych stanowisk, uwzględniając potrzebę profesjonalnego wykonywania zadań.”.

Art. 9. W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651, z późn. zm.[13)]) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 177:

a) w ust. 1:

– pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) nie była karana za przestępstwo przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego, za przestępstwo przeciwko wymiarowi sprawiedliwości, za przestępstwo przeciwko wiarygodności dokumentów, za przestępstwo przeciwko mieniu, za przestępstwo przeciwko obrotowi gospodarczemu, za przestępstwo przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi lub za przestępstwo skarbowe;”,

– pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) odbyła co najmniej 6 miesięczną praktykę zawodową w zakresie wyceny nieruchomości;”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Przebieg praktyki zawodowej, o której mowa w ust. 1 pkt 5, jest rejestrowany w dzienniku praktyki zawodowej. Kandydat na rzeczoznawcę majątkowego ponosi opłatę za wydanie dziennika praktyki zawodowej, w wysokości nieprzekraczającej 1% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw z II kwartału roku poprzedzającego rok wydania dziennika praktyki

zawodowej, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.”,

c) uchyla się ust. 3;

2) w art. 178:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Rzeczoznawca majątkowy niewypełniający obowiązków, o których mowa w art. 158 i art. 175 ust. 1, 3 i 4, podlega odpowiedzialności zawodowej.”,

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Pozbawienie uprawnień zawodowych, o którym mowa w ust. 3, następuje z urzędu, na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu. Osoba, której dotyczy orzeczenie sądu, jest obowiązana niezwłocznie poinformować o tym zdarzeniu ministra właściwego do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej.”;

3) w art. 179 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Pośrednikiem w obrocie nieruchomościami jest osoba fizyczna wpisana do centralnego rejestru pośredników w obrocie nieruchomościami.”;

4) w art. 180:

a) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Pośrednik wykonuje czynności, o których mowa w ust. 1, osobiście lub przy pomocy innych osób wykonujących czynności pomocnicze i działających pod jego bezpośrednim nadzorem, ponosząc za ich czynności odpowiedzialność.

3. Zakres czynności pośrednictwa w obrocie nieruchomościami określa umowa pośrednictwa. Umowa wymaga formy pisemnej pod rygorem nieważności.

W umowie wskazuje się w szczególności, pod rygorem nieważności, pośrednika w obrocie nieruchomościami odpowiedzialnego zawodowo za jej wykonanie, numer wpisu do centralnego rejestru pośredników w obrocie nieruchomościami oraz oświadczenie o posiadanym ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z wykonywaniem czynności pośrednictwa w obrocie nieruchomościami.”,

b) po ust. 3a dodaje się ust. 3b w brzmieniu:

„3b. Wymóg, o którym mowa w ust. 3, dotyczący wskazania w umowie pośrednictwa numeru wpisu do centralnego rejestru pośredników w obrocie nieruchomościami, nie dotyczy podmiotów, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2 lit. a i b ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 47, poz. 278 oraz z 2011 r. Nr 112, poz. 654, Nr 227, poz. 1367 i Nr 228, poz. 1368), które czasowo oferują lub świadczą usługę pośrednictwa w obrocie nieruchomościami na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”;

5) art. 182 otrzymuje brzmienie:

„Art. 182. Do centralnego rejestru pośredników w obrocie nieruchomości może zostać wpisana osoba fizyczna, która:

1) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;

2) nie była karana za przestępstwo przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego, za przestępstwo przeciwko wymiarowi sprawiedliwości, za przestępstwo przeciwko wiarygodności

dokumentów, za przestępstwo przeciwko mieniu, za przestępstwo przeciwko obrotowi gospodarczemu, za przestępstwo przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi lub za przestępstwo skarbowe.”;

6) art. 183 otrzymuje brzmienie:

„Art. 183. 1. Pośrednika w obrocie nieruchomościami wykreśla się z centralnego rejestru pośredników w obrocie nieruchomościami w przypadku:

1) utraty zdolności do czynności prawnych;

2) skazania za przestępstwa, o których mowa w art. 182 pkt 2;

3) sądowego zakazu wykonywania zawodu pośrednika w obrocie nieruchomościami;

4) sądowego zakazu prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie pośrednictwa w obrocie nieruchomościami;

5) śmierci osoby wpisanej do rejestru;

6) złożenia przez osobę wpisaną do rejestru wniosku o wykreślenie.

2. Wykreślenia z centralnego rejestru pośredników w obrocie nieruchomościami dokonuje się z urzędu na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu. Osoba, której dotyczy orzeczenie sądu, jest obowiązana niezwłocznie poinformować o tym zdarzeniu ministra właściwego do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej.”;

7) w art. 184 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Zarządcą nieruchomości jest osoba fizyczna wpisana do centralnego rejestru zarządców nieruchomości.”;

8) w art. 185:

a) ust. 1b otrzymuje brzmienie:

„1b. Zarządca nieruchomości wykonuje czynności, o których mowa w ust. 1, osobiście lub przy pomocy innych osób wykonujących czynności pomocnicze i działających pod jego bezpośrednim nadzorem, ponosząc za ich czynności odpowiedzialność.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Zarządca nieruchomości lub podmiot prowadzący działalność, o której mowa w art. 184 ust. 3, działa na podstawie umowy o zarządzanie nieruchomością, zawartej z jej właścicielem, wspólnotą mieszkaniową albo inną osobą lub jednostką organizacyjną, której przysługuje prawo do nieruchomości, ze skutkiem prawnym bezpośrednio dla tej osoby lub jednostki organizacyjnej. Umowa wymaga formy pisemnej pod rygorem nieważności.”,

c) po ust. 2 dodaje się ust. 2a i 2b w brzmieniu:

„2a. W umowie o zarządzanie nieruchomością wskazuje się w szczególności, pod rygorem nieważności, zarządcę nieruchomości odpowiedzialnego zawodowo za jej wykonanie, numer wpisu do centralnego rejestru zarządców nieruchomości oraz oświadczenie o posiadanym ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z wykonywaniem czynności zarządzania nieruchomościami.

2b. Wymóg, o którym mowa w ust. 2a, dotyczący wskazania w umowie o zarządzanie nieruchomością numeru wpisu do centralnego rejestru zarządców nieruchomości, nie dotyczy

podmiotów, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2 lit. a i b ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które czasowo oferują lub świadczą usługę w zakresie zarządzania nieruchomościami na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”;

9) art. 187 i 188 otrzymują brzmienie:

„Art. 187. Do centralnego rejestru zarządców nieruchomości może zostać wpisana osoba fizyczna, która:

1) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;

2) nie była karana za przestępstwo przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego, za przestępstwo przeciwko wymiarowi sprawiedliwości, za przestępstwo przeciwko wiarygodności dokumentów, za przestępstwo przeciwko mieniu, za przestępstwo przeciwko obrotowi gospodarczemu, za przestępstwo przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi lub za przestępstwo skarbowe.

Art. 188. 1. Zarządcę nieruchomości wykreśla się z centralnego rejestru zarządców nieruchomości w przypadku:

1) utraty zdolności do czynności prawnych;

2) skazania za przestępstwa, o których mowa w art. 187 pkt 2;

3) sądowego zakazu wykonywania zawodu zarządcy nieruchomości;

4) sądowego zakazu prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie zarządzania nieruchomościami;

5) śmierci osoby wpisanej do rejestru;

6) złożenia przez osobę wpisaną do rejestru wniosku o wykreślenie.

2. Wykreślenia z centralnego rejestru zarządców nieruchomości dokonuje się z urzędu na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu. Osoba, której dotyczy orzeczenie sądu, jest obowiązana niezwłocznie poinformować o tym zdarzeniu ministra właściwego do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej.”;

10) tytuł rozdziału 4 otrzymuje brzmienie:

„Nadawanie uprawnień rzeczoznawcom majątkowym i dokonywanie wpisów do centralnych rejestrów oraz orzekanie w sprawach odpowiedzialności zawodowej rzeczoznawców majątkowych”;

11) w art. 191:

a) ust. 2 – 3a otrzymują brzmienie:

„2. Minister właściwy do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej wpisuje do centralnego rejestru pośredników w obrocie nieruchomościami lub centralnego rejestru zarządców nieruchomości osoby, które spełniły wymogi określone odpowiednio w art. 182 lub 187.

3. Spełnienie wymogów, o których mowa w ust. 1, stwierdza Państwowa Komisja Kwalifikacyjna w postępowaniu kwalifikacyjnym.

3a. Wniosek o nadanie uprawnień zawodowych w zakresie szacowania nieruchomości podlega rozpatrzeniu w terminie nie dłuższym niż dwa miesiące od dnia postępowania kwalifikacyjnego. Do wniosku o nadanie uprawnień zawodowych w zakresie szacowania nieruchomości dołącza się dokumenty w formie oryginału,

poświadczonej kopii lub poświadczonego tłumaczenia, potwierdzające spełnienie wymogów, o których mowa w art. 177 ust. 1.”,

b) ust. 3c i 3d otrzymują brzmienie:

„3c. Jeżeli w toku postępowania kwalifikacyjnego na podstawie złożonych dokumentów nie jest możliwe stwierdzenie, czy kandydat spełnia warunki określone w art. 177, przewodniczący zespołu kwalifikacyjnego w uzgodnieniu z przewodniczącym Państwowej Komisji Kwalifikacyjnej występuje z wnioskiem do ministra o zwrócenie się do odpowiednich organów, instytucji lub osób o udzielenie informacji niezbędnych dla przeprowadzenia tego postępowania. Bieg terminu, o którym mowa w ust. 3a, ulega zawieszeniu do dnia otrzymania dodatkowych wyjaśnień.

3d. Przepisu ust. 3c nie stosuje się do warunków określonych w art. 177 ust. 1 pkt 1 i 2.”,

c) po ust. 3e dodaje się ust. 3f – 3h w brzmieniu:

„3f. Wniosek o wpis do centralnego rejestru pośredników w obrocie nieruchomościami lub do centralnego rejestru zarządców nieruchomości podlega rozpatrzeniu bez zbędnej zwłoki. Do wniosku o wpis do odpowiedniego centralnego rejestru dołącza się oświadczenie o niekaralności oraz o pełnej zdolności do czynności prawnych.

3g. W przypadku stwierdzenia konieczności uzupełnienia wniosku, organ wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku w terminie siedmiu dni od dnia otrzymania wezwania. Nieuzupełniony w terminie wniosek pozostawia się bez rozpoznania.

3h. O dokonaniu wpisu do odpowiedniego centralnego rejestru, o którym mowa w ust. 3f, organ niezwłocznie informuje wnioskodawcę na piśmie.”,

d) ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„4. Minister właściwy do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej powołuje i odwołuje, w drodze zarządzenia, Państwową Komisję Kwalifikacyjną z udziałem osób wskazanych przez organizacje zawodowe rzeczoznawców majątkowych.

5. Postępowanie kwalifikacyjne przeprowadza się na koszt osób ubiegających się o nadanie uprawnień. Koszty są pokrywane przez wniesienie opłaty za postępowanie kwalifikacyjne.”,

e) po ust. 5 dodaje się ust. 5a i 5b w brzmieniu:

„5a. Za weryfikację dokumentów oraz za dokonanie wpisu do centralnego rejestru pośredników w obrocie nieruchomościami lub do centralnego rejestru zarządców nieruchomości, w tym za prowadzenie tych rejestrów, jest wnoszona opłata.

5b. Opłata, o której mowa w ust. 5a, wynosi 10% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw z kwartału poprzedzającego kwartał, w którym dokonuje się wpisu, ogłoszona przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Wniesiona opłata podlega zwrotowi w całości w przypadku niedokonania wpisu.”,

f) w ust. 8 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) tryb pobierania i zwrotu opłaty, o której mowa w ust. 5a, uwzględniając sposób dokonywania wpisu do odpowiedniego centralnego rejestru.”;

12) art. 192 otrzymuje brzmienie:

„Art. 192. Nadanie uprawnień zawodowych w zakresie szacowania nieruchomości stwierdza się świadectwem. Odmowa nadania uprawnień zawodowych następuje w drodze decyzji.”;

13) w art. 193:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Minister właściwy do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej prowadzi centralne rejestry: rzeczoznawców majątkowych, pośredników w obrocie nieruchomościami oraz zarządców nieruchomości.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Do centralnych rejestrów wymienionych w ust. 1 wpisuje się osoby, którym nadano uprawnienia zawodowe rzeczoznawców majątkowych na podstawie świadectw nadania tych uprawnień, a także osoby spełniające wymogi określone w art. 182 oraz art. 187.”,

c) ust. 2 – 4 otrzymują brzmienie:

„2. Do centralnego rejestru rzeczoznawców majątkowych wpisuje się również osoby, których kwalifikacje do wykonywania zawodu rzeczoznawcy majątkowego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zostały uznane na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

3. W centralnych rejestrach wpisuje się następujące dane dotyczące osób, o których mowa w art. 174 ust. 2, art. 179 ust. 2 i art. 184 ust. 2:

1) numer kolejny wpisu;

2) datę wpisu;

3) imię i nazwisko;

4) imiona rodziców;

5) datę i miejsce urodzenia;

6) adres prowadzonej działalności zawodowej, o ile osoby, o których mowa w art. 174 ust. 2, art. 179 ust. 2 i art. 184 ust. 2, taki posiadają, albo adres zamieszkania i adres do korespondencji;

7) wykształcenie;

8) numer PESEL albo rodzaj i numer dokumentu tożsamości w przypadku osoby nieposiadającej numeru PESEL;

9) numer uprawnień;

10) informacje o orzeczonych karach dyscyplinarnych w odniesieniu do rzeczoznawców majątkowych;

11) informacje o wykreśleniach z rejestru oraz przyczynach tych wykreśleń.

3a. Wykreślenie z rejestru rzeczoznawców majątkowych następuje w przypadku:

1) o którym mowa w art. 178 ust. 2 pkt 3 – 5 i ust. 3;

2) śmierci osoby wpisanej do rejestru;

3) złożenia przez osobę wpisaną do rejestru wniosku o wykreślenie.

3b. W razie orzeczenia kar dyscyplinarnych, o których mowa w art. 178 ust. 2 pkt 3, ponowny wpis do rejestru następuje z urzędu po upływie okresu orzeczonej kary dyscyplinarnej, licząc od dnia wykreślenia. W razie orzeczenia kary dyscyplinarnej, o której mowa w art. 178 ust. 2 pkt 4, ponowny wpis do rejestru następuje po ponownym złożeniu egzaminu z wynikiem pozytywnym.

3c. W razie orzeczenia kar dyscyplinarnych, o których mowa w art. 178 ust. 2 pkt 1 i 2, zatarcie kary następuje na wniosek osoby ukaranej po upływie roku od dnia wpisania tej kary do rejestru.

3d. W razie orzeczenia kar dyscyplinarnych, o których mowa w art. 178 ust. 2 pkt 3 i 4, zatarcie kary następuje na wniosek osoby ukaranej po upływie 2 lat od zakończenia okresu orzeczonej kary, licząc od dnia ponownego wpisu, o którym mowa w ust. 3b. Zatarcie kary dyscyplinarnej polega na usunięciu informacji o karze zawartej w ust. 3 pkt 10 centralnego rejestru rzeczoznawców majątkowych.

4. Wyciągi z rejestrów, z wyjątkiem danych wymienionych w ust. 3 pkt 4, 5, 8, 10 oraz 11 w zakresie informacji o przyczynach wykreśleń, podlegają publikacji na stronach internetowych urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej. Osoba wpisana do rejestru może wskazać we wniosku, które dane określone w ust. 3 pkt 6 mogą być zamieszczone w wyciągu.”,

d) dodaje się ust. 7 w brzmieniu:

„7. Domniemywa się, że dane wpisane do centralnych rejestrów: rzeczoznawców majątkowych, pośredników w obrocie nieruchomościami oraz zarządców nieruchomości są prawdziwe. Jeżeli do centralnych rejestrów wpisano dane niezgodnie z wnioskiem lub bez tego wniosku, osoba wpisana do odpowiedniego centralnego rejestru, o którym mowa w ust. 1, nie może zasłaniać się wobec osoby trzeciej, działającej w dobrej wierze, zarzutem, że dane te nie są prawdziwe, jeżeli po powzięciu informacji

o tym wpisie zaniedbała wystąpić niezwłocznie z wnioskiem o sprostowanie, uzupełnienie lub wykreślenie wpisu.”;

14) w art. 194 ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Postępowanie wyjaśniające dotyczące wypełniania obowiązków, o których mowa w art. 158 i art. 175 ust. 1, 3 i 4, przeprowadza Komisja Odpowiedzialności Zawodowej.

3. Minister właściwy do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej powołuje i odwołuje, w drodze zarządzenia, Komisję Odpowiedzialności Zawodowej z udziałem osób wskazanych przez organizacje zawodowe rzeczoznawców majątkowych.”;

15) w art. 195 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Minister właściwy do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej ustala, w drodze zarządzenia, listę obrońców z urzędu, z udziałem osób wskazanych przez organizacje zawodowe rzeczoznawców majątkowych.”;

16) w art. 195a ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Minister właściwy do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej, na podstawie wyników postępowania wyjaśniającego, orzeka, w drodze decyzji, o zastosowaniu jednej z kar dyscyplinarnych, o których mowa w art. 178 ust. 2, albo o umorzeniu postępowania z tytułu odpowiedzialności zawodowej.”;

17) w art. 196:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Programy studiów podyplomowych, o których mowa w art. 177 ust. 1 pkt 4, uwzględniają co najmniej minimalne wymogi programowe ustalone przez ministra właściwego do

spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej.”,

b) uchyla się ust. 2,

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Minister właściwy do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej określi, w drodze rozporządzenia, minimalne wymogi programowe dla studiów podyplomowych w zakresie wyceny nieruchomości, w tym czas trwania tych studiów, program ogólny i program szczegółowy studiów podyplomowych, z uwzględnieniem tematyki wykładów oraz minimalnej liczby godzin ich trwania, biorąc pod uwagę kwalifikacje i umiejętności, jakie powinni posiadać absolwenci tych studiów, niezbędne dla prawidłowego i rzetelnego wykonywania działalności zawodowej w powyższym zakresie.”;

18) uchyla się art. 196a;

19) w art. 197:

a) wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Minister właściwy do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej, mając na względzie zapewnienie obiektywnego, rzetelnego i sprawnego sprawdzenia przygotowania kandydatów na rzeczoznawców majątkowych oraz zapewnienie obiektywnej oceny skarg na działalność osób, którym nadano uprawnienia, a także uwzględniając rzeczywiste koszty postępowania z tytułu odpowiedzialności zawodowej, określi, w drodze rozporządzenia:”,

b) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) sposób i warunki odbywania praktyk zawodowych w zakresie szacowania nieruchomości, regulamin organizacji tych praktyk, ich program oraz sposób

dokumentowania odbycia praktyki zawodowej, w tym wzór dziennika praktyk i wysokość opłaty za jego wydanie uwzględniającej koszt jego wydania;”,

c) pkt 3 – 5 otrzymują brzmienie:

„3) wzory świadectw uprawnień zawodowych w zakresie szacowania nieruchomości;

4) sposób prowadzenia centralnego rejestru rzeczoznawców majątkowych;

5) sposób postępowania przy wydawaniu duplikatów świadectw zawodowych w przypadku ich utraty;”,

d) uchyla się pkt 6;

20) po art. 197 dodaje się art. 197a w brzmieniu:

„Art. 197a. Minister właściwy do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej, mając na względzie zapewnienie rzetelnego i sprawnego dokonywania wpisów do centralnych rejestrów pośredników w obrocie nieruchomościami oraz zarządców nieruchomości, określi, w drodze rozporządzenia:

1) sposób i tryb dokonywania wpisów do centralnych rejestrów pośredników w obrocie nieruchomościami i zarządców nieruchomości;

2) sposób prowadzenia centralnych rejestrów pośredników w obrocie nieruchomościami i zarządców nieruchomości.”;

21) w art. 198:

a) w ust. 1 pkt 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2) bez wpisu do centralnego rejestru pośredników w obrocie nieruchomościami działalność zawodową w zakresie

pośrednictwa w obrocie nieruchomościami, polegającą na wykonywaniu czynności określonych w art. 180 ust. 1;

3) bez wpisu do centralnego rejestru zarządców nieruchomości działalność zawodową w zakresie zarządzania nieruchomościami, polegającą na wykonywaniu czynności określonych w art. 185 ust. 1”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Tej samej karze podlega podmiot prowadzący działalność, o której mowa odpowiednio w art. 174 ust. 6, art. 179 ust. 3 i art. 184 ust. 3, który powierza wykonywanie czynności, o których mowa w ust. 1, osobie nieposiadającej odpowiednich uprawnień i niewpisanej do rejestrów wymienionych w ust. 1.”;

22) po art. 198 dodaje się art. 198a w brzmieniu:

„Art. 198a. Przepisu art. 198 ust. 1 pkt 1 – 3 nie stosuje się do podmiotów, w rozumieniu przepisów art. 2 ust. 1 pkt 2 lit. a i b ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które czasowo oferują lub świadczą usługę w zakresie szacowania nieruchomości, pośrednictwa w obrocie nieruchomościami oraz zarządzania nieruchomościami na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”.

Art. 10. W ustawie z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2005 r. Nr 145, poz. 1221, z późn. zm.[14)]) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2:

a) uchyla się pkt 2,

b) pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) pracownik ochrony – osobę wpisaną na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub listę kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego, i wykonującą zadania ochrony w ramach wewnętrznej służby ochrony albo na rzecz przedsiębiorcy, który uzyskał koncesję na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia, lub osobę wykonującą zadania ochrony, w zakresie niewymagającym wpisu na te listy, na rzecz przedsiębiorcy, który uzyskał koncesję na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia;”;

2) po art. 9 dodaje się art. 9a w brzmieniu:

„Art. 9a. 1. Kierownik jednostki wystawia legitymację kwalifikowanego pracownika ochrony fizycznej pracownikowi wpisanemu na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub legitymację kwalifikowanego pracownika zabezpieczenia technicznego pracownikowi wpisanemu na listę kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego, którzy wchodzą w skład podległej mu wewnętrznej służby ochrony.

2. Legitymacje, o których mowa w ust. 1, zawierają:

1) indywidualny numer zgodny z ewidencją legitymacji, o której mowa w ust. 3;

2) aktualne zdjęcie pracownika;

3) imię i nazwisko pracownika;

4) nazwę, adres i numer telefonu jednostki, w której wewnętrzna służba ochrony sprawuje ochronę;

5) pouczenie o ustawowych uprawnieniach przysługujących jej posiadaczowi;

6) datę i miejsce wydania oraz imię, nazwisko, podpis i pieczęć kierownika jednostki.

3. Kierownik jednostki prowadzi ewidencję legitymacji, o których mowa w ust. 1.

4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

1) wzory legitymacji, o których mowa w ust. 1,

2) tryb i warunki ich wydawania, wymiany lub zwrotu,

3) sposób prowadzenia ewidencji legitymacji, o której mowa w ust. 3

– mając na względzie jednolitość stosowanych legitymacji, dokumentacji oraz procedur związanych z ich wydawaniem, wymianą lub zwrotem, a także możliwość odczytania przez osobę zainteresowaną danych zawartych w tych legitymacjach.”;

3) w art. 17:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Koncesję wydaje się na wniosek:

1) przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną, jeżeli jest on wpisany na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego;

2) przedsiębiorcy innego niż osoba fizyczna, jeżeli na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego jest wpisana co najmniej jedna osoba będąca wspólnikiem spółki jawnej lub komandytowej, członkiem organu zarządzającego, prokurentem lub

pełnomocnikiem ustanowionym przez przedsiębiorcę do kierowania działalnością określoną w koncesji, a pozostałe osoby uprawnione do reprezentacji przedsiębiorcy nie były karane za przestępstwo umyślne lub umyślne przestępstwo skarbowe.”,

b) w ust. 3:

– pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) numer w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym albo informację o wpisie do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej oraz numer identyfikacji podatkowej (NIP);”,

– pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) adresy miejsc wykonywania działalności gospodarczej objętej wnioskiem, w tym przechowywania dokumentacji, o której mowa w art. 19 ust. 1 pkt 2 i 3;”,

– w pkt 6 lit. f otrzymuje brzmienie:

„f) informację o wpisie na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego;”,

c) w ust. 5 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) zaświadczenie o wpisie na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego;”;

4) w art. 18:

a) w ust. 1 pkt 1a i 2 otrzymują brzmienie:

„1a) numer w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym albo informację o wpisie do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności

Gospodarczej oraz numer identyfikacji podatkowej (NIP);

2) imiona i nazwiska wspólników lub członków zarządu, prokurentów oraz pełnomocników w razie ich ustanowienia, ze wskazaniem osób wpisanych na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub listę kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego;”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Przedsiębiorca jest obowiązany zgłaszać organowi koncesyjnemu zmiany danych, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 1a, 2 i 4, w terminie 14 dni od dnia ich powstania.”;

5) art. 19 i 20 otrzymują brzmienie:

„Art. 19. 1. Przedsiębiorca wykonujący działalność gospodarczą w zakresie ochrony osób i mienia jest obowiązany:

1) powiadomić organ koncesyjny o podjęciu, zawieszeniu i trwałym zaprzestaniu wykonywania działalności gospodarczej;

2) prowadzić i przechowywać dokumentację dotyczącą:

a) pracowników ochrony, w tym umowy o pracę i umowy cywilnoprawne,

b) organizacji i wykonywania ochrony przez specjalistyczne uzbrojone formacje ochronne, dotyczącą dobowego wykorzystania stanu osobowego pracowników ochrony, ich wyposażenia i uzbrojenia oraz użytych środków transportu wraz ze szczegółowym opisem wykonywanej ochrony;

3) zachowywać formę pisemną umów w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej oraz przechowywać zawarte umowy i dotyczącą ich dokumentację;

4) przedstawić dokumentację, o której mowa w pkt 2 i 3, na żądanie organu uprawnionego do kontroli;

5) spełniać w sposób nieprzerwany warunek, o którym mowa w art. 17 ust. 1 pkt 2, jeżeli koncesję uzyskał przedsiębiorca inny niż osoba fizyczna;

6) sprawować nadzór nad wykonywaniem zadań ochrony przez pracowników ochrony;

7) weryfikować karalność pracowników ochrony, a w przypadku przedsiębiorcy innego niż osoba fizyczna, dodatkowo osób, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 2.

2. W ramach dokumentacji, o której mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a, przedsiębiorca prowadzi wykaz pracowników ochrony, który zawiera:

1) imię i nazwisko pracownika ochrony;

2) datę i miejsce urodzenia;

3) adres zamieszkania lub pobytu czasowego;

4) numer PESEL, a w przypadku jego nienadania osobie posiadającej obywatelstwo innego państwa, serię i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość;

5) datę wpisu na listy, o których mowa w art. 28 ust. 1, oraz określenie organu, który dokonał wpisu;

6) numer legitymacji osoby dopuszczonej do posiadania broni;

7) datę zawarcia z pracownikiem ochrony umowy oraz datę jej rozwiązania;

8) daty szkoleń i kursów, o których mowa w art. 26 ust. 7 pkt 3 – 6 i art. 38b ust. 1;

9) daty weryfikacji karalności pracowników ochrony.

3. Dokumentację, o której mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, przechowuje się przez okres 5 lat od dnia zakończenia działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia, a w przypadku dokumentacji dotyczącej realizacji umowy – od dnia wygaśnięcia umowy.

4. Dane, o których mowa w ust. 2 pkt 5, 6 i 8, zamieszcza się w wykazie pracowników ochrony, w odniesieniu do pracowników ochrony, których one dotyczą.

5. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, formę i sposób prowadzenia dokumentacji, o której mowa w ust. 1 pkt 2 lit. b i pkt 3, oraz wykazu, o którym mowa w ust. 2, sposób dokonywania poprawek i zakres danych, jakie powinna zawierać dokumentacja, mając na uwadze konieczność zapewnienia właściwej rejestracji zawieranych umów, oraz właściwego zabezpieczenia danych zawartych w rejestrze przed ich utratą,

nieuprawnioną zmianą, nieuprawnionym dostępem lub usunięciem.

Art. 20. 1. Przedsiębiorca wykonujący działalność gospodarczą w zakresie ochrony osób i mienia:

1) oznacza pracowników ochrony w sposób jednolity, umożliwiający ich identyfikację oraz identyfikację podmiotu zatrudniającego;

2) zapewnia noszenie ubioru przez pracowników ochrony, umożliwiającego ich identyfikację oraz identyfikację podmiotu zatrudniającego w przypadkach określonych w ustawie;

3) wystawia pracownikowi ochrony legitymację pracownika ochrony fizycznej, legitymację kwalifikowanego pracownika ochrony fizycznej lub legitymację kwalifikowanego pracownika zabezpieczenia technicznego przed dopuszczeniem go do wykonywania zadań związanych z ochroną osób i mienia.

2. Legitymację kwalifikowanego pracownika ochrony fizycznej oraz kwalifikowanego pracownika zabezpieczenia technicznego wystawia się wyłącznie pracownikowi ochrony, który jest wpisany na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego.

3. Legitymacje, o których mowa w ust. 1 pkt 3, zawierają:

1) indywidualny numer, zgodny z prowadzoną przez przedsiębiorcę ewidencją legitymacji, o której mowa w ust. 4;

2) aktualne zdjęcie pracownika ochrony;

3) imię i nazwisko pracownika ochrony;

4) oznaczenie przedsiębiorcy wydającego dokument, firmę przedsiębiorcy, siedzibę i adres, numer telefonu oraz numer koncesji;

5) pouczenie o ustawowych uprawnieniach przysługujących jej posiadaczowi;

6) datę oraz miejsce wydania, imię i nazwisko oraz podpis wystawiającego legitymację oraz pieczęć podmiotu wystawiającego.

4. Przedsiębiorca prowadzi ewidencję legitymacji, o których mowa w ust. 1 pkt 3.

5. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

1) wzory legitymacji, o których mowa w ust. 1 pkt 3,

2) tryb i warunki ich wydawania, wymiany lub zwrotu,

3) sposób prowadzenia ewidencji, o której mowa w ust. 4

– mając na względzie jednolitość stosowanych legitymacji, dokumentacji oraz procedur związanych z ich wydawaniem, wymianą lub zwrotem, a także możliwość odczytania przez osobę zainteresowaną danych zawartych w tych legitymacjach.”;

6) w art. 21 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Pracownik ochrony nie może zakrywać twarzy w celu uniemożliwienia lub istotnego utrudnienia jego identyfikacji.”;

7) po art. 21 dodaje się art. 21a w brzmieniu:

„Art. 21a. 1. Przedsiębiorca wykonujący działalność gospodarczą w zakresie usług ochrony osób i mienia jest obowiązany do zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone podczas wykonywania usług ochrony osób i mienia.

2. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, po zasięgnięciu opinii Polskiej Izby Ubezpieczeń, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w ust. 1, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc w szczególności pod uwagę specyfikę wykonywanej działalności oraz zakres realizowanych zadań.”;

8) w art. 22:

a) w ust. 2 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) nie zawarł umowy ubezpieczenia, o której mowa w art. 21a ust. 1.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Organ koncesyjny może cofnąć koncesję albo zmienić jej zakres ze względu na:

1) zagrożenie obronności i bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa obywateli albo zagrożenie bezpieczeństwa porządku publicznego;

2) niepoinformowanie przez przedsiębiorcę organu koncesyjnego o zmianie danych określonych w koncesji, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 1, 1a, 2 i 4, w terminie wyznaczonym w art. 18 ust. 3;

3) ogłoszenie upadłości lub likwidacji przedsiębiorcy;

4) dopuszczenie do wykonywania zadań kwalifikowanego pracownika ochrony fizycznej lub kwalifikowanego pracownika zabezpieczenia technicznego osoby niewpisanej na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego.”;

9) w art. 22a w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) przedstawić informację o liczbie zatrudnionych kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub zabezpieczenia technicznego;”;

10) po art. 23a dodaje się art. 23b i 23c w brzmieniu:

„Art. 23b. 1. Organ koncesyjny do przeprowadzenia kontroli działalności gospodarczej wykonywanej przez przedsiębiorcę w zakresie usług ochrony osób i mienia może powołać na czas trwania kontroli zespół kontrolny, w skład którego mogą wejść przedstawiciele ministra właściwego do spraw wewnętrznych, Ministra Obrony Narodowej, Komendanta Głównego Policji, Komendanta Głównego Straży Granicznej lub Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego.

2. Na wniosek organu koncesyjnego Minister Obrony Narodowej, Komendant Główny Policji, Komendant Główny Straży Granicznej lub Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego delegują do prac w zespole kontrolnym funkcjonariuszy, żołnierzy lub pracowników podległych lub nadzorowanych jednostek organizacyjnych.

3. Organ koncesyjny, powołując zespół kontrolny, wyznacza jego kierownika, który kieruje przebiegiem czynności kontrolnych oraz sporządza protokół pokontrolny.
4. Czynności kontrolne są wykonywane na podstawie upoważnienia wydanego przez organ koncesyjny i legitymacji służbowej.

Art. 23c. 1. Przedsiębiorca wykonujący działalność gospodarczą w zakresie, o którym mowa w art. 3, podlega kontroli organu koncesyjnego w zakresie:

1) zgodności wykonywanej działalności z udzieloną koncesją;
2) przestrzegania warunków wykonywania działalności gospodarczej;
3) stwarzania zagrożenia obronności, bezpieczeństwa państwa lub porządku publicznego;
4) ochrony bezpieczeństwa lub dóbr osobistych innych osób.

2. Osoby upoważnione przez organ koncesyjny do dokonywania kontroli działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia są uprawnione do:

1) wstępu na teren nieruchomości, obiektu, lokalu lub ich części, gdzie jest wykonywana działalność gospodarcza objęta koncesją, w dniach i w godzinach, w których ta działalność jest wykonywana lub powinna być wykonywana, w tym swobodnego wstępu na teren chronionych obszarów i obiektów, a także

innych miejsc, w których jest prowadzona ochrona w ramach wykonywanej działalności gospodarczej;

2) żądania ustnych lub pisemnych wyjaśnień, okazania dokumentów lub innych nośników informacji oraz udostępnienia danych i przedmiotów mających związek z przedmiotem kontroli;

3) legitymowania pracowników ochrony w celu ustalenia lub potwierdzenia ich tożsamości.

3. Organ koncesyjny może wezwać przedsiębiorcę do usunięcia stwierdzonych uchybień w wykonywanej działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia, wyznaczając termin do ich usunięcia.”;

11) w art. 24 dodaje się ust. 3 i 4 w następującym brzmieniu:

„3. W przypadku gdy przeprowadzenie kontroli jest uzasadnione posiadanymi przez organ koncesyjny informacjami o rażącym naruszeniu przez przedsiębiorcę wykonującego działalność gospodarczą w zakresie usług ochrony osób i mienia warunków określonych w koncesji lub innych warunków wykonywania koncesjonowanej działalności gospodarczej, określonych przepisami prawa albo o zagrożeniu obronności i bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa obywateli, nie stosuje się przepisów art. 79, art. 82 oraz art. 84c ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.

4. W przypadku gdy przeprowadzenie kontroli w ramach sprawowanego przez Komendanta Głównego Policji nadzoru nad specjalistycznymi uzbrojonymi formacjami ochronnymi, o którym mowa w art. 43, jest uzasadnione posiadanymi

informacjami o naruszeniu zasad dotyczących sposobów użycia przez pracowników ochrony środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej, przechowywania i ewidencjonowania posiadanej przez przedsiębiorców broni i amunicji, nieprzestrzeganiu zatwierdzonych planów ochrony jednostki oraz w przypadku gdy przeprowadzenie kontroli w ramach sprawowanego przez Komendanta Głównego Straży Granicznej nadzoru nad specjalistycznymi uzbrojonymi formacjami ochronnymi, o którym mowa w art. 44a, jest uzasadnione posiadanymi informacjami o naruszeniu przez przedsiębiorcę zasad dotyczących bezpieczeństwa lotnictwa cywilnego, nie stosuje się przepisów art. 79, art. 82 oraz art. 84c ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.”;

12) po art. 24 dodaje się art. 24a w brzmieniu:

„Art. 24a. Organ koncesyjny może zwracać się do sądów, prokuratury, Policji, Straży Granicznej oraz organów administracji publicznej o przekazanie informacji, materiałów i danych będących w ich posiadaniu, istotnych dla prowadzonego postępowania administracyjnego lub postępowania wyjaśniającego zmierzającego do ustalenia, czy działalność gospodarcza wykonywana w zakresie usług ochrony osób i mienia przez przedsiębiorcę, w sprawie którego prowadzone jest postępowanie, rażąco narusza warunki określone w koncesji lub inne warunki wykonywania koncesjonowanej działalności gospodarczej, określone przepisami prawa albo czy działalność tego przedsiębiorcy nie stanowi zagrożenia obronności i bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa obywateli.”;

13) rozdział 5 otrzymuje brzmienie:

„Rozdział 5

Wymagania kwalifikacyjne pracowników ochrony

Art. 25. Zadania ochrony osób i mienia realizowane przez wewnętrzne służby ochrony oraz przedsiębiorców, którzy uzyskali koncesję w zakresie usług ochrony osób i mienia, wykonują pracownicy ochrony.

Art. 26. 1. Wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej uprawnia do wykonywania czynności, o których mowa w art. 3 pkt 1, przez:

1) pracowników ochrony wykonujących czynności w ramach specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych;

2) pracowników ochrony wchodzących w skład zespołów konwojujących wartości pieniężne oraz inne przedmioty wartościowe lub niebezpieczne;

3) pracowników ochrony wykonujących bezpośrednio czynności związane z ochroną osób;

4) osoby nadzorujące i kontrolujące pracę pracowników ochrony fizycznej nieposiadających wpisu na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej;

5) pracowników ochrony mających prawo do czynności określonych:

a) w art. 36 ust. 1 pkt 4,

b) w art. 36 ust. 1 pkt 5 po dopuszczeniu do posiadania broni w trybie przepisów ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji

(Dz. U. z 2012 r. poz. 576), zwanej dalej „ustawą o broni i amunicji”;

6) pracowników ochrony wykonujących zadania na obszarach, w obiektach i urządzeniach podlegających obowiązkowej ochronie.

2. Osoba wpisana na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej jest uprawniona do:

1) opracowywania planu ochrony w zakresie określonym w art. 3 pkt 1;

2) organizowania i kierowania zespołami pracowników ochrony fizycznej.

3. Na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej wpisuje się osobę, która:

1) posiada obywatelstwo polskie lub obywatelstwo innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym;

2) ukończyła 21 lat;

3) ukończyła co najmniej ośmioklasową szkołę podstawową lub gimnazjum;

4) ma pełną zdolność do czynności prawnych;

5) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne i nie toczy się przeciwko niej postępowanie karne o takie przestępstwo;

6) posiada nienaganną opinię wydaną przez właściwego ze względu na jej miejsce zamieszkania komendanta powiatowego

(rejonowego, miejskiego) Policji, sporządzoną na podstawie aktualnie posiadanych przez Policję informacji albo – w przypadku obywatela innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz obywatela polskiego zamieszkałego na terenie tych państw – przez organ odpowiedniego szczebla i kompetencji tych państw, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania tej osoby;

7) posiada zdolność fizyczną i psychiczną do wykonywania zadań, stwierdzoną orzeczeniami lekarskim i psychologicznym, których ważność nie upłynęła;

8) posiada przygotowanie teoretyczne i praktyczne w zakresie wyszkolenia strzeleckiego, samoobrony, technik interwencyjnych oraz znajomość przepisów prawa związanych z wykonywaniem ochrony osób i mienia.

4. Na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej wpisuje się również osobę, której uznano kwalifikacje do wykonywania zawodu pracownika ochrony fizycznej na podstawie odrębnych przepisów.

5. Opinię, o której mowa w ust. 3 pkt 6, wydaje się nie rzadziej niż co 3 lata, w formie postanowienia, na które służy zażalenie, a w przypadku opinii dotyczącej obywatela innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa

członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz obywatela polskiego zamieszkałego na terenie tych państw, w formie przyjętej w tym państwie.

6. Spełnienie wymogów określonych w ust. 3 pkt 4 i 5 pracownik ochrony potwierdza własnym oświadczeniem złożonym pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.
7. Spełnienie wymogu określonego w ust. 3 pkt 8 potwierdzają:
   1) dyplomy potwierdzające kwalifikacje zawodowe w zawodzie technika ochrony fizycznej osób i mienia lub świadectwa potwierdzające kwalifikację w zawodzie technika ochrony fizycznej osób i mienia;
   2) dyplomy lub świadectwa uczelni, szkół oficerskich lub podoficerskich Policji lub Straży Granicznej;
   3) zaświadczenia o ukończeniu kursów organizowanych przez ośrodki szkolenia Policji, Straży Granicznej lub Biura Ochrony Rządu, o ile kursy te spełniają wymagania określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 9;
   4) zaświadczenie o ukończeniu kwalifikacyjnego kursu zawodowego lub kursu umiejętności zawodowych, potwierdzających przygotowanie teoretyczne i praktyczne w zakresie wyszkolenia strzeleckiego, samoobrony, technik

interwencyjnych oraz znajomości przepisów prawa związanych z wykonywaniem ochrony osób i mienia, realizowanych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 68a ust. 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.[15)]);

5) zaświadczenia o ukończeniu innych kursów potwierdzających przygotowanie teoretyczne i praktyczne w zakresie wyszkolenia strzeleckiego, samoobrony, technik interwencyjnych oraz znajomości przepisów prawa związanych z wykonywaniem ochrony osób i mienia, w tym kursów realizowanych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 68a ust. 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;

6) zaświadczenia o ukończeniu szkolenia potwierdzającego przygotowanie teoretyczne i praktyczne w zakresie wyszkolenia strzeleckiego, samoobrony, technik interwencyjnych oraz znajomości przepisów prawa związanych z wykonywaniem ochrony osób i mienia prowadzonego przez uczelnie.

8. Dyplomy uczelni kształcących w zakresie prawa, administracji publicznej, bezpieczeństwa narodowego lub bezpieczeństwa wewnętrznego potwierdzają specjalistyczne przygotowanie teoretyczne w zakresie znajomości przepisów prawa związanych z wykonywaniem ochrony osób i mienia.

9. Minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania oraz ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego określi, w drodze rozporządzenia, wymagania w zakresie kursów i szkoleń, o których mowa w ust. 7 pkt 5 i 6, w tym szczegółową tematykę i formę prowadzonych zajęć oraz wzór zaświadczenia o ukończeniu odpowiedniego kursu lub szkolenia, mając na względzie zapewnienie właściwego poziomu wyszkolenia pracowników ochrony fizycznej.

Art. 27. 1. Wpis na listę kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego uprawnia do wykonywania czynności, o których mowa w art. 3 pkt 2.

2. Na listę kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego wpisuje się osobę, która:

1) ukończyła 18 lat;

2) spełnia warunki, o których mowa w art. 26 ust. 3 pkt 1 i 4 – 6;

3) posiada zdolność fizyczną i psychiczną do pracy stwierdzoną orzeczeniem lekarskim, wydanym przez lekarza uprawnionego do przeprowadzania badań, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 229 § 8 Kodeksu pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.[16)]).

4) posiada wykształcenie co najmniej zawodowe techniczne o specjalności elektronicznej, elektrycznej, łączności, mechanicznej, informatycznej lub ukończyła kurs pracownika

zabezpieczenia technicznego albo została przyuczona do wymienionych zawodów na podstawie przepisów ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (Dz. U. z 2002 r. Nr 112, poz. 979, z późn. zm.[17)]).

3. Na listę kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego wpisuje się również osobę, której uznano kwalifikacje do wykonywania zawodu pracownika zabezpieczenia technicznego na podstawie odrębnych przepisów.

4. Osoba wpisana na listę kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego jest uprawniona do:

   1) opracowywania planu ochrony w zakresie określonym w art. 3 pkt 2;

   2) organizowania i kierowania zespołami pracowników zabezpieczenia technicznego.

Art. 28. 1. Listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej i listę kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego prowadzi Komendant Główny Policji w systemie teleinformatycznym. Wprowadzania danych podlegających wpisowi dokonują komendanci wojewódzcy Policji właściwi ze względu na miejsce zamieszkania osoby, której wpisywane dane dotyczą.

2. Listy, o których mowa w ust. 1, zawierają następujące dane:

   1) numer porządkowy wpisu;

   2) imię (imiona) i nazwisko, imię ojca i matki, datę i miejsce urodzenia, adres zamieszkania oraz

numer PESEL, jeżeli osoba której wpis dotyczy go posiada;

3) informację o pełnieniu funkcji członka organu zarządzającego, prokurenta lub pełnomocnika ustanowionego do kierowania działalnością koncesjonowaną, lub prowadzeniu koncesjonowanej działalności gospodarczej jako przedsiębiorca indywidualny lub wspólnik osobowej spółki handlowej, ze wskazaniem pełnionej funkcji oraz numeru koncesji przedsiębiorcy – jeżeli taki posiada.

Art. 29. 1. Właściwy komendant wojewódzki Policji dokonuje wpisu na listy, o których mowa w art. 28 ust. 1, lub dokonuje zmiany danych objętych wpisem na pisemny wniosek osoby, której wpisywane dane dotyczą.

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się:

1) dokument potwierdzający posiadane wykształcenie;

2) oświadczenie wnioskodawcy:

a) o posiadaniu pełnej zdolności do czynności prawnych,

b) o niekaralności za przestępstwa umyślne oraz nietoczeniu się przeciwko wnioskodawcy postępowania karnego o takie przestępstwa;

3) zaświadczenie potwierdzające przygotowanie teoretyczne i praktyczne w zakresie wyszkolenia strzeleckiego, samoobrony, technik interwencyjnych oraz znajomość przepisów prawa związanych z wykonywaniem ochrony osób i mienia w przypadku osób ubiegających się o wpis

na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej;

4) zaświadczenie potwierdzające odbycie kursu pracownika zabezpieczenia technicznego lub zaświadczenie o przyuczeniu do zawodu w przypadku osób ubiegających się o wpis na listę kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego;

5) orzeczenie, o którym mowa w art. 26 ust. 3 pkt 7 albo art. 27 ust. 2 pkt 3;

6) decyzję pozytywną o uznaniu kwalifikacji w zawodzie pracownika ochrony fizycznej albo w zawodzie pracownika zabezpieczenia technicznego – jeżeli taka decyzja była wydana.

3. Właściwy komendant wojewódzki Policji wydaje osobie, której wpisywane dane dotyczą, zaświadczenie o dokonaniu wpisu na listę.

4. Opłatę za wydanie zaświadczenia ponosi wnioskodawca według stawek określonych w ustawie z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. Nr 225, poz. 1635, z późn. zm.[18)]).

5. Odmowa wpisu na listę następuje w formie decyzji administracyjnej właściwego komendanta wojewódzkiego Policji, w przypadku gdy:

1) pracownik ochrony fizycznej nie spełnia wymogów, o których mowa w art. 26 ust. 3;

2) pracownik zabezpieczenia technicznego nie spełnia wymogów określonych w art. 27 ust. 2.

6. Pracownika ochrony skreśla się z listy kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej, w przypadku gdy:
   1) pracownik ochrony fizycznej został skazany prawomocnym wyrokiem sądu za popełnienie przestępstwa umyślnego lub wszczęto w stosunku do niego postępowanie karne o takie przestępstwo;
   2) nie spełnia warunków określonych w art. 26 ust. 3 pkt 1 i 4 – 8, w art. 30 albo w art. 38b;
   3) wykonuje zadania pracownika ochrony z naruszeniem przepisów art. 70 § 2 i art. 87 § 1 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2010 r. Nr 46, poz. 275, z późn. zm.[19)]).
7. Pracownika ochrony skreśla się z listy kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego, w przypadku gdy:
   1) pracownik zabezpieczenia technicznego został skazany prawomocnym wyrokiem sądu za popełnienie przestępstwa umyślnego lub wszczęto w stosunku do niego postępowanie karne o takie przestępstwo;
   2) nie spełnia warunków określonych w art. 27 ust. 2 pkt 2 i 3 albo w art. 30.
8. Skreślenie z listy następuje w formie decyzji administracyjnej właściwego komendanta wojewódzkiego Policji, której może być nadany rygor natychmiastowej wykonalności.

9. O skreśleniu z listy osób pełniących funkcje określone w art. 28 ust. 2 pkt 3 właściwy komendant wojewódzki Policji zawiadamia niezwłocznie organ koncesyjny.

10. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku o wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej, wzór wniosku o wpis na listę kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego oraz wzór zaświadczenia o wpisie na te listy, z uwzględnieniem danych, o których mowa w art. 28 ust. 2.

Art. 30. Kwalifikowany pracownik ochrony fizycznej oraz kwalifikowany pracownik zabezpieczenia technicznego jest obowiązany do zawiadamiania właściwego komendanta wojewódzkiego Policji o zmianie danych objętych wpisem w terminie 14 dni od dnia jej powstania.

Art. 31. Pracownikiem ochrony, co do którego nie jest wymagany wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub zabezpieczenia technicznego, może być osoba pełnoletnia, nieskazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne.

Art. 32. Badania lekarskie i psychologiczne osób wpisanych na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej przeprowadza się co 3 lata lub w okresach krótszych niż 3 lata:

1) jeżeli w orzeczeniu lekarskim lub psychologicznym wskazano krótszy termin następnego badania niż 3 lata;

2) po okresie niezdolności do pracy spowodowanej chorobą trwającą dłużej niż 6 miesięcy;

3) na wniosek pracodawcy lub właściwego komendanta wojewódzkiego Policji – w razie uzasadnionego podejrzenia utraty zdolności fizycznej i psychicznej do wykonywania zadań.

Art. 33. 1. Badania lekarskie i psychologiczne osoby ubiegającej się o wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub posiadającej taki wpis przeprowadza się na wniosek tej osoby, z zastrzeżeniem przypadków, o których mowa w art. 32 pkt 3 i art. 33a ust. 3.

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, osoba ubiegająca się o wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub posiadająca taki wpis jest obowiązana dołączyć oświadczenie, złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, że nie jest osobą niepełnosprawną w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.[20)]) lub nie posiada orzeczenia o inwalidztwie lub niezdolności do pracy wydanego przez właściwy organ rentowy na podstawie odrębnych przepisów albo dokumenty potwierdzające orzeczony stopień niepełnosprawności, inwalidztwa lub niezdolności do pracy.

3. W przypadkach, o których mowa w art. 32 pkt 3 i art. 33a ust. 3, osoba poddająca się badaniu jest obowiązana złożyć lekarzowi i psychologowi

przeprowadzającemu badanie oświadczenie albo dokumenty, o których mowa w ust. 2.

4. Do przeprowadzania badań lekarskich osób ubiegających się o wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub posiadających taki wpis oraz wydawania orzeczeń lekarskich, o których mowa w art. 26 ust. 3 pkt 7, uprawniony jest lekarz, który posiada:

   1) uprawnienie do wykonywania badań, o których mowa w art. 229 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy;

   2) dodatkowe kwalifikacje wymagane do przeprowadzania badań lekarskich uzyskane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 15 ust. 7 ustawy o broni i amunicji.

Art. 33a. 1. Do przeprowadzania badań psychologicznych osób ubiegających się o wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub posiadających taki wpis oraz wydawania orzeczeń psychologicznych, o których mowa w art. 26 ust. 3 pkt 7, jest uprawniony psycholog, który posiada:

   1) dyplom ukończenia studiów wyższych z zakresu psychologii;

   2) dodatkowe kwalifikacje wymagane do przeprowadzania badań psychologicznych, uzyskane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 15 ust. 7 ustawy o broni i amunicji;

   3) co najmniej pięcioletni staż pracy w zawodzie, przy czym co najmniej przez 2 lata w ostatnim

pięcioleciu wykonywał usługi psychologiczne w zakresie diagnozowania, orzekania lub opiniowania psychologicznego.

2. Opłaty za badania lekarskie i psychologiczne, którym jest obowiązana poddać się osoba ubiegająca się o wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej, oraz za badania lekarskie i psychologiczne, którym jest obowiązana poddać się osoba posiadająca taki wpis, a także wydane na ich podstawie orzeczenia, ponosi osoba poddana badaniu, a w odniesieniu do pracowników, pracodawca zatrudniający tę osobę.
3. Badania lekarskie i psychologiczne, którym jest obowiązana poddać się osoba, ubiegająca się o wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej, oraz badania lekarskie i psychologiczne, którym jest obowiązana poddać się osoba posiadająca taki wpis, w stosunku do pracowników przeprowadza się na podstawie skierowania wydanego przez pracodawcę, a orzeczenie lekarskie wydane na podstawie badań lekarskich, w obu przypadkach, traktuje się jako orzeczenie, o którym mowa w art. 229 § 4 Kodeksu pracy.
4. Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:
   1) szczegółowy zakres oraz tryb przeprowadzania badań lekarskich i psychologicznych, którym jest obowiązana poddać się osoba ubiegająca się o wpis lub posiadająca wpis na listę

kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej,

2) maksymalne stawki opłat za badania lekarskie i psychologiczne,

3) wzór oświadczenia, o którym mowa w art. 33 ust. 2, oraz druków orzeczeń

– uwzględniając potrzebę zapewnienia, aby wyniki badań odzwierciedlały stan zdrowia osób poddających się badaniu, a stawki opłat, o których mowa w pkt 2, odpowiadały kosztom przeprowadzonych badań.

Art. 34. 1. Od orzeczenia lekarskiego i psychologicznego przysługuje odwołanie wnoszone na piśmie.

2. Odwołanie, o którym mowa w ust. 1, przysługuje osobie ubiegającej się o wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub posiadającej taki wpis, pracodawcy oraz komendantowi wojewódzkiemu Policji, o którym mowa w art. 29 ust. 1.

3. Odwołanie wraz z jego uzasadnieniem wnosi się w terminie 30 dni od dnia doręczenia orzeczenia, za pośrednictwem lekarza lub psychologa, który wydał orzeczenie, do jednego z podmiotów odwoławczych, którymi są:

1) wojewódzkie ośrodki medycyny pracy, a w przypadku gdy odwołanie dotyczy orzeczenia lekarskiego wydanego w wojewódzkim ośrodku medycyny pracy – instytuty naukowo-badawcze w dziedzinie medycyny pracy;

2) jednostki służby medycyny pracy podmiotów leczniczych utworzonych i wyznaczonych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych;

3) podmioty lecznicze utworzone i wyznaczone przez Ministra Obrony Narodowej.

4. Lekarz lub psycholog, za którego pośrednictwem jest wnoszone odwołanie przekazuje je wraz z dokumentacją badań oraz oświadczeniem lub dokumentacją, o której mowa w art. 33 ust. 2, do podmiotu odwoławczego w terminie 7 dni od dnia otrzymania odwołania.

5. Badanie w trybie odwołania przeprowadza się w terminie 30 dni od dnia otrzymania odwołania.

6. Orzeczenie lekarskie lub psychologiczne wydane w trybie odwołania jest ostateczne.”;

14) uchyla się art. 35 i 35a;

15) tytuł rozdziału 6 otrzymuje brzmienie:

„Środki ochrony fizycznej osób i mienia oraz prawa i obowiązki pracownika ochrony”;

16) w art. 36 w ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) stosowania środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 38 ust. 2, w przypadku bezpośredniego zagrożenia dóbr powierzonych ochronie lub w celu odparcia bezpośredniego ataku na pracownika ochrony lub ochraniane osoby;”;

17) w art. 37 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) użycia podczas ochrony osób, konwojowania wartości pieniężnych lub innych przedmiotów wartościowych lub niebezpiecznych środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 38 ust. 2 pkt 1 – 3 oraz 5 i 6, lub broni palnej,

w przypadku gwałtownego bezpośredniego i bezprawnego zamachu na życie i zdrowie pracownika ochrony, ochranianych osób, wartości pieniężnych oraz innych przedmiotów wartościowych lub niebezpiecznych.”;

18) po art. 38 dodaje się art. 38a – 38c w brzmieniu:

„Art. 38a. 1. Pracownik ochrony podczas wykonywania zadań ochrony osób i mienia jest obowiązany:

1) posiadać przy sobie legitymację, o której mowa w art. 9a ust. 1 lub art. 20 ust. 1 pkt 3, oraz okazywać ją na żądanie osoby, której czynności dotyczą w taki sposób aby zainteresowany miał możliwość odczytać i zanotować imię i nazwisko pracownika ochrony, numer legitymacji, dane podmiotu wystawiającego oraz zapoznać się z treścią pouczenia, o którym mowa w art. 9a ust. 2 pkt 5 lub art. 20 ust. 3 pkt 5;

2) wykonywać polecenia osób działających w imieniu instytucji państwowych lub samorządowych wydane na podstawie przepisów prawa.

2. Pracownik ochrony jest zwolniony z obowiązku okazywania legitymacji, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, w przypadku gdy osoba, wobec której wykonuje czynności, swoim zachowaniem w sposób oczywisty zagraża życiu lub zdrowiu pracownika ochrony lub innych osób albo dobrom powierzonym ochronie.

Art. 38b. 1. Kwalifikowany pracownik ochrony fizycznej ma obowiązek co 5 lat przejść szkolenie lub kurs

w zakresie, o którym mowa w art. 26 ust. 3 pkt 8, oraz przedstawić właściwemu komendantowi wojewódzkiemu Policji, zaświadczenie o odbyciu szkolenia lub kursu.

2. Z obowiązku, o którym mowa w ust. 1, jest zwolniona osoba pełniąca funkcję członka organu zarządzającego, prokurenta lub pełnomocnika ustanowionego do kierowania działalnością określoną w koncesji lub prowadząca koncesjonowaną działalność gospodarczą jako przedsiębiorca indywidualny lub wspólnik osobowej spółki handlowej, jeżeli osobiście nie wykonuje czynności, o których mowa w art. 26 ust. 1.

Art. 38c. Osoba, która jest wpisana na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego i pełni funkcję członka organu zarządzającego, prokurenta lub prowadzi koncesjonowaną działalność gospodarczą jako przedsiębiorca indywidualny lub wspólnik osobowej spółki handlowej, jeżeli osobiście nie wykonuje czynności, o których mowa w art. 26 ust. 1 lub art. 27 ust. 1, jest zwolniona z obowiązku określonego w art. 26 ust. 3 pkt 7 lub art. 27 ust. 2 pkt 3, jeżeli dysponuje orzeczeniem lekarskim uzyskanym w trybie przepisów ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o usługach detektywistycznych (Dz. U. z 2002 r. Nr 12, poz. 110, z późn. zm.[21)]).”;

19) dotychczasową treść art. 44a oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. W zakresie, o którym mowa w ust. 1, Komendant Główny Straży Granicznej może powierzyć przeprowadzenie kontroli komendantom oddziałów Straży Granicznej.”;

20) po art. 50a dodaje się art. 50b w brzmieniu:

„Art. 50b. Kto osobie upoważnionej do przeprowadzania kontroli działalności gospodarczej wykonywanej w zakresie usług ochrony osób i mienia udaremnia lub utrudnia wykonanie czynności służbowej, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo karze pozbawienia wolności do lat 2.”;

21) uchyla się art. 54.

Art. 11. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 223, poz. 2268, z późn. zm.[22)]) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 20 uchyla się ust. 1;

2) w art. 21:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zadania przewodników turystycznych wykonują:

1) przewodnicy górscy dla określonych obszarów górskich;

2) przewodnicy miejscy dla poszczególnych miast;

3) przewodnicy terenowi dla poszczególnych województw, powiatów, gmin, a także regionów oraz tras turystycznych.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. Wykonywanie zadań przewodnika górskiego dla określonego obszaru górskiego wymaga posiadania uprawnień określonych ustawą.

1b. Uprawnienia przewodnika górskiego dla określonego obszaru górskiego otrzymuje osoba, która:

1) ukończyła 18 lat;

2) nie była karana za przestępstwo umyślne lub inne popełnione w związku z wykonywaniem zadań przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek;

3) posiada wykształcenie średnie;

4) odbyła szkolenie teoretyczne i praktyczne dla określonego obszaru górskiego oraz zdała egzamin na przewodnika górskiego, z zastrzeżeniem art. 22a ust. 2.”,

c) uchyla się ust. 3 i 4,

d) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Zadania polegające na prowadzeniu i szkoleniu turystów podczas wyjść wspinaczkowych i alpinistycznych oraz zjazdów narciarskich i snowboardowych, w szczególności poza zorganizowanymi terenami turystycznymi i narciarskimi, a także podczas pokonywania stromych koryt rwących potoków górskich i wodospadów przy użyciu technik alpinistycznych bez sprzętu pływającego (canyoning), mogą wykonywać przewodnicy górscy, którzy odbyli uzupełniające szkolenie do prowadzenia wycieczek w warunkach wysokogórskich oraz osoby legitymujące się certyfikatem UIAGM.”,

e) uchyla się ust. 6 i 7;

3) art. 22 otrzymuje brzmienie:

„Art. 22. Przewodnikiem miejskim i terenowym lub pilotem wycieczek może być osoba, która:

1) ukończyła 18 lat;

2) nie była karana za przestępstwo umyślne lub inne popełnione w związku z wykonywaniem zadań przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek;

3) posiada wykształcenie średnie.”;

4) w art. 22a:

a) uchyla się ust. 1,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Osoby posiadające uprawnienia przewodnika górskiego dopuszcza się do egzaminu umożliwiającego uzyskanie uprawnień obejmujących dodatkowy obszar bez konieczności odbycia szkolenia teoretycznego i praktycznego.”,

c) uchyla się ust. 3;

5) w art. 23 uchyla się ust. 1;

6) w art. 24:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wykonywanie działalności w zakresie szkolenia dla kandydatów na przewodników górskich wymaga uzyskania wpisu do rejestru organizatorów szkoleń dla kandydatów na przewodników górskich, zwanego dalej „rejestrem organizatorów szkoleń”, prowadzonego przez marszałka województwa.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. Wpisu do rejestru organizatorów szkoleń marszałek województwa dokonuje na wniosek organizatora szkolenia.

1b. Wniosek o wpis do rejestru składa się do marszałka województwa właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby fizycznej albo siedzibę jednostki

organizacyjnej wnioskującej o wpis do rejestru organizatorów szkoleń, a w przypadku osoby fizycznej posiadającej miejsce zamieszkania i jednostki organizacyjnej posiadającej siedzibę na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej – do marszałka województwa wybranego przez wnioskodawcę.”,

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Osoby fizyczne i jednostki organizacyjne organizujące szkolenia dla kandydatów na przewodników górskich są obowiązane:

1) zapewnić kadrę:

a) wykładowców posiadających wykształcenie wyższe – do prowadzenia zajęć teoretycznych,

b) instruktorów posiadających udokumentowaną praktykę w zakresie wykonywania zadań przewodnika górskiego dla określonego obszaru górskiego w wymiarze co najmniej 50 dni w okresie 5 lat poprzedzających dzień złożenia wniosku o wpis do rejestru organizatorów szkoleń – do prowadzenia zajęć praktycznych;

2) zapewnić warunki umożliwiające realizację zajęć, w tym także praktycznych, oraz odpowiednią obsługę biurową wraz z przechowywaniem i udostępnianiem dokumentacji szkolenia;

3) realizować program szkolenia dla kandydatów na przewodników górskich, określony w przepisach wydanych na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 4;

4) przedstawiać uczestnikom szkoleń wewnętrzny regulamin szkolenia, określający w szczególności warunki potwierdzania udziału w zajęciach teoretycznych i praktycznych oraz ich zaliczania.”,

d) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Potwierdzeniem posiadania praktyki, o której mowa w ust. 3 pkt 1 lit. b, jest zaświadczenie wydane przez organizatora turystyki lub jednostkę organizacyjną powierzającą zadania przewodnika górskiego.”,

e) w ust. 5 w pkt 3 lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) obszaru górskiego, którego ma dotyczyć szkolenie przewodników górskich;”,

f) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Do wniosku wnioskodawca dołącza oświadczenie następującej treści:

„Oświadczam, że:

1) dane zawarte we wniosku o wpis do rejestru organizatorów szkoleń są kompletne i zgodne z prawdą;

2) znane mi są i spełniam warunki wykonywania działalności w zakresie organizowania szkoleń dla kandydatów na przewodników górskich, określone w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych.”,

g) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. Organizator szkolenia dla kandydatów na przewodników górskich, rozpoczynając szkolenie, pisemnie informuje marszałka województwa właściwego dla miejsca odbywania szkolenia o miejscu i terminach zajęć.”,

h) ust. 13 otrzymuje brzmienie:

„13. Na podstawie informacji o dokonanych wpisach do rejestru organizatorów szkoleń przekazywanych w postaci elektronicznej przez marszałków województw, na stronie internetowej ministra właściwego do spraw turystyki zamieszcza się Centralny Wykaz Organizatorów Szkoleń dla Kandydatów na Przewodników Górskich.”;

7) art. 24a otrzymuje brzmienie:

„Art. 24a. 1. Marszałek województwa jest upoważniony do kontroli organizatorów szkoleń dla kandydatów na przewodników górskich w zakresie:

1) zgodności ze stanem faktycznym danych zawartych we wniosku, o którym mowa w art. 24 ust. 5;

2) zgodności wykonywanej działalności z uzyskanym wpisem do rejestru organizatorów szkoleń;

3) przestrzegania warunków szkolenia określonych ustawą.

2. Kontrola organizatora szkoleń dla kandydatów na przewodników górskich obejmuje w szczególności:

1) sprawdzenie dokumentacji szkolenia;

2) ocenę zgodności harmonogramu zajęć z procesem jego realizacji;

3) sprawdzenie zapewnienia odpowiedniej obsługi biurowej wraz z przechowywaniem i udostępnianiem dokumentacji szkolenia;

4) sprawdzenie zapewnienia warunków umożliwiających realizację zajęć, w tym także praktycznych.

3. Marszałek województwa, który otrzymał informację o odbywającym się na jego terenie szkoleniu dla kandydatów na przewodników górskich organizowanym przez organizatora szkolenia wpisanego do rejestru organizatorów szkoleń prowadzonego przez marszałka innego województwa, ma prawo przeprowadzić kontrolę organizatora szkolenia w czasie trwania szkolenia.

4. Kontrola organizatora szkolenia dla kandydatów na przewodników górskich odbywa się w obecności kierownika szkolenia lub osoby upoważnionej do zastępowania kierownika szkolenia.

5. Marszałek województwa jest upoważniony do kontroli organizatorów szkoleń dla kandydatów na przewodników górskich w zakresie spełnienia obowiązku uzyskania wpisu do rejestru organizatorów szkoleń.

6. Kontroli, o której mowa w ust. 1 i 5, dokonuje osoba imiennie upoważniona przez marszałka województwa.

7. Osoba dokonująca kontroli organizatora szkolenia dla kandydatów na przewodników górskich powiadamia o stwierdzonych uchybieniach

marszałka województwa, na którego terenie odbywa się szkolenie.

8. Uchybieniem w prowadzeniu działalności objętej wpisem do rejestru organizatorów szkoleń jest:
   1) niespełnianie warunków, o których mowa w art. 24 ust. 3;
   2) niezgodność ze stanem faktycznym danych zawartych we wniosku, o którym mowa w art. 24 ust. 5.
9. Marszałek województwa, na którego terenie odbywa się szkolenie dla kandydatów na przewodników górskich po uzyskaniu informacji o uchybieniach organizatora szkolenia powiadamia o tych uchybieniach marszałka województwa, który wpisał organizatora szkolenia do rejestru organizatorów szkoleń.
10. Marszałek województwa wzywa organizatora szkoleń dla kandydatów na przewodników górskich do usunięcia stwierdzonych uchybień w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania, pod rygorem wykreślenia z rejestru organizatorów szkoleń.
11. Organizator szkolenia wykreślony z rejestru organizatorów szkoleń na podstawie ust. 10 nie może zostać wpisany do rejestru organizatorów szkoleń przed upływem 3 lat od dnia wydania decyzji o wykreśleniu z rejestru organizatorów szkoleń.
12. Organizator szkoleń prowadzący szkolenie dla kandydatów na przewodników górskich bez wymaganego wpisu do rejestru organizatorów szkoleń nie może zostać wpisany do rejestru

organizatorów szkoleń przed upływem 3 lat od dnia wydania decyzji o stwierdzeniu prowadzenia szkolenia dla kandydatów na przewodników górskich bez wymaganego wpisu do rejestru organizatorów szkoleń.

13. Marszałek województwa, nie rzadziej niż raz na 3 lata, dokonuje z urzędu kontroli organizatora szkoleń dla kandydatów na przewodników górskich, którego wpis do rejestru organizatorów szkoleń dotyczy organizowania szkoleń na stałe.”;

8) w art. 25:

a) ust. 1 – 4 otrzymują brzmienie:

„1. Egzamin na przewodnika górskiego przeprowadza komisja egzaminacyjna powoływana przez marszałka województwa właściwego ze względu na obszar górski.

2. W przypadku gdy obszar górski obejmuje terytorium wykraczające poza jedno województwo, egzamin przeprowadza komisja egzaminacyjna powoływana przez marszałka województwa właściwego ze względu na zakres terytorialny jednej z części obszaru górskiego, którego dotyczą uprawnienia przewodnika górskiego.

3. Wyboru komisji egzaminacyjnej w przypadku, o którym mowa w ust. 2, dokonuje kandydat na przewodnika górskiego.

4. Do komisji egzaminacyjnych powołuje się przedstawicieli stowarzyszeń zrzeszających przewodników górskich dla określonego obszaru górskiego oraz organizacji zrzeszających organizatorów turystyki, a także przedstawiciela wojewódzkiego konserwatora zabytków, jeżeli na obszarze górskim objętym uprawnieniami, o które

ubiega się kandydat na przewodnika górskiego, znajdują się zabytki i muzea.”,

b) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. Członkowie komisji egzaminacyjnej za przeprowadzenie egzaminu otrzymują wynagrodzenie.”,

c) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Za sprawdzenie kwalifikacji kandydata na przewodnika górskiego pobiera się opłatę.”,

d) dodaje się ust. 7 – 9 w brzmieniu:

„7. Wysokość opłaty egzaminacyjnej za sprawdzenie kwalifikacji kandydata na przewodnika górskiego określa się odrębnie za część teoretyczną i część praktyczną egzaminu. Opłata egzaminacyjna nie obejmuje kosztów przejazdu, ubezpieczenia, zakwaterowania oraz wyżywienia.

8. Opłaty wniesionej przez kandydata, który nie przystąpił do egzaminu, nie zwraca się, z wyjątkiem przypadku, w którym kandydat na przewodnika górskiego zawiadomi urząd marszałkowski na piśmie o rezygnacji z przystąpienia do egzaminu w terminie co najmniej 14 dni przed egzaminem. W przypadku takiego zawiadomienia złożonego w terminie, urząd marszałkowski zwraca wniesioną opłatę egzaminacyjną w całości w terminie 60 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia oraz zawiadamia o tej rezygnacji przewodniczącego komisji egzaminacyjnej w terminie 3 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia.

9. Opłata za część praktyczną egzaminu w przypadku niedopuszczenia do tej części egzaminu podlega zwrotowi

w terminie 60 dni od dnia ogłoszenia wyników części teoretycznej egzaminu.”;

9) w art. 26 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Uprawnienia przewodnika górskiego mogą być zawieszone za powtarzające się uchybienia w wykonywaniu zadań lub postępowaniu przewodnika górskiego:

1) jeżeli uchybienie stwierdzą osoby uprawnione do kontroli;

2) w przypadku skarg potwierdzonych co do ich słuszności.

2. Zawieszenie uprawnień przewodnika górskiego może nastąpić na okres do 12 miesięcy. Przywrócenie zawieszonych uprawnień marszałek województwa może uzależnić od zdania egzaminu sprawdzającego, obejmującego część lub całość zakresu umiejętności wymaganych od przewodnika górskiego.”;

10) art. 27 otrzymuje brzmienie:

„Art. 27. Uprawnienia przewodnika górskiego cofa się, jeżeli przewodnik górski:

1) zostanie skazany prawomocnym wyrokiem za popełnienie przestępstwa, o którym mowa w art. 21 ust. 1b pkt 2;

2) nie zda egzaminu sprawdzającego, o którym mowa w art. 26 ust. 2 zdanie drugie.”;

11) art. 28 otrzymuje brzmienie:

„Art. 28. 1. Uprawnienia przewodnika górskiego nadaje, odmawia nadania, zawiesza i przywraca oraz cofa, w drodze decyzji administracyjnej, marszałek województwa właściwy dla miejsca zamieszkania osoby składającej wniosek o nadanie uprawnień w dniu złożenia tego wniosku, a w przypadku nieposiadania miejsca

zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – marszałek województwa wybrany przez osoby ubiegające się o te uprawnienia.

2. Uprawnienia przewodnika górskiego osobom, które nabyły kwalifikacje do wykonywania zawodu przewodnika górskiego w państwach członkowskich Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwach członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronach umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, a którym zostały uznane kwalifikacje do wykonywania zawodu przewodnika górskiego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, nadaje, zawiesza, przywraca oraz cofa marszałek województwa właściwy dla miejsca zamieszkania w dniu złożenia wniosku o nadanie uprawnień, a w przypadku nieposiadania miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – marszałek województwa wybrany przez osobę ubiegającą się o te uprawnienia. Podstawę do nadania uprawnień stanowi decyzja ministra właściwego do spraw turystyki o uznaniu kwalifikacji do wykonywania zawodu przewodnika górskiego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wydana na podstawie odrębnych przepisów.
3. Ewidencję uprawnień przewodników górskich nadanych na podstawie niniejszej ustawy prowadzą marszałkowie województw, o których mowa w ust. 1 i 2.
4. Nadanie uprawnień przewodnika górskiego dokumentuje się przez wydanie legitymacji

i identyfikatora przewodnika górskiego. W trakcie wykonywania zadań przewodnik górski jest obowiązany do posiadania przy sobie legitymacji przewodnika górskiego oraz do okazywania jej na żądanie osób upoważnionych do wykonywania kontroli, o których mowa w art. 29 ust. 3, a także podmiotów upoważnionych na podstawie odrębnych przepisów.

5. Na podstawie danych o nadanych uprawnieniach przewodnika górskiego przekazywanych w postaci elektronicznej przez marszałków województw na stronie internetowej ministra właściwego do spraw turystyki są udostępniane dane liczbowe dotyczące uprawnień nadanych przez poszczególnych marszałków województw. Dane te są jawne.

6. Informacje o nadanych uprawnieniach przewodnika górskiego wpisywane i przekazywane w postaci elektronicznej przez marszałków województw ministrowi właściwemu do spraw turystyki są udostępniane przez ministra właściwego do spraw turystyki w postaci elektronicznej wszystkim marszałkom województw.”;

12) w art. 29:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Osoby wykonujące zadania przewodnika turystycznego i pilota wycieczek podlegają kontroli. Kontrola obejmuje:

1) w przypadku przewodników górskich – posiadanie uprawnień przewodnika górskiego, wymaganych dla określonego obszaru górskiego oraz poprawność wykonywania zadań przewodnika górskiego;

2) w przypadku przewodników miejskich i terenowych oraz pilotów wycieczek – spełnienie wymogów, o których mowa w art. 22.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Osoby wykonujące zadania, o których mowa w art. 21 ust. 5, podlegają kontroli, która obejmuje sprawdzenie posiadania dokumentu potwierdzającego ukończenie uzupełniającego szkolenia do prowadzenia wycieczek w warunkach wysokogórskich lub certyfikatu UIAGM.”,

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Kontroli, o której mowa w ust. 1 i 1a, dokonuje osoba imiennie upoważniona przez marszałka województwa.”,

d) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Marszałek województwa, o którym mowa w ust. 4, przekazuje otrzymane wyniki kontroli marszałkowi województwa, który nadał uprawnienia przewodnikowi górskiemu.”;

13) w art. 30:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Organizator turystyki jest obowiązany zapewnić klientowi uczestniczącemu w imprezie turystycznej opiekę osoby reprezentującej organizatora turystyki. Zakres tej opieki wynika z umowy organizatora turystyki z klientem.”,

b) uchyla się ust. 2,

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Organizator turystyki jest obowiązany wystawić osobie, o której mowa w ust. 1, pisemne zlecenie, określając w nim miejsce lub obszar oraz czas świadczenia usługi, a także, jeżeli jest to konieczne, upoważnienie do działania

w imieniu organizatora w zakresie niezbędnym do prowadzenia imprezy turystycznej.”;

14) w art. 32 dodaje się ust. 3 – 6 w brzmieniu:

„3. Członkowie komisji egzaminacyjnej języków obcych za przeprowadzenie egzaminu ze znajomości języka obcego otrzymują wynagrodzenie.

4. Za sprawdzenie znajomości języka obcego przez komisję egzaminacyjną języków obcych pobiera się opłatę.

5. Wysokość opłaty za sprawdzenie znajomości języka obcego przez komisję egzaminacyjną języków obcych określa się łącznie za część teoretyczną i część praktyczną egzaminu. Opłata ta nie obejmuje kosztów przejazdu, ubezpieczenia, zakwaterowania oraz wyżywienia.

6. Opłaty wniesionej przez osobę, która nie przystąpiła do egzaminu, nie zwraca się, z wyjątkiem przypadku, w którym osoba ta zawiadomi urząd marszałkowski na piśmie o rezygnacji z przystąpienia do egzaminu w terminie co najmniej 14 dni przed egzaminem. W przypadku takiego zawiadomienia złożonego w terminie, urząd marszałkowski zwraca wniesioną opłatę egzaminacyjną w całości w terminie 60 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia oraz zawiadamia o tej rezygnacji przewodniczącego komisji egzaminacyjnej w terminie 3 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia.”;

15) art. 33 otrzymuje brzmienie:

„Art. 33. 1. Przewodnicy turystyczni mogą oprowadzać obsługiwane wycieczki po muzeach, wystawach i zabytkach, jeżeli zadania tego nie wykonuje osoba upoważniona przez muzeum, organizatora wystawy albo właściciela lub posiadacza zabytku.

2. Oprowadzanie wycieczek, o których mowa w ust. 1, odbywa się w sposób określony przez dyrektora muzeum, organizatora wystawy albo właściciela lub posiadacza zabytku w regulaminie dla zwiedzających.”;

16) w art. 34 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Minister właściwy do spraw turystyki określi, w drodze rozporządzenia:

1) właściwość terytorialną marszałków województwa powołujących komisje egzaminacyjne dla przewodników górskich, z uwzględnieniem podziału administracyjnego kraju;

2) kwalifikacje, skład, sposób powoływania i odwoływania członków komisji egzaminacyjnych, o których mowa w art. 25, procedurę egzaminowania kandydatów na przewodników górskich oraz wzór świadectwa wydawanego przez te komisje, z uwzględnieniem obiektywności i rzetelności przeprowadzanej procedury egzaminacyjnej;

3) konieczne elementy wniosku o nadanie uprawnień przewodnika górskiego oraz dokumenty, jakie powinny być załączane do wniosku, z uwzględnieniem kompletności danych wymaganych do nadania uprawnień;

4) programy szkolenia kandydatów na przewodników górskich, wraz z minimalnym wymiarem godzin zajęć dla poszczególnych przedmiotów stanowiących program szkolenia, z uwzględnieniem zakresu zagadnień niezbędnych do właściwego wykonywania zadań przewodnika górskiego dla określonego obszaru górskiego;

5) warunki uzyskiwania poszczególnych klas przewodników górskich, obszar uprawnień przewodników górskich i stopień trudności tras oraz wycieczek prowadzonych przez przewodników górskich posiadających uprawnienia określonej klasy, program podstawowego szkolenia specjalistycznego oraz programy uzupełniającego szkolenia dla przewodników górskich poszczególnych klas, z uwzględnieniem zakresu zagadnień niezbędnych do właściwego wykonywania zadań przewodnika górskiego dla określonego obszaru górskiego;

6) kwalifikacje, skład, sposób powoływania i odwoływania członków komisji egzaminacyjnych języków obcych, o których mowa w art. 32 ust. 2, sposób i tryb działania tych komisji, procedurę przeprowadzania egzaminów z języków obcych oraz wzór świadectwa wydawanego przez komisje egzaminacyjne języków obcych, z uwzględnieniem obiektywności i rzetelności przeprowadzanej procedury egzaminacyjnej;

7) wysokość opłat za sprawdzenie kwalifikacji osób ubiegających się o uprawnienia przewodnika górskiego oraz sprawdzenie znajomości języka obcego przez komisję egzaminacyjną języków obcych, o której mowa w art. 32 ust. 2, w tym wysokość opłat za poszczególne części egzaminów, w wysokości nie niższej niż 100 zł oraz nie wyższej niż 400 zł, a także wysokość wynagrodzenia członków komisji za przeprowadzenie poszczególnych rodzajów i części egzaminów, mając na względzie rzeczywiste koszty przeprowadzenia egzaminu i funkcjonowania komisji egzaminacyjnych;

8) wzory dokumentów potwierdzających posiadanie uprawnień przewodnika górskiego, a także sposób noszenia identyfikatorów podczas wykonywania zadań przewodnika górskiego, z uwzględnieniem przejrzystości oraz kompletności danych dotyczących nadanych uprawnień przewodnika górskiego dla określonego obszaru górskiego i terminu ważności tych uprawnień.”.

Art. 12. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1376) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 10:

a) w ust. 1 pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) posiada zdolność psychiczną i fizyczną pozwalającą na pełnienie obowiązków komornika, którą ustala lekarz medycyny pracy;”,

b) uchyla się ust. 2,

c) ust. 3 – 6 otrzymują brzmienie:

„3. Wymogi, o których mowa w ust. 1 pkt 8 i 9, nie dotyczą osób, które ukończyły aplikację sądową, prokuratorską, adwokacką, radcowską lub notarialną i zdały wymagany egzamin, oraz osób, które w okresie nie dłuższym niż 6 lat przed złożeniem wniosku o powołanie na stanowisko asesora komorniczego były zatrudnione co najmniej 3 lata na stanowisku referendarza sądowego, starszego referendarza sądowego, aplikanta sądowego, aplikanta prokuratorskiego, aplikanta sądowo-prokuratorskiego, asystenta prokuratora, asystenta sędziego lub były zatrudnione w Sądzie Najwyższym, Trybunale Konstytucyjnym lub w międzynarodowym organie sądowym, w szczególności w Trybunale Sprawiedliwości

Unii Europejskiej lub Europejskim Trybunale Praw Człowieka i wykonywały zadania odpowiadające czynnościom asystenta sędziego.

4. Wymogi, o których mowa w ust. 1 pkt 8 – 10, nie dotyczą sędziów, prokuratorów, adwokatów, radców prawnych, notariuszy, radców lub starszych radców Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa oraz osób posiadających stopień doktora nauk prawnych.

5. Wymóg, o którym mowa w ust. 1 pkt 8, nie dotyczy:

   1) osób, które po ukończeniu wyższych studiów prawniczych przez okres co najmniej 3 lat w okresie nie dłuższym niż 6 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu komorniczego wykonywały na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej przez adwokata lub radcę prawnego w kancelarii adwokackiej, zespole adwokackim, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej lub komandytowo-akcyjnej, o której mowa w art. 4a ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2009 r. Nr 146, poz. 1188, z późn. zm.[23)]), lub kancelarii radcy prawnego, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej lub komandytowo-akcyjnej, o której mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 10, poz. 65, z późn. zm.[24)]);

   2) osób, które po ukończeniu wyższych studiów prawniczych przez okres co najmniej 3 lat w okresie nie dłuższym niż 6 lat przed złożeniem wniosku

o dopuszczenie do egzaminu komorniczego wykonywały na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane z czynnościami wykonywanymi przez notariusza w kancelarii notarialnej.

6. Trzyletnie okresy zatrudnienia, o których mowa w ust. 3 i 5, ustala się jako sumę okresów obliczonych z zachowaniem proporcjonalności ich wymiaru.”;

2) art. 11 otrzymuje brzmienie:

„Art. 11. 1. Komornika powołuje Minister Sprawiedliwości na wniosek zainteresowanego o powołanie na stanowisko komornika.

2. Minister Sprawiedliwości informuje, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, o wolnym stanowisku komornika oraz wskazuje rewir, w którym ma nastąpić powołanie. W przypadku zwolnienia stanowiska komornika, w obwieszczeniu należy wskazać imię, nazwisko oraz adres kancelarii dotychczasowego komornika.

3. Wnioski o powołanie na stanowisko komornika składa się do Ministra Sprawiedliwości w terminie miesiąca od daty wskazanej w obwieszczeniu.

4. Minister Sprawiedliwości przesyła odpisy wniosków o powołanie na stanowisko komornika wraz z załącznikami radzie właściwej izby komorniczej w celu wyrażenia opinii w terminie 21 dni od dnia otrzymania odpisów wniosków wraz z załącznikami.

Brak opinii nie stanowi przeszkody do nadania wnioskom dalszego biegu.

5. W tym samym czasie zainteresowany może ubiegać się o powołanie tylko na jedno stanowisko komornika.

6. Minister Sprawiedliwości pozostawia bez rozpoznania wnioski złożone po terminie, o którym mowa w ust. 3, wszystkie wnioski zainteresowanego w przypadku złożenia wniosków o powołanie na więcej niż jedno stanowisko komornika, a także wnioski, do których nie załączono dokumentów, o których mowa w art. 12.”;

3) w art. 13 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Minister Sprawiedliwości w uzasadnionych przypadkach może przedłużyć termin, o którym mowa w ust. 1. Na postanowienie Ministra Sprawiedliwości w tym przedmiocie nie przysługuje zażalenie.”;

4) w art. 29a ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Przewodniczącemu i członkom komisji egzaminacyjnej za udział w jej pracach przysługuje wynagrodzenie oraz zwrot kosztów podróży i noclegów na zasadach określonych w przepisach dotyczących należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.”;

5) art. 29b otrzymuje brzmienie:

„Art. 29b. 1. Minister Sprawiedliwości powołuje co 2 lata zespół do przygotowywania pytań testowych i zadań na egzaminy konkursowy i komorniczy, zwany dalej „zespołem egzaminacyjnym”. Zespół egzaminacyjny składa się z pięciu osób, w tym dwie z nich są

powoływane spośród osób wskazanych przez Krajową Radę Komorniczą.

2. Pracami zespołu egzaminacyjnego kieruje przewodniczący, wyznaczony przez Ministra Sprawiedliwości.
3. Zespół egzaminacyjny sporządza na egzamin konkursowy zestaw 150 pytań w formie testu jednokrotnego wyboru wraz z wykazem prawidłowych odpowiedzi. Zespół egzaminacyjny zapewnia zgodność wykazu prawidłowych odpowiedzi z obowiązującym stanem prawnym.
4. Zespół egzaminacyjny sporządza na egzamin komorniczy dwa zadania pisemne, dotyczące czynności wchodzących w zakres ustawowych zadań komorników wraz z opisami istotnych zagadnień.
5. Krajowa Rada Komornicza i rady izb komorniczych mogą zgłaszać zespołowi egzaminacyjnemu, za pośrednictwem przewodniczącego, propozycje pytań testowych.
6. Ostateczną treść pytań testowych i zadań na egzamin konkursowy sporządza zespół egzaminacyjny.
7. Zespół egzaminacyjny przedstawia Ministrowi Sprawiedliwości pisemne uzasadnienie prawidłowych odpowiedzi zgłoszonych przez nich pytań testowych, w przypadku zaistnienia wątpliwości dotyczących treści pytań, a w szczególności w toku procedury odwoławczej od uchwały ustalającej wynik egzaminu konkursowego.
8. Członek zespołu egzaminacyjnego nie może być jednocześnie członkiem komisji egzaminacyjnej.

9. Przewodniczącemu i członkom zespołu egzaminacyjnego za udział w jego pracach przysługuje wynagrodzenie.
10. Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego, nie później niż 90 dni przed terminem egzaminu konkursowego, podaje do publicznej wiadomości na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości oraz w Biuletynie Informacji Publicznej, ustalony przez zespół egzaminacyjny i zatwierdzony przez Ministra Sprawiedliwości wykaz tytułów aktów prawnych, według stanu prawnego obowiązującego w dniu ogłoszenia, z których wybrane stanowią podstawę opracowania pytań testowych na egzamin konkursowy.
11. Minister Sprawiedliwości zapewnia obsługę administracyjną i techniczną zespołu egzaminacyjnego.
12. Do wydrukowania i doręczenia pytań testowych i zadań poszczególnym komisjom egzaminacyjnym, o których mowa w art. 31 ust. 1, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych, jeżeli wartość zamówienia jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 tej ustawy.
13. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, tryb i sposób udzielenia zamówienia, o którym mowa w ust. 12, zapewniając zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców i mając na uwadze

konieczność zabezpieczenia pytań testowych i zadań przed ich nieuprawnionym ujawnieniem.”;

6) w art. 29c ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Egzamin konkursowy przeprowadzają komisje egzaminacyjne raz w roku, w terminie wyznaczonym przez Ministra Sprawiedliwości równocześnie we wszystkich izbach komorniczych.”;

7) w art. 29d w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Minister Sprawiedliwości zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej w terminie do dnia 30 czerwca każdego roku ogłoszenie o egzaminie konkursowym, w którym wskazuje:”;

8) w art. 29h ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Pozytywny wynik z egzaminu konkursowego otrzymuje kandydat, który uzyskał co najmniej 100 punktów.”;

9) w art. 29i w ust. 2 uchyla się zdanie drugie;

10) w art. 29j w ust. 3 uchyla się pkt 2;

11) w art. 31:

a. ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Egzamin komorniczy przeprowadzają komisje egzaminacyjne raz w roku w terminie wyznaczonym przez Ministra Sprawiedliwości. Przepis art. 29c ust. 3 stosuje się odpowiednio.”,

b. ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W trakcie egzaminu komorniczego zdający opracowuje dwa zadania pisemne, dotyczące czynności wchodzących w zakres ustawowych zadań komorników.”,

c. uchyla się ust. 5;

12) w art. 31a:

a) w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Minister Sprawiedliwości zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej nie później niż 90 dni przed terminem egzaminu ogłoszenie o egzaminie komorniczym, w którym wskazuje:”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Rada izby komorniczej przekazuje każdego roku właściwej terytorialnie komisji egzaminacyjnej, w terminie 7 dni od dnia zakończenia aplikacji, listę osób, które ukończyły aplikację komorniczą.”;

13) w art. 31c:

a) uchyla się ust. 1,

b) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. W trakcie egzaminu komorniczego zdający może korzystać z tekstów aktów prawnych i komentarzy oraz z orzecznictwa. W trakcie egzaminu zdający nie może posiadać przy sobie urządzeń służących do przekazu lub odbioru informacji.

3. Egzamin komorniczy odbywa się w obecności co najmniej trzech członków komisji egzaminacyjnej.”;

14) art. 31d otrzymuje brzmienie:

„Art. 31d. 1. Oceny każdego z zadań z egzaminu komorniczego dokonuje się przy zastosowaniu następującej skali ocen:

1) oceny pozytywne:

a) celująca (6),

b) bardzo dobra (5),

c) dobra (4),

d) dostateczna (3);

2) ocena negatywna – niedostateczna (2).

2. Oceny opracowania każdego z zadań pisemnych dokonują niezależnie od siebie dwaj członkowie komisji egzaminacyjnej.

3. Każdy z członków komisji egzaminacyjnej sprawdzających zadania pisemne wystawia ocenę cząstkową, sporządza pisemne uzasadnienie wystawionej oceny cząstkowej i przekazuje je niezwłocznie przewodniczącemu komisji egzaminacyjnej, który załącza wszystkie uzasadnienia ocen cząstkowych dotyczące prac zdającego do protokołu z przebiegu egzaminu komorniczego.

4. Ostateczną ocenę każdego z zadań pisemnych stanowi średnia ocen cząstkowych przyznanych przez każdego członka komisji egzaminacyjnej, przy czym:

   1) oceny pozytywne to:

      a) celująca – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi 6,00,

      b) bardzo dobra – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi 5,00 lub 5,50,

      c) dobra – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi 4,00 lub 4,50,

      d) dostateczna – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi 3,00 lub 3,50;

   2) ocena negatywna – niedostateczna – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi 2,00 lub 2,50.

5. Pozytywny wynik egzaminu komorniczego otrzymuje zdający, który z każdego z zadań z egzaminu komorniczego uzyskał ocenę pozytywną.”;

15) uchyla się art. 31e i 31f;

16) w art. 31h:

a) w ust. 1 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Komisja egzaminacyjna podejmuje uchwałę o wyniku egzaminu komorniczego.”,

b) uchyla się ust. 2,

c) dodaje się ust. 4 – 20 w brzmieniu:

„4. Od uchwały o wyniku egzaminu komorniczego zdającemu przysługuje odwołanie do komisji egzaminacyjnej II stopnia przy Ministrze Sprawiedliwości w terminie 14 dni od dnia otrzymania uchwały, o której mowa w ust. 1.

5. Minister Sprawiedliwości powołuje, w drodze zarządzenia, komisję egzaminacyjną II stopnia przy Ministrze Sprawiedliwości, zwaną dalej „komisją odwoławczą”, w składzie 6 członków.

6. W przypadku gdy przemawiają za tym względy organizacyjne, a w szczególności duża liczba odwołań od uchwał o wynikach egzaminu komorniczego, Minister Sprawiedliwości może powołać więcej niż jedną komisję odwoławczą do rozpoznania odwołań od uchwał o wynikach danego egzaminu komorniczego, wskazując ich właściwość terytorialną.

7. Do składu komisji odwoławczej kandydatów na członków wskazują:

1) Minister Sprawiedliwości – 4 członków, spośród których wyznacza przewodniczącego;

2) Krajowa Rada Komornicza – 2 członków – spośród osób, których wiedza i doświadczenie dają rękojmię rzetelnego rozpoznania odwołań.

8. Przewodniczącemu i członkom komisji odwoławczej za udział w jej pracach przysługuje wynagrodzenie oraz zwrot kosztów podróży i noclegów na zasadach określonych w przepisach dotyczących należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

9. Kadencja komisji odwoławczej trwa 2 lata.

10. Członkostwo w komisji odwoławczej wygasa w przypadku śmierci członka komisji odwoławczej.

11. Minister Sprawiedliwości odwołuje członka komisji odwoławczej w przypadku:

1) złożenia rezygnacji;

2) choroby trwale uniemożliwiającej sprawowanie przez niego funkcji członka komisji odwoławczej;

3) niewykonywania lub nienależytego wykonywania obowiązków, z tym że odwołanie członka komisji odwoławczej, o którym mowa w ust. 7 pkt 2, następuje za zgodą Krajowej Rady Komorniczej;

4) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego.

12. Minister Sprawiedliwości może odwołać członka komisji odwoławczej, jeżeli przeciwko tej osobie jest prowadzone

postępowanie o nieumyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego, mając na uwadze charakter i wagę zarzucanego mu czynu, który miałby związek z wykonaniem zadań członka komisji odwoławczej i rzutowałby na jakość i sposób wykonywania tej funkcji.

13. W przypadku wygaśnięcia członkostwa w komisji odwoławczej lub odwołania członka z komisji odwoławczej Minister Sprawiedliwości niezwłocznie powołuje nowego członka komisji odwoławczej. W przypadku członka, o którym mowa w ust. 7 pkt 2, Krajowa Rada Komornicza w terminie określonym przez Ministra Sprawiedliwości wskazuje nowego kandydata na członka komisji odwoławczej.
14. Członek komisji odwoławczej podlega wyłączeniu od udziału w postępowaniu w sprawie z przyczyn wskazanych w art. 29f ust. 1. Przepis art. 29f ust. 2 stosuje się.
15. Członkowie komisji odwoławczej przed przystąpieniem do rozpatrywania sprawy składają pisemne oświadczenia, że nie pozostają z osobą, której dotyczy sprawa, w stosunku, o którym mowa w art. 29f ust. 1.
16. Do zadań komisji odwoławczej należy rozpatrywanie odwołań od uchwał o wynikach egzaminu komorniczego.
17. Uchwały komisji odwoławczej są podejmowane większością 2/3 głosów w obecności co najmniej połowy członków komisji odwoławczej.
18. Od uchwały komisji odwoławczej służy skarga do sądu administracyjnego.
19. Do postępowania przed komisją odwoławczą stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r.

– Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.[25)]).

20. Obsługę administracyjno-biurową komisji odwoławczej zapewnia Minister Sprawiedliwości. W ramach obsługi administracyjno-biurowej komisji, Minister Sprawiedliwości uzgadnia z jej przewodniczącym terminarz pracy komisji i zapewnia komisji miejsce i odpowiednie warunki pracy. Wydatki związane z działalnością komisji odwoławczej oraz wynagrodzenie przewodniczącego i członków komisji odwoławczej są pokrywane z części budżetu państwa, która pozostaje w dyspozycji Ministra Sprawiedliwości.”;

17) w art. 31i:

a) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) tryb i sposób działania zespołu egzaminacyjnego, tryb i sposób ustalenia wykazu tytułów aktów prawnych, o którym mowa w art. 29b ust. 10, tryb i sposób zgłaszania propozycji pytań testowych i prawidłowych odpowiedzi na egzamin konkursowy oraz propozycji zadań wraz z opisami istotnych zagadnień na egzamin komorniczy, sposób zapewnienia zgodności wykazu prawidłowych odpowiedzi z obowiązującym stanem prawnym, mając na względzie potrzebę obiektywnego sprawdzenia poziomu wiedzy osób egzaminowanych oraz konieczność zabezpieczenia pytań i zadań przed nieuprawnionym wglądem;”,

b) pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) wysokość wynagrodzenia przewodniczącego i członków komisji egzaminacyjnej, mając na uwadze nakład ich pracy i zakres obowiązków, z tym, że:

– wynagrodzenie przewodniczącego komisji egzaminacyjnej za przeprowadzenie egzaminu

konkursowego nie może przekroczyć 400% wynagrodzenia w drugim kwartale roku poprzedniego, ogłaszanego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227, z późn. zm.[26)]), zwanego dalej „przeciętnym wynagrodzeniem”,

– wynagrodzenie przewodniczącego komisji egzaminacyjnej za przeprowadzenie egzaminu komorniczego nie może przekroczyć 500% przeciętnego wynagrodzenia,

– wynagrodzenie członka komisji egzaminacyjnej za przeprowadzenie egzaminu konkursowego nie może przekroczyć 200% przeciętnego wynagrodzenia,

– wynagrodzenie członka komisji egzaminacyjnej za przeprowadzenie egzaminu komorniczego nie może przekroczyć 400% przeciętnego wynagrodzenia,

a także tryb jego wypłacania, uwzględniając zakres i nakład ich pracy oraz mając na uwadze dokonanie wypłaty tego wynagrodzenia po złożeniu przez przewodniczącego protokołu z prac komisji;”,

c) dodaje się pkt 6 – 8 w brzmieniu:

„6) wysokość wynagrodzenia przewodniczącego i członków zespołu egzaminacyjnego, mając na względzie, że wynagrodzenie z tego tytułu nie powinno przekraczać 350% przeciętnego wynagrodzenia, a także tryb jego wypłacania, uwzględniając zakres i nakład ich pracy oraz mając na uwadze dokonanie wypłaty tego wynagrodzenia po złożeniu

przez przewodniczącego protokołu z prac zespołu egzaminacyjnego;

7) tryb i termin zgłaszania przez Krajową Radę Komorniczą kandydatów na członków komisji odwoławczej oraz tryb i sposób działania komisji odwoławczej, mając na uwadze zapewnienie prawidłowego funkcjonowania komisji odwoławczej, konieczność prawidłowego i terminowego rozpoznawania odwołań oraz zapewnienia zachowania bezstronności pracy członków komisji odwoławczej;

8) wysokość wynagrodzenia przewodniczącego i członków komisji odwoławczej, uwzględniając zakres i nakład ich pracy oraz że wynagrodzenie z tego tytułu nie powinno przekraczać 400% przeciętnego wynagrodzenia, a także tryb jego wypłacania, mając na uwadze, że dokonanie wypłaty tego wynagrodzenia następuje po złożeniu przez przewodniczącego protokołu z prac komisji.”.

Art. 13. W ustawie z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury (Dz. U. z 2011 r. Nr 109, poz. 639, Nr 113, poz. 659 i Nr 203, poz. 1192) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 uchyla się pkt 5;

2) w art. 3 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Staż urzędniczy trwa 6 miesięcy i kończy się egzaminem.”.

Art. 14. W ustawie z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2012 r. poz. 576) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 15 po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Przepisu ust. 3 i 4 nie stosuje się do pracowników podmiotów wskazanych w art. 29 ust. 1 pkt 1 i 2 wpisanych na listę

kwalifikowanych pracowników ochrony, o której mowa w przepisach ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2005 r. Nr 145, poz. 1221, z późn. zm.[27)]), ubiegających się o dopuszczenie do posiadania broni, którzy przedstawiają orzeczenia lekarskie wydane w trybie ustawy o ochronie osób i mienia.”;

2) w art. 30:

a) uchyla się ust. 3,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Legalność posiadania broni przez osoby, o których mowa w ust. 1, potwierdza się w legitymacji osoby dopuszczonej do posiadania broni.”.

Art. 15. W ustawie z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej (Dz. U. z 2006 r. Nr 123, poz. 857, z późn. zm.[28)]) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 36 w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) odbyła praktykę pływania na statkach żeglugi śródlądowej w charakterze członka załogi, w wymiarze czasu:

a) nie dłuższym niż 48 miesięcy – w przypadku patentu,

b) nie dłuższym niż 21 miesięcy – w przypadku świadectwa

– określonym szczegółowo w przepisach wydanych na podstawie art. 37 ust. 1 pkt 4;”;

2) w art. 37 w ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) czas praktyki pływania na statkach żeglugi śródlądowej,”;

3) w art. 37a ust. 13 otrzymuje brzmienie:

„13. Szkolenia w zakresie uprawiania turystyki wodnej prowadzą osoby, które są trenerami lub instruktorami sportu w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie, lub instruktorzy właściwych polskich związków

sportowych, według systemów szkoleń zatwierdzonych przez ministra właściwego do spraw kultury fizycznej. System szkolenia powinien uwzględniać zakres wiedzy i umiejętności niezbędnych do uzyskania uprawnień określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 15.”.

Art. 16. W ustawie z dnia 6 lipca 2001 r. o usługach detektywistycznych (Dz. U. z 2002 r. Nr 12, poz. 110, z późn. zm.[29)]) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 11 dodaje się art. 11a w brzmieniu:

„Art. 11a. Detektyw jest obowiązany zawiadomić organ prowadzący rejestr detektywów, o którym mowa w art. 40 ust. 1, o zmianie danych, o których mowa w art. 40 ust. 2 pkt 1 i 2, w terminie 7 dni od dnia zmiany tych danych.”;

2) dotychczasową treść art. 28 oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. W sprawach kontroli działalności gospodarczej w zakresie usług detektywistycznych nie stosuje się przepisów art. 79, art. 82 oraz art. 84c ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.”;

3) w art. 29:

a) w ust. 1:

– pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) posiada obywatelstwo polskie lub obywatelstwo innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub przysługuje jej, na podstawie umów międzynarodowych lub przepisów prawa Unii Europejskiej, prawo do podjęcia zatrudnienia lub wykonywania działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;”,

– pkt 7 i 8 otrzymują brzmienie:

„7) nie została zwolniona dyscyplinarnie z Policji, Straży Granicznej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Biura Ochrony Rządu, wojska, prokuratury, sądu lub z innego urzędu administracji publicznej w Rzeczypospolitej Polskiej lub innym państwie, w ciągu ostatnich 5 lat;

8) posiada pozytywną opinię komendanta powiatowego (rejonowego, miejskiego) Policji właściwego ze względu na miejsce zamieszkania, sporządzoną na podstawie aktualnie posiadanych informacji przez Policję albo – w przypadku obywatela innego państwa – przez organ odpowiedniego szczebla i kompetencji tych państw, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania;”,

– pkt 10 otrzymuje brzmienie:

„10) legitymuje się dokumentem potwierdzającym odbycie szkolenia w zakresie zagadnień ochrony danych osobowych, ochrony informacji niejawnych, przepisów regulujących prawa i obowiązki detektywa oraz zasad wykonywania działalności gospodarczej w zakresie usług detektywistycznych.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Okoliczności, o których mowa w ust. 1 pkt 4 – 6 i 10, potwierdzają odpowiednio: pisemne oświadczenie osoby ubiegającej się o wydanie licencji oraz zaświadczenie o niekaralności, zaświadczenie o odbyciu szkolenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 10, albo decyzja o uznaniu kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej w sprawie uznania kwalifikacji w zawodzie detektywa. Dokumenty te osoba

ubiegająca się o wydanie licencji jest obowiązana złożyć wraz z wnioskiem o jej wydanie.”,

c) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, wymagania w zakresie szkolenia, w tym szczegółową tematykę i formę jego prowadzenia, jednostki właściwe do jego prowadzenia i wzór zaświadczenia o ukończeniu szkolenia, mając na względzie zapewnienie właściwego szkolenia detektywa, prawidłowego prowadzenia usług detektywistycznych i wykonywania obowiązków wynikających z niniejszej ustawy oraz bezpieczeństwo przetwarzanych danych osobowych.”;

4) uchyla się art. 30 – 34;

5) w art. 35 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Licencję wydaje, odmawia jej wydania, zawiesza lub cofa, w drodze decyzji administracyjnej, komendant wojewódzki Policji właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o wydanie licencji, a przypadku osoby niemającej miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – Komendant Stołeczny Policji.”;

6) po art. 39 dodaje się art. 39a w brzmieniu:

„Art. 39a. 1. Komendant wojewódzki Policji właściwy ze względu na miejsce zamieszkania detektywa, a w przypadku detektywa niemającego miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – Komendant Stołeczny Policji, jest obowiązany zawiadomić niezwłocznie organ prowadzący rejestr detektywów, o którym mowa w art. 40 ust. 1, o wydaniu licencji detektywa.

2. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, obejmuje swoim zakresem dane określone w art. 40 ust. 2 pkt 1 – 3.
3. Komendant wojewódzki Policji lub Komendant Stołeczny Policji, w przypadku podjęcia decyzji, o których mowa w art. 37 ust. 2 albo art. 38 ust. 1 i 2, jest obowiązany zawiadomić o tym organ prowadzący rejestr detektywów, w terminie 7 dni od daty, gdy decyzja stała się ostateczna.”.

Art. 17. W ustawie z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 125, poz. 874, z późn. zm.[30)]) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 6:
   a) w ust. 1 w pkt 2 lit. c otrzymuje brzmienie:
      „c) posiadają zaświadczenie o ukończeniu szkolenia w zakresie transportu drogowego taksówką, potwierdzonego zdanym egzaminem w przypadku, o którym mowa w ust. 3a,”,
   b) uchyla się ust. 2 – 3,
   c) po ust. 3 dodaje się ust. 3a i 3b w brzmieniu:
      „3a. Rada gminy liczącej powyżej 100.000 mieszkańców może wprowadzić, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, obowiązek ukończenia szkolenia zakończonego egzaminem, potwierdzającym znajomość topografii miejscowości oraz znajomość przepisów porządkowych, przed komisją egzaminacyjną, o której mowa w ust. 3b pkt 3, przez przedsiębiorcę osobiście wykonującego przewozy lub kierowcę przez niego zatrudnionego, jako dodatkowy warunek, od którego zależy udzielenie licencji.

3b. Rada gminy liczącej powyżej 100.000 mieszkańców, wprowadzając obowiązek ukończenia szkolenia potwierdzonego zdanym egzaminem, określa, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego:

1) częstotliwość egzaminów, nie rzadziej jednak niż raz w roku;

2) program szkolenia w wymiarze nieprzekraczającym 20 godzin;

3) sposób powoływania komisji egzaminacyjnej, jej skład, tryb pracy oraz wysokość wynagrodzenia za pracę w komisji;

4) sposób egzaminowania oraz zakres wiedzy wymagany na egzaminie, na podstawie którego komisja egzaminacyjna przygotuje pytania egzaminacyjne;

5) wzór zaświadczenia o ukończeniu szkolenia;

6) koszty szkolenia i egzaminowania, których łączna wysokość nie może przekroczyć 20% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw z kwartału poprzedzającego kwartał, w którym przeprowadza się szkolenie i egzamin, ogłoszona przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.”;

2) w art. 14a:

a) w ust. 2 w pkt 2 w lit. b kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się lit. c w brzmieniu:

„c) licencję – w przypadku zawieszenia wykonywania transportu drogowego taksówką.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Organ, który udzielił licencji wydaje z urzędu zwróconą licencję lub wypisy w terminie 7 dni przed upływem okresu, na jaki zostało zawieszone wykonywanie transportu drogowego.”;

3) w art. 84 dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu:

„4. Organy udzielające licencji lub zezwolenia w zakresie krajowego transportu drogowego osób są uprawnione na obszarze ich właściwości miejscowej i podczas wykonywania przewozu do kontroli prawidłowości pobierania opłat za przewóz osób oraz przestrzegania przepisów prawa miejscowego przez wykonujących na tym obszarze przewóz drogowy.

5. W przypadku przeprowadzania kontroli, o której mowa w ust. 4, czynności, o których mowa w art. 85 ust. 1, dokonuje się po zakończeniu kontroli. Przepisu art. 85 ust. 3 nie stosuje się.”.

Art. 18. W ustawie z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2012 r. poz. 933 i 951) w art. 186b ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Pracownicy służby ochrony lotniska realizujący zadania, o których mowa w ust. 5 pkt 1 – 5, oraz pracownicy specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej realizujący zadania na rzecz zarejestrowanego agenta, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, są obowiązani posiadać wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej, a w przypadku realizacji zadań, o których mowa w ust. 5 pkt 6, wpis na listę kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia.”.

Art. 19. W ustawie z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 126, poz. 1069, z późn. zm.[31)]) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 7 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Do postępowania i uchwał podejmowanych przez okręgową radę adwokacką w przedmiocie wpisu na listę lub skreślenia z niej stosuje się odpowiednio art. 12, 46, 68, 69 i 69a oraz przepisy działu VI ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2009 r. Nr 146, poz. 1188, z późn. zm.[32)]). Do postępowań i uchwał podejmowanych przez radę okręgową izby radców prawnych w przedmiocie wpisu na listę lub skreślenia z niej stosuje się odpowiednio przepisy art. 29, 29^1, 31, 31^1 i 31^2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 10, poz. 65, z późn. zm.[33)]).”;

2) w art. 26 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Minister Sprawiedliwości, w drodze rozporządzenia, ustala regulamin przeprowadzania testu umiejętności dla kandydatów ubiegających się o wpis na listę adwokatów albo radców prawnych, mając na względzie potrzebę określenia:

1) właściwości terytorialnej komisji egzaminacyjnych,

2) sposobu zorganizowania obsługi administracyjnej i technicznej komisji egzaminacyjnych,

3) sposobu ustalania i ogłaszania terminów testów umiejętności,

4) warunków i sposobu przeprowadzania części pisemnej i części ustnej testu umiejętności, w szczególności:

a) zakresu przedmiotowego testu umiejętności,

b) czasu trwania testu umiejętności,

c) sposobu oceniania poszczególnych części testu umiejętności,

d) sposobu dokumentowania przebiegu testu umiejętności

– uwzględniając konieczność prawidłowego, terminowego i efektywnego przeprowadzenia testu umiejętności oraz zapewnienia zachowania bezstronności pracy komisji egzaminacyjnych.”.

Art. 20. W ustawie z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. z 2010 r. Nr 90, poz. 593, z późn. zm.[34)]) w art. 50a ust. 1a otrzymuje brzmienie:

„1a. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, zadania, wzorcowy program oraz formy organizacyjne z zakresu wychowania fizycznego i sportu realizowane w urzędzie obsługującym Ministra Obrony Narodowej oraz jednostkach organizacyjnych podległych i przez niego nadzorowanych, uwzględniając charakter służby wojskowej oraz wymagania, jakie powinny spełniać osoby prowadzące zajęcia.”.

Art. 21. W ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.[35)]) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 10:
   a) w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
      „2) spełniania wymogów kwalifikacyjnych dla dyrektorów i pracowników urzędów pracy określonych w ustawie i przepisach odrębnych;”,
   b) w ust. 2 uchyla się pkt 2;
2) w art. 19a uchyla się pkt 3;
3) art. 92 otrzymuje brzmienie:
   „Art. 92. Zadania w zakresie pośrednictwa pracy realizują pośrednicy pracy.”;

4) uchyla się art. 93;

5) art. 94 otrzymuje brzmienie:

„Art. 94. Zadania w zakresie poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej realizują doradcy zawodowi.”;

6) uchyla się art. 95;

7) art. 96 – 98 otrzymują brzmienie:

„Art. 96. Zadania w zakresie planowania rozwoju zasobów ludzkich oraz organizacji szkoleń i przygotowania zawodowego dorosłych realizują specjaliści do spraw rozwoju zawodowego.

Art. 97. Zadania w zakresie przygotowywania, realizacji i oceniania efektów programów i projektów z zakresu promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej realizują specjaliści do spraw programów.

Art. 98. 1. Zadania w zakresie pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy realizują liderzy klubów pracy.

2. Zadania w zakresie prowadzenia zajęć aktywizacyjnych w centrach informacji i planowania kariery zawodowej mogą realizować doradcy zawodowi.”;

8) art. 99a otrzymuje brzmienie:

„Art. 99a. Zadania przewidziane dla sieci EURES w wojewódzkich urzędach pracy wykonują doradcy EURES i asystenci EURES, a w powiatowych urzędach pracy wykonują pośrednicy pracy.”;

9) dotychczasową treść art. 99b oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Minister właściwy do spraw pracy może określić, w drodze rozporządzenia, stanowiska dla pracowników, o których mowa

w art. 91 pkt 1 – 6, oraz wymagania konieczne do zmiany stanowiska w ramach urzędu pracy, biorąc pod uwagę konieczność rozwoju i doskonalenia zawodowego pracowników publicznych służb zatrudnienia.”;

10) art. 100 otrzymuje brzmienie:

„Art. 100. 1. Pracownikom wojewódzkich i powiatowych urzędów pracy, o których mowa w art. 91 pkt 1 – 6, może być przyznany dodatek do wynagrodzenia finansowany ze środków Funduszu Pracy, uzależniony od doskonalenia kwalifikacji zawodowych, jakości wykonywanej pracy oraz zajmowanego stanowiska.

2. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, wysokość, tryb oraz warunki przyznawania i wypłacania dodatku do wynagrodzenia pracownikom, o których mowa w art. 91 pkt 1 – 6, mając na uwadze osiągnięcie zwiększonej efektywności oraz konieczność rozwoju zawodowego pracowników publicznych służb zatrudnienia.”.

Art. 22. W ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572 i 742) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 114 dodaje się ust. 9 w brzmieniu:

„9. Na stanowiskach, o których mowa w art. 113, mogą być zatrudnione osoby posiadające tytuł zawodowy magistra lub tytuł równorzędny.”;

2) w art. 116 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Statut uczelni określa dodatkowe wymagania i kwalifikacje zawodowe osób zatrudnionych na stanowiskach, o których mowa w art. 113.”;

3) uchyla się art. 117.

Art. 23. W ustawie z dnia 9 maja 2007 r. o zmianie ustawy o pracownikach sądów i prokuratury (Dz. U. Nr 102, poz. 690 oraz z 2009 r. Nr 26, poz. 157) w art. 2 uchyla się ust. 1 – 3 i 5.

Art. 24. W ustawie z dnia 15 czerwca 2007 r. o licencji syndyka (Dz. U. Nr 123, poz. 850, z późn. zm.[36)]) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3:

a) w ust. 1 w pkt 10 średnik zastępuje się kropką i uchyla się pkt 11,

b) uchyla się ust. 2;

2) w art. 10 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Do wniosku należy dołączyć dokumenty potwierdzające spełnienie wymogów, określonych w art. 3 ust. 1 pkt 1, 4 i 6, oświadczenia wnioskodawcy, że ma on pełną zdolność do czynności prawnych oraz że nie jest prowadzone przeciwko niemu postępowanie o przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe, a także oryginał zaświadczenia potwierdzającego złożenie egzaminu z wynikiem pozytywnym.”;

3) po art. 11 dodaje się art. 11a w brzmieniu:

„Art. 11a. Minister Sprawiedliwości zasięga z Krajowego Rejestru Sądowego informacji, czy osoba ubiegająca się o licencję syndyka jest wpisana do rejestru dłużników niewypłacalnych.”;

4) w art. 18 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Minister Sprawiedliwości może cofnąć licencję syndyka, w przypadku gdy osoba posiadająca licencję syndyka została skazana prawomocnym wyrokiem za nieumyślne przestępstwo

lub nieumyślne przestępstwo skarbowe, które miało związek z wykonaniem uprawnień wynikających z licencji syndyka i rzutowało na jakość i sposób wykonywania tych uprawnień.”;

5) w art. 20:

a) w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) przeciwko niej jest prowadzone postępowanie o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego, z wyjątkiem spraw, w których oskarżycielem jest podmiot, o którym mowa w art. 55 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.[37)]), lub umyślne przestępstwo skarbowe;”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Minister Sprawiedliwości może zawiesić osobie posiadającej licencję syndyka prawa wynikające z licencji, jeżeli przeciwko tej osobie jest prowadzone postępowanie o nieumyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego, nieumyślne przestępstwo skarbowe lub umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego, w których oskarżycielem jest podmiot, o którym mowa w art. 55 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, mając na uwadze charakter i wagę zarzucanego mu czynu, który miałby związek z wykonaniem uprawnień wynikających z licencji syndyka i rzutowałby na jakość i sposób wykonywania tych uprawnień.”.

Art. 25. W ustawie z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. Nr 62, poz. 504, z późn. zm.[38)]) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 pkt 13 otrzymuje brzmienie:

„13) służbie porządkowej – należy przez to rozumieć osoby podlegające kierownikowi do spraw bezpieczeństwa,

wyznaczone przez organizatora, wpisane na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej, o której mowa w art. 26 ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2005 r. Nr 145, poz. 1221, z późn. zm.[39)]);";

2) w art. 19 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Kierownikiem do spraw bezpieczeństwa może być wyłącznie osoba, która ukończyła szkolenie, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 23, a w przypadku imprezy masowej podwyższonego ryzyka została dodatkowo wpisana na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej, o której mowa w art. 26 ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia.";

3) w art. 26 w ust. 1 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) osobie wyznaczonej na kierownika do spraw bezpieczeństwa, w tym jego dane obejmujące: imię, nazwisko, numer PESEL – o ile został nadany, numer i datę wydania zaświadczenia o ukończeniu kursu dla kierowników do spraw bezpieczeństwa imprez masowych, a w przypadku imprezy masowej podwyższonego ryzyka dodatkowo numer wpisu na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej;".

Art. 26. W ustawie z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. Nr 127, poz. 857, z późn. zm.[40)]) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 41 otrzymuje brzmienie:

„Art. 41. 1. Zorganizowane zajęcia w zakresie sportu w związku sportowym oraz w klubie sportowym uczestniczącym we współzawodnictwie organizowanym przez polski związek sportowy może prowadzić wyłącznie trener lub instruktor sportu w rozumieniu ustawy.

2. Do zadań trenera lub instruktora sportu należy poza prowadzeniem zajęć, o których mowa w ust. 1, przekazywanie aktualnej wiedzy teoretycznej i praktycznej z zakresu treningu sportowego i współzawodnictwa sportowego w danym sporcie.
3. Trenerem lub instruktorem sportu w sportach, w których działają polskie związki sportowe, może być osoba, która:
   1) ukończyła 18 lat;
   2) posiada co najmniej wykształcenie średnie;
   3) posiada wiedzę, doświadczenie i umiejętności niezbędne do wykonywania zadań trenera lub instruktora sportu;
   4) nie była karana za przestępstwa, o których mowa w art. 46 – 50, lub określone w rozdziale XIX, XXIII, z wyjątkiem art. 192 i 193, rozdziale XXV i XXVI ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.[41)]).”;

2) uchyla się art. 42.

Art. 27. W ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz. U. Nr 30, poz. 151, z późn. zm.[42)]) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 33 w ust. 1:
   a) uchyla się pkt 1,
   b) w pkt 2 lit. a i b otrzymują brzmienie:
      „a) kategorii A co najmniej przez okres 2 lat liczony od dnia zakończenia okresu, o którym mowa w art. 91 ust. 1 – dotyczy instruktorów osób ubiegających się o uzyskanie uprawnienia do kierowania pojazdami, którzy uzyskują

uprawnienia instruktora wyłącznie w zakresie prawa jazdy kategorii A,

b) kategorii B co najmniej przez okres 2 lat liczony od dnia zakończenia okresu, o którym mowa w art. 91 ust. 1 – dotyczy instruktorów osób ubiegających się o uzyskanie uprawnienia do kierowania pojazdami ubiegających się o uprawnienia do prowadzenia szkolenia w zakresie prawa jazdy kategorii B,”,

c) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) posiada prawo jazdy kategorii B co najmniej przez okres 2 lat liczony od dnia zakończenia okresu, o którym mowa w art. 91 ust. 1, oraz pozwolenie na kierowanie tramwajem – dotyczy instruktorów osób ubiegających się o uzyskanie uprawnienia do kierowania tramwajem;”;

2) w art. 58 w ust. 1:

a) pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) posiada wykształcenie średnie;

2) posiada przez okres co najmniej 3 lat, liczony od dnia zakończenia okresu, o którym mowa w art. 91 ust. 1, prawo jazdy kategorii B oraz przez okres co najmniej roku, odpowiednio do zakresu przeprowadzanego egzaminu:

a) prawo jazdy właściwej kategorii lub

b) pozwolenie na kierowanie tramwajem;”,

b) po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a) ukończyła 23 lata;”;

3) w art. 134 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Okres posiadania uprawnień do kierowania pojazdami, o którym mowa w art. 33 ust. 1 pkt 2 lit. a i b oraz w art. 58 ust. 1 pkt 2, dla osób, które uzyskały uprawnienia do kierowania pojazdami

przed dniem wejścia w życie ustawy i nie podlegają okresowi próbnemu, o którym mowa w art. 91, liczy się od dnia w którym upłynęły 2 lata od dnia uzyskania odpowiedniego uprawnienia do kierowania pojazdami.”.

Art. 28. W ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. Nr 139, poz. 814 i Nr 205, poz. 1206 oraz z 2012 r. poz. 941) w art. 29 w ust. 2 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) kwalifikacje trenera lub instruktora sportu, o których mowa w art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. Nr 127, poz. 857, z późn. zm.[43)]) albo trenera, instruktora sportu lub menedżera sportu, uzyskanych na podstawie ustawy z dnia 18 stycznia 1996 r. o kulturze fizycznej (Dz. U. z 2007 r. Nr 226, poz. 1675, z późn. zm.[44)]), zwanych dalej „dodatkowymi uprawnieniami w zakresie kultury fizycznej”.”.

Art. 29. 1. Dotychczasowe akty wykonawcze wydane na podstawie upoważnień zawartych w art. 45 ust. 5 ustawy wymienionej w art. 4, art. 34 ust. 1 ustawy wymienionej w art. 11, art. 37 ust. 1 ustawy wymienionej w art. 15 i art. 100 ust. 5 ustawy wymienionej w art. 21, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych odpowiednio na podstawie art. 45h pkt 1 ustawy wymienionej w art. 4, art. 34 ust. 1 ustawy wymienionej w art. 11, art. 37 ust. 1 ustawy wymienionej w art. 15 i art. 100 ust. 2 ustawy wymienionej w art. 21, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Dotychczasowe akty wykonawcze wydane na podstawie upoważnień zawartych w art. 77a ust. 12 i 13 ustawy wymienionej w art. 2, art. 36 ust. 12 i 13 ustawy wymienionej w art. 3, art. 74 § 18 i 19 i art. 75 ustawy wymienionej w art. 6, art. 31i pkt 3 i 5 ustawy wymienionej w art. 12 i art. 26 ust. 2 ustawy wymienionej w art. 19, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych odpowiednio na podstawie art. 77a ust. 12 i 13 ustawy wymienionej w art. 2, art. 36 ust. 12 i 13 ustawy

wymienionej w art. 3, art. 74 § 18 i 19 i art. 75 ustawy wymienionej w art. 6, art. 31i pkt 3, 5 i 6 ustawy wymienionej w art. 12 i art. 26 ust. 2 ustawy wymienionej w art. 19, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. Dotychczasowy akt wykonawczy wydany na podstawie art. 115 ust. 1 pkt 1 – 4 ustawy wymienionej w art. 7 zachowuje moc do dnia 19 stycznia 2013 r.

4. Dotychczasowe akty wykonawcze wydane na podstawie upoważnień zawartych w art. 191 ust. 8, art. 196 ust. 3 oraz art. 197 ustawy wymienionej w art. 9, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 191 ust. 8, art. 196 ust. 3 oraz art. 197 ustawy wymienionej w art. 9, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż do dnia 1 lipca 2014 r.

Art. 30. Osoby, które przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy:

1) uzyskały uprawnienia zawodowe w dziedzinie geodezji i kartografii na podstawie ustawy wymienionej w art. 4, w brzmieniu dotychczasowym, zachowują prawo do wykonywania samodzielnych funkcji w tym zakresie;

2) uzyskały uprawnienia przewodnika górskiego na podstawie ustawy wymienionej w art. 11, w brzmieniu dotychczasowym, zachowują swoje uprawnienia jako uprawnienia przewodnika górskiego;

3) uzyskały uprawnienia przewodnika turystycznego miejskiego i terenowego lub pilota wycieczek mogą dokumentować posiadane kwalifikacje legitymacjami potwierdzającymi nadanie tych uprawnień, a w przypadku utraty tych legitymacji mogą otrzymać od marszałka województwa, który nadał im te uprawnienia, duplikaty tych legitymacji;

4) nabyły kwalifikacje dyplomowanego bibliotekarza oraz dyplomowanego pracownika dokumentacji i informacji naukowej na podstawie przepisów ustawy wymienionej w art. 22, w brzmieniu dotychczasowym, zachowują swoje uprawnienia;

5) nabyły tytuł zawodowy trenera lub instruktora sportu na podstawie ustawy wymienionej w art. 26, w brzmieniu dotychczasowym zachowują swoje uprawnienia.

Art. 31. Pracownicy zatrudnieni w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy na stanowiskach, o których mowa w art. 29 ust. 2 pkt 2 ustawy wymienionej w art. 8, w brzmieniu dotychczasowym, pozostają na tych stanowiskach.

Art. 32. 1. Zakres, tryb i sposób przeprowadzania egzaminu adwokackiego oraz radcowskiego w latach 2013 – 2015, z wyłączeniem przepisów dotyczących komisji przeprowadzających te egzaminy, odbywa się na podstawie ustaw wymienionych odpowiednio w art. 2 i art. 3, w brzmieniu dotychczasowym, z tym że egzaminy nie będą obejmowały zadania polegającego na rozwiązaniu testu.

2. Zakres, tryb i sposób przeprowadzania egzaminu notarialnego w latach 2013 i 2014 odbywa się na podstawie ustawy wymienionej w art. 6, w brzmieniu dotychczasowym, z tym że egzamin ten nie będzie obejmował zadania polegającego na rozwiązaniu testu.

3. Zakres, tryb i sposób przeprowadzania egzaminu komorniczego w roku 2013 odbywa się na podstawie ustawy wymienionej w art. 12, w brzmieniu dotychczasowym, z tym że odwołanie od uchwały o wyniku egzaminu komorniczego będzie przysługiwało na zasadach określonych w art. 31h ust. 4 – 20 ustawy wymienionej w art. 12, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 33. Do pracowników, którzy rozpoczęli aplikację adwokacką, radcowską albo notarialną przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się odpowiednio przepisy art. 76a i art. 78c ustawy wymienionej w art. 2, art. 34 ustawy wymienionej w art. 3 albo art. 74c ustawy wymienionej w art. 6, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 34. Do aplikantów notarialnych, którzy rozpoczęli aplikację przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepis art. 71 § 11 ustawy wymienionej w art. 6, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, z tym że:

1) aplikanci, którzy od dnia 1 stycznia 2013 r. rozpoczną drugi rok aplikacji notarialnej sporządzają co najmniej 30 projektów aktów notarialnych i co najmniej po 6 projektów czynności notarialnych, o których mowa w art. 79 pkt 1a, 2, 4, 5, 7 i 8 ustawy wymienionej w art. 6;

2) aplikanci, którzy od dnia 1 stycznia 2013 r. rozpoczną trzeci rok aplikacji notarialnej sporządzają co najmniej 10 projektów aktów notarialnych i co najmniej po 2 projekty czynności notarialnych, o których mowa w art. 79 pkt 1a, 2, 4, 5, 7 i 8 ustawy wymienionej w art. 6.

Art. 35. 1. Postępowania z tytułu odpowiedzialności zawodowej pośredników w obrocie nieruchomościami oraz zarządców nieruchomości wszczęte i niezakończone do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy umarza się.

2. W przypadku orzeczenia kary upomnienia lub nagany wobec pośrednika w obrocie nieruchomościami lub zarządcy nieruchomości zatarcie kary dyscyplinarnej następuje z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. Osoby, wobec których orzeczono prawomocne kary dyscyplinarne, o których mowa w art. 183 ust. 2 pkt 3 oraz w art. 188 ust. 2 pkt 3 ustawy wymienionej w art. 9, w brzmieniu dotychczasowym, wpisuje się do rejestrów, o których mowa w art. 36 niniejszej ustawy, po upływie okresu, na jaki została zawieszona licencja zawodowa.

4. Osoby, wobec których orzeczono prawomocne kary dyscyplinarne, o których mowa w art. 183 ust. 2 pkt 3, 4a i 5 oraz w art. 188 ust. 2 pkt 3, 4a i 5 ustawy wymienionej w art. 9, w brzmieniu dotychczasowym, mogą zostać wpisane do rejestrów, o których mowa w art. 36 niniejszej ustawy, na swój wniosek, po upływie 36 miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia o ukaraniu.

5. Rozliczenie kosztów z tytułu odpowiedzialności zawodowej pośredników w obrocie nieruchomościami i zarządców nieruchomości, o których mowa w art. 194 ust. 4 ustawy wymienionej w art. 9, następuje na dotychczasowych zasadach do dnia 30 marca 2014 r.

Art. 36. 1. Do centralnych rejestrów: pośredników w obrocie nieruchomości oraz zarządców nieruchomości, o których mowa w art. 193 ust. 1 ustawy wymienionej w art. 9, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, wpisuje się z urzędu osoby, które uzyskały licencje zawodowe w zakresie pośrednictwa w obrocie nieruchomościami oraz w zakresie zarządzania nieruchomościami w trybie dotychczasowych przepisów ustawy wymienionej w art. 9, wraz z informacją o numerze dotychczasowej licencji, przy zachowaniu istniejącej numeracji wpisów. Odpowiedniemu przeniesieniu podlegają wpisy dotyczące tych osób, wykazane w centralnych rejestrach założonych i prowadzonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Prowadzone na podstawie przepisów dotychczasowych centralne rejestry: pośredników w obrocie nieruchomościami oraz zarządców nieruchomości tracą moc prawną i podlegają zamknięciu z mocy prawa z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy. Zamknięte rejestry zachowują znaczenie dokumentów.

3. Do osób, które do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy nie zakończyły wynikiem pozytywnym postępowania kwalifikacyjnego o nadanie licencji zawodowej w zakresie pośrednictwa w obrocie nieruchomościami lub w zakresie zarządzania nieruchomościami, stosuje się przepisy o wpisie do odpowiednich centralnych rejestrów.

Art. 37. Do osób, które przed dniem 1 stycznia 2014 r. rozpoczęły praktykę zawodową w zakresie wyceny nieruchomości, o której mowa w art. 177 ust. 1 pkt 5 ustawy wymienionej w art. 9, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 38. 1. Dane osób, które w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy posiadały licencje pracownika ochrony fizycznej lub zabezpieczenia technicznego, z urzędu wpisuje

się na listy, o których w art. 28 ust. 1 ustawy wymienionej w art. 10, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, wydając w tym przedmiocie zaświadczenie, z wyjątkiem osób, którym zawieszono prawa wynikające z licencji.

2. Osoby, które w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy posiadają ważne licencje pracownika ochrony fizycznej, zachowują prawo do wykonywania czynności, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy wymienionej w art. 10, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, o ile spełniają warunki wpisu na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej.

3. Zachowują swoją ważność orzeczenia lekarskie potwierdzające zdolność fizyczną i psychiczną do wykonywania zadań pracownika ochrony, wydane na podstawie dotychczasowych przepisów.

4. Spełnienie wymogu określonego w art. 26 ust. 3 pkt 8 ustawy wymienionej w art. 10, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, potwierdzają także zaświadczenia o ukończeniu kursów lub kursów zawodowych prowadzonych przez placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego, ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego i organizatorów kształcenia zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 68c ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.[45)]), potwierdzających przygotowanie teoretyczne i praktyczne w zakresie wyszkolenia strzeleckiego, samoobrony, technik interwencyjnych oraz znajomości przepisów prawa związanych z wykonywaniem ochrony osób i mienia.

Art. 39. Do postępowań w sprawach:

1) nadania uprawnień przewodnika górskiego, wszczętych na podstawie ustawy wymienionej w art. 11 i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe;

2) wpisu do rejestru organizatorów szkoleń dla przewodników górskich wszczętych na podstawie ustawy wymienionej w art. 11

i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe;

3) kontroli organizatorów szkoleń dla kandydatów na przewodników turystycznych i pilotów wycieczek wszczętych na podstawie ustawy wymienionej w art. 11 i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe;

4) powołania na stanowiska komornika sądowego wszczętych na podstawie ustawy wymienionej w art. 12 i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 40. 1. Staż urzędniczy, o którym mowa w ustawie wymienionej w art. 13, rozpoczęty przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy odbywa się na podstawie przepisów dotychczasowych.

2. Studium zawodowe, o którym mowa w art. 2 ust. 2 ustawy wymienionej w art. 23 niniejszej ustawy, w brzmieniu dotychczasowym, rozpoczęte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy odbywa się na podstawie przepisów dotychczasowych do czasu zakończenia cyklu kształcenia w rozpoczętej edycji.

Art. 41. Wpisy do rejestrów organizatorów szkoleń dla kandydatów na przewodników turystycznych i pilotów wycieczek, o których mowa w art. 24 ustawy wymienionej w art. 11, w brzmieniu dotychczasowym, tracą moc z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, z wyjątkiem wpisów dotyczących organizatorów szkoleń dla przewodników turystycznych górskich, które z dniem wejścia w życie ustawy stają się wpisami do rejestru organizatorów szkoleń dla kandydatów na przewodników górskich, o których mowa w art. 24 ustawy wymienionej w art. 11, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 42. 1. Ewidencję uprawnień przewodników turystycznych i pilotów wycieczek nadanych na podstawie ustawy wymienionej w art. 11, przed dniem wejścia

w życie niniejszej ustawy prowadzą marszałkowie województw, o których mowa w art. 28 ust. 1 – 3 ustawy wymienionej w art. 11, w brzmieniu dotychczasowym.

2. Na podstawie informacji o nadanych uprawnieniach przewodnika turystycznego terenowego i miejskiego oraz pilota wycieczek nabytych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy i przekazanych w postaci elektronicznej przez marszałków województw na stronie internetowej ministra właściwego do spraw turystyki są udostępniane dane liczbowe dotyczące nadanych przez poszczególnych marszałków województw uprawnień. Dane te są jawne.

Art. 43. Osoby zatrudnione w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy na stanowiskach, o których mowa w art. 92 ust. 1 pkt 2 – 4, art. 94 ust. 1 pkt 2 – 4, art. 96 ust. 1 pkt 2 – 4, art. 97 ust. 1 pkt 2 i 3, art. 98 ust. 1 pkt 2 i 3 i art. 99a ust. 1 ustawy wymienionej w art. 21, zachowują prawo do dodatku, o którym mowa w art. 100 ust. 1 i 2 ustawy wymienionej w art. 21, w brzmieniu dotychczasowym, nie dłużej jednak niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 44. Postępowania w sprawie nadania licencji zawodowych pośrednika pracy lub doradcy zawodowego wszczęte i niezakończone do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy umarza się.

Art. 45. Osoby, które rozpoczęły kurs specjalistyczny na stopień trenera klasy mistrzowskiej, pierwszej i drugiej oraz specjalistyczny kurs instruktorów w danym sporcie, przed dniem wejścia w życie ustawy, mogą ubiegać się o uzyskanie tytułu trenera lub instruktora sportu na podstawie przepisów dotychczasowych.

Art. 46. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1, art. 5, art. 9 – art. 11, art. 14, art. 16, art. 18, art. 25, art. 35, art. 36, art. 38, art. 41 i art. 42, które wchodzą w życie z dniem 1 stycznia 2014 r.

[1)] Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń, ustawę z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze, ustawę z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, ustawę z dnia

17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne, ustawę z dnia 19 października 1990 r. o Straży Granicznej, ustawę z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie, ustawę z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym, ustawę z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach, ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, ustawę z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji, ustawę z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury, ustawę z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji, ustawę z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej, ustawę z dnia 6 lipca 2001 r. o usługach detektywistycznych, ustawę z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym**,** ustawę z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze, ustawę z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej, ustawę z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych, ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, ustawę z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym, ustawę z dnia 9 maja 2007 r. o zmianie ustawy o pracownikach sądów i prokuratury, ustawę z dnia 15 czerwca 2007 r. o licencji syndyka, ustawę z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych, ustawę z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie, ustawę z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami oraz ustawę z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej.

[2)] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 106, poz. 672, Nr 152, poz. 1017 i 1018, Nr 217, poz. 1427 i Nr 225, poz. 1466 oraz z 2011 r. Nr 126, poz. 715, Nr 217, poz. 1280, Nr 224, poz. 1340, Nr 230, poz. 1370 i Nr 240, poz. 1431.

[3)] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 166, poz. 1317, Nr 210, poz. 1628 i Nr 216, poz. 1676, z 2010 r. Nr 7, poz. 45, Nr 47, poz. 278, Nr 200, poz. 1326 i Nr 217, poz. 1429 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622 i Nr 142, poz. 830.

[4)] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 216, poz. 1676, z 2010 r. Nr 47, poz. 278, Nr 200, poz. 1326 i Nr 217, poz. 1429 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622 i Nr 142, poz. 830.

[5)] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 161, poz. 1078 i Nr 182, poz. 1228, z 2011 r. Nr 5, poz. 13, Nr 28, poz. 143, Nr 87, poz. 484, Nr 234, poz. 1386 i Nr 240, poz. 1429 oraz z 2012 r. poz. 769 i 951.

[6)] Zmiany wymienione w odnośniku 4.

[7)] Zmiany jak w odnośniku 3.

[8)] Zmiany wymienione w odnośniku 5.

[9)] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 117, poz. 677, Nr 170, poz. 1015, Nr 171, poz. 1016 i Nr 230, poz. 1371 oraz z 2012 r. poz. 627, 664, 769 i 951.

[10)] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708, z 2008 r. Nr 171, poz. 1055 i Nr 180, poz. 1112, z 2009 r. Nr 98, poz. 817, z 2010 r. Nr 47, poz. 278, Nr 182, poz. 1228 i Nr 229, poz. 1496 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 170, poz. 1015 i Nr 171, poz. 1016.

[11)] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 37, poz. 286 i Nr 166, poz. 1317, z 2010 r. Nr 182, poz. 1228, z 2011 r. Nr 85, poz. 458, Nr 87, poz. 483, Nr 106, poz. 622 i Nr 142, poz. 830 oraz z 2012 r. poz. 908.

[12)] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 109, poz. 925, Nr 175, poz. 1462, Nr 179, poz. 1486 i Nr 180, poz. 1494 i 1497, z 2006 r. Nr 17, poz. 141, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 190, poz. 1400, Nr 191, poz. 1410 i Nr 235, poz. 1701, z 2007 r. Nr 52, poz. 343, Nr 57, poz. 381, Nr 99, poz. 661, Nr 123, poz. 845 i Nr 176, poz. 1238, z 2008 r. Nr 37, poz. 214, Nr 100, poz. 649, Nr 163, poz. 1015, Nr 209, poz. 1320, Nr 220, poz. 1411 i 1426, Nr 223, poz. 1461 i 1462 i Nr 234, poz. 1573 i 1574, z 2009 r. Nr 3, poz. 11, Nr 18, poz. 97, Nr 79, poz. 663, Nr 91, poz. 739, Nr 92, poz. 753, Nr 97, poz. 802 i 803, Nr 98, poz. 817 i Nr 168, poz. 1323, z 2010 r. Nr 40, poz. 230, Nr 43, poz. 246, Nr 122, poz. 827, Nr 151, poz. 1013, Nr 152, poz. 1018, Nr 182, poz. 1228, Nr 219, poz. 1443, Nr 225, poz. 1466 i Nr 257, poz. 1726, z 2011 r. Nr 30, poz. 151, Nr 92, poz. 530, Nr 102, poz. 585, Nr 106, poz. 622, Nr 171, poz. 1016, Nr 204, poz. 1195, Nr 205, poz. 1210, Nr 208, poz. 1240 i 1241,

Nr 222, poz. 1321, Nr 227, poz. 1367, Nr 244, poz. 1454 i Nr 291, poz. 1707 oraz z 2012 r. poz. 113, 472 i 951.

[13] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 106, poz. 675, Nr 143, poz. 963, Nr 155, poz. 1043, Nr 197, poz. 1307 i Nr 200, poz. 1323, z 2011 r. Nr 64, poz. 341, Nr 106, poz. 622, Nr 115, poz. 673, Nr 129, poz. 732, Nr 130, poz. 762, Nr 135, poz. 789, Nr 163, poz. 981, Nr 187, poz. 1110 i Nr 224, poz. 1337 oraz z 2012 r. poz. 908 i 951.

[14] Zmiany wymienione w odnośniku 10.

[15] Zmiany tekstu jednolitego ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206, Nr 56, poz. 458, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1705, z 2010 r. Nr 44, poz. 250, Nr 54, poz. 320, Nr 127, poz. 857 i Nr 148, poz. 991 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 139, poz. 814, Nr 149, poz. 887 i Nr 205, poz. 1206.

[16] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 99, poz. 1152, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 28, poz. 301, Nr 52, poz. 538, Nr 99, poz. 1075, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1354, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1805, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 135, poz. 1146, Nr 196, poz. 1660, Nr 199, poz. 1673 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 166, poz. 1608 i Nr 213, poz. 2081, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252 i Nr 240, poz. 2407, z 2005 r. Nr 10, poz. 71, Nr 68, poz. 610, Nr 86, poz. 732 i Nr 167, poz. 1398, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 133, poz. 935, Nr 217, poz. 1587 i Nr 221, poz. 1615, z 2007 r. Nr 64, poz. 426, Nr 89, poz. 589, Nr 176, poz. 1239, Nr 181, poz. 1288 i Nr 225, poz. 1672, z 2008 r. Nr 93, poz. 586, Nr 116, poz. 740, Nr 223, poz. 1460 i Nr 237, poz. 1654, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 56, poz. 458, Nr 58, poz. 485, Nr 98, poz. 817, Nr 99, poz. 825, Nr 115, poz. 958, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1704, z 2010 r. Nr 105, poz. 655, Nr 135, poz. 912, Nr 182, poz. 1228, Nr 224, poz. 1459, Nr 249, poz. 1655 i Nr 254, poz. 1700, z 2011 r. Nr 36, poz. 181, Nr 63, poz. 322, Nr 80, poz. 432, Nr 144, poz. 855, Nr 149, poz. 887 i Nr 232, poz. 1378 oraz z 2012 r. poz. 908.

[17] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 137, poz. 1304, z 2009 r. Nr 6, poz. 33 oraz z 2011 r. Nr 205, poz. 1206 i Nr 207, poz. 1230.

[18] Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 64, poz. 427, Nr 124, poz. 859, Nr 127, poz. 880 i Nr 128, poz. 883, z 2008 r. Nr 44, poz. 262, Nr 63, poz. 394, Nr 182, poz. 1121, Nr 195, poz. 1198, Nr 216, poz. 1367 i Nr 220, poz. 1414, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 22, poz. 120, Nr 57, poz. 466 i Nr 72, poz. 619, z 2010 r. Nr 8, poz. 51, Nr 81, poz. 531 i Nr 107, poz. 679, z 2011 r. Nr 75, poz. 398, Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 149, poz. 887, Nr 152, poz. 897, Nr 163, poz. 981, Nr 171, poz. 1016, Nr 207, poz. 1230, Nr 227, poz. 1367 i Nr 232, poz. 1378.

[19] Zmiany wymienione w odnośniku 2.

[20] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 171, poz. 1016, Nr 209, poz. 1243 i 1244 i Nr 291, poz. 1707.

[21] Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 238, poz. 2021, z 2003 r. Nr 124, poz. 1152, z 2004 r. Nr 121, poz. 1265 i Nr 173, poz. 1808, z 2008 r. Nr 180, poz. 1112, z 2010 r. Nr 47, poz. 278 oraz z 2011 r. Nr 6, poz. 17 i Nr 171, poz. 1016.

[22] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 175, poz. 1462, z 2006 r. Nr 220, poz. 1600, z 2008 r. Nr 180, poz. 1112, z 2010 r. Nr 106, poz. 672 oraz z 2011 r. Nr 80, poz. 432 i Nr 171, poz. 1016.

[23] Zmiany wymienione w odnośniku 3.

[24] Zmiany wymienione w odnośniku 4.

[25] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 49, poz. 509, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 169, poz. 1387, z 2003 r. Nr 130, poz. 1188 i Nr 170, poz. 1660, z 2004 r. Nr 162, poz. 1692, z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 78, poz. 682 i Nr 181, poz. 1524, z 2008 r. Nr 229, poz. 1539, z 2009 r. Nr 195, poz. 1501 i Nr 216, poz. 1676, z 2010 r. Nr 40, poz. 230, Nr 167, poz. 1131, Nr 182, poz. 1228 i Nr 254, poz. 1700 oraz z 2011 r. Nr 6, poz. 18, Nr 34, poz. 173, Nr 106, poz. 622 i Nr 186, poz. 1100.

[26] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 40, poz. 224, Nr 134, poz. 903, Nr 238, poz. 1578 i Nr 257, poz. 1726, z 2011 r. Nr 75, poz. 398, Nr 149, poz. 887, Nr 168, poz. 1001, Nr 187, poz. 1112 i Nr 205, poz. 1203 oraz z 2012 r. poz. 118, 251, 637 i 664.

[27] Zmiany wymienione w odnośniku 10.

[28] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 123, poz. 846 i Nr 176, poz. 1238, z 2008 r. Nr 171, poz. 1057, z 2009 r. Nr 98, poz. 818, z 2010 r. Nr 127, poz. 857 i Nr 182, poz. 1228 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 168, poz. 1003, Nr 171, poz. 1016, Nr 222, poz. 1326 i Nr 227, poz. 1367.

[29] Zmiany wymienione w odnośniku 21.

[30] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 176, poz. 1238 i Nr 192, poz. 1381, z 2008 r. Nr 218, poz. 1391, Nr 227, poz. 1505 i Nr 234, poz. 1574, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 31, poz. 206, Nr 86, poz. 720 i Nr 98, poz. 817, z 2010 r. Nr 43, poz. 246, Nr 164, poz. 1107, Nr 225, poz. 1466, Nr 247, poz. 1652 i Nr 249, poz. 1656, z 2011 r. Nr 5, poz. 13, Nr 30, poz. 151, Nr 48, poz. 247, Nr 92, poz. 530, Nr 106, poz. 622, Nr 134, poz. 780, Nr 159, poz. 945, Nr 168, poz. 1005, Nr 227, poz. 1367, Nr 244, poz. 1454 oraz z 2012 r. poz. 661.

[31] Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 96, poz. 959, z 2005 r. Nr 150, poz. 1240 i Nr 163, poz. 1361, z 2007 r. Nr 147, poz. 1028 i Nr 121, poz. 831, z 2008 r. Nr 180, poz. 1112, z 2010 r. Nr 47, poz. 278 oraz z 2011 r. Nr 178, poz. 1058.

[32] Zmiany wymienione w odnośniku 3.

[33] Zmiany wymienione w odnośniku 4.

[34] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 107, poz. 679, Nr 113, poz. 745, Nr 127, poz. 857, Nr 182, poz. 1228 i Nr 238, poz. 1578 oraz z 2011 r. Nr 22, poz. 114, Nr 112, poz. 654, Nr 122, poz. 696, Nr 171, poz. 1016 i Nr 236, poz. 1396.

[35] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 134, poz. 850, Nr 171, poz. 1056, Nr 216, poz. 1367 i Nr 237, poz. 1654, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 69, poz. 595, Nr 91, poz. 742, Nr 97, poz. 800, Nr 115, poz. 964, Nr 125, poz. 1035, Nr 127, poz. 1052, Nr 161, poz. 1278 i Nr 219, poz. 1706, z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 81, poz. 531, Nr 238, poz. 1578, Nr 239, poz. 1593, Nr 254, poz. 1700 i Nr 257, poz. 1725 i 1726, z 2011 r. Nr 45, poz. 235, Nr 106, poz. 622, Nr 171, poz. 1016, Nr 205, poz. 1206 i 1211 i Nr 291, poz. 1707 oraz z 2012 r. poz. 589, 637 i 769.

[36] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 223, poz. 1777, z 2010 r. Nr 182, poz. 1228 i Nr 239, poz. 1590 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622.

[37] Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 50, poz. 580, Nr 62, poz. 717, Nr 73, poz. 852 i Nr 93, poz. 1027, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 106, poz. 1149, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, z 2003 r. Nr 17, poz. 155, Nr 111, poz. 1061 i Nr 130, poz. 1188, z 2004 r. Nr 51, poz. 514, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889, Nr 240, poz. 2405 i Nr 264, poz. 2641, z 2005 r. Nr 10, poz. 70, Nr 48, poz. 461, Nr 77, poz. 680, Nr 96, poz. 821, Nr 141, poz. 1181, Nr 143, poz. 1203, Nr 163, poz. 1363, Nr 169, poz. 1416 i Nr 178, poz. 1479, z 2006 r. Nr 15, poz. 118, Nr 66, poz. 467, Nr 95, poz. 659, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 141, poz. 1009 i 1013, Nr 167, poz. 1192 i Nr 226, poz. 1647 i 1648, z 2007 r. Nr 20, poz. 116, Nr 64, poz. 432, Nr 80, poz. 539, Nr 89, poz. 589, Nr 99, poz. 664, Nr 112, poz. 766, Nr 123, poz. 849 i Nr 128, poz. 903, z 2008 r. Nr 27, poz. 162, Nr 100, poz. 648, Nr 107, poz. 686, Nr 123, poz. 802, Nr 182, poz. 1133, Nr 208, poz. 1308, Nr 214, poz. 1344, Nr 225, poz. 1485, Nr 234, poz. 1571 i Nr 237, poz. 1651, z 2009 r. Nr 8, poz. 39, Nr 20, poz. 104, Nr 28, poz. 171, Nr 68, poz. 585, Nr 85, poz. 716, Nr 127, poz. 1051, Nr 144, poz. 1178, Nr 168, poz. 1323, Nr 178, poz. 1375, Nr 190, poz. 1474 i Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 7, poz. 46, Nr 98, poz. 626, Nr 106, poz. 669, Nr 122, poz. 826, Nr 125, poz. 842, Nr 182, poz. 1228 i Nr 197, poz. 1307, z 2011 r. Nr 48, poz. 245 i 246, Nr 53, poz. 273, Nr 112, poz. 654, Nr 117, poz. 678, Nr 142, poz. 829, Nr 191, poz. 1135, Nr 217, poz. 1280, Nr 240, poz. 1430, 1431 i 1438 i Nr 279, poz. 1645 oraz z 2012 r. poz. 886.

[38] Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 127, poz. 857 i Nr 152, poz. 1021, z 2011 r. Nr 217, poz. 1280 oraz z 2012 r. poz. 951.

[39] Zmiany wymienione w odnośniku 10.

[40] Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 151, poz. 1014, z 2011 r. Nr 171, poz. 1016, Nr 185, poz. 1092 i Nr 208, poz. 1240 i 1241 oraz z 2012 r. poz. 490.

[41] Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 128, poz. 840, z 1999 r. Nr 64, poz. 729 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 48, poz. 548, Nr 93, poz. 1027 i Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 98,

poz. 1071, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 121, poz. 1142, Nr 179, poz. 1750, Nr 199, poz. 1935 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 25, poz. 219, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889 i Nr 243, poz. 2426, z 2005 r. Nr 86, poz. 732, Nr 90, poz. 757, Nr 132, poz. 1109, Nr 163, poz. 1363, Nr 178, poz. 1479 i Nr 180, poz. 1493, z 2006 r. Nr 190, poz. 1409, Nr 218, poz. 1592 i Nr 226, poz. 1648, z 2007 r. Nr 89, poz. 589, Nr 123, poz. 850, Nr 124, poz. 859 i Nr 192, poz. 1378, z 2008 r. Nr 90, poz. 560, Nr 122, poz. 782, Nr 171, poz. 1056, Nr 173, poz. 1080 i Nr 214, poz. 1344, z 2009 r. Nr 62, poz. 504, Nr 63, poz. 533, Nr 166, poz. 1317, Nr 168, poz. 1323, Nr 190, poz. 1474, Nr 201, poz. 1540 i Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 7, poz. 46, Nr 40, poz. 227 i 229, Nr 98, poz. 625 i 626, Nr 125, poz. 842, Nr 127, poz. 857, Nr 152, poz. 1018 i 1021, Nr 182, poz. 1228, Nr 225, poz. 1474 i Nr 240, poz. 1602, z 2011 r. Nr 17, poz. 78, Nr 24, poz. 130, Nr 39, poz. 202, Nr 48, poz. 245, Nr 72, poz. 381, Nr 94, poz. 549, Nr 117, poz. 678, Nr 133, poz. 767, Nr 160, poz. 964, Nr 191, poz. 1135, Nr 217, poz. 1280, Nr 233, poz. 1381 i Nr 240, poz. 1431 oraz z 2012 r. poz. 611.

[42)] Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 92, poz. 530, Nr 106, poz. 622, Nr 205, poz. 1210, Nr 227, poz. 1367 i Nr 244, poz. 1454 oraz z 2012 r. poz. 113.

[43)] Zmiany wymienione w odnośniku 40.

[44)] Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 195, poz. 1200, z 2009 r. Nr 62, poz. 504, Nr 97, poz. 801 i Nr 226, poz. 1809 oraz z 2010 r. Nr 127, poz. 857.

[45)] Zmiany wymienione w odnośniku 15.

UZASADNIENIE

Projekt ustawy stanowi realizację zapowiedzi zmian legislacyjnych wskazanych w exposé Premiera Donalda Tuska w dniu 18 listopada 2011 r., w którym znalazło się zobowiązanie do podjęcia działań rządowych w celu zmniejszenia liczby zawodów regulowanych w Polsce. Polska pod względem liczby tego rodzaju zawodów jest rekordzistą w Europie, ograniczając dostęp do 380 z nich[1]. Pojęcie „zawodu regulowanego" definiowane jest w prawie unijnym jako działalność zawodowa lub zespół takich działalności, których podjęcie, wykonywanie lub jeden ze sposobów wykonywania wymaga bezpośrednio lub pośrednio posiadania specjalnych kwalifikacji zawodowych ujętych w przepisach prawa[2]. Z perspektywy ekonomii jako nauki, o regulacji dostępu do określonego zawodu możemy mówić w sytuacji, kiedy państwo (na dowolnym szczeblu administracji) kreuje ograniczenia (a co za tym idzie koszty) dla osób chcących wykonywać określony zawód[3]. W praktyce do takich ograniczeń może należeć: obowiązek posiadania określonego wykształcenia (ogólnego, kierunkowego, podyplomowego), ukończenia kursu, zdania egzaminu, odbycia obowiązkowej praktyki itd.

Zagadnienie regulacji zasad podejmowania i wykonywania zawodu nie jest obojętne z perspektywy konstytucyjnej. Podstawowym wzorcem oceny jest art. 65, w powiązaniu z art. 31 ust. 3 oraz art. 32, oraz 17 Konstytucji RP. Przede wszystkim należy zaznaczyć, że ustrojodawca w art. 65 zadeklarował, że każdemu zapewnia się wolność wyboru i wykonywania zawodu oraz wyboru miejsca pracy. W orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego oraz literaturze przedmiotu podkreśla się, że wysłowiono w tym przepisie „trzy rodzaje praw pozostających w funkcjonalnym związku: prawo do wyboru i wykonywania zawodu, prawo do wyboru miejsca pracy, prawo do ochrony przed pracą przymusową. […] Jednakże pełna wolność pracy to nie tylko brak przymusu, ale również brak ograniczeń polegających na uniemożliwieniu podmiotom prawnym wykonywania określonego zawodu czy zatrudnienia, nie przymuszając jednocześnie do robienia czegoś innego" (wyr. TK z 26 kwietnia 1999 r., sygn. akt K 33/98). Podkreśla się, że zasada wolności pracy w ujęciu pozytywnym obejmuje tzw. aspekt kwalifikatywny,

[1] W podstawowym dokumencie rządowym z tego zakresu wymieniona została liczba 334 zawodów, co wiąże się z odmienną niż unijna klasyfikacją specjalności lekarskiej i stanowisk w ramach zawodu lekarza. Zob. Regulowane zawody i działalności w Rzeczypospolitej Polskiej. Opis wymagań kwalifikacyjnych, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Warszawa 2008, s. 14-15.

[2] Art. 3 ust. 1a dyrektywy 2005/36/WE, Dz. Urz. UE L 255 z 30.09.2005, z późn. zm.

[3] A. Ciccone, E. Papaioannou, Red Tape and Delayed Entry, Journal of the European Economic Association, 2007, nr 5, s. 444-458.

tj. możliwość wyboru rodzaju pracy, przy czym wolność wyboru i wykonywania zawodu „nie oznacza nieograniczonej swobody w tym zakresie. Do ustawodawcy należy wyraźne określenie przesłanek, od spełnienia których zależy wykonywanie danego zawodu. Ustawodawca nie może być w tym zakresie arbitralny, ale jest zobowiązany również do uwzględniania interesu danych podmiotów" (wyrok TK z 19 marca 2001 r., sygn. akt K 33/00). O ile z jednej strony ograniczenia wolności ekonomicznych, do jakich należy wolność wykonywania pracy, są mniej restrykcyjne niż w przypadku wolności i praw osobistych, o tyle wprowadzenie ograniczeń wykonywania pracy musi być uzasadnione koniecznością ochrony wartości konstytucyjnych, w szczególności tych, które wskazane zostały w art. 31 ust. 3 Konstytucji RP. Zachodzi wobec powyższego konieczność uporządkowania docelowego stanu regulacji zasad podejmowania i wykonywania określonej grupy zawodów, tak aby zarówno ograniczenia były oparte o istotne i czytelne kryteria, jak również, by między regulacjami dotyczącymi podobnych grup zawodowych nie zachodziły istotne, pozbawione podstawy merytorycznej różnice. Wśród kryteriów, jakie powinny być brane pod uwagę przy klasyfikacji grup zawodowych, w odniesieniu do których należy stosować zbieżne kryteria, należy przede wszystkim wymienić: (a) powiązanie danego zawodu z funkcją publiczną, jaką realizuje on w zastępstwie organów administracji publicznej; (b) przynależność do grupy zawodów zaufania publicznego, również tych, o których mowa w art. 17 ust. 1 Konstytucji; (c) rola danego zawodu w zapewnianiu bezpieczeństwa lub porządku publicznego, osobistego i bezpieczeństwa obrotu prawnego; (d) konieczność zapewnienia minimum kompetencji dla rozpoczęcia świadczenia usług określonego rodzaju. Poniżej przedstawiono kwalifikację zawodów, których regulacje ustrojowe zostały poddane proponowanej nowelizacji.

1. Dostęp do wykonywania zawodu ograniczony przede wszystkim ze względu na bezpieczeństwo odbiorców usług zawodów związanych z funkcją publiczną:
    1) notariusz;
    2) komornik.

2. Dostęp do wykonywania zawodu ograniczony ze względu na charakter zawodu zaufania publicznego:
    1) adwokat;
    2) radca prawny;

3) notariusz (w uzupełnieniu do pkt 1).

3. Dostęp do zawodu ograniczony ze względu na istotne przesłanki związane z ochroną życia i zdrowia usługobiorców i innych osób:

A. Grupa ogólna:

1) przewodnik turystyczny górski;

2) międzynarodowy przewodnik wysokogórski.

B. Grupa, w odniesieniu do której istnieją przesłanki do udziału administracji publicznej w procesie uzyskiwania uprawnień do wykonywania zawodu:

1) instruktor nauki jazdy;

2) egzaminator osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdem i osób poddawanych kontrolnemu sprawdzaniu kwalifikacji.

C. Grupa, w stosunku do której możliwa jest regulacja na poziomie aktów wykonawczych, w związku ze sposobem zapisu ustawowego obecnej regulacji:

1) marynarz motorzysta żeglugi śródlądowej;

2) mechanik statkowy żeglugi śródlądowej;

3) obserwator radarowy żeglugi śródlądowej;

4) przewoźnik żeglugi śródlądowej;

5) stermotorzysta żeglugi śródlądowej;

6) szyper żeglugi śródlądowej;

7) starszy marynarz żeglugi śródlądowej;

8) bosman żeglugi śródlądowej;

9) sternik żeglugi śródlądowej.

4. Dostęp do zawodu ograniczony ze względu na uprawnienia związane z bezpieczeństwem publicznym.

B. Grupa, w odniesieniu do której istnieją przesłanki do udziału administracji publicznej w procesie uzyskiwania uprawnień do wykonywania zawodu:

1) pracownik ochrony fizycznej I stopnia;
2) pracownik ochrony fizycznej II stopnia;
3) pracownik zabezpieczenia technicznego I stopnia;
4) pracownik zabezpieczenia technicznego II stopnia;
5) detektyw.

5. Dostęp do zawodu ograniczony głównie ze względu na konieczność weryfikacji zdolności posługiwania się specjalistyczną wiedzą:

A. Grupa ogólna:
   1) pośrednik w obrocie nieruchomościami;
   2) zarządca nieruchomości;
   3) przewodnik turystyczny miejski;
   4) przewodnik turystyczny terenowy;
   5) pilot wycieczek;
   6) doradca zawodowy;
   7) pośrednik pracy;
   8) specjalista do spraw rozwoju zawodowego;
   9) specjalista do spraw programów;
   10) lider klubu pracy;
   11) doradca EURES;
   12) asystent EURES.

B. Grupa, w odniesieniu do której istnieją przesłanki do udziału administracji publicznej w procesie uzyskiwania uprawnień do wykonywania zawodu:
   1) bibliotekarz;
   2) pracownik dokumentacji i informacji naukowej;
   3) trener klasy drugiej;
   4) trener klasy pierwszej;
   5) trener klasy mistrzowskiej;

6) instruktor sportu;
7) geodeta w zakresie geodezyjnych pomiarów sytuacyjno-wysokościowych, realizacyjnych i inwentaryzacyjnych;
8) geodeta w zakresie rozgraniczania i podziałów nieruchomości (gruntów) oraz sporządzania dokumentacji do celów prawnych;
9) geodeta w zakresach geodezyjnych pomiarów podstawowych;
10) geodeta w zakresie geodezyjnej obsługi inwestycji;
11) geodeta w zakresie geodezyjnego urządzania terenów rolnych i leśnych;
12) geodeta w zakresie redakcji map;
13) geodeta w zakresach fotogrametrii i teledetekcji;
14) taksówkarz;
15) syndyk;
16) urzędnik sądowy (prokuratury).

Zróżnicowanie rozwiązań legislacyjnych zmierzających do regulacji dostępu do wykonywania określonych zawodów powodowane jest *ratio legis* leżącym u ich źródeł. W zależności od wagi i zasadności argumentacji leżącej u podstaw tworzenia przez prawodawcę określonych barier dostępu do danego zawodu, optymalną jest jedna z dwóch strategii redukcji tych barier:

Deregulacja – redukcja ograniczeń stawianych przez prawodawcę przed osobami chcącymi wykonywać dany zawód, przy zgodzie co do pozostawienia go w katalogu zawodów regulowanych. Strategia ta dotyczy w szczególności zawodów zaufania publicznego. Prawodawca optymalizuje wtedy stosowane regulacje, kierując się rachunkiem kosztów generowanych przez konkretne rozwiązania i korzyści wynikających z ograniczenia asymetrii informacji na rynku. Deregulacja (a więc redukcja kosztów w rozumieniu ekonomicznym wejścia do zawodu) może obejmować różne obszary ograniczeń np.: zmniejszenie kosztów (finansowych) nabycia uprawnień do wykonywania danego zawodu, skrócenie ścieżki uzyskiwania uprawnień do wykonywania zawodu czy też zwiększenia prawdopodobieństwa uzyskania uprawnień do wykonywania danego zawodu np. poprzez ujednolicenie stosownych egzaminów.

Dereglamentacja – wyłączenie danego zawodu z katalogu zawodów regulowanych. Całkowita rezygnacja ustawodawcy z regulacji danego rynku jest efektywna w sytuacji, gdy brak jest

przesłanek do dalszej interwencji państwa w danym segmencie rynku pracy. Zastosowanie tej strategii jest szczególnie zasadne w sytuacji, gdy przepisy regulujące dostęp do danego zawodu są wynikiem przeszłej sytuacji na danym rynku (nastąpiły zmiany na rynku, za którymi nie nadąża prawodawca)[4] lub też powstały pod naciskiem grup zawodowych zainteresowanych uzyskiwaniem korzyści z ograniczenia konkurencji na rynku.

Warto również podkreślić, że proces polegający na ograniczaniu dostępu do wybranych zawodów nie jest zjawiskiem nowym. Wśród przyczyn takiego stanu rzeczy wymienia się m.in. ograniczanie konkurencji przez grupy zawodowe w ramach limitowania liczby osób wykonujących dany zawód w celu uzyskania renty ekonomicznej, aktywizm ustawodawczy, rozszerzanie kompetencji przez administrację poprzez tworzenie nowych obowiązków i procedur, a także presja społeczna zmierzająca do przeniesienia ryzyka związanego z decyzją o korzystaniu z określonych usług z konsumenta na podmiot decydujący o dopuszczeniu do wykonywania danych usług, np. samorząd zawodowy.

Ograniczenia w dostępie do wykonywania określonych zawodów niosą za sobą wiele negatywnych skutków gospodarczo-społecznych. Wśród najważniejszych wymienia się niższy poziom zatrudnienia w sektorach objętych regulacją[5]. Szkodliwym ze społecznego punktu widzenia następstwem ograniczania dostępu do określonych zawodów jest potwierdzony empirycznie wyższy poziom bezrobocia w grupach szczególnie na nie narażonych[6]. W przypadku Polski dotyczy to w szczególności osób młodych wchodzących na rynek pracy oraz kobiet zamierzających na niego powrócić po okresie macierzyńskim lub wychowawczym. Szereg barier, jakie stawiane są przed tymi osobami w zakresie spełnienia wymogów do wykonywania zawodu regulowanego, zniechęca je do podejmowania wysiłku w zdobyciu odpowiednich uprawnień. Przyczynia się to do zmniejszenia elastyczności rynku pracy, powodując m.in. niedopasowanie alokacji siły roboczej. Negatywne konsekwencje regulacji dostępu do

[4] W literaturze ekonomicznej zjawisko to określane jest jako „path dependence", co należy tłumaczyć jako zależność obecnie dokonywanych wyborów od przeszłych decyzji (często wydających się wówczas nieistotnymi). Zjawisko to występuje w szczególny sposób w prawodawstwie, w sytuacji gdy przeszły akt prawny (od dawna nieadekwatny do realiów rynku) determinuje kształt obecnych rozwiązań legislacyjnych. Więcej o zjawisku „path dependence" w procesach politycznych np. P. Pierson, Increasing Returns, Path Dependence, and the Study of Politics, The American Political Science Review 2000, nr 2, s. 251-267.

[5] F. Adams, J.D. Jackson, R.B. Ekelund, Occupational Licensing in a „Competitive" Labor Market: The Case of Cosmetology, Journal of Labor Research 2002, nr 2, s. 261-278; J. Jacob, D. Murray, Supply-side effects of the 150-hour educational requirement to CPA licensure, Journal of Regulatory Economics 2006, nr 2, s. 159-178; R. Jackson, Post-Graduate Educational Requirements and Entry into the CPA Profession, Journal of Labor Research 2006, nr 1, s. 101-114.

[6] S. Dorsey, Occupational Licensing and Minorities, Law and Human Behavior 1983, nr 2-3, s. 171-181.

określonych zawodów nie ograniczają się jednak jedynie do jej potencjalnych przedstawicieli. Niekorzystne zjawiska na rynku pracy (bezrobocie, niższe wynagrodzenia) dotyczą także przedstawicieli zawodów powiązanych z zawodami regulowanymi, a nawet przedstawicieli zawodów nieregulowanych[7]. W pierwszym przypadku ograniczenie liczby osób wykonujących zawód regulowany prowadzi do spadku popytu na świadczone im usługi. Ponadto badania empiryczne wskazują, że „odstraszające" działanie regulacji prowadzi do nieefektywnego wzrostu zainteresowania zawodami nieregulowanymi, powodując spadek wynagrodzeń przedstawicieli zawodów nieregulowanych[8].

Zjawisko to prowadzi także do innego, trudniej dostrzegalnego, ale nie mniej szkodliwego następstwa, jakim jest spadek innowacyjności w obrębie regulowanej profesji. Na skutek zjawiska selekcji negatywnej najaktywniejsze jednostki (potencjalni innowatorzy) zostają zniechęcone do wyboru zawodu regulowanego. Podstawowe bodźce wywołujące ten efekt to odczucie braku perspektyw wykonywania danego zawodu regulowanego i/lub wysoka wartość kosztu zdobycia określonych uprawnień, np. koszt alternatywny czasu studiów i obowiązkowej praktyki[9]. W konsekwencji objęcie gospodarki zbyt szeroką regulacją może stać się przyczyną spadku zależnego od innowacyjności całkowitego wskaźnika produktywności, który uznany jest w ramach teorii wzrostu za jedyne niewyczerpalne źródło wzrostu gospodarczego[10]. Ograniczanie dostępu do wykonywania określonych zawodów rodzi również problem wyzysku, co zostało zauważone przez Parlament Europejski, w jego rezolucji z dnia 6 lipca 2010 r. wspierającej m.in. dostęp młodzieży do rynku pracy[11].

Nadmierne regulowanie zawodów niekorzystnie wpływa także na rozwój gospodarczy państwa, powodując obniżenie jego konkurencyjności. W ostatnich latach można zaobserwować tendencję do pogarszania się pozycji Polski w rankingach międzynarodowych badających konkurencyjność poszczególnych gospodarek. Przykładem takiego rankingu może być raport pt. Global Competitiveness przygotowywany przez Światowe Forum Ekonomiczne w Davos. Poniżej przedstawiono wartość zagregowanego indeksu konkurencyjności Polski w porównaniu z wybranymi gospodarkami rozwiniętymi.

---

[7] M. Kleiner, R. Kudrle, Does Regulation Improve outputs and increase prices? The case of dentistry, NBER Working Papers 5869, 1997.
[8] M. Kleiner, M. Morris, A. Krueger, The Prevalence and Effects of Occupational Licensing, NBER Working Paper 14308, 2008.
[9] Ibidem.
[10] R. Barro, X. Sala-i-Martin, Economic Growth, MIT Press, 2004.
[11] Dz. Urz. UE z dnia 2 grudnia 2011 r. C 351 E/29.

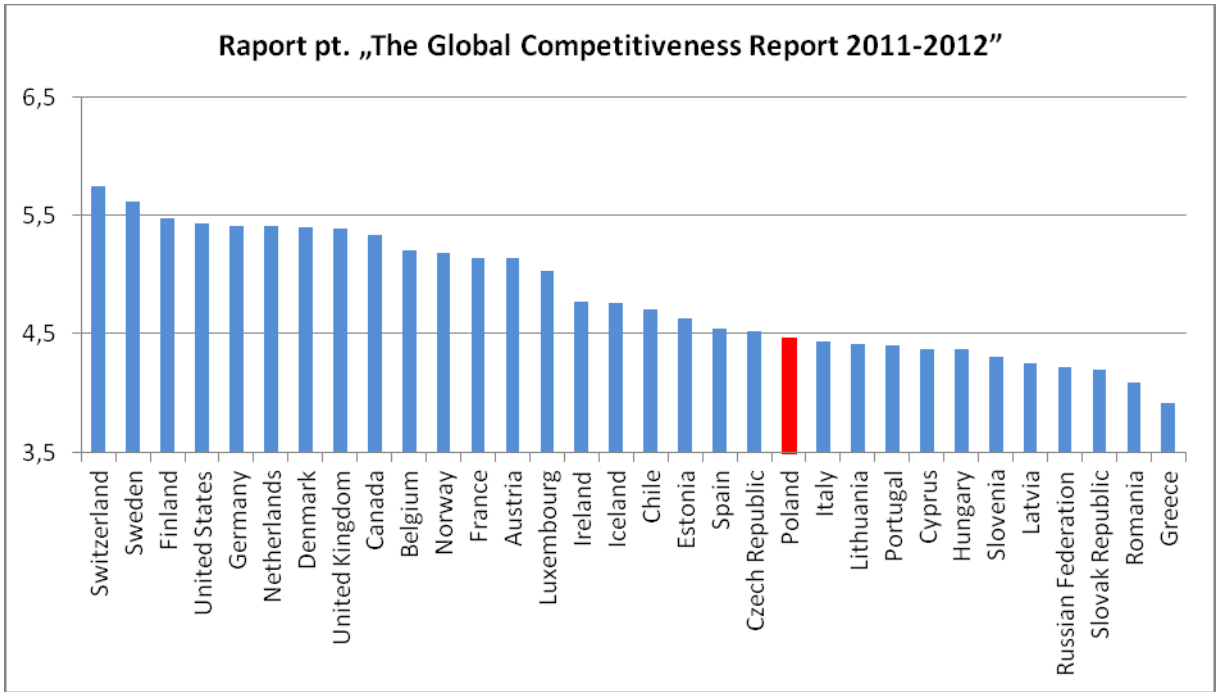

Źródło: Światowe Forum Ekonomiczne, The Global Competitiveness Report 2011-2012.

W zakresie poszukiwania źródeł relatywnie niskiej konkurencyjności gospodarki polskiej wartymi przytoczenia są także wyniki prowadzonego przez Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) badania stopnia regulacji dostępu do wybranych grup zawodów.

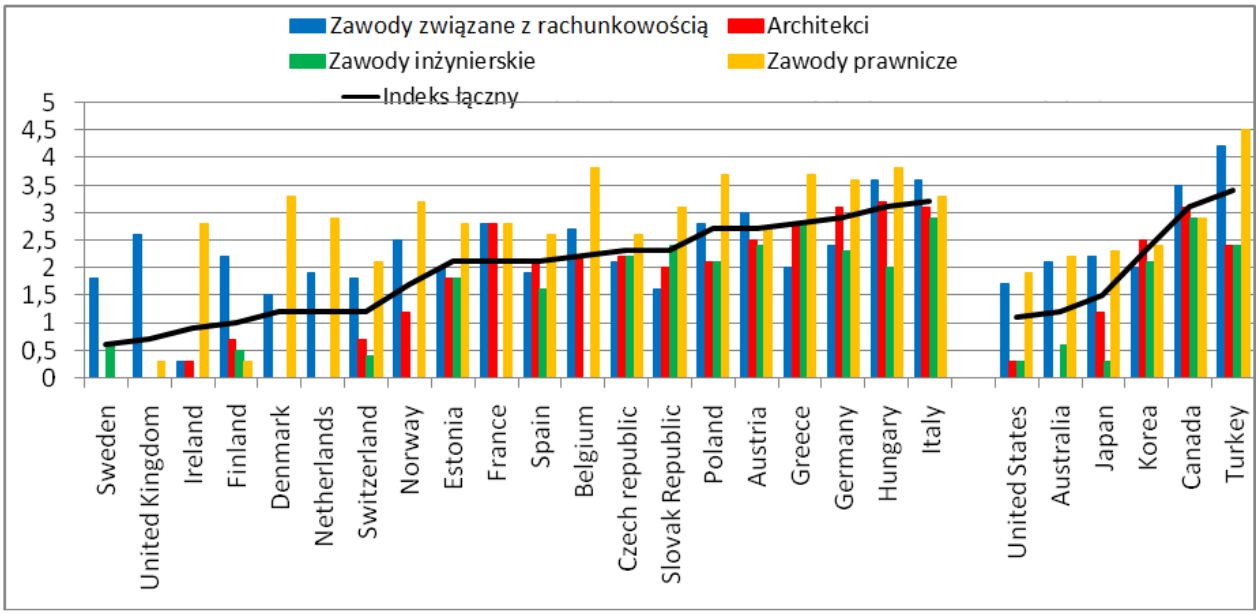

Źródło: P. Conway, G. Nicoletti, Product market regulation in non-manufacturing sectors: measurement and highlights, OECD Economics Department Working Paper No. 530, Paryż 2006.

Na podstawie przytoczonych powyżej danych można stwierdzić, że zarówno ocena konkurencyjności gospodarki polskiej, jak i stopień regulacji dostępu do wybranych zawodów lokuje nas w rankingach poniżej większości rozwiniętych gospodarek.

Za znakomity przykład wpływu szerokiej ingerencji państwa w życie gospodarcze na funkcjonowanie gospodarek można uznać przebieg globalnego kryzysu w różnych grupach krajów. W przypadku gospodarek cechujących się niskim stopniem regulacji (Litwa, Łotwa Estonia) mieliśmy do czynienia z głębokim załamaniem spowodowanym szokiem zewnętrznym, a następnie szybką poprawą sytuacji gospodarczej. Zupełnie odmiennie na kryzys zareagowały przeregulowane gospodarki takich krajów jak Grecja czy Włochy. Jedną z przyczyn takiej sytuacji makroekonomicznej był systematyczny spadek konkurencyjności gospodarek tych krajów w ostatnich dekadach. W tym samym czasie nastąpiła również ekspansja regulacyjna działalności państwa, której jednym z przejawów było ograniczenie dostępu do wykonywania określonych zawodów.

Szeroki zakres regulacji dostępu do określonych zawodów jest przyczyną również osłabienia konkurencji w regulowanych branżach, prowadząc do wzrostu cen i spadku dostępności usług dla najuboższych członków społeczeństwa. Wzrost cen usług, a co za tym idzie wzrost wynagrodzeń przedstawicieli zawodów regulowanych (o tzw. rentę ekonomiczną), wykazano w badaniach empirycznych w tak różnorodnych profesjach jak np. technicy radiologii, farmaceuci czy księgowi[12]. Na podstawie badań amerykańskich szacuje się, że wysokość renty ekonomicznej waha się w przedziale 7 – 15 proc. w zależności od specyfiki danego zawodu, jak też zastosowanej metody obliczeniowej[13]. Nie ulega zatem wątpliwości, że opisywane efekty mogą mieć różne konsekwencje dla konkurencyjności gospodarki narodowej w zależności od struktury zawodów objętych regulacją. W przypadku usług świadczonych pomiędzy przedsiębiorcami a konsumentami beneficjentami deregulacji staną się bezpośrednio ci ostatni, ale ułatwienie dostępu do profesji świadczących usługi pomiędzy przedsiębiorcami przyczyni się do zmniejszenia ciężarów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Ciężary te stanowią najczęściej część kosztów stałych, np. usługi prawne lub księgowe, ochrona obiektów,

[12] Przykładowo E. Timmons, R. Thornton, The Effects of Licensing on the Wages of Radiologic Technologists, Journal of Labor Research 2008, nr 4, s. 336-346; J. Pfeffer, Some Evidence on Occupational Licensing and Occupational Incomes, Social Forces 1974, nr 1, s. 102-111.

[13] M. Kleiner, A. Krueger, Analyzing the extent and influence of occupational licensing on the labor market, NBER Working Papers 14979, 2009.

pośrednictwo pracy, a ich relatywne znaczenie spada wraz ze wzrostem wielkości przedsiębiorstwa. Deregulacja dostępu do tych zawodów może przyczynić się do poprawy sytuacji małych i średnich przedsiębiorstw będących jednym z filarów polskiej gospodarki.

Innym efektem wysokiego poziomu regulacji zawodów jest zwiększanie kosztów funkcjonowania państwa. Wiąże się to z koniecznością ponoszenia wydatków na utrzymanie systemu, np. kosztów funkcjonowania rejestrów czy też wynagrodzeń dla członków komisji egzaminacyjnych. Poza kosztami utrzymywania istniejącego systemu regulacji nie wolno również zapominać o kosztach związanych z przygotowywaniem okresowych nowelizacji ustaw i rozporządzeń regulujących dany zawód. Ponieważ jeden akt prawny nie może trwale uregulować ewoluującego rynku, konieczna okazuje się jego permanentna nowelizacja.

Utrzymywanie kosztownych dla gospodarki przepisów mogłaby uzasadniać jedynie adekwatna poprawa sytuacji konsumentów. Zwolennicy regulacji zawodów uważają bowiem, że spadek podaży i wzrost cen usług są konsekwencją selekcji najlepszych usługodawców. Pogląd taki ma źródło w zjawisku asymetrii informacji występującym na wielu rynkach[14]. W analizowanych przypadkach asymetria informacji oznacza, że konsument nie jest w stanie wejść w posiadanie informacji, którymi dysponuje usługodawca, a więc zweryfikować jakości jego usług. Naturalną konsekwencją jest więc wystąpienie zjawiska selekcji negatywnej – cena obniża się, a lepsze produkty/usługi są wypierane z rynku (tzw. wyścig do dna). Klasycznej koncepcji asymetrii informacji towarzyszy jednak przyjęcie milczącego założenia o bierności i bezradności konsumenta. W klasycznym, podręcznikowym przykładzie rynku używanych samochodów[15] abstrahuje się od wszystkich powszechnie znanych konsumentom sposobów weryfikacji zapewnień sprzedawców.

Narzędziem opisu tych „sposobów" jest tzw. teoria sygnałów, która została opracowana przez A. Spence'a. Jej podręcznikowym przykładem jest rola dyplomów na rynku pracy. Nawet przy założeniu, że wykształcenie samo w sobie nie zwiększa produktywności, dyplom jest sygnałem większych zdolności pracownika[16]. Mechanizm wysyłania (intencjonalnego) sygnałów

[14] Za badania poświęcone asymetrii informacji na rynkach Komitet Noblowski nagrodził w 2001 r. trzech ekonomistów: J. Stiglitza, G. Akerlofa i A. Spence'a.
[15] G. Akerlof, The Market for 'Lemons': Quality Uncertainty and the Market Mechanism, Quarterly Journal of Economics 1984, nr 3, s. 488–500.
[16] A. M. Spence, Signaling in retrospect and the informational structure of markets, Nobel Prize Lecture, 8 XII 2001.

może być niezwykle pomocny w analizie alternatywnych scenariuszy regulacji zawodów, zwłaszcza w przypadku tzw. usług incydentalnych. Przykładowo alternatywnym do państwowej regulacji sposobem oceny jakości usług świadczonych przez lekarza są wysyłane przez niego sygnały, np. certyfikat umieszczony w widocznym miejscu jego gabinetu lub umieszczenie przez niego na swojej stronie internetowej forum wymiany opinii o jego usługach.

W ostatnich latach w literaturze ekonomicznej zwraca się także uwagę na wpływ rozwoju technologii komunikacyjnych w odniesieniu do poziomu asymetrii informacji oraz kosztów transakcyjnych. Rozwój takich usług internetowych jak sklepy czy aukcje internetowe zmieniły sytuację na wielu rynkach. Także w przypadku usług Internet oferuje możliwości nie tylko odnalezienia i porównania ofert rożnych usługodawców, ale również skorzystania z bogatej i chętnie udostępnianej w postaci ocen i komentarzy wiedzy innych konsumentów.

Istnieją też inne przyczyny nieskuteczności regulacji jako narzędzia ochrony konsumenta. Praktyki stosowane przez różne grupy wykonujące zawody regulowane, takie jak narzucanie cen, ograniczenie możliwości reklamy, tworzenie barier wejścia do danego zawodu, narzucanie sposobu produkcji, szkodzą przede wszystkim konsumentom. Różne ograniczenia zmniejszają bowiem skłonność do wydajnej pracy, obniżania kosztów, w tym także cen, zwiększania jakości oraz oferowania nowych produktów i usług. Istnieje bogata literatura empiryczna weryfikująca twierdzenia zwolenników szerokiej regulacji zawodów co do wzrostu jakości świadczonych usług. Większość powoływanych badań co prawda powstała w Stanach Zjednoczonych, należy jednak podkreślić, że u podstaw opisywanych efektów leżą uniwersalne zachowania, a uzyskane wyniki mogą z powodzeniem znaleźć odniesienie do Polski. Przykładowo wykazano, że nawet w przypadku profesji, w których możemy mówić o silnej asymetrii informacji, takich jak budownictwo, nie stwierdza się istotnych różnic w jakości usług świadczonych przez podmioty objęte bądź nie regulacją[17]. Świadczyć to może o właściwym działaniu mechanizmów wysyłania i odbioru sygnałów.

Warte zauważenia są także bodźce wywierane przez regulację zawodów i ich skutki na konsumentów – spadek dostępności i wzrost cen usług. Najistotniejszym z nich będzie zachęta do

[17] D. Skarbek, Occupational Licensing and Asymmetric Information: Post-Hurricane Evidence from Florida, Cato Journal 2008, nr 1, s. 73-82.

samodzielnego wykonywania usług zastrzeżonych dla certyfikowanych specjalistów[18]. Wykazano także, że regulacje forsowane przez grupy zainteresowane ograniczeniem konkurencji są w stanie zablokować dostęp do danego rynku nawet pomimo jego rozwoju. Przykładowo w Calgary, pomimo podwojenia liczby mieszkańców (i zatrudnionych), liczba taksówek pozostała nie zmieniona na przestrzeni ostatnich 25 lat[19].

Przedmiotem badań stały się też konsekwencje reform deregulacyjnych przeprowadzonych w wielu różniących się specyfiką krajach. Analizowano między innymi konsekwencje reform deregulujących rynek przewozów taksówką w Irlandii, Szwecji, Norwegii, Holandii, Australii, Nowej Zelandii oraz Stanach Zjednoczonych[20]. Wykazano, że w większości przypadków prowadzą one do wzrostu liczby taksówek, spadku cen i poprawy jakości (szybkości) realizacji usługi[21]. Badania opinii klientów przed i po przeprowadzeniu reformy deregulacyjnej potwierdzają jej korzystne następstwa[22].

O ile w przypadku oceny konsekwencji deregulacji dostępu do zawodów elektryka, budowlańca czy taksówkarza zróżnicowanie pomiędzy kontynentalnym i anglosaskim systemem prawnym nie odgrywa istotnej roli, to w przypadku skutków deregulacji dostępu do zawodów prawniczych czynnik ten musi zostać explicite uwzględniony w analizie. Okazuje się jednak, że zarówno w krajach o tradycji anglosaskiej (Wielka Brytania)[23], jak i kontynentalnej (Szwecja)[24], liberalizacja dostępu do zawodu profesjonalnego pełnomocnika procesowego prowadzi do spadku cen oferowanych usług.

Konstytucja RP w art. 65 ust. 1 każdemu zapewnia wolność wyboru i wykonywania zawodu oraz wyboru miejsca pracy. Wolność ta nie jest jednak absolutna i jak każda podlega

---

[18] Tezę tą potwierdzają przykładowo badania empiryczne stwierdzające wyższą liczbę śmiertelnych porażeń prądem w stanach o bardziej restrykcyjnej regulacji dostępu do zawodu elektryka. Zob. S. Carrol, R. Gaston, Occupational Restrictions and the Quality of - Service Received: Some Evidence, Southern Economic Journal 1981, nr 4, s. 959 i n.

[19] D. Seymur, The Case for Taxi Deregulation, Frontier Centre for Public Policy, FCPP Policy Series no. 55, February 2009.

[20] J. T. Bekken, F. Longva, Impact of Taxi Market Regulation, TØI report 658/2003, Oslo, May 2003.

[21] Do wniosku, że deregulacja dostępu do zawodu taksówkarza nie prowadzi do negatywnych efektów przewidywanych przez przedstawicieli branży dochodzi też większość autorów badań z tego zakresu omówionych przez A. T. Moore'a i T. Balakera, Do Economists Reach a Conclusion on Taxi Deregulation?, Econ Journal Watch 2006, nr 1, s. 109-132.

[22] (De)Regulation of the taxi industry, OECD, Paryż, 2007.

[23] J. Love, F. Stephen, D. Gillanders, A. Paterson, Spatial Aspects of Deregulation in the Market for Legal Services, Regional Studies 1992, nr 2, s. 137-147.

[24] F. Stephen, C. Burns, Liberalization of Legal Services, Institute for Law Economy and Global Governance, 2007.

ograniczeniom, które zgodnie z dyspozycją art. 31 ust. 3 Konstytucji mogą być ustanawiane tylko w ustawie i tylko wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej, albo wolności i praw innych osób. Co istotne, ograniczenia te nie mogą naruszać istoty wolności i praw.

Rozbudowany system zawodów regulowanych w Polsce budzi wątpliwości co do tego, czy wprowadzone ograniczenia wolności wyboru i wykonywania zawodu spełniają wymogi określone w art. 31 ust. 3 Konstytucji. Nie można też nie zauważać, że nadmierne ograniczanie dostępu do wykonywania zawodów jest sprzeczne z unijną zasadą swobody przepływu pracowników. Jej niepełna realizacja utrudnia rozwój jednolitego rynku wspólnotowego, a w konsekwencji nie sprzyja zwiększaniu konkurencyjności Unii Europejskiej, której niezbędnym elementem jest mobilność zawodowa jej obywateli.

W odniesieniu do wpływu proponowanych zmian na możliwość wykonywania zawodu w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej należy podkreślić, że deregulacja zawodów objętych projektem ustawy nie ograniczy wolności świadczenia usług transgranicznych mających charakter okazjonalny i tymczasowy. Działalność ta regulowana jest w Unii Europejskiej bardzo liberalnie. Odnoszą się do niej przepisy m.in. dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym[25] oraz dyrektywy 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych[26].

Zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 16 dyrektywy z dnia 12 grudnia 2006 r. państwa zobowiązane są do uznania prawa usługodawców do świadczenia usług w państwie członkowskim innym niż to, w którym prowadzą przedsiębiorstwo, oraz zapewnienia możliwości swobodnego podjęcia i prowadzenia działalności na swoim terytorium. Świadczenie usług ma miejsce tylko w razie przeniesienia się usługodawcy na terytorium państwa przyjmującego w celu tymczasowego i okazjonalnego wykonywania zawodu. Element czasowy stanowi podstawowe kryterium pozwalające na odróżnienie świadczenia usług transgranicznych od stałego wykonywania danego zawodu na terenie innego państwa. Z kolei dyrektywa z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych dotyczy zniesienia barier

[25] Odpowiednio Dz. Urz. UE L 2006/376/36.
[26] Odpowiednio Dz. Urz. EU L 255 z 30.09.2005 z późn. zm.

związanych jedynie z kwalifikacjami zawodowymi, przy czym jej postanowienia pozostają bez wpływu na zakres innych dozwolonych ograniczeń, które mogą być nakładane przez poszczególne państwa na usługodawców świadczących usługi transgraniczne.

Co do zasady art. 56 i 57 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) wymagają nie tylko zniesienia wszelkiej dyskryminacji wobec osoby świadczącej usługi ze względu na jej przynależność państwową, ale również wszelkich ograniczeń swobody świadczenia usług nałożonych na tej podstawie, że osoba świadcząca usługi ma siedzibę w państwie członkowskim innym niż to, w którym usługa jest świadczona. W szczególności państwo członkowskie nie może uzależniać wykonania usług na swoim terytorium od przestrzegania wszystkich warunków wymaganych do założenia przedsiębiorstwa, co prowadziłoby do pozbawienia skuteczności postanowień Traktatu mających zapewnić swobodę świadczenia usług.

Ze względu na specyficzne wymagania w odniesieniu do niektórych usług, okoliczność, że państwo członkowskie uzależnia ich świadczenie od spełnienia warunków co do kwalifikacji osoby świadczącej usługi, na podstawie przepisów regulujących taką działalność w zakresie jurysdykcji tego państwa, nie może być uznana za niezgodną z art. 56 i 57 TFUE. Niemniej jednak, jako jedna z podstawowych zasad Traktatu, swoboda świadczenia usług może podlegać ograniczeniom tylko przez przepisy, które są uzasadnione interesem ogólnym i mają zastosowanie wobec wszystkich osób i przedsiębiorstw działających na terytorium państwa, w którym usługa jest świadczona, w takim zakresie, w jakim interes ten nie jest chroniony przez przepisy, którym osoba świadcząca takie usługi podlega w państwie członkowskim, w którym ma siedzibę. Podkreślić należy, że takie wymogi muszą być obiektywnie uzasadnione koniecznością zapewnienia, że przestrzegane są zasady wykonywania zawodu i że zagwarantowane są szczególne interesy podlegające ochronie.

Do osoby, która posiada prawo wykonywania zawodu w jednym z państw członkowskich Unii Europejskiej (państwo siedziby), w razie przeniesienia się do innego państwa (przyjmującego) w celu tymczasowego i okazjonalnego wykonywania zawodu przewiduje się uproszczoną procedurę. Co do zasady wobec niej nie znajdują zastosowania przepisy stosowane w przypadku osób zamierzających w sposób stały i ciągły wykonywać zawód na terytorium tego państwa. Państwa członkowskie nie mogą ograniczać swobodnego świadczenia usług poprzez nakładanie dodatkowych wymogów dotyczących kwalifikacji zawodowych, o ile dana osoba prowadzi zgodnie z prawem działalność w państwie siedziby. Oznacza to, że prowadzący stałą

działalność w innym państwie może korzystać z tej swobody bez konieczności uzyskiwania stosownych zezwoleń, dokonywania dodatkowej rejestracji czy też poddania się procedurze uznania kwalifikacji. Uproszczone procedury przewidziane w przepisach dyrektywy 2005/36/WE dotyczące kwalifikacji zawodowych mają zastosowanie do wszystkich objętych nią zawodów, zarówno w przypadku osób pracujących na własny rachunek, jak i wobec pracowników najemnych.

Deregulacja w proponowanym zakresie nie wpłynie negatywnie na możliwość świadczenia przez polskich obywateli usług transgranicznych w innych państwach, gdzie odpowiednie zawody pozostają regulowane bądź zakres regulacji jest szerszy niż w prawodawstwie polskim. W tym kontekście należy się odwołać do funkcjonującego w prawie europejskim pojęcia odwrotnej dyskryminacji. Polega ona na nakładaniu nadmiernych obciążeń i stawianiu barier wobec własnych obywateli w sytuacji, w której obywatele innych państw UE mają łatwiejszy dostęp. Taki stan faktyczny wynika bardzo często z rozdźwięku między liberalnymi i egalitarnymi regulacjami unijnymi (w tym dyrektywy 2005/36/WE) a regulacjami krajowymi, które zawierają dodatkowe wymogi.

W przypadku dostępu do zawodów częstym zjawiskiem jest sytuacja, w której mieszkaniec obywatel Unii niebędący obywatelem danego kraju może dużo łatwiej uzyskać możliwość wykonywania danego zawodu dzięki uznaniu kompetencji uzyskanych w kraju pochodzenia niż obywatel kraju przyjmującego starający się o zdobycie danych kwalifikacji na podstawie prawa krajowego. W rezultacie dochodzi do dyskryminacji obywateli kraju przyjmującego, którzy zdobywając uprawnienia muszą spełnić więcej wymagań niż obywatele innych państw Unii, którzy korzystają z uznania kompetencji w tym zakresie. Nie jest to jednak przypadek dyskryminacji w rozumieniu art. 49 TFUE, gdyż w sytuacji tej nie dochodzi do ograniczenia żadnej unijnej swobody. W konsekwencji obywatel nie może powołać się na niezgodność z prawem UE przepisów krajowych przez sądem.

Nie ulega jednak wątpliwości, iż sytuacja, w której prowadzenie działalności przez podmioty krajowe jest trudniejsze niż możliwość świadczenia analogicznych usług przez obywateli innych krajów UE jest szkodliwa i wywiera negatywny wpływ na rozwój zarówno przedsiębiorczości, jak i zmniejszenie poziomu bezrobocia w kraju.

Nadmierna regulacja ze strony polskiego prawodawcy dostępu do zawodów polegająca na nakładaniu na własnych obywateli często nadzwyczajnych warunków dostępu do zawodu stawia

ich w niekorzystnej sytuacji w porównaniu z obywatelami innych państw, zmniejszając ich konkurencyjność na europejskim rynku pracy. Dodatkowo może ona prowadzić do utrudnienia sytuacji na polskim rynku pracy poprzez faworyzowanie podmiotów zagranicznych.

Wynikiem nadmiernej regulacji dostępu do zawodów w Polsce jest wykształcenie swoistej „turystyki uprawnieniowej", w wyniku której polscy obywatele jeżdżą do innych krajów UE w celu uzyskania uprawnień do wykonania zawodu. Okoliczność ta dodatkowo potwierdza, jak bezprzedmiotowe są regulacje pogarszające sytuację polskich obywateli w ich własnym kraju, skoro muszą szukać pomocy za granicą.

W zaleceniu Rady Unii Europejskiej z dnia 10 lipca 2012 r. w sprawie krajowego programu reform Polski z 2012 r. oraz zawierającym opinię Rady na temat przedstawionego przez Polskę programu konwergencji na lata 2012 – 2015[22] Rada wyraźnie wskazuje, że istniejące w Polsce ograniczenia w świadczeniu usług w ramach wolnych zawodów są istotną przeszkodą dla dalszego rozwoju, w szczególności w sektorze budownictwa, transportu i opieki zdrowotnej. Jednym z zaleceń Rady Unii Europejskiej jest zmniejszenie ograniczeń w świadczeniu usług w ramach wolnych zawodów.

***

Projekt ustawy stanowi pierwszy etap otwierania dostępu do zawodów regulowanych. Lista powstała w toku uzgodnień międzyresortowych – poszczególne ministerstwa zgłosiły swoje stanowisko w zakresie konieczności bądź braku konieczności regulacji zawodów sobie podległych i ewentualnego jej stopnia. W ramach dalszych uzgodnień międzyresortowych wytypowana została lista zawodów, które zostaną poddane deregulacji w pierwszej kolejności. Kryteria tego wyboru były wieloaspektowe i składały się z takich elementów, jak: złożoność regulacji, oczekiwania społeczne, stopień zaawansowania analiz nad daną profesją w poszczególnych ministerstwach, łatwość uzyskania wpływu na rynek pracy. Szczegółowe rozwiązania przedmiotowego projektu ustawy powstawały w ścisłej współpracy z właściwymi ministerstwami. W wyniku tego współdziałania Ministerstwo Sprawiedliwości przygotowało projekt obejmujący swoim zakresem następujące zawody:

1) adwokata;
2) radcy prawnego;

[22] (2012/C 219/19), http://eur-lex.europa.eu/JOHtml.do?uri=OJ:C:2012:219:SOM:PL:HTML.

3) notariusza;
4) komornika;
5) syndyka;
6) urzędnika sądowego (prokuratury);
7) detektywa;
8) pracownika ochrony fizycznej I stopnia;
9) pracownika ochrony fizycznej II stopnia;
10) pracownika zabezpieczenia technicznego I stopnia;
11) pracownika zabezpieczenia technicznego II stopnia;
12) pośrednika w obrocie nieruchomościami;
13) zarządcy nieruchomości;
14) trenera klasy drugiej;
15) trenera klasy pierwszej;
16) trenera klasy mistrzowskiej;
17) instruktora sportu;
18) przewodnika turystycznego miejskiego;
19) przewodnika turystycznego terenowego;
20) przewodnika turystycznego górskiego;
21) międzynarodowego przewodnika wysokogórskiego;
22) pilota wycieczek;
23) doradcy zawodowego;
24) pośrednika pracy;
25) specjalistę do spraw rozwoju zawodowego;
26) specjalistę do spraw programów;
27) lidera klubu pracy;
28) doradcę EURES;
29) asystenta EURES;
30) bibliotekarza;

31) pracownika dokumentacji i informacji naukowej;

32) instruktora nauki jazdy;

33) egzaminatora osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdem i osób poddawanych kontrolnemu sprawdzaniu kwalifikacji;

34) taksówkarza;

35) geodety w zakresie geodezyjnych pomiarów sytuacyjno-wysokościowych, realizacyjnych i inwentaryzacyjnych;

36) geodety w zakresie rozgraniczania i podziałów nieruchomości (gruntów) oraz sporządzania dokumentacji do celów prawnych;

37) geodety w zakresach geodezyjnych pomiarów podstawowych;

38) geodety w zakresie geodezyjnej obsługi inwestycji;

39) geodety w zakresie geodezyjnego urządzania terenów rolnych i leśnych;

40) geodety w zakresie redakcji map;

41) geodety w zakresach fotogrametrii i teledetekcji;

a pośrednio także zawody:

42) marynarza motorzystę żeglugi śródlądowej;

43) mechanika statkowego żeglugi śródlądowej;

44) obserwatora radarowego żeglugi śródlądowej;

45) przewoźnika żeglugi śródlądowej;

46) stermotorzystę żeglugi śródlądowej;

47) szypra żeglugi śródlądowej;

48) starszego marynarza żeglugi śródlądowej;

49) bosmana żeglugi śródlądowej;

50) sternika żeglugi śródlądowej.

Tym samym w projekcie ustawy dokonuje się zmian w następujących ustawach:

1) z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń;

2) z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze;

3) z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych;
4) z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne;
5) z dnia 19 października 1990 r. o Straży Granicznej;
6) z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie;
7) z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym;
8) z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach;
9) z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami;
10) z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia;
11) z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych;
12) z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji;
13) z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury;
14) z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji;
15) z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej;
16) z dnia 6 lipca 2001 r. o usługach detektywistycznych;
17) z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym;
18) z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze;
19) z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej;
20) z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych;
21) z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
22) z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym;
23) z dnia 9 maja 2007 r. o zmianie ustawy o pracownikach sądów i prokuratury;
24) z dnia 15 czerwca 2007 r. o licencji syndyka;
25) z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze;
26) z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie;
27) z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami;
28) z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej.

Zmiany w ustawach wymienionych w pkt 1, 5, 8, 18, 19, 20, 25 i 26 mają charakter zmian dostosowawczych i są wynikiem otwierania zawodów w pozostałych ustawach. Zakres tych zmian zostanie omówiony wraz z deregulowanym zawodem, którego dotyczą.

Ustawa z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze

Zawód: adwokat (aplikant adwokacki)

Proponowane zmiany w zakresie ustawy – Prawo o adwokaturze, jak również analogiczne zmiany w zakresie ustawy o radcach prawnych, zmierzają do ułatwienia dostępu do zawodu adwokata i radcy prawnego, przez:

1) poszerzenie katalogu osób uprawnionych do wpisu na listy adwokatów i radców prawnych bez konieczności odbycia odpowiedniej aplikacji i złożenia odpowiednich egzaminów zawodowych,
2) poszerzenia katalogu osób uprawnionych do przystąpienia do tych egzaminów bez wymogu odbycia aplikacji,
3) skrócenie okresu stażu umożliwiającego przystąpienie do ww. egzaminów bez wymogu odbycia aplikacji,
4) likwidację części testowej egzaminów zawodowych.

Istotnym celem proponowanych zmian jest rozszerzenie dostępnych opcji rozwoju i awansu zawodowego w zawodach prawniczych i w rezultacie zwiększenie konkurencyjności wśród przedstawicieli przedmiotowych zawodów poprzez ułatwienie mobilności pomiędzy nimi. Pozwolą one na większe otwarcie rynku pracy dla ludzi młodych, którzy właśnie skończyli edukację i rozpoczynają pracę zawodową. Pozytywnym efektem zmian powinien być także spadek cen usług i wzrost ich jakości spowodowany większą konkurencyjnością. Projektowane zmiany mają szerokie poparcie społeczne i wychodzą naprzeciw oczekiwaniom społeczeństwa w tym zakresie.

W zakresie ustawy – Prawo o adwokaturze:

Proponuje się poszerzenie katalogu osób uprawnionych do wpisu na listę adwokatów bez konieczności odbycia aplikacji adwokackiej i złożenia egzaminu adwokackiego o osoby:

– które zdały egzamin sędziowski, prokuratorski lub notarialny, a także o osoby posiadające tytuł doktora nauk prawnych i które równocześnie przez co najmniej 3 lata pracowały przy tworzeniu projektów ustaw i rozporządzeń lub aktów prawa miejscowego w urzędach organów władzy publicznej lub w państwowych jednostkach organizacyjnych,

– o komorników z trzyletnim stażem,

– o osoby wykonujące w Sądzie Najwyższym, Trybunale Konstytucyjnym lub w międzynarodowym organie sądowym, w szczególności w Trybunale Sprawiedliwości Unii Europejskiej lub Europejskim Trybunale Praw Człowieka zadania odpowiadające czynnościom asystenta sędziego. Osoby takie wykonują zadania analogiczne jak asystenci sędziego, z tym że nie są zatrudnione na tym stanowisku, co uniemożliwia im skorzystanie z uprawnień przyznanym asystentom sędziego.

Projekt zakłada skrócenie z pięciu do trzech lat okresu stażu pracy dla osób, które zatrudnione były na stanowiskach: referendarza sądowego, starszego referendarza sądowego, asystenta sędziego, asystenta prokuratora, czy też bezpośrednio wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej w kancelariach adwokackich lub radcy prawnego lub na rzecz urzędów organów władzy publicznej, umożliwiając przystąpienie do egzaminu adwokackiego bez wymogu odbycia aplikacji.

W projekcie poszerzono także katalog osób uprawnionych do przystąpienia do egzaminu adwokackiego bez wymogu odbycia aplikacji:

– o osoby pracujące przy tworzeniu projektów ustaw i rozporządzeń lub aktów prawa miejscowego,

– o osoby, które zdały egzamin komorniczy.

Proponuje się likwidację części testowej egzaminu adwokackiego i jednocześnie dodanie do zakresu egzaminu zadania z zasad wykonywania zawodu oraz możliwość rozwiązania zadania z prawa rodzinnego. Egzamin adwokacki będzie składał się zatem z pięciu części (po jednym zadaniu z zakresu prawa karnego, cywilnego lub rodzinnego, gospodarczego i administracyjnego oraz z zakresu zasad wykonywania zawodu), co pociąga za sobą modyfikację przepisów dotyczących zasad przeprowadzania egzaminu.

W projekcie ustawy zniesiono obowiązek powołania zastępców egzaminatorów jako członków komisji egzaminacyjnej. Dodatkowo dokonano zmian w przepisach dotyczących

zespołu przygotowującego zadania na egzamin zawodowy, wprowadzając m.in. quorum w celu usprawnienia prac zespołu.

Proponuje się także uregulowanie statusu aplikanta adwokackiego. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom samorządu zawodowego adwokatów, w projekcie ustawy zaproponowano rozwiązania mające na celu wyznaczenie ram czasowych dla pozostawania osoby, która odbyła aplikację adwokacką, aplikantem adwokackim. Zaproponowane zmiany jednoznacznie wskazują, do którego momentu aplikant może zastępować przed sądem swojego patrona, jak również w jakim przypadku rada może skreślić aplikanta z listy. Zmiany te zniosą również barierę dla aplikantów w zakresie świadczenia pomocy prawnej, ponieważ brak jasnych przepisów w zakresie statusu aplikanta po zdanym egzaminie zawodowym powodował, że sądy niejednokrotnie nie dopuszczały możliwości zastępowania patrona przez aplikanta po odbyciu aplikacji. Zmiany te określono poprzez wskazanie, do którego momentu aplikant może zastępować przed sądem swojego patrona (6 miesięcy od otrzymania zaświadczenia o odbyciu aplikacji, które ma być wydane nie później niż w terminie 14 dni od dnia zakończenia aplikacji). Doprecyzowane zostały również przepisy określające cele aplikacji.

Dodatkowo w projekcie proponuje się rezygnację z zamieszczania ogłoszeń o egzaminach w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim i pozostawienie obowiązku zamieszczania ich tylko w Biuletynie Informacji Publicznej. Taka forma wydaje się być wystarczającym źródłem informacji, dodatkowo zapewni to zmniejszenie wydatków budżetu państwa. Zmieniony został również przepis co do terminu ogłoszenia o egzaminie zawodowym. Minister Sprawiedliwości będzie ogłaszał o egzaminie na co najmniej 90 dni przed terminem egzaminu. Konieczność tej zmiany wynika z obecnego trybu odbywania aplikacji, która kończy się 31 grudnia.

W projekcie ustawy wprowadzony został również przepis, zgodnie z którym z urlopu przed egzaminem adwokackim będzie można korzystać tylko jeden raz, a nie jak obecnie wielokrotnie. Skorzystanie z tego uprawnienia będzie niezależne od zgody pracodawcy, a wysokość wynagrodzenia będzie wynosiła wówczas 80%. Zmiana ta ma wpłynąć pozytywnie na rozwój przedsiębiorczości.

Ponadto uzależniono zachowanie prawa do wynagrodzenia w przypadku zwolnienia od pracy w celu uczestniczenia w obowiązkowych zajęciach szkoleniowych na aplikacji, od uzyskania

zgody od pracodawcy na odbywanie aplikacji. Zmiany te mają wpłynąć pozytywnie na rozwój przedsiębiorczości.

W przepisach przejściowych wskazano, że zakres, tryb i sposób przeprowadzania egzaminu adwokackiego, radcowskiego w latach 2013 – 2015 odbywać się będzie na dotychczasowych zasadach, z tym że egzaminy nie będą obejmowały zadania polegającego na rozwiązaniu testu. Nowe będą już składy komisji, tzn. brak będzie zastępców egzaminatorów.

W projekcie skrócono również czas na podejmowanie uchwał o wpisie na listę adwokatów przez okręgową radę adwokacką oraz czas na przesłanie uchwały o wpisie wraz z aktami do Ministra Sprawiedliwości. W obecnym stanie prawnym od dnia złożenia wniosku o wpis na listę adwokatów (i analogicznie radców prawnych) do dnia wpisania zainteresowanej osoby na taką listę może minąć aż 90 dni. Przepisy nowelizujące mają na celu skrócenie terminów od zdania egzaminów zawodowych i złożenia wniosku o wpis na listę adwokatów czy radców prawnych do momentu podjęcia wykonywania zawodu zaufania publicznego do 51 dni, co umożliwi przyspieszenie uzyskania uprawnień zawodowych, a tym samym wykonywanie zawodu. Ma temu służyć skrócenie z 30 do 14 dni terminu na podjęcie uchwały w sprawie wpisu na listę, podejmowane przez okręgową radę adwokacką lub okręgową radę radców prawnych. Jednocześnie termin 14 dni wydaje się być wystarczającym do zwołania stosownych organów samorządu zawodowego i podjęcia uchwał. Z kolei skrócenie z 30 do 7 dni terminu odnoszącego się do przekazania Ministrowi Sprawiedliwości uchwał o wpisie na listę adwokatów lub radców prawnych wynika z faktu, że jest to termin dotyczący czynności o charakterze technicznym, które mogą być wykonane w krótszym czasie. Ponadto skrócony został z 30 do 7 dni termin przysługujący okręgowym radom adwokackim oraz radom okręgowych izb radców prawnych na zawiadomienie Ministra Sprawiedliwości o każdej uchwale o odmowie wpisu na listy. Pozostawienie Ministrowi Sprawiedliwości terminu 30 dni na wniesienie sprzeciwu od wpisu na listę adwokatów lub radców prawnych jest uzasadnione faktem, że musi się on zapoznać z dokumentacją dostarczaną ze wszystkich izb samorządów zawodowych w Polsce.

Niezależnie od powyższych zmian, związanych bezpośrednio z ułatwieniem dostępu do zawodu adwokata, proponuje się także zmianę mającą na celu doprecyzowanie, na czym polega wykonywanie zawodu adwokata w zakresie działalności *pro bono*. Użycie w projektowanym przepisie wyrażenia „przedsiębiorstwo” ma na celu odniesienie skutków tej regulacji do wszystkich form prawnych, w których może być wykonywany zawód adwokata.

Zgodnie z art. 4a ust. 1 ustawy – Prawo o adwokaturze zawód adwokata może być wykonywany w kancelarii adwokackiej, w zespole adwokackim oraz spółkach wymienionych w tym przepisie. Przedmiotem przedsiębiorstwa prowadzonego przez kancelarie adwokackie oraz zespoły adwokackie może być wyłącznie świadczenie pomocy prawnej w rozumieniu art. 4 ust. 1 ustawy – Prawo o adwokaturze. Mając na uwadze, iż odrębne przepisy, normujące ustrój spółek, w których adwokat może wykonywać zawód, szeroko określają cel, w jakim mogą one zostać zawiązane i prowadzone, art. 4a ust. 2 ogranicza przedmiot ich działalności do świadczenia pomocy prawnej. Tym samym, aby osiągnąć skutek włączenia świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej do przedmiotu działalności każdej z form prawnych wykonywania zawodu adwokata, należy odwołać się do pojęcia „przedsiębiorstwa", jak w projektowanym przepisie.

Niezależnie od powyższego w tym miejscu należy wskazać, że szczegółowe rozwiązania dotyczące nieodpłatnej pomocy prawnej będą przedmiotem odrębnej regulacji prawnej.

Ponadto w przedkładanym projekcie odstąpiono od skrócenia czasu trwania aplikacji, zarówno adwokackiej, jak i radcowskiej, notarialnej i komorniczej. Nastąpiło to w związku z licznymi uwagami zgłoszonymi na etapie konsultacji społecznych. Jakkolwiek na skutek uwagi wniesionej przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, należy wskazać, że zmiany takie zostaną dokonane w przyszłości po zmianie sytemu nauczania studentów wyższych studiów prawniczych na uczelniach, która będzie przygotowywała absolwentów prawa do praktycznej znajomości prawa.

Ustawa z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych

Zawód: radca prawny (aplikant radcowski)

Zaproponowane zmiany w ustawie o radcach prawnych są analogiczne do zmian dotyczących zawodu adwokata, tj. poszerzenie katalogu osób uprawnionych do wpisu na listę radców prawnych bez konieczności odbycia aplikacji radcowskiej i złożenia egzaminu radcowskiego oraz katalogu osób uprawnionych do przystąpienia do egzaminu radcowskiego bez wymogu odbycia aplikacji radcowskiej, skrócenie o dwa lata wymaganego okresu stażu na określonych stanowiskach, jaki umożliwia przystąpienie do egzaminu radcowskiego bez wymogu

odbycia aplikacji, likwidacja części testowej egzaminu radcowskiego, wprowadzenie zadania z zakresu zasad wykonywania zawodu, zniesienie obowiązku powoływania zastępców egzaminatorów jako członków komisji egzaminacyjnych, doprecyzowanie przepisów dotyczących aplikanta radcowskiego oraz kwestii związanych z nieodpłatnym świadczeniem pomocy prawnej (w tym miejscu należy wskazać, że szczegółowe rozwiązania dotyczące nieodpłatnej pomocy prawnej będą przedmiotem odrębnej regulacji prawnej).

Ze zmianami w ustawie o adwokaturze i ustawie o radcach prawnych związana jest nowelizacja ustawy z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej, w której zostały dookreślone zasady postępowania w przedmiocie wpisu i skreślenia z listy prawników zagranicznych. Projekt w tym zakresie zakłada powrót do stanu prawnego sprzed 25 marca 2009 r., tj. sprzed wejścia w życie ustawy z dnia 20 lutego 2009 r. o zmianie ustawy – Prawo o adwokaturze, ustawy o radcach prawnych oraz ustawy – Prawo o notariacie (Dz. U. z 2009 r. Nr 37, poz. 286, z późn. zm.), przesądzając o tym, że Minister Sprawiedliwości ma możliwość wniesienia sprzeciwu od wpisu na listę prawników zagranicznych prowadzoną przez właściwą okręgową radę adwokacką lub radę okręgowej izby radców prawnych.

Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne

Zawód: geodeta w zakresach: geodezyjnych pomiarów sytuacyjno-wysokościowych, realizacyjnych i inwentaryzacyjnych, rozgraniczania i podziału nieruchomości (gruntów) oraz sporządzania dokumentacji do celów prawnych, geodezyjnych pomiarów podstawowych, geodezyjnej obsługi inwestycji, geodezyjnego urządzania terenów rolnych i leśnych, redakcji map oraz fotogrametrii i teledetekcji

Projekt zmian zakłada, iż w odniesieniu do uprawnień zawodowych w następujących zakresach: geodezyjne pomiary sytuacyjno-wysokościowe, realizacyjne i inwentaryzacyjne, rozgraniczanie i podziały nieruchomości (gruntów) oraz sporządzanie dokumentacji do celów prawnych, geodezyjne pomiary podstawowe, geodezyjna obsługa inwestycji, geodezyjne urządzanie terenów rolnych i leśnych, redakcja map, fotogrametria i teledetekcja zostaje

zmodyfikowany wymóg praktyki zawodowej i w zależności od posiadanego wykształcenia praktyka będzie trwała: jeden rok, dwa lata lub sześć lat.

Wymagane będzie natomiast posiadanie uprawnień zawodowych, które będą mogły otrzymać osoby posiadające tytuł zawodowy w zakresie odpowiednich uprawnień, pełną zdolność do czynności prawnych oraz nie karane za przestępstwo przeciwko wymiarowi sprawiedliwości, za przestępstwa przeciwko mieniu, dokumentom, za przestępstwa gospodarcze, za fałszowanie pieniędzy, papierów wartościowych, znaków urzędowych, za składanie fałszywych zeznań oraz za przestępstwa skarbowe.

W projekcie przewiduje się, że prawo samodzielnego wykonywania zawodu w zakresach objętych deregulacją nabywa się z dniem wpisu podmiotu przez Głównego Geodetę Kraju do centralnego rejestru osób posiadających uprawnienia zawodowe.

Proponowane zmiany spowodują konieczną racjonalizację przepisów prawa pod względem proporcjonalności do celu, jakim jest odpowiednie przygotowanie do wykonywania zawodu. Szczególnie restrykcyjne są aktualnie obowiązujące wymagania dotyczące stażu pracy, w wyniku których adept geodezji i kartografii w każdej z wymienionych specjalizacji, posiadając wykształcenie inżynierskie, musi wykazać się 3-letnim doświadczeniem zawodowym lub 6-letnim doświadczeniem w przypadku ukończenia technikum geodezyjnego. Jest to mechanizm uzależniający możliwość nabycia uprawnień przede wszystkim od możliwości zatrudnienia na rynku. W wielu wypadkach wymóg ten stanowi przeszkodę w dostępie do zawodu, pozwalając jednocześnie na ograniczanie presji konkurencyjnej przez funkcjonujące na nim podmioty.

Praktykę zawodową realizowaną przez studentów będzie można wliczyć do stażu pracy, jeśli będzie ona wykonywana na podstawie umowy o pracę w przedsiębiorstwach zajmujących się zagadnieniami z dziedziny geodezji i kartografii bądź na podstawie umowy dotyczącej praktyki zawartej między uczelnią a takim przedsiębiorstwem.

Jeżeli zaś chodzi o kwestię wyjaśnienia opłaty za postępowanie kwalifikacyjne przeprowadzane na wniosek osób ubiegających się o nadanie uprawnień zawodowych w dziedzinie geodezji i kartografii, to postępowanie kwalifikacyjne dla osób ubiegających się o uprawnienia zawodowe w dziedzinie geodezji i kartografii, o których mowa w art. 43 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne, obejmuje weryfikację dokumentów – w przypadku zakresu: art. 43 pkt 3, 6, 7 i postępowanie egzaminacyjne dla posiadających

średnie wykształcenie geodezyjne oraz weryfikację dokumentów i postępowanie egzaminacyjne – w przypadku zakresu: art. 43 pkt 1, 2, 4, 5.

Wysokość opłaty za postępowanie kwalifikacyjne, umożliwiającej pokrycie kosztów postępowania kwalifikacyjnego i wydatków związanych z funkcjonowaniem komisji kwalifikacyjnej do spraw uprawnień zawodowych w dziedzinie geodezji i kartografii, określi minister właściwy do spraw administracji publicznej w rozporządzeniu wydanym na podstawie projektowanego art. 45h pkt 2 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne.

Natomiast sposób przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego i ustalenia jego kosztów oraz wysokość wynagrodzenia przewodniczącego i członków komisji kwalifikacyjnej określi minister właściwy do spraw administracji publicznej w rozporządzeniu wydanym na podstawie projektowanego art. 45h pkt 1 lit. d ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne.

Natomiast koszty postępowania kwalifikacyjnego, z wydzieleniem kosztów weryfikacji dokumentów i kosztów postępowania egzaminacyjnego, określi minister właściwy do spraw administracji publicznej w rozporządzeniu wydanym na podstawie projektowanego art. 45 ust. 5 pkt 1 lit. d ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne.

Ponadto obniżono maksymalną wysokość opłaty, jaka może być pobrana za postępowanie kwalifikacyjne, ustalając ją na poziomie połowy kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku poprzedzającym przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Ustawa z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie

Zawód: notariusz (aplikant notarialny)

Projekt w zakresie zmiany ustawy – Prawo o notariacie znosi zasadę obywatelstwa polskiego, zawiera również przepisy mające na celu zapewnienie skutecznego funkcjonowania rozwiązań dotyczących zasad odbywania aplikacji notarialnej i przeprowadzania egzaminu notarialnego. Projekt zawiera także rozwiązania dotyczące asesury notarialnej oraz statusu aplikanta notarialnego oraz notariusza.

Zmiana art. 10 § 3 ma na celu stworzenie mechanizmu ograniczającego dopływ do zawodu notariusza osób, których dotychczasowe postępowanie może budzić wątpliwości co do ich rzetelności, uczciwości, zapewnienia bezpieczeństwa obrotu lub postrzegania wartości demokratycznego państwa prawnego.

Zmiana w art. 11 pkt 1 wprowadza zasadę, iż notariuszem może być powołany zarówno obywatel polski, jak i obywatel innego z państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej, albo obywatel innego państwa, jeżeli na podstawie przepisów prawa UE przysługuje mu prawo podjęcia zatrudnienia lub samozatrudnienia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na zasadach określonych w tych przepisach.

W świetle obecnie obowiązującego prawa na stanowisko notariusza mogą zostać powołani wyłącznie obywatele polscy.

Najnowsze orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej wobec państw o zbliżonej do polskiej regulacji prawnej w zakresie zawodu notariusza (m.in. wyroki z dnia 24 maja 2011 r. w sprawie C-53/08 Komisja Europejska przeciwko Republice Austrii, w sprawie C-50/08 Komisja Europejska przeciwko Francji czy w sprawie C-54/08 Komisja Europejska przeciwko Republice Federalnej Niemiec) wskazuje, że niedostosowanie regulacji prawnej notariatu obowiązującej w Polsce do wymogów prawa unijnego może stanowić naruszenie zobowiązania, jakie Polska przyjęła na siebie, przystępując do Unii Europejskiej.

Konsekwencją zmiany art. 11 pkt 1 jest także zmiana art. 12. W nowym brzmieniu w art. 12 § 1 ustawy – Prawo o notariacie zwolniono z wymogu odbycia aplikacji notarialnej oraz złożenia egzaminu notarialnego osoby, które w Rzeczypospolitej Polskiej uzyskały tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego nauk prawnych, zajmowały stanowisko sędziego lub prokuratora, wykonywały zawód adwokata lub radcy prawnego przez okres co najmniej 3 lat lub zajmowały przez ten okres stanowisko radcy lub starszego radcy Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa. Wprawdzie wymóg posiadania stopnia naukowego lub tytułu naukowego uzyskanego w Rzeczypospolitej Polskiej ma charakter różnicujący i może stanowić barierę dla części obywateli Unii Europejskiej (oraz pozostałych państw, o których mowa w art. 11 pkt 1) niebędących Polakami do ubiegania się o powołanie na stanowisko notariusza, zważywszy jednak na rolę, jaką pełni notariusz, zwłaszcza w obrocie

nieruchomościami, ważny interes publiczny przemawia za ograniczeniem, jakie zostało wprowadzone w art. 12 § 1 Prawa o notariacie. Oznacza to, że jedynie w sytuacji uzyskania tytułu naukowego profesora bądź stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk prawnych w Rzeczypospolitej Polskiej umożliwia ubieganie się o powołanie na stanowisko notariusza bez zdania egzaminu notarialnego. Uzyskanie tych tytułów w innym państwie członkowskim będzie obligowało do złożenia egzaminu notarialnego w celu weryfikacji znajomości polskiego systemu prawa.

Art. 12 § 2 dotyczy osób, które zwolnione są jedynie z odbycia aplikacji notarialnej, ale nie od złożenia egzaminu notarialnego. Osoby, które posiadają stopień naukowy doktora nauk prawnych uzyskany w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, będą obowiązane zdać egzamin notarialny w Polsce, co zweryfikuje ich znajomość prawa polskiego. Musi bowiem istnieć pewien mechanizm weryfikacji wiedzy i przydatności kandydata do wykonywania profesji, z której wykonywaniem wiąże się poważna odpowiedzialność cywilna, karna i zawodowa. Stąd też nie ma podstaw, by ograniczać art. 12 § 2 wyłącznie do osób, które stopień naukowy doktora uzyskały w Rzeczypospolitej Polskiej. Takie propozycje zmian, które ostatecznie zostały przyjęte w projekcie, znajdują odzwierciedlenie w dwukrotnie prezentowanym w ramach uzgodnień stanowisku Sądu Najwyższego. Zauważyć bowiem należy, iż Sąd Najwyższy w sposób jednoznaczny wypowiedział się za potrzebą zniesienia ograniczenia w postaci obywatelstwa polskiego jako warunku powołania na stanowisko notariusza. Nadto Sąd Najwyższy stwierdził, że samo posiadanie tytułu lub stopnia naukowego uzyskanego w innym państwie członkowskim niż Rzeczpospolita Polska nie powinno wystarczyć do dopuszczenia do wykonywania zawodu zaufania publicznego, jakim jest notariusz (por. § 97 orzeczenia Trybunału z dnia 24 maja 2011 r. w sprawie C-47/08 Komisja przeciwko Królestwu Belgii). Z tych względów w ocenie Sądu Najwyższego nie budzi wątpliwości treść proponowanego art. 12 § 1, natomiast wystarczające jest posiadanie stopnia naukowego, a nie wyłącznie jego uzyskanie w Rzeczypospolitej Polskiej. Zdaniem Sądu Najwyższego nie zwalnia to jednak ustawodawcy od wprowadzenia mechanizmu weryfikacji wiedzy i przydatności. Uwzględnienie tego stanowiska znalazło wyraz w projektowanym art. 12 § 2 Prawa o notariacie.

Konsekwencją zmiany art. 11 są także zmiany w art. 74 § 2 i art. 74a § 2 i 3 ustawy – Prawo o notariacie.

Dodanie w art. 11 pkt 1a wprowadza wymóg korzystania przez kandydata na notariusza w pełni z praw cywilnych i obywatelskich oraz posiadania pełnej zdolności do czynności prawnych. Skoro o powołanie na stanowisko notariusza może ubiegać się również obywatel innego państwa, zatem kandydat taki winien posiadać pełnię praw publicznych obejmujących czynne i bierne prawo wyborcze do organu władzy publicznej, organu samorządu zawodowego lub gospodarczego, prawo do udziału w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości oraz do pełnienia funkcji w organach i instytucjach państwowych i samorządu terytorialnego lub zawodowego, jak również prawo uzyskania orderów, odznaczeń i tytułów honorowych. W odniesieniu do obywateli państw obcych pełnia praw publicznych będzie dotyczyła prawa zasiadania w organach samorządu zawodowego oraz posiadania orderów i odznaczeń.

Obok pełni praw publicznych kandydat na notariusza powinien mieć pełną zdolność do czynności prawnych. Stanowi ona atrybut osoby fizycznej i trwa po uzyskaniu pełnoletniości nieprzerwanie aż do jej śmierci, chyba że osoba ta zostanie ubezwłasnowolniona w całości lub w części. Pełna zdolność do czynności prawnych to wyznaczona normami prawnymi kompetencja do dokonywania czynności konwencjonalnych, stanowiących czynności prawne. Przyznanie prawa ubiegania się o powołanie na stanowisko notariusza tylko takiej osobie, która jest uprawniona do ważnego dokonywania czynności prawnych, jest w pełni uzasadnione, skoro na notariuszu spoczywa obowiązek sporządzana ważnych czynności prawnych.

Zmiana art. 11 pkt 4 i 5 wprowadza wymóg odbycia aplikacji notarialnej i złożenia egzaminu notarialnego w Rzeczypospolitej Polskiej. Wymóg ten dotyczy zarówno obywateli polskich, jak i obywateli innych państw (określonych w art. 11 pkt 1), którzy ubiegają się o powołanie na stanowisko notariusza.

Analogicznie do wprowadzanych regulacji dla adwokatów i radców prawnych, do 3 lat skrócone zostają okresy stosowania prawa uprawniające do przystąpienia do egzaminu notarialnego dla osób zatrudnionych na stanowiskach referendarza sądowego, starszego referendarza sądowego, asystenta sędziego lub asystenta prokuratora, osób, które wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane z czynnościami wykonywanymi przez notariusza w kancelarii notarialnej na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej, oraz osób które były zatrudnione w urzędach organów władzy publicznej lub w państwowych jednostkach organizacyjnych i wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej na rzecz tych

urzędów lub państwowych jednostek organizacyjnych. Dodatkowo poszerza się katalog osób uprawnionych do przystąpienia do egzaminu notarialnego bez wymogu odbycia aplikacji o osoby pracujące przy tworzeniu aktów prawnych (legislatorzy) oraz osoby, które zdały egzamin komorniczy. W konsekwencji tych zmian zmianie ulegają też przepisy dotyczące dokumentów potwierdzających doświadczenie zawodowe.

Mając na uwadze zmiany przesłanek powołania na notariusza, zmianie winny ulec również przesłanki odwołania ze stanowiska notariusza (m.in. przez dostosowanie ich do zmienionego art. 11 oraz do terminologii użytej w innych ustawach).

W art. 16 § 1 pkt 2 zwrot „orzeczeniem komisji lekarskiej do spraw inwalidztwa i zatrudnienia" został zastąpiony zwrotem „orzeczeniem lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych". Zmiana ta wynika z treści art. 10 ust. 4 ustawy z dnia 28 czerwca 1996 r. o zmianie niektórych ustaw o zaopatrzeniu emerytalnym i o ubezpieczeniu społecznym (Dz. U. z 1996 r. Nr 100, poz. 461), która weszła w życie z dniem 1 września 1997 r. Zgodnie z tym przepisem ilekroć w przepisach regulujących sprawy zaopatrzenia emerytalnego pracowników, zaopatrzenia emerytalnego twórców, ubezpieczenia społecznego, zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych oraz zaopatrzenia inwalidów wojskowych objętych przepisami o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych jest mowa o komisjach lekarskich do spraw inwalidztwa i zatrudnienia, należy przez to rozumieć odpowiednio lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Ponadto zgodnie z terminologią użytą w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227, z późn. zm.) określenie „badania" zostało zastąpione „oceną niezdolności do pracy".

Zmiana w art. 16 § 1 pkt 5 ma jedynie na celu dostosowanie do terminologii Kodeksu karnego. Dotychczasowa treść art. 16 § 1 pkt 5 brzmi: „Minister Sprawiedliwości odwołuje notariusza, jeżeli notariusz utracił z mocy wyroku sądowego prawa publiczne lub prawo wykonywania zawodu notariusza". Przepis ten budził w ostatnim czasie sporo kontrowersji. Wskazywano na brak jego spójności (w części dotyczącej utraty prawa wykonywania zawodu notariusza) z regulacją zawartą w Kodeksie karnym i w konsekwencji brak możliwości jego zastosowania, skoro przewidziany w Kodeksie karnym środek karny w postaci zakazu wykonywania zawodu notariusza jest orzekany jedynie czasowo i nie oznacza utraty prawa wykonywania zawodu notariusza. Mając na uwadze te wątpliwości oraz rozbieżność terminologii

w Kodeksie karnym i ustawie – Prawo o notariacie, zasadna jest zmiana omawianej regulacji w taki sposób, by jednoznacznie określić, że orzeczenie wyrokiem sądowym zakazu wykonywania zawodu notariusza skutkuje odwołaniem ze stanowiska.

Dodanie w art. 16 § 1 pkt 6 jest konsekwencją wprowadzenia w art. 11 pkt 1a, jako warunku powołania na notariusza legitymowania się pełnią praw publicznych i pełną zdolnością do czynności prawnych, skutkować musi ujęciem, wśród przesłanek skutkujących odwołaniem notariusza, utraty praw publicznych lub pełnej zdolności do czynności prawnych.

Proponowana zmiana art. 37 ustawy ma na celu zapewnienie prezesowi sądu apelacyjnego wiedzy potrzebnej do zobowiązania notariusza do wykonania obowiązku objęcia patronatem lub zatrudnienia aplikanta w trybie art. 71a § 5.

Dodatkowo w celu zapewnienia Ministrowi Sprawiedliwości rzetelnych i aktualnych informacji o stanie notariatu w zakresie aplikacji notarialnej oraz skutecznego i efektywnego sprawowania nadzoru nad notariatem i organami samorządu notarialnego proponuje się zmianę § 2 w art. 40 ustawy poprzez doprecyzowanie terminu składania informacji o stanie notariatu oraz dookreślenie, że składane sprawozdanie ma w szczególności zawierać dane dotyczące liczby sporządzonych czynności notarialnych, dane dotyczące odprowadzonych podatków i opłat sądowych, w tym odprowadzonego podatku VAT, dane dotyczące działalności nadzorczej izb notarialnych i Krajowej Rady Notarialnej. Powyższa regulacja umożliwiłaby Ministrowi Sprawiedliwości skuteczniejszy nadzór nad wykonywaniem obowiązków względem notariuszy.

Z uwagi na brak przepisów pozwalających na wyegzekwowanie obowiązków notariuszy związanych ze szkoleniem aplikantów w art. 50 ustawy proponuje się wprowadzenie przepisu pozwalającego na pociągnięcie do odpowiedzialności dyscyplinarnej notariusza, który uchylałby się od nałożonego na niego obowiązku objęcia określonego aplikanta patronatem.

Jedną z podstawowych możliwości uzyskania statusu notariusza jest zdanie z wynikiem pozytywnym egzaminu wstępnego na aplikację, odbycie aplikacji etatowej lub pozaetatowej, zakończonej złożeniem egzaminu notarialnego oraz przepracowanie w charakterze asesora notarialnego co najmniej 2 lat.

Ustawa – Prawo o notariacie (art. 71 § 1) jednoznacznie określa, że aplikantem notarialnym może być osoba, która spełnia określone warunki (art. 11 pkt 1 – 3) i uzyskała pozytywną ocenę z egzaminu wstępnego na aplikację notarialną (art. 71 § 2).

Zgodnie z art. 71 § 4 ustawy, osobie spełniającej ustawowe warunki nie można odmówić wpisu na listę aplikantów.

Doświadczenia wynikające ze stosowania aktualnie obowiązujących przepisów wskazały na niedoskonałość regulacji, albowiem część osób, które uzyskały wpis na listę aplikantów, nie mogła rozpocząć aplikacji z powodu niewyznaczenia przez samorząd notarialny patronów. Z tej przyczyny konieczna jest nowelizacja ustawy w powyższym zakresie.

Należy zauważyć, że w kolejnych latach po 2005 r., kiedy nastąpiła reforma dostępu do zawodów zaufania publicznego, zainteresowanie aplikacją notarialną rosło.

Z egzaminu wstępnego na aplikację notarialną przeprowadzonego w 2009 r. wynik pozytywny uzyskało ponad 1000 osób. Z powodu tak wysokiej liczby w porównaniu do liczby notariuszy, których wówczas było ok. 2100, w większości rad izb notarialnych zaistniały trudności ze zorganizowaniem szkolenia i wyznaczeniem patrona dla wszystkich aplikantów, wpisanych na listy.

Aktualnie obowiązek wyznaczenia patrona przez radę izby notarialnej wynika z rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 grudnia 2005 r. w sprawie organizacji aplikacji notarialnej, wydanego na podstawie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 75 ustawy – Prawo o notariacie.

Doświadczenie po egzaminie w 2009 r. pokazało, że mechanizm zawarty w rozporządzeniu nie daje gwarancji wyznaczenia patronów dla wszystkich aplikantów.

Samorząd notarialny m.in. wskazywał, że nie ma przepisów, które nakładałyby na notariusza obowiązek objęcia aplikanta notarialnego patronatem.

W efekcie, pomimo podjęcia przez Ministra Sprawiedliwości bardzo wielu działań, w tym złożenia skarg do Sądu Najwyższego, wskutek których Sąd Najwyższy uchylił uchwały samorządu notarialnego jako sprzeczne z prawem, bez patronatu pozostaje nadal pewna grupa osób. Dla przykładu wskazać należy, że Minister Sprawiedliwości w ostatnim czasie wniósł do Sądu Najwyższego skargę na uchwałę jednej z izb, która w marcu 2012 r., tj. po 2,5 roku od wpisu na listę aplikantów notarialnych, które wskazywała na brak możliwości wyznaczenia z urzędu jednemu aplikantowi patrona. Na marginesie wskazać należy, że aktualna liczba aplikantów tej izby (z których 75% winno zakończyć aplikację 30 czerwca 2012 r.) stanowiła na dzień 1 czerwca 2012 r. około 35% liczby notariuszy tej izby.

Oceniając powyższe oraz mając na względzie treść art. 32 Konstytucji RP, z którego wynika, że wszyscy są wobec prawa równi i wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne, należy w ustawie wprowadzić mechanizmy gwarantujące wszystkim osobom, które zdały egzamin, możliwość rozpoczęcia szkolenia.

Podstawowym rozwiązaniem jest wprowadzenie do ustawy – Prawo o notariacie obowiązku notariusza sprawowania patronatu nad aplikantami niezatrudnionymi (tzw. aplikantami pozaetatowymi).

W celu zapewnienia skutecznego funkcjonowania powyższych rozwiązań, celowe jest zatem wprowadzenie w ustawie w art. 71 § 6 – 10 możliwości zobowiązania notariusza do objęcia patronatem raz na 2 lata i 6 miesięcy co najmniej jednego aplikanta notarialnego przez radę oraz wprowadzenie zastępczego wykonania obowiązku rady o wyznaczeniu patrona przez właściwego prezesa sądu apelacyjnego w przypadku bezczynności rady. To łączy się z potrzebą wprowadzenia także przepisów o możliwości zwolnienia notariusza od tego obowiązku w uzasadnionych przypadkach przez prezesa sądu apelacyjnego. Ponadto wprowadzony został mechanizm zwalniania notariuszy z tego obowiązku, w przypadku kiedy mała liczba aplikantów nie pozwala na wykonanie obowiązku objęcia patronatu przez wszystkich notariuszy danej izby. O zwolnienie notariuszy z tego obowiązku będzie występował wówczas prezes właściwej izby notarialnej.

W celu zapewnienia spójności systemowej w art. 71a ustawy ujęto regulację o wyznaczeniu patrona przez radę. Jak wskazano powyżej, obecnie te kwestie znajdują się w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości o organizacji aplikacji notarialnej. Należy wskazać, że za przeniesieniem regulacji dotyczących wyznaczenia patrona przez radę z rozporządzenia w sprawie organizacji aplikacji notarialnej do ustawy przemawia także to, że konstytucyjność tego rozporządzenia została zakwestionowana przez Krajową Radę Notarialną w uchwale nr VII/26/2010 z dnia 13 marca 2010 r. w sprawie złożenia wniosku do Trybunału Konstytucyjnego. We wniosku tym wskazano na brak prawidłowej delegacji do wydania ww. rozporządzenia w ustawie, dodatkowo zarzucając rozporządzeniu jego niezgodność z treścią ustawy. Zarządzeniem sędziego Trybunału Konstytucyjnego dnia 5 maja 2010 r. wnioskowi Krajowej Rady Notarialnej nadano bieg.

Na grunt ustawy proponuje się także przeniesienie przepisów o zadaniach notariuszy wobec aplikantów, nad którymi sprawują patronat lub których zatrudniają, oraz o sporządzaniu opinii dla aplikanta.

W celu wyeliminowania pojawiających się ze strony środowiska zawodowego notariuszy zarzutów dotyczących dopuszczenia przez projektowane przepisy do wykonywania czynności notarialnych osób, które nie mają praktycznego przygotowania do zawodu notariusza, przez co nie dają rękojmi prawidłowego wykonywania zawodu notariusza, projekt wprowadza regulację określającą minimalny zakres praktycznego szkolenia zawodowego aplikanta, tj. minimalną liczbę projektów czynności notarialnych, jakie aplikant notarialny ma obowiązek sporządzić w toku aplikacji.

Proponuje się, by w całym okresie aplikacji było to co najmniej 50 aktów notarialnych oraz co najmniej po 10 innych czynności notarialnych określonych w art. 79 pkt 1a, 2, 4, 5, 7 i 8. Sporządzenie przez aplikanta takiej liczby czynności jest realne przy uwzględnieniu czasu trwania oraz charakteru aplikacji notarialnej. Analiza protokołów lustracji czynności notarialnych dokonywanych przez asesorów notarialnych wskazuje, że w czasie dwuletniej asesury asesor notarialny sporządza od ok. 500 do ok. 1000 aktów notarialnych. Asesura notarialna jest jednak formą stażu zawodowego w celu utrwalenia i pogłębienia wiedzy zdobytej w czasie aplikacji oraz sprawdzenia praktycznego przygotowania do wykonywania zawodu notariusza. Asesor koncentruje się zatem na praktycznych aspektach pracy notariusza. Aplikacja natomiast stanowi wcześniejszy etap – jest formą szkolenia polegającą na zaznajomieniu się z całokształtem pracy notariusza, w tym ze sposobem sporządzania czynności notarialnych. Stąd liczba czynności notarialnych wskazana w projektowanym art. 71 § 11 dostosowana jest do charakteru szkolenia i realna do wykonania w toku trwającej 2 lata i 6 miesięcy aplikacji notarialnej. Podkreślenia wymaga, iż przepis określa minimalną liczbę czynności notarialnych, których projekty aplikant ma obowiązek sporządzić i które podlegać będą ocenie. Nie ma przeszkód, by notariusz patron kierujący szkoleniem aplikanta, zlecił mu sporządzenie większej ilości projektów czynności notarialnych, jeżeli jest to celowe dla prawidłowego przygotowania aplikanta do wykonywania zawodu notariusza.

Z określeniem minimalnej liczby projektów czynności notarialnych, jakie aplikant ma obowiązek sporządzić w toku aplikacji, koresponduje przewidziany w projektowanym art. 71 § 12 obowiązek sporządzenia przez notariusza patrona opinii o aplikancie, do której dołącza on

projekty sporządzonych przez aplikanta projektów czynności notarialnych wraz z recenzjami co do poprawności ich wykonania.

Przewidziane w projekcie obowiązki notariusza patrona w zakresie szkolenia aplikanta oraz sporządzania opinii o nim są uzasadnione, albowiem to właśnie patron poprzez częsty kontakt z aplikantem będzie miał możliwość rzetelnej oceny jego przygotowania praktycznego.

Powyższe regulacje dotyczące obowiązkowego zakresu praktycznego szkolenia aplikanta notarialnego stanowić będą dla samorządu notarialnego istotny instrument umożliwiający przeprowadzenie szkolenia w taki sposób, by po jego zakończeniu oraz zdanym egzaminie notarialnym egzaminowany aplikant nie był narażony na zarzut braku praktycznego przygotowania do wykonywania zawodu notariusza.

Przedstawiona wyżej argumentacja uzasadnia również wprowadzenie obowiązku sporządzania projektów czynności notarialnych przez aplikantów, którzy rozpoczęli już szkolenie, przy czym w tych przypadkach minimalna liczba tych czynności jest odpowiednio mniejsza i uzależniona od czasu pozostałego do zakończenia aplikacji notarialnej:

– aplikanci, którzy od dnia 1 stycznia 2013 r. rozpoczną drugi rok aplikacji notarialnej, będą mieli obowiązek sporządzenia co najmniej 30 projektów aktów notarialnych i co najmniej po 6 projektów czynności notarialnych, o których mowa w art. 79 pkt 1a, 2, 4, 5, 7 i 8,

– aplikanci, którzy od dnia 1 stycznia 2013 r. rozpoczną trzeci rok aplikacji notarialnej, będą mieli obowiązek sporządzenia co najmniej 10 projektów aktów notarialnych i co najmniej po 2 projekty czynności notarialnych, o których mowa w art. 79 pkt 1a, 2, 4, 5, 7 i 8.

Ponadto w dodanym art. 72b ustawy projektodawca zawarł przepisy dotyczące możliwości udzielenia przez radę izby notarialnej w uzasadnionych wypadkach, na okres 12 miesięcy, przerwy w odbywaniu aplikacji notarialnej, przy jednoczesnym braku obowiązku przez aplikanta ponoszenia w tym okresie opłaty za szkolenie. Doświadczenie i praktyka wskazują, że potrzeba takiej regulacji wynika z konieczności umożliwienia aplikantom z ważnych powodów zdrowotnych lub osobistych zachowania statusu aplikanta po wpisie przez radę na listę aplikantów. Aktualnie obowiązujące przepisy nie przewidują takiej możliwości, podczas gdy w toku 2,5-letniej aplikacji wydarzyć się mogą takie sytuacje, w których z przyczyn niezawinionych aplikant nie będzie mógł przez pewien czas odbywać aplikacji.

W dodanym art. 72c ustawy uregulowano podstawowe obowiązki aplikanta notarialnego. Aktualnie przepisy te są zawarte w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 grudnia 2005 r. w sprawie organizacji aplikacji notarialnej.

Dodatkowo, w związku z potrzebą szerszego ujęcia w ustawie przepisów umożliwiających skreślenie z listy aplikantów notarialnych, zaproponowano wprowadzenie nowego art. 78a, przy jednoczesnym wprowadzeniu procedury odwoławczej od skreślenia.

Aktualnie ustawa – Prawo o notariacie w odniesieniu do aplikantów stanowi, że skreślenie z listy aplikantów jest wyłącznie karą dyscyplinarną, w sytuacji gdy aplikant dopuści się przewinienia zawodowego, w tym za oczywistą i rażącą obrazę przepisów prawnych albo uchybi powadze lub godności zawodu.

Powyższa regulacja nie uwzględnia możliwości skreślenia aplikanta notarialnego przez radę w innych okolicznościach, jak np. w przypadku prawomocnego skazania za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego, w przypadku chociażby częściowego ubezwłasnowolnienia aplikanta, rezygnacji z odbywania aplikacji etc.

Dla porównania należy wskazać, że przepisy dotyczące skreślenia w podobnych przypadkach z listy aplikantów adwokackich, radcowskich i komorniczych zawarte są w ustawach: Prawo o adwokaturze, o radcach prawnych i o komornikach sądowych i egzekucji.

W przypadku odpowiedzialności dyscyplinarnej wprowadzono możliwość przeprowadzenia postępowania dyscyplinarnego wobec aplikanta, który nie wypełnia ustawowych obowiązków aplikanta.

W zakresie egzaminu notarialnego proponuje się w ustawie zniesienie formy testowej tego egzaminu. W świetle nowych regulacji egzamin notarialny będzie składał się z 3 części pisemnych. Pierwsza i druga część egzaminu notarialnego będą polegały na opracowaniu projektów aktów notarialnych na podstawie opisanych przypadków, natomiast trzecia część egzaminu polegać będzie na opracowaniu projektu odmowy dokonania czynności notarialnej lub uzasadnienia jej dopuszczalności bądź na opracowaniu projektu dokonania czynności notarialnej innej niż akt notarialny, a zatem łącznie wszystkie części egzaminu będą mogły objąć w pełni katalog czynności wykonywanych przez notariusza. Wobec zniesienia części testowej egzaminu, konieczna stała się także rezygnacja z tzw. egzaminu notarialnego uzupełniającego dla osób, które zdały egzamin sędziowski, adwokacki, radcowski czy prokuratorski.

Ponadto w celu usprawnienia prac zespołu zaproponowano zmianę jego quorum z pełnego składu do 5 członków, zapisując, że w przypadku takiej samej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego. Obecne regulacje co do pełnego składu zespołu niejednokrotnie utrudniały prowadzenie jakichkolwiek prac. Uregulowano również na poziomie ustawowym, że zespół sporządza zadania wraz z opisem istotnych zagadnień.

W projekcie zniesiony został również wymóg ogłaszania o egzaminach w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim. O egzaminach Minister Sprawiedliwości będzie ogłaszał w Biuletynie Informacji Publicznej. Wydaje się, że ta forma jest wystarczająca, zapewniająca każdemu zainteresowanemu możliwość zapoznania się z ogłoszeniem.

Dodatkowo, w celu wsparcia działalności gospodarczej, proponuje się ograniczenie możliwości korzystania z płatnego urlopu przed egzaminem notarialnym do jednego razu. Skorzystanie z tego uprawnienia będzie niezależne od zgody pracodawcy, a wysokość wynagrodzenia będzie wynosiła wówczas 80%.

Obecne regulacje są niekorzystne dla pracodawców, którzy niejednokrotnie co roku udzielają temu samemu pracownikowi urlopu w celu przygotowania się do egzaminu notarialnego, do którego można przystąpić nieograniczoną ilość razy.

Zgodnie z dotychczas obowiązującym art. 76 § 1 i 2 Prawa o notariacie, asesora notarialnego powołuje Minister Sprawiedliwości na wniosek osoby zainteresowanej, po zasięgnięciu opinii rady właściwej izby notarialnej. Asesorem notarialnym może być osoba, która zdała egzamin notarialny i przedstawi oświadczenie notariusza o gotowości zawarcia z nią umowy o pracę. Dopiero odbycie co najmniej 2-letniej asesury uprawnia do ubiegania się o powołania na stanowisko notariusza.

Warunkiem koniecznym do podjęcia przez Ministra Sprawiedliwości decyzji o powołaniu egzaminowanego aplikanta na stanowisko asesora notarialnego w danej izbie jest promesa zatrudnienia w kancelarii notarialnej. Jeżeli aplikant jej nie uzyska, ma zamkniętą drogę do zawodu notariusza. Obowiązujące przepisy nie przewidują żadnych instrumentów prawnych pozwalających na zobligowanie notariuszy do zatrudniania asesorów notarialnych. Brak regulacji umożliwiających realne zatrudnienie asesorom notarialnym oraz pozostawienie instytucji asesury notarialnej w niezmienionej postaci może skutkować zamknięciem przede wszystkim młodym prawnikom drogi do zawodu notariusza.

Na dzień 31 marca 2012 r. na stanowisku asesora notarialnego pracowało 517 osób. W 2009 r. egzamin na aplikację notarialną zdało 1071 osób, w 2010 r. zdało go 227 osób, a w 2011 r. 169 osób. Liczba aplikantów notarialnych na dzień 1 stycznia 2012 r. wyniosła ok. 1200 osób (na trzech latach aplikacji). Osoby te, po zdanym egzaminie notarialnym, będą poszukiwały zatrudnienia w kancelariach notarialnych, które już w chwili obecnej są niechętne zatrudnianiu asesorów.

Należy zauważyć, że w świetle obecnej regulacji asesor notarialny posiada kwalifikacje do dokonywania wszystkich czynności notarialnych, jednakże jest uprawniony do ich wykonywania, jedynie gdy zastępuje notariusza podczas jego nieobecności w kancelarii.

W projekcie proponuje się pozostawienie instytucji asesury notarialnej w niezmienionej formie. Jedyną zmianą jest zwiększenie możliwości wykonywania przez asesorów czynności notarialnych (przewiduje to art. 22a przewidujący upoważnienie do wykonywania czynności notarialnych). Po dwóch latach zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy u notariusza asesor jest uprawniony do złożenia wniosku o powołanie na stanowisko notariusza.

Projekt przewiduje jednak uprawnienie dla osób, które złożyły egzamin notarialny (bądź po odbyciu aplikacji notarialnej, bądź też wymienionych w art. 12 § 2 Prawa o notariacie) do złożenia wniosku o powołanie na stanowisko notariusza. Minister Sprawiedliwości powołuje osobę po zdanym egzaminie notarialnym na stanowisko notariusza jedynie na okres 3 lat. Przy takiej regulacji decyzja Ministra Sprawiedliwości stanowi podstawę do stałego wykonywania przez notariusza czynności notarialnych wyłącznie przez czas w niej wskazany (tj. 3 lat). Po upływie tego okresu notariusz z mocy prawa utraci uprawnienie do wykonywania czynności notarialnych.

Projektodawca zakłada, iż skoro egzamin notarialny polega na sprawdzeniu przygotowania prawniczego osoby przystępującej do egzaminu notarialnego do samodzielnego i należytego wykonywania zawodu notariusza, w tym wiedzy i umiejętności jej praktycznego zastosowania (art. 74 § 3 Prawa o notariacie), osoby, które zdały egzamin notarialny, posiadają niezbędną wiedzę i umiejętności do dokonywania czynności notarialnych. Stąd możliwość ubiegania się bezpośrednio po egzaminie o powołanie na stanowisko notariusza, ale także możliwość upoważnienia asesora notarialnego do wykonywania czynności notarialnych.

Podkreślić należy, iż to osobom zainteresowanym pozostawiono wybór drogi dochodzenia do zawodu notariusza – to, czy będą poszukiwały zatrudnienia i ubiegały się o powołania na stanowisko asesora, czy też o powołanie na stanowisko notariusza.

Powołanie zarówno na asesora notarialnego, jak i na notariusza na okres 3 lat nie jest dopuszczalne, jeżeli od chwili złożenia egzaminu notarialnego upłynął okres dłuższy niż 5 lat. Pozwoli to zapobiec powołaniom osób, które z uwagi na upływ czasu i brak kontaktu z praktyką notarialną mogły utracić wiedzę zdobytą w czasie aplikacji, przez co nie dają rękojmi prawidłowego wykonywania czynności notarialnych, czy to zastępując notariusza, czy prowadząc własną kancelarię.

Status notariusza powołanego na okres 3 lat nie będzie się różnił od statusu pozostałych notariuszy. Będzie miał on te same obowiązki, ale też korzystał z tych samych uprawnień (wyjątki zostały uregulowane w art. 10a § 7). Dotyczy to choćby kwestii złożenia ślubowania, uruchomienia i funkcjonowania kancelarii, ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej, możliwości sporządzania aktów notarialnych poza siedzibą czy odpowiedzialności dyscyplinarnej. Będzie on także pełnoprawnym członkiem samorządu notarialnego. Natomiast notariusz powołany na 3 lata, z uwagi na charakter jego powołania, został zwolniony od obowiązków wynikających z art. 71 § 5 – 12 oraz nie uzyskał prawa do zatrudniania asesora notarialnego.

Założeniem projektu jest poddanie notariusza, który rozpoczyna wykonywanie czynności notarialnych bezpośrednio po egzaminie notarialnym, nadzorowi, by zagwarantować wysoki poziom świadczonych przez niego czynności notarialnych oraz zapewnić mu pomoc w wykonywaniu tych czynności.

Przepisy przewidują zwiększony nadzór nad działalnością notariusza powołanego na okres 3 lat poprzez wizytacje i lustracje przeprowadzane przez samorząd notarialny. Pierwszą wizytację rada właściwej izby notarialnej przeprowadza po 6 miesiącach od uruchomienia kancelarii notarialnej. Negatywna ocena tej wizytacji skutkować będzie mogła zleceniem przez Ministra Sprawiedliwości, po kolejnych 6 miesiącach, przeprowadzenia lustracji w zakresie dostrzeżonych podczas wizytacji nieprawidłowości. Przewiduję się, że Minister Sprawiedliwości będzie mógł odstąpić od zlecenia lustracji, jeżeli znaczna ilość stwierdzonych nieprawidłowości będzie stanowiła rażącą i oczywistą obrazę przepisów prawa. Lustrację przeprowadza rada właściwej izby notarialnej, przy czym notariusz, który przeprowadzał wizytację tej kancelarii,

jest wyłączony od przeprowadzenia lustracji. Taka regulacja pozwoli na obiektywną ocenę pracy notariusza i zapobiegnie ewentualnym zarzutom braku obiektywizmu czy stronniczości.

Negatywny wynik wizytacji lub lustracji stanowić może podstawę odwołania notariusza przed upływem okresu, na jaki został powołany.

Notariusz powołany na okres 3 lat, już po upływie dwóch lat od chwili uruchomienia kancelarii notarialnej, może złożyć wniosek o powołanie na stanowisko notariusza. Po złożeniu takiego wniosku, w pierwszej kolejności Minister Sprawiedliwości zleci przeprowadzenie wizytacji pracy asesora notarialnego przez sędziego wizytatora. Protokół z wizytacji Minister Sprawiedliwości niezwłocznie doręcza zainteresowanemu notariuszowi, który w przypadku negatywnej oceny z wizytacji, w terminie 14 dni od doręczenia mu protokołu, może zgłosić pisemne zastrzeżenia.

Protokół z wizytacji przeprowadzonej przez prezesa sądu apelacyjnego Minister Sprawiedliwości przekazuje radzie właściwej izby notarialnej, zwracając się o wyrażenie opinii w przedmiocie wniosku o powołanie. W przypadku gdy kandydat na notariusza zgłosił pisemne zastrzeżenia do protokołu wizytacji, Minister Sprawiedliwości przekazuje radzie izby notarialnej także te zastrzeżenia. Rada wydaje opinię w terminie 60 dni od dnia otrzymania wniosku Ministra Sprawiedliwości. Niewyrażenie opinii w tym terminie uważane jest za wyrażenie opinii pozytywnej.

Ponadto, w celu zabezpieczenia interesów stron czynności notarialnych wprowadza się przepis, w myśl którego odpowiedzialność za szkody wyrządzone przez asesora notarialnego przy wykonywaniu czynności notarialnych ponosi notariusz udzielający upoważnienia. Przewiduje się w tym zakresie stosowanie odpowiednio art. 49 ustawy – Prawo o notariacie.

Zmiana art. 90 § 1 Prawa o notariacie jest wynikiem konieczności uregulowania kwestii przekazywania aktów notarialnych i ksiąg notarialnych przez notariuszy, którzy zaprzestali prowadzenia kancelarii. Dotychczas kwestia ta nie była uregulowana na poziomie ustawy.

Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami

Zawód: pośrednik w obrocie nieruchomościami, zarządca nieruchomości

Wprowadzane zmiany mają na celu ułatwienie dostępu do zawodu pośrednika i zarządcy

nieruchomości i zwiększenie ilości osób wykonujących te zawody. Obowiązujące aktualnie zasady nabywania uprawnień do wykonywania zawodów pośrednika w obrocie nieruchomościami i zarządcy nieruchomości stanowią istotną barierę dostępu do wykonywania obu zawodów. Dotyczy to praktyk zawodowych, a szczególnie przypadków wymagania opłat w zamian za możliwość ich odbywania. Zastrzeżenia budzi również komercyjny charakter usług szkoleniowych w zakresie pośrednictwa w obrocie nieruchomościami, o czym świadczy wpływ nasycenia rynku w danym regionie na ceny oferowanych szkoleń.

Należy zauważyć, że regulacje dostępu do wymienionych zawodów chronią dobro ekonomiczne, które może być zabezpieczone przez prawo cywilne i ubezpieczenia, a zatem obecny poziom wymogów z punktu widzenia założeń, z jakich wychodzą twórcy projektu, jest nadmierny. Regulacja odnosi się też częściowo do zawodu rzeczoznawcy majątkowego.

Zmiany w przepisach dotyczących zawodu rzeczoznawcy majątkowego będą przedmiotem analizy w ramach prac nad kolejną ustawą z zakresu deregulacji dostępu do wykonywania zawodów, jednak przy zachowaniu zasady, że w interesie publicznym leży, aby osoby wykonujące działalność w zakresie szacowania nieruchomości legitymowały się umiejętnościami koniecznymi do prawidłowego wykonywania operatów szacunkowych. Rzeczoznawca majątkowy dokonuje bowiem wyceny nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego, które są następnie przedmiotem obrotu. W związku z powyższym istotne jest, aby rzeczoznawca majątkowy posiadał bardzo dużą wiedzę merytoryczną oraz umiejętności w zakresie szacowania nieruchomości (wyrok TK z dnia 2 grudnia 2002 r. S 20/01, OTK-A 2002, nr 7, poz. 89).

W tym miejscu należy wskazać, że propozycja uchylenia w art. 177 ust. 3 wynika z uwzględnienia stanowiska Ministerstwa Spraw Zagranicznych, które poddało w wątpliwość zgodność powyższego przepisu z prawem Unii Europejskiej. Przepis ten nakłada bowiem na osobę nieposiadającą obywatelstwa polskiego, która ubiega się o nadanie uprawnień zawodowych w zakresie szacowania nieruchomości, dodatkowego wymogu wykazania się biegłą znajomością języka polskiego. Przepis ten budzi wątpliwości, ponieważ posiadanie obywatelstwa polskiego nie gwarantuje znajomości języka polskiego na odpowiednio wysokim poziomie. W praktyce może wystąpić sytuacja, w której osoba nieznająca języka polskiego zostanie wpisana do rejestru tylko dlatego, że posiada obywatelstwo polskie, podczas gdy inny obywatel państwa członkowskiego UE, znajdujący się w tej samej sytuacji, takiego wpisu nie uzyska.

W związku z powyższym przepis art. 177 ust. 3 może być odczytywany, jako dyskryminujący ze względu na obywatelstwo, co jest zakazane na gruncie prawa UE (art. 18 TFUE).

1) Pośrednik nieruchomości

Projekt zmian w tym zakresie przewiduje likwidację licencji pośrednika nieruchomości oraz zniesienie wymogów wykształcenia, studiów podyplomowych i praktyki zawodowej w zakresie pośrednictwa nieruchomości. Jedynymi wymogami wpisu do rejestru pozostanie pełna zdolność do czynności prawnych i niekaralność za ściśle określony katalog przestępstw, tj. za przestępstwo przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego, za przestępstwo przeciwko wymiarowi sprawiedliwości, za przestępstwo przeciwko wiarygodności dokumentów, za przestępstwo przeciwko mieniu, za przestępstwo przeciwko obrotowi gospodarczemu, za przestępstwo przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi lub za przestępstwo skarbowe. Wymóg niekaralności jest konieczny dla utrzymania podstawy odmowy wpisu dla osób ukaranych. Likwidowana jest odpowiedzialność zawodowa pośredników, inna niż sądowa. W projekcie wprowadza się obowiązek zamieszczenia przez pośrednika w umowie pośrednictwa oświadczenia o posiadaniu aktualnego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z wykonywaniem czynności pośrednictwa w obrocie nieruchomościami.

Dodatkowo w projekcie proponuje się uzupełnienie treści art. 193 ust. 3 pkt 9 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Proponuje się rozszerzyć ww. przepis o obywateli Konfederacji Szwajcarskiej lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym. Numerem dokumentu tożsamości mogą legitymować się również obywatele państw członkowskich Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Konfederacji Szwajcarskiej. Umowy zawarte z tymi państwami przez Unię Europejską i jej państwa członkowskie zapewniają ich obywatelom prawo do swobodnego przepływu w ramach UE, dlatego powinni – podobnie jak obywatele Unii – mieć możliwość przedstawienia innego dokumentu niż dowód osobisty.

Proponowane zmiany mają na celu zniesienie istniejących barier dla konkurencyjności w przedmiotowym sektorze rynku pracy, a co za tym idzie obniżenie cen usług, jako istotnego progu dostępności. Z uwagi na wciąż niewykorzystany potencjał ekspansji przedmiotowego sektora usług – znaczna część ogółu transakcji na rynku nieruchomości odbywa się bez udziału pośredników – przewiduje się pozytywny wpływ zmian na sektor MSP – zwiększenie liczby podmiotów samodzielnie świadczących usługi pośrednika w obrocie nieruchomościami oraz

zwiększenie liczby klientów korzystających z pośrednictwa przy zakupie lub sprzedaży nieruchomości.

2) Zarządca nieruchomości

Analogicznie zmiany jak w przypadku pośrednika nieruchomości zostały zaproponowane w odniesieniu do zarządcy nieruchomości.

Ustawa z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia

Zawody: pracownik ochrony fizycznej I stopnia, pracownik ochrony fizycznej II stopnia, pracownik zabezpieczenia technicznego I stopnia, pracownik zabezpieczenia technicznego II stopnia

Zaproponowane w ustawie zmiany polegają przede wszystkim na rezygnacji z licencji i zastąpieniu jej wpisem na odpowiednią listę oraz z podziału tych pracowników na stopnie, od których uzależnione były dotychczas specjalistyczne uprawnienia. Ze zniesieniem licencji jest ściśle związana rezygnacja z egzaminu. Egzamin zostaje zastąpiony szkoleniem.

Rezygnując z licencji (w tym drugiego stopnia), zrezygnowano z wymogu posiadania co najmniej wykształcenia średniego w odniesieniu do pracowników ochrony. Wobec takiego rozwiązania dobór odpowiedniej kadry do wykonywania specjalistycznych zadań ochrony spoczywać będzie na przedsiębiorcy zatrudniającym danego pracownika. W innym przypadku, np. opracowania planu ochrony, zlecający wybierze kwalifikowanego pracownika ochrony, który zapewni że sporządzony plan zostanie niezwłocznie uzgodniony. O doborze takiego pracownika nie będzie decydowało wykształcenie, ale posiadane doświadczenie zawodowe oraz opinie innych zleceniodawców.

Wprowadzenie proponowanych zmian w znacznym stopniu ułatwi kandydatom dostęp do pracy w charakterze pracownika ochrony oraz zdobycia kwalifikacji niezbędnych do wykonywania czynności w zakresie stosowania środków przymusu bezpośredniego i broni palnej. Wprowadzenie zmian w powyższym zakresie będzie niosło za sobą konieczność wzmożenia kontroli państwa nad przedsiębiorcami wykonującymi działalność gospodarczą w zakresie usług ochrony osób i mienia. Wprowadzone zostają zatem nowe zasady kontroli działalności gospodarczej wykonywanej przez przedsiębiorców w zakresie ochrony osób i mienia. Zwolnienie

państwa z obowiązku weryfikacji osób dopuszczonych do wykonywania zadań ochrony z wykorzystaniem środków przymusu bezpośredniego i broni palnej i przekazanie tego uprawnienia koncesjonowanym przedsiębiorcom musi iść w parze ze zwiększeniem kontroli (i nadzoru) państwa dotyczącej wykonywania działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia. Ponadto wprowadzenie przepisu zatrudniania w charakterze pracowników ochrony osób nie karanych za popełnienie przestępstw umyślnych oraz obowiązek zawierania przez przedsiębiorców umów OC z jednej strony spowoduje wzrost bezpieczeństwa chronionego mienia, z drugiej zaś zapewni poszkodowanemu obywatelowi rekompensatę za nieuprawnione działania pracownika ochrony. Ponadto przepisy szczególne nakładają na przedsiębiorców wykonujących usługi ochrony osób i mienia obowiązki takie, jak: prowadzenie określonej przepisami prawa dokumentacji (w tym dotyczącej zastosowania wobec obywatela środków przymusu bezpośredniego i broni palnej), zawierania umów w formie pisemnej. Szybka i sprawna kontrola, która będzie możliwa bez uprzedniego zawiadamiania przedsiębiorcy o fakcie zamiaru jej podjęcia, oraz brak możliwości wniesienia sprzeciwu przez przedsiębiorcę co do podjętych czynności kontrolnych, jak i możliwości jej przeprowadzenia podczas trwania czynności kontrolnych innego organu, pozwoli w sposób rzetelny ustalić stan faktyczny dotyczący działalności przedsiębiorcy i zastosować wobec przedsiębiorców naruszających swoją działalnością bezpieczeństwo obywateli i chronionego przez nich mienia przewidzianych prawem sankcji administracyjnych. Zaproponowane wyłączenia wynikają ze specyfiki świadczonych usług przy równoczesnym poszerzeniu dostępu do wykonywania zawodu pracownika ochrony. Możliwość stosowania takich środków, jak: ujęcie, legitymowanie, stosowanie środków przymusu bezpośredniego (paralizatory elektryczne, pałki, kajdanki, ręczne miotacze gazu i inne) oraz broni palnej przez pracowników ochrony wobec obywateli musi podlegać skutecznej kontroli państwa. Swoboda wykonywania tego rodzaju działalności została już ograniczona poprzez obowiązek uzyskania koncesji, konsekwentnie zatem powinna ona być kontrolowana na odmiennych zasadach niż wolna działalność gospodarcza także z tego powodu, że są to usługi bezpośrednio ingerujące w podstawowe prawa obywatelskie. Pracownik ochrony ma prawo do naruszenia nietykalności cielesnej obywatela, pozbawienia go wolności, a także użycia takich środków, które mogą skutkować utratą jego zdrowia i życia.

Należy podkreślić, że w przypadku naruszenia prawa przez przedsiębiorcę ustawowe zadania organu koncesyjnego do podjęcia skutecznych działań zmierzających do wyjaśnienia

sprawy mogą zostać skutecznie sparaliżowane poprzez wniesienie sprzeciwu wobec podjętych czynności kontrolnych. Wniesiony sprzeciw nawet niezasadny skutecznie sparaliżuje wykonanie przez organ kontroli działań sprawdzających. Zakaz podejmowania w tym samym czasie więcej niż jednej kontroli, zważywszy na przedstawione powyżej argumenty oraz fakt, iż organem upoważnionym do kontroli tej działalności jest wyłącznie Minister Spraw Wewnętrznych, działający poprzez upoważnionych pracowników lub funkcjonariuszy, należy także uznać za niezasadny. Tym samym należy podkreślić, że ze względu na specyfikę kontroli polegającą na sprawdzeniu, czy działalność gospodarcza wykonywana w zakresie ochrony osób i mienia nie zagraża bezpieczeństwu i obronności państwa i bezpieczeństwu obywateli, takie uprawnienie organu koncesyjnego wydaje się zasadne.

Ponadto wprowadzenie przepisu umożliwiającego żądania przez organ koncesyjny udzielania przez instytucje państwowe, samorządowe i społeczne informacji będących w ich posiadaniu, mających związek z naruszaniem przez przedsiębiorców przepisów prawa, w znacznym stopniu usprawni zbieranie informacji w tym zakresie przez organ koncesyjny, a co za tym idzie, także poprawi się bezpieczeństwo obywateli. Jednym z podstawowych obowiązków organu koncesyjnego zgodnie z ustawą o swobodzie działalności gospodarczej jest czuwanie, aby działalność wykonywana na podstawie koncesji nie stwarzała zagrożenia bezpieczeństwa państwa i obywateli, co może być podstawą do wydania z urzędu decyzji w sprawie cofnięcia koncesji. Projektowany przepis umożliwia organowi koncesyjnemu zbadanie kwestii, czy doszło do naruszenia prawa w taki sposób, że stanowić to może przesłankę do cofnięcia koncesji.

Proponowane zmiany ułatwiają dostęp do wykonywania zawodu pracownika ochrony oraz pracownika zabezpieczenia technicznego, zachowując konieczną gwarancję nadzoru państwa nad wykonywaniem przedmiotowej działalności. W wyniku deregulacji przewiduje się wzrost zatrudnienia w przedmiotowym sektorze rynku pracy, bez szkody dla jakości świadczonych usług i bezpieczeństwa publicznego. Zwiększy się również odpowiedzialność pracodawców w zakresie szkolenia i weryfikacji przygotowania do wykonywania zawodu. Z uwagi na liczebność przedmiotowej grupy zawodowej, rezygnacja z licencji przyniesie znaczące oszczędności organizacyjno-finansowe po stronie sektora publicznego.

W ramach uzgodnień międzyresortowych do projektu ustawy o ochronie osób i mienia wpłynęło szereg uwag, które uznane jako zasadne, wpłynęły na kształt proponowanych

rozwiązań. I tak przeredagowano art. 17. Zaproponowane zmiany związane są z koniecznością uporządkowania zapisów dotyczących danych, jakie ma zawierać wniosek. W przedłożonym projekcie wniosek ma zawierać zaświadczenie, dlatego też zastąpiono wymóg przedłożenia zaświadczenia informacją, a kopię zaświadczenia dołączono do wykazu wymaganych dokumentów. Ponadto precyzyjnie wskazano, że w skład osób uprawnionych do reprezentacji przedsiębiorcy innego niż osoba fizyczna nie mogą wchodzić osoby karane za popełnienie przestępstw umyślnych. W art. 19 doprecyzowano zapisy dotyczące obowiązków przedsiębiorców, w szczególności dotyczących sprawowania nadzoru nad wykonywaniem zadań ochrony przez pracowników ochrony oraz wskazano obowiązkową weryfikację pracowników oraz osób reprezentujących przedsiębiorcę pod kątem karalności.

Ponadto zmiany w rozdziale 6 – Środki ochrony fizycznej osób i mienia oraz prawa i obowiązki pracownika ochrony wynikają bezpośrednio z propozycji rezygnacji z obowiązku posiadania przez kwalifikowanego pracownika ochrony fizycznej dopuszczenia do broni. Rezygnacja z tego obowiązku z jednej strony w jeszcze większym stopniu ułatwi dostęp do wykonywania tego zawodu, z drugiej zaś w sposób precyzyjny określi prawa i obowiązki pracownika ochrony. Pozostawienie zapisu nakładającego na pracownika ochrony obowiązek uzyskania dopuszczenia do posiadania broni stałoby w sprzeczności z przepisami ustawy o broni i amunicji, które jednoznacznie stanowią, że o takie dopuszczenie może ubiegać się jedynie pracownik zatrudniony przez przedsiębiorcę posiadającego status specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej.

Rozwiązanie zawarte w art. 26 ust. 3 pkt 1 ustawy związane jest z dopuszczeniem do wykonywania zawodu kwalifikowanego pracownika ochrony obywateli również innych państw. Dyspozycja wskazanego powyżej artykułu jest rozwiązaniem na wzór art. 5 ustawy o służbie cywilnej. Wskazać należy, iż ustawa o ochronie osób i mienia nie wprowadza ograniczeń dla obywateli innych państw w kwestii wykonywania przez nich zadań pracownika ochrony niewymagających wpisu na listę kwalifikowanych pracowników ochrony – takim pracownikiem ochrony może być obywatel każdego państwa mogący legalnie podjąć pracę. Wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony pozwala natomiast na wykonywanie zadań na obszarach podlegających obowiązkowej ochronie. Obszary podlegające obowiązkowej ochronie są to obszary mające istotne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa oraz ochrony interesu gospodarczego. Z uwagi na powyższe, osoby wykonujące zadania na tych obszarach muszą

podlegać weryfikacji. Istotnym elementem tej weryfikacji jest opinia z miejsca ich zamieszkania, która obrazuje m.in. przestrzeganie przez nich przepisów prawa. Bez takiej opinii niemożliwe jest stwierdzenie, iż pracownik ochrony daje gwarancję na wykonywanie ochrony obiektów podlegających obowiązkowej ochronie w sposób niezagrażający bezpieczeństwu państwa. Uzyskanie przez właściwe organy stosownych opinii o danym obywatelu możliwe jest jedynie na obszarze wskazanym w art. 26 ust. 3 pkt 1 projektu ustawy, a więc tylko obywatele wskazanych państw mogą ubiegać się o wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony. Obywatele innych państw mogą natomiast wykonywać zadania pracownika ochrony w zakresach niewymagających wpisu na listę. Ograniczenia wprowadzone dyspozycją art. 26 ust. 3 pkt 1 są mniejsze niż ograniczenia wprowadzone dyspozycją art. 5 ust. 2 ustawy o służbie cywilnej, bowiem ustawa o służbie cywilnej w ogóle nie dopuszcza cudzoziemców do pracy polegającej na bezpośrednim lub pośrednim udziale w wykonywaniu funkcji mających na celu ochronę generalnych interesów państwa. Ustawa o ochronie osób i mienia natomiast w tym obszarze dopuszcza zatrudnianie określonej grupy cudzoziemców.

Zmiana zaproponowana w art. 26 ust. 7 wskazuje, że osoba ubiegająca się o wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej ma obowiązek jedynie złożyć oświadczenie, że ma pełną zdolność do czynności prawnych, nie była skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne i nie toczy się przeciwko niej postępowanie karne o takie przestępstwo. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia klauzuli wskazującej, że jest świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Klauzule tej treści zostały wprowadzone do systemu prawnego ustawą z dnia 25 marca 2011 r. o ograniczaniu barier administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców (Dz. U. Nr 106, poz. 622, z późn. zm.).

Określono także zasady wykreślenia z listy kwalifikowanych pracowników ochrony. Za przesłankę do wykreślenia uznano toczenie się przeciwko pracownikowi postępowania karnego za przestępstwo umyślne. Mimo obowiązującej zasady domniemania niewinności fakt prowadzenia postępowania karnego uniemożliwia dopuszczenie pracownika ochrony do możliwości stosowania środków przymusu bezpośredniego i broni. Wykreślenie z listy nie przekreśla możliwości zatrudnienia tej osoby jako pracownika ochrony niekwalifikowanego, tj. w obszarze ochrony, gdzie nie występuje konieczność pracy z bronią oraz bez możliwości stosowania środków przymusu bezpośredniego. Obszar ochrony osób i mienia – gdzie ustawa wymaga zatrudnienia pracowników kwalifikowanych – jest mocno ograniczony. Zdecydowana

większość zadań ochrony mienia nie wymaga kwalifikacji, zatem na czas trwającego postępowania pracownik byłby „przesuwany" z obszaru kwalifikowanej ochrony na obszar, gdzie wpis na listę pracowników kwalifikowanych nie jest konieczny, co ze względu na szczególny charakter pracy jest uzasadnione.

Zmiana dotycząca nowo dodawanego art. 38a ma na celu umożliwienie żądania przede wszystkim przez funkcjonariuszy Policji udzielenia pomocy przez pracowników ochrony. W obecnym stanie prawnym brak jest jednoznacznej regulacji pozwalającej na takie zachowanie i jednocześnie zwalniającej pracowników ochrony z wykonywania powierzonych zadań.

Pozostałe zmiany, jak np. w art. 50 i 50b, są zmianami *stricte* legislacyjnymi polegającymi na zamianie niektórych wyrazów lub dodaniu nowych w celu doprecyzowania pod względem językowym brzmień tych artykułów.

W tym miejscu należy dodatkowo wyjaśnić wątpliwość zgłoszoną w trakcie uzgodnień międzyresortowych przez Ministra Spraw Zagranicznych. Kwalifikowani pracownicy ochrony fizycznej mają uprawnienia do wykonywania tych samych czynności, powinni mieć ten sam zakres i częstotliwość badań niezależnie od podstawy wykonywania pracy. Jest to specyficzna grupa zawodowa, więc zakres badań lekarskich i psychologicznych powinien być dostosowany do zagrożeń dla zdrowia i bezpieczeństwa występujących w miejscu pracy.

Okresowe badania lekarskie, zgodnie z art. 32 ust. 1 projektu ustawy, będą przeprowadzane co 3 lata lub w okresach krótszych w przypadkach określonych w art. 32 ust. 2, natomiast zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30 maja 1996 r. w sprawie przeprowadzania badan lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz. U. Nr 69, poz. 332, z późn. zm.) przeprowadzane są w większości co 3 – 4 lata. Ze względu na fakt, że w myśl art. 229 Kodeksu pracy pracodawca nie może dopuścić do pracy pracownika bez aktualnego orzeczenia lekarskiego stwierdzającego brak przeciwwskazań do pracy na określonym stanowisku – wymóg taki projektuje się wprowadzić w odniesieniu do pracowników ochrony fizycznej zatrudnionych na podstawie umowy o pracę (art. 33a ust. 4).

W świetle projektowanych przepisów pracownicy ochrony fizycznej mają zapewnioną odpowiednią profilaktyczną ochronę zdrowia oraz odpowiednie przedsięwzięcia z zakresu profilaktycznej ochrony zdrowia realizowane w regularnych odstępach czasu.

Ze zmianami w ustawie o ochronie osób i mienia związana jest nowelizacja ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji. Jest to zmiana dostosowawcza wynikająca z jednej strony z likwidacji licencji pracowników ochrony, a drugiej strony z przyjęcia założenia, że pracownicy ochrony będą ubiegać się o pozwolenie na broń na zasadach ogólnych, określonych w tej ustawie, z wyjątkiem przepisów odnoszących się do orzeczeń o stanie zdrowia osoby ubiegającej się o pozwolenie. W tym przypadku pracownik ochrony będzie musiał uzyskać takie orzeczenie wydane w trybie ustawy o ochronie osób i mienia.

Podobny charakter dostosowawczy mają zaproponowane zmiany w ustawie z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze oraz w ustawie z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych. Wynikają one z likwidacji licencji pracownika ochrony i zastąpienia jej wpisem na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej.

Również taki charakter mają zmiany w ustawie z dnia 19 października 1990 r. o Straży Granicznej.

Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych

Zawody (uprawnienia): przewodnik turystyczny miejski, przewodnik turystyczny terenowy, przewodnik turystyczny górski, międzynarodowy przewodnik wysokogórski, pilot wycieczek

W aktualnie obowiązującym stanie prawnym wynikającym z rozdziału IV ustawy zawody zarówno pilota wycieczek, jak i przewodnika turystycznego, są zawodami regulowanymi. Ustawa określa rodzaje uprawnień przewodnika turystycznego, zadania pilota wycieczek i przewodnika turystycznego oraz wymagania, które musi spełnić kandydat ubiegający się o nadanie tych uprawnień. Zgodnie z ustawą do zadań przewodnika turystycznego należy oprowadzanie turystów lub odwiedzających, udzielanie fachowej i aktualnej informacji o kraju, odwiedzanych miejscowościach, obszarach i obiektach, sprawowanie opieki nad turystami lub odwiedzającymi w zakresie wynikającym z umowy, a podczas prowadzenia turystów w górach troska o ich bezpieczeństwo, w szczególności podczas wyjść wymagających odpowiednich technik i specjalistycznego sprzętu, a do zadań pilota wycieczek należy czuwanie, w imieniu organizatora turystyki, nad sposobem świadczenia usług na rzecz klientów, przyjmowanie od nich zgłoszeń dotyczących związanych z tym uchybień, sprawowanie nad klientami opieki w zakresie

wynikającym z umowy, wskazywanie lokalnych atrakcji oraz przekazywanie podstawowych informacji dotyczących odwiedzanego kraju i miejsca.

Zgodnie z dotychczas obowiązującą ustawą uprawnienia przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek otrzymuje osoba, która: ukończyła 18 lat, ukończyła szkołę średnią, posiada stan zdrowia umożliwiający wykonywanie zadań przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek, nie była karana za przestępstwa umyślne lub inne popełnione w związku z wykonywaniem zadań przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek i odbyła szkolenie teoretyczne i praktyczne oraz zdała egzamin na przewodnika turystycznego lub na pilota wycieczek.

Ustawa szczegółowo określa zasady nadawania uprawnień przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek oraz uzyskiwania wpisów do rejestrów organizatorów szkoleń dla kandydatów na pilotów wycieczek i przewodników turystycznych oraz zasady przeprowadzania kontroli osób posiadających ww. uprawnienia oraz zasady przeprowadzania kontroli podmiotów szkolących kandydatów na pilotów wycieczek i przewodników turystycznych, a także przesłanki cofania lub zawieszania tych uprawnień. Ustawa precyzuje zakresy uprawnień pilota wycieczek i poszczególnych rodzajów uprawnień przewodników turystycznych. W aktualnie obowiązującym stanie prawnym są określone także procedury dotyczące przeprowadzania egzaminów dla kandydatów na przewodników turystycznych i pilotów wycieczek, jak również procedury dotyczące przeprowadzania przez komisje powołane przez marszałków województw egzaminów z języków obcych potwierdzających ich znajomość u przewodników turystycznych i pilotów wycieczek. Ustawa określa także inne formy potwierdzania znajomości języków u przewodników turystycznych i pilotów wycieczek.

Podstawowe różnice między dotychczasowym a proponowanym stanem prawnym w zakresie regulacji to:

1) zniesienie, w stosunku do osób wykonujących zadania przewodników turystycznych terenowych i miejskich oraz pilotów wycieczek, obowiązku uzyskania odpowiednich uprawnień;

2) zniesienie, w stosunku do osób wykonujących zadania przewodników turystycznych terenowych i miejskich oraz pilotów wycieczek, obowiązku odbycia szkolenia teoretycznego i praktycznego;

3) ograniczenie wymogów kwalifikacyjnych w stosunku do przewodników turystycznych terenowych i miejskich oraz pilotów wycieczek do obowiązku pełnoletniości, posiadania wykształcenia średniego oraz niekaralności;

4) zniesienie obowiązku wpisu do rejestrów organizatorów szkoleń prowadzonych przez marszałków województw podmiotów szkolących osoby, które chcą wykonywać zadania przewodnika turystycznego miejskiego i terenowego i pilota wycieczek, przy pozostawieniu tego obowiązku w stosunku do podmiotów szkolących osoby, które zamierzają uzyskać uprawnienia przewodnika górskiego;

5) zniesienie kontroli osób wykonujących zdania przewodnika turystycznego miejskiego i terenowego oraz zniesienie kontroli podmiotów szkolących osoby, które chcą wykonywać zadania przewodnika turystycznego miejskiego i terenowego;

6) likwidacja obligatoryjnych minimalnych programów szkoleń dla podmiotów szkolących osoby, które chcą wykonywać zadania przewodnika turystycznego miejskiego i terenowego;

7) w sposób zupełny dereguluje się określone dotychczas w ustawie przepisy odnoszące się do międzynarodowych przewodników wysokogórskich; w projekcie wskazuje się jedynie, że „zadania polegające na prowadzeniu i szkoleniu turystów podczas wyjść wspinaczkowych i alpinistycznych oraz zjazdów narciarskich i snowboardowych w szczególności poza zorganizowanymi terenami turystycznymi i narciarskimi, a także podczas pokonywania stromych koryt rwących potoków górskich i wodospadów przy użyciu technik alpinistycznych bez sprzętu pływającego (canyoning) mogą wykonywać przewodnicy górscy, którzy przeszli uzupełniające szkolenie do prowadzenia wycieczek w warunkach wysokogórskich oraz osoby legitymujące się certyfikatem UIAGM.”. Tym samym kontrola takich osób, przez uprawnione w ustawie organy, będzie się ograniczała do sprawdzenia dokumentu potwierdzającego ukończenie uzupełniającego szkolenia do prowadzenia wycieczek w warunkach wysokogórskich lub certyfikatu UIAGM.

Aktualnie obowiązujące rozwiązania prawne powodują, że zawody przewodnika turystycznego oraz pilota wycieczek są jednymi z najbardziej zamkniętych zawodów regulowanych, do których dostęp wiąże się z długą i kosztowną dla potencjalnych kandydatów procedurą kwalifikacyjną. Powoduje to ograniczenie dopływu osób kompetentnych do zawodu, uniemożliwia osobom posiadającym konieczną wiedzę okazyjne wykonywanie zawodu, a w niektórych przypadkach sankcjonuje karnie oprowadzanie grupy znajomych gości po rodzinnym mieście.

Proponowane zmiany spowodują obniżenie kosztów (finansowych i czasowych) dostępu do wykonywania przedmiotowych zawodów, znaczne poszerzenie grupy potencjalnych usługodawców i w rezultacie zwiększenie oferty usług z nimi związanych. Przewidywanym skutkiem jest zwiększenie udziału w rynku osób młodych – studentów i absolwentów, a w konsekwencji zwiększenie poziomu innowacyjności w tym sektorze. Projektodawca opowiada się za pełnym prawem turysty do wyboru osoby, której powierza zadanie pilotowania, oprowadzania i zapoznania ze zwiedzanym miejscem, w tym do wyboru usług osoby, której kwalifikacje zawodowe nie są w żaden sposób udokumentowane.

Na podstawie przepisu przejściowego ewidencje uprawnień przewodników turystycznych i pilotów wycieczek, nadanych przed dniem wejścia w życie ustawy, pomimo iż zawierają już tylko dane o charakterze archiwalnym, są nadal utrzymywane w celu umożliwienia realizacji zadań marszałków województw dotyczących wydawania duplikatów legitymacji potwierdzających posiadanie kwalifikacji przewodnika turystycznego i pilota wycieczek, a także dla oceny dynamiki, kierunków oraz prognoz zmian na rynku usług przewodnickich i pilockich.

W związku z projektowanym zniesieniem uprawnień przewodnika turystycznego terenowego i miejskiego oraz pilota wycieczek zniesiony zostanie także obowiązek odbycia szkoleń dla osób chcących wykonywać zawód przewodnika turystycznego terenowego i miejskiego oraz zawód pilota wycieczek. Należy przypuszczać, iż nowa regulacja spowoduje znaczący spadek zapotrzebowania na takie szkolenia, a tym samym wiele firm szkolących będzie musiało ograniczyć swoją działalność lub ulegnie likwidacji. Kandydaci na przewodników turystycznych miejskich i terenowych oraz na pilotów wycieczek, w aktualnym stanie prawnym przystąpili do szkoleń, mając na celu nabycie państwowych uprawnień. Szkolenia te wymagają dużych nakładów finansowych i czasowych ze strony uczestników. Koszt szkolenia waha się między 1 tys. zł (pilot wycieczek) a 2 tys. zł (przewodnik miejski), zaś zajęcia odbywają się przeważnie kilka razy w tygodniu (szkolenie teoretyczne) oraz w każdy bądź co drugi weekend (szkolenie praktyczne), i trwają z reguły ok. 6 – 8 miesięcy. Poniesienie kosztów finansowych i czasowych przez kandydatów na przewodników miejskich i terenowych oraz na pilotów wycieczek, które nie pociągnie za sobą możliwości nabycia przedmiotowych uprawnień, może skutkować zarzutami w stosunku do autora projektu jako wywołującego realną stratę w budżetach małych przedsiębiorstw – jednoosobowych działalności gospodarczych z zakresu pilotażu i przewodnictwa. Podobny zarzut może zaistnieć ze strony organizatorów szkoleń,

którzy dla rozpoczęcia szkolenia musieli ponieść rzeczywiste koszty – zatrudnienia kadry wykładowców i instruktorów, wynajęcia sal itp. Organizatorzy szkoleń oferowali bowiem kandydatom na przewodników miejskich i terenowych oraz pilotów wycieczek odbycie szkolenia zakończonego wydaniem zaświadczenia uprawniającego do ubiegania się o nadanie państwowych uprawnień. Zniesienie możliwości nabycia ww. uprawnień może skutkować żądaniami zwrotu poniesionych kosztów przez kandydatów na przewodników miejskich i terenowych oraz pilotów wycieczek, a także przez organizatorów szkoleń, skierowanych do Skarbu Państwa. Umożliwienie zakończenia szkoleń osobom, które rozpoczęły je wcześniej, oraz umożliwienie przystąpienia do procedury nabycia ww. uprawnień na dotychczasowych zasadach, poprzez wydłużenie *vacatio legis* dla wejścia w życie ww. przepisów spowoduje łagodne przejście pomiędzy starym i nowym stanem prawnym, a jednocześnie nie stoi w sprzeczności z ideą deregulacji.

W związku z powyższym celowym jest przesunięcie terminu wejścia życie zmian w ustawie o usługach turystycznych oraz w ustawie – Kodeks wykroczeń w ramach projektu ustawy o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów – do dnia 1 stycznia 2014 r. (albo 1 rok od dnia ogłoszenia ustawy, ponieważ nie wiadomo, jak długo potrwa proces legislacyjny w parlamencie i kiedy ustawa zostanie uchwalona).

Deregulacja uprawnień przewodników turystycznych oraz pilotów wycieczek wymusza zmiany w ustawie z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń. Sankcje kodeksu odnoszące się obecnie do wykonywania zadań przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek bez stosownych uprawnień ograniczone zostają do zadań przewodnika górskiego oraz do prowadzenia szkoleń dla kandydatów na tego przewodnika bez wymaganego rejestru szkoleń. Podobne ograniczenie będzie dotyczyło wprowadzenia konsumenta w błąd co do posiadania powyższych uprawnień.

Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji

Zawód: komornik (aplikant komorniczy)

Zaproponowane w ustawie zmiany mają na celu zwiększenie dostępu do zawodu komornika i wiążą się z koniecznością dostosowania zasad zdawania egzaminu konkursowego na

aplikację komorniczą do innych egzaminów wstępnych na aplikację przez dostosowanie liczby punktów warunkujących pozytywną ocenę z egzaminu (podniesienie pułapu punktowego z 90 do 100). W celu ujednolicenia zasad zdawania tego egzaminu i innych egzaminów na aplikację (adwokacką, radcowską i notarialną) wprowadzono ogłaszanie przygotowanego przez zespół i zatwierdzonego przez Ministra Sprawiedliwości wykazu tytułów aktów prawnych, z których wybrane stanowić będą podstawę opracowania pytań testowych na egzamin konkursowy na aplikację komorniczą. Ponadto skróceniu ulega z pięciu do trzech lat wymóg dotyczący „stosowania prawa", w odniesieniu do osób uprawnionych do zdawania egzaminu komorniczego bez aplikacji komorniczej, analogicznie zresztą jak w ustawie – Prawo o notariacie. Poszerzono katalog stanowisk, dzięki którym można nabyć uprawnienie do powołania na komornika sądowego. W projektowanych rozwiązaniach zrezygnowano także z obowiązkowych badań psychologicznych dla kandydatów na komorników.

Dodatkowo w projekcie proponuje się rezygnację z zamieszczania ogłoszeń o egzaminach w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim i pozostawienie obowiązku zamieszczania ich tylko w Biuletynie Informacji Publicznej. Taka forma wydaje się być wystarczającym źródłem informacji, dodatkowo zapewni zmniejszenie wydatków budżetu państwa. Zmieniony został również przepis co do terminu ogłoszenia o egzaminie konkursowym i komorniczym. Minister Sprawiedliwości będzie ogłaszał o egzaminie na co najmniej 90 dni przed terminem każdego z tych egzaminów.

Ponadto w wyniku likwidacji części ustnej egzaminu komorniczego zmieniony został jego kształt oraz system oceniania. Zamiast przyznawania punktów za poszczególne zadania, egzaminatorzy będą wystawiać oceny. Aby otrzymać wynik pozytywny z egzaminu komorniczego, konieczne będzie otrzymanie ocen pozytywnych z obu zadań pisemnych. Taka skala ocen jest czytelniejsza zarówno dla egzaminatorów, jak i dla zdających, a poza tym ujednolica sposób zdawania egzaminu komorniczego i system jego oceny z innymi egzaminami zawodowymi (adwokackim, radcowskim i notarialnym). Zmianie uległy terminy dotyczące przekazywania listy aplikantów, którzy ukończyli aplikację komorniczą, oraz zamieszczania ogłoszenia o egzaminie komorniczym. W związku z likwidacją części ustnej egzaminu komorniczego konieczne były zmiany przepisów mówiących o przygotowaniu i przeprowadzeniu tego egzaminu. Wprowadzono również na wzór innych egzaminów prawniczych możliwość

odwołania się od uchwały o wyniku egzaminu komorniczego do komisji egzaminacyjnej II stopnia przy Ministrze Sprawiedliwości.

Ustawa z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury

Zawód: urzędnik sądowy i prokuratury

Szczególna rola i zadania wyznaczone w demokratycznym społeczeństwie organom sprawującym wymiar sprawiedliwości nakazują takie ukształtowanie ich struktur oraz zasad funkcjonowania, aby powierzone prawem zadania realizowały sprawnie i obiektywnie, a przy tym w pełni profesjonalnie. Ważnym elementem wpływającym na realizację założonego w takim kształcie modelu sądownictwa jest obsada personelu administracyjnego sądów (pracownicy sądów). Wychodząc naprzeciw potrzebom praktyki i postulatom zgłaszanym zarówno przez przedstawicieli związków zawodowych, samych pracowników, jak i prawników-praktyków (sędziów, w tym prezesów sądów), zakłada się rezygnację z ustawowego wymogu, by wszyscy urzędnicy sądowi posiadali wykształcenie wyższe pierwszego stopnia. Tym samym dopuszcza się możliwość zatrudniania w sądach na stanowiskach wspomagających pracę pionu orzeczniczego osób z wykształceniem średnim (wraz ze zdanym egzaminem dojrzałości). Pozwoli to, zwłaszcza w większych ośrodkach miejskich, zachować swobodę doboru personelu bez zakłócania bieżącego toku pracy instytucji (wymóg posiadania wyższego wykształcenia na najniższych stanowiskach, szczególnie w pionie orzeczniczym, spowodował perturbacje w naborze pracowników – brak było pożądanej liczby chętnych z wymaganym wykształceniem wyższym). Należy zaznaczyć, że właściwe przygotowanie do wykonywania obowiązków oraz weryfikację przydatności do pracy na stanowiskach wspomagających w sądach pracę pionu orzeczniczego zapewnia odbycie stażu urzędniczego. Niemniej jednak dotychczasowe doświadczenia i formułowane na ich podstawie postulaty prezesów sądów wskazują, że obecne rozwiązanie, zakładające staż urzędniczy trwający aż 12 miesięcy, także wymaga zmiany. W ocenie prezesów sądów 6-miesięczny okres stażu urzędniczego (zakończonego egzaminem), w trakcie którego pracownik wykonuje powierzone obowiązki pod opieką doświadczonego pracownika sądu oraz odbywa zajęcia teoretyczne, byłby wystarczający. Odpowiadając zatem i na te postulaty, przewidziano stosowne skrócenie przewidzianego w ustawie o pracownikach sądów i prokuratury stażu urzędniczego.

Zaproponowane wyżej zmiany w ustawie o pracownikach sądów i prokuratur powodują konieczność dokonania zmian w art. 2 ustawy z dnia 9 maja 2007 r. o zmianie ustawy o pracownikach sądów i prokuratury. Uchylony zostaje obowiązek nałożony na urzędników sądów i prokuratur dotyczący ukończenia studiów pierwszego stopnia i uzyskania tytułu zawodowego w okresie 10 lat od dnia wejścia w życie wyżej powołanej ustawy, a przypadku urzędników, którzy ukończyli 40.rok życia i posiadają 15-letni staż pracy w sądzie lub prokuraturze, obowiązek ukończenia studium zawodowego w Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury. Uchylenie powyższych obowiązków powoduje bezprzedmiotowość przepisu dotyczącego rozwiązania stosunku pracy z urzędnikiem, który się z nich nie wywiązał, stąd też konieczność uchylenia ust. 3. Ponadto uchyla się upoważnienie do wydania aktu wykonawczego dotyczącego organizacji i programu studium zawodowego dla urzędników.

Ponadto powstała potrzeba dodania przepisu przejściowego (art. 37 ust. 2) do projektu ustawy, odnoszącego się do ewentualnego, trwającego na dzień wejścia w życie tej ustawy studium zawodowego, organizowanego przez Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury na podstawie zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 grudnia 2010 r. w sprawie studium zawodowego jako cyklicznej formy doskonalenia zawodowego urzędników sądów i prokuratury (Dz. Urz. MS 2011, Nr 1, poz. 5), które utraci moc z chwilą wejścia w życie ustawy „deregulacyjnej". Z tego powodu urzędnicy będący uczestnikami tej formy doskonalenia zawodowego powinni mieć możliwość dokończenia cyklu szkolenia.

Ustawa z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej

Zawód: mechanik statkowy żeglugi śródlądowej, przewoźnik żeglugi śródlądowej, stermotorzysta żeglugi śródlądowej, szyper żeglugi śródlądowej, obserwator radarowy żeglugi śródlądowej, marynarz motorzysta żeglugi śródlądowej

Deregulacja zawodów w żegludze śródlądowej wiąże się z koniecznością dokonania zmian w ustawie z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej.

Przepis art. 36 wymienionej ustawy zawiera upoważnienie dla ministra właściwego do spraw transportu do wydania rozporządzenia ustalającego okres praktyki pływania na statkach żeglugi śródlądowej w charakterze członka załogi, niezbędny do uzyskania patentów oraz

świadectw w żegludze śródlądowej. Jednocześnie przepisy art. 36 określają maksymalny czas praktyki potrzebnej do uzyskania patentu do 48 miesięcy, zaś do uzyskania świadectwa do 21 miesięcy.

Efekty deregulacji zawodów w żegludze śródlądowej wystąpią po zmianie rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 stycznia 2003 r. w sprawie kwalifikacji zawodowych i składu załóg statków żeglugi śródlądowej (Dz. U. Nr 50, poz. 427, z późn. zm.), które w szczegółowy sposób określa wymagania niezbędne do uzyskania odpowiednich patentów i świadectw w żegludze śródlądowej.

Należy także wskazać, że deregulacja zawodu marynarza żeglugi śródlądowej wpłynie pośrednio na deregulację pozostałych zawodów w żegludze śródlądowej, tj.:

1) starszego marynarza żeglugi śródlądowej;
2) bosmana żeglugi śródlądowej;
3) sternika żeglugi śródlądowej

przez skrócenie całkowitej długości praktyki pływania.

Proponowana deregulacja ma na celu wyeliminowanie rozwiązań prawnych, które nie znajdują uzasadnienia w aktualnej sytuacji przedmiotowego sektora rynku pracy, a stanowią istotne ograniczenie w jego potencjalnym rozwoju.

Ustawa z dnia 6 lipca 2001 r. o usługach detektywistycznych

Zawód: detektyw

Proponuje się, by dla uzyskania licencji detektywa nie istniał obowiązek zdawania państwowego egzaminu. W to miejsce wprowadza się wymóg odbycia obowiązkowego szkolenia dla wykonujących zawód. Utrzymuje się zarazem wymóg niekaralności, zdolności psychicznej, wywiadu policyjnego oraz wpis do rejestru detektywów. Wprowadzenie proponowanych zmian w znacznym stopniu ułatwi kandydatom dostęp do pracy w charakterze detektywa oraz zdobycia kwalifikacji niezbędnych do wykonywania czynności związanych z usługami detektywistycznymi.

Wprowadzenie zmian w powyższym zakresie będzie niosło za sobą konieczność wzmożenia kontroli państwa nad przedsiębiorcami wykonującymi działalność gospodarczą w zakresie usług detektywistycznych. Wprowadza się zatem możliwość kontrolowania przedsiębiorców działających na podstawie prowadzonego przezeń rejestru działalności regulowanej bez obowiązku zawiadamiania wcześniej o fakcie podjęcia kontroli, z uwagi na szczególny charakter usług, jakimi są usługi detektywistyczne. Detektyw w czasie wykonywania zawodu bardzo często ma dostęp do danych osobowych dotyczących obywateli RP czy też np. osób poszukiwanych, a zatem w przypadku braku sprawnego nadzoru nad przedsiębiorcami wykonującymi działalność w zakresie usług detektywistycznych może spowodować sytuację, w której powyższe dane mogą zostać wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem. Ponadto przepisy szczególne nakładają na przedsiębiorców wykonujących usługi detektywistyczne takie obowiązki, jak prowadzenie określonej przepisami prawa dokumentacji, zawierania umów w formie pisemnej czy zawarcia obowiązkowej polisy ubezpieczeniowej w związku z wykonywanym szczególnego rodzaju działalności, jakimi są usługi detektywistyczne. Sprawna kontrola, która będzie możliwa bez uprzedniego zawiadamiania przedsiębiorcy o fakcie podjęcia kontroli przez organ prowadzący rejestr oraz brak możliwości wniesienia sprzeciwu przez przedsiębiorcę co do podjętych czynności kontrolnych, jak i możliwości jej przeprowadzenia podczas trwania czynności kontrolnych innego organu, pozwoli wyeliminować z rynku podmioty, które nie wykonują powyższych obowiązków, a tym samym rażąco naruszają przepisy dotyczące wykonywania usług detektywistycznych.

Zaproponowane wyłączenia wynikają ze specyfiki świadczonych usług, przy równoczesnym poszerzeniu dostępu do wykonywania zawodu detektywa. Możliwość przetwarzania danych osobowych bez zgody osoby, której dane dotyczą, oraz uzyskiwanie informacji, danych dotyczących stanu majątkowego, sytuacji rodzinnej, prowadzonej działalności zawodowej i gospodarczej obywateli musi podlegać skutecznej kontroli państwa. W przypadku naruszenia prawa przez przedsiębiorcę organ rejestrowy jest zobligowany do podjęcia skutecznych działań zmierzających do wyjaśnienia sprawy. Działania organu kontrolnego mogą zostać skutecznie sparaliżowane poprzez wniesienie nawet nieuprawnionego sprzeciwu wobec podjętych czynności. Specyfika tego rodzaju działalności związana z zapewnieniem bezpieczeństwa państwa oraz jego obywateli w pełni uzasadnia to wyłączenie.

Nałożenie obowiązków informacyjnych na detektywa i Komendy Wojewódzkie Policji ma na celu zapewnienie kompletności i aktualności danych objętych rejestrem detektywów prowadzonym przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, które są niezbędne w przypadku prowadzonych ewentualnie postępowań administracyjnych.

Proponowane zmiany ułatwiają dostęp do wykonywania zawodu detektywa, wzmacniając jednocześnie konieczny nadzór państwa nad wykonywaniem przedmiotowej działalności. W wyniku deregulacji przewiduje się zwiększenie liczby potencjalnych członków tej grupy zawodowej oraz nieznaczny wzrost zatrudnienia w przedmiotowym sektorze rynku pracy, bez szkody dla jakości świadczonych usług i bezpieczeństwa publicznego.

Ponadto w toku uzgodnień międzyresortowych uznano za konieczne nadanie nowego brzmienia art. 35 ust. 1 ustawy o usługach detektywistycznych, tak aby osoba trwale zamieszkała poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej także mogła starać się o uzyskanie licencji detektywa.

Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym

Zawód: taksówkarz

Proponowana zmiana przewiduje zniesienie obowiązku ukończenia szkolenia z zakresu transportu drogowego taksówką, potwierdzonego zdanym egzaminem, w gminach liczących nie więcej niż 100 tysięcy mieszkańców. W przypadku gmin liczących powyżej 100 tysięcy mieszkańców projekt ustawy wprowadza decentralizację polegającą na przekazaniu kompetencji regulacyjnych w zakresie przeprowadzenia szkolenia i egzaminu dla kandydatów na taksówkarzy z naczelnego organu administracji rządowej – ministra właściwego do spraw transportu – na organy stanowiące jednostki samorządu terytorialnego. Ponadto proponowane rozwiązania wprowadzają fakultatywność w zakresie podejmowania uchwał przez rady gmin liczących powyżej 100 tysięcy mieszkańców, zarówno w zakresie szkolenia, jak i egzaminowania.

Ostatecznie rezygnuje się z rozwiązania polegającego na zastąpieniu licencji udzielanej w drodze decyzji administracyjnej wpisem do rejestru prowadzonego przez radę gminy. W dalszym ciągu dokumentem uprawniającym do wykonywania transportu drogowego taksówką osobową będzie stosowna licencja. Zwolnienie z obowiązku uzyskania licencji wiązałoby się z brakiem delegacji dla organu licencyjnego do przeprowadzania kontroli czy też

w uzasadnionych przypadkach cofnięcia licencji. Biorąc pod uwagę bezpieczeństwo potencjalnych usługobiorców, takie rozwiązanie wydaje się nazbyt ryzykowne.

Ponadto proponuje się rezygnację z dokumentowania 5-letniej praktyki w zakresie transportu drogowego taksówką. Dotychczasowa praktyka wykazała, iż jest to rozwiązanie niefortunne i w praktyce, z uwagi na uznaniowość organu, kontrowersyjne. Ponadto ze względu na to, iż istotnym warunkiem przy wykonywaniu transportu taksówką osobową jest znajomość topografii, dokumentowanie 5-letniej praktyki, niekiedy w czasie bardzo odległym, jest niecelowe. Z tego samego powodu doprecyzowano zapis, iż obowiązek zdania egzaminu ma mieć miejsce przed komisją egzaminacyjną, której ramy działania określa właściwa miejscowo rada gminy. Z punktu widzenia bezpieczeństwa ruchu drogowego należy przyjąć za słuszną tezę, że kierowca taksówki posiadający prawo jazdy kategorii B uzyskał odpowiednie kwalifikacje do prowadzenia pojazdu oraz stosuje je, dbając o bezpieczeństwo własne i pasażerów w stopniu równym. W zakresie umiejętności związanych z prowadzeniem pojazdu nie jest zasadne wymaganie od kierowcy taksówki kwalifikacji wyższych niż dotyczących ochrony życia i zdrowia jego samego jako kierowcy pojazdu.

Projekt doprecyzowuje, iż w przypadku zawieszenia wykonywania transportu drogowego taksówką przedsiębiorca zwraca do organu licencję. Dotychczasowy zapis art. 14a zawierał bowiem niejasny zapis, z tego względu, iż stanowił wyłącznie o wypisach z licencji. Licencja na wykonywanie transportu drogowego taksówką ma natomiast, w przeciwieństwie do innych rodzajów licencji, charakter przedmiotowo-podmiotowy.

Wprowadza się ponadto dodatkowe uprawnienie dla organu udzielającego licencji czy też zezwolenia. Organy udzielające licencji lub zezwolenia w zakresie krajowego transportu drogowego osób będą uprawnione na obszarze ich właściwości miejscowej i podczas wykonywania przewozu do kontroli prawidłowości pobierania opłat za przewóz osób oraz przestrzegania przepisów prawa miejscowego przez wykonujących na tym obszarze przewóz drogowy. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości i potwierdzenia ich istnienia w wyniku ponownej kontroli, organ będzie posiadał uprawnienie do cofnięcia licencji (zezwolenia).

Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy

Zawód: doradca zawodowy, pośrednik pracy, specjalista do spraw rozwoju zawodowego, specjalista do spraw programów, lider klubu pracy, doradca EURES, asystent EURES

Proponowane zmiany wynikają z konieczności usunięcia ograniczeń w dostępie do stanowisk, na których realizowane są zadania z zakresu promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej w urzędach pracy i w jednostkach Ochotniczych Hufców Pracy oraz ujednolicenia i uproszczenia zapisów w stosunku do grup pracowników tych instytucji wskazanych w art. 91 pkt 1 – 6 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

1) Doradca zawodowy

W tym przypadku zostaną zniesione licencje i wymogi m.in. wykształcenia wyższego, ukończenia studiów, których program obejmował przygotowanie w zakresie doradztwa personalnego lub poradnictwa zawodowego albo wykształcenia wyższego i posiadania co najmniej rocznego doświadczenia zawodowego w pracy na stanowisku doradcy personalnego lub zawodowego w publicznych służbach zatrudnienia lub agencjach zatrudnienia. Zniesione zostają również stopnie zawodowe (doradca zawodowy – stażysta, doradca zawodowy, doradca zawodowy I stopnia, doradca zawodowy II stopnia).

2) Pośrednik pracy

W odniesieniu do zawodu pośrednika pracy zniesione zostaną licencje, wymogi i stopnie zawodowe (pośrednik pracy – stażysta, pośrednik pracy, pośrednik pracy I stopnia, pośrednik pracy II stopnia).

3) Specjalista ds. rozwoju zawodowego

W tym zakresie projekt przewiduje zniesienie wymogów i stopni zawodowych. Obecnie osoba taka musi posiadać pełną zdolność do czynności prawnych; nie być skazana prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe; posiadać wykształcenie wyższe oraz wykonywać zadania przez okres co najmniej 12 miesięcy w publicznych służbach zatrudnienia.

4) Specjalista ds. programów

Zniesione zostają wymogi i stopnie zawodowe. Obecnie osoba taka musi posiadać pełną zdolność do czynności prawnych; nie być skazana prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe; posiadać wykształcenie wyższe oraz wykonywać zadania przez okres co najmniej 12 miesięcy w publicznych służbach zatrudnienia.

5) Lider klubów pracy

Zniesione zostaną wymogi i stopnie zawodowe. Obecnie osoba taka musi posiadać pełną zdolność do czynności prawnych; nie być skazana prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe; posiadać co najmniej średnie wykształcenie; wykonywać zadania na stanowisku lidera klubu pracy – stażysty przez okres co najmniej 12 miesięcy w publicznych służbach zatrudnienia lub w Ochotniczych Hufcach Pracy; posiadać obywatelstwo polskie lub wykazać się znajomością języka polskiego wystarczającą do wykonywania zadań.

6) Doradca EURES

Ww. grupa zawodowa poddana zostanie dereglamentacji. Doradca EURES jest pracownikiem wojewódzkiego urzędu pracy stanowiącego jednostkę organizacyjną samorządu województwa. Do pracowników tego urzędu, w tym doradców EURES, stosuje się przepisy ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223, poz. 1458, z późn. zm.). Ponieważ osoba zajmująca stanowisko doradcy EURES zobowiązana jest spełniać wymogi określone przez Komisję Europejską (Karta EURES, Dz. Urz. UE C 311 z 16.11.2010) wymogi te określone zostaną w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 37 ww. ustawy.

7) Asystent EURES

Ww. grupa zawodowa poddana zostanie dereglamentacji. Asystent EURES jest pracownikiem wojewódzkiego urzędu pracy stanowiącego jednostkę organizacyjną samorządu województwa. Do pracowników tego urzędu, w tym do asystentów EURES, stosuje się przepisy ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223, poz. 1458, z późn. zm.).

Wprowadzane zmiany skutkują także koniecznością wydania przepisów szczegółowych dotyczących rozwoju zawodowego pracowników i możliwości ich awansu zawodowego.

Ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym

Zawody: dyplomowany bibliotekarz, dyplomowany pracownik dokumentacji i informacji naukowej

Projektowana zmiana przenosi na pracodawców kompetencje dotyczące określania warunków, jakie powinien spełniać kandydat do pracy, formy i trybu postępowania kwalifikacyjnego czy warunków awansowania. Likwidacja wymagań odnośnie do stażu, skróci okres między ukończeniem studiów a możliwością podjęcia pracy w bibliotece uczelnianej na stanowiskach objętych obecnie regulacjami ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego. Proponowane rozwiązanie powinno być zachętą dla wydziałów uczelni prowadzących studia z zakresu bibliotekoznawstwa i informacji naukowej, a także innych kierunków związanych z historią i archiwistyką, które ściśle współpracują z bibliotekami uczelnianymi, by w procesie dostosowywania programów studiów do wymogów związanych z wdrożeniem Krajowych Ram Kwalifikacji w większym stopniu uwzględniły praktykę związaną z pracą biblioteczną lub informacją naukową, archiwalną lub muzealną. W trosce o zachowanie akademickiego prestiżu dyplomowanego bibliotekarza i dyplomowanego pracownika dokumentacji i informacji naukowej, nowelizacja ustawy nakłada na uczelnie obowiązek określenia w statutach uczelni dodatkowych kwalifikacji oczekiwanych od kandydatów do zawodu.

Jednocześnie w celu zapewnienia spójności w zakresie zawodu bibliotekarza dyplomowanego, niezbędna jest zmiana art. 29 w ustawie z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach. Celem uregulowania stanowisk bibliotekarzy dyplomowanych w ustawie o bibliotekach było utrzymanie podobnych wymogów kwalifikacyjnych bibliotekarzy dyplomowanych zatrudnionych w różnych typach bibliotek, w tym w bibliotekach naukowych, a także utrzymanie prestiżu stanowiska naukowego w bibliotekach publicznych. Jednakże analiza stanu prawnego wykazała konieczność nowelizacji art. 29 tej ustawy, ponieważ biblioteki publiczne, poza bibliotekami naukowymi, ze względu na ich charakter i specyfikę działalności, nie wymagają jednak kwalifikacji zawodowych związanych z działalnością badawczą, publikacyjną czy dydaktyczną. Utrzymanie regulacji stanowisk bibliotekarzy dyplomowanych w ustawie o bibliotekach, w związku z obniżeniem wymogów kwalifikacyjnych na stanowiskach bibliotekarzy dyplomowanych w ustawie – Prawo o szkolnictwie wyższym, tym bardziej

przestało być zasadne. Ponadto projektowana zmiana przenosi na pracodawców kompetencje dotyczące potwierdzania kwalifikacji pracownika.

Ustawa z dnia 15 czerwca 2007 r. o licencji syndyka

Zawód: syndyk

Projektowane w ustawie zmiany polegają na rezygnacji z wymogu uzyskania zaświadczenia z Rejestru Dłużników Niewypłacalnych przez kandydatów na syndyków oraz odstąpieniu od obowiązku przedstawiania przez nich zaświadczeń: lekarskiego i psychologicznego. Projektowane rozwiązania umożliwiają jednak Ministrowi Sprawiedliwości zasięganie z Krajowego Rejestru Sądowego informacji, czy osoba ubiegająca się o licencję syndyka jest wpisana do rejestru dłużników niewypłacalnych.

Ponadto – w celu likwidowania barier – zrezygnowano z obligatoryjnego zawieszenia licencji syndyka w przypadku wniesienia przeciw osobie posiadającej licencję subsydiarnego aktu oskarżenia, wprowadzając możliwość dokonania takiego zawieszenia przez Ministra Sprawiedliwości.

Obecnie w Ministerstwie Sprawiedliwości trwają prace nad nowelizacją ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze, w trakcie których zostaną ponownie rozważone zasady nabywania uprawnień syndyka.

Ustawa z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie

Zawody: trener klasy drugiej, trener klasy pierwszej, trener klasy mistrzowskiej, instruktor sportu

Istota deregulacji (dereglamentacji) polega na oddaniu rynkowi danych usług uprawnienia do określenia wymogów kwalifikacyjnych dla osób świadczących daną usługę. W przypadku trenera i instruktora sportu założeniem jest, by funkcję taką przejęły polskie związki sportowe, ustanawiając autonomiczne systemy licencyjne oparte na kluczu kompetencji i umiejętności niezbędnych do prowadzenia szkolenia w danym sporcie. Wówczas od sposobu ukształtowania systemów licencyjnych przez polskie związki sportowe zależeć będzie jakość szkolenia oraz rzeczywista dostępność zawodów trenera i instruktora sportu. Wymogi kwalifikacyjne określone

w sposób zbyt wymagający będą bowiem skutkować ciągłym ograniczeniem dostępu do zawodu, natomiast określone w sposób zbyt liberalny mogą prowadzić do obniżenia jakości szkolenia w danym sporcie. Nie należy zapominać też o tym, że w niektórych sportach (np. w piłce nożnej) wykształcono już niezależne ramy kwalifikacji dla trenerów czy instruktorów (np. system licencji trenerskich PZPN i UEFA). Jest to gwarancja dostosowania procesu szkolenia trenerów do faktycznych oczekiwań ze strony pracodawców.

Należy też pamiętać, w związku z przedmiotem regulacji ustawy o sporcie, że obowiązkiem trenersko-instruktorskim w zakresie prowadzenia zajęć zorganizowanych w zakresie sportu są objęte wyłącznie związki sportowe oraz kluby sportowe uczestniczące we współzawodnictwie organizowanym przez polski związek sportowy. Oznacza to, że w obecnym brzmieniu ustawy obowiązek ten nie dotyczy klubów i zajęć w zakresie sportu prowadzonych poza współzawodnictwem sportowym organizowanym przez polski związek sportowy (w tym np. licznych szkół sztuk walki), co jest równoznaczne z faktem, że nie zostaną one również objęte projektowanymi zmianami.

Projektowana regulacja uchyla wymogi kwalifikacyjne dotyczące zawodów trenera i instruktora sportu. Zgodnie z ustawą o sporcie trenerem lub instruktorem sportu mogła zostać osoba, która ukończyła specjalistyczny kurs w danym sporcie i zdała egzamin końcowy lub ukończyła studia wyższe w obszarze kształcenia umożliwiającym uzyskanie specjalistycznej wiedzy i umiejętności trenerskich lub instruktorskich, posiadała wykształcenie na poziomie co najmniej średnim (instruktor sportu) lub co najmniej świadectwo dojrzałości (trener). Ustanowienie barier wykonywania zawodu trenera oraz instruktora sportu na podstawie obowiązujących obecnie przepisów ustawy o sporcie nie spełnia kryterium ochrony interesu publicznego. Jest natomiast ograniczeniem konkurencji i zbędnym utrudnieniem dla kandydatów do tych zawodów.

Projektowana ustawa określa, iż trenerem lub instruktorem sportu w sportach, w których działają polskie związki sportowe, może być osoba, która ukończyła 18 lat, posiada co najmniej wykształcenie średnie, wykonuje zadania trenera lub instruktora sportu, określone w dalszych postanowieniach ustawy, posiada wiedzę, doświadczenie i umiejętności do wykonywania zadań trenera lub instruktora sportu oraz nie była skazana za przestępstwa enumeratywnie wymienione w art. 41 ustawy o sporcie. Do zadań trenera lub instruktora sportu należy zaś prowadzenie zorganizowanych zajęć w zakresie sportu w związku sportowym oraz

w klubie sportowym uczestniczącym we współzawodnictwie organizowanym przez polski związek sportowy oraz przekazywanie aktualnej wiedzy teoretycznej i praktycznej z zakresu treningu sportowego i współzawodnictwa sportowego w danym sporcie.

Projektowane rozwiązania spowodują, że dostęp do zawodów trenera oraz instruktora sportu będzie łatwiejszy. Zredukują również obciążenia administracyjne przez likwidację procedury ubiegania się o uzyskanie zgody ministra właściwego do spraw kultury fizycznej na prowadzenie specjalistycznych kursów trenerów i instruktorów sportu. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie, uchylonymi projektowaną regulacją, prowadzenie tych kursów wymagało uzyskania zgody ministra właściwego do spraw kultury fizycznej. W celu zwiększenia bezpieczeństwa osób uczestniczących w różnego rodzaju aktywności sportowej do projektu ustawy wprowadzono w tym zakresie obowiązkowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej trenerów, instruktorów sportu lub podmiotów zatrudniających wyżej wymienione osoby.

Ze zmianami w ustawie o sporcie związana jest zmiana w ustawie z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych. Ma ona charakter dostosowawczy, wynikający z rezygnacji z wymogów posiadania określonych, ustawowych kwalifikacji zawodowych trenera oraz instruktora sportu.

Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami

Zawody: instruktor nauki jazdy, egzaminator osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdem i osób poddawanych kontrolnemu sprawdzaniu kwalifikacji

Przedmiotowa zmiana ma na celu zniesienie wymogu wykształcenia (dotychczas obowiązywał wymóg co najmniej średniego wykształcenia) w odniesieniu do instruktorów nauki jazdy oraz skrócenie okresu posiadania prawa jazdy wymaganego od instruktora uprawnionego do ubiegania się o uzyskanie uprawnienia do kierowania określoną kategorią pojazdów. Przedmiotowa zmiana wynika z faktu, iż dyrektywa 2006/126/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie praw jazdy nie określa wymogów dotyczących instruktora nauki jazdy, pozostawiając tym samym możliwość swobodnego decydowania o kryteriach dopuszczenia do wykonywania zawodu przez ustawodawcę krajowego.

W związku z powyższym, dla zawodu instruktora określono minimalne wymagania niezbędne do odpowiedzialnego, bezpiecznego i efektywnego prowadzenia nauki jazdy osób ubiegających się o uprawnienie do kierowania pojazdami. Przyjęto założenie, że nie jest niezbędnym wymogiem legitymowanie się przez instruktora nauki jazdy wykształceniem średnim, gdyż takie wykształcenie nie wpływa na jakość szkolenia przyszłych kierowców. Szkolenie kierowców w aspekcie praktycznym opiera się przede wszystkim na umiejętnościach i doświadczeniu zawodowym instruktora zdobytych w związku z samodzielnym prowadzeniem przez niego pojazdów, a przede wszystkim podczas praktycznego szkolenia i pracy z kandydatami na kierowców. Wydaje się więc w pełni uzasadnione otwarcie tego zawodu dla kierowców zawodowych posiadających np. wykształcenie zawodowe, zwłaszcza że i tak będą oni w dalszym ciągu zobowiązani do zdania stosownego egzaminu.

Analogiczne zmiany dotyczą także zawodu egzaminatora. Załącznik nr IV do dyrektywy 2006/126/WE, określający minimalne standardy obowiązujące osoby przeprowadzające praktyczne egzaminy z kierowania pojazdem, w pkt 2 reguluje ogólne warunki stawiane egzaminatorom. Istnieje w nim rozróżnienie na osoby przeprowadzające egzamin na prawo jazdy kategorii B oraz osoby przeprowadzające egzamin na prawo jazdy innych kategorii. Natomiast nie ma analogicznego rozróżnienia na gruncie obowiązującego obecnie polskiego prawa, co skutkuje m. in. tym, że egzaminator musi legitymować się co najmniej 6-letnim okresem posiadania prawa jazdy kategorii B, podczas gdy w załączniku nr IV w pkt 2.1 lit. a wskazano jedynie okres 3 lat. Ponadto w załączniku nr IV w pkt 2.1 lit. d oraz w pkt 2.2 lit. d przez odesłanie do decyzji Rady 85/368/EWG z dnia 16 lipca 1985 r. w sprawie porównywania kwalifikacji wynikających z kształcenia zawodowego między państwami członkowskimi Wspólnoty Europejskiej, określono wykształcenie zawodowe egzaminatorów na poziomie 3. Załącznik do ww. decyzji stanowi, że na poziomie 3 nie jest wymagane nawet wykształcenie średnie, a wykształcenie wyższe to poziom 5. Dlatego też, w celu zlikwidowania nadregulacji, ustawa przewiduje wprowadzenie zamiast wykształcenia wyższego jedynie wykształcenia średniego oraz skraca okres posiadania prawa jazdy kategorii B.

W związku z powyższym, dla zawodu egzaminatora określono minimalne wymagania zgodnie z ww. dyrektywą 2006/126/WE.

Ze zmianami w ustawie o kierujących pojazdami związana jest nowelizacja ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym. Przedmiotowa ustawa obecnie reguluje status instruktora nauki jazdy i egzaminatora, jednakże z dniem 19 stycznia 2013 r. przestanie obowiązywać. Ustawodawca dąży jednak do wprowadzenia jak najszybszych zmian o charakterze deregulacyjnym w obowiązujących prawie, co czyni zasadnym podjęcie stosownych zmian legislacyjnych.

***

W wyniku proponowanych zmian odpowiedzialność za standard wykonywania wspomnianych zawodów spoczywać będzie na pracodawcy, a nie na organach administracji publicznej, których kompetencje w tej dziedzinie są rozwiązaniem archaicznym, a zarazem kosztownym.

Uznawanie kwalifikacji zawodowych w Unii Europejskiej

W kontekście wpływu proponowanych zmian na możliwość wykonywania zawodu w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej należy podkreślić, że deregulacja zawodów objętych projektem ustawy nie ograniczy wolności świadczenia usług transgranicznych. Warunkiem korzystania z tej swobody jest prowadzenie działalności w państwie siedziby w sposób zgodny z prawem oraz brak prawomocnie orzeczonego zakazu lub ograniczenia w wykonywaniu zawodu.

Działalność w zakresie świadczenia usług transgranicznych, mająca charakter okazjonalny i tymczasowy, regulowana jest w Unii Europejskiej bardzo liberalnie. Odnoszą się do niej przepisy m.in. dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym (Dz. Urz. EU 2006 L 371/36) oraz dyrektywy 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych (Dz. Urz. EU L 255 z 30.09.2005, z późn. zm, str. 22).

Zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 16 dyrektywy z dnia 12 grudnia 2006 r. państwa zobowiązane są do uznania prawa usługodawców do świadczenia usług w państwie członkowskim innym niż to, w którym prowadzą przedsiębiorstwo, oraz zapewnienia możliwości swobodnego podjęcia i prowadzenia działalności na swoim terytorium. Świadczenie usług ma miejsce tylko w razie przeniesienia się usługodawcy na terytorium państwa przyjmującego

w celu tymczasowego i okazjonalnego wykonywania zawodu. Element czasowy stanowi podstawowe kryterium pozwalające na odróżnienie świadczenia usług transgranicznych od stałego wykonywania danego zawodu.

Dyrektywa z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych sankcjonuje wspólnotowe rozróżnienie pomiędzy prowadzeniem działalności stałej w ramach swobody przedsiębiorczości a świadczeniem usług. Podkreślić należy, że dotyczy ona zniesienia barier związanych jedynie z kwalifikacjami zawodowymi, a jej postanowienia pozostają bez wpływu na zakres innych dozwolonych ograniczeń, które mogą być nakładane przez poszczególne państwa na usługodawców świadczących usługi transgraniczne.

Do osoby, która posiada prawo wykonywania zawodu w jednym z państw członkowskich Unii Europejskiej (państwo siedziby), w razie przeniesienia się do innego państwa (przyjmującego) w celu tymczasowego i okazjonalnego wykonywania zawodu znajduje zastosowanie uproszczona procedura. Co do zasady w stosunku do niej nie znajdują zastosowania przepisy stosowane w przypadku osób zamierzających w sposób stały i ciągły wykonywać zawód na terytorium tego państwa. Państwa członkowskie nie mogą ograniczać swobodnego świadczenia usług poprzez nakładanie dodatkowych wymogów dotyczących kwalifikacji zawodowych, o ile dana osoba prowadzi zgodnie z prawem działalność w państwie siedziby. Oznacza to, że prowadzący stałą działalność w innym państwie może korzystać z tej swobody bez konieczności uzyskiwania stosownych zezwoleń, dokonywania dodatkowej rejestracji czy też poddania się procedurze uznania kwalifikacji. Uproszczone przepisy dyrektywy 2005/36/WE dotyczące kwalifikacji zawodowych mają zastosowanie do wszystkich objętych nią zawodów, zarówno w przypadku osób pracujących na własny rachunek, jak i wobec pracowników najemnych.

Podkreślić należy, że zarówno w przypadku czasowego wykonywania zawodu w formie świadczenia usług, jak i prowadzenia stałej praktyki, usługodawca jest zobowiązany do przestrzegania obowiązujących w państwie przyjmującym zasad wykonywania zawodu, w tym w szczególności dotyczących etyki zawodowej. Usługodawca, który świadczy usługi na terenie państwa przyjmującego, podlega obowiązującym w nim przepisom dotyczącym wykonywania zawodu, mającym charakter zawodowy, ustawowy lub administracyjny, które regulują kwestie bezpośrednio związane z kwalifikacjami zawodowymi, takie jak definicja zawodu, używanie

tytułów zawodowych, związane z ochroną i bezpieczeństwem konsumentów, jak również przepisom dyscyplinarnym.

***

Wprowadzane przedmiotowym projektem ustawy zmiany w omówionych wyżej poszczególnych ustawach wymuszają wprowadzenie szeregu przepisów przejściowych, które odnoszą się do:

1) zachowania w mocy, przez określony czas, dotychczasowych przepisów wykonawczych wydanych do ustaw zmienianych niniejszą ustawą;
2) zachowania w mocy uprawnień i kwalifikacji uprawniających do wykonywania określonych funkcji i zawodów, zdobytych na podstawie dotychczasowych przepisów;
3) przeprowadzenia egzaminów adwokackiego, radcowskiego i notarialnego w latach 2013 – 2015 r.;
4) wszczętych i niezakończonych postępowań z tytułu odpowiedzialności zawodowej zarządców nieruchomości oraz pośredników w obrocie nieruchomościami oraz zasad dokonywania wpisów do odpowiednich rejestrów osób, które na podstawie dotychczasowych przepisów zostały ukarane odpowiednimi karami dyscyplinarnymi;
5) kosztów prowadzenia ponoszonych przez Skarb Państwa postępowań dyscyplinarnych. Na koszty składają się m.in. wynagrodzenia dla członków komisji odpowiedzialności zawodowej oraz zwrot kosztów podróży. Tym samym konieczne jest wprowadzenie przepisu umożliwiającego Ministerstwu Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej uregulowanie kwestii finansowych z zakresu postępowań wyjaśniających w 2014 r. Szacuje się, że okres 3 miesięcy będzie wystarczający do wypłaty wszystkich należności członkom Komisji.
6) dokonywania wpisów do centralnych rejestrów pośredników w obrocie nieruchomościami oraz zarządców nieruchomości, osób które do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy uzyskały licencje zawodowe w obu powyższych zakresach;
7) zamknięcia prowadzonych dotychczas rejestrów pośredników w obrocie nieruchomościami oraz zarządców nieruchomości;

8) do dokonywania wpisów na listy kwalifikowanych pracowników ochrony lub zabezpieczenia technicznego osób, które posiadają w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy stosowne licencje zawodowe;
9) postępowań w sprawach nadania uprawnień przewodnika górskiego oraz powołania na stanowisko komornika wszczętych i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy;
10) czasu trwania stażu urzędniczego rozpoczętego przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy;
11) utraty mocy wpisów do rejestrów organizatorów szkoleń dla przewodników turystycznych i pilotów wycieczek (z wyjątkiem wpisów organizatorów szkoleń dla przewodników turystycznych górskich);
12) ewidencji uprawnień przewodników turystycznych i pilotów wycieczek nadanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy;
13) zachowania przez okres 6 miesięcy prawa do dodatku do wynagrodzenia otrzymywanego przez doradcę zawodowego, pośrednika pracy, specjalistę do spraw rozwoju zawodowego, specjalistę do spraw programów, lidera klubu pracy, doradcę EURES, asystenta EURES;
14) sposobu zakończenia postępowań w sprawie nadania licencji zawodowych pośrednika pracy lub doradcy zawodowego wszczętych i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Przewiduje się, że ustawa wejdzie w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem zmian odnoszących się do ustawy – Kodeks wykroczeń, ustawy o gospodarce nieruchomościami, ustawy o ochronie osób i mienia, ustawy o usługach turystycznych oraz ustawy o usługach detektywistycznych wraz z odpowiednimi przepisami przejściowymi, które wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2014 r.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych, zatem nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r.

w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 596).

Projekt ustawy nie wymaga uzyskania opinii, dokonania konsultacji czy też uzgodnienia, o których mowa w § 12a uchwały nr 49 Rady Ministrów z dnia 19 marca 2002 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. Nr 13, poz. 221, z późn. zm.)

Zgodnie z wymogiem art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), projekt ustawy został zamieszczony na stronie podmiotowej BIP Rządowego Centrum Legislacji, a dodatkowo na stronie Ministerstwa Sprawiedliwości. Zainteresowanie pracami nad projektem przedmiotowej ustawy zgłosiły następujące podmioty: Polska Izba Pośredników Ubezpieczeniowych i Finansowych, Stowarzyszenie Pracodawców i Pracowników Firm Bukmacherskich, TELE-VAN Jerzy Spychała, Katarzyna Kałużyńska, Barbara Bieniek, Justyna Kutrzeba, Wojciech Huk, Anna Kiesell, Marta Kostyk, Monika Brylińska, Zofia Babicka-Klecor. Wykaz podmiotów wraz z formularzami zgłoszenia zainteresowania pracami, zgodnie z przepisami ustawy o działalności lobbingowej, został umieszczony na stronie BIP Ministerstwa Sprawiedliwości.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Cel wprowadzenia nowelizacji

Celem projektu ustawy jest zmiana ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów w Polsce, polegająca na częściowej lub całkowitej deregulacji niektórych zawodów w zakresie ułatwienia w ich wykonywaniu.

2. Wskazanie podmiotów, na które oddziałuje ustawa

Osoby wykonujące obecnie i planujące rozpoczęcie wykonywania zawodu, organizacje zrzeszające posiadających dane kwalifikacje, przedsiębiorcy i organy zatrudniający osoby wykonujące dany zawód, organizacje konsumentów, notariusz (dodatkowo osoby uzyskujące uprawnienia do nabycia uprawnień na podstawie stażu wykonywania innej działalności), komornik (dodatkowo osoby uzyskujące uprawnienia do nabycia uprawnień na podstawie stażu wykonywania innej działalności), syndyk (dodatkowo osoby uzyskujące uprawnienia do nabycia uprawnień na podstawie stażu wykonywania innej działalności), adwokat (dodatkowo osoby uzyskujące uprawnienia do nabycia uprawnień na podstawie stażu wykonywania innej działalności), radca prawny (dodatkowo osoby uzyskujące uprawnienia do nabycia uprawnień na podstawie stażu wykonywania innej działalności), urzędnik sądowy i prokuratury, pośrednik w obrocie nieruchomościami (dodatkowo osoby wykonujące czynności licencjonowanych agentów), zarządca nieruchomości (dodatkowo osoby wykonujące czynności licencjonowanych agentów), pośrednik pracy, doradca zawodowy, specjalista ds. rozwoju zawodowego, specjalista ds. programów, lider klubów pracy, doradca EURES, asystent EURES, geodeta w zakresie geodezyjnych pomiarów podstawowych, geodeta w zakresie redakcji map, geodeta w zakresie fotogrametrii i teledetekcji, pracownik ochrony fizycznej I stopnia, pracownik ochrony fizycznej II stopnia, pracownik zabezpieczenia technicznego I stopnia, pracownik zabezpieczenia technicznego II stopnia, detektyw, trener I klasy, trener II klasy, trener klasy mistrzowskiej, instruktor sportu, przewodnik turystyczny miejski, przewodnik turystyczny terenowy, przewodnik turystyczny górski, międzynarodowy przewodnik wysokogórski, międzynarodowy

pilot wycieczek, bibliotekarz, egzaminator osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdem, instruktor nauki jazdy.

3. Konsultacje społeczne

Organizacje zgłoszone do konsultacji społecznych: Forum Związków Zawodowych, Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych, Business Centre Club, Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej, Krajowa Izba Gospodarcza, Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych Lewiatan, Komisja Krajowa Wolnego Związku Zawodowego „Sierpień 80”, Zarząd Krajowy Wolnego Związku Zawodowego „Sierpień 80”, Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność 80”, Związek Zawodowy „Kontra”, Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność”, Rada Szkolnictwa Wyższego i Nauki Związku Nauczycielstwa Polskiego, Związek Rzemiosła Polskiego, Parlament Studentów RP, Zrzeszenie Studentów Polskich, Niezależne Zrzeszenie Studentów, Konferencja Episkopatu Polski, Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego, Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego, Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Sekretariat Górnictwa i Energetyki, Sekcja Krajowa Geologiczno-Wiertnicza, Związek Zawodowy Górników w Polsce, Związek Zawodowy Ratowników Górniczych w Polsce, Związek Zawodowy Pracowników Przemysłu Miedziowego, Związek Zawodowy Pracowników Dołowych, Związek Zawodowy Maszynistów Wyciągowych Kopalń w Polsce, Porozumienie Związków Zawodowych Górnictwa, Związek Zawodowy Pracowników Zakładów Przeróbki Mechanicznej Węgla w Polsce „Przeróbka”, Związek Zawodowy Jedności Górniczej, Związek Zawodowy Pracowników Technicznych i Administracji „Dozór” KGHM Polska Miedź S.A., Federacja Związków Zawodowych Górnictwa Węgla Brunatnego, Ogólnopolski Związek Zawodowy Górnictwa Naftowego i Gazownictwa, Porozumienie Związków Zawodowych

„KADRA”, Polskie Towarzystwo Legislacji, Stowarzyszenie Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej, Krajowa Rada Komornicza, Stowarzyszenie Syndyków Polskich, Krajowa Izba Syndyków, Krajowa Rada Notarialna, Krajowa Rada Radców Prawnych, Naczelna Rada Adwokacka, Stowarzyszenie Sędziów Polskich „Iustitia”, Stowarzyszenie Sędziów „Themis”, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Referendarzy Sądowych, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Asystentów Sędziów, Związek Zawodowy Pracowników Wymiaru Sprawiedliwości Rzeczypospolitej Polskiej, NSZZ Pracowników Wymiaru Sprawiedliwości Rzeczypospolitej Polskiej, Międzyzakładowa Organizacja Związkowa NSZZ „Solidarność” Pracowników Sądownictwa, Związek Zawodowy Prokuratorów i Pracowników Prokuratury RP, Stowarzyszenie Prokuratorów „Ad Vocem”, Stowarzyszenie Prokuratorów RP – Biuro Zarządu Głównego, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Zawodowych Mediatorów, Wyższa Szkoła Gospodarowania Nieruchomościami w Warszawie – Wydział Ekonomii, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie – Katedra Inwestycji i Nieruchomości, Uniwersytet Śląski w Katowicach – Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie – Wydział Geodezji i Gospodarki Przestrzennej, Uniwersytet Łódzki – Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny, Katedra Inwestycji Nieruchomości, Politechnika Warszawska – Wydział Geodezji i Kartografii oraz Wydział Budownictwa, Uniwersytet Gdański – Wydział Zarządzania, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie – Wydział Ekonomii i Stosunków Międzynarodowych, Polska Izba Rzeczoznawstwa Majątkowego, Ogólnopolska Izba Gospodarki Nieruchomościami, Konfederacja Budownictwa i Nieruchomości, Polska Konfederacja Rynku Nieruchomości, Krajowa Izba Gospodarcza Komitet ds. Nieruchomości, Polska Federacja Stowarzyszeń Rzeczoznawców Majątkowych, Polska Federacja Rynku Nieruchomości, Polska Federacja Organizacji Zarządców i Administratorów Nieruchomości, Polska Federacja Stowarzyszeń Zawodów Nieruchomościowych, Polska Federacja Zarządców Nieruchomości, Federacja Gospodarki Nieruchomościami, Federacja Porozumienie Polskiego Rynku Nieruchomości, Polskie Towarzystwo Rzeczoznawców Majątkowych, Stowarzyszenie Ekspertów i Doradców Rynku Nieruchomości „POLONIA”, Polskie Stowarzyszenie Doradców Rynku Nieruchomości, Północno-Wschodnie Stowarzyszenie Rzeczoznawców Majątkowych, Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych, Związek Rzemiosła Polskiego, Związek Powiatów Polskich, Związek Polskich Armatorów Śródlądowych, Odratrans S.A., Technikum żeglugi śródlądowej w Nakle n/Notecią, Technikum żeglugi śródlądowej w Kędzierzynie-Koźlu, Akademia Morska w Gdyni, Akademia Morska w Szczecinie, Geodezyjna Izba Gospodarcza, Stowarzyszenie

Geodetów Polskich, Stowarzyszenie Kartografów Polskich, Krajowy Związek Pracodawców Firm Geodezyjno-Kartograficznych, Polska Izba Ochrony Osób i Mienia, Polski Związek Pracodawców „Ochrona”, Polska Izba Systemów Alarmowych, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Zabezpieczeń Technicznych i Zarządzania Bezpieczeństwem „POLALARM”, Ogólnopolski Związek Zawodowy Pracowników Ochrony, Polskie Stowarzyszenie Licencjonowanych Detektywów, Stowarzyszenie Detektywów Polskich, Aeroklub Polski, Polski Związek Akrobatyki Sportowej, Polski Związek Alpinizmu, Polski Związek Badmintona, Polski Związek Baseballu i Softballu, Polski Związek Biathlonu, Polski Związek Bilardowy, Polski Związek Bokserski, Polski Związek Brydża Sportowego, Polski Związek Curlingu, Polski Związek Gimnastyczny, Polski Związek Golfa, Polski Związek Hokeja na Lodzie, Polski Związek Hokeja na Trawie, Polski Związek Jeździecki, Polski Związek Judo, Polski Związek Ju-Jitsu, Polski Związek Kajakowy, Polski Związek Karate, Polski Związek Karate Fudokan, Polski Związek Karate Tradycyjnego, Polski Związek Kendo, Polski Związek Kick-boxingu, Polski Związek Kolarski, Polski Związek Koszykówki, Polski Związek Kręglarski, Polski Związek Kulturystyki, Fitness i Trójboju Siłowego, Polski Związek Lekkiej Atletyki, Polski Związek Łuczniczy, Polski Związek Łyżwiarstwa Figurowego, Polski Związek Łyżwiarstwa Szybkiego, Polski Związek Motorowodny i Narciarstwa Wodnego, Polski Związek Motorowy, Polski Związek Narciarski, Polski Związek Orientacji Sportowej, Polski Związek Pięcioboju Nowoczesnego, Polski Związek Piłki Nożnej, Polski Związek Piłki Siatkowej, Polski Związek Płetwonurkowania, Polski Związek Pływacki, Polski Związek Podnoszenia Ciężarów, Polski Związek Radioorientacji Sportowej, Polski Związek Rugby, Polski Związek Skibobowy, Polski Związek Snookera i Bilarda Angielskiego, Polski Związek Snowboardu, Polski Związek Sportów Saneczkowych, Polski Związek Sportów Wrotkarskich, Polski Związek Sportu Psich Zaprzęgów, Polski Związek Strzelectwa Sportowego, Polski Związek Sumo, Polski Związek Szachowy, Polski Związek Szermierczy, Polski Związek Taekwon-do, Polski Związek Taekwondo Olimpijskiego, Polski Związek Tańca Sportowego, Polski Związek Tenisa Stołowego, Polski Związek Tenisowy, Polski Związek Towarzystw Wioślarskich, Polski Związek Triatlonu, Polski Związek Unihokeja, Polski Związek Warcabowy, Polski Związek Wędkarski, Polski Związek Wushu, Polski Związek Zapaśniczy, Polski Związek Żeglarski, Związek Piłki Ręcznej w Polsce, Polski Komitet Olimpijski, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie, Akademia Wychowania Fizycznego w Krakowie, Akademia Wychowania Fizycznego w Poznaniu, Akademia Wychowania Fizycznego we Wrocławiu, Akademia

Wychowania Fizycznego i Sportu w Gdańsku, Akademia Wychowania Fizycznego w Katowicach, Instytut Sportu, Związek Województw Rzeczypospolitej Polskiej, Związek Miast Polskich, Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej, Unia Metropolii Polskich, Unia Miasteczek Polskich, Związek Powiatów Polskich, Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze, Polska Federacja Pilotażu i Przewodnictwa, Centrum Przewodnictwa Tatrzańskiego, Polskie Towarzystwo Tatrzańskie, Organizacja Turystyczna „Szlak Jagielloński", Porozumienie Stowarzyszeń Przewodnickich w Krakowie, Polskie Stowarzyszenie Przewodników Wysokogórskich, Wielkopolskie Stowarzyszenie Przewodników Turystycznych, Dolnośląskie Stowarzyszenie Pilotów Wycieczek Zagranicznych, Stowarzyszenie Pilotów i Przewodników Turystyki Kulturowej, Stowarzyszenie Przewodników Turystycznych w Krakowie, Izba Gospodarcza Hotelarstwa Polskiego, Polska Izba Hotelarstwa, Polska Federacja Turystyki Wiejskiej „Gospodarstwa Gościnne", Fundacja „Polish Prestige Hotels", Stowarzyszenie Zarządców Obiektów Rekreacyjno-Turystycznych SZORT, Małopolska Izba Hotelarska Gremium, Stowarzyszenie „Konferencje i Kongresy w Polsce", Polska Federacja Campingu i Caravaningu, Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze, Polskie Towarzystwo Schronisk Młodzieżowych, Polska Izba Turystyki Młodzieżowej, Polska Izba Turystyki, Polskie Stacje Narciarskie i Turystyczne, Stowarzyszenie Gmin Uzdrowiskowych RP, Polskie Stowarzyszenie Turystyki, Forum Turystyki Regionów, Forum Regionalnych Organizacji Turystycznych, Izba Turystyki RP, Unia Uzdrowisk Polskich, Warszawska Izba Turystyki, Polski Związek Organizatorów Turystyki, Polskie Stowarzyszenie Pilotów Wycieczek Zagranicznych w Warszawie, Warszawskie Stowarzyszenie Przewodników im. Adama Jarzębskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego – Departament Promocji i Turystyki, Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego – Departament Infrastruktury Społecznej, Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego – Departament Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego – Departament Turystyki, Sportu i Promocji, Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego – Departament Kultury, Promocji i Turystyki, Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego – Departament Kultury, Sportu i Turystyki, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego – Departament Promocji, Turystyki i Sportu, Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego – Departament Edukacji, Sportu i Turystyki, Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego – Departament Turystyki, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego – Wydział Turystyki i Sportu, Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego – Departament Promocji,

Edukacji, Kultury, Sportu i Turystyki, Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego – Departament Turystyki, Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego – Departament Sportu i Turystyki, Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego – Wydział Turystyki, Gospodarki i Promocji, Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego – Departament Spraw Społecznych, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego – Departament Rozwoju Przedsiębiorczości, B.P. Guide Sernice, Warszawski Oddział Przewodników WOP PTTK, Biura Podróży „ORION", B.P. „TRAKT", BP Furnel Travel, Uczelnia Warszawska im. Marii Skłodowskiej-Curie, Oddział Miejski – PTTK Radom, EDUSTAR Centrum Szkoleń i Doradztwa, Wyższa Szkoła Turystyki i Hotelarstwa, PTTK Oddział Gdańsk, PTTK Oddział Gdynia, Pomorskie Centrum Pilotażu i Przewodnictwa, PTTK Oddział Słupsk, Spółdzielnia Pracy OŚWIATA – Ośrodek Kształcenia i Turystyki, Dolnośląskie Stowarzyszenie Pilotów Wycieczek Zagranicznych, Poznański Travel Biuro Turystyczne Andrzej Poznański, PTTK Oddział Wrocławski, Porozumienie Oddziałów PTTK Województwa Dolnośląskiego, PTTK Oddział Sudety Zachodnie, Edward Hruszowiec WIELKA UCIECZKA, Bartłomiej Krygicz GEODA, JAGATOUR H. Prus, G. Prus, S. Prus, A. Świetlik-Prus, Oddział Miejski PTTK w Lublinie, Biuro Podróży i Turystyki „Almatur" Sp. z o.o., Ośrodek Kształcenia i Doskonalenia Oświatowców Polskich Oddział Terenowy, Wyższa Szkoła Społeczno-Przyrodnicza w Lublinie, Państwowa Szkoła Wyższa im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej, Studenckie Koło Przewodników Beskidzkich – Stowarzyszenie w Rzeszowie, Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze – oddział w Rzeszowie, Biuro Turystyczne Logostour w Rzeszowie, Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze – oddział w Sanoku, Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze – oddział w Przemyślu, Uniwersytet Rzeszowski Wydział Wychowania Fizycznego, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Krośnie, Państwowa Wyższa Szkoła Ekonomiczno-Techniczna w Jarosławiu, Państwowa Wyższa Szkoła Wschodnioeuropejska, Instytut Historii w Przemyślu, Oddział Akademicki PTTK przy Akademii Techniczno-Humanistycznej, Śląska Izba Turystyki, Górnośląski Oddział Polskiego Towarzystwa Turystyczno- Krajoznawczego, Index – Biuro Podróży Wojciech Więcek, Spółka Komandytowa, MMK Biuro Handlowo-Usługowe, PTTK Oddział Chorzów, PTTK Oddział Międzyuczelniany, Przedsiębiorstwo Wielobranżowe, Biuro Podróży „Poland Travel" Piotr Wiktorko, Wyższa Szkoła Turystyki i Hotelarstwa, Biuro Turystyki ZNP LogosTour Sp. z o. o. Oddział Olsztyński, Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze, Oddział Ziemi Elbląskiej w Elblągu, Centrum Szkolenia Zawodowego UNIWERS, Oddział Warmińsko-Mazurski

Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego w Olsztynie, Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze, Oddział Ziemi Elbląskiej w Elblągu, Towarzystwo Przyjaciół Łodzi, Wyższa Szkoła Studiów Międzynarodowych w Łodzi, Stowarzyszenie Pilotów Wycieczek w Łodzi, Regionalna Agencja Turystyki – Grand Tour, Filia Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim na kierunku Turystyka i Rekreacja, Wyższa Szkoła Turystyki i Hotelarstwa w Łodzi, Akademia Humanistyczno-Ekonomiczna w Łodzi, Instytut Geografii Miast i Turyzmu Uniwersytetu Łódzkiego, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 w Łodzi, Agencja Turystyczna „Nowator" s.j. Czesław Mirosław Płoński, Łucja Płońska, PTTK Oddział w Suwałkach, PTTK Regionalny Oddział w Białymstoku, Centrum Edukacji Edusfera.pl Krzysztof Matys, Zachodniopomorska Agencja Rozwoju Turystyki Sp. z o. o., Oddział Regionalny Towarzystwa Wiedzy Powszechnej, Uniwersytet Szczeciński, Wyższa Szkoła Ekonomiczno-Turystyczna, PTTK Oddział im. Jana Frankowskiego, Przedsiębiorstwo Upowszechniania Postępu Technicznego i Organizacji „ATUT" Sp. z o.o. Biuro Turystyki „ATUT", Stowarzyszenie Pilotów Wycieczek, Koło Przewodników im. Marcelego Mottego przy Oddziale Poznańskim PTTK, Kultour.pl Organizator Turystyki Kulturowej i Edukacyjnej Armin Mikos, Oddział Zielonogórski PTTK, Oddział PTTK „Powiatu Żarskiego", Lubuska Szkoła Pedagogiczno-Krajoznawcza, Lubuskie Stowarzyszenie Przewodników Turystycznych „Przewodnik Lubuski", Centrum Kształcenia Ustawicznego i Praktycznego, Ogólnopolska Sieć Szkół Policealnych AWANGARDA, Ligia Pawelec, PTTK Oddział Świętokrzyski w Kielcach, Ośrodek Wspierania Przedsiębiorczości w Kielcach, Wszechnica Świętokrzyska, Biuro Usług Turystycznych ADALBERT, PTTK Oddział im. A. Patkowskiego w Sandomierzu, Wyższa Szkoła Ekonomii i Prawa w Kielcach, Biuro Turystyczno-Usługowe „Horyzont", Eliza Silniewicz Oświata Ośrodek Szkoleniowy Oświata Travel, Instytut Turystyki Krajów Biblijnych Wyższej Szkoły Teologiczno-Humanistycznej w Podkowie Leśnej Punkt Konsultacyjny w Nysie, Marek Skrzydło Biuro Turystyczno-Marketingowe „Marek", Opolska Regionalna Organizacja Turystyczna, Agencja Usług Przewodnickich i Turystycznych „RENESANS", Akademickie Koło Przewodników Tatrzańskich w Krakowie Przy Oddziale Akademickim PTTK, Artur Ragan prowadzący działalność pod nazwą Studenckie Biuro Turystyczne Gaudeamus, Biuro Podróży „Hubertus Tour", Centrum Szkolenia „Atut", Krakowska Izba Turystyki, Przemysław Borowski prowadzący działalność pod nazwą S.A.S. TRAVEL Przemysław Borowski, PTTK – Oddział Krakowski im. Ks. Karola Wojtyły, Stowarzyszenie Oświatowe „ZAMEK KRÓLEWSKI W KRAKOWIE", Stowarzyszenie Przewodników Tatrzańskich im. Klemensa Bachledy

w Zakopanem, Studenckie Koło Przewodników Górskich przy Oddziale Akademickim PTTK, Dolnośląska Organizacja Turystyczna, Kujawsko-Pomorska Organizacja Turystyczna, Lubelska Regionalna Organizacja Turystyczna, Lubuska Regionalna Organizacja Turystyczna, Małopolska Organizacja Turystyczna, Mazowiecka Regionalna Organizacja Turystyczna, Opolska Regionalna Organizacja Turystyczna, Podkarpacka Regionalna Organizacja Turystyczna, Podlaska Regionalna Organizacja Turystyczna, Pomorska Regionalna Organizacja Turystyczna, Regionalna Organizacja Turystyczna Województwa Łódzkiego, Regionalna Organizacja Turystyczna Województwa Świętokrzyskiego, Śląska Organizacja Turystyczna, Warmińsko-Mazurska Regionalna Organizacja Turystyczna, Wielkopolska Organizacja Turystyczna, Zachodniopomorska Regionalna Organizacja Turystyczna, Babiogórski Park Narodowy, Białowieski Park Narodowy, Biebrzański Park Narodowy, Bieszczadzki Park Narodowy, Park Narodowy Bory Tucholskie, Drawieński Park Narodowy, Gorczański Park Narodowy, Park Narodowy Gór Stołowych, Kampinoski Park Narodowy, Karkonoski Park Narodowy, Magurski Park Narodowy, Narwiański Park Narodowy, Ojcowski Park Narodowy, Pieniński Park Narodowy, Poleski Park Narodowy, Roztoczański Park Narodowy, Słowiński Park Narodowy, Świętokrzyski Park Narodowy, Tatrzański Park Narodowy, Park Narodowy Ujście Warty, Wielkopolski Park Narodowy, Wigierski Park Narodowy, Woliński Park Narodowy, Federacja Konsumentów, Stowarzyszenie Konsumentów Polskich, Europejskie Centrum Konsumenckie, Stowarzyszenie Gmin Górniczych w Polsce, Związek Gmin Zagłębia Miedziowego, Forum Przemysłu Wydobywczego, Porozumienie Pracodawców Przemysłu Wydobywczego (Związku Pracodawców Górnictwa Węgla Kamiennego), Związek Pracodawców Polska Miedź, Polskie Stowarzyszenie Górnictwa Solnego, Związek Pracodawców Porozumienie Producentów Węgla Brunatnego, Polski Związek Producentów Kruszyw, Stowarzyszenie Kopalń Odkrywkowych, Stowarzyszenie Producentów Cementu, Regionalne Stowarzyszenia Przedsiębiorców Wydobywających Kopaliny Pospolite, Stowarzyszenie Kierowników Ruchu Zakładów Górniczych, Krajowy Związek Pracodawców Branży Geologicznej, Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich, Konferencja Rektorów Polskich Uczelni Technicznych, Konferencja Rektorów Publicznych Szkół Zawodowych, Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie, Politechnika Śląska, Politechnika Wrocławska, Uniwersytet Śląski – Wydział Nauk o Ziemi, Uczelnia Zawodowa Zagłębia Miedziowego, Główny Instytut Górnictwa, Polska Akademia Nauk – Instytut Geofizyki oraz Instytut Mechaniki Górotworu, Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Państwowy Instytut

Geologiczny – Państwowego Instytutu Badawczego, Instytut Nafty i Gazu, Instytut Techniki Górniczej KOMAG, Instytut Technik Innowacyjnych EMAG, „Poltegor-Instytut" Instytut Górnictwa Odkrywkowego, Instytut Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego, Centralna Stacja Ratownictwa Górniczego S.A. w Bytomiu, Jednostka Ratownictwa Górniczo-Hutniczego w Lubinie, Ratownicza Stacja Górnictwa Otworowego w Krakowie, Jednostka Ratownictwa Górniczego sp. z o.o. w Tarnobrzegu, Górnicza Izba Przemysłowo-Handlowa, Zarząd Główny Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Górnictwa, Stowarzyszenie Naukowo-Techniczne Inżynierów i Techników Przemysłu Naftowego i Gazowniczego, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Pracowników Służby BHP, Polskie Towarzystwo Geologiczne, Naczelna Organizacja Techniczna, Bractwo Gwarków Związku Górnośląskiego, Polska Izba Gospodarcza „Ekorozwój", Forum Odbiorców Energii Elektrycznej i Gazu, Stowarzyszenie Przemysłu Wapienniczego, Polska Akademia Nauk, Polska Akademia Umiejętności, Komitet Polityki Naukowej, Komitet Ewaluacji Jednostek Naukowych, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, Narodowe Centrum Nauki, Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Polska Komisja Akredytacyjna, Rada Główna Instytutów Badawczych, Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich, Konferencja Rektorów Zawodowych Szkół Polskich, Konferencja Rektorów Publicznych Szkół Zawodowych, Rada Młodych Naukowców, Krajowa Reprezentacja Doktorantów, Centralna Komisja do Spraw Stopni i Tytułów, Fundacja na Rzecz Nauki Polskiej, Konferencja Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich Przewodniczący Konferencji – Dyrektor Biblioteki Głównej Akademii Górniczo-Hutniczej, Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich, Polska Izba Gospodarcza Ośrodków Szkolenia Kierowców, Ogólnopolska Izba Gospodarcza Ośrodków Szkolenia Kierowców, Krajowe Stowarzyszenie Dyrektorów Wojewódzkich Ośrodków Ruchu Drogowego, Krajowe Stowarzyszenie Egzaminatorów Kandydatów na Kierowców i Kierowców, Polski Związek Motorowy – Zarząd Główny, Liga Obrony Kraju, Instytut Transportu Samochodowego, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Przewoźników Drogowych, Kierowców Zawodowych i Ośrodków Szkolących Kierowców „Kierowca.pl", Krajowa Agencja Poszanowania Energii, Stowarzyszenie Szefów Wydziałów Komunikacji, Polska Federacja Stowarzyszeń Szkół Kierowców, Niezależny Związek Zawodowy Kierowców, NSZZ Kierowców i Pracowników Zaplecza Technicznego Motoryzacji, Ogólnopolski Związek Zawodowy Pracowników Wojewódzkich Ośrodków Ruchu Drogowego, Europejskie Stowarzyszenie Studentów Prawa ELSA Poland, AEGEE Europejskie Forum Studentów Warszawa, AIESEC Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, Akademicki

Inkubator Przedsiębiorczości SGGW w Warszawie, Fundacja Studenckie Forum Business Centre Club (Biuro Zarządu), Akademickie Stowarzyszenie Katolickie „Soli Deo", IAAS Polska – SGGW Warszawa, Stowarzyszenie IAESTE Polska, Związek Młodzieży Wiejskiej „WICI", Academika Fundacja Studentów i Absolwentów AGH w Krakowie, Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości „Innowatik" Krakowskiej Szkoły Wyższej w Krakowie, Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości przy SGH, Stowarzyszenie Inicjatywa Młodych, BEST (Board of European Students of Technology), Akcja Społeczna Wolne Przewodnictwo.

W ramach przeprowadzonych konsultacji społecznych bardzo wiele wymienionych wyżej podmiotów wyraziło swoją opinię na temat przedmiotowego projektu ustawy. Ze względu na zakres i charakter tych opinii oraz uwag zostały one ujęte i omówione w tabelarycznym zestawieniu, stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszego OSR.

4. Analiza prawno-porównawcza rozwiązań stosowanych w krajach Unii Europejskiej

W związku ze wzorami dobrych praktyk (best practices) stosowanych przez organizacje odpowiedzialne za ocenę projektów regulacji[28] oraz argumentacją wielokrotnie podnoszoną w toku konsultacji społecznych, zdecydowano się przeprowadzić analizę prawno-porównawczą w zakresie regulacji dostępu do wybranych zawodów w wybranych krajach Unii Europejskiej. Ze względu na zakres i objętość opracowania zostało ono ujęte w tabelarycznym zestawieniu, stanowiącym załącznik nr 2 do niniejszego OSR.

5. Skutki społeczno-gospodarcze oraz finansowe ustawy

5.1. Wpływ na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie projektowanej regulacji może spowodować pomniejszenie wpływów z tytułu różnych opłat pobieranych w procesie dopuszczania do wykonywania zawodu. Należy jednak podkreślić, że deregulacja pozwoli także na oszczędności w wielu jednostkach administracji publicznej (związane z likwidacją komisji egzaminacyjnych, obowiązków wydawania decyzji itd.).

W związku z ograniczoną dostępnością odpowiednich danych, nie jest możliwe dokonanie

[28] Np.: przez Holenderski ACTAL.

wiarygodnej prognozy wpływu opiniowanej ustawy na sektor finansów publicznych. Można jednak stwierdzić, że w skali budżetu państwa konsekwencje proponowanych zmian będą zaniedbywalnie małe.

5.2. Wpływ na rynek pracy

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego z marca 2012 r. stopa rejestrowanego bezrobocia wyniosła 13,3%. Najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby młode, w tym 21% ogółu zarejestrowanych było w wieku do 24 lat, a kolejne 29,4% miało od 25 do 34 lat. Według danych Eurostatu ogłoszonych w styczniu 2012 r. stopa bezrobocia młodych poniżej 25 roku życia wynosiła w Polsce aż 27,7%[29]. Oczekuje się, że deregulacja dostępu do określonych zawodów doprowadzi do rozszerzenia możliwości zawodowych obywateli i prawdopodobnego spadku bezrobocia.

Z uwagi na znaczną heterogeniczność podmiotów, na które oddziałuje ustawa zdecydowano się wyróżnić 17 rynków i analizować je niezależnie.

a) Deregulacja dostępu do zawodu adwokata i radcy prawnego

Zakres proponowanych zmian

Adwokaci:

Dotychczasowe wymagania	**Postulowane zmiany**	**Korzyści dla osoby chcącej uzyskać dostęp do wykonywania danego zawodu i inne korzyści społeczne**
Ukończenie wyższych studiów prawniczych i uzyskanie tytułu magistra prawa lub zagranicznych studiów prawniczych uznanych w Rzeczypospolitej Polskiej.	Brak zmian	
Ukończenie 3-letniej aplikacji adwokackiej prowadzonej przez samorząd adwokacki.	Brak zmian	
Złożenie egzaminu adwokackiego obejmującego część testową oraz zadania z zakresu prawa karnego, cywilnego, gospodarczego	Likwidacja części testowej egzaminu adwokackiego; wprowadzenie możliwości rozwiązania zadania z zakresu	Skuteczniejsza weryfikacja przydatności do zawodu adwokata.

[29] Dane EUROSTAT dostępne w otwartej bazie pod następującym adresem internetowym: http:// epp.eurostat.ec.europa.eu.

i administracyjnego.	prawa rodzinnego; wprowadzenie zadania z zakresu zasad wykonywania zawodu.	
Uprawnieni do wpisu na listę adwokatów bez wymogu odbycia aplikacji adwokackiej i złożenia egzaminu adwokackiego: - profesorowie i doktorowie habilitowani nauk prawnych; - osoby, które co najmniej trzy lata zajmowały stanowisko radcy lub starszego radcy Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa; - osoby, które zajmowały stanowisko sędziego, prokuratora lub wykonywały zawód radcy prawnego albo notariusza; - osoby, które zdały egzamin sędziowski lub prokuratorski po dniu 1 stycznia 1991 r. oraz w okresie 5 lat przed złożeniem wniosku o wpis na listę adwokatów, łącznie przez okres co najmniej 3 lat: zajmowały stanowisko asesora sądowego, asesora prokuratorskiego, referendarza sądowego, starszego referendarza sądowego, aplikanta sądowego, aplikanta prokuratorskiego, aplikanta sądowo-prokuratorskiego, asystenta sędziego, asystenta prokuratora lub wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej przez adwokata lub radcę prawnego na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej w kancelarii adwokackiej, zespole adwokackim, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej, lub kancelarii radcy prawnego, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej; - osoby, które posiadają stopień naukowy doktora nauk prawnych oraz w okresie 5 lat przed złożeniem wniosku o wpis na listę adwokatów, łącznie przez okres co najmniej 3 lat zajmowały stanowiska j.w.	Poszerzenie możliwości uzyskania wpisu na listę adwokatów bez wymogu odbycia aplikacji adwokackiej i złożenia egzaminu adwokackiego poprzez przyznanie tego uprawnienia: - osobom, które przynajmniej przez trzy lata wykonywały zawód komornika; - osobom, które zdały egzamin sędziowski lub prokuratorski po dniu 1 stycznia 1991 r. oraz w okresie 5 lat przed złożeniem wniosku o wpis na listę adwokatów, łącznie przez okres co najmniej 3 lat zatrudnione były w Sądzie Najwyższym, Trybunale Konstytucyjnym lub w międzynarodowym organie sądowym, w szczególności w Trybunale Sprawiedliwości Unii Europejskiej lub Europejskim Trybunale Praw Człowieka i wykonywały zadania odpowiadające czynnościom asystenta sędziego lub zatrudnione były w urzędach organów władzy publicznej lub państwowych jednostkach organizacyjnych i wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane z tworzeniem projektów ustaw i rozporządzeń lub aktów prawa miejscowego; - osobom, które posiadają stopień naukowy doktora nauk prawnych oraz w okresie 5 lat przed złożeniem wniosku o wpis na listę adwokatów, łącznie przez okres co najmniej 3 lat były zatrudnione w urzędach organów władzy publicznej lub państwowych jednostkach organizacyjnych i wykonującym wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane z tworzeniem projektów ustaw i rozporządzeń lub aktów prawa miejscowego.	- zwiększenie elastyczności przepływu pomiędzy poszczególnymi zawodami prawniczymi; - zwiększenie liczby osób wykonujących zawód adwokata i konkurencji między nimi.
Uprawnieni do przystąpienia do egzaminu adwokackiego bez konieczności odbywania aplikacji: - doktorzy nauk prawnych; - osoby, które przez okres co najmniej 5 lat w okresie nie dłuższym niż 8 lat	Przyspieszenie możliwości przystąpienia do egzaminu adwokackiego oraz poszerzenie kategorii uprawnionych podmiotów poprzez: - skrócenie do 3 lat w okresie 6 lat	- przyspieszenie możliwości uzyskania zawodu adwokata przez osoby spełniające pozostałe wymogi ustawowe;

przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu zatrudnione były na stanowisku referendarza sądowego, starszego referendarza sądowego, asystenta sędziego lub asystenta prokuratora; - osoby, które po ukończeniu wyższych studiów prawniczych przez okres co najmniej 5 lat w okresie nie dłuższym niż 10 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej przez adwokata lub radcę prawnego w kancelarii adwokackiej, zespole adwokackim, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej, o których mowa w art. 4a ust. 1 ustawy - Prawo o adwokaturze, lub kancelarii radcy prawnego, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej, o których mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej; - osoby, które po ukończeniu wyższych studiów prawniczych przez okres co najmniej 5 lat w okresie nie dłuższym niż 10 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu były zatrudnione w urzędach organów władzy publicznej i wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej na rzecz tych urzędów; - osoby, które zdały egzamin sędziowski, prokuratorski lub notarialny; - osoby, które zajmują stanowisko radcy lub starszego radcy Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa.	okresów stosowania prawa wymaganych do dopuszczenia do egzaminu adwokackiego bez odbywania aplikacji adwokackiej; - przyznanie uprawnienia do przystąpienia do egzaminu adwokackiego osobom, które po ukończeniu aplikacji legislacyjnej przez okres co najmniej 3 lat w okresie nie dłuższym niż 6 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu były zatrudnione w urzędach organów władzy publicznej lub państwowych jednostkach organizacyjnych i wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane z tworzeniem projektów ustaw i rozporządzeń lub aktów prawa miejscowego; - przyznanie uprawnienia do przystąpienia do egzaminu adwokackiego osobom, które przez okres 3 lat w okresie nie dłuższym niż 6 lat zatrudnione były w Sądzie Najwyższym, Trybunale Konstytucyjnym lub w międzynarodowym organie sądowym, w szczególności w Trybunale Sprawiedliwości Unii Europejskiej lub Europejskim Trybunale Praw Człowieka i wykonywały zadania odpowiadające czynnościom asystenta sędziego; - przyznanie uprawnienia do przystąpienia do egzaminu adwokackiego osobom, które zdały egzamin komorniczy.	- zwiększenie elastyczności przepływu pomiędzy poszczególnymi zawodami prawniczymi; - zwiększenie liczby osób wykonujących zawód adwokata i konkurencji między nimi.

Radca prawny:

Dotychczasowe wymagania	**Postulowane zmiany**	**Korzyść dla osoby chcącej uzyskać dostęp do wykonywania zawodu i inne korzyści społeczne**
Ukończenie wyższych studiów prawniczych i uzyskanie tytułu magistra prawa lub zagranicznych studiów prawniczych uznanych w Rzeczypospolitej Polskiej.	Brak zmian	
Ukończenie 3-letniej aplikacji radcowskiej prowadzonej przez	Brak zmian	

samorząd radcowski.		
Złożenie egzaminu radcowskiego.	Likwidacja części testowej egzaminu radcowskiego, wprowadzenie zadania z zakresu zasad wykonywania zawodu radcy prawnego.	Skuteczniejsza weryfikacja przydatności do zawodu radcy prawnego.
Uprawnieni do wpisu na listę radców prawnych bez wymogu odbycia aplikacji radcowskiej i złożenia egzaminu radcowskiego: - profesorowie i doktorowie habilitowani nauk prawnych; - osoby, które co najmniej 3 lata zajmowały stanowisko radcy lub starszego radcy Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa; - osoby, które zajmowały stanowisko sędziego, prokuratora lub wykonywały zawód radcy prawnego albo notariusza; - osoby, które zdały egzamin sędziowski lub prokuratorski po dniu 1 stycznia 1991 r. oraz w okresie 5 lat przed złożeniem wniosku o wpis na listę adwokatów, łącznie przez okres co najmniej 3 lat: zajmowały stanowisko asesora sądowego, asesora prokuratorskiego, referendarza sądowego, starszego referendarza sądowego, aplikanta sądowego, aplikanta prokuratorskiego, aplikanta sądowo-prokuratorskiego, asystenta sędziego, asystenta prokuratora lub wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej przez adwokata lub radcę prawnego na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej w kancelarii adwokackiej, zespole adwokackim, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej, lub kancelarii radcy prawnego, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej; - osoby, które posiadają stopień naukowy doktora nauk prawnych oraz w okresie 5 lat przed złożeniem wniosku o wpis na listę adwokatów, łącznie przez okres co najmniej 3 lat zajmowały stanowiska j.w.	Poszerzenie możliwości uzyskania wpisu na listę radców prawnych bez wymogu odbycia aplikacji radcowskiej i złożenia egzaminu radcowskiego poprzez przyznanie tego uprawnienia: - osobom, które przynajmniej przez 3 lata wykonywały zawód komornika; - osobom, które zdały egzamin sędziowski lub prokuratorski po dniu 1 stycznia 1991 r. lub notarialny po dniu 22 kwietnia 1991 r. oraz w okresie 5 lat przed złożeniem wniosku o wpis na listę radców prawnych, łącznie przez okres co najmniej 3 lat: - zatrudnione były na stanowisku referendarza sądowego, starszego referendarza sądowego, asystenta prokuratora, asystenta sędziego lub zatrudnione były w Sądzie Najwyższym, Trybunale Konstytucyjnym lub w międzynarodowym organie sądowym, w szczególności w Trybunale Sprawiedliwości Unii Europejskiej lub Europejskim Trybunale Praw Człowieka i wykonywały zadania odpowiadające czynnościom asystenta sędziego; - były zatrudnione w urzędach organów władzy publicznej lub państwowych jednostkach organizacyjnych i wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane z tworzeniem projektów ustaw i rozporządzeń lub aktów prawa miejscowego; - osobom, które posiadają stopień naukowy doktora nauk prawnych oraz w okresie 5 lat przed złożeniem wniosku o wpis na listę radców prawnych, łącznie przez okres co najmniej 3 lat były zatrudnione w urzędach organów władzy publicznej lub państwowych jednostkach organizacyjnych i wykonywały	- zwiększenie elastyczności przepływu pomiędzy poszczególnymi zawodami prawniczymi; - zwiększenie liczby osób wykonujących zawód radcy prawnego i konkurencji między nimi.

	wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane z tworzeniem projektów ustaw i rozporządzeń lub aktów prawa miejscowego.	
Uprawnieni do przystąpienia do egzaminu radcowskiego bez konieczności odbywania aplikacji: - doktorzy nauk prawnych; - osoby, które przez okres co najmniej 5 lat w okresie nie dłuższym niż 8 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu zatrudnione były na stanowisku referendarza sądowego, starszego referendarza sądowego, asystenta sędziego lub asystenta prokuratora; - osoby, które po ukończeniu wyższych studiów prawniczych przez okres co najmniej 5 lat w okresie nie dłuższym niż 10 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej przez adwokata lub radcę prawnego w kancelarii adwokackiej, zespole adwokackim, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej, o których mowa w art. 4a ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r., lub kancelarii radcy prawnego, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej, o których mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej; - osoby, które po ukończeniu wyższych studiów prawniczych przez okres co najmniej 5 lat w okresie nie dłuższym niż 10 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu były zatrudnione w urzędach organów władzy publicznej i wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej na rzecz tych urzędów; - osoby, które zdały egzamin sędziowski, prokuratorski lub notarialny; - osoby, które zajmują stanowisko radcy lub starszego radcy Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa.	Przyspieszenie możliwości przystąpienia do egzaminu radcowskiego oraz poszerzenie kategorii uprawnionych podmiotów poprzez: - skrócenie do 3 lat w okresie 6 lat okresów stosowania prawa wymaganych do dopuszczenia do egzaminu radcowskiego bez odbywania aplikacji radcowskiej; - przyznanie uprawnienia do przystąpienia do egzaminu radcowskiego osobom, które po ukończeniu aplikacji legislacyjnej przez okres co najmniej 3 lat w okresie nie dłuższym niż 6 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu były zatrudnione w urzędach organów władzy publicznej lub państwowych jednostkach organizacyjnych i wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane z tworzeniem projektów ustaw i rozporządzeń lub aktów prawa miejscowego; - przyznanie uprawnienia do przystąpienia do egzaminu radcowskiego osobom, które przez okres 3 lat w okresie nie dłuższym niż 6 lat wykonywały w Sądzie Najwyższym, Trybunale Konstytucyjnym lub w międzynarodowym organie sądowym, w szczególności w Trybunale Sprawiedliwości Unii Europejskiej lub Europejskim Trybunale Praw Człowieka zadania odpowiadające czynnościom asystenta sędziego; - przyznanie uprawnienia do przystąpienia do egzaminu radcowskiego osobom, które zdały egzamin komorniczy.	- przyspieszenie możliwości uzyskania zawodu radcy prawnego przez osoby spełniające pozostałe wymogi ustawowe; - zwiększenie elastyczności przepływu pomiędzy poszczególnymi zawodami prawniczymi; - zwiększenie liczby osób wykonujących zawód adwokata i konkurencji między nimi.

Wpływ proponowanych zmian na rynek pracy

Według danych Ministerstwa Sprawiedliwości (na dzień 31 grudnia 2011 r.) liczba adwokatów w Polsce wynosiła 12 559 osób, z czego 10 246 było aktywnych zawodowo. Z kolei liczba radców prawnych wynosiła 27 531 osób, przy 20 430 aktywnych zawodowo.

Uwzględnienie liczebności obu wymienionych grup umożliwia dokonanie analizy porównawczej w obrębie państw Rady Europy. Poniższy wykres przedstawia porównanie liczby adwokatów i radców prawnych (lub ich odpowiedników w danym systemie prawnym) w wybranych krajach Rady Europy.

Liczba adwokatów i radców prawnych na 100.000 mieszkańców[30]

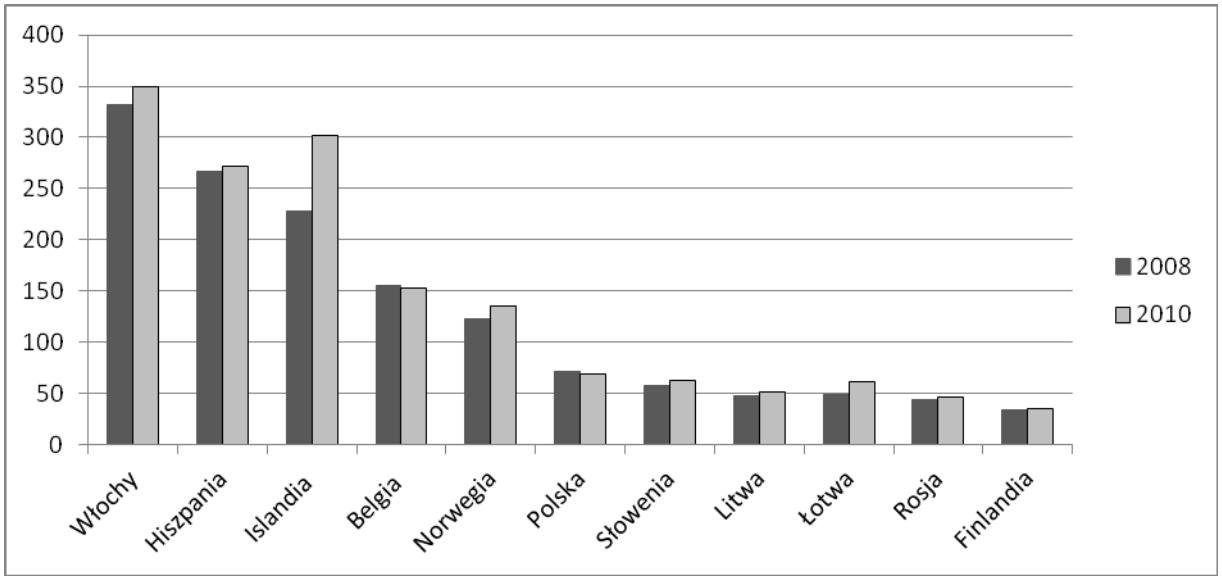

Źródło: Badanie CEPEJ, 2010; niepublikowane dane zgromadzone w ramach badania CEPEJ 2012

W następstwie podjętych przez poprzednie rządy działań zmierzających do otwarcia dostępu do zawodów adwokata i radcy prawnego, wprowadzonych w wyniku wejścia w życie ustawy z dnia 20 lutego 2009 r. o zmianie ustawy – Prawo o adwokaturze, ustawy o radcach prawnych oraz ustawy – Prawo o notariacie (Dz. U. z 2009 r. Nr 37, poz. 286), już w 2009 r. nastąpił istotny wzrost liczby osób uprawnionych do uzyskania wpisu na listy adwokatów lub radców prawnych bez konieczności odbycia właściwej aplikacji lub złożenia egzaminu. Dane statystyczne dotyczące liczby kandydatów, którzy w latach 2009 – 2011 ubiegali się o prawo wykonywania zawodu adwokata i radcy prawnego bez konieczności odbycia odpowiedniej aplikacji, przedstawione są w tabeli poniżej.

[30] Dane pochodzą z badania CEPEJ edycja 2010 (oparta na danych z 2008 roku) oraz danych zebranych w trakcie badania CEPEJ edycja 2012.

Liczba złożonych wniosków o wpis na listę:	w latach				Łącznie
	2009	2010	2011	2012 (do 20 czerwca)	
adwokatów	563	439	385	127	1 514
radców prawnych	690	369	321	53	1 433

Należy oczekiwać, że dalsza deregulacja dostępu do zawodu adwokata podtrzyma tendencję zwiększenia liczby adwokatów w Polsce (patrz rys. poniżej).

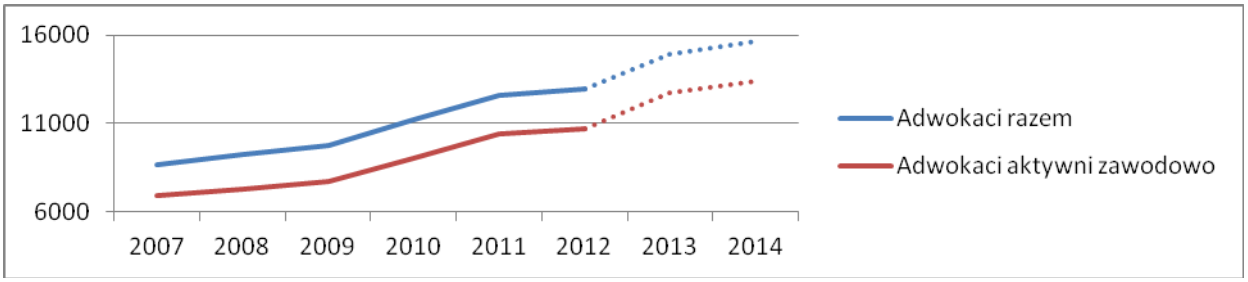

Źródło: Ministerstwo Sprawiedliwości.

Analogiczne zmiany nastąpiły na rynku usług radców prawnych[31]:

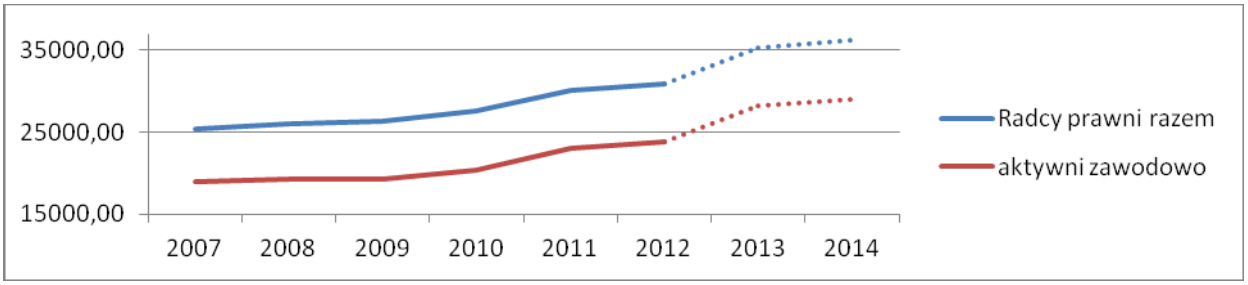

Źródło: Ministerstwo Sprawiedliwości.

Istotne jest także dokonanie rozróżnienia dwóch kanałów[32] oddziaływania proponowanych zmian na liczbę osób wykonujących zawód adwokata i radcy prawnego:

1) skrócenie ścieżki dostępu do zawodu dla absolwentów wydziałów prawa;
2) zwiększenie mobilności poziomej w obrębie zawodów prawniczych (ułatwienie przedstawicielom innych zawodów prawniczych równoczesnego wykonywania zawodów adwokata i radcy prawnego).

[31] Projekcja w oparciu o liczebność poszczególnych roczników aplikantów, przy założeniu 70-procentowej zdawalności egzaminu.

[32] Realizujących odmienne cele szczegółowe, ale przyczyniające się do osiągnięcia głównego celu deregulacji zawodów prawniczych, jakim jest zwiększenie dostępu ludności do tych usług (także poprzez obniżenie ich cen i rozszerzenie wachlarza oferowanej obsługi prawnej).

W wyniku proponowanych zmian dojdzie do dalszego zwiększenia liczby osób wykonujących zawód adwokata lub radcy prawnego, co przyczyni się do powstania nowych miejsc pracy dla osób z wyższym wykształceniem prawniczym. Powstawanie nowych kancelarii prawnych spowoduje konieczność zatrudnienia personelu pomocniczego, co może przyczynić się do zmniejszenia poziomu bezrobocia, zwłaszcza wśród absolwentów wydziałów prawa.

W 2012 r. do egzaminów zawodowych (egzaminy adwokacki i radcowski: 28 – 31 sierpnia 2012 r.) przystąpi ok. 1 790 osób – do egzaminu radcowskiego oraz ok. 690 osób – do egzaminu adwokackiego. Osoby, które otrzymają pozytywne wyniki tych egzaminów, będą mogły, odpowiednio, złożyć wnioski o wpis na listę adwokatów czy radców prawnych.

W 2013 r. łącznie do przystąpienia do tych egzaminów adwokackich, radcowskich i notarialnych będzie uprawnionych ok. 8 000 aplikantów, w roku 2014 – ok. 3 500 aplikantów, a w roku 2015 – ok. 5 000 aplikantów. Osoby, które otrzymają wynik pozytywny tych egzaminów, będą mogły następnie, odpowiednio, złożyć wnioski o wpis na listę adwokatów czy radców prawnych lub będą mogły ubiegać się o powołanie na stanowisko asesora notarialnego.

b) Deregulacja dostępu do zawodu notariusza

Zakres proponowanych zmian

Aktualne wymogi	**Proponowane zmiany**	**Korzyść dla osoby chcącej uzyskać dostęp do wykonywania zawodu i inne korzyści społeczne**
Ukończenie wyższych studiów prawniczych i uzyskanie tytułu magistra prawa lub zagranicznych studiów prawniczych uznanych w Rzeczypospolitej Polskiej.	Bez zmian	
Obywatelstwo polskie.	Zniesienie zasady obywatelstwa polskiego jako warunku powołania na notariusza wobec obywateli Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz Konfederacji Szwajcarskiej.	Dostosowanie polskiego prawa do wymogów Unii Europejskiej.
Ukończenie 2,5 rocznej aplikacji notarialnej prowadzonej przez samorząd notarialny.	Bez zmian	
Warunkiem odbywania aplikacji notarialnej jest zatrudnienie przez notariusza lub radę izby notarialnej	Wprowadzenie obowiązku objęcia patronatem aplikanta notarialnego przez notariusza oraz	Zabezpieczenie realizacji uprawnienia do szkolenia osobie, która z pozytywnym wynikiem

albo posiadanie patrona.	wprowadzenie zastępczego wykonania obowiązku rady o wyznaczeniu patrona przez właściwego prezesa sądu apelacyjnego w przypadku bezczynności rady; wprowadzenie przepisu pozwalającego na pociągnięcie do odpowiedzialności dyscyplinarnej notariusza uchylającego się od nałożonego na niego obowiązku objęcia określonego aplikanta patronatem.	zdała egzamin wstępny i została wpisana na listę aplikantów notarialnych.
Złożenie egzaminu notarialnego składającego się z trzech części pisemnych, w tym testowej oraz dwóch części obejmujących zadania.	Likwidacja części testowej egzaminu notarialnego; trzy części egzaminu o charakterze praktycznym.	Skuteczniejsza weryfikacja przydatności do zawodu notariusza.
Uprawnieni do przystąpienia do egzaminu notarialnego bez wymogu odbycia aplikacji notarialnej: - doktorzy nauk prawnych; - osoby, które przez okres co najmniej 5 lat w okresie nie dłuższym niż 8 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu zatrudnione były na stanowisku referendarza sądowego, starszego referendarza sądowego, asystenta sędziego lub asystenta prokuratora; - osoby, które po ukończeniu wyższych studiów prawniczych przez okres co najmniej 5 lat w okresie nie dłuższym niż 10 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane z czynnościami wykonywanymi przez notariusza w kancelarii notarialnej, na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej; - osoby, które po ukończeniu wyższych studiów prawniczych przez okres co najmniej 5 lat w okresie nie dłuższym niż 10 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu były zatrudnione w urzędach organów władzy publicznej i wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej na rzecz tych urzędów;	Przyspieszenie możliwości przystąpienia do egzaminu notarialnego oraz poszerzenie kategorii uprawnionych podmiotów poprzez: - skrócenie do 3 lat w okresie 6 lat okresów stosowania prawa wymaganych do dopuszczenia do egzaminu notarialnego bez odbywania aplikacji notarialnej; - przyznanie uprawnienia do przystąpienia do egzaminu notarialnego osobom, które po ukończeniu aplikacji legislacyjnej przez okres co najmniej 3 lat w okresie nie dłuższym niż 6 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu były zatrudnione w urzędach organów władzy publicznej lub państwowych jednostkach organizacyjnych i wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane z tworzeniem projektów ustaw i rozporządzeń lub aktów prawa miejscowego; - przyznanie uprawnienia do przystąpienia do egzaminu notarialnego osobom, które przez okres 3 lat w okresie nie dłuższym niż 6 lat wykonywały w Sądzie Najwyższym, Trybunale Konstytucyjnym lub w międzynarodowym organie sądowym, w szczególności w Trybunale Sprawiedliwości Unii Europejskiej lub Europejskim Trybunale Praw Człowieka zadania	- przyspieszenie możliwości powołania na notariusza osób spełniających wymogi ustawowe; - zwiększenie elastyczności przepływu pomiędzy poszczególnymi zawodami prawniczymi; - zwiększenie liczby osób wykonujących zawód notariusza i konkurencji między nimi.

- osoby, które zdały egzamin sędziowski, prokuratorski, adwokacki lub radcowski w zakresie, w którym ustawowo określony przedmiot zdanego przez nich egzaminu jest różny od zakresu prawa wymaganego dla potrzeb egzaminu notarialnego; - osoby, które zajmują stanowisko radcy lub starszego radcy Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa.	odpowiadające czynnościom asystenta sędziego; - przyznanie uprawnienia do przystąpienia do egzaminu notarialnego osobom, które zdały egzamin komorniczy.	
Warunkiem powołania asesora notarialnego jest zatrudnienie w kancelarii notarialnej z upoważnieniem do dokonywania czynności notarialnych wyraźnie wskazanych w ustawie.	Wprowadzenie możliwości powoływania notariusza na okres trzech lat.	- zagwarantowanie możliwości wykonywania zawodu notariusza osobom po zdanym egzaminie notarialnym, niezatrudnionym przez notariusza; - zwiększenie liczby osób wykonujących zawód notariusza i konkurencji między nimi

Wpływ proponowanych zmian na rynek pracy

Według danych Ministerstwa Sprawiedliwości na dzień 31 marca 2012 r. liczba notariuszy w Polsce wynosiła 2 287. Ponadto w kraju pracowało 518 asesorów notarialnych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę.

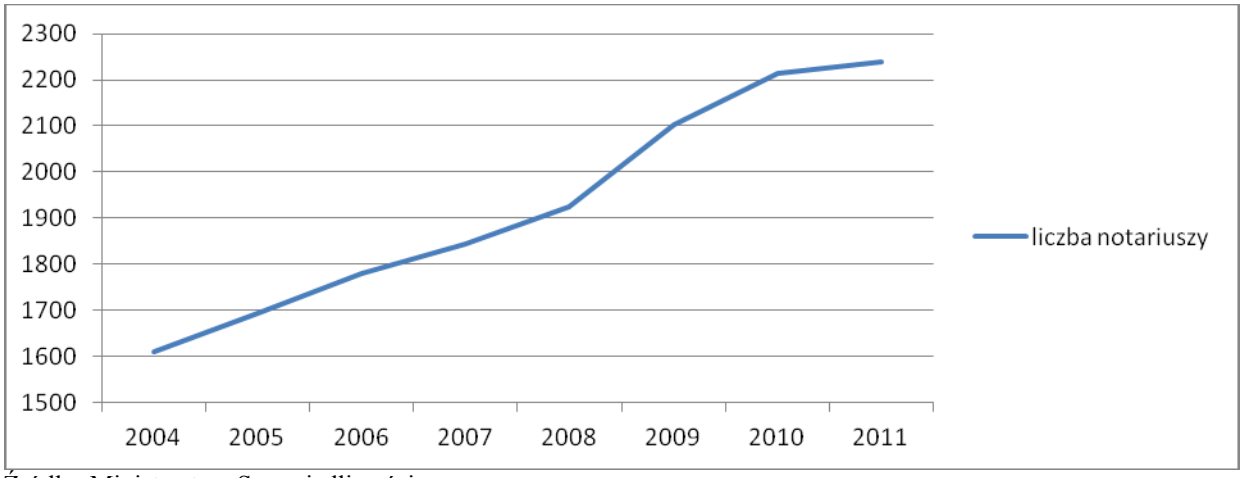

Źródło: Ministerstwo Sprawiedliwości

W wyniku wejścia w życie ustawy z dnia 20 lutego 2009 r. o zmianie ustawy – Prawo o adwokaturze, ustawy o radcach prawnych oraz ustawy – Prawo o notariacie (Dz. U. z 2009 r. Nr 37, poz. 286) znacznie poszerzyły się możliwości powołania na listę notariuszy (z czego w szczególności skorzystały osoby, które zdały egzamin sędziowski albo radcowski). Projekt

ustawy o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów poszerza katalog tych osób o kolejne kategorie, tj. o legislatorów – z uwagi na posiadaną wiedzę i rodzaj wykonywanych przez te osoby czynności, które w ocenie projektodawcy uprawniają te osoby do zwolnienia z wymogu odbycia stosownej aplikacji. Dane statystyczne dotyczące wniosków o powołanie na notariusza przedstawione są w tabeli poniżej.

Liczba wniosków o powołanie na notariusza	w latach:			Łącznie
	2009	2010	2011	
Ogółem	187	119	168	474
w tym:				
po egzaminie	85	38	109	232
bez egzaminu	102	81	59	242
w podziale na kategorie osób:				
asesor notarialny	85	38	109	232
sędzia	38	33	14	85
adwokat	16	11	9	36
radca prawny	44	35	32	111
prokurator	4	2	4	10
profesor nauk prawnych	0	0	0	0

Dane zawarte w wierszu „po egzaminie” obejmują zarówno wnioski o powołanie na notariusza osób, które odbyły aplikację, jak i osób, które nie odbyły aplikacji. Wskazanie liczby osób, które nie odbyły aplikacji, a zdały egzamin, wymagałoby badania poszczególnych akt i nie jest możliwe do wykonania w krótkim terminie. Szacunkowo można jednak przyjąć, że takich przypadków jest ok. 5% w skali roku.

Podsumowując, z danych wynika, że w latach 2009 – 2011 wnioski o powołanie na notariusza złożyły 242 osoby, które zwolnione były od zdawania egzaminu notarialnego, oraz 232 osoby, które zdały egzamin notarialny. Po proponowanych zmianach można oczekiwać około 10-procentowego wzrostu liczby wniosków o powołanie na notariusza osób, które są zwolnione od złożenia egzaminu notarialnego oraz około 30-procentowego wzrostu liczby osób składających wniosek po złożeniu egzaminu notarialnego (w tym bez odbycia aplikacji o około 15%). Przytoczone tutaj wartości mają jednak charakter hipotetyczny.

W ostatnim okresie coraz silniejsza była również tendencja ograniczania kognicji sądów i przekazywania spraw niespornych innym organom. Rozwiązanie takie stanowi realizację konstytucyjnej zasady pomocniczości, zgodnie z którą państwo powinno bezpośrednio

angażować się jedynie w sytuacji, gdy skuteczna i efektywna realizacja określonego zadania nie jest możliwa na niższym poziomie. Przejawem takiego podejścia są m.in. zmiany w prawie, które

prowadzą do poszerzenia kompetencji notariuszy, takie jak poświadczenie dziedziczenia ustawowego czy testamentowego, z wyłączeniem dziedziczenia na podstawie testamentów szczególnych. Takie rozwiązanie z jednej strony przyczynia się do ograniczenia kognicji sądów, a tym samym zmniejszenia kosztów funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości, a z drugiej strony pobudza popyt na usługi notariuszy.

Z uwagi na konieczność zapewnienia bezpieczeństwa obrotu gospodarczego, poszerzeniu ulega kategoria czynności prawnych, dla których dokonania konieczny jest udział notariusza, w tym w celu sporządzenia ich w formie aktu notarialnego. Tendencja ta jest szczególnie widoczna w regulacjach Kodeksu spółek handlowych, gdzie w wyniku wprowadzanych zmian większość czynności istotnych dla funkcjonowania spółki, zwłaszcza akcyjnej, wymaga udziału notariusza. Z danych Głównego Urzędu Statystycznego z kolei wynika, iż w 2010 r. liczba spółek handlowych wzrosła o 6,8% (w 2009 r. o 5,5%), w tym spółek kapitałowych (o 6,7%) i spółek osobowych (o 7,6%). W spółkach osobowych największy wzrost zanotowano w liczbie spółek komandytowo-akcyjnych (o 47,1%), komandytowych (o 28,7%). Wśród spółek kapitałowych liczba spółek z ograniczoną odpowiedzialnością wzrosła o 6,8%, zaś spółek akcyjnych o 3,9%[33]. Wzrost liczby spółek prawa handlowego powoduje coraz większe zapotrzebowanie na usługi świadczone przez notariuszy.

Powyższe względy przemawiają za stwierdzeniem, iż koniecznym jest zwiększenie liczby notariuszy w celu zagwarantowania bezpieczeństwa obrotu prawnego i obrotu gospodarczego.

Zarówno umożliwienie działalności asesorom notarialnym w ramach ich własnych kancelarii, jak i planowane przyspieszenie możliwości ubiegania się o status notariusza dla osób wykonujących inne zawody prawnicze bądź posiadających tytuł naukowy wpłynie na sytuację na rynku pracy przez zwiększenie jego elastyczności. Wprowadzane zmiany przyczynią się więc do tworzenia nowych miejsc pracy.

W roku bieżącym do egzaminu notarialnego (który odbędzie się w dn. 4 – 6 września 2012 r.) przystąpi ponad 1 000 osób. Osoby, które otrzymają pozytywne wyniki będą mogły ubiegać się o powołanie na stanowisko asesora notarialnego. W 2013 r. do przystąpienia do egzaminów

[33] http://www.stat.gov.pl/cps/rde/xbcr/gus/POZ_Zmiany_strukturalne.pdf

zawodowych (adwokackiego, radcowskiego i notarialnego) uprawnionych będzie łącznie ok. 8 000 aplikantów, a w roku 2014 – ok. 3 500 aplikantów. Osoby, które otrzymają wynik pozytywny z tych egzaminów, będą mogły następnie, odpowiednio, złożyć wnioski o wpis na listę adwokatów czy radców prawnych lub będą mogły ubiegać się o powołanie na stanowisko asesora notarialnego.

Bardzo istotne znaczenie dla rynku pracy jak też dla dostępności usług prawniczych, będzie miało wprowadzenie możliwości powoływania notariusza na okres trzech lat. Zgodnie z dyspozycją art. 76 ust. 2 ustawy – Prawo o notariacie asesorem notarialnym może być osoba, która zdała egzamin notarialny i przedstawi oświadczenie notariusza o gotowości zawarcia z nią umowy o pracę. Oznacza to, że co do zasady nie można być asesorem notarialnym, pozostając bez zatrudnienia u notariusza prowadzącego kancelarię notarialną.

Obowiązujące do tej pory przepisy nie przewidują żadnych instrumentów prawnych umożliwiających realne zatrudnienie asesorom notarialnym. Brak regulacji umożliwiających realne zatrudnienie asesorom notarialnym oraz pozostawienie instytucji asesury notarialnej w niezmienionej postaci może skutkować zamknięciem przede wszystkim młodym prawnikom drogi do zawodu notariusza. Wielokrotnie zdarzało się bowiem, że osoby, które zdały egzamin notarialny miały trudności z rozpoczęciem asesury notarialnej z uwagi na brak promesy zatrudnienia w kancelarii notarialnej. W ten sposób możliwe było skuteczne blokowanie ich dalszego rozwoju zawodowego.

Według stanu na dzień dzisiejszy na listę asesorów notarialnych wpisane są 554 osoby zatrudnione w kancelarii notarialnej, przy czym w stosunku do dwóch osób zostało wszczęte postępowanie o odwołanie ze stanowiska z uwagi na rozwiązanie umowy o pracę tych osób. Dodatkowo wskazać należy, że np. w 2011 r. egzamin notarialny zdało łącznie 247 osób, z których 26 osób nie złożyło wniosku o powołanie na stanowisko asesora notarialnego. Należy przypuszczać, że właśnie ta grupa osób, jak i również część asesorów notarialnych posiadających zatrudnienie (tej grupy określić nie można), może pretendować do powołania na okres trzech lat.

Analiza danych historycznych wskazuje, że w latach 2008 – 2011 przeciętny roczny przyrost liczby notariuszy wynosił 100 osób. Jak wspominano powyżej, w 2012 r. do egzaminu notarialnego przystąpi ponad 1 000 osób. Przy założeniu podobnego odsetka zdających jak w latach poprzednich można spodziewać się, że ok. 700 osób po zdaniu egzaminu z września 2012 r. będzie starało się o powołanie na asesora notarialnego. Byłaby to liczba osób o ok. 1/4

większa niż liczba wszystkich obecnych asesorów notarialnych. Oczekiwanym następstwem tak dużego wzrostu liczby osób zdających egzamin notarialny z wynikiem pozytywnym byłyby, przy obecnym kształcie rynku notarialnego i w dotychczasowym stanie prawnym, trudności z uzyskaniem przez te osoby promesy zatrudnienia w kancelarii notarialnej i, tym samym, wpisu na listę asesorów notarialnych. Dzięki wprowadzeniu możliwości powołania notariusza na trzy lata istotnie poszerzy się dostępność czynności notarialnych. Osoby uprawnione do odbywania asesury notarialnej będą mogły to robić bez konieczności zatrudnienia przez notariusza. Podkreślić należy, iż osoby te dają rękojmię należytego wykonywania ciążących na nich obowiązków, ponieważ niezbędną wiedzę i umiejętności nabyły w trakcie odbywania aplikacji notarialnej, co zostało potwierdzone pozytywnie zdanym egzaminem.

c) Deregulacja dostępu do zawodu komornika

Zakres proponowanych zmian

Dotychczasowe wymagania	**Proponowane zmiany**	**Korzyść dla osoby chcącej uzyskać dostęp do wykonywania zawodu i inne korzyści społeczne**
Obywatelstwo polskie; korzystanie z pełni praw cywilnych i obywatelskich; nieskazitelny charakter; ukończenie wyższych studiów prawniczych w Rzeczypospolitej Polskiej (tytuł magistra prawa) lub zagranicznych studiów prawniczych uznanych w Rzeczypospolitej Polskiej; ukończenie 25 lat; przedstawienie zaświadczenia z badań psychologicznych.	Rezygnacja z obowiązkowych badań psychologicznych kandydatów na komorników.	Likwidacja obciążeń administracyjnych (ok. 150 zł)[23].
Zdanie egzaminu konkursowego wstępnego na aplikację.	Zmiany punktacji egzaminu konkursowego poprzez dostosowanie do zasad obowiązujących na egzaminach na inne aplikacje.	Wprowadzenie czytelnych zasad dokonywania oceny.
Uprawnienie do przystąpienia do egzaminu komorniczego bez odbycia aplikacji komorniczej dla: - osób, które po ukończeniu wyższych studiów prawniczych przez okres co najmniej 5 lat w okresie nie dłuższym niż 8 lat	Skrócenie z 5 do 3 lat wymaganego okresu stosowania prawa, który uprawnia do zdawania egzaminu komorniczego bez aplikacji komorniczej.	Przyspieszenie o pół roku możliwości rozpoczęcia wykonywania zawodu.

[23] http://motorex.strefa.pl/motorex/index.php?option=com_content&view=article&id=57&Itemid=66

przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu komorniczego wykonywały w kancelarii adwokackiej, zespole adwokackim, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej, o której mowa w art. 4a ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o adwokaturze, lub kancelarii radcy prawnego, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej, o której mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej, wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej przez adwokata lub radcę prawnego; - osób, które po ukończeniu wyższych studiów prawniczych przez okres co najmniej 5 lat w okresie nie dłuższym niż 8 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu komorniczego wykonywały w kancelarii notarialnej, na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej, wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane z czynnościami wykonywanymi przez notariusza; - osób, które przez okres co najmniej 5 lat w okresie nie dłuższym niż 8 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu komorniczego zatrudnione były na stanowisku asystenta sędziego.		
Zdanie egzaminu komorniczego obejmującego część ustną i pisemną.	Likwidacja części ustnej egzaminu komorniczego; zmiana zasad oceny części pisemnej – w miejsce punktów wprowadza się oceny.	Skala ocen czytelniejsza dla egzaminatorów, jak i dla zdających; ujednolicenie sposobu zdawania egzaminu komorniczego i systemu jego oceny z innymi egzaminami zawodowymi (adwokackim, radcowskim i notarialnym); możliwość odwołania się od uchwały o wyniku egzaminu komorniczego do komisji egzaminacyjnej II stopnia przy Ministrze Sprawiedliwości.
Uprawnieni do rozpoczęcia asesury komorniczej bez wymogu odbycia aplikacji komorniczej oraz złożenia	Przyspieszenie możliwości rozpoczęcia asesury komorniczej oraz poszerzenie kategorii	- przyspieszenie możliwości uzyskania zawodu komornika przez osoby spełniające pozostałe wymogi

egzaminu komorniczego: - osoby, które ukończyły aplikację sądową, prokuratorską, adwokacką, radcowską lub notarialną i zdały wymagany egzamin, - osoby, które w okresie nie dłuższym niż 8 lat przed złożeniem wniosku o powołanie na stanowisko asesora komorniczego pracowały co najmniej 5 lat na stanowisku referendarza sądowego.	uprawnionych podmiotów poprzez: - skrócenie do 3 lat w okresie 6 lat okresów stosowania prawa wymaganych do dopuszczenia do asesury komorniczej bez egzaminu komorniczego i aplikacji komorniczej, - przyznanie uprawnienia do odbycia asesury notarialnej bez aplikacji komorniczej i egzaminu komorniczego starszemu referendarzowi sądowemu, aplikantowi sądowemu, aplikantowi prokuratorskiemu, aplikantowi sądowo-prokuratorskiemu, asystentowi sędziego, asystentowi prokuratora oraz osobom, które zatrudnione były w Sądzie Najwyższym, Trybunale Konstytucyjnym lub w międzynarodowym organie sądowym, w szczególności w Trybunale Sprawiedliwości Unii Europejskiej lub Europejskim Trybunale Praw Człowieka i wykonywały zadania odpowiadające czynnościom asystenta sędziego.	ustawowe; - zwiększenie elastyczności przepływu pomiędzy poszczególnymi zawodami prawniczymi; - zwiększenie liczby osób wykonujących zawód komornika i konkurencji między nimi, a w konsekwencji wzrost skuteczności postępowań egzekucyjnych.
Uprawnieni do przystąpienia do egzaminu komorniczego bez wymogu odbycia aplikacji komorniczej: - osoby, które po ukończeniu wyższych studiów prawniczych przez okres co najmniej 5 lat w okresie nie dłuższym niż 8 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu komorniczego wykonywały w kancelarii adwokackiej, zespole adwokackim, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej lub kancelarii radcy prawnego, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej, wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej przez adwokata lub radcę prawnego; - osoby, które po ukończeniu wyższych studiów prawniczych przez okres co najmniej 5 lat w okresie nie dłuższym niż 8 lat przed złożeniem wniosku	Przyspieszenie możliwości przystąpienia do egzaminu komorniczego bez wymogu odbycia aplikacji: - skrócenie do 3 lat w okresie 6 lat okresów stosowania prawa wymaganych do dopuszczenia do egzaminu komorniczego bez aplikacji komorniczej.	- przyspieszenie możliwości rozpoczęcia asesury komorniczej przez osoby spełniające pozostałe wymogi ustawowe; - zwiększenie elastyczności przepływu pomiędzy poszczególnymi zawodami prawniczymi; - w dalszej perspektywie zwiększenie liczby osób wykonujących zawód komornika i konkurencji między nimi.

o dopuszczenie do egzaminu komorniczego wykonywały w kancelarii notarialnej, na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej, wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane z czynnościami wykonywanymi przez notariusza; - osoby, które przez okres co najmniej 5 lat w okresie nie dłuższym niż 8 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu komorniczego zatrudnione były na stanowisku asystenta sędziego.		
Uprawnieni do powołania na stanowisko komornika bez wymogu odbycia aplikacji komorniczej, złożenia egzaminu komorniczego oraz odbycia asesury komorniczej: sędziowie, prokuratorzy, adwokaci, radcowie prawni, notariusze, starsi radcowie Prokuratorii Generalnej oraz osoby posiadające stopień doktora nauk prawnych.	Poszerzenie katalogu stanowisk, dzięki którym można uzyskać stanowisko komornika bez wymogu odbycia aplikacji komorniczej, złożenia egzaminu komorniczego oraz odbycia asesury komorniczej o radców Prokuratorii Generalnej.	- poszerzenie dostępu do zawodu komornika; - zwiększenie elastyczności przepływu pomiędzy poszczególnymi zawodami prawniczymi; - zwiększenie liczby osób wykonujących zawód komornika i konkurencji między nimi skutkującej poprawą skuteczności egzekucji.
Złożenie egzaminu komorniczego.	Likwidacja części ustnej egzaminu komorniczego; zmiana zasad oceny części pisemnej – w miejsce punktów wprowadza się oceny.	Skala ocen czytelniejsza dla egzaminatorów, jak i dla zdających; ujednolicenie sposobu zdawania egzaminu komorniczego i systemu jego oceny z innymi egzaminami zawodowymi (adwokackim, radcowskim i notarialnym); możliwość odwołania się od uchwały o wyniku egzaminu komorniczego do komisji egzaminacyjnej II stopnia przy Ministrze Sprawiedliwości.

Wpływ proponowanych zmian na rynek pracy

W wyniku wejścia w życie w dniu 28 grudnia 2007 r. noweli ustawy o komornikach sądowych i egzekucji podjęto intensywne prace zmierzające do zwiększenia liczby działających w Polsce komorników. W 2011 r. egzamin komorniczy zdało 26 osób, a w 2012 r. – 69 osób. W 2013 r. do przystąpienia do egzaminu komorniczego będzie uprawnionych ok. 400 aplikantów, zaś w 2014 r. – ok. 550 aplikantów. Osoby, które otrzymają wynik pozytywny z egzaminu, będą mogły następnie ubiegać się o powołanie na stanowisko asesora komorniczego. Nie jest natomiast możliwe wskazanie liczby osób, które będą uprawnione do zdawania egzaminów

zawodowych z innych tytułów niż ukończenie aplikacji oraz do wpisu na listy, czyli liczby osób uprawnionych po wprowadzeniu nowelizacji.

Według stanu na dzień 1 maja 2012 r. w kraju działa ponad 1000 kancelarii komorniczych i prowadzone są prace zmierzające do utworzenia kolejnych wolnych stanowisk komorniczych.

Wzrost liczby komorników w Polsce w latach 2007 – 2012

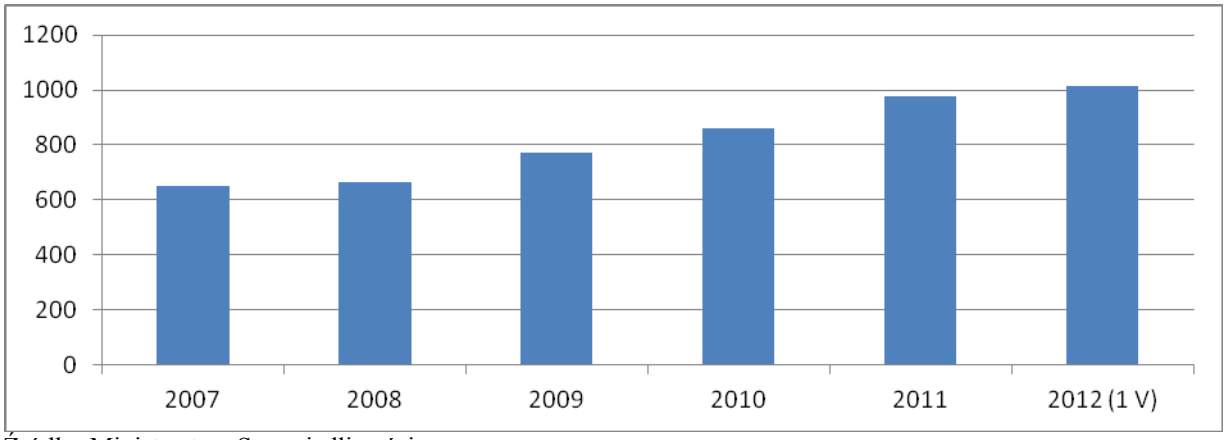

Źródło: Ministerstwo Sprawiedliwości.

Zmiana sposobu organizacji egzaminów konkursowych i komorniczych może wpłynąć na zwiększenie zainteresowania aplikacją komorniczą ze strony absolwentów prawa i administracji. Ponadto istotne znaczenie dla zwiększenia zainteresowania zawodem komornika będzie miało poszerzenie katalogu zawodów pozwalających na uzyskanie stanowiska komornika bez konieczności odbywania aplikacji komorniczej. Efektem proponowanych zmian będzie większa liczba osób uzyskujących uprawnienia do powołania na stanowisko komornika, co przyczyni się do zwiększenia konkurencyjności na rynku tych usług.

d) Deregulacja dostępu do zawodu syndyka

Zakres proponowanych zmian

Aktualne wymogi	**Proponowane zmiany**	**Korzyść dla osoby chcącej uzyskać dostęp do wykonywania zawodu i inne korzyści społeczne**

Ukończenie studiów wyższych i uzyskanie tytułu magistra (bądź równorzędnego w państwach członkowskich Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym) – bez określonego profilu.	Bez zmian	
Wymóg uzyskania zaświadczenia RDN (Rejestr Dłużników Niewypłacalnych); przedstawienie zaświadczeń lekarskiego i psychologicznego.	Zniesienie obowiązku.	Oszczędność dla osoby przystępującej do egzaminu na syndyka (ok. 15 zł)[34].
Praktyka obejmująca 3 lata zarządzania majątkiem upadłego przedsiębiorstwa lub jego wyodrębnioną częścią w okresie 15 lat przed dniem złożenia wniosku o wydanie licencji syndyka.	Bez zmian.	
Zdanie egzaminu przeprowadzanego przez Ministra Sprawiedliwości [opłata w wysokości równowartości minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w roku przeprowadzenia egzaminu[35].]	Bez zmian.	Oszczędność dla osoby przystępującej do egzaminu na syndyka ok. 370 zł[37].

Wpływ proponowanych zmian na rynek pracy

Po wejściu w życie ustawy z dnia 15 czerwca 2007 r. o licencji syndyka (Dz. U. z 2007 r. Nr 123, poz. 850) zawód syndyka stał się zawodem regulowanym i został zaliczony do katalogu wolnych zawodów, wykonywanych w ramach prowadzonej działalności gospodarczej. Na podstawie uzyskanej licencji syndycy są uprawnieni do zawodowego prowadzenia spraw i postępowań związanych z działaniami naprawczymi i restrukturyzacyjnymi w stosunku do przedsiębiorstw oraz oddłużeniowymi w stosunku do osób fizycznych. Funkcje syndyka

[34] http://bip.ms.gov.pl/pl/rejestry-i-ewidencje/okrajowy-rejestr-sadowy/oplaty-obowiazujace-w-postepowaniu-rejestrowym/

[35] Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 1 marca 2011 r. w sprawie egzaminu dla osób ubiegających się o licencję syndyka oraz opłaty egzaminacyjnej (Dz. U. z 2011 r. Nr 47, poz. 243).

[37] Przy założeniu wynagrodzenia minimalnego w wysokości 1500 zł.

licencjonowanego jako zawodu dotyczą szerszego pola działań (jak tymczasowy nadzorca sądowy, nadzorca sądowy, zarządca czy zarządca przymusowy w postępowaniach układowych i naprawczych, ale i jako doradca restrukturyzacyjny czy pełnomocnik procesowy uczestników postępowań upadłościowych), a nie tylko w jednej znanej dotąd funkcji syndyka-likwidatora w postępowaniu upadłościowym z opcją likwidacyjną. Syndycy licencjonowani wykonują swój zawód w ramach kancelarii syndyków. Według danych Ministerstwa Sprawiedliwości na dzień 30 kwietnia 2012 r. zawód syndyka wykonuje 547 osób.

Z uwagi na charakter proponowanych zmian (zmniejszenie obciążeń administracyjnych) należy spodziewać się wzrostu liczby osób zainteresowanych przystąpieniem do egzaminu i wykonywaniem zawodu syndyka.

Dotychczasowe wymagania	**Postulowane zmiany**	**Korzyść dla osoby chcącej uzyskać dostęp do wykonywania danego zawodu i inne korzyści społeczne**
Pełna zdolność do czynności prawnych; nieposzlakowana opinia; brak karalności za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe; przeciwko której nie jest prowadzone postępowanie o przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe; stan zdrowia pozwalający na zatrudnienie na określonym stanowisku; odbyty staż urzędniczy w sądzie lub w prokuraturze.	Brak zmian.	
Ukończone studia wyższe.	Zniesienie obowiązku.	Łatwiejszy dostęp do zawodu urzędnika sądowego i prokuratury.
12 miesięczny staż urzędniczy.	Skrócenie stażu z 12 do 6 miesięcy.	Szybsze uzyskanie stabilnego zatrudnienia.

e) Deregulacja dostępu do zawodu urzędnika sądowego i prokuratury

Zakres proponowanych zmian

Pełna zdolność do czynności prawnych; nieposzlakowana opinia; brak karalności za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe; przeciwko której nie jest prowadzone postępowanie o przestępstwo ścigane	Brak zmian.	
Dotychczasowe wymagania	**Postulowane zmiany**	**Korzyść dla osoby chcącej uzyskać dostęp do wykonywania danego zawodu i inne korzyści społeczne**

z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe; stan zdrowia pozwalający na zatrudnienie na określonym stanowisku; odbyty staż urzędniczy w sądzie lub w prokuraturze.		
Ukończone studia wyższe.	Zniesienie obowiązku.	Łatwiejszy dostęp do zawodu urzędnika sądowego i prokuratury.
12 miesięczny staż urzędniczy.	Skrócenie stażu z 12 do 6 miesięcy.	Szybsze uzyskanie stabilnego zatrudnienia.

Wpływ postulowanych zmian na rynek pracy

Według danych Ministerstwa Sprawiedliwości na dzień 31 grudnia 2011 r. liczba urzędników sądowych wynosi 27 342[38]. Sądy powszechne są ograniczone ustalanymi centralnie limitami etatów urzędniczych, w związku z czym postulowane zmiany będą miały ograniczony wpływ na rynek pracy, sprowadzający się do otwarcia go dla osób ze średnim wykształceniem.

Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury, realizując obowiązek wynikający z art. 2 ust. 5 ustawy z dnia 9 maja 2007 r. o zmianie ustawy o pracownikach sądów i prokuratury (Dz. U. z 2007 r. Nr 102, poz. 690) do chwili obecnej przeprowadziła jedenaście edycji studium zawodowego dla urzędników sądów, zaś dwunasta edycja jest w toku. W każdej edycji uczestniczyło ok. 100 osób. Koszty związane z organizacją i prowadzeniem studium ponosi Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury, zaś koszty dojazdu, zakwaterowania i wyżywienia – uczestnicy studium. Pracownicy sądów i prokuratur, na których ciążył obowiązek uzupełnienia wykształcenia, w zdecydowanej większości we własnym zakresie i na własny koszt podejmują naukę celem ukończenia studiów pierwszego stopnia i uzyskania tytułu zawodowego.

f) Deregulacja dostępu do zawodu pośrednika w obrocie nieruchomościami i zarządcy nieruchomości

Zakres proponowanych zmian

Dotychczasowe wymagania	**Postulowane zmiany**	**Korzyść dla osoby chcącej uzyskać dostęp do wykonywania zawodu i inne korzyści społeczne**
Studia wyższe (I lub II stopnia) + studia podyplomowe w zakresie zarządzania	Likwidacja licencji oraz zniesienie	Przyspieszenie wejścia do zawodu o 2 do 5 lat (w zależności od

[38] W przeliczeniu na pełne etaty.

nieruchomościami/pośrednictwa w obrocie nieruchomościami, alternatywnie studia wyższe, których program uwzględnia co najmniej minimalne wymogi programowe dla studiów podyplomowych w zakresie zarządzania nieruchomościami/pośrednictwa w obrocie nieruchomościami. Pełna zdolność do czynności prawnych i niekaralność za ściśle określony katalog przestępstw. Obowiązek zamieszczenia przez zarządcę/ pośrednika w umowie oświadczenia o posiadaniu aktualnego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z wykonywaniem działalności.	wymogu posiadania wyższego wykształcenia oraz ukończenia studiów podyplomowych. Inne wymogi bez zmian.	wykształcenia posiadanego przez kandydata), oszczędność ok. 3 500[39] zł – koszt studiów podyplomowych.
Odbycie co najmniej 6-miesięcznej i nie krótszej niż 200 godzin praktyki zawodowej w zakresie zarządzania nieruchomościami. Dokumentami potwierdzającymi odbycie praktyki zawodowej są: wypełniony przez kandydata dziennik praktyki zawodowej podpisany przez prowadzącego praktykę zawodową oraz organizatora praktyki oraz w przypadku ubiegającego się o wpis do rejestru zarządców, samodzielnie sporządzony przez kandydata plan zarządzania, o którym mowa w § 6 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 15 lutego 2008 r. w sprawie nadawania uprawnień i licencji zawodowych (Dz. U. Nr 31, poz. 189, z późń. zm.) potwierdzony przez organizatora praktyki zawodowej.	Likwidacja obowiązku	Przyspieszenie możliwości wykonywania zawodu o minimum 6 miesięcy (koszt alternatywny netto tego czasu szacowany za pomocą minimalnego wynagrodzenia wynosi ok. 7 000 zł) [40]. Ponadto, oszczędność kwoty co najmniej rzędu 2 000 - 2 500 zł jaką zmuszony jest uiścić uczestnik praktyki[41].
Egzamin państwowy nie jest przeprowadzany. Postępowanie kwalifikacyjne jednoetapowe bez udziału kandydata. W trakcie postępowania kwalifikacyjnego Państwowa Komisja Kwalifikacyjna stwierdza wyłącznie, czy kandydat spełnia wymogi określone w art. 187 ustawy o gospodarce nieruchomościami.	Likwidacja obowiązku	Oszczędność 400 zł opłaty za postępowanie kwalifikacyjne. W przypadku gdy kandydat wnioskował o ponowne rozpatrzenie sprawy w trybie art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego (np. na skutek niewłaściwego wypełnienia dziennika praktyk), wysokość opłaty za postępowanie kwalifikacyjne wynosiła 450 zł[42].

[39] Patrz np.: http://www.sppon.sggw.pl/

[40] Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2012 r. (Dz. U. z 2011 r. Nr 192, poz. 1141).

[41] Patrz np. http://www.lebiedz.com.pl/praktyki_zawodowe_dla_posrednikow; http://szkolenia.idm.waw.pl/praktyki/posrednictwo-nieruchomosci/.

[42] Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 22 czerwca 2010 r. w sprawie opłaty za postępowanie kwalifikacyjne oraz wysokości wynagrodzenia członków Państwowej Komisji Kwalifikacyjnej (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 752).

Wpływ proponowanych zmian na rynek pracy

Dane zgromadzone przez Ministerstwo Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej wskazują, że na terenie Polski 16 298 osób posiada uprawnienia do wykonywania zawodu pośrednika w obrocie nieruchomościami, zaś 20 379 osób jest uprawnionych do wykonywania zawodu zarządcy nieruchomości.

Opłaty wnoszone przez osoby ubiegające się o licencje pośrednika w obrocie nieruchomościami oraz licencje zarządcy nieruchomości stanowią dochody budżetu państwa. Wysokość opłat za przeprowadzenie postępowań kwalifikacyjnych dla kandydatów do tych zawodów określa rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 22 czerwca 2010 r. w sprawie opłaty za postępowanie kwalifikacyjne oraz wysokości wynagrodzenia członków Państwowej Komisji Kwalifikacyjnej (Dz. U. Nr 113, poz. 752). Koszty postępowania kwalifikacyjnego określa natomiast § 25 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 15 lutego 2008 r. w sprawie nadawania uprawnień i licencji zawodowych w dziedzinie gospodarowania nieruchomościami (Dz. U. Nr 31, poz. 189, z późn. zm.). Środki na pokrycie wspomnianych wydatków przydzielane są kwartalnie z rezerwy celowej budżetu państwa i nie mogą przekroczyć kwoty dochodów.

Zgodnie z art. 183 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami pośrednik w obrocie nieruchomościami niewypełniający obowiązków, o których mowa w art. 181 tejże ustawy, podlega odpowiedzialności zawodowej. Analogiczny przepis art. 188 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami dotyczy zarządców nieruchomości. Wydatki związane z prowadzonymi postępowaniami z tytułu odpowiedzialności zawodowej wobec pośredników w obrocie nieruchomościami oraz zarządców nieruchomości wyniosły w 2011 r. 509 tys. zł (w tym kwota 303 tys. zł dotyczy pośredników w obrocie nieruchomościami, a 206 tys. zł – zarządców nieruchomości). Zgodnie z proponowanymi zmianami, począwszy od dnia 1 stycznia 2014 r. nie będą przeprowadzane postępowania z tytułu odpowiedzialności zawodowej pośredników w obrocie nieruchomościami oraz zarządców nieruchomości, w związku z czym nie będą ponoszone wydatki z budżetu państwa z tego tytułu.

Wysokość dochodów i wydatków związanych z postępowaniem kwalifikacyjnym w 2011 r. oraz wydatki związane z postępowaniami z tytułu odpowiedzialności zawodowej prowadzonymi w tym samym roku zostały przedstawione w tabeli poniżej.

Wyszczególnienie	Postępowanie kwalifikacyjne		Postępowanie z tytułu odpowiedzialności zawodowej	Nadwyżka dochodów nad wydatkami
	dochody	wydatki	wydatki	
	(tys. zł)			
Pośrednicy w obrocie nieruchomościami	755	406	303	46
Zarządcy nieruchomości	764	448	206	110

Projekt ustawy o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów, zwanej dalej ustawą deregulacyjną, przewiduje wprowadzenie z dniem 1 stycznia 2014 r. zmian w systemie nadawania licencji pośrednika w obrocie nieruchomościami i licencji zarządcy nieruchomości, w szczególności likwidację licencji zawodowych. Oznacza to likwidację postępowań kwalifikacyjnych dla kandydatów na pośredników w obrocie nieruchomościami i zarządców nieruchomości oraz utratę wpływów z tytułu wpłat wnoszonych przez kandydatów do tych zawodów. Jedynym dokumentem wymaganym od kandydatów na pośredników w obrocie nieruchomościami i zarządców nieruchomości będzie przedstawienie oświadczenia kandydata o niekaralności za przestępstwa przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego, za przestępstwa przeciwko wiarygodności dokumentów, za przestępstwa przeciwko obrotowi gospodarczemu, za przestępstwo przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi lub za przestępstwa skarbowe. Weryfikacja spełnienia przez kandydata wymogów uprawniających do wykonywania zawodu będzie następowała na podstawie wniosku złożonego przez zainteresowanego do ministra właściwego do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej. Spełnienie wymogów będzie skutkowało wpisem do centralnego rejestru pośredników lub zarządców nieruchomości, co będzie równoznaczne z uzyskaniem prawa do wykonywania zawodu pośrednika lub zarządcy.

W 2011 r. rozpatrzono 1 914 wniosków o nadanie licencji pośrednika w obrocie nieruchomościami i 1 984 wnioski o nadanie licencji zarządcy nieruchomości. Od 2014 r. weryfikację wniosków o wpis do rejestru będą przeprowadzać pracownicy ministerstwa w ramach swoich obowiązków służbowych. Dotychczasowa opłata w wysokości 400 zł za

przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego ma zostać zastąpiona opłatą za rozpatrzenie wniosku o wpis do rejestru w wysokości nie wyższej niż 200 zł. Przy założeniu ok. 4 000 wniosków o wpis do rejestru (ok. 2 000 – do rejestru pośrednika w obrocie nieruchomościami i ok. 2 000 – do rejestru zarządcy) prognozowany przychód z tytułu opłat za rozpatrzenie wniosku wyniesie ok. 800 tys. zł.

W następstwie proponowanej deregulacji wzrośnie zainteresowanie samodzielnym wykonywaniem usług pośrednictwa nieruchomości, np. przez osoby dotychczas współpracujące z pośrednikami nieruchomości w ramach umów cywilnoprawnych. Rozpoczynanie przez te osoby samodzielnej działalności gospodarczej może się także przełożyć na powstanie nowych miejsc pracy.

g) Deregulacja dostępu do zawodów z zakresu pośrednictwa pracy

Zakres proponowanych zmian

Dotychczasowe wymagania	**Postulowane zmiany**	**Korzyść dla osoby chcącej uzyskać dostęp do wykonywania zawodu i inne korzyści społeczne**
Liderem klubu pracy może zostać osoba, która: - posiada pełną zdolność do czynności prawnych, - nie była skazana prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe, - posiada obywatelstwo polskie lub wykaże się znajomością języka polskiego wystarczającą do wykonywania zadań, - ma wykształcenie średnie. Osoba ta powinna wykonywać zadania na stanowisku lidera klubu pracy – stażysty przez okres co najmniej 12 miesięcy w publicznych służbach zatrudnienia lub w Ochotniczych Hufcach Pracy. Na stanowisko starszego lidera obowiązuje 24 miesiące stażu pracy oraz wykształcenie wyższe.	Likwidacja obowiązków i stopni zawodowych.	Pełna dereglamentacja dostępu do zawodu.
Pośrednikiem pracy może zostać osoba która posiada co najmniej średnie wykształcenie. Osoby ubiegające się o licencję I stopnia muszą posiadać wykształcenie wyższe, natomiast osoby ubiegające się o licencję II stopnia muszą ukończyć studia podyplomowe	Likwidacja obowiązków i stopni zawodowych.	Pełna dereglamentacja dostępu do zawodu.

w zakresie pośrednictwa pracy. Co najmniej 12 miesięcy w publicznych służbach zatrudnienia. Licencja I stopnia – co najmniej 24-miesięczny staż pracy na stanowisku pośrednika pracy w publicznych służbach zatrudnienia. Licencja II stopnia oznacza 36-miesięczny staż. Przyznawanie licencji odbywa się w drodze decyzji administracyjnej, w oparciu o ocenę spełniania wymogów dotyczących stażu pracy i doświadczenia zawodowego w zakresie pośrednictwa pracy oraz poziomu wykształcenia.		
Doradcą zawodowym może zostać osoba, która posiada wyższe wykształcenie. Osoby ubiegające się o licencję I stopnia muszą posiadać wykształcenie wyższe magisterskie, natomiast osoby ubiegające się o licencję II stopnia muszą ukończyć studia podyplomowe w zakresie poradnictwa zawodowego; co najmniej 12 miesięcy stażu. Dla licencji I stopnia co najmniej 24-miesięcznego stażu pracy. Uzyskanie licencji II stopnia wymaga posiadania udokumentowanego 36-miesięcznego stażu.	Likwidacja obowiązków.	Pełna dereglamentacja dostępu do zawodu.
Specjalistą ds. rozwoju zawodowego może zostać osoba, która: - posiada pełnie zdolności do czynności prawnych, - nie była skazana prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe, - posiada wykształcenie wyższe, - wykonywała zadania przez okres co najmniej 12 miesięcy w publicznych służbach zatrudnienia.	Likwidacja obowiązków i stopni zawodowych.	Pełna dereglamentacja dostępu do zawodu.
Specjalistą do spraw programów może zostać osoba, która: - posiada pełną zdolność do czynności prawnych, - nie była skazana prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe, - posiada wykształcenie wyższe, - wykonywała zadania z zakresu	Likwidacja obowiązków i stopni zawodowych.	Pełna dereglamentacja dostępu do zawodu.

projektowania, realizowania lub oceniania programów i projektów przez okres co najmniej 12 miesięcy w publicznych służbach zatrudnienia. Dodatkowo samodzielnym specjalistą może zostać osoba, która ukończyła studia podyplomowe z zakresu programów i projektów rynku pracy potwierdzone odpowiednimi dokumentami.		
Doradcą EURES może zostać osoba, która: - spełnia wymagania zawarte w odrębnych procedurach, określonych przez Komisję Europejską, obowiązujących państwa członkowskie Unii Europejskiej, - posiada pełną zdolność do czynności prawnych, - nie była skazana prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe, - posiada wykształcenie wyższe, - posiada znajomość języka angielskiego, francuskiego lub niemieckiego wystarczającą do wykonywania zadań, - posiada obywatelstwo polskie lub wykaże się znajomością języka polskiego wystarczającą do wykonywania zadań, - była zatrudniona przez okres co najmniej 12 miesięcy na stanowisku asystenta EURES w publicznych służbach zatrudnienia lub posiadała licencję zawodowego pośrednika pracy lub doradcy zawodowego.	Likwidacja obowiązków i stopni zawodowych.	Pełna dereglamentacja dostępu do zawodu.
Asystentem EURES może zostać osoba, która: - posiada pełną zdolność do czynności prawnych, - nie była skazana prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe, - posiada co najmniej średnie wykształcenie, - posiada licencję zawodową pośrednika pracy lub była zatrudniona przez okres co najmniej 12 miesięcy na stanowisku pośrednika pracy-stażysty w publicznych służbach zatrudnienia, - posiada obywatelstwo polskie lub wykaże się znajomością języka polskiego wystarczającą do wykonywania zadań.	Likwidacja obowiązków i stopni zawodowych.	Pełna dereglamentacja dostępu do zawodu.

Wpływ proponowanych zmian na rynek pracy

Informacja o stanie i strukturze zatrudnienia w wojewódzkich i powiatowych urzędach pracy, w której publikowane są szczegółowe dane na temat liczby osób wykonujących zawody z zakresu pośrednictwa pracy, corocznie sporządzana jest przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. Zestawienie to obejmuje zatem nie tylko osoby wykonujące zawody doradcy zawodowego i pośrednika pracy (z podziałem na stopnie licencji), ale także zawody: specjalisty ds. rozwoju zawodowego, specjalistów ds. programów, liderów klubów pracy oraz, w odniesieniu do Wojewódzkich Urzędów Pracy, doradców EURES i asystentów EURES. MPiPS przygotowuje także roczne sprawozdanie o instytucjonalnej obsłudze rynku pracy (MIPS-06) w ramach statystyki publicznej. Urzędy pracy w statystyce publicznej wykazują stan zatrudnienia na dzień 31 grudnia danego roku sprawozdawczego. Poniżej przedstawiono stan zatrudnienia na stanowiskach pośrednika pracy i doradcy zawodowego w publicznych służbach zatrudnienia w okresie 2009 – 2011:

Stanowisko	**Liczba zatrudnionych**		
	2009	**2010**	**2011**
Pośrednik pracy	3 571 (w tym 535 stażystów)	3 603 (w tym 478 stażystów)	3 676 (w tym 382 stażystów)
Doradca zawodowy	1 666 (w tym 290 stażystów)	1 786 (w tym 270 stażystów)	1 823 (w tym 218 stażystów)
Doradca EURES i Asystent EURES* (stanowiska, na których pracownik również może uzyskać licencję zawodową, pośrednika pracy)	50	50	52

* tylko w WUP

Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami pośrednikom pracy, doradcom zawodowym, liderom klubów pracy, specjalistom ds. programów, specjalistom ds. rozwoju zawodowego, doradcom EURES i asystentom EURES mogą być przyznawane dodatki do wynagrodzeń. Przepisy o dodatku do wynagrodzenia nie dotyczą pracowników wykonujących swoje czynności na danym stanowisku krócej niż 12 miesięcy (stażyści).

Zgodnie z treścią rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 sierpnia 2009 r. w sprawie dodatku do wynagrodzenia dla pracowników publicznych służb zatrudnienia, wysokość dodatku do wynagrodzenia wynosi miesięcznie:

1) na stanowisku pośrednika pracy, doradcy zawodowego, specjalisty do spraw rozwoju zawodowego, specjalisty do spraw programów, lidera klubu pracy i asystenta EURES – nie więcej niż 500 złotych;
2) na stanowisku pośrednika pracy I stopnia, doradcy zawodowego I stopnia, starszego specjalisty do spraw rozwoju zawodowego, samodzielnego specjalisty do spraw programów i starszego lidera klubu pracy – nie więcej niż 600 złotych;
3) na stanowisku pośrednika pracy II stopnia, doradcy zawodowego II stopnia, samodzielnego specjalisty do spraw rozwoju zawodowego i doradcy EURES – nie więcej niż 700 złotych.

Jak wynika z danych zbiorczych za lata 2009 – 2011 oraz planu na 2012 r., wysokość dodatków do wynagrodzeń kształtuje się następująco:

Rok	**2009**	**2010**	**2011**	**2012***
Wysokość wydatków (w tys. zł)	20 805	26 336	28 032	34 495

*Planowana wysokość wydatków

W 2011 r. liczba wszystkich uprawnionych do otrzymania dodatku wynosiła 7 360 osób. Średni dodatek do wynagrodzenia w 2011 r. wynosił 317,40 zł miesięcznie brutto.

Zmiany deregulacyjne dotyczą zniesienia licencji zawodowych przyznawanych pośrednikom pracy i doradcom zawodowym, nie dotyczą natomiast prawa do otrzymania dodatku do wynagrodzeń dla pracowników publicznych służb zatrudnienia. Poziom wydatków na dodatki do wynagrodzeń pracowników publicznych służb zatrudnienia przed deregulacją i po jej wprowadzeniu pozostanie na niezmienionym poziomie.

Opracowania z zakresu teorii ekonomii (np. prace Mortensena i Pissaridesa[43]) oraz badania empiryczne[44] jednoznacznie wskazują, że zwiększanie dostępu do pośrednictwa pracy (ułatwienie dopasowania na rynku) stanowi jedno z najskuteczniejszych narzędzi aktywnych

[43] D. T. Mortensen, C. A. Pissarides, Job Creation and Job Destruction in the Theory of Unemployment, Review of Economic Studies, 1994, Nr 3, s. 397-415. Za opracowany przez siebie model poszukiwań na rynku pracy autorzy ci (wraz z P. Diamond'em) zostali nagrodzeni przez Komitet Noblowski w 2010 roku.

[44] What works among active labour market policies: evidence from oecd countries' experiences, OECD Economic Studies No. 30, 2000/I.

polityk rynku pracy. Szczególnie istotnym wydaje się fakt, że proponowane zmiany mogą doprowadzić do takiego efektu, bez konieczności wzrostu wydatków na narzędzia aktywnych polityk rynku pracy.

Podsumowując, można wskazać, że proponowane zmiany mogą doprowadzić do wzrostu zatrudnienia w deregulowanych zawodach (kluczową jego determinantą będą jednakże ewentualne zmiany w organizacji Powiatowych Urzędów Pracy).

h) Deregulacja dostępu do zawodu geodety

Zakres proponowanych zmian

Dotychczasowe wymagania	**Postulowane zmiany**	**Korzyść dla osoby chcącej uzyskać dostęp do wykonywania zawodu i inne korzyści społeczne**
Posiadanie nienagannej opinii zawodowej.	Posiadanie pełnej zdolności do czynności prawnych oraz niekaralność za ściśle określony katalog przestępstw.	Przejrzystość przepisów.
Konieczne jest posiadanie praktyki zawodowej potwierdzonej przez geodetę uprawnionego. Obecnie wymagana praktyka zawodowa to 3 lata przy wykształceniu wyższym lub 6 lat przy wykształceniu średnim.	Skrócenie okresu praktyki zawodowej z 3 lat do 1 roku w przypadku ukończenia studiów wyższych drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich lub 2 lat w przypadku ukończenia studiów wyższych pierwszego stopnia.	Skrócenie okresu przygotowania do samodzielnego wykonywania prac geodezyjnych.
Egzamin dla osób zainteresowanych uzyskaniem uprawnień w zakresie określonym w art. 43 pkt 3, 6 i 7.	Likwidacja obowiązku w odniesieniu do absolwentów szkół wyższych. Wprowadzenie dla tych osób wymogu wpisu do rejestru, dokonywanego na podstawie postępowania weryfikującego dokumenty	Ułatwienie rozpoczęcia wykonywania zawodu (dotychczas koszt przystąpienia do egzaminu wynosił 750 zł[24], dla porównania opłata za wpisanie do rejestru działalności regulowanej wiąże się z wydatkiem 50 zł[25]).

Wpływ proponowanych zmian na rynek pracy

[24] http://www.uprawnienia.geodezja.pl/uprawnienia/, dostęp dnia 14 VI 2012.
[25] Ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2006 r. Nr 225, poz. 1635).

Zgodnie z danymi Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji na terytorium Polski uprawnienia do wykonywania zawodu geodety w poszczególnych zakresach posiada (stan na dzień 7 września 2012 r.):

- geodezyjne pomiary sytuacyjno-wysokościowe, realizacyjne i inwentaryzacyjne – 19 654 osób,
- rozgraniczanie i podziały nieruchomości (gruntów) oraz sporządzanie dokumentacji do celów prawnych – 16 694 osób,
- geodezyjne pomiary podstawowe – 78 osób,
- geodezyjna obsługa inwestycji – 2 186 osób,
- geodezyjne urządzanie terenów rolnych i leśnych – 949,
- geodezyjna redakcja map – 338 osób,
- fotogrametria i teledetekcja – 262 osoby.

Należy zaznaczyć, że suma wszystkich zdobytych uprawnień nie jest tożsama z liczbą osób mających uprawnienia zawodowe. Wynika to z faktu zdobycia przez wiele osób uprawnień w dwóch, trzech i większej liczbie zakresów. Liczba osób, które dotychczas zdobyły uprawnienia jest więc mniejsza niż ilość zdobytych uprawnień wykazanych powyżej.

Postulowane zmiany mogą doprowadzić do zwiększenia zainteresowania wykonywaniem deregulowanych zawodów oraz przyspieszyć czas wchodzenia na rynek pracy nowych osób uzyskujących uprawnienia geodezyjne.

i) Deregulacja dostępu do zawodu instruktora nauki jazdy i egzaminatora osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdem

Zakres proponowanych zmian

Dotychczasowe wymagania	**Postulowane zmiany**	**Korzyść dla osoby chcącej uzyskać dostęp do wykonywania zawodu i inne korzyści społeczne**
Wykształcenie co najmniej średnie/wyższe*. Niekaralność za przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji, popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej; wiarygodności dokumentów; prowadzenie pojazdu w stanie po użyciu	Wprowadzenie wymogu posiadania wykształcenia średniego i ukończenia 23 lat*. Inne wymogi bez zmian.	Ułatwienie przekwalifikowania na instruktora/egzaminatora doświadczonym kierowcom wykonującym dotychczas inne zawody.

alkoholu lub w stanie po użyciu innego podobnie działającego środka; przestępstwo umyślne przeciwko życiu i zdrowiu; przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności. Zaświadczenie o niekaralności wyrokiem sądu za przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu w ruchu drogowym.		
Posiadanie, przez okres co najmniej 3 lat, uprawnienia do kierowania pojazdami rodzaju objętego szkoleniem.	Skrócenie okresu posiadania uprawnienia do kierowania pojazdami rodzaju objętego szkoleniem z 3 do 2 lat.	Skrócenie ścieżki dostępu do zawodu.
Wymagane jest uczestniczenie w 7 egzaminach państwowych w charakterze obserwatora oraz przeprowadzenie co najmniej 3 takich egzaminów pod kierunkiem egzaminatora wyznaczonego przez dyrektora wojewódzkiego ośrodka ruchu drogowego i uzyskanie pozytywnej opinii. Posiadanie, przez okres co najmniej 6 lat, uprawnienia do kierowania pojazdami kategorii B*.	Skrócenie okresu posiadania prawa jazdy kategorii B z 6 do 3 lat.	Skrócenie ścieżki dostępu do zawodu.
Kurs kwalifikacyjny w jednostce.	Brak zmian	
Egzamin przed komisją powołaną przez wojewodę/Egzamin przed komisją weryfikacyjną*.	Brak zmian	

* w przypadku egzaminatora osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdem.

Wpływ proponowanych zmian na rynek pracy

Według szacunków Ministerstwa Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej prawo do wykonywania zawodu egzaminatora osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdem posiada w Polsce ok. 7 000 osób (z czego 1 000 wykonuje zawód). Liczbę instruktorów nauki jazdy szacuje się na 18 000 osób.

Minimalne wymagania wobec osób wykonujących w Unii Europejskiej zawód egzaminatora osób ubiegających się o uprawnienie do kierowania pojazdami zostały określone w dyrektywie 2006/126/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie praw jazdy. Państwa członkowskie Unii Europejskiej ustalają jednak z reguły wyższe wymagania dla tej grupy zawodowej, niż określone w ww. dyrektywie. Przepisy wspólnotowe

nie regulują natomiast wymagań wobec instruktorów nauki jazdy – każde państwo członkowskie UE samodzielnie ustala wymagania dla instruktorów nauki jazdy z uwzględnieniem roli, jaka na nich spoczywa (tj. przygotowanie osoby ubiegającej się o uprawnienie do kierowania pojazdami w sposób zgodny z przepisami ruchu drogowego, z zachowaniem zasad bezpieczeństwa). Zgodnie z danymi zamieszczonymi w bazie zawodów regulowanych Komisji Europejskiej (http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/regprof/index.cfm?action=professions), zawód instruktora nauki jazdy jest regulowany w 16 państwach członkowskich (Belgia, Bułgaria, Czechy, Dania, Finlandia, Francja, Grecja, Malta, Holandia, Polska, Portugalia, Rumunia, Słowacja, Hiszpania, Szwecja, Wielka Brytania).

Należy oczekiwać, że deregulacja dostępu do obu zawodów przyczyni się do zwiększenia zainteresowania wykonywaniem tych zawodów. Doprowadzić do tego może zwiększenie możliwości przekwalifikowania, zwłaszcza doświadczonych kierowców nie posiadających formalnego wykształcenia (także pracowników 50+).

j) Deregulacja dostępu do zawodu detektywa

Zakres proponowanych zmian:

Dotychczasowe wymagania	**Postulowane zmiany**	**Korzyść dla osoby chcącej uzyskać dostęp do wykonywania zawodu i inne korzyści społeczne**
Wymagane wykształcenie co najmniej średnie.	Brak zmian	
Zaświadczenie o niekaralności, badania lekarskie oraz psychologiczne wraz z wywiadem policyjnym.	Brak zmian	
Egzamin przeprowadza komisja powołana przez Komendanta Głównego Policji i wpis do rejestru detektywów.	Zniesienie wymogu zdania egzaminu; pozostawienie wymogu odbycia obowiązkowego szkolenia.	Ułatwienie rozpoczęcia wykonywania zawodu.

Wpływ proponowanych zmian na rynek pracy:

Obecnie na terenie Polski uprawnienia do wykonywania zawodu detektywa posiada 617 osób[46]. Koszty szkoleń dla kandydatów do zawodu w zakresie ochrony danych osobowych,

[46] Dane Ministerstwa Spraw Wewnętrznych na dzień 1.01.2012 r.

ochrony informacji niejawnych, przepisów prawa i obowiązków detektywa oraz zasad wykonywania działalności gospodarczej w zakresie usług detektywistycznych nie powinny przekroczyć obecnej opłaty za egzamin na licencję detektywa, wynoszącej w czerwcu 2012 r. 717 zł. W miarę rozwoju rynku firm prowadzących szkolenia w tym zakresie – z uwagi na konkurencję między podmiotami szkoleniowymi – można oczekiwać, że koszt szkolenia nie będzie przekraczał kwoty 500 zł. Opłata za egzamin na licencję detektywa (obecnie 717 zł) – z uwagi na fakt, że jest to zawód regulowany – pokrywała jedynie koszty zorganizowania egzaminu. Egzaminy są na dotychczasowych zasadach organizowane raz na kwartał przez Komendanta Głównego Policji.

Po wprowadzeniu proponowanych zmian kontrola działalności gospodarczej w zakresie usług detektywistycznych będzie prowadzona w ramach tych samych komórek organizacyjnych co kontrola firm ochrony osób i mienia. Tym samym dodatkowe zadania związane z intensyfikacją kontroli nie będą generować dodatkowych kosztów.

Należy natomiast oczekiwać, że deregulacja spowoduje wzrost zainteresowania pracą w zawodzie detektywa. Zwłaszcza wzrost popytu na niewymagające wiedzy specjalistycznej, popularne usługi detektywistyczne, może być zachętą do wejścia na rynek usług detektywistycznych w sytuacji jego deregulacji.

k) Deregulacja dostępu do zawodów pracownika ochrony fizycznej stopnia I i II oraz pracowników zabezpieczenia technicznego stopnia I i II

Zakres proponowanych zmian

Dotychczasowe wymagania	**Postulowane zmiany**	**Korzyść dla osoby chcącej uzyskać dostęp do wykonywania zawodu i inne korzyści społeczne**
Pracownik ochrony fizycznej I stopnia: - wymagane jest ukończenie szkoły podstawowej, dyplom lub świadectwo potwierdzające uzyskanie wykształcenia specjalistycznego lub pełnienie nienagannej służby w stopniu podoficera lub chorążego w BOR, co najmniej 15 lat lub ukończenie kursu pracowników ochrony fizycznej I stopnia - w praktyce odbywają się przede wszystkim szkolenia strzeleckie, organizowane przez specjalistyczne uzbrojone formacje obronne (sufo) lub na wynajętej strzelnicy przez wynajętych instruktorów strzeleckich.	Zniesienie licencji i egzaminu państwowego na rzecz szkolenia i wpisu na listę oraz podziału pracowników ochrony na stopnie. Osoba ubiegająca się o wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej ma obowiązek jedynie	Ułatwienie wejścia na rynek.

W wewnętrznych służbach ochrony szefowie ochrony prowadzą zajęcia szkoleniowe i instruktaże - egzamin przeprowadza komisja powołana przez komendanta wojewódzkiego Policji	złożyć oświadczenie, że ma pełną zdolność do czynności prawnych, nie była skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne i nie toczy się przeciwko niej postępowanie karne o takie przestępstwo.	
Pracownik ochrony fizycznej II stopnia: - wymagane jest co najmniej wykształcenie średnie, legitymowanie się dyplomem lub świadectwem potwierdzającymi uzyskanie wykształcenia specjalistycznego lub pełnienie nienagannej służby w stopniu oficera w BOR, co najmniej 15 lat, bądź ukończenie kursu pracowników ochrony fizycznej II stopnia - w praktyce odbywają się przede wszystkim szkolenia strzeleckie, organizowane przez specjalistyczne uzbrojone formacje obronne (sufo) lub na wynajętej strzelnicy przez wynajętych instruktorów strzeleckich. W wewnętrznych służbach ochrony szefowie ochrony prowadzą zajęcia szkoleniowe i instruktaże - egzamin przeprowadza komisja powołana przez komendanta wojewódzkiego Policji.	Zniesienie licencji i egzaminu państwowego na rzecz szkolenia i wpisu na listę oraz podział pracowników na stopnie. Osoba ubiegająca się o wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej ma obowiązek jedynie złożyć oświadczenie, że ma pełną zdolność do czynności prawnych, nie była skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne i nie toczy się przeciwko niej postępowanie karne o takie przestępstwo.	Ułatwienie wejścia na rynek.
Pracownik zabezpieczenia technicznego I stopnia: - wykształcenie zawodowe techniczne o specjalności elektronicznej, elektrycznej, łączności, mechanicznej lub ukończenie kursu pracowników zabezpieczenia technicznego albo przyuczenie do wymienionych zawodów na podstawie odrębnych przepisów.	Zniesienie kursu i licencji. Zamiast kursu wprowadzone zostanie szkolenie obejmujące niezbędne zagadnienia, a zamiast licencji – wpis na listę kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego. Przedsiębiorca wykonujący działalność gospodarczą w tym zakresie będzie obowiązany do zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności	Ułatwienie pracownikom wejścia na rynek.

	cywilnej za szkody wyrządzone podczas działalności.	
Pracownik zabezpieczenia technicznego II stopnia: - wykształcenie średnie techniczne o specjalności elektronicznej, elektrycznej, łączności, mechanicznej lub stopień specjalizacji zawodowej przyznawany na podstawie odrębnych przepisów.	Zniesienie kursu i licencji. Zamiast kursu wprowadzone zostanie szkolenie obejmujące niezbędne zagadnienia, a zamiast licencji – wpis na listę kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego. Przedsiębiorca wykonujący działalność gospodarczą w tym zakresie będzie obowiązany do zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone podczas działalności.	Ułatwienie pracownikom wejścia na rynek.

Wpływ proponowanych zmian na rynek pracy

Na podstawie przepisów ustawy o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2005 r. Nr 145, poz. 1221, z późn. zm.) koncesje na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia, w dniu 22 maja 2012 r. posiadało 5 268 przedsiębiorców (6 929 udzielonych koncesji, z której to liczby cofnięto 1 661 koncesji). Jeśli chodzi natomiast o zatrudnienie w branży, to według danych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, na terenie kraju 65 090 osób jest uprawnionych do wykonywania zawodu pracownika ochrony fizycznej I stopnia, 48 623 osoby są uprawnionych do wykonywania zawodu pracownika ochrony fizycznej II stopnia, 3 412 osoby do wykonywania zawodu pracownika zabezpieczenia technicznego I stopnia, a 14 963 osoby do wykonywania zawodu pracownika zabezpieczenia technicznego II stopnia (stan na dzień 1 stycznia 2012 r.). Ogółem stanowią więc największy segment rynku pracy objęty deregulacją.

Nie są dostępne dane, które pozwoliłyby na jednoznaczną ocenę wpływu projektowanej regulacji na funkcjonowanie wewnętrznych służb ochrony oraz przedsiębiorstw wykonujących

działalność gospodarczą w zakresie ochrony osób i mienia. Należy jednak przyjąć, że po wejściu w życie nowych regulacji wzrosną, choć w niewielkim stopniu, koszty prowadzenia tego rodzaju działalności, co podkreślały stowarzyszenia tej branży w trakcie konsultacji społecznych. W późniejszym czasie, z uwagi na wypracowanie nowych procedur, koszty te powinny spaść do obecnego poziomu, w związku z wprowadzeniem możliwości prowadzenia dokumentacji w formie elektronicznej.

Ponadto branża ochrony osób i mienia od wielu lat zwracała uwagę na brak odpowiedniej liczby licencjonowanych pracowników ochrony, co uniemożliwiało podpisywanie nowych umów. Proponowane zmiany otworzą dopływ kadry niezbędny do należytego wykonywania tego rodzaju usług, co skutkować będzie wzrostem ilości realizowanych umów przez firmy ochrony. Ocenia się, że szerszy dostęp do tych zawodów przy jednoczesnym wprowadzeniu konieczności okresowego podnoszenia kwalifikacji, spowoduje wzrost ich prestiżu oraz odbioru społecznego, co będzie miało pozytywny wpływ na rozwój tej branży. Jednocześnie oczekiwać można wzrostu liczby przedsiębiorców prowadzących działalność szkoleniową. Należy zatem oczekiwać, że deregulacja dostępu do wymienionych zawodów doprowadzi do wzrostu liczby osób wykonujących zawód pracownika ochrony lub zabezpieczenia technicznego. Nie możliwe jest jednak oszacowanie *ex ante* skali tego efektu.

Koszty obecnych kursów przygotowujących do egzaminu na licencję pracownika ochrony fizycznej pierwszego lub drugiego stopnia, w zależności od rejonu kraju kształtują się w przedziale od 800 zł do 2 000 zł. Z uwagi na długie *vacatio legis* oczekiwać można powstania wielu nowych przedsiębiorstw uprawnionych do prowadzenia działalności szkoleniowej. Szacuje się, że cena kursu uprawniającego do wpisu na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej nie powinna przekroczyć 1 200 – 1 500 zł, i będzie spadać w miarę rozwoju bazy firm szkolących. Wpłynie to na rozwój tej branży, w szczególności obejmującej małe i średnie przedsiębiorstwa. Natomiast cena kursu okresowego nie powinna przekroczyć kwoty 600 – 800 zł.

W związku z prowadzeniem egzaminów na licencje pracownika ochrony fizycznej pierwszego oraz drugiego stopnia, z uwagi iż egzaminy nie były odpłatne, ponoszone są przede wszystkim koszty związane wynajęciem strzelnicy oraz sali treningowej i wykorzystaniem amunicji. Na przykładzie Komendy Stołecznej Policji w Warszawie można wskazać, że koszt jednego egzaminu organizowanego dla 180 osób raz na 3 miesiące wynosi ok. 800 zł.

Zdawalność egzaminu wynosi ok. 30%, a kandydaci mogą przystępować wielokrotnie do egzaminów, co zwiększa koszty ich organizacji. Dodatkowo Policja obowiązana była do druku oraz wydawania legitymacji licencyjnych oraz ich duplikatów.

Wzmożenie kontroli i sprawowanie nadzoru nad sektorem security spowoduje konieczność wzmocnienia struktury etatowej komórek organizacyjnych, do których kompetencji należy kontrola i nadzór nad przedsiębiorcami. Na przykładzie Departamentu Zezwoleń i Koncesji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, można wskazać, że stan etatowy Departamentu powinien wzrosnąć o 5 – 6 etatów ze średnim wskaźnikiem wynagrodzenia 2,2. Jednakże nie oznacza to konieczności zatrudnienia w skali całego ministerstwa nowych urzędników. Koniecznym jest przegląd zadań i etatów w innych komórkach organizacyjnych, mający na celu wzmocnienie etatowe tej komórki w ramach przesunięć wewnątrz MSW. Analogicznie sprawa powinna zostać rozwiązana w pozostałych jednostkach sektora finansów publicznych. Wydatki ponoszone w Departamencie Zezwoleń i Koncesji MSW z tytułu delegacji związanych z prowadzeniem kontroli wynoszą ok. 60 tys. zł. rocznie, wobec konieczności wzmożenia kontroli przewiduje się ich wzrost o ok. 40 tys. zł.

Udzielanie pomocy organowi koncesyjnemu przez podmioty zobowiązane nie spowoduje skutków finansowych. Przekazywanie informacji, w tym przesyłanie dokumentów (drogą elektroniczną), będzie realizowane przez wskazane organy, instytucje w ramach zadań regulaminowych. W praktyce ma to już miejsce, przy czym organ koncesyjny powołuje się na posiadane uprawnienia kontrolne. Projektowany zapis usprawni prowadzone postępowania administracyjne poprzez wskazanie podstawy prawnej kierowanej prośby o pomoc.

l) Deregulacja dostępu do wykonywania przewozu drogowego osób taksówką

Zakres proponowanych zmian

Dotychczasowe wymagania	**Postulowane zmiany**	**Korzyść dla osoby chcącej uzyskać dostęp do wykonywania zawodu i inne korzyści społeczne**
Zaświadczenie lekarskie	Brak zmian	
Oświadczenie o niekaralności za przestępstwa umyślne przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji, mieniu, wiarygodności dokumentów lub środowisku oraz przeciwko życiu i zdrowiu oraz przeciwko wolności seksualnej i obyczajności	Brak zmian	
Dokument poświadczający dopuszczenie	Brak zmian	

pojazdu do ruchu drogowego jako taksówki.		
Świadectwo legalizacji urządzenia kontrolno-pomiarowego	Brak zmian	
Ukończenie 28-godzinnego szkolenia	Likwidacja obowiązku w gminach liczących nie więcej niż 100 tys. mieszkańców. W przypadku gmin liczących powyżej 100 tys. mieszkańców – pozostawienie w gestii samorządu gminnego decyzji o konieczności wprowadzenia wymogu obowiązkowego szkolenia. Wprowadzenie limitu czasu (20 godzin) oraz maksymalnych łącznych kosztów szkolenia i egzaminu w wysokości ok. 750 zł[48]	Możliwa oszczędność kosztów kursu (aktualnie znajduje się on w przedziale 220 – 300 zł)
Obowiązek wniesienia opłaty administracyjnej (259,37 zł) oraz zdanie egzaminu.	Likwidacja obowiązku w gminach liczących nie więcej niż 100 tys. mieszkańców. W przypadku gmin liczących powyżej 100 tys. mieszkańców - pozostawienie w gestii samorządu gminnego decyzji o konieczności wprowadzenia obowiązkowego egzaminu.	Możliwy wzrost prawdopodobieństwa uzyskania licencji.
Wniesienie opłaty administracyjnej za udzielenie licencji.	Likwidacja obowiązku w gminach liczących nie więcej niż 100 tys. mieszkańców. W przypadku gmin liczących powyżej 100 tys. mieszkańców - pozostawienie w gestii samorządu gminnego decyzji o konieczności wprowadzenia licencji.	

Wpływ proponowanych zmian na rynek pracy

Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Ministerstwo Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej według stanu na dzień 31.12.2011 r. udzielonych zostało ok. 62 tys.

[48] Maksymalny koszt szkolenia i egzaminowania określony w art. 15 projektu opiniowanej ustawy.

licencji na przewóz osób taksówką. W stosunku do roku poprzedniego nastąpił spadek liczby licencji o ok. 1 tys. (według stanu na dzień 31.12.2010 r. udzielonych było ok. 63 tys. licencji). Zgodnie z szacunkami dokonanymi przez Ministerstwo Sprawiedliwości, w 16 miastach wojewódzkich licencję taksówkarza posiada ok. 35,5 tys. osób.

W chwili obecnej nie jest możliwe oszacowanie zmian w liczbie udzielonych licencji po zmianach stanu prawnego związanego z ograniczeniem przewozu osób, dokonanych w ustawie o zmianie ustawy o transporcie drogowym z dnia 11 maja 2012 r. (Dz. U. Nr 2012, poz. 661), która wchodzi w życie w dniu 29 czerwca br.

Nie są dostępne dane, które pozwoliłyby na oszacowanie potencjalnego spadku dochodów sektora finansów publicznych w związku z odstąpieniem od obligatoryjnego wymogu przeprowadzania egzaminu. Zgodnie z nowymi regulacjami, decyzja o wprowadzeniu bądź odstąpieniu od wymogu przeprowadzania egzaminu będzie należała do właściwych organów samorządu poszczególnych gmin, wobec czego nie istnieje obecnie możliwość przewidywania, jakie decyzje zostaną podjęte w tym zakresie przez poszczególne gminy. Dlatego też nie jest możliwe oszacowanie potencjalnego spadku dochodów sektora finansów publicznych, w tym przypadku jednostek samorządu terytorialnego, w związku z możliwością odstąpienia od obligatoryjnego wymogu przeprowadzenia egzaminu dla taksówkarzy.

Z uwagi na dalece idącą heterogeniczność rynku (zróżnicowanie popytu w poszczególnych miastach) do oceny wpływu zmian na rynek pracy przyjmujemy metodę *case studies*. W tym kontekście warto zauważyć, że zmiany zapisów ustawy z dnia 15 listopada1984 r. – Prawo przewozowe w zakresie wprowadzającym, a następnie likwidującym konkurujące z taksówkami „przewozy osobowe", stworzyło unikalną możliwość szacunku rzeczywistej liczby osób zainteresowanych wykonywaniem zawodu taksówkarza (oraz wpływu obecnych regulacji na zmniejszenie podaży usług), poprzez analizę zmian liczby osób przystępujących do egzaminu przed i po nowelizacji[50]. Wyraźnie widoczne są zgodne z postulatami teorii ekonomii tendencje: spadek zainteresowania uzyskaniem licencji w okresie liberalnych regulacji „transportu osób" oraz wzrost zainteresowania egzaminami wraz z jego likwidacją (prognoza opiera się na założeniu o jego niezmienionym poziomie w pozostałych kwartałach). Symptomatyczny jest również obserwowany w latach 2010 – 2011 znaczny spadek zdawalności egzaminów, uprawdopodobniający hipotezę o intencjonalnym ograniczeniu konkurencji na rynku przewozów

[50] W oparciu o dane uzyskane w Biurze Działalności Gospodarczej i Zezwoleń Urzędu m.st. Warszawy.

osób taksówką. Zgromadzone dane pozwalają postawić tezę, że gdyby postulowane zmiany obowiązywały od stycznia 2012 r., liczba usługodawców na warszawskim rynku zwiększyłaby się o ponad 2 400 osób (wobec ok. 650 osób przy obecnym stanie prawnym)[51].

Liczba osób przystępujących do egzaminu w Warszawie oraz jego zdawalność

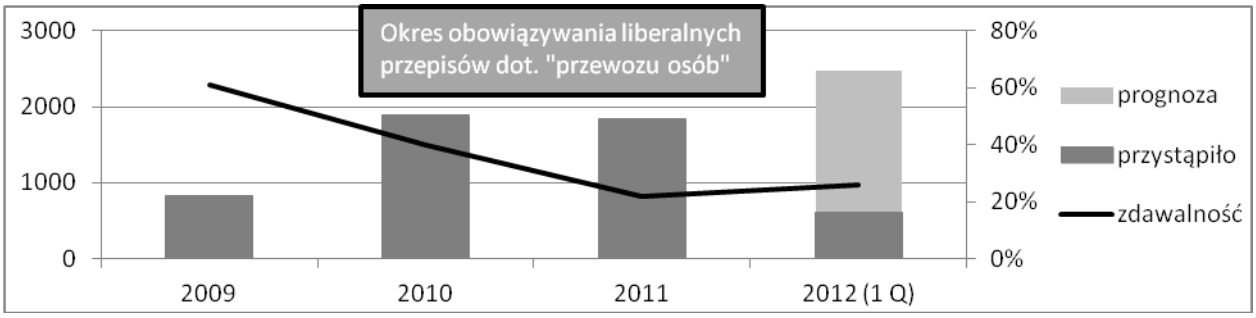

Źródło: Ministerstwo Sprawiedliwości.

Oszacowano możliwą skalę spadku dochodów miasta stołecznego Warszawy w związku z proponowanym odstąpieniem od obligatoryjnego wymogu przeprowadzenia egzaminu na podstawie danych z budżetu miasta na 2012 r. Wpływy z tytułu opłat za egzaminy przyjęto na poziomie 320 tys. zł, podczas gdy na wypłaty dla egzaminatorów prowadzących egzaminy dla taksówkarzy przewidziano kwotę 76,2 tys. zł. Oznacza to, że z tytułu organizacji egzaminu przewidywana jest nadwyżka finansowa w wysokości 243,8 tys. zł. Liczba licencji wydanych w Warszawie stanowi ok. 15% łącznej liczby licencji udzielonych w całym kraju, jednak szacowanie na tej podstawie potencjalnego spadku dochodów sektora finansów publicznych w związku z odstąpieniem od obligatoryjnego wymogu przeprowadzenia egzaminu może być obarczone dużym błędem z tego powodu, że Warszawa jako największa metropolia w Polsce nie jest reprezentatywna dla całego kraju.

m) Deregulacja dostępu do zawodu przewodnika turystycznego miejskiego, terenowego i górskiego oraz pilota wycieczek

Zakres proponowanych zmian

[51] Poczyniono tu logiczne założenie, że największą barierą w uzyskaniu licencji taksówkarza jest wymóg zdania egzaminu. Za jego prawdziwością przemawia znaczne zróżnicowanie zdawalności egzaminów w poszczególnych miastach (w 2011 r wyniosła ona w Warszawie – 22%, podczas gdy w Szczecinie 85%), oraz fakt, że pozostałe ograniczenia nie zniechęciły 617 osób przystępujących do egzaminu w Warszawie w pierwszym kwartale 2012 roku.

Dotychczasowe wymagania	Postulowane zmiany	Korzyść dla osoby chcącej uzyskać dostęp do wykonywania zawodu i inne korzyści społeczne
Pełnoletniość		
Wykształcenie średnie		
Zaświadczenie o stanie zdrowia umożliwiającym wykonywanie zadań przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek	Zniesienie obowiązku*	Likwidacja wymogu uzyskania zaświadczenia
Niekaralność za przestępstwa umyślne lub inne popełnione w związku z wykonywaniem zadań przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek		
Odbycie szkolenia teoretycznego i praktycznego	Zniesienie obowiązku*	Oszczędność ok. 1500 - 1800 zł, likwidacja wymogu ok. półrocznego kursu
Wniesienie opłaty 240 zł i zdanie egzaminu	Zniesienie obowiązku*	Oszczędność 240 zł.

* nie dotyczy przewodników turystycznych górskich[52]

Wpływ proponowanych zmian na rynek pracy

Według szacunków Ministerstwa Sportu i Turystyki obecnie w Polsce prawo do wykonywania zawodu przewodnika turystycznego miejskiego posiada 6 289 osób, przewodnika turystycznego terenowego 8 063 osób, a przewodnika turystycznego górskiego 5 714 osób. Zawód pilota wycieczek wykonuje 43 889 osób[53]. Aktualnie uprawnienia przewodnickie są wymagane w dziesięciu miastach: Gdańsk, Gdynia, Sopot (łącznie), Katowice z Górnośląskim Okręgiem Przemysłowym (łącznie), Kraków, Lublin, Łódź, Poznań, Szczecin, Toruń, Warszawa, Wrocław[54].

Zgodnie z informacjami uzyskanymi przez Najwyższą Izbę Kontroli w trakcie kontroli realizacji zadań wynikających z ustawy o usługach turystycznych[26] w okresie od początku 2006 r. do końca I półrocza 2009 r. w sześciu województwach objętych kontrolą (tj. mazowieckim, małopolskim, śląskim, dolnośląskim, pomorskim i wielkopolskim) do egzaminów na przewodnika turystycznego przystąpiły ogółem 3 172 osoby, a zdało 1 888 osób (59,5%). NIK stwierdziła jednak znaczne zróżnicowanie odsetka osób zdających egzaminy

[52] Przewodnik górski międzynarodowy będzie oparty jedynie o międzynarodowy, uznawany w Polsce certyfikat UIAGM (obecnie w Polsce zawód ten wykonuje 21 osób).
[53] Stan na 31 września 2011 r.
[54] Rozporządzenie ministra gospodarki i pracy z dnia 16 sierpnia 2004 r. w sprawie przewodników turystycznych i pilotów wycieczek.
[26] „Informacja o wynikach kontroli realizacji zadań wynikających z ustawy o usługach turystycznych przez marszałków województw, które przygotowują się do turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012", Najwyższa Izba Kontroli, Delegatura w Gdańsku, styczeń 2010 r., http://www.nik.gov.pl/kontrole/wyniki-kontroli-nik/pobierz,px_remote_lgd_p_09_130_20100215122810126623329 0_01,typ,kk.pdf.

pomiędzy poszczególnymi województwami: od 45% w woj. małopolskim do 83% w woj. śląskim.

Wykres. Odsetek osób, które zdały egzamin na przewodnika turystycznego w okresie 2006 – I półrocze 2009 r.

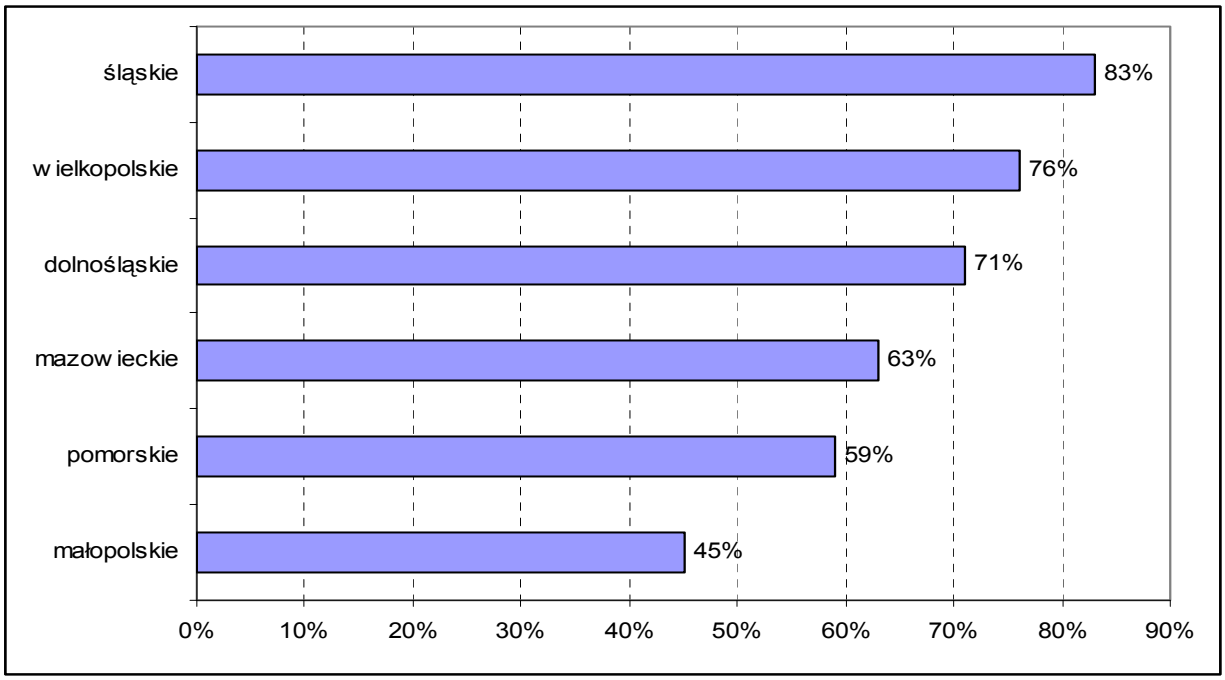

Źródło: „Informacja o realizacji zadań wynikających z ustawy o usługach turystycznych…", NIK.

Informacje uzyskane przez Ministerstwo Sprawiedliwości w urzędach marszałkowskich wskazują na utrzymywanie się zróżnicowania odsetka zdawalności egzaminów na przewodnika turystycznego, co zostało przedstawione w tabeli poniżej.

Tabela. Liczba osób, które przystąpiły i zdały egzamin na przewodnika turystycznego w 2011 r.

	Przystąpiło	Zdało	Zdawalność
Katowice	21	18	85,7%
Lublin	28	23	82,1%
Warszawa	286	199	69,6%
Trójmiasto*	73	49	67,1%
Toruń	43	28	65,1%
Poznań	61	36	59,0%
Szczecin	75	41	54,7%
Wrocław	62	32	51,6%
Kraków	166	37	22,3%
Łódź	29	5	17,0%

*dane za lata 2010 – 2011

Źródło: urzędy marszałkowskie.

Do egzaminów na przewodnika turystycznego przystąpiły w latach 2006-2009 ogółem 3172 osoby a zdało 1888 osób (60%), pilota wycieczek – odpowiednio – 9155 i 6560 (72%) i ze znajomości języka obcego – odpowiednio – 839 i 621 (74%) wg danych raportu NIK ze stycznia 2010 r. obejmującego kontrolę nadawania, zawieszanie, przywracanie i cofanie uprawnień przewodnika turystycznego i pilota wycieczek w sześciu województwach: mazowieckim, małopolskim, śląskim, dolnośląskim, pomorskim i wielkopolskim. Przystępujący do egzaminów ponosili opłatę egzaminacyjną w wysokości 120 zł. W latach 2006 – 2009 (I półrocze) do 3 urzędów marszałkowskich wpłynęło łącznie 20 skarg na działalność przewodników turystycznych i pilotów wycieczek.

Z uwagi na znaczną heterogeniczność rynku (zróżnicowanie sytuacji w poszczególnych miastach) do oceny wpływu proponowanych zmian na rynek pracy przyjmujemy metodę *case studies*. Według danych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego licencję przewodnika turystycznego miejskiego po Krakowie posiada ok. 1200 osób. Liczbę osób przystępujących do egzaminu oraz tych, które uzyskały licencję przewodnika przedstawia poniższy wykres:

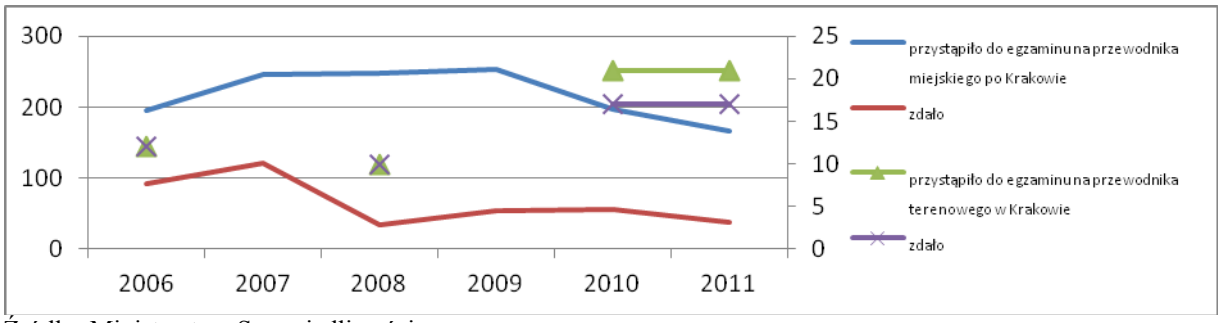

Źródło: Ministerstwo Sprawiedliwości.

Jego analiza nie pozostawia wątpliwości, że o ile dostęp do zawodu przewodnika terenowego (w województwie małopolskim) nie jest ograniczany, o tyle w przypadku przewodników miejskich (lewa oś) po Krakowie obowiązkowy egzamin stanowi istotną barierę dla osób pragnących wejść na rynek. Należy jednak podkreślić, że analiza wpływu proponowanych rozwiązań na rynek pracy zawężona do osób nieskutecznie podchodzących do egzaminu, jest dalece zaniżona. Na uwagę zasługuje przede wszystkim zainteresowanie absolwentów kierunku

turystyka i rekreacja[55] (historia sztuki itp.) stałym lub czasowym wykonywaniem zawodu (w przypadku sezonowego wykonywania zawodu ograniczenia w postaci czasu oraz kosztów kursu prawdopodobnie zniechęciły większość chętnych). Można więc przyjąć, że zainteresowanie to przełoży się na stworzenie nowych, kreujących miejsca pracy modeli biznesowych, znacząco różniących się od stosowanych obecnie przez większość przewodników.

Informacje dotyczące kosztów kontroli osób wykonujących zadania przewodnika turystycznego miejskiego i terenowego oraz pilotów wycieczek, jak również podmiotów szkolących osoby zamierzające wykonywać te zawody, są trudno dostępne. Kontrola przeprowadzona przez Najwyższą Izbę Kontroli w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy o usługach turystycznych w okresie od początku 2006 r. do końca I półrocza 2009 r. w sześciu województwach (mazowieckim, małopolskim, śląskim, dolnośląskim, pomorskim i wielkopolskim) wykazała, iż w czterech spośród tych województw marszałkowie w ogóle lub nie w pełni wywiązali się z obowiązku przeprowadzania okresowych kontroli wykonywania zadań przez przewodników turystycznych i pilotów wycieczek. W wyniku tej samej kontroli stwierdzono także, że marszałkowie 4 województw (dolnośląskiego, małopolskiego, pomorskiego i śląskiego) w ogóle lub nie w pełni wywiązywali się z obowiązku przeprowadzania okresowych kontroli organizatorów szkoleń.

Dane o liczbie kontroli przewodników turystycznych i pilotów wycieczek przeprowadzonych w poszczególnych województwach zostały zamieszczone w poniższej tabeli.

Wyszczególnienie	Kontrole w 2006 r.		Kontrole w 2007 r.		Kontrole w 2008 r.		Kontrole w I półroczu 2009 r.	
	przewodników turystycznych	pilotów wycieczek	przewodników turystycznych	pilotów wycieczek	przewodników turystycznych	pilotów wycieczek	przewodników turystycznych	pilotów wycieczek
dolnośląskie	127	0	82	0	30	0	0	0
małopolskie	2	0	4	14	4	9	1	15
mazowieckie	2	0	0	0	0	0	0	0

[55] Obecnie w Krakowie na tym kierunku można studiować na 11 uczelniach publicznych i prywatnych. Liczbę studentów tego kierunku w skali kraju można szacować na podstawie publikowanej przez GUS liczby studentów w układzie klasyfikacji edukacji ISCED 1997 podgrupy usługi dla ludności utrzymującej się w ostatnich latach na poziomie 66 000.

pomorskie	35	1	60	0	11	0	0	0
śląskie	10	10	7	7	7	7	1	1
wielkopolskie	0	0	4	0	22	1	11	0
Razem	176	11	157	21	74	17	13	16

n) Deregulacja dostępu do zawodu instruktora sportu oraz trenerów klasy I, II oraz mistrzowskiej

Zakres proponowanych zmian

Dotychczasowe wymagania	**Postulowane zmiany**	**Korzyść dla osoby chcącej uzyskać dostęp do wykonywania zawodu i inne korzyści społeczne**
Instruktor sportu: - wykształcenie wyższe na kierunku wychowanie fizyczne ze specjalizacją instruktorską w danym sporcie lub kierunek sport ze specjalizacją trenerską w danym sporcie w wymiarze co najmniej 250 godzin lub - co najmniej średnie wykształcenie oraz ukończenie specjalistycznego kursu instruktorów w danym sporcie i zdanie egzaminu końcowego (kurs powinien trwać co najmniej 250 godzin).	Do wykonywania tego zawodu wystarczy pełnoletniość oraz wykształcenie średnie. Wprowadzona zostaje niekaralność za przestępstwo umyślne związane ze współzawodnictwem organizowanym przez Polski Związek Sportowy, posiadanie wiedzy w zakresie działalności instruktorskiej (niesprawdzanej formalnie).	Praktycznie całkowita dereglamentacja dostępu do zawodu.
Trener klasy mistrzowskiej: - ukończone 18 lat, - wykształcenie wyższe, - udokumentowany dorobek w pracy szkoleniowej, - zaświadczenie o niekaralności za przestępstwa umyślne popełnione w związku ze współzawodnictwem organizowanym przez Polski Związek Sportowy, - posiadanie co najmniej dwuletni staż pracy trenerskiej ze stopniem trenera klasy pierwszej, - konieczne jest odbycie specjalistycznego kursu na stopień trenera klasy mistrzowskiej oraz pozytywny wynik z egzaminu końcowego.	Do wykonywania tego zawodu wystarczy pełnoletniość oraz wykształcenie średnie. Wprowadzona niekaralność za przestępstwo umyślne związane ze współzawodnictwem organizowanym przez Polski Związek Sportowy oraz posiadanie wiedzy w zakresie działalności instruktorskiej (niesprawdzanej formalnie).	Praktycznie całkowita dereglamentacja dostępu do zawodu.

Trener klasy II: - studia wyższe w ramach kształcenia umożliwiającego uzyskanie specjalistycznej wiedzy i umiejętności trenerskich, - zaświadczenie o niekaralności za przestępstwa umyślne popełnione w związku ze współzawodnictwem organizowanym przez Polski Związek Sportowy, - posiadanie, przez okres co najmniej 2 lat, tytułu instruktora sportu ze specjalizacją w danym sporcie i ukończenie studiów podyplomowych w zakresie kształcenia umożliwiającym uzyskanie specjalistycznej wiedzy i umiejętności trenerskich lub posiadanie, przez okres co najmniej 2 lat, tytułu instruktora sportu ze specjalizacją w danym sporcie, posiadanie co najmniej świadectwa dojrzałości oraz ukończenie specjalistycznego kursu na stopień trenera klasy drugiej i zdanie egzaminu końcowego.	Uchyla się stopnie trenerskie i wymagane do uzyskania ich kursy i staż pracy. Do wykonywania tego zawodu wystarczy pełnoletniość, wykształcenie średnie i niekaralność za przestępstwo umyślne związane ze współzawodnictwem organizowanym przez Polski Związek Sportowy oraz posiadanie wiedzy w zakresie działalności trenerskiej (niesprawdzanej formalnie).	Praktycznie całkowita dereglamentacja dostępu do zawodu.
Trener klasy I: - ukończone 18 lat, - wykształcenie co najmniej średnie, - udokumentowany dorobek w pracy szkoleniowej, - zaświadczenie o niekaralności za przestępstwa umyślne popełnione w związku ze współzawodnictwem organizowanym przez Polski Związek Sportowy, - posiadanie co najmniej trzyletniego stażu pracy trenerskiej ze stopniem trenera klasy drugiej, - konieczne jest odbycie specjalistycznego kursu na stopień trenera klasy pierwszej oraz pozytywny wynik z egzaminu końcowego.	Uchyla się stopnie trenerskie i wymagane do uzyskania ich kursy i staż pracy. Do wykonywania tego zawodu wystarczy pełnoletniość, wykształcenie średnie i niekaralność za przestępstwo umyślne związane ze współzawodnictwem organizowanym przez polski związek sportowy oraz posiadanie wiedzy w zakresie działalności trenerskiej (niesprawdzanej formalnie).	Praktycznie całkowita dereglamentacja dostępu do zawodu.

Wpływ proponowanych zmian na rynek pracy

Zgodnie z informacjami Ministerstwa Sportu i Turystyki na terenie Polski 62 194 osoby są uprawnione do wykonywania zawodu instruktora sportu, 18 979 osób do wykonywania zawodu trenera II klasy, 2 971 osób do wykonywania zawodu trenera I klasy, a 506 osób do wykonywania zawodu trenera klasy mistrzowskiej (dane na 1.01.2011 r.).

W opinii Ministerstwa Sportu i Turystyki, nie jest możliwe podanie dokładnych kwot, jakie generują zadania w zakresie kształcenia i doskonalenia kadr kultury fizycznej. Działania te (opiniowanie kursów, uznawanie kwalifikacji, wydawanie dyplomów potwierdzających posiadanie uprawnień zawodowych etc.) są uzależnione od liczby wniosków, jakie wpłyną od organizatorów kursów, absolwentów i osób prywatnych chcących uzyskać lub uznać kwalifikacje zawodowe w zakresie sportu na terenie RP. Możliwe jest podanie tylko kwoty środków zaplanowanych bezpośrednio na te działania w budżecie Ministerstwa Sportu i Turystyki na 2012 r., która wynosi ok. 370 tys. zł. Kwota ta nie obejmuje jednak wydatków zaplanowanych na działania pośrednio związane z tym tematem, kosztów związanych z zatrudnieniem pracowników resortu (łącznie 8 osób) do realizacji tych zadań ani kosztów działań logistycznych i czynności administracyjnych.

Należy przyjąć, że proponowane zmiany doprowadzą do wzrostu zainteresowania wykonywaniem zawodów związanych z trenowaniem sportowców wyczynowych.

o) Deregulacja dostępu do zawodu dyplomowanego bibliotekarza i dyplomowanego pracownika informacji naukowej

Zakres proponowanych zmian

Dotychczasowe wymagania	**Postulowane zmiany**	**Korzyść dla osoby chcącej uzyskać dostęp do wykonywania zawodu i inne korzyści społeczne**
Wykształcenie wyższe	Bez zmian	
Zależnie od stanowiska: od 0 do 10 lat doświadczenia zawodowego	Likwidacja obowiązku	Ułatwienie wejścia do zawodu młodych absolwentów, zwiększenie możliwości przekwalifikowania się na zawód bibliotekarza.
Egzamin wymagany – kandydaci dopuszczeni po ocenie ich dorobku naukowego przez komisję kwalifikacyjną	Likwidacja obowiązku	Ułatwienie wejścia do zawodu

Wpływ proponowanych zmian na rynek pracy

Zgodnie z danymi przedstawionymi przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego na dzień 31 grudnia 2011 r. uczelnie publiczne i niepubliczne wykazały łącznie 362 etaty dyplomowanych bibliotekarzy oraz dyplomowanych pracowników dokumentacji i informacji

naukowej, z tego 334 pełnozatrudnionych oraz 28 niepełnozatrudnionych – w przeliczeniu na pełne etaty.

Informacje o liczbie osób, które w latach 2006 – 2011 przystępowały do postępowania kwalifikacyjnego oraz o liczbie osób, które uzyskały uprawnienia dyplomowanego bibliotekarza oraz dyplomowanego pracownika dokumentacji i informacji naukowej, zostały zamieszczone w tabeli poniżej.

Rok	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**	**Razem**
Liczba kandydatów	26	26	24	31	41	30	178
Liczba osób, które nabyły uprawnienia	15	16	19	28	34	17	129

Na funkcjonowanie Komisji Egzaminacyjnej w 2012 r. przewidziano kwotę 28 000 zł, w tym:

12 000 zł na delegacje członków Komisji,

14 000 zł na wynagrodzenia dla członków Komisji (za opracowanie recenzji),

2 000 zł na zadania wynikające z potrzeb własnych Komisji.

Kwota za przygotowanie jednej recenzji dorobku kandydata od 2007 r. wynosi 250 zł. Zgodnie z przepisem § 8 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 21 sierpnia 2006 r. w sprawie kandydatów na dyplomowanego bibliotekarza oraz dyplomowanego pracownika dokumentacji i informacji naukowej (Dz. U. Nr 155, poz. 1112) do oceny dorobku naukowego i zawodowego kandydata przewodniczący komisji powołuje dwóch recenzentów spośród członków komisji.

Zniesienie obowiązku posiadania doświadczenia zawodowego może ułatwić wejście do zawodu młodym absolwentom, a likwidacja egzaminu otworzy dostęp do zawodu.

Nie należy jednak oczekiwać, że zmiana wywrze zauważalny wpływ na sytuację na rynku pracy z uwagi na niewielką liczebność deregulowanej grupy zawodowej oraz relatywnie sztywną podaż pracy w zawodzie.

p) Pośrednia deregulacja dostępu do zawodów związanych z żeglugą śródlądową

Zakres proponowanych zmian

Dotychczasowe wymagania	**Postulowane zmiany**	**Korzyść dla osoby chcącej uzyskać dostęp do wykonywania zawodu i inne korzyści społeczne**
Mechanik statkowy żeglugi śródlądowej: - 36-miesięczna praktyka, - egzamin przeprowadzany przez komisję państwową.	Umożliwienie skrócenia okresu praktyki w rozporządzeniu Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej do maksymalnie 30 miesięcy do uzyskania patentu, zaś do 18 miesięcy do uzyskania świadectwa.	Możliwość przyspieszenia wejścia do zawodu rozporządzeniem MTBiGM.
Przewoźnik żeglugi śródlądowej: - 12-miesięczna praktyka zawodowa, - egzamin przeprowadzany przez komisję państwową.	Umożliwienie skrócenia okresu praktyki w rozporządzeniu Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej do maksymalnie 30 miesięcy do uzyskania patentu, zaś do 18 miesięcy do uzyskania świadectwa.	Możliwość przyspieszenia wejścia do zawodu rozporządzeniem MTBiGM.
Stermotorzysta żeglugi śródlądowej: -12-miesięczna praktyka zawodowa, - egzamin przeprowadzany przez komisję państwową.	Umożliwienie skrócenia okresu praktyki w rozporządzeniu Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej do maksymalnie 30 miesięcy do uzyskania patentu, zaś do 18 miesięcy do uzyskania świadectwa.	Możliwość przyspieszenia wejścia do zawodu rozporządzeniem MTBiGM.
Szyper żeglugi śródlądowej: - świadectwa bosmana żeglugi śródlądowej lub świadectwo sternika żeglugi śródlądowej, - w przypadku posiadania świadectwa bosmana żeglugi śródlądowej wymagana 12-miesięczna praktyka zawodowa, - w przypadku posiadania świadectwa sternika żeglugi śródlądowej wymagana 6-miesięczna praktyka zawodowa, - egzamin przeprowadzany przez komisję państwową.	Umożliwienie skrócenia okresu praktyki w rozporządzeniu Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej do maksymalnie 30 miesięcy do uzyskania patentu, zaś do 18 miesięcy do uzyskania świadectwa.	Możliwość przyspieszenia wejścia do zawodu rozporządzeniem MTBiGM.
Marynarz motorzysta żeglugi śródlądowej: - 12-miesięczna praktyka zawodowa, - egzamin przeprowadzany przez komisję państwową.	Umożliwienie skrócenia okresu praktyki w rozporządzeniu Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej do maksymalnie 30 miesięcy do uzyskania patentu, zaś do 18 miesięcy do uzyskania	Możliwość przyspieszenia wejścia do zawodu rozporządzeniem MTBiGM.

	świadectwa.	
Starszy marynarz żeglugi śródlądowej: - świadectwo żeglarza żeglugi śródlądowej, - 6-miesięczna praktyka zawodowa, - egzamin przeprowadzany przez komisję państwową.	Umożliwienie skrócenia okresu praktyki w rozporządzeniu Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej do maksymalnie 30 miesięcy do uzyskania patentu, zaś do 18 miesięcy do uzyskania świadectwa.	Możliwość przyspieszenia wejścia do zawodu rozporządzeniem MTBiGM.
Bosman żeglugi śródlądowej: - świadectwo starszego marynarza żeglugi śródlądowej, - 12-miesięczna praktyka zawodowa, - egzamin przeprowadzany przez komisję państwową.	Umożliwienie skrócenia okresu praktyki w rozporządzeniu Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej do maksymalnie 30 miesięcy do uzyskania patentu, zaś do 18 miesięcy do uzyskania świadectwa.	Możliwość przyspieszenia wejścia do zawodu rozporządzeniem MTBiGM.
Sternik żeglugi śródlądowej: - świadectwo bosmana żeglugi śródlądowej lub świadectwo starszego marynarza żeglugi śródlądowej, - w przypadku posiadania świadectwa bosmana żeglugi śródlądowej wymagana 6-miesięczna praktyka zawodowa, - w przypadku posiadania świadectwa starszego marynarza żeglugi śródlądowej wymagana 12-miesięczna praktyka zawodowa, - egzamin przeprowadzany przez komisję państwową.	Umożliwienie skrócenia okresu praktyki w rozporządzeniu Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej do maksymalnie 30 miesięcy do uzyskania patentu, zaś do 18 miesięcy do uzyskania świadectwa.	Możliwość przyspieszenia wejścia do zawodu rozporządzeniem MTBiGM.

Wpływ proponowanych zmian na rynek pracy

Obecnie na terenie Polski zawód mechanika statkowego żeglugi śródlądowej ok. 1 200 osób, przewoźnika żeglugi śródlądowej 1 000 osób, stermotorzysty żeglugi śródlądowej ok. 7 000 osób, szypra żeglugi śródlądowej ok. 20 osób, marynarza motorzysty żeglugi śródlądowej ok. 5 osób, starszego marynarza żeglugi śródlądowej ok. 2000 osób, bosmana żeglugi śródlądowej ok. 1 000 osób, a sternika żeglugi śródlądowej ok. 800 osób[57].

Należy jednak podkreślić, że proponowany projekt nie poszerza dostępu do żadnego z wymienionych zawodów, a jedynie umożliwia ich deregulację aktem prawnym niższego rzędu, jakim jest rozporządzenie ministra właściwego. Informacje na temat rezultatów deregulacji znajdą się w ocenie skutków regulacji odpowiednich aktów wykonawczych Ministra Transportu,

[57] Szacunki Ministerstwa Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej.

Budownictwa i Gospodarki Morskiej, które zostaną przedstawione Radzie Ministrów łącznie z projektem opiniowanej ustawy.

5.3. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

W ramach wniosków płynących z bogatej literatury empirycznej poświęconej skutkom ograniczania dostępu do określonych zawodów można stwierdzić, że wejście w życie opiniowanego projektu wpłynie na gospodarkę poprzez:

- spadek cen usług świadczonych przez przedstawicieli zawodów objętych deregulacją,

- wzrost dostępności usług pomiędzy przedsiębiorcami i konsumentami, którego beneficjentami staną się finalni konsumenci,

- spadek cen i wzrost dostępności usług pomiędzy przedsiębiorcami wpłynie korzystnie na spadek kosztów prowadzenia działalności gospodarczej, w tym na sytuację producentów dóbr/usług finalnych, dystrybutorów i konsumentów.

Ponadto należy zwrócić uwagę, że koszty usług świadczonych przez przedstawicieli deregulowanych zawodów stanowią koszty stałe działalności przedsiębiorstw, a więc ich redukcja będzie relatywnie bardziej istotna dla małych i średnich przedsiębiorstw.

Z uwagi na znaczną heterogeniczność podmiotów, na które oddziałuje ustawa, zdecydowano się analizować ich wpływ na funkcjonowanie sektora prywatnego (i publicznego w przypadku rynków usług „government to business"), analogicznie jak w przypadku punktu 4.3. Oceny Skutków Regulacji.

a) Deregulacja dostępu do zawodu adwokata i radcy prawnego

Zgodnie z teorią ekonomii i badaniami empirycznymi[58] oraz pozytywnymi doświadczeniami dotychczasowej deregulacji dostępu do zawodu profesjonalnego zastępcy procesowego należy oczekiwać spadku cen, a w konsekwencji ułatwienia dostępu obywateli do usług prawnych. Nie bez znaczenia wydaje się też wpływ presji konkurencyjnej oraz zwiększonej specjalizacji na wachlarz usług dostępnych na rynku.

[58] F. H. Stephen, C. Burns, Liberalization of Legal Services, Institute for Law Economy and Global Governance, 2007.

Zasadnym jest odniesienie się do problemu ewentualnego pogorszenia jakości oferowanych usług prawnych w wyniku przeprowadzenia deregulacji. Należy podkreślić, że zastrzeżenia takie towarzyszyły wszystkim projektom zmierzającym do otwarcia zawodów prawniczych, ale dane statystyczne nie potwierdzają słuszności pojawiających się obaw. W ciągu ostatnich pięciu lat nastąpiło znaczące zwiększenie liczby adwokatów i radców prawnych w Polsce, lecz nie zanotowano porównywalnego wzrostu liczby postępowań dyscyplinarnych na 1000 osób wykonujących zawód.

Zmiany liczby osób wykonujących zawód adwokata oraz liczby spraw dyscyplinarnych na 1 000 adwokatów w latach 2008 – 2011

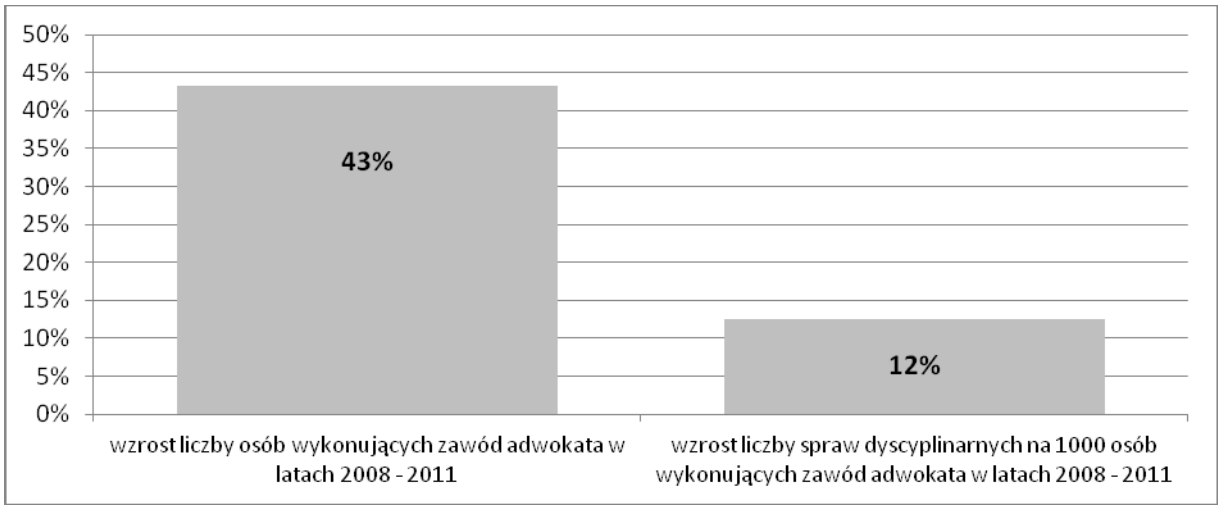

Źródło: Ministerstwo Sprawiedliwości

b) Deregulacja dostępu do zawodu notariusza

Podobnie, jak na wielu innych rynkach regulowanych, także na rynku usług notarialnych państwo zdecydowało się na interwencję w postaci ustalenia cen maksymalnych. Określa je Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 czerwca 2004 r. w sprawie maksymalnych stawek taksy notarialnej (Dz. U. 2004 r. Nr 148, poz. 1564, z późn. zm.). W praktyce z uwagi na ograniczoną konkurencję na rynku usług notarialnych, przy stale zwiększającym się na nie popycie, opłaty pobierane przez notariuszy często nie różnią się od taks maksymalnych określonych powołanym rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości[59].

[59] Na swoich stronach internetowych kancelarie notarialne powołują rozporządzenie wprost jako cennik. Dzieje się tak zarówno w mniejszych miastach, np. Rzeszowie http://notariusz-rzeszow.com/taksanotarialna, ale także w

Zasadnym jest przypuszczenie, iż w razie rozpoczęcia działalności w ramach powołania notariusza na trzy lata dojdzie do obniżenia opłat pobieranych za czynności notarialne poprzez częstsze korzystanie ze stawek niższych, niż maksymalne. W stosunkowo krótkim okresie działalność na własny rachunek i odpowiedzialność będzie mogła bowiem (po powołaniu przez Ministra Sprawiedliwości) podjąć znaczna liczba osób, które zdały egzamin notarialny.

c) Deregulacja dostępu do zawodu komornika

Sprawne postępowanie egzekucyjne odgrywa szczególną rolę dla zapewnienia bezpieczeństwa i płynności obrotu gospodarczego. Międzynarodowe badania porównawcze prowadzone przez Bank Światowy wskazują, że przewlekłość egzekucji zobowiązań jest istotną barierą dla aktywności gospodarczej[60]. Można ją także postrzegać jako przejaw zawodności państwa podczas realizacji jednej z jego kluczowych funkcji: zapewnienia egzekwowalnych ram prawnych dla aktywności obywateli. Egzekucja komornicza jest finalnym ogniwem tego procesu. Jednym z elementów wpływających na skuteczność takiej egzekucji, a co za tym idzie na sprawność całego wymiaru sprawiedliwości, jest odpowiednia liczba komorników oraz panująca między nimi konkurencja. Według Międzynarodowej Unii Komorników w krajach silnie rozwiniętych, gdzie liczba orzeczeń sądów jest duża oraz długie są tradycje funkcjonowania egzekucji, jeden komornik powinien przypadać na 25 tys. mieszkańców. Tymczasem w Polsce pod koniec lat 90-tych XX w. jeden komornik sądowy przypadał na około 65 tys. mieszkańców. Dla porównania, we Francji jeden komornik przypadał na 16,7 tys. obywateli, w Niemczech – na 20,5 tys., na Litwie – na 29,9 tys., na Węgrzech – na 40,2 tys.

W ostatnich latach wpływ spraw do kancelarii komorniczych istotnie się zwiększył. W 1997 r. wyniósł on 685 328 spraw, w 2001 r. – 1 009 315, w 2005 r. – 1 684 331, w 2007 r. – 1 716 313, a w 2009 r. osiągnął poziom 2 503 442 spraw. Radykalnemu wzrostowi liczby spraw nie towarzyszyło natomiast odpowiednie zwiększenie liczby komorników sądowych, które w analogicznym okresie wyniosło zaledwie 11%[61].

---

największych miastach, w których konkurencja na rynku jest relatywnie większa (ale jak widać nadal nie wystarczająca dla obniżenia cen), np.: http://www.kancelaria-notarialna.net/taksa-notarialna.htm, dostęp w dniu 21.05.2012 r.

[60] Roczne raporty Doing Business 2004 – 2012.

[61] T. Jaskłowski, 100 komorników rocznie, Na wokandzie, Nr 2/2011, s. 25 – 26.

d) Deregulacja dostępu do zawodu syndyka

Zwiększenie liczby osób wykonujących zawód syndyka przyczyni się do wzmożenia konkurencji pomiędzy nimi, co z kolei wpłynie na większą staranność wykonywania przez nich powierzonych im czynności. W rezultacie planowane zmiany mogą przyczynić się do poprawy funkcjonowania postępowań upadłościowych.

e) Deregulacja dostępu do zawodu urzędnika sądowego i prokuratury

Skrócenie stażu urzędniczego do 6 miesięcy spowoduje szybszą stabilizację zawodową osób zatrudnianych w sądach, wiążącą się również z wyższym wynagrodzeniem, co niewątpliwie działać będzie na nie motywująco. Okres ten będzie wystarczający dla zweryfikowania przydatności osoby odbywającej staż do zatrudnienia na stanowisku urzędnika sądowego lub prokuratury.

Konsekwencją skrócenia stażu będzie również możliwość szybszego korzystania w pełnym zakresie z pracy osób zatrudnionych w sądach i prokuraturach. Odbywanie stażu wiąże się bowiem z koniecznością udziału stażystów w comiesięcznych szkoleniach, organizowanych w godzinach pracy, co powoduje konieczność zapewnienia za nich zastępstw. Ponadto skrócenie stażu urzędniczego spowoduje oszczędności finansowe wynikające ze zmniejszenia liczby obowiązkowych szkoleń dla stażystów, a co za tym idzie kosztów ich przeprowadzenia, obejmujących m.in. koszty delegowania na nie (szkolenia często organizowane w jednym sądzie dla stażystów z kilku jednostek) oraz wynagrodzeń wykładowców.

f) Deregulacja dostępu do zawodu pośrednika w obrocie nieruchomościami i zarządcy nieruchomości

Zgodnie z szacunkami, co najmniej połowa transakcji na rynku nieruchomości[62] (w 2010 r. przeprowadzono 676 139 takich transakcji) przebiega bez udziału licencjonowanego pośrednika. Wskazuje to, że już obecnie istnieje szeroko dostępna alternatywa dla usług realizowanych przez przedstawicieli tego zawodu.

[62] Szacunki przedstawione w toku konsultacji społecznych niniejszego projektu.

Powyższe fakty wskazują, że istnieje duży potencjał dla usług pośrednictwa oferowanych klientom oraz spadku ich cen w następstwie intensyfikacji walki konkurencyjnej będącej konsekwencją deregulacji dostępu do zawodów pośrednika w obrocie nieruchomościami.

g) Deregulacja dostępu do zawodów z zakresu pośrednictwa pracy

Zwiększenie dostępności usług pośrednictwa pracy może oznaczać dla przedsiębiorców ułatwienia w poszukiwaniu odpowiednio wykwalifikowanych pracowników.

Ponadto uzasadnionym wydaje się założenie, że wzrostowi liczby zainteresowanych wykonywaniem zawodów z zakresu pośrednictwa pracy towarzyszyć będzie obniżenie presji płacowej pracowników zatrudnianych w Powiatowych Urzędach Pracy. Dodatkowo dereglamentacja zawodów oznacza w praktyce stworzenie ich dyrektorom możliwości rekrutacji kadry zgodnie z lokalnymi potrzebami, co może przyczynić się do wzrostu efektywności funkcjonowania tych instytucji.

Dodatkową konsekwencją proponowanych zmian będzie odciążenie jednostek administracji rządowej (na szczeblu województw) odpowiedzialnych obecnie za licencjonowanie osób wykonujących usługi z zakresu pośrednictwa pracy, czego następstwem mogą być oszczędności sektora finansów publicznych.

h) Deregulacja dostępu do zawodu instruktora nauki jazdy i egzaminatora osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdem

Prawdopodobnym jest spadek cen usług nauki jazdy w następstwie zwiększenia konkurencji na rynku. Należy jednak zauważyć, że już obecnie na rynku, zwłaszcza w dużych miastach panuje relatywnie wysoki poziom konkurencji.

Deregulacja zawodu egzaminatora osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdem może obniżyć koszty funkcjonowania Wojewódzkich Ośrodków Ruchu Drogowego poprzez spadek presji płacowej osób wchodzących na rynek w następstwie deregulacji.

i) Deregulacja dostępu do zawodu detektywa

Należy zauważyć, że ceny na rynku usług detektywistycznych są, ze względu na specyfikę branży, zawsze obiektem indywidualnych negocjacji. W niektórych przypadkach, na stronach internetowych firm publikowane są minimalne ceny poszczególnych usług[63], pozwalające konsumentom zorientować się w przeciętnych kosztach usługi. Uzasadnionym wydaje się jednak twierdzenie, że istnieje przestrzeń do obniżki, poprzez presje konkurencyjną, cen zwłaszcza popularnych usług niewymagających daleko idącej wiedzy i doświadczenia.

j) Deregulacja dostępu do wykonywania przewozu drogowego osób taksówką

W świetle przytoczonych powyżej danych nie ulega wątpliwości, że jednym z celów reglamentacji dostępu do zawodu taksówkarza jest ograniczenie konkurencji, a przez to uzyskiwanie przez taksówkarzy renty monopolistycznej. Z przytoczonych powodów, także w tym punkcie warto zastosować metodę *case studies*. Analizując ceny przewozów taksówką w Krakowie[64] – taryfa 1 – na odcinku do 10 km (wykres poniżej) można stwierdzić, że w przypadku odległości do 5 km korzystniejsze warunki oferują przewoźnicy świadczący usługi „przewozu osób", ale ich przewaga maleje wraz z długością kursu. Nie ulega natomiast wątpliwości, że to walka konkurencyjna z „przewozami osób", nie zaś maksymalne ceny urzędowe[65] stanowiła bodziec do obniżania cen przez licencjonowanych taksówkarzy. Liberalizacja dostępu do zawodu taksówkarza ograniczy dalsze podwyżki cen.

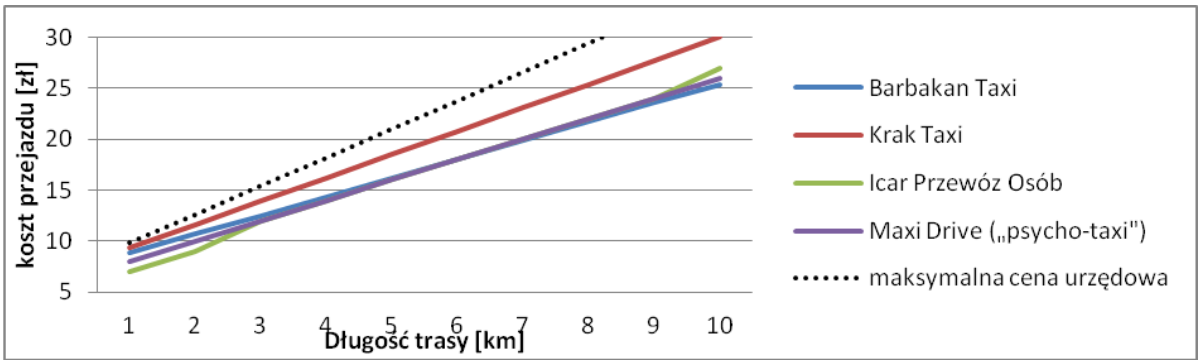

[63] http://www.detektyw24.pl/cennik.php.
[64] Informacje dotyczące cenników poszczególnych firm zaczerpnięto z ich stron internetowych lub informacji telefonicznej. Cennik przewoźnika Icar Przewóz Osób – dane historyczne sprzed nowelizacji u. p. p.
[65] Uchwała LXXVI/977/09 Rady Miasta Krakowa z dnia 17 czerwca 2009 r. w sprawie stref taryfowych dla taksówek oraz ustalenia cen urzędowych o charakterze maksymalnym za przewozy taksówkami osobowymi na terenie Gminy Miejskiej Kraków.

Brak przesłanek do istotnych obaw o pogorszenie jakości przewozów w wyniku deregulacji zawodu. Świadczy o tym nie tylko pozostawienie pewnych, optymalnych wymogów stawianych kandydatom, ale przede wszystkim będąca wynikiem walki konkurencyjnej popularność „przewozów osób" w latach 2010 – 2011 – pomimo nagłośnionych spektakularnych przypadków nadużyć.

Usunięcie patologicznej sytuacji, w której przedsiębiorczy obywatele wykazują łatwiejszy dostęp do np. zawodu psychoterapeuty, niż taksówkarza oferując usługi przewozu osób pod nazwą „mobilnych gabinetów psychoterapii"[66]. Deregulacja wyeliminuje tego typu przypadki, budując poczucie praworządności i zaufania do prawodawcy tak istotne, szczególnie w obszarze obrotu gospodarczego i przedsiębiorczości.

k) Deregulacja dostępu do zawodu przewodnika turystycznego miejskiego, terenowego i górskiego oraz pilota wycieczek

Z przytoczonych powyżej danych dotyczących zdawalności egzaminów wynika, że jednym z celów regulacji dostępu do zawodu przewodnika turystycznego jest ograniczenie konkurencji, a przez to uzyskiwanie przez osoby dotychczas wykonujące ten zawód renty monopolistycznej. Prowadzi to do wniosku, że otwarcie dostępu do zawodu spowoduje wyraźny spadek kosztów ponoszonych przez konsumentów. Podobnie jak w poprzednim punkcie, ocenę skali tego zjawiska ułatwi zastosowanie metody case studies. Analizując ceny usług przewodników turystycznych w Krakowie należy zwrócić uwagę na zróżnicowanie istniejących modeli biznesowych świadczenia usług: standardowy z opłatą rzędu 250 zł[67] lub elastyczny, zakładający dobrowolną i uznaniową opłatę na zakończenie wycieczki (tzw. „oprowadzanie za napiwki")[68]. Należy założyć, że deregulacja doprowadzi do powstania i ewolucji tego typu modeli biznesowych, na styku rzeczywistości gospodarczej i wirtualnej (szczególnie w kontekście aktywności zawodowej osób młodych – studentów i absolwentów). Utrzymywanie się już obecnie na rynku firm stosujących drugi z wymienionych modeli biznesowych wskazuje, że istnieje znaczna przestrzeń do obniżek cen usług przewodnickich w wyniku konkurencji wolnorynkowej, jaką wprowadzają postulowane zmiany.

[66] http://www.tvn24.pl/0,1740293,0,1,lokowoz--czyli-terapia-w-aucie,wiadomosc.html.
[67] http://przewodnicypokrakowie.pl/cennik.htm.
[68] http://freewalkingtour.pl/art/pokaz/2.

Należy podkreślić, że twierdzenia o zagrożeniu bezpieczeństwa turystów w następstwie procesu deregulacji są bezpodstawne. Realne prawdopodobieństwo wystąpienia takich zagrożeń występuje jedynie w obszarze działalności przewodnika turystycznego górskiego – w odniesieniu do którego nie proponuje się daleko idącej deregulacji.

Niebagatelną, niewymierną korzyścią deregulacji dostępu do zawodu przewodnika turystycznego miejskiego i terenowego jest eliminacja prawa, umożliwiającego strażom miejskim karanie 500-złotową grzywną osób oprowadzających znajomych po rodzinnym mieście. Obecny stan rzeczy nie sprzyja budowaniu poczucia praworządności i zaufania do prawodawcy.

l) Deregulacja dostępu do zawodu instruktora sportu oraz trenerów klasy I, II oraz mistrzowskiej

Należy założyć, że wzrost liczby osób zainteresowanych wykonywaniem zawodu trenera może przełożyć się na spadek cen tych usług, proporcjonalny do skali tego zjawiska. Ponadto należy podkreślić, że postulowane zmiany doprowadzą do likwidacji obecnego dualizmu na rynku pracy trenerów. Obecnie mamy do czynienia z nieregulowanym rynkiem trenerów sportu rekreacyjnego, i silną regulacją dostępu do zawodów trenerskich sportu wyczynowego. W praktyce może to prowadzić do przypadków rzeczywistej lub pozornej zmiany trenera przez zawodnika zaczynającego uprawiać sport wyczynowy.

5.4. Wpływ na sytuację i rozwój regionalny

Projektowana regulacja nie ma wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

6. Zgodność z prawem Unii Europejskiej

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej, a wymogi wypływające z niego w zakresie minimalnych standardów wymaganych do wykonywania zawodu zostają utrzymane.

Załącznik nr 1 do OSR
(wersja z dnia 27 czerwca 2012 r.)

TABELARYCZNE ZESTAWIENIE OPINII/ UWAG ZGŁOSZONYCH W RAMACH KONSULTACJI SPOŁECZNYCH ORAZ DODATKOWYCH KONSULTACJI DO PROJEKTU *USTAWY O ZMIANIE USTAW REGULUJĄCYCH WYKONYWANIE NIEKTÓRYCH ZAWODÓW*

(w wersji z dnia 6.03.2012 r. oraz w wersji z dnia 21 marca 2012 r.)

Do wersji projektu z dnia 6.03.2012 r.

Ustawa o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów (całość)				
l.p.	**Podmiot zgłaszający**	**Jednostka redakcyjna ustawy/ uwaga o charakterze ogólnym**	**Treść opinii/ uwag**	**Ocena zasadności zgłoszonych uwag**
1	Rzecznik Praw Absolwenta	ogólna	Rzecznik Praw Absolwenta co do zasady pozytywnie opiniuje projekt ustawy. Opinie Rzecznika do poszczególnych zawodów zostały omówione przy poszczególnych ustawach. Niezależnie od powyższego Rzecznik Praw Absolwenta zaproponował dokonanie zmiany art. 29 ustawy o bibliotekach oraz dołączenie do opiniowanego projektu ustawy przepisów deregulujących zawód bibliotekarza w zakresie ustawy o bibliotekach przygotowywanych przez MKiDN.	Nie wymaga ustosunkowania się. Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego przygotowuje nowelizację stosownego rozporządzenia określającego dotychczas dodatkowe wymogi dla zawodu bibliotekarza dyplomowanego.

2	Sejmik Województwa Lubelskiego – Komisja Samorządowa i Bezpieczeństwa Publicznego	ogólna	Sejmik pozytywnie opiniuje przedłożony projekt ustawy.	Nie wymaga ustosunkowania się.
3	Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski	ogólna	Najistotniejszą sprawą związaną z regulacją wykonywania zawodów jest całkowite zaniechanie koncesjonowania dostępu do zawodu. Konieczne natomiast jest licencjonowanie działalności zawodowej w niektórych sferach, które pozwalają na potwierdzenie działalności zawodowej w niektórych sferach, które pozwala na potwierdzenie, że usługodawca posiada odpowiedni poziom wiedzy i umiejętności do świadczenia danej usługi. Licencjonowania powinny dokonywać organy publiczne, całkowicie bezstronnie, prowadzące proces udzielania licencji w oparciu o jasne i powszechnie znane kryteria. W innym przypadku nie dojdzie do deregulacji, szczególnie w sferze działania silnych korporacji zawodowych.	Nie wymaga ustosunkowania się.
4	Związek Gmin Zagłębia Miedziowego	ogólna	Pozytywnie opiniuje projekt ustawy.	Nie wymaga ustosunkowania się.
	Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego	ogólna	W Uchwale dotyczącej projektu ustawy o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów z dnia 2 kwietnia Nr 308/2012 Rada Głowna Nauki i Szkolnictwa Wyższego zgłosiła następujące uwagi: 1. Nieuwzględnienie, przy określaniu zasad dostępu do zawodów wskazanych w nowelizacji ustawy, doświadczenia zawodowego z wykonywaniem czynności wymagających wiedzy prawnej w ramach zatrudnienia lub współpracy z	Nie uwzględniono. Chodzi w tym przypadku o zdobycie wiedzy i doświadczenia

			przedsiębiorcami jest nieuzasadnione. 2. Wykonywanie zawodów wymaga zdobycia wiedzy praktycznej, należałoby w związku z tym rozważyć potrzebę powiązania prawa do wykonywania zawodu z efektami kształcenia uzyskiwanymi przez absolwentów poszczególnych kierunków studiów wyższych. 3. Proponowana deregulacja wymaga uświadomienia społeczeństwu, że ani państwo ani korporacje zawodowe nie będą ponosić odpowiedzialności za jakość pracy wykonywanej przez osoby wykonujące „uwolnione" zawody. 4. W związku z powyższym zwiększeniu ulegnie odpowiedzialność wykonujących poszczególne zawody, co może spowodować duża liczbę spraw o naprawienie szkody z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania świadczenia. Zasadnym wydaje się więc rozważenie zmiany przepisów Kodeksu postępowania cywilnego, tak aby ułatwione było dochodzenie tego rodzaju roszczeń.	zawodowego ściśle związanego ze świadczeniem pomocy prawnej przez adwokata czy radcę prawnego, dlatego też niezasadne wydaje się uwzględnienie praktyki w przedsiębiorstwach. Co do „uwolnienia" zawodów prawniczych, to wskazać należy, że nie zostają one „uwolnione", zwiększa się jedynie dostęp do zawodów, ale nadal obowiązują ustawowe wymogi, gwarantujące wiedzę i praktykę kandydatów, jak zdanie egzaminu zawodowego - państwowego, który jest przeprowadzany na wysokim poziomie.
5	Bractwo Gwarków Związku Górnośląskiego	ogólna	Pozytywnie opiniuje projekt ustawy.	Nie wymaga ustosunkowania się.
	Polskie Towarzystwo Legislacji	ogólna	Polskie Towarzystwo Legislacji z zadowoleniem przyjmuje uwzględnienie w projekcie wymienionej ustawy osób wykonujących wymagające wiedzy prawniczej i legislacyjnej czynności bezpośrednio związane z tworzeniem aktów normatywnych o charakterze powszechnie obowiązującym oraz osób które ukończyły aplikację legislacyjną (legislatorów). Zagadnienie dostępu do zawodów: adwokata, radcy prawnego oraz notariusza, osób posiadających ugruntowana wiedzę prawniczą, dorobek naukowy oraz szczególną specjalizację legislacyjną, od lat było przedmiotem starań Towarzystwa oraz środowisk związanych z legislacją. Umożliwienie tym osobom	Nie wymaga ustosunkowania się.

			uzyskania wpisu na listę adwokatów, radców prawnych lub notariuszy wzbogaci - zdaniem Towarzystwa - wymienione grupy zawodowe o osoby dysponujące szczególnymi umiejętnościami oraz przybliży im praktyczną stronę tworzenia prawa. W proponowanych zmianach art. 66 ustawy - Prawo o adwokaturze, jak również art. 25 ustawy o radcach prawnych mowa jest o osobach, które wykonywały „wymagające wiedzy prawniczej i legislacyjnej czynności bezpośrednio związane z tworzeniem aktów normatywnych (...)". Proponowane rozróżnienie między wiedzą prawniczą i legislacyjną budzi wątpliwości o charakterze językowym i logicznym, ponieważ wiedza prawnicza jest - w opinii Towarzystwa - pojęciem szerszym, obejmującym również szczegółową wiedzę legislacyjną. Dlatego Polskie Towarzystwo Legislacji nie dostrzega potrzeby dokonywania tego typu podziału.	Nie uwzględniono. Projektodawca celowo użył pojęć wiedza prawnicza i legislacyjna w celu podkreślenia doświadczenia w zakresie legislacji.
6	Krajowa Reprezentacja Doktorantów	ogólna	Pozytywnie opiniuje projekt ustawy i wyraża nadzieję, że ustawa zapewni łatwy dostęp dla młodych osób do wybranych zawodów, nie powodując jednocześnie spadku, tak koniecznego w niektórych profesjach, profesjonalizmu.	Nie wymaga ustosunkowania się.
7	Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej	ogólna	Pracodawcy RP zasadniczo popierają projekt ustawy, bowiem skutkiem przedstawionych w projekcie ustawy propozycji będzie likwidacja wielu barier administracyjnych, ekonomicznych oraz tych stawianych przez stowarzyszenia i izby zawodowe, niezainteresowane działalnością na wolnym rynku i dopuszczaniem do swoich profesji nowych członków.	Nie wymaga ustosunkowania się.
8	Konfederacja Budownictwa i Nieruchomości	ogólna	Konfederacja popiera działania zmierzające do zmniejszenia liczby zawodów regulowanych w Polsce.	Nie wymaga ustosunkowania się.
9	Prezes Sądu	ogólne	Negatywna ocena projektowanych zmian polegających na skróceniu	**Uwzględniono.**

	Apelacyjnego w Lublinie	(komornik, notariusz)	okresu szkolenia aplikantów komorniczych (z dwóch lat do jednego roku i sześciu miesięcy) i notarialnych (z dwóch i pół roku do dwóch lat). Przygotowanie do zawodu prawniczego wymaga odpowiedniego przeszkolenia, kończącego się egzaminem sprawdzającym wiedzę zdającego.	Czas trwania aplikacji pozostaje bez zmian.
		ogólne (adwokat, notariusz, radca)	Negatywna ocena zmiany przepisów polegającej na rezygnacji z części testowej egzaminów zawodowych: adwokackiego, radcowskiego i notarialnego.	Uwaga nieuwzględniona. Część podmiotów zgłaszających uwagi w ramach konsultacji społecznych pozytywnie zaopiniowało rezygnację z części testowej egzaminu zawodowego. W miejsce testu w przypadku egzaminu adwokackiego i radcowskiego wprowadzono zadanie z zakresu deontologii zawodu, które w ocenie projektodawcy w większym stopniu sprawdzi przydatność do zawodu. Ponadto należy wskazać, że test nie jest właściwym sposobem weryfikacji przydatności do wykonywania danego zawodu, świadczy o tym wysoka zdawalność tej części egzaminu zawodowego. W przypadku egzaminu notarialnego będzie on składał się z trzech części. Pierwsza i druga część egzaminu notarialnego polegać będzie na opracowaniu projektów aktów notarialnych na podstawie opisanych przypadków.
		ogólne (sądy i prokuratura)	Projektowana ustawa przewiduje, iż zniesiony zostanie wymóg wykształcenia wyższego pierwszego stopnia urzędników sądowych i prokuratury. Tym samym projekt ustawy dopuszcza możliwość zatrudnienia w sądach na stanowiskach urzędników osoby z wykształceniem średnim i zdanym egzaminem dojrzałości. Zmianę tym w zakresie należy ocenić negatywnie. Powinien zostać utrzymany wymóg wyższego wykształcenia osób nowozatrudnionych w sądzie i prokuraturze, ponieważ wykonywanie czynności urzędniczych wymaga posiadania wiedzy i odpowiedniego przygotowania zawodowego. Skrócenie stażu urzędniczego z jednego roku do sześciu miesięcy nie jest uzasadnione. W czasie stażu kandydat na urzędnika musi poznać podstawowe zagadnienia z dziedziny prawa, szeroką wiedzę z zakresu biurowości sądowej, obsługi komputerów i systemów komputerowych stosowanych w sądzie lub w prokuraturze. Staż urzędniczy trwający pół roku będzie z pewnością zbyt krótki na właściwe przygotowanie do wykonania obowiązków przez urzędnika sądu i prokuratury.	

				Trzecia część egzaminu notarialnego polegać będzie na opracowaniu projektu odmowy dokonania czynności notarialnej albo uzasadnienia jej dopuszczalności bądź na opracowaniu projektu czynności notarialnej innej niż akt notarialny. W ocenie projektodawcy taka forma egzaminu notarialnego w dużo większym stopniu niż egzamin ustny sprawdzi przydatność do zawodu notariusza.
		ogólne (asystent sędziego)	W projekcie zmian do ustawy prawo o adwokaturze i ustawy o radcach prawnych zaproponowano poszerzenie katalogu osób uprawnionych do wpisania na listę adwokatów/radców prawnych bez konieczności odbycia aplikacji i złożenia egzaminu o osoby pracujące przy tworzeniu aktów prawnych. Zaproponowano poszerzenie katalogu osób uprawnionych do wpisu na listę adwokatów/radców prawnych bez konieczności odbywania aplikacji i złożenia egzaminu o osoby asystentów sędziego z co najmniej 5-letnim stażem nienagannej pracy na tym stanowisku. Praca asystenta sędziego i związane z tym obowiązki sprowadzające się praktycznie do pozyskiwania coraz większych umiejętności rozumienia, stosowania i wykładani przepisów prawa, uzasadniają dopisanie asystentów sędziego do katalogu osób uprawnionych do wpisu na listę adwokatów lub radców prawnych bez konieczności odbywania aplikacji i złożenia egzaminu.	Nie uwzględniono. Brak egzaminu zawodowego w trakcie drogi zawodowej asystenta sędziego.
10	Prezes Sądu	ogólna	Ogólnie pozytywna ocena idei zwiększenia dostępu do zawodu.	

	Apelacyjnego w Rzeszowie		Zwłaszcza dotyczących ustawy o pracownikach sądów i prokuratury jako zasługującą na aprobatę należy uznać rezygnację z ustawowego wymogu, by wszyscy urzędnicy sądowi posiadali wykształcenie wyższe pierwszego stopnia, co niewątpliwie uelastyczni dostęp do tego zawodu i da możliwość prezesom sądów doboru właściwych pracowników z szerszego kręgu zainteresowanych osób. Jednakże już skrócenie stażu urzędniczego z 12 miesięcy do 6 miesięcy takiej aprobaty nie może uzyskać. Natomiast negatywna ocena dotyczy zmian zawartych w artykułach 2, 3 i 5 opiniowanej ustawy, dot. skrócenia okresu odbywania aplikacji adwokackiej, radcowskiej i notarialnej do 2 lat oraz skrócenia tzw. pozaaplikacyjnej drogi dojścia do zawodu adwokata, radcy prawnego i notariusza do 3 lat oceniono negatywnie. Niestety skrócenie okresu odbywania przedmiotowych aplikacji może wpłynąć na obniżenie poziomu przygotowania aplikantów do wykonywania zawodów adwokata, radcy prawnego, notariusza.	Nie wymaga ustosunkowania się. **Uwzględniono.** Czas trwania aplikacji pozostaje bez zmian. Nie uwzględniono. Uwaga ma charakter ogólny, jest sprzeczna z zamiarem projektodawcy, co do wprowadzonych zmian. Dla wskazanych osób okres 3 lat wydaje się być odpowiedni i wystarczający do uzyskania wiedzy i doświadczenia niezbędnego do wykonywania zawodu adwokata, radcy prawnego i notariusza. Ponadto poziom tej wiedzy zostanie oceniony na państwowym egzaminie zawodowym, który sprawdza wiedzę i umiejętności zawodowe kandydatów. Wskazać należy, że część podmiotów pozytywnie odniosła się do tych

				zmian.
			Negatywnie zostały ocenione zmiany zaproponowane w art. 11 w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997r. o komornikach sądowych i egzekucji odnośnie rezygnacji z części ustnej egzaminu komorniczego, skrócenia okresu odbywania aplikacji komorniczej do 1 roku i 6 miesięcy oraz skrócenia do 3 lat wymogu dotyczącego stosowania prawa w odniesieniu do osób uprawnionych do zdawania egzaminu komorniczego bez aplikacji komorniczej. Może to wpłynąć negatywnie na jakość ich pracy.	Nie uwzględniono. Projekt ustawy wprowadza ujednolicenie zasad zdawania egzaminu komorniczego z innymi egzaminami prawniczymi, jak również stworzenie szybszej ścieżki dojścia do zawodu komornika.
11	Sąd Apelacyjny w Gdańsku	ogólna	SSA Dariusz Kala – krytycznie ocenił wszystkie rozwiązania zawarte w powyższym projekcie. Zwłaszcza odnośnie możliwości uzyskania statusu adwokata, radcy prawnego, notariusza i komornika bez uprzednio zdanej aplikacji i złożenia egzaminu przez osoby, które zajmowały się wcześniej czynnościami w sferze legislacyjnej. Czym innym jest procedura tworzenia prawa, a czym innym nabycie praktycznych umiejętności jego stosowania.	Nie uwzględniono. „Czynności w sferze legislacyjnej" nie stanowią samoistnej przesłanki do wpisu na listę adwokatów lub radców prawnych, czy też powołania na stanowisko notariusza czy komornika, jednocześnie wymagana jest odpowiednia praktyka i zdany egzamin (sędziowski lub prokuratorski) lub stopień naukowy doktora nauk prawnych.
			Za szkodliwe uznał skrócenie okresów odbywanych aplikacji z punktu widzenia standardów państwa prawa. Prezes Sądu Okręgowego w Gdańsku – wskazał zasadność zniesienia wymogu zdobycia przez urzędnika sądowego wyższego wykształcenia.	**Uwzględniono.**
			Wskazał na konieczność pozytywnego zdania egzaminu	Nie uwzględniono.

			zawodowego w którymkolwiek z zawodów prawniczych. Dopuszczalne wydaje się umożliwienie osobom nie odbywającym poszczególnych aplikacji zawodowych podejścia do egzaminu zawodowego, jednakże krąg tych osób powinien być znacznie ograniczony (dotyczy wąskich specjalizacji związanych z tworzeniem aktów prawnych, które nie umożliwia zgromadzenia wszechstronnego doświadczenia). Sędziowie Sądu Rejonowego Gdańsk-Północ uznali, że przepis dotyczący osób, które „wykonywały wymagające wiedzy prawniczej i legislacyjnej czynności bezpośrednio związane z tworzeniem aktów normatywnych o charakterze powszechnie obowiązującym w urzędach organów władzy publicznej" nie daje gwarancji posiadania przez takie osoby wiedzy praktycznej, jeżeli osoby takie nie posiadają wykształcenia i praktyki wymaganej do pełnienia danego stanowiska. Sam fakt zatrudnienia przy organach centralnych nie stanowi wystarczającego systemu weryfikacji umiejętności kandydata. Przepis dotyczący „osób, które po ukończeniu wyższych studiów prawniczych przez okres co najmniej 3 lat w okresie nie dłuższym niż 6 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej przez adwokata lub radcę prawnego" nie daje gwarancji posiadania szerokiej wiedzy i umiejętności, gdyż wskazane czynności pomocnicze mogły być w praktyce czynnościami technicznymi lub czynnościami o bardzo wąskim zakresie. Nie zgadzają się również ze zmianą wymaganego wykształcenia	„Czynności związane z tworzeniem aktów prawnych" nie stanowią samoistnej przesłanki do dopuszczenia do egzaminu zawodowego, jednocześnie wymagana jest odpowiednia praktyka i zdany egzamin kończący aplikację legislacyjną. Ustosunkowanie j.w. Nie uwzględniono. Przepis ten już obowiązuje i dotyczy jedynie skrócenia okresu praktyki. Dodatkowo należy wskazać, że przepisy te były badane przez Trybunał Konstytucyjny na tle ustawy o radcach prawnych. Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 7 marca 2012 r. sygn. K 3/10 uznał te przepisy za zgodne z Konstytucją.

			dla urzędników sądów i prokuratury. Zwłaszcza biorąc pod uwagę uzasadnienie zmian. Sędziowie XIII wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w Gdańsku uważają że zmiany są bezzasadne i mogą spowodować obniżenie poziomu wykonywanych usług prawniczych. Sędziowie XIV wydziału Sądu Okręgowego w Gdańsku pozytywnie oceniają zmiany. Przewodniczący VII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Okręgowego w Gdańsku popiera proponowane zmiany. Przewodniczący VIII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Okręgowego w Gdańsku pozytywnie ocenił zmiany, jak również zmiany w wykształceniu urzędników sądów i prokuratury. Prezes Sądu Okręgowego w Bydgoszczy – uważa obniżenie wymagań dotyczących wykształcenia urzędników sądów i prokuratury jest bezzasadne zwłaszcza w stosunku do ogromnej liczby absolwentów szkół wyższych. Prezes Sądu Okręgowego w Toruniu uznał że skrócenie stażu jest w pełni uzasadnione natomiast nie zgodził się z proponowanym zmniejszeniem wymogów dot. wykształcenia. Jedyna zaletą tej zmiany będzie pozostawienie na stanowiskach doświadczonych pracowników którzy z różnych względów nie	Uwagi nieuwzględnione z uwagi na to, że polegają na krytyce co do zasady intencji ustawodawcy co do wprowadzanych zmian. Regulacje w tym zakresie zapewniają wiedzę i umiejętności kandydatów, m.in. poprzez zdanie egzaminu zawodowego.

			mogli uzupełnić wykształcenia.	
	Prezes Sądu Okręgowego we Włocławku		Prezes Sądu Okręgowego we Włocławku zwrócił uwagę, że skrócenie do 2 lat aplikacji adwokackiej i radcowskiej będzie skutkowało obniżeniem standardu usług prawniczych.	**Uwzględniono.** Czas trwania aplikacji pozostaje bez zmian.
	Prezes Sądu Rejonowego we Włocławku		Prezes Sądu Rejonowego we Włocławku zwrócił uwagę, że skrócenie do 2 lat aplikacji adwokackiej i radcowskiej będzie skutkowało obniżeniem standardu usług prawniczych.	**Uwzględniono.** Czas trwania aplikacji pozostaje bez zmian.
			Stwierdził również, że skrócenie do 3 lat okresów stosowania prawa wymaganych do dopuszczenia do egzaminu adwokackiego i radcowskiego jest pozbawione znaczenia, albowiem weryfikacja wiedzy kandydatów nastąpi na egzaminie.	Nie uwzględniono. Projekt ustawy wprowadza zniesienie nieuzasadnionych barier.
	Prezes Sądu Rejonowego w Aleksandrowie Kujawskim		Prezes Sądu Rejonowego w Aleksandrowie Kujawskim – pozytywnie zaopiniował zmiany w ustawach: Kodeks Wykroczeń, Prawo o ruchu Drogowym, o komornikach sądowych i egzekucji, o pracownikach sądów i prokuratury, o broni i amunicji.	
	Prezes Sądu Rejonowego w Radziejowie		Prezes Sądu Rejonowego w Radziejowie wskazała, że ułatwienie dostępu do wskazanych w projekcie zawodów regulowanych można zaopiniować pozytywnie pod warunkiem, że zostaną ustalone mechanizmy, które nie obniżą standardu usług. Sprzeciwia się skróceniu aplikacji prawniczych. Takie rozwiązanie doprowadzić może do obniżenia jakości i rzetelności wykonywania zawodów prawniczych.	**Uwzględniono.** Czas trwania aplikacji pozostaje bez zmian.
	Prezes Sądu			**Uwzględniono.**

	Rejonowego w Rypinie		Prezes Sądu Rejonowego w Rypinie podniósł, że nie należy skracać okresu aplikacji.	Czas trwania aplikacji pozostaje bez zmian.
12	Prezes Sądu Apelacyjnego w Katowicach	ogólna	Prezes Sądu Okręgowego w Częstochowie zgadza się z regulacją dotyczącą braku wymagań wykształcenia wyższego od pracowników sądów i prokuratury Prezes Sądu Rejonowego w Częstochowie postuluje wymóg zdobycia wyższego wykształcenia przez pracowników sądów i prokuratury. Prezes Sądu Okręgowego w Katowicach zgłasza zastrzeżenia dotyczące możliwości przejścia do zawodu notariusza przez komorników.	**Uwzględniono.**
13	Prezes Sądu Apelacyjnego w Łodzi	ogólna	Generalnie rzecz biorąc - projekt deregulacji niektórych zawodów zasługuje na aprobatę, bowiem w dużej mierze usuwa lub minimalizuje dostrzeżone w praktyce wady dotychczasowych regulacji prawnych. Część sędziów jednak negatywnie odnosi się do przedstawionego projektu w części, w której przewiduje on swobodę działalności gospodarczej w zakresie zawodów zaufania publicznego, w tym ochrony wolności i praw obywatelskich oraz medycznych. Istnieje bowiem potrzeba, aby usługi świadczone na rzecz obywateli w tym zakresie pełniły wyłącznie podmioty profesjonalnie do tego przygotowane, a nie przypadkowe, co daje gwarancję i rękojmię należytego zabezpieczenia praw i wolności obywatelskich. Deregulacja może być stanem pożądanym, ale nie w odniesieniu do kwalifikacji zawodowych, lecz do wymogów formalnych. Co do zawodów nie będących zawodami zaufania publicznego sędziowie wyrażają przekonanie, że otwarcie dostępu do rynku jest pożądane. Poszerzenie reglamentowanej dotąd możliwości wykonywania niektórych zawodów, będące konstytutywną cechą wolności, równości i konkurencji, spowoduje w ocenie	Nie wymaga ustosunkowania się.

			sędziów, między innymi większą ilość miejsc pracy, zwiększenie liczby osób, które mogą wykonywać określony zawód i większą konkurencję miedzy , przedstawicielami takiego zawodu na rynku pracy. Konkurencja wymuszona przez deregulację doprowadzi w efekcie do obniżenia cen dla usługobiorców. Będzie również szansą wyprowadzenia wielu osób z szarej strefy. Dodatkowo otwarcie zawodów zmniejszy koszty funkcjonowania państwa. Wprowadzenie powszechnego obowiązku ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej osób wykonujących zderegulowane zawody w istocie służyć może interesom firm ubezpieczeniowych, a niekoniecznie obywateli. W interesie Państwa leży pewność, obrotu prawnego, stabilizacja stosunków prawnych i bezpieczeństwo także majątkowe obywateli, a nadto takie tworzenie prawa, by określone profesje były wykonywane fachowo, rzetelnie i sprawnie bez narażania usługobiorców na szkodę.	
14	Prezes Sądu Okręgowego w Katowicach – prezes Sądu Rejonowego w Jaworznie		Ministerialnie propozycje zmian w dostępie do wolnych zawodów prawniczych budzą uzasadnione wątpliwości. Najmniej kontrowersyjne są propozycje skrócenia aplikacji adwokackiej, radcowskiej i komorniczej. Negatywnie ocenił regulacje dotyczącą skrócenia czasu trwania aplikacji notarialnej, jak również możliwość przejścia komornika do zawodu notariusza ze względu na różnice w zawodach. Wyraża również wątpliwość odnośnie deregulacji zawodu notariusza, która może spowodować spadek jakości usług i osłabić wiedzę notariuszy, którzy czuwają nad przebiegiem prawidłowego obrotu nieruchomościami.	**Uwzględniono.** Czas trwania aplikacji pozostaje bez zmian. **Powyższe uwagi zostały w całości uwzględnione.**
15	Prokurator Generalny	ogólna	Uznaje zasadność deregulacji i zmian w kierunku otwarcia dostępu do zawodów zwłaszcza mając na uwadze dobra i	Uwaga ma charakter ogólny, jest sprzeczna z zamiarem

			wolności konstytucyjne (TK z dnia 19 marca 2001 r. sygn. K 32/00). Niemniej przesłanki kwalifikacji do zawodu muszą odpowiadać wymaganiom, które zapewniają bezpieczeństwo publiczne oraz słuszny interes konsumentów. Zmiany w sposobie dołączenia do grona adwokatów i radców prawnych oraz wymagań potrzebnych by wpisać się na listę adwokatów - może być sprzeczne z orzecznictwem TK, zwłaszcza jeśli uwzględnimy fakt, że jest to zawód zaufania publicznego i mimo, że ustawa nie przesądza o sposobie edukacji, nie można zniżać jej poziomu. Niebezpieczne mogą być również wyrażenia nieostre wykorzystane w projekcie w zakresie oceny wymogów. Określonych warunków dotyczących kwalifikacji zawodowych i moralnych kandydatów do zawodu. Weryfikacja przygotowania do danego zawodu zaufania publicznego i nabór do tego zawodu nie powinny być pozostawione w całości swobodzie sił rynkowych, bez jakiejkolwiek regulacji i jednoczesnego stawiania wymogów profesjonalnych i etycznych, a także - gwarancji ich dochowania. Wybór modelu naboru do zawodów prawniczych należy bez wątpienia do kompetencji ustawodawcy i to od jego decyzji zależy określenie rodzaju i zasad wykonywania prawniczych zawodów zaufania publicznego, w tym wyposażenie samorządów zawodowych w gestię sprawowania pieczy nad należytym wykonywaniem zawodu, mającą konstytucyjne umocowanie. Wskazał, że popierając ocenę Trybunału Konstytucyjnego zawody zaufania publicznego muszą być poddane stosownej reglamentacji oraz gwarancjom prawnym, ponieważ takiego ochronnego rozwiązania wymaga interes publiczny, ochrona interesów osób (podmiotów) obsługiwanych przez świadczących	projektodawcy co do wprowadzonych zmian. Uwagi te zostały omówione przy uwagach wnoszonych przez inne podmioty. Uwaga ta ma charakter ogólny i jest sprzeczna z zamiarem projektodawcy co do wprowadzonych zmian.

			usługi prawnicze, a w wypadku notariuszy - także bezpieczeństwo obrotu prawnego (wyrok z dnia 26 marca 2008 r., sygn. akt K 4/07).	
16	Prokurator Apelacyjny w Warszawie w załączeniu uwagi: - Prokuratora Okręgowego w Warszawie - Naczelnika Wydziału Organizacyjnego Prokuratury Okręgowej Warszawa Praga	- art. 66 ust. 1 pkt 4 ustawy – Prawo o adwokaturze - art. 25 ust. 1 pkt 4 ustawy o radcach prawnych ogólna	Uwaga w zakresie konieczności modyfikacji wymogu odbycia praktyki prawniczej przez osoby składające wniosek o wpis na listę adwokatów (art. 66 ust 1 pkt 4 ustawy Prawo o adwokaturze) lub radców prawnych (art. 25 ust. I pkt 4 usuwy o radcach pranych), które zdały egzamin sędziowski lub prokuratorski. Obecnie konieczne jest wykazanie się trzyletnią praktyką, co w sytuacji postulowanego skrócenia czasu aplikacji adwokackiej i radcowskiej do dwóch lat i przy uwzględnieniu dłuższego czasu trwania aplikacji sędziowskiej i prokuratorskiej, jawi się jako nazbyt restrykcyjny nieuzasadniony wymóg. Zasadnym byłoby zatem w takich przypadkach ograniczenie wymogu czasokresu praktyki do maksymalnie dwóch lat. Pozytywna ocena większość rozwiązań zaproponowanych w projekcie ustawy o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów. Dotyczy to ujednolicenia zasad dostępu do zawodów prawniczych adwokata, radcy prawnego, notariusza.	Nie uwzględniono. Dla wskazanych osób okres 3 lat wydaje się być odpowiedni i wystarczający do uzyskania wiedzy i doświadczenia niezbędnego do wykonywania zawodu adwokata i radcy prawnego. Ponadto czas trwania aplikacji pozostaje bez zmian.

	Prezes Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu (uwagi z sądów z obszaru apelacji wrocławskiej)	Sąd Okręgowy we Wrocławiu (do ustawy o pracownikach sądów i prokuratur)	Wątpliwości co do propozycji zniesienia wymogu wykształcenia wyższego przy zatrudnianiu urzędników sądowych, bowiem może to w znaczący sposób przyczynić się do pogorszenia jakości wykonywanej przez nich pracy. Obowiązki urzędnika sądowego polegają w dużej mierze na samodzielności oraz. rozumieniu i umiejętności posługiwania się przepisami prawa, dotyczącymi choćby wypełniania dokumentów. Zmiany w zakresie tych aktów prawnych są dość częste, a właściwe ich stosowanie wymaga od pracownika wiedzy nierzadko prawniczej. Zniesienie zatem wymogu wykształcenia wyższego może wpłynąć na jakość wykonywanych obowiązków i z tych przyczyn powyższa propozycja została oceniona negatywnie.	Uwaga jest sprzeczna z zamiarem projektodawcy co do wprowadzanych zmian. Patrz lp. 18
		Sąd Okręgowy w Opolu (do ustawy o pracownikach sądów i prokuratur)	Do art. 12 ust. 1 wskazał, iż niezasadne byłoby zniesienie wymogu wykształcenia wyższego pierwszego stopnia w odniesieniu do urzędników sądowych. Wskazano, iż urzędnik sądowy winien legitymować się wysokimi kwalifikacjami i profesjonalizmem, a co za tym idzie odpowiednią wiedzą teoretyczną. Aktualnie większość urzędników uzupełniła już wymagane wykształcenie, natomiast w odniesieniu do nowo zatrudnionych pracowników wymóg wyższego wykształcenia nie stanowi przeszkody do ubiegania się o stanowisko urzędnicze (do konkursów w sądach zgłasza się każdorazowo kilkadziesiąt osób). Natomiast wysoce zasadny jest projekt skrócenia stażu urzędniczego do 6 miesięcy - okres ten jest z pewnością wystarczający do nabycia kwalifikacji na stanowisku urzędnika sądowego.	Uwaga jest sprzeczna z zamiarem projektodawcy co do wprowadzanych zmian. Patrz lp. 18

		Sąd Okręgowy w Legnicy (ogólne)	Planowaną deregulację zawodów należy ocenić co do zasady pozytywnie. Zmiany powinny być opracowywane jednak w sposób ostrożny i przemyślany, aby nie doprowadziły one do nadmiernej deregulacji zawodów wymagających specjalistycznej wiedzy, wysokich kwalifikacji i doświadczenia, co zagrażałoby spadkiem jakości świadczonych usług. Niepotrzebna wydaje się zmiana w sposobie egzaminowania kandydatów do zawodów prawniczych, polegająca na rezygnacji z testu z wiedzy prawniczej przy egzaminach radcowskich czy adwokackich. Testowe sprawdzenie wiedzy kandydatów winno poprzedzać rozwiązywanie zadań, o których mowa w przedmiotowym projekcie ustawy. Szersza weryfikacja wiedzy kandydatów do tych zawodów daje bowiem gwarancję ich większych kompetencji, zwłaszcza, gdy możliwe będzie przystąpienie do egzaminu bez odbycia aplikacji, zostanie skrócony okres praktyki i egzamin będzie miał jeszcze większe niż obecnie znaczenie.	Nie uwzględniono. Część podmiotów zgłaszających uwagi w ramach konsultacji społecznych pozytywnie zaopiniowała rezygnację z części testowej egzaminu zawodowego. W miejsce testu wprowadzono zadanie z zakresu deontologii zawodu, które w ocenie projektodawcy w większym stopniu sprawdzi przydatność do zawodu. Ponadto należy wskazać, że test nie jest właściwym sposobem weryfikacji przydatności do wykonywania danego zawodu, świadczy o tym wysoka zdawalność tej części egzaminu zawodowego.
		Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze (adwokatura	Zastrzeżenia budzą zmiany w dodanym do art. 25 ust. 1 pkt 5 podpunkcie opatrzonym literą c w ustawie o radcach prawnych i analogicznym zapisie dodanego do art. 66 ust. 1 pkt 4 podpunkcie c ustawy Prawo o adwokaturze wobec mało precyzyjnego określenia wymogów, poprzez oznaczenie rodzaju czynności, które w myśl tych ustaw określono jako „czynności	Nie uwzględniono. „Czynności bezpośrednio związane z tworzeniem aktów normatywnych o charakterze powszechnie obowiązującym” nie stanowią

		radcy prawni)	bezpośrednio związane z tworzeniem aktów normatywnych o charakterze powszechnie obowiązującym". Oznaczać to bowiem może, że każdy pracownik zatrudniony w wydziałach legislacyjnych organów władzy publicznej różnego szczebla, legitymujący się wyższym wykształceniem prawniczym, spełnia te warunki. Co więcej, proponowany zapis eliminujący konieczność odbycia aplikacji i złożenia egzaminu, premiuje osoby o bliżej nieokreślonych kompetencjach i doświadczeniu zawodowym. Praca w urzędach organów władzy państwowej, przy czynnościach bezpośrednio związanych z tworzeniem aktów normatywnych o charakterze powszechnie obowiązującym, po wskazaniu odpowiedniego okresu jej wykonywania, w określonym czasie może uprawniać co najwyżej do przystąpienia do egzaminu składanego przed odpowiednią komisją bez odbycia aplikacji adwokackiej.	samoistnej przesłanki do wpisu na listę adwokatów lub radców prawnych, czy też powołania na stanowisko notariusza czy komornika, jednocześnie wymagana jest odpowiednia praktyka i zdany egzamin (sędziowski lub prokuratorski) lub stopień naukowy doktora nauk prawnych.
17	Prokuratura Apelacyjna w Gdańsku	ogólna	Za kontrowersyjne uznano zmiany, w wyniku których, poszerzy się krąg osób uprawnionych do wpisu na listę adwokatów lub radców prawnych bez konieczności odbycia odpowiedniej aplikacji. Za kontrowersyjne również uznano zmiany polegające na	Uwaga ma charakter ogólny, jest sprzeczna z zamiarem projektodawcy co do wprowadzonych zmian. **Uwzględniono.**

			skróceniu aplikacji. Proponowane zmiany spowodować mogą dopuszczenie do wykonywania zawodu osób nie posiadających niezbędnych kwalifikacji. Doprowadzić to może do obniżenia jakości usług świadczonych przez reprezentantów tych profesji, a nadto stworzyć realne zagrożenie dla bezpieczeństwa obrotu prawnego. Za słuszne uznano propozycje zmian umożliwiające aplikantowi, który zdał egzamin adwokacki świadczenie pomocy prawnej, a w szczególności zastępowanie swego patrona przed sądem, bowiem dotychczasowe unormowania nie znajdują merytorycznego uzasadnienia.	Czas trwania aplikacji pozostaje bez zmian.
18	Prezes Sądu Apelacyjnego w Krakowie	do ustawy o pracownikach sądów i prokuratury	Pozytywnie oceniono propozycje zmian zawartych w artykule 12 opiniowanej ustawy dotyczących zmian w ustawie z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury. Rezygnacja z ustawowego wymogu, by wszyscy urzędnicy sądowi posiadali wykształcenie wyższe pierwszego stopnia eliminuje konieczność rozwiązania stosunku pracy z pracownikiem -urzędnikiem legitymującym się jedynie wykształceniem średnim jednakże posiadającym wieloletni staż pracy w sądach lub prokuraturach, a co się z tym wiąże ogromną wiedzę i doświadczenie związane z pracą w w/w instytucjach. Dzięki proponowanym zmianom zwiększy się również grono osób uprawnionych do zatrudnienia w sądach i prokuraturach, co ułatwi ew. nabór pracowników do tychże instytucji. Również proponowana zmiana polegająca na skróceniu stażu urzędniczego jest rozwiązaniem w dobrym kierunku. Sześciomiesięczny okres stażu urzędniczego jest wystarczający, by zdobyć praktyczne i teoretyczne przygotowanie do wykonywania obowiązków urzędnika najniższego szczebla.	Nie wymaga ustosunkowania się.

		do ustawy o zmianie ustawy o pracownikach sądów i prokuratury	Propozycje zawarte w artykule 21 opiniowanej ustawy dotyczące zmian w ustawie z dnia 9 maja 2007r., o zmianie ustawy o pracownikach sądów i prokuratury również zostały ocenione pozytywnie.	
19		ogólna (notariat, adwokatura, radcy prawni)	Negatywnie stanowisko do propozycji zmian zawartych w artykułach 2, 3 i 5 opiniowanej ustawy dotyczących skrócenia okresu odbywania, odpowiednio aplikacji adwokackiej, radcowskiej i notarialnej do 2 lat oraz skrócenia tzw. pozaaplikacyjnej drogi dojścia do zawodu adwokata, radcy prawnego i notariusza do 3 lat. Skrócenie okresu odbywania przedmiotowych aplikacji wpłynie na obniżenie poziomu przygotowania aplikantów do wykonywania zawodów adwokata, radcy prawnego, notariusza i skutkować będzie brakami w praktycznym przygotowaniu do w/w zawodów. Konsekwencją zbyt krótkiej praktyki i doświadczenia zawodowego mogą się stać błędy w reprezentacji klientów, w tym przed sądami.	**Uwzględniono.** Czas trwania aplikacji pozostaje bez zmian. Nie uwzględniono. Dla wskazanych osób okres 3 lat wydaje się być odpowiedni i wystarczający do uzyskania wiedzy i doświadczenia niezbędnego do wykonywania zawodu adwokata, radcy prawnego i notariusza. Egzamin zawodowy będzie weryfikował wiedzę.
20			Zastrzeżenia wzbudziły również zmiany zaproponowane w w/w artykułach opiniowanej ustawy dotyczące egzaminu odpowiednio adwokackiego, radcowskiego i notarialnego. Propozycja rezygnacji z części testowej grozi dopuszczeniem do zawodu osób nieposiadających dostatecznej wiedzy prawniczej.	Uwaga ma charakter ogólny, jest sprzeczna z zamiarem projektodawcy co do wprowadzonych zmian. Nie uwzględniono. Część podmiotów zgłaszających uwagi w ramach konsultacji społecznych pozytywnie

				zaopiniowała rezygnację z części testowej egzaminu zawodowego. W miejsce testu wprowadzono zadanie z zakresu deontologii zawodu, które w ocenie projektodawcy w większym stopniu sprawdzi przydatność do zawodu. Ponadto należy wskazać, że test nie jest właściwym sposobem weryfikacji przydatności do wykonywania danego zawodu, świadczy o tym wysoka zdawalność tej części egzaminu zawodowego.
21			Wątpliwość co do zasadności rezygnacji z obowiązku przystąpienia do egzaminu adwokackiego lub radcowskiego osób realizujących czynności związane z tworzeniem aktów normatywnych. Tego rodzaju kontakt z materią prawną jest. niewystarczający do formułowania opinii, iż osoby te posiadają umiejętności w zakresie reprezentacji stron w wielorakich postępowaniach sądowych. Założenie, że ich kwalifikacje zweryfikuje wolny rynek, jest błędne.	Nie uwzględniono. „Czynności związane z tworzeniem aktów prawnych" nie stanowią samoistnej przesłanki do dopuszczenia do egzaminu zawodowego, jednocześnie wymagana jest odpowiednia praktyka i zdany egzamin kończący aplikację legislacyjną.
22		do ustawy o komornikach sądowych i egzekucji	Negatywne stanowisko do zmian zaproponowanych w artykule 11 opiniowanej ustawy dot. zmiany w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997r. o komornikach sądowych i egzekucji odnośnie rezygnacji z części ustnej egzaminu komorniczego, skrócenia okresu odbywania aplikacji komorniczej do 1 roku i 6 miesięcy oraz skrócenia do 3 lat	Nie uwzględniono. Projekt ustawy wprowadza ujednolicenie zasad zdawania egzaminu komorniczego z innymi egzaminami prawniczymi, jak

			wymogu dotyczącego „stosowania prawa" w odniesieniu do osób uprawnionych do zdawania egzaminu komorniczego bez aplikacji komorniczej. Obniżenie wymagań stawianych przed kandydatami na komorników wpłynie negatywnie na jakość ich pracy. Ujemne efekty powyższego odczują ich klienci oraz sądy, do których właściwości należą również sprawy egzekucyjne.	również stworzenie szybszej ścieżki dojścia do zawodu komornika.
23		art. 76 ust. 1 ustawy – Prawo o adwokaturze	Budzi jednocześnie wątpliwości proponowana w projekcie zmiana art. 76 ust. l ustawy Prawo o adwokaturze poprzez skrócenie okresu aplikacji adwokackiej z trzech do dwóch lat, W tym przedmiocie należy zauważyć, iż z uwagi na specyfikę zawodu adwokata, od którego wymagana jest gruntowna, tak teoretyczna jak i praktyczna znajomość wielu dziedzin prawa (karnego, administracyjnego, cywilnego, gospodarczego, itp.), nie wydaje się zasadnym skrócenie okresu aplikacji do dwóch lat, albowiem okres ten nie będzie gwarantował nabycie przez aplikanta niezbędnej wiedzy zapewniającej rzetelne świadczenie usług.	**Uwzględniono.** Czas trwania aplikacji pozostaje bez zmian.
24	Prokurator Apelacyjny we Wrocławiu uwagi: - Prokuratury Okręgowej we Wrocławiu	art. 68 ust. 2 i 3 ustawy – Prawo o adwokaturze	Zastrzeżenia do niektórych projektowanych zmian: poszerzenie katalogu osób uprawnionych do wpisu na listę adwokatów, względnie uprawnionych do przystąpienia do egzamin adwokackiego bez wymogu odbycia aplikacji o osoby, które„wykonywały wymagające wiedzy prawniczej i legislacyjnej czynności bezpośrednio związane z tworzeniem aktów normatywnych o charakterze powszechnie obowiązującym w urzędach organów władzy publicznej " lub o osoby, które: „przez okres co najmniej 3 lat w okresie nie dłuższym niż 6 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu były zatrudnione w urzędach organów władzy publicznej i wykonywały czynności bezpośrednio związane z tworzeniem aktów normatywnych o	Do uwzględnienia w zakresie doprecyzowania dokumentów, jakimi osoby te mają się legitymować.

			charakterze powszechnie obowiązującym", wskutek użycia zbyt pojemnych, bliżej nie sprecyzowanych określeń, może w przyszłości stanowić faktyczną barierę do uzyskania takich uprawnień, zważywszy na uprawnienia okręgowej rady adwokackiej wynikające z art. 68 cyt. ustawy.	
25			W szczególności, zwraca uwagę ust. 2 i 3 art. 68 obowiązującej obecnie ustawy Prawo o adwokaturze, który nakłada na autora wniosku o wpis na listę adwokatów wymóg dołączenia wskazanych w tym przepisie dokumentów. Zważyć przy tym należy, iż w projekcie ustawy Prawo o adwokaturze, chyba przez przeoczenie, nie dodano do art. 68 ust.3, po pkt. 5, nowego przepisu polegającego na obowiązku przedstawienia dokumentów zaświadczających o „wykonywaniu wymagających wiedzy prawniczej i legislacyjnej czynności bezpośrednio związanych z tworzeniem aktów normatywnych o charakterze powszechnie obowiązującym w urzędach organów władzy publicznej", względnie były zatrudnione „w urzędach organów władzy publicznej i wykonywały czynności bezpośrednio związane z tworzeniem aktów normatywnych o charakterze powszechnie obowiązującym", jak to z kolei przedstawiono w projekcie poprzez dodanie do art.78a ust *4,* punktu 7a, w odniesieniu do osób uprawnionych do przystąpienia do egzaminu adwokackiego.	**Uwzględniono.**
26		art. 76 ust. 1 ustawy – Prawo o adwokaturze	Budzi jednocześnie wątpliwości proponowana w projekcie zmiana art. 76 ust. l ustawy Prawo o adwokaturze poprzez skrócenie okresu aplikacji adwokackiej z trzech do dwóch lat, W tym przedmiocie należy zauważyć, iż z uwagi na specyfikę zawodu adwokata, od którego wymagana jest gruntowna, tak teoretyczna jak i praktyczna znajomość wielu dziedzin prawa (karnego, administracyjnego, cywilnego, gospodarczego, itp.),	**Uwzględniono.** Czas trwania aplikacji pozostaje bez zmian.

			nie wydaje się zasadnym skrócenie okresu aplikacji do dwóch lat, albowiem okres ten nie będzie gwarantował nabycie przez aplikanta niezbędnej wiedzy zapewniającej rzetelne świadczenie usług.	
27		art. 30 ust. 1 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji	Wątpliwości nasuwa projektowane skrócenie okresu aplikacji komorniczej z dwóch lat do jednego roku i sześciu miesięcy poprzez zamierzoną zmianę art. 30 ust. l ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. o komornikach sądowych i egzekucji, zaś użyta w uzasadnieniu argumentacja, iż w ten sposób „umożliwi się szybszy dostęp kadr do zawodu komornika" nie wydaje się trafna i przekonywująca, skoro przede wszystkim celem aplikacji winno być gruntowne przygotowanie aplikanta do wykonywania zawodu komornika.	**Uwzględniono.** Czas trwania aplikacji pozostaje bez zmian.
		ogólna (notariat, ustawa o radcach prawnych)	Zastrzeżenia, wyłącznie w zakresie dotyczącym użycia w projekcie nieostrych pojęć można odnieść także do proponowanych zmian w ustawie z 6 lipca 1982r. o radcach prawnych, jak i ustawie z 14 lutego 199l r. Prawo o notariacie.	Do uwzględnienia jak w przypadku ustawy – Prawo o adwokaturze - w zakresie doprecyzowania dokumentów, jakimi będą legitymować się osoby dopuszczone do egzaminu zawodowego bez obowiązku odbycia aplikacji.
		ogólna (ustawa – Prawo o adwokaturze notariat, ustawa o radcach prawnych)	Wątpliwości nasuwa skrócenie okresu aplikacji radcowskiej i notarialnej. Pozytywna ocena zmian w przebiegu egzaminów zawodowych i położenia nacisku na praktyczną ich stronę.	**Uwzględniono.** Czas trwania aplikacji pozostaje bez zmian.

28	Prezes Sądu Apelacyjnego w Poznaniu	ogólna, - art. 77 ust. 2a ustawy – Prawo o adwokaturze	Pozytywnie należy ocenić unormowanie statusu aplikanta adwokackiego (aplikanta radcowskiego) w zakresie uprawnień do zastępowania adwokata po zakończeniu aplikacji. Trafnie też przyjęto, że negatywny wynik egzaminu adwokackiego (radcowskiego) pozbawia aplikanta możliwości zastępowania adwokata (radcy prawnego). Taki skutek powinien nastąpić również wtedy, gdy aplikant nie przystąpi do egzaminu. Dlatego art. 77 ust. 2a ustawy - Prawo o adwokaturze (i stosowny przepis ustawy o radcach prawnych) mógłby brzmieć następująco: *„Przez okres 6 miesięcy od dnia otrzymania zaświadczenia o odbyciu aplikacji adwokackiej, aplikant adwokacki może zastępować adwokata iv zakresie, o którym mowa w ust. 1 i 2, chyba że otrzymał negatywny wynik z egzaminu adwokackiego albo nie przystąpił do tego egzaminu."* Ustawa - Prawo o adwokaturze, ustawa o radcach prawnych oraz ustawa - Prawo o notariacie przewiduje, że zespół przygotowujący zadania ostateczną ich treść ustala większością głosów w obecności wszystkich członków zespołu. Z uwagi na różne zdarzenia losowe i inne przeszkody natury obiektywnej z przyczyn praktycznych można rozważyć obniżenie kworum do połowy lub 2/3 członków komisji. Dodać należy, że - w wyniku nowelizacji - takie rozwiązanie przyjęto w przypadku komisji odwoławczych od wyników egzaminu adwokackiego, radcowskiego i notarialnego i to rozwiązanie sprawdziło się w praktyce.	**Uwzględniono.** **Uwzględniono.**
29	Prezes Sądu Apelacyjnego w Szczecinie	ogólna	Poparcie projektu zniesienia wymogu posiadania wyższego wykształcenia przez pracowników sekretariatów sądów czy prokuratur	Nie wymaga ustosunkowania się.

		Art. 3 ust. 1 pkt 11 (ustawa o funkcjach syndyka)	Uznał za błędne uchylenie pkt 11 w ust 1 art. 3 ustawy. Punkt ten dotyczy wymogu złożenia przez osobę ubiegającą się o licencję syndyka zaświadczenia lekarskiego. Zniesienie tego obowiązku rodzi obawę dopuszczenia do wykonywania zawodu osób, które nie będą w stanie prawidłowo wypełniać powierzonych im obowiązków.	Nie uwzględniono. Projekt ustawy wprowadza zniesienie nieuzasadnionych barier. Takiego wymogu nie ma wśród innych zawodów prawniczych.
30		ogólna (notariat)	Podniósł, że istnieje obawa, że po zmianie przepisów mogą do zawodu notariusza trafić osoby słabo przygotowane i nie dające rękojmi należytego wykonywania zawodu notariusza.	Nie uwzględniono. Zrezygnowano z nowelizacji art. 12 § 1 ustawy – Prawo o notariacie, w brzmieniu przesłanym do konsultacji społecznych. Proponowana zmiana tego przepisu nie wprowadza dodatkowej kategorii podmiotów, a celem zmiany jest ujednolicenie przepisów § 1 z § 2, poprzez założenie, że wskazane w § 1 uprawnienia powinny być uzyskane na terytorium RP. Nowa grupa osób dopuszczonych do egzaminu notarialnego (legislatorzy) zostanie poddana ocenie przy egzaminie notarialnym.
31		ogólna (adwokatura)	Skrócenie aplikacji adwokackiej do dwóch lat może niekorzystnie odbić się na wyszkoleniu przyszłych adwokatów, co może mieć niekorzystne skutki dla ich klientów	**Uwzględniono.** Czas trwania aplikacji adwokackiej pozostaje bez zmian

32	Wiceprezes Sądu Apelacyjnego w Warszawie	ogólne (notariat, adwokatura, radcy prawni)	Poważne zastrzeżenia budzi zamiar rozszerzenia dostępu do zawodu **adwokata, radcy prawnego i notariusza**. Zamiar taki może bowiem doprowadzić do spadku poziomu świadczonych usług prawniczych. Obniżenie tego poziomu wiąże się już z faktem, że dostęp do aplikacji mają obecnie nie tylko absolwenci prawniczych studiów uniwersyteckich ale także studiów na innych uczelniach, w tym studiów płatnych, na których poziom kształcenia bywa żenująco niski.	Uwaga ma charakter ogólny, jest sprzeczna z zamiarem projektodawcy co do wprowadzonych zmian.
			- uwaga dot. niedostatecznego poziomu obecnych już aplikantów, którzy nie odbywają dostatecznej liczby praktyk zawodowych, tymczasem wykłady i seminaria nie mogą zastąpić niezbędnej w zawodzie prawniczym praktyki i doświadczenia,	Uwaga dotycząca poziomu aplikacji jest poza zakresem regulacji.
			- opór budzi zamiar skrócenia stażu z pięciu do trzech lat dla osób przystępujących do egzaminów zawodowych bez ukończenia aplikacji. Praktyka sądowa wskazuje, że osoby świadczące usługi prawnicze mają niejednokrotnie kłopoty z właściwym zabezpieczeniem interesów swoich klientów.	Nie uwzględniono. Dla wskazanych osób okres 3 lat wydaje się być odpowiedni i wystarczający do uzyskania wiedzy i doświadczenia niezbędnego do wykonywania zawodu adwokata, radcy prawnego i notariusza, zaś egzamin stanowi odpowiednią weryfikację.
			- zastrzeżenia budzi także zamiar rozszerzenia dostępu do zawodu notariusza, którego szczególna pozycja zaufania publicznego wiąże się z przekazaniem notariuszom pewnych funkcji publicznoprawnych. Nieodwracalność czynności podejmowanych z udziałem notariuszy, w tym notariuszy nie dość kwalifikowanych,	**Uwzględniono.**

			może doprowadzić do nienależytego zabezpieczania interesów osób korzystających z ich usług. Brak jest uzasadnienia do tego, by tak odpowiedzialnymi i specyficznymi obowiązkami mogli zajmować się komornicy, a także adwokaci i radcowie prawni zaraz po zdaniu egzaminu zawodowego. - krytyka możliwości zrezygnowania z obowiązku poddawania się kandydatów na komorników takim badaniom, jakim podlegają kandydaci na stanowiska sędziowskie. - uwaga, czy przepis art. 5 ust. 1 projektu nie zawiera błędu, gdyż chodzi w nim prawdopodobnie o wpis na listę notariuszy, nie adwokatów.	Nie uwzględniono. Zrezygnowano z nowelizacji art. 12 § 1 ustawy – Prawo o notariacie, w brzmieniu przesłanym do konsultacji społecznych. Proponowana zmiana tego przepisu nie wprowadza dodatkowej kategorii podmiotów, a celem zmiany jest ujednolicenie przepisów § 1 z § 2, poprzez założenie, że wskazane w § 1 uprawnienia powinny być uznane na terytorium RP.
33	Krajowa Rada Sądownictwa	ogólna (dot. zawodów prawniczych, ustawy o własności lokali, ustawy o	Krajowa Rada Sądownictwa, po zapoznaniu się z przedmiotowym projektem, koncentruje się na tych postanowieniach, które odnoszą się do regulacji zawodów prawniczych: art. 2 (ustawa z dnia 16 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze), art. 3 (ustawa z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych), art. 5 (ustawa z dnia 14 lutego 1991 – Prawo o notariacie), art. 11 (ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o	Uwagi mają charakter ogólny, polegają na krytyce całego projektu. Poszczególne uwagi zostały omówione przy uwagach zgłaszanych przez inne podmioty.

		gospodarce nieruchomościami	komornikach sądowych i egzekucji), także art. 8 (ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami) i w tym zakresie opiniuje go negatywnie. Zdaniem Rady dokonywanie istotnych zmian w ustawach regulujących zawody prawnicze powinno być dokonane w odrębnych aktach prawnych bądź zbiorczo, ale w ustawie poświęconej tylko tej materii. Krajowa Rada Sądownictwa zdecydowanie krytycznie ocenia zabieg prowadzący do obniżenia poziomu wiedzy wymaganego dla podejmowania czynności w ramach wykonywania tych zawodów, czego przejawem jest art. rezygnacja z testu jako formuły egzaminacyjnej. Egzaminy zawodowe mają na celu weryfikację nie tylko umiejętności praktycznych, ale również poziomu ogólnej wiedzy z zakresu prawa. Ustosunkowując się do zaprojektowanych rozwiązań szczegółowych, Krajowa Rada Sądownictwa zaznacza, że formy wykonywania zawodu przez adwokatów i radców prawnych nie da się odnieść do pojęcia przedsiębiorstwa. Zastosowanie tego terminu w art. 2 i art. 3 projektu nastręcza wiele wątpliwości interpretacyjnych. Ponadto, proponowane zmiany dojścia do tych zawodów, obniżenie poziomu wymagań umożliwiających zdawanie egzaminu zawodowego i wpisu na listę bez aplikacji, powodują w istocie zmniejszenie poziomu wymagań dla ubiegania się o stanowisko sędziego lub prokuratora. Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.) stanowi bowiem, że osoby wykonujące zawód adwokata lub radcy prawnego mogą ubiegać się o objęcie stanowiska sędziego. Analogiczne rozwiązanie co do możliwości ubiegania się o stanowisko prokuratora zostało przewidziane w ustawie z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2011 r., Nr 270, poz. 1599). Zważywszy na tę tendencję i na projektowane zmiany Kodeksu postępowania karnego, mające na celu wprowadzenie kontradyktoryjności tego postępowania, Krajowa	

			Rada Sądownictwa dostrzega realne zagrożenie w zapewnieniu właściwego poziomu kwalifikacji sędziego. Tym samym konieczne wydaje się ponowne rozważenie modelu dojścia do wykonywania poszczególnych zawodów prawniczych. Za pozorną deregulację Krajowa Rada Sądownictwa uznaje proponowane zrównanie okresu trwania aplikacji z wymaganym okresem praktyki zawodowej, umożliwiającym podchodzenie do egzaminu zawodowego bez konieczności odbycia aplikacji. Obecnie dostęp do wybranych zawodów prawniczych jest zagwarantowany dla każdego, kto pomyślnie zda egzamin wstępny na odpowiednią aplikację przed komisją egzaminacyjną powoływaną przez Ministra Sprawiedliwości, a po jej odbyciu uzyska pozytywną ocenę z egzaminu zawodowego, również przeprowadzanego przez Ministra Sprawiedliwości. Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 7 marca 2012 r., sygn. akt K 3/10, orzekł o zgodności z Konstytucją RP przepisów pozwalających osobom w nich wymienionym na przystąpienie do egzaminu radcowskiego bez obowiązku odbycia aplikacji radcowskiej lub uzyskanie uprawnień zawodowych radcy prawnego bez obowiązku zdawania tego egzaminu. Krajowa Rada Sądownictwa zwraca uwagę, że wypowiadając sic_ o konstytucyjności danej regulacji, Trybunał Konstytucyjny wskazuje pożądane standardy minimalne. Jednakże, zarówno dla dobra wymiaru sprawiedliwości oraz ochrony prawa, jak i dla ochrony interesów podmiotów korzystających z pomocy prawnej, celowym jest, aby przygotowanie do wykonywania zawodów regulowanych było jak najwyższej jakości. Krajowa Rada Sądownictwa jest zdecydowanie przeciwna propozycji skrócenia okresu praktyki zawodowej, umożliwiającego podchodzenie do egzaminu zawodowego bez konieczności odbycia aplikacji. Projektowane zmiany trudno uznać za konieczne i uzasadnione dla zapewnienia absolwentom	

			wydziałów prawa szerszego niż dotychczas dostępu do wybranego przez nich zawodu prawniczego. Krajowa Rada Sądownictwa zauważa także, że wśród zawodów prawniczych istnieje specjalizacja podobna do tej, która funkcjonuje wśród lekarzy. Przejście pomiędzy poszczególnymi zawodami prawniczymi, jak i z jednej specjalizacji lekarskiej do innej, dotyczy problemu właściwego przygotowania do wykonywania konkretnej profesji. W przekonaniu Rady rozważenia wymaga kwestia dopuszczalności jego weryfikacji.	
34		ogólne (adwokat, notariusz, radca) ogólne (sądy i prokuratura)	Negatywna ocena zmiany przepisów polegającej na rezygnacji z części testowej egzaminów zawodowych adwokackiego, radcowskiego i notarialnego Projektowana ustawa przewiduje, iż zniesiony zostanie wymóg wykształcenia wyższego pierwszego stopnia urzędników sądowych i prokuratury. Tym samym projekt ustawy dopuszcza możliwość zatrudnienia w sądach na stanowiskach urzędników osoby z wykształceniem średnim i zdanym egzaminem dojrzałości. Zmianę tym w zakresie należy ocenić negatywnie. Powinien zostać utrzymany wymóg wyższego wykształcenia osób nowozatrudnionych w sądzie i prokuraturze, ponieważ wykonywanie czynności urzędniczych wymaga posiadania wiedzy i odpowiedniego przygotowania zawodowego. Skrócenie stażu urzędniczego z jednego roku do sześciu miesięcy nie jest uzasadnione. W czasie stażu kandydat na urzędnika musi poznać podstawowe zagadnienia z dziedziny prawa, szeroką wiedzę z zakresu biurowości sądowej, obsługi komputerów i systemów komputerowych stosowanych w sądzie lub w	Nie uwzględniono. Część podmiotów zgłaszających uwagi w ramach konsultacji społecznych pozytywnie zaopiniowało rezygnację z części testowej egzaminu zawodowego. W miejsce testu w przypadku egzaminu adwokackiego i radcowskiego wprowadzono zadanie z zakresu deontologii zawodu, które w ocenie projektodawcy w większym stopniu sprawdzi przydatność do zawodu. Ponadto należy wskazać, że test nie jest właściwym sposobem weryfikacji przydatności do wykonywania danego zawodu, świadczy o tym wysoka zdawalność tej części egzaminu zawodowego. W przypadku egzaminu

			prokuraturze. Staż urzędniczy trwający pół roku będzie z pewnością zbyt krótki na właściwe przygotowanie do wykonania obowiązków przez urzędnika sądu i prokuratury.	
Art. 1. ustawa z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń				
1	Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych LEWIATAN	ogólna	PKPP Lewiatan krytycznie ocenia karanie mandatami ludzi, którzy z zamiłowania, hobbystycznie i incydentalnie oprowadzają swoje rodziny czy przyjaciół po swoim rodzinnym mieście, nie prowadząc przy tym faktycznej działalności gospodarczej, a zatem **pozytywnie ocenia projektowane zmiany**.	Nie wymaga ustosunkowania się.
2	Rzecznik Praw Dziecka		Pominięcie w projektowanej zmianie przewodnika turystycznego (nie będącego przewodnikiem turystycznym górskim) i pilota wycieczek, którzy najczęściej przewodzą wycieczkom szkolnym, sprawi, że nie będą oni podlegać karze za brak stosownych kwalifikacji i nierzetelne wykonanie zadań.	Nie uwzględniono. Kodeks wykroczeń odzwierciedla zmiany w ustawie o usługach turystyczny. Wg nowej koncepcji penalizowane ma być jedynie odpłatne wykonywanie zadań przewodnika górskiego
3	Sąd Apelacyjny w Gdańsku	Ogólna	Szczegóły oceny w w rubryce dotyczącej całości ustawy	Nie wymaga ustosunkowania się.
	Prokurator Generalny	art. 138d	W powiązaniu z ustawą o usługach turystycznych	Nie wymaga ustosunkowania się.
Art. 2. ustawa z dnia 26 maja 1982 r. – prawo o adwokaturze				

1	Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych LEWIATAN	Art. 76 ust. 2, 77 ust. 2a 77a ust. 8	PKPP Lewiatan pozytywnie ocenia propozycję rezygnacji z egzaminu testowego na egzaminie końcowym oraz propozycję wprowadzenia części egzaminu polegającej na rozwiązaniu zadania z zakresu zasad wykonywania zawodu. Ponadto pozytywnie ocenia propozycje dotyczące nowego brzmienia art. 76 ust. 2 oraz art. 77 ust. 2a.	Nie wymaga ustosunkowania się.
			Zastrzeżenia jednak w ocenia PKPP Lewiatan budzi propozycja skrócenia aplikacji do 2 lat oraz rozszerzenia katalogu osób uprawnionych do przystępowania do egzaminu końcowego bez obowiązku odbywania aplikacji, jak i osób uprawnionych do wpisu na listę adwokatów bez odbycia aplikacji i złożenia egzaminu końcowego oraz propozycja bardzo krótkiego okresu vacatio legis na wprowadzenie przedmiotowych zmian.	**Uwzględniono.** Czas trwania aplikacji pozostaje bez zmian. Nie uwzględniono. Projekt ustawy wprowadza przepisy przejściowe.
2	Krajowa Izba Syndyków Samorząd Zawodowy Syndyków Licencjonowanych	Art. 66 ust. 2	Pozytywne odniesienie się do proponowanych zmian. Jednocześnie proponuje się ułatwienie dostępu syndyków posiadających wyższe wykształcenie prawnicze do zawodu adwokata. Propozycja dodania nowego pkt 4b w ust. 2 art. 66 w brzmieniu: „posiadają licencję syndyka oraz wykonywały osobiście czynności wymagające na podstawie ustaw posiadania takiej licencji przez okres 3 lat w ostatnich 6 latach, jeżeli posiadają wyższe wykształcenie prawnicze”.	Nie uwzględniono. Czynności syndyka są odmienne od czynności związanych ze świadczeniem pomocy prawnej przez adwokata.
3	Prokurator Okręgowy w Tarnowie	ogólna	Nie budzi wątpliwości skrócenie o 2 lata stażu na określonych stanowiskach np. referendarza sądowego, asystenta sędziego, asystenta prokuratora, czy też bezpośrednio związanych ze świadczeniem pomocy prawnej na rzecz tych organów władzy publicznej, jaki umożliwia do przystąpienia do egzaminu adwokackiego bez wymogu odbycia aplikacji. Nie budzi wątpliwości skrócenie okresu, w którym można nabyć	

			uprawnienie do przystąpienia do egzaminu adwokackiego w przypadku osób, które ukończyły wyższe studia prawnicze i wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej w kancelarii adwokackich, radców prawnych lub na rzecz urzędów organów władzy publicznej. Jako słuszne należy uznać skrócenie okresu trwania aplikacji adwokackiej do 2 lat czy rezygnację z części testowej na egzaminie adwokackim.	
4	Polskie Towarzystwo Legislacji	Art. 66	W proponowanych zmianach art. 66 ustawy - Prawo o adwokaturze, mowa jest o osobach, które wykonywały „wymagające wiedzy prawniczej i legislacyjnej czynności bezpośrednio związane z tworzeniem aktów normatywnych (...)". Proponowane rozróżnienie między wiedzą prawniczą i legislacyjną budzi wątpliwości o charakterze językowym i logicznym, ponieważ wiedza prawnicza jest - w opinii Towarzystwa - pojęciem szerszym, obejmującym również szczegółową wiedzę legislacyjną. Dlatego Polskie Towarzystwo Legislacji nie dostrzega potrzeby dokonywania tego typu podziału. Uwaga o charakterze redakcyjnym dotyczy ponadto projektowanego art. 66 ust. 2 pkt 4a, w którym zrezygnowano z formuły „czynności wymagające wiedzy (...)" poprzestając na opisie wykonywanych czynności: „czynności bezpośrednio związane z tworzeniem aktów normatywnych (...)", podczas gdy w innych punktach ustępu 2 pozostawiono odniesienie do wiedzy wymaganej przy wykonywaniu określonych czynności.	Nie uwzględniono. Projektodawca celowo użył pojęcia wiedza prawnicza i legislacyjna w celu podkreślenia doświadczenia w zakresie legislacji.

5	Polska Izba Ubezpieczeń		Uwaga o charakterze redakcyjnym. Delegacja ustawowa dla ministra właściwego do spraw instytucji finansowych do wydania rozporządzenia określającego zasady obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej powinna przyjąć następujące brzmienie: „Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, po zasięgnięciu opinii (samorządu zawodowego lub gospodarczego) oraz Polskiej Izby Ubezpieczeń, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w art….., termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc w szczególności pod uwagę specyfikę wykonywani zawodu, zakres realizowanych zadań, zakres potrzeb osób poszkodowanych, a także koszt wykonania obowiązku ubezpieczenia i możliwości zakładów ubezpieczeń w zakresie zawierania umów ubezpieczenia i świadczenia ochrony ubezpieczeniowej”.	Nie uwzględniono. Uwaga poza zakresem regulacji.
6	Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej	ogólna	Pracodawcy RP zwracają uwagę na konieczność zagwarantowania odpowiedniego stopnia przygotowania zawodowego adwokata, dlatego wnikliwie należy rozważyć konsekwencje skrócenia aplikacji z trzech do dwóch lat oraz likwidacji części testowej egzaminu.	**Uwzględniono.** Czas trwania aplikacji pozostaje bez zmian. Uwaga nieuwzględniona. Część podmiotów zgłaszających uwagi w ramach konsultacji społecznych pozytywnie zaopiniowało rezygnację z części testowej egzaminu zawodowego. W miejsce testu wprowadzono zadanie z zakresu deontologii zawodu, które w ocenie projektodawcy w większym stopniu

				sprawdzi przydatność do zawodu. Ponadto należy wskazać, że test nie jest właściwym sposobem weryfikacji przydatności do wykonywania danego zawodu, świadczy o tym wysoka zdawalność tej części egzaminu zawodowego. nie jest właściwym sposobem sprawdzenia wiedzy, świadczy o tym wysoka zdawalność z tej części egzaminu zawodowego.
7	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-mazurskiego	Art. 77, art. 78d	Pozytywnie została oceniona zmiana art. 77 polegająca na jednoznacznym określeniu, że przez okres 6 miesięcy od dnia otrzymania zaświadczenia o odbyciu aplikacji adwokackiej aplikant adwokacki może zastępować adwokata w określonych czynnościach procesowych. Jako zmianę w pożądanym kierunku ocenia zastąpienie części egzaminu adwokackiego polegającej na rozwiązaniu testu częścią egzaminu polegającego na sporządzeniu zadania z zakresu zasad wykonywania zawodu.	
8	Okręgowa Rada Adwokacka w Krakowie	ogólna	Negatywna ocena – regulacja prowadzi do obniżenia wymogów warunkujących wykonywanie zawodów zaufania publicznego.	Uwaga ma charakter ogólny, jest sprzeczna z zamiarem projektodawcy co do wprowadzonych zmian. Zmianie ulega ponadto jedynie część ustawowych wymogów. Kryteria, które będą obowiązywać zapewniają posiadanie przez kandydatów należytej wiedzy i umiejętności. Sprawdzianem tego będzie m.in. egzamin zawodowy

			Dwu letnia aplikacja ograniczy okres rzeczywistej praktyki.	państwowy. **Uwzględniono.** Czas trwania aplikacji pozostaje bez zmian.
9	Okręgowa Rada Adwokacka w Katowicach	ogólna	Negatywna ocena – regulacja prowadzi do obniżenia wymogów warunkujących wykonywanie zawodów zaufania publicznego. Dwu letnia aplikacja ograniczy okres rzeczywistej praktyki.	Uwaga ma charakter ogólny, jest sprzeczna z zamiarem projektodawcy co do wprowadzonych zmian. **Uwzględniono.** Czas trwania aplikacji pozostaje bez zmian.
10	P. Magda Waligóra	ogólna	Propozycja rozszerzenia deregulacji - rozszerzenie dostępu do zawodu adwokata dla doktorów nauk prawnych którzy odbyli aplikacje adwokacką bez zdania egzaminu oraz którym brakuje 3 letniego okresu świadczenia pracy z powodu braku stosownej umowy. Było by to zasadne zwłaszcza w porównaniu do grupy osób posiadających stopień doktora i wykazujących 3 letni okres pracy.	Nie uwzględniono. Art. 66 ust. 1 reguluje pozaaplikacyjną drogę dojście do zawodu adwokata. Ustawodawca przewidział, że aplikacja adwokacka powinna być zakończona egzaminem adwokackim, zaś doktorzy nauk prawnych mają możliwość wpisu na listę adwokatów, jeżeli posiadają odpowiednią praktykę zawodową.
11	Stanisław Dżumaga - adwokat	ogólna	Po zwróceniu uwagi na trudną sytuacje na rynku i kosztowność aplikacji adwokackiej którą opłaca dla swoich dzieci sugeruje by poszerzyć krąg osób mogących występować w sądzie o magistrów prawa.	Uwaga poza zakresem deregulacji.
12	Zofia Babicka-Kleckor	Art.66 oraz art. 78	Pozytywna ocena deregulacji i propozycja rozszerzenie o możliwość wpisu na listę adwokatów bez konieczności odbycia	Nie uwzględniono. Art. 66 ust. 1 reguluje

			aplikacji oraz złożenia egzaminu zawodowego dla prawników świadczących pomoc prawną na rzecz urzędów organów administracji publicznej posiadających stopień doktora nauk prawnych.	pozaaplikacyjną drogę dojścia do zawodu adwokata. Ustawodawca przewidział, że doktorzy nauk prawnych mają możliwość wpisu na listę adwokatów, jeżeli posiadają odpowiednią praktykę zawodową ściśle związaną ze świadczeniem pomocy prawnej przez adwokata. W pozostałych przypadkach istnieje konieczność weryfikacji przydatności do zawodu adwokata poprzez egzamin adwokacki.
13	Prokuratura Okręgowa w Tarnobrzegu	ogólna	Negatywna ocena zmian: Zbyt daleko posunięty projekt ustawy, który rozszerza katalog osób mogących przystąpić do wykonywania zawodów prawniczych. Skrócenie czasu trwania aplikacji i rezygnacja z części testowej egzaminu może spowodować, że osoby wstępujące do tych zawodów nie będą miały odpowiedniego doświadczenia oraz wiedzy zdobytej w trakcie aplikacji. Osoby bez odpowiedniego wykształcenia nie będą reprezentowały odpowiedniego poziomu wiedzy i doświadczenia wymaganego do działania w zawodach zaufania publicznego	Uwaga ma charakter ogólny, jest sprzeczna z zamiarem projektodawcy co do wprowadzonych zmian. **Uwzględniono.** Czas aplikacji pozostaje bez zmian. Nie uwzględniono. Część podmiotów zgłaszających uwagi w ramach konsultacji społecznych pozytywnie zaopiniowało rezygnację z części testowej egzaminu zawodowego. W miejsce testu wprowadzono zadanie z zakresu deontologii zawodu, które w ocenie projektodawcy w większym stopniu sprawdzi przydatność do zawodu. Ponadto

				należy wskazać, że test nie jest właściwym sposobem weryfikacji przydatności do wykonywania danego zawodu, świadczy o tym wysoka zdawalność tej części egzaminu zawodowego.
14	Prokuratura Apelacyjna w Szczecinie	ogólna	Pozytywna ocena – zwłaszcza skrócenia aplikacji oraz rozszerzenia kręgu osób mogących podejść do egzaminu – jednak za wyłączeniem legislatorów, gdyż nie maja doświadczenia w stosowaniu prawa.	Nie uwzględniono. „Czynności związane z tworzeniem aktów prawnych" nie stanowią samoistnej przesłanki do dopuszczenia do egzaminu zawodowego, jednocześnie wymagana jest odpowiednia praktyka i zdany egzamin kończący aplikację legislacyjną.
15	Prezes Sądu Apelacyjnego w Szczecinie	ogólna	Skrócenie aplikacji adwokackiej może niekorzystnie odbić się na wyszkoleniu przyszłych adwokatów, co może mieć niekorzystne skutki dla ich klientów.	**Uwzględniono.** Czas aplikacji pozostaje bez zmian..
16	List Otwarty Aplikantów Adwokackich Izby Adwokackiej w Białymstoku	ogólna	Negatywna ocena skrócenia aplikacji adwokackiej, która może spowodować obniżenie jakości usług.	**Uwzględniono.** Czas aplikacji pozostaje bez zmian.
17	List Otwarty Aplikantów Adwokackich zgromadzonych na konfrontacji	ogólna	Negatywna ocena skrócenia okresu odbywania aplikacji adwokackiej, która może spowodować obniżenie jakości usług.	**Uwzględniono.** Czas aplikacji pozostaje bez zmian.

	„Ogólnopolskie konfrontacje Aplikantów Adwokackich w Augustowie			
18	P. Frosik	Ogólna dotycząca ustawy – Prawo o adwokaturze i ustawie o radcach prawnych	Nie jest uzasadnione zawężenie wykonywanie wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związanych ze świadczeniem pomocy prawnej przez adwokata lub radcę prawnego tylko do powyższych form, a pominiecie wykonywania powyższych czynności w biurach przedsiębiorców.	Nie uwzględniono. Chodzi w tym przypadku o zdobycie wiedzy i doświadczenia zawodowego ściśle związanego ze świadczeniem pomocy prawnej przez adwokata czy radcę prawnego.
19	Włodzimierz Rafalski	Art.75c ust. 2 pkt 4	Postulat umożliwienia osobom z tytułem magistra administracji przystąpienia do egzaminu wstępnego na aplikację adwokacką.	Nie uwzględniono. Uwaga sprzeczna z zamiarem projektodawcy co do wprowadzonych zmian.
20	Dziekan Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego	Art. 66 ust.1 Art. 66 ust.2	Całkowicie chybione jest dopuszczenie do wpisu na listę adwokatów osób, które wykonywały czynności bezpośrednio związane z tworzeniem aktów normatywnych o charakterze powszechnie obowiązującym. Proponowane zmiany pkt 2-4 rodzą wysokie ryzyko	Nie uwzględniono. „Czynności w sferze legislacyjnej” nie stanowią samoistnej przesłanki do wpisu na listę adwokatów lub radców prawnych, czy też powołania na stanowisko notariusza czy komornika, jednocześnie wymagana jest odpowiednia praktyka i zdany egzamin (sędziowski lub prokuratorski) lub stopień naukowy doktora nauk prawnych. Uwaga nieuwzględniona.

			nieadekwatności uzyskanej wiedzy do rzeczywistego wkładu pracy kandydata do zawodu. Okazuje się, że osoba asystująca przy czynnościach adwokackich, która nie sygnuje projektów pism procesowych, opinii, umów czy innych dokumentów prawnych może uzyskać dopuszczenie do egzaminu zawodowego.	„Czynności związane z tworzeniem aktów prawnych" nie stanowią samoistnej przesłanki do dopuszczenia do egzaminu zawodowego, jednocześnie wymagana jest odpowiednia praktyka i zdany egzamin kończący aplikację legislacyjną.
21	Rzecznik Praw Absolwenta	ogólna	Pozytywna ocena – skrócenie aplikacji do dwóch lat w przypadku adwokatów, radców i notariuszy oraz półtora roku dla komorników. Pozytywnie ocenienia jest regulacja powiększająca katalog pozaaplikacyjnych dróg dostępu do zawodów Również pozytywnie oceniania jest regulacja dotycząca udrożnienia między poszczególnymi zawodami prawniczymi. Wymagana jest również reforma szkolnictwa prawniczego gdyż teraz jest oderwana od rzeczywistości rynkowej.	
22	Prezes Sądu Apelacyjnego w Lublinie	ogólna	Negatywna ocena – szczegóły w rubryce dot. Zagadnień ogólnych	Nie wymaga ustosunkowania się.
23	Prezes Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie	ogólna Art. 78 d	Ocena pozytywna za wyjątkiem dostępu do zawodów prawniczych – szczegóły w rubryce dot. Zagadnień ogólnych. Wyeliminowanie z egzaminu adwokackiego części polegającej na rozwiązaniu testu, bez wprowadzenia w to miejsce części ustnej egzaminu uniemożliwi pełne zweryfikowanie wiedzy osoby ubiegającej się o prawo wykonywania zawodu adwokata.	Nie uwzględniono. Z części ustnej egzaminu adwokackiego ustawodawca zrezygnował w 2005 r. **Uwzględniono.**

			W przypadku wyeliminowania tej części egzaminu niezbędne jest zastąpienie jej innym elementem egzaminu sprawdzającym wiedzę, np. zadania z zakresu prawa pracy, konstytucyjnego itp.	Nie uwzględniono. Jest sprzeczna z zamiarem projektodawcy co do wprowadzonych zmian.
		Art. 4 ust. 4	Uregulowanie problematyki odprowadzania podatku VAT od działalności *pro bono* powinno być uregulowane w ustawie podatkowej.	**Uwaga jest niezasadna**, gdyż kwestie związane z podatkiem VAT od działalności pro bono są uregulowane w ustawie o podatku od towarów i usług. Kwestie dotyczące bezpłatnej pomocy prawnej powinny być uregulowane kompleksowo w przepisach należących do właściwości rzeczowej właściwych resortów poprzez np. określenie kręgu osób, do których pomoc taka miałaby być skierowana oraz zasad weryfikacji korzystania z takiej pomocy. Kwestie podatkowe powinny natomiast odnosić się do określonego już systemu, z uwzględnieniem konieczności zapewnienia regulacji przeciwdziałających nadużyciom podatkowym w tym systemie (stanowisko ministerstwa finansów).
			Obniżono w istotny sposób kryteria odpowiedniej wiedzy praktycznej i teoretycznej, na których oparte są przesłanki dostępności do zawodu adwokata. Powyższe prowadzi do obniżenia poziomu ochrony praw jednostki i zaburza mechanizmy zapewniające samorządowi zawodowemu sprawowanie pieczy nad należytym wykonywaniem zawodu	

			Krytyka jakości legislacyjnej- ze względu na nie zgodność z Konstytucją. Projekt deregulacji jest niezgodny w szczególności z art 17 ust. 1 w związku z art. 2 Konstytucji RP (zasada określoności przepisów prawa, zasada prawidłowej legislacji). Niezależnie od intencji twórców projektu w jego treści znalazły się postanowienia, które nie dają pogodzić się z normami, zasadami, wartościami których poszanowania wymaga Konstytucja RP.	
24	Sąd Apelacyjny w Gdańsku	ogólna	Szczegóły oceny w rubryce dotyczącej całości ustawy.	Nie wymaga ustosunkowania się.
25	Naczelna Rada Adwokacka	ogólna Art. 76	Negatywna ocena zmian dotyczących zawodu adwokata. Zastrzeżenia budzi skrócenie czasu aplikacji. Zastrzeżenia budzi zdefiniowanie celu aplikacji, co spowoduje ograniczeniem aplikantów w możliwości przygotowania w dobrym stopniu do wymogów egzaminu adwokackiego. Niedopuszczalne jest określenie celu aplikacji zgodnie z projektem ustawy deregulacyjnej, ponieważ definicja ta zawęża spektrum realizacji celu publicznego, albowiem celem aplikacji jest przygotowanie aplikanta do samodzielnego wykonywania zawodu adwokata. Inaczej określono cel aplikacji adwokackiej i radcowskiej. Różnica ta nie ma żadnego uzasadnienia. Również negatywnie zostało ocenione poszerzenie kręgu osób uprawnionych do wpisu na listę adwokatów bez odbycia aplikacji i złożenia egzaminu adwokackiego o osoby, które wykonywały wymagające wiedzy prawniczej i legislacyjnej	Nie wymaga ustosunkowania się. **Uwzględniono.** Czas trwania aplikacji pozostaje bez zmian. **Uwzględniono.** Zmiana celu aplikacji adwokackiej analogicznie jak w przypadku aplikacji radcowskiej. Nie uwzględniono. „Czynności bezpośrednio związane z tworzeniem aktów normatywnych o charakterze powszechnie obowiązującym” nie stanowią samoistnej przesłanki do wpisu na

			czynności bezpośrednio związane z tworzeniem aktów normatywnych o charakterze powszechnie obowiązującym w urzędach organów władzy publicznej. Użyte w tym przepisie pojęcia są nieostre i niezdefiniowane. Podobne zastrzeżenia zostały zgłoszone w związku z poszerzeniem kręgu osób uprawnionych do przystąpienia do egzaminu adwokackiego bez odbyci aplikacji o osoby, które wykonywały wymagające wiedzy prawniczej i legislacyjnej czynności bezpośrednio związane z tworzeniem aktów normatywnych o charakterze powszechnie obowiązującym w urzędach organów władzy publicznej. Proponowane zmiany prowadzą do obniżenia poziomu merytorycznego przygotowania osób starających się o prawo do wykonywania zawodu adwokata. Krytycznie oceniono skrócenie do 3 lat okresów praktyki zawodowej.	listę adwokatów lub radców prawnych, czy też powołania dna stanowisko notariusza czy komornika, jednocześnie wymagana jest odpowiednia praktyka i zdany egzamin (sędziowski lub prokuratorski) lub stopień naukowy doktora nauk prawnych. Nie uwzględniono. „Czynności związane z tworzeniem aktów prawnych" nie stanowią samoistnej przesłanki do dopuszczenia do egzaminu zawodowego, jednocześnie wymagana jest odpowiednia praktyka i zdany egzamin kończący aplikację legislacyjną. Nie uwzględniono. Dla wskazanych osób okres 3 lat wydaje się być odpowiedni i wystarczający do uzyskania wiedzy i doświadczenia niezbędnego do wykonywania zawodu adwokata, zaś egzamin stanowi odpowiednią weryfikację.
26	Prezes Sądu Apelacyjnego w	ogólna	Szczegóły oceny w rubryce dotyczącej całości ustawy.	Nie wymaga ustosunkowania się.

	Katowicach			
27	Prokurator Generalny	ogólna	Zmiany w sposobie dołączenia do grona adwokatów i radców prawnych oraz skrócenia czasu trwania aplikacji oraz wymagań potrzebnych by wpisać się na listę adwokacką może być sprzeczne z orzecznictwem TK zwłaszcza jeśli uwzględnimy fakt że jest to zawód zaufania publicznego i mimo że ustawa nie przesądza o sposobie edukacji nie można zniżać jej poziomu. Niebezpieczne mogą być również wyrażenia nieostre wykorzystane w projekcie w zakresie oceny wymogów. Określonych warunków dotyczących kwalifikacji zawodowych i moralnych kandydatów do zawodu. Weryfikacja przygotowania do danego zawodu zaufania publicznego i nabór do tego zawodu nie powinny być pozostawione w całości swobodzie sił rynkowych, bez jakiejkolwiek regulacji i jednoczesnego stawiania wymogów profesjonalnych i etycznych, a także - gwarancji ich dochowania. Wybór modelu naboru do zawodów prawniczych należy bez wątpienia do kompetencji ustawodawcy i to od jego decyzji zależy określenie rodzaju i zasad wykonywania prawniczych zawodów zaufania publicznego, w tym wyposażenie samorządów zawodowych w gestię sprawowania pieczy nad należytym wykonywaniem zawodu, mającą konstytucyjne umocowanie.	
28	Prokurator Okręgowy w Nowym Sączu	ogólna	Zbyt szeroko umożliwiono dostęp do zawodu adwokata dla osób, które zostaną zwolnione z wymogu aplikacji i złożenia egzaminu.	Nie uwzględniono. „Czynności bezpośrednio związane z tworzeniem aktów normatywnych o charakterze powszechnie obowiązującym” nie stanowią samoistnej przesłanki do wpisu na listę adwokatów lub radców prawnych, czy też powołania dna

				stanowisko notariusza czy komornika, jednocześnie wymagana jest odpowiednia praktyka i zdany egzamin (sędziowski lub prokuratorski) lub stopień naukowy doktora nauk prawnych.
Art. 3. ustawa z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych				
1	Dziekan Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego	Art. 25 ust. 1	Całkowicie chybione jest dopuszczenie do wpisu na listę radców prawnych osób, które wykonywały czynności bezpośrednio związane z tworzeniem aktów normatywnych o charakterze powszechnie obowiązującym.	Nie uwzględniono. „Czynności w sferze legislacyjnej" nie stanowią samoistnej przesłanki do wpisu na listę adwokatów lub radców prawnych, czy też powołania na stanowisko notariusza czy komornika, jednocześnie wymagana jest odpowiednia praktyka i zdany egzamin (sędziowski lub prokuratorski) lub stopień naukowy doktora nauk prawnych.
		Art. 25 ust. 2	Proponowane zmiany pkt 2-4 rodzą wysokie ryzyko nieadekwatności uzyskanej wiedzy do rzeczywistego wkładu pracy kandydata do zawodu. Okazuje się, że osoba asystująca przy czynnościach radcowskich, która nie sygnuje projektów pism procesowych, opinii, umów czy innych dokumentów prawnych może uzyskać dopuszczenie do egzaminu zawodowego.	Nie uwzględniono. „Czynności związane z tworzeniem aktów prawnych" nie stanowią samoistnej przesłanki do dopuszczenia do egzaminu zawodowego, jednocześnie wymagana jest odpowiednia praktyka i zdany egzamin kończący aplikację legislacyjną.

2	Krajowa Izba Syndyków Samorząd Zawodowy Syndyków Licencjonowanych	Art. 25 ust. 2	Pozytywne odniesienie się do proponowanych zmian. Jednocześnie proponuje się ułatwienie dostępu syndyków posiadających wyższe wykształcenie prawnicze do zawodu radcy prawnego. Propozycja dodania nowego pkt 4b w ust. 2 art. 25 w brzmieniu: „posiadają licencję syndyka oraz wykonywały osobiście czynności wymagające na podstawie ustaw posiadania takiej licencji przez okres 3 lat w ostatnich 6 latach, jeżeli posiadają wyższe wykształcenie prawnicze”.	Nie uwzględniono. Czynności syndyka są odmienne od czynności związanych ze świadczeniem pomocy prawnej przez radcę prawnego.
3	Prokurator Okręgowy w Nowym Sączu	ogólna	Zbyt szeroko umożliwiono dostęp do zawodu radcy prawnego dla osób, które zostaną zwolnione z wymogu aplikacji i złożenia egzaminu.	Nie uwzględniono. „Czynności bezpośrednio związane z tworzeniem aktów normatywnych o charakterze powszechnie obowiązującym” nie stanowią samoistnej przesłanki do wpisu na listę adwokatów lub radców prawnych, czy też powołania na stanowisko notariusza czy komornika, jednocześnie wymagana jest odpowiednia praktyka i zdany egzamin (sędziowski lub prokuratorski) lub stopień naukowy doktora nauk prawnych.
4	Prokurator Okręgowy w Tarnowie	ogólna	Szczegóły w rubryce dotyczącej ustawy – Prawo o adwokaturze.	Nie wymaga ustosunkowania się.
5	Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych	Art. 32 ust. 1 i 4, art. 35^1 ust. 2a	PKPP Lewiatan pozytywnie ocenia propozycję rezygnacji z egzaminu testowego na egzaminie końcowym oraz propozycję wprowadzenia części egzaminu polegającej na rozwiązaniu zadania z zakresu zasad wykonywania zawodu. Ponadto	Nie wymaga ustosunkowania się.

	LEWIATAN		pozytywnie ocenia propozycje dotyczące nowego brzmienia art. 32 ust. 4 oraz art. 35^1 ust. 2a. Zastrzeżenia jednak w ocenie PKPP Lewiatan budzi propozycja skrócenia aplikacji do 2 lat oraz rozszerzenia katalogu osób uprawnionych do przystępowania do egzaminu końcowego bez obowiązku odbywania aplikacji, jak i osób uprawnionych do wpisu na listę radców prawnych bez odbycia aplikacji i złożenia egzaminu końcowego oraz propozycja bardzo krótkiego okresu vacatio legis na wprowadzenie przedmiotowych zmian.	**Uwzględniono.** Czas trwania aplikacji pozostaje bez zmian. Uwaga ma charakter ogólny. Jest sprzeczna z zamiarem projektodawcy co do wprowadzonych zmian. Nie uwzględniono.
6	Polskie Towarzystwo Legislacji	Art. 25	W proponowanych zmianach art. 25 ustawy o radcach prawnych, mowa jest o osobach, które wykonywały „wymagające wiedzy prawniczej i legislacyjnej czynności bezpośrednio związane z tworzeniem aktów normatywnych (...)". Proponowane rozróżnienie między wiedzą prawniczą i legislacyjną budzi wątpliwości o charakterze językowym i logicznym, ponieważ wiedza prawnicza jest - w opinii Towarzystwa - pojęciem szerszym, obejmującym również szczegółową wiedzę legislacyjną. Dlatego Polskie Towarzystwo Legislacji nie dostrzega potrzeby dokonywania tego typu podziału. Uwaga o charakterze redakcyjnym dotyczy ponadto projektowanego art. 25 ust. 2 pkt 4a, w którym zrezygnowano z formuły „czynności wymagające wiedzy (...)" poprzestając na opisie wykonywanych czynności: „czynności bezpośrednio związane z tworzeniem aktów normatywnych (...)", podczas gdy w innych punktach ustępu 2 pozostawiono odniesienie do	Uwaga nieuwzględniona. Projektodawca celowo użył pojęcia wiedza prawnicza i legislacyjna w celu podkreślenia doświadczenia w zakresie legislacji. **Uwzględniono.**

			wiedzy wymaganej przy wykonywaniu określonych czynności.	
7	Polska Izba Ubezpieczeń		Uwaga o charakterze redakcyjnym. Delegacja ustawowa dla ministra właściwego do spraw instytucji finansowych do wydania rozporządzenia określającego zasady obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej powinna przyjąć następujące brzmienie: „Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, po zasięgnięciu opinii (samorządu zawodowego lub gospodarczego) oraz Polskiej Izby Ubezpieczeń, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w art….., termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc w szczególności pod uwagę specyfikę wykonywani zawodu, zakres realizowanych zadań, zakres potrzeb osób poszkodowanych, a także koszt wykonania obowiązku ubezpieczenia i możliwości zakładów ubezpieczeń w zakresie zawierania umów ubezpieczenia i świadczenia ochrony ubezpieczeniowej”.	Uwaga poza zakresem regulacji.
8	Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej		Pracodawcy RP zwracają uwagę na konieczność zagwarantowania odpowiedniego stopnia przygotowania zawodowego adwokata, dlatego wnikliwie należy rozważyć konsekwencje skrócenia aplikacji z trzech do dwóch lat oraz likwidacji części testowej egzaminu.	**Uwzględniono.** Czas trwania aplikacji pozostaje bez zmian. Nie uwzględniono. Część podmiotów zgłaszających uwagi w ramach konsultacji społecznych pozytywnie zaakceptowało rezygnację z części testowej egzaminu zawodowego. W miejsce testu wprowadzono zadanie

				z zakresu deontologii zawodu, które w ocenie projektodawcy w większym stopniu sprawdzi przydatność do zawodu. Ponadto należy wskazać, że test nie jest właściwym sposobem weryfikacji przydatności do wykonywania danego zawodu, świadczy o tym wysoka zdawalność tej części egzaminu zawodowego.
9	Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego	ogólna	Proponuje się uwzględnić uwagi wyeksponowane przez Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych w uchwale Nr 92/VIII/2012 z dnia 8 marca 2012 r.	Ustosunkowanie przy uwagach zgłoszonych przez Krajową Radę Radców Prawnych.
10	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-mazurskiego	Art. 35^1, art. 37	Pozytywnie została oceniona zmiana art. 35^1 polegająca na jednoznacznym określeniu, że przez okres 6 miesięcy od dnia otrzymania zaświadczenia o odbyciu aplikacji radcowskiej aplikant radcowski może zastępować radcę prawnego w określonych czynnościach procesowych. Zastrzeżenia budzi w art. 35^1 ust. 2a zwrot „w zakresie, o którym mowa w ust. 1 i 2", bowiem art. 35^1 ust. 4 przyznaje aplikantom radcowskim uprawnienia w zakresie podpisywani pism procesowych związanych z występowaniem radcy prawnego przed sądami, organami ścigania i organami administracji publicznej. Odwołanie się w przepisie do zakresu uprawnień przewidzianych w art. 35^1 ust. 1 i 2 powoduje, iż aplikanci (którzy ukończyli aplikację radcowską) nie byliby uprawnieni do podpisywania pism procesowych, co zapewne nie było intencją projektodawcy. Jako zmianę w pożądanym kierunku należy również ocenić zastąpienie części egzaminu radcowskiego polegającej na rozwiązaniu testu częścią egzaminu polegającego	Nie uwzględniono. Postulat rozszerza zakres regulacji.

			na sporządzeniu zadania z zakresu zasad wykonywania zawodu. Ponadto zgłoszona została uwaga o charakterze redakcyjnym, bowiem w art. 37 ust 1 pkt 5 po liczbie 6 należy dodać wyraz „miesięcy”.	**Uwzględniono.**
11	Anna Zwolińska-Doboszyńska	Art.25 ust. 1 pkt 5 lit. B	Brak możliwości uwzględnienia okresu pracy w organach administracji państwowej na poczet wymaganego stażu pracy dla doktorów nauk prawnych chcących uzyskać uprawnienia do wykonywania zawodu radcy prawnego.	Nie uwzględniono. Art. 25 ust. 1 reguluje pozaaplikacyjną drogę dojścia do zawodu adwokata. Ustawodawca przewidział, że doktorzy nauk prawnych mają możliwość wpisu na listę radców prawnych, jeżeli posiadają odpowiednią praktykę zawodową ściśle związaną ze świadczeniem pomocy prawnej przez adwokata lub radcę prawnego. W pozostałych przypadkach istnieje konieczność weryfikacji przydatności do zawodu radcy prawnego poprzez egzamin radcowski.
12	Krajowa Rada Radców Prawnych	ogólna	Pozytywnie ocenia**:** 1) objęcie katalogiem czynności prawnych nieodpłatnego świadczenia 2) ustawowy, określeniu statusu aplikanta 3) rezygnacji z części testowej egzaminu 4) wprowadzenia części egzaminu z zasad wykonywania zawodu Negatywnie ocenia:	Nie uwzględniono. „Czynności bezpośrednio związane z

			1) rozszerzenie kręgu osób uprawnionych do przystąpienia do egzaminu oraz ubiegania się o wpis.	tworzeniem aktów normatywnych o charakterze powszechnie obowiązującym" nie stanowią samoistnej przesłanki do wpisu na listę adwokatów lub radców prawnych, jednocześnie wymagana jest odpowiednia praktyka i zdany egzamin (sędziowski lub prokuratorski) lub stopień naukowy doktora nauk prawnych.
			2) skróceniu wymaganej praktyki	Nie uwzględniono. Dla wskazanych osób okres 3 lat wydaje się być odpowiedni i wystarczający do uzyskania wiedzy i doświadczenia niezbędnego do wykonywania zawodu adwokata, radcy prawnego i notariusza, zaś egzamin stanowi odpowiednią weryfikację.
			3) skróceniu aplikacji radcowskiej	**Uwzględniono.** Czas trwania aplikacji pozostaje bez zmian.
			4) krótkim vacatio legis	Nie uwzględniono. Projekt ustawy wprowadza przepisy przejściowe.
13	Dyrektor Wolińskiego Parku	ogólna	W przypadku zawodu radcy prawnego powinien nastąpić rozdział poszczególnych gałęzi prawa, w których nabywane	Uwaga poza zakresem regulacji.

	Narodowego		byłyby uprawnienia. Sposób nabycia uprawnień powinien być określony realnie zarówno pod względem finansowym, jak i czasowym oraz możliwości zapewnienia patrona. Nabywanie uprawnień nie powinno ograniczać możliwości wykonywania pracy w aktualnym zatrudnieniu.	
14	Marszałek Województwa Zachodnio-pomorskiego	ogólna	Z niepokojem przyjęto propozycje zmian zmierzające do szerszego dostępu do zawodu radcy prawnego osób o coraz to mniejszych kwalifikacjach oraz mniejszym doświadczeniu. Wątpliwości budzi poszerzenie kręgu osób, do których nie stosuje się wymogu odbycia aplikacji radcowskiej o osoby, które wykonywały wymagające wiedzy prawniczej i legislacyjnej czynności bezpośrednio związane z tworzeniem aktów normatywnych o charakterze powszechnie obowiązującym w urzędach organów władzy publicznej. Obawy budzi skrócenie okresu trwania aplikacji radcowskiej do 3 lat.	Nie uwzględniono. „Czynności bezpośrednio związane z tworzeniem aktów normatywnych o charakterze powszechnie obowiązującym" nie stanowią samoistnej przesłanki do wpisu na listę adwokatów lub radców prawnych, jednocześnie wymagana jest odpowiednia praktyka i zdany egzamin (sędziowski lub prokuratorski) lub stopień naukowy doktora nauk prawnych. **Uwzględniono.** Czas trwania aplikacji pozostaje bez zmian.
15	Prokuratura apelacyjna w Szczecinie	ogólna	Pozytywna ocena – zwłaszcza skrócenia aplikacji oraz rozszerzenia kręgu osób mogących podejść do egzaminu – jednak za wyłączeniem legislatorów gdyż nie maja doświadczenia w stosowaniu prawa.	Nie uwzględniono. „Czynności związane z tworzeniem aktów prawnych" nie stanowią samoistnej przesłanki do

				dopuszczenia do egzaminu zawodowego, jednocześnie wymagana jest odpowiednia praktyka i zdany egzamin kończący aplikację legislacyjną.
16	Rzecznik Praw Absolwenta	ogólna	Ocena pozytywna – szczegóły w rubryce dot. Ustawy o adwoakturze	Nie wymaga ustosunkowania się.
17	Prezes Sądu Apelacyjnego w lublinie	ogólna	Negatywna ocena – szczegóły w rubryce dot. Zagadnień ogólnych	Nie wymaga ustosunkowania się.
18	Prezes Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie	ogólna	Ocena pozytywna za wyjątkiem dostępu do zawodów prawniczych – szczegóły w rubryce dot. Zagadnień ogólnych	Nie wymaga ustosunkowania się.
19	Sąd Apelacyjny w Gdańsku	ogólna	Szczegóły oceny w rubryce dotyczącej całości ustawy	Nie wymaga ustosunkowania się.
20	Prezes Sądu Apelacyjnego w Katowicach	ogólna	Szczegóły oceny w rubryce dotyczącej całości ustawy	Nie wymaga ustosunkowania się.
21	Prokurator Generalny	ogólna	Szczegóły oceny w rubryce dotyczącej ustawy o adwokaturze	Nie wymaga ustosunkowania się.
Art. 4. ustawa z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne				
1	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Art. 45a	Projektodawca w ocenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego wykazał się niekonsekwencją, ponieważ w projekcie ustawy nie wprowadzono żadnych zmian w zakresie praktyki zawodowej geodety (pozostawiono w art. 44 ust. 1 pkt 3 – 4 lata w wypadku wykształcenia wyższego i 6 lat w wypadku wykształcenia średniego dla zaproponowanych w projekcie, w art. 43 uprawnień w zakresach 1-4), natomiast w art. 45a wprowadzono dodatkowe kryterium ograniczające dostęp do prac geodezyjnych w zakresie geodezyjnych	Nie uwzględniono. Proponowane zmiany w zakresie 3, 6 i 7 uprawnień zawodowych, dotyczące rezygnacji z postępowania egzaminacyjnego, z jednoczesnym umożliwieniem uzyskania uprawnień w powyższych zakresach przez osoby z wykształceniem magisterskim nie

			pomiarów podstawowych, redakcji map oraz fotogrametrii i teledetekcji w postaci wymaganego w postaci wymaganego do uzyskania uprawnień zawodowych tytułu zawodowego magistra inżyniera bądź magistra na kierunku geografia, uniemożliwiając tym samym staranie się o uzyskanie ww. uprawnień, a przez to brak możliwości samodzielnego wykonywani tych prac przez posiadających wykształcenie wyższe inżynierskie lub średnie techniczne geodezyjne i odpowiednia praktykę zawodową. Uprawnienia, o których mowa w art. 45a zawężono jedynie do osób posiadających tytuł zawodowy magistra inżyniera na kierunku geodezja i kartografia.	można traktować jako działania niekonsekwentne, bowiem wszyscy absolwenci studiów II stopnia, o kierunku zgodnym z zakresem uprawnień, uzyskają prawo samodzielnego wykonywania zawodu bezpośrednio po obronie pracy dyplomowej, odbyciu 2-letniej praktyki i uzyskaniu wpisu w centralnym rejestrze. Z takiego prawa nie mogą korzystać technicy i inżynierowie, ponieważ zasadniczo programy nauczania w zawodzie geodety na poziomie szkoły średniej i studiów I stopnia nie obejmują całości zagadnień występujących w pracach geodezyjnych i kartograficznych z zakresu 3, 6 i 7. Dotychczasowa praktyka pozwalała technikom i inżynierom uzupełnić praktyczną wiedzę z w/w zakresów. Ustanowiony w projekcie ustawy okres przejściowy pozwoli osobom zainteresowanych uzyskać uprawnienia w w/w zakresach, wg dotychczasowych zasad lub uzupełnić wykształcenie
2	Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych	ogólna	Brak uzasadnienia zmian ustawy nowelizowanej w uzasadnieniu opiniowanego projektu.	Nie uwzględniono. W uzasadnieniu zostały omówione motywy podejmowanych zmian, zarówno w części ogólnej, jak i

	LEWIATAN			szczególnej, dotyczącej poszczególnych zawodów. W pozostałym zakresie stanowisko Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych „LEWIATAN” należy traktować jako brak zastrzeżeń do projektu zmian w zakresie zawodów regulowanych w dziedzinie geodezji i kartografii.
3	Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego	ogólna	Proponowane uproszczenie procedury w zakresach uprawnień jest to zmiana idąca w dobrym kierunku, jednakże zasadnym byłoby utrzymanie obowiązku posiadania praktyki zawodowej.	Nie uwzględniono. Uwaga została uwzględniona poprzez wprowadzenie skróconego okresu – 2-letniego praktyki zawodowej w zakresie uprawnień 3, 6, 7. Okres praktyki, z uwagi na to, iż może być wykonywana u różnych podmiotów gospodarczych, powinien być dokumentowany w „Dzienniku praktyk”.
4	Rzecznik Praw Pacjenta	ogólna	Brak odniesienia się do pozostałych 4 zakresów geodezyjnych. Postuluje się: - rewizję propozycji art. 45a, tak aby nie zamknęła ona drogi do wykonywani zawodu geodety w zakresach: geodezyjne pomiary podstawowe, redakcja map, fotogrametria i teledetekcja, osobom które ukończyły kształcenie kierunkowe na poziomie studiów I stopnia lub technikum geodezyjnego; - w przypadku pozostałych 4 zakresów, konieczna jest redukcja lub likwidacja wymaganego stażu; - w przypadku zachowani wymogów w przypadku zachowania powinno się uelastycznić przepisy w taki sposób, by zaliczały	Nie uwzględniono. Nie dotyczy analiz i opracowań przyjętych w ramach I transzy obejmującej przedmiotowy projekt ustawy. Sugerowane zmiany w projekcie art. 45a nie są możliwe z uwagi na uzasadnienie przedstawione powyżej, w punkcie 1. Uelastycznienie warunków, które muszą spełnić osoby ubiegające się

			one do okresu stażu pracy studia II stopnia na określonej specjalności, a także praktyki zawodowe przewidziane programem studiów.	o uprawnienia zawodowe, poprzez zaliczenie do okresu stażu zawodowego czasu studiów II stopnia jest niemożliwe ponieważ istotą praktyki zawodowej jest bezpośredni udział pracownika w rozwiązywaniu problemów technicznych przy realizacji zadań produkcyjnych na różnych obiektach, charakteryzujących się specyfiką terenową (zakres 3, 7) oraz specyfiką narzędziowo – techniczną opracowań kartograficznych (zakres 6). Zdobycie doświadczenia w w/w zakresie jest niemożliwe podczas wykładów czy też ćwiczeń projektowych, przeprowadzanych w ramach programu studiów II stopnia.
5	GlobMatix	ogólna	Postuluje się całkowite uwolnienie zawodu geodety.	Nie uwzględniono. Nie dotyczy analiz i opracowań przyjętych w ramach I transzy obejmującej przedmiotowy projekt ustawy. Zawód geodety nie jest zawodem zamkniętym, czego dowodem jest fakt, iż absolwenci szkół zawodowych na poziomie średnim i wyższym, nie posiadający uprawnień zawodowych, są zatrudniani w przedsiębiorstwach

				świadczących usługi z zakresu geodezji i kartografii a także w urzędach administracji rządowej i samorządowej. Według danych statystycznych tylko 24% geodetów i kartografów zatrudnionych w największych krajowych przedsiębiorstwach, posiada uprawnienia zawodowe. Innym dowodem na atrakcyjność tego zawodu, która wynika również z możliwości zatrudnienia po ukończeniu studiów (przy obecnych regulacjach prawnych w zakresie uprawnień zawodowych) jest liczba osób ubiegających się o przyjęcie na studia (w roku 2011 - 21 osób / 1 miejsce w Politechnice Warszawskiej)
6	Michał Staszkiewicz	ogólna	Wydaje się uzasadnionym wprowadzenie jakiś kryteriów obiektywnych, determinujących możliwość samodzielnego wykonywania konkretnego zawodu. Dla mnie takim oczywisty kryterium jest kryterium doświadczenia zawodowego mierzone w latach przepracowanych w danym zawodzie. Jako szczególnie szkodliwy dla rozwoju gospodarczego Kraju, ale również dla przejrzystości życia publicznego postrzegam problem prowadzenie działalności gospodarczej przez urzędników wszystkich szczebli administracji rządowej i samorządowej.	**Uwaga uwzględniona** poprzez wprowadzenie skróconego okresu – 2-letniego praktyki zawodowej w zakresie uprawnień 3, 6, 7. Jako wprowadzenie obiektywnych kryteriów uznawania praktyki zawodowej dla wszystkich osób ubiegających się o nadanie uprawnień zawodowych proponuje się wprowadzenie „Dziennika praktyk", który zapewni obiektywność oceny wykonanych

				opracowań geodezyjnych i kartograficznych w ramach praktyki zawodowej. Zakaz prowadzenia działalności gospodarczej przez urzędników wszystkich szczebli administracji rządowej i samorządowej, stanowi oczywistą zasadę obowiązującą w organach służby geodezyjnej i kartograficznej, wynikającą z innych uregulowań prawnych a w związku z tym nie występuje potrzeba stosowania dodatkowych regulacji w ramach ustawy prawo geodezyjne i kartograficzne.
7	Emilian Chmiel	ogólna	Wystąpienie sprowadza się do pytania dotyczącego dalszych planowanych działań Ministra związanych ze zmianami w trybie nadawania uprawnień zawodowych z zakresu 1, 2, 4, 5.	Nie uwzględniono. Nie dotyczy analiz i opracowań przyjętych w ramach I transzy obejmującej przedmiotowy projekt ustawy. (Główny Urząd Geodezji i Kartografii prezentuje stanowisko, iż nie powinny występować dalsze działania w zakresie zmian w sposobie nadawania uprawnień zawodowych w zakresach: 1, 2, 4, 5).
8	Polska Geodezja Komercyjna Krajowego Związku	ogólna	Zmiany w zakresie uprawnień geodezyjnych powinny być dokonywane z daleko idącą ostrożnością przy uwzględnieniu konieczności zapewnienia realizacji funkcji państwa w tym obszarze oraz uwzględnieniem wielu aspektów takiej regulacji.	Nie uwzględniono. W części nie dotyczy analiz i opracowań przyjętych w ramach I transzy obejmującej przedmiotowy

	Pracodawców Firm Geodezyjno - Kartograficznych		Jak podkreślano wyżej, w dziedzinie geodezji i kartografii gwarantem właściwej realizacji tych zadań jest ich powierzenie podmiotom, które posiadają w tym względzie właściwe kwalifikacje. Tylko wówczas podmioty te dają rękojmię należytego wykonywania przez państwo funkcji ochronnych w dziedzinie geodezji. Zniesienie uprawnień zawodowych w którymkolwiek z tych obszarów winno być poprzedzone ustaleniem przez ustawodawcę, iż wykonywanie czynności w tej dziedzinie nie jest już związane z realizacją funkcji ochronnych państwa bądź mimo zniesienia stosownych uprawnień realizacja ww. funkcji nie będzie zagrożona. Tymczasem analiza poszczególnych zakresów ww. uprawnień nie pozwala na przyjęcie takiego wniosku. Nawiązując do projektu ustawy o deregulacji znoszącego egzaminy dla uprawnień nr 3, 6 i 7 należy zauważyć, że geodezyjne pomiary podstawowe obejmują między innymi zagadnienia dotyczące osnowy podstawowej, grawimetrycznej, magnetycznej i innych wymagających ogromne] wiedzy i praktyki. Redakcja map dotyczy dzisiaj nie tylko klasycznych map analogowych, ale również produktów elektronicznych, w szczególności aplikacji GIS (Geographical Information System) oraz różnego rodzaju geoportali. Redagowanie map to również szeroko rozumiane modelowanie kartograficzne, *w* tym tworzenie modeli danych przestrzennych zapewniających właściwe analizy przestrzenne, w tym Bazy Danych Obiektów Topograficznych czy wojskowe bazy VMap. Na podstawie takich opracowań kartograficznych podejmowane są obecnie kluczowe decyzje w czasie sytuacji kryzysowych (np. zagrożenie powodziowe), działań ratunkowych, działań policyjnych i militarnych; w ramach planowania przestrzennego, w tym dotyczące wyboru odpowiednich lokalizacji dla inwestycji; w ochronie przyrody, geologii;	projekt ustawy. Rozwiązania zaproponowane w projekcie w kontekście systemu prawa (w tym np. rozwiązań przyjętych w ustawie Prawo zamówień publicznych) gwarantują ochronę zasadniczych konstytucyjnych dóbr. Ponadto projekt nie zakłada zniesienia uprawnień zawodowych a jedynie ułatwienie dostępu do nich. Dla zagwarantowania wysokich kwalifikacji w projekcie przewidziano wymóg posiadania odpowiedniego wyższego wykształcenia magisterskiego w zamian za rezygnację z egzaminu państwowego. Jednocześnie w wyniku zgłaszanych uwag utrzymano wymóg odbycia praktyki zawodowej – w skróconym okresie.

			nawigacji lotniczej, morskiej, lodowej itp.	
9	Akademia Górniczo – Hutnicza, Wydział Geodezji i Inżynierii Środowiska	ogólna	Uwolnienie zawodów związanych z kształceniem na kierunku geodezja i kartografia, w naszej opinii może być dokonane bez pogorszenia jakości usług.	Uwaga w części **uwzględniona** Uwaga w zakresach 3, 6 i 7 uwzględniona w projekcie. W pozostałym zakresie nie dotyczy analiz i opracowań przyjętych w ramach I transzy obejmującej przedmiotowy projekt ustawy.
10	Adrian Pyra	Art. 45a	Propozycja zdobycia uprawnień w zakresie: geodezyjnych pomiarów podstawowych, redakcji map oraz fotogrametrii i teledetekcji oznacza, że tylko inżynierowie i magistrowie mogą zdobyć te uprawnienia. Tu nasuwa się pytanie, dlaczego osoby ze średnim wykształceniem geodezyjnym nie mają mieć możliwości zdobycia uprawnień w tych dziedzinach[17] Proponowana deregulacja dostępu do zawodów miała zmniejszyć bezrobocie i umożliwić dostęp do pracy młodym ludziom, a w tym przypadku mamy wręcz przeciwnie.	Nie uwzględniono. Ograniczenie dostępu do samodzielnego wykonywania prac geodezyjnych i kartograficznych z zakresu 3, 6 i 7dla osób z wykształceniem geodezyjnym na poziomie szkoły średniej wynika z braków odpowiedniej wiedzy matematycznej i technicznej absolwenta szkoły średniej, co szerzej uzasadniono w punkcie 1.
11	Władysław Dąbrowski	Art. 45a	ZAKRES 3. GEODEZYJNE POMIARY PODSTAWOWE. Proponuję zachowanie uprawnień zawodowych. Inżynierów obowiązuje 2-letni staż, ukończenie studiów podyplomowych z aktualną tematyką na poziomie uniwersyteckim oraz egzaminu państwowego na poziomie uniwersyteckim organizowanego przez GUGiK z udziałem specjalistów z zakresu 3. Każdy uprawniony ma obowiązek uzupełniania wiedzy co 5 lat (specjalistyczne studia podyplomowe na poziomie uniwersyteckim).	**Uwzględniono częściowo.** Stanowisko w sprawie uprawnień zawodowych z zakresu 3 jest uwzględnione poprzez pozostawienie wymogu posiadania 2-letniej praktyki. Nie można podzielić stanowiska dotyczącego obowiązkowych studiów podyplomowych dla osób

			ZAKRES 6. REDAKCJA MAP Proponuję odstąpienie od nadawania uprawnień zawodowych w obecnej formie. Inżynierów obowiązuje 2-Ietni staż, techników - 6-letni. Ukończenie 2-u semestralnych studiów podyplomowych na poziomie w uniwersyteckim z obowiązkowym udziałem specjalistów z zakresu 6. Obowiązek uzupełniania wiedzy co 5 lat (specjalistyczne studia podyplomowe na poziomie uniwersyteckim). Następnie wpis na listę uprawnionych. ZAKRES 7. Fotogrametria i teledetekcja. Proponuję odstąpienie od nadawania uprawnień zawodowych w obecnej formie. Inżynierów po uniwersyteckiej specjalizacji nie obowiązuje staż. Pozostałych obowiązuje 2-letni staż. Ukończenie 2-u semestralnych studiów podyplomowych na poziomie w uniwersyteckim z obowiązkowym udziałem specjalistów z zakresu 7. Obowiązek uzupełniania wiedzy co 5 lat (specjalistyczne studia podyplomowe na poziomie uniwersyteckim). Następnie wpis na listę uprawnionych.	ubiegających się o nadanie uprawnień zawodowych Obecny program studiów II stopnia obejmuje wszystkie zagadnienia, których znajomość jest niezbędna absolwentowi, do wykonywania opracowań z zakresu 3, 6 i 7 uprawnień zawodowych. Pozostałe propozycje nie korespondują z regulacjami zawartymi w ustawie o szkolnictwie wyższym.
12	Kazimierz Chmiel	Art. 45	Zwracam się z prośbą o uwolnienie zawodu geodety w zakresie 1 i 2	Nie uwzględniono. Nie dotyczy analiz i opracowań przyjętych w ramach I transzy obejmującej przedmiotowy projekt ustawy.
13	Politechnika Warszawska	ogólne	Proponuje się do art. 45a dodać punkt w brzmieniu: - posiadają 3 lata praktyki zawodowej, Jednocześnie pragniemy podkreślić, że nie znajdujemy uzasadnienia merytorycznego dla rezygnacji z wymogu wykazania się znajomością przepisów w dziedzinie geodezji i	Nie uwzględniono. Uwaga została uwzględniona poprzez wprowadzenie skróconego okresu – 2-letniego praktyki zawodowej Zasady odbywania

			kartografii dla osób zainteresowanych zdobyciem uprawnień z zakresu geodezyjnych pomiarów podstawowych, redakcji map, fotogrametrii i teledetekcji.	praktyki przedstawione zostały powyżej w punkcie 3.
14	Polska Akademia Nauk	Art. 45a	Proponuje się uzupełnienie projektu art. 45 a o punkt 4 następującej treści: - posiadają trzy lata praktyki zawodowej.	Nie uwzględniono. Uwaga została uwzględniona poprzez wprowadzenie skróconego okresu – 2-letniego praktyki zawodowej Zasady odbywania praktyki przedstawione zostały powyżej w punkcie 3.
15	Stowarzyszenie Geodetów Polskich	ogólne	Stowarzyszenie Geodetów Polskich nie znajduje uzasadnienia propozycji deregulacji obecnych uregulowań dotyczących zawodu geodety i kartografa. Wszystkie osoby posiadające wykształcenie geodezyjne lub kartograficzne mogą rozpocząć pracę w dziedzinie geodezji i kartografii zgodnie z wymaganiami zatrudniających ich pracodawców. Tak więc zawód geodety i kartografa jest otwarty dla absolwentów techników i szkół wyższych, którzy bezpośrednio po ukończeniu szkoły bez żadnych ograniczeń mogą ubiegać się o pracę dziedzinie w geodezji i kartografii w przedsiębiorstwach lub urzędach administracji publicznej. Obowiązek posiadania uprawnień zawodowych nakłada ustawa z dnia 17 maja1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne art. 42. i dotyczy tylko części osób wykonujących nasz zawód - osób wykonujących samodzielne funkcje w dziedzinie geodezji i kartografii. Stowarzyszenie Geodetów Polskich uprzejmie prosi o pozostawienie wszystkich zakresów uprawnień zawodowych w	Nie uwzględniono. Utrzymywanie obecnego sposobu nadawania uprawnień zawodowych z zakresu 3, 6 i 7 nie znajduje uzasadnienia. Rozwiązania zaproponowane w projekcie w kontekście systemu prawa (w tym np. rozwiązań przyjętych w ustawie Prawo zamówień publicznych) gwarantują ochronę zasadniczych konstytucyjnych dóbr. W pozostałym zakresie uwagi nie dotyczą analiz i opracowań przyjętych w ramach I transzy obejmującej przedmiotowy projekt ustawy.

			dziedzinie geodezji i kartografii oraz utrzymanie warunków ich uzyskania na obecnym poziomie.	
16	Polska Geodezja Komercyjna Krajowego Związku Pracodawców Firm Geodezyjno – Kartograficznych (+ Geodezyjna Izba Gospodarcza + SGP +Stowarzyszenie Kartografów Polskich)	ogólne	Wystąpienie organizacji społeczno – zawodowych stanowi poparcie opinii zaprezentowanej w wystąpieniu Polskiej Geodezji Komercyjnej Krajowego Związku Pracodawców Firm Geodezyjno – Kartograficznych.	Nie uwzględniono. Stanowisko zostało przedstawione powyżej, w punkcie 8.
17	Polska Geodezja Komercyjna Krajowego Związku Pracodawców Firm Geodezyjno – Kartograficznych, Geodezyjna Izba Gospodarcza, Stowarzyszenie Geodetów Polskich, Stowarzyszenie Kartografów Polskich	ogólne	1. Całkowita likwidacja zakresu 3 – pomiary podstawowe, 2. Skrócenie wymaganej praktyki zawodowej dla zakresu 1 - geodezyjne pomiary sytuacyjno-wysokościowe, realizacyjne i inwentaryzacyjne do jednego roku dla osób posiadających wyższe wykształcenie w dziedzinie geodezji i kartografii, 3. Dla wszystkich zakresów zaliczanie do wymaganej praktyki zawodowej stażu i praktyki produkcyjnej odbytych w przedsiębiorstwach geodezyjnych w czasie studiów, 4. Zniesienie egzaminu testowego w postępowaniu kwalifikacyjnym dla wszystkich zakresów, 5. Pozostawienie pozostałych regulacji dotyczących zawodu geodety i kartografa zgodnie z obecnym stanem prawnym.	Nie uwzględniono. Całkowita likwidacja zakresu 3 uprawnień zawodowych, w świetle przepisów §11 nowego rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 14 lutego 2012 r. w sprawie osnów geodezyjnych, grawimetrycznych i magnetycznych jest nieuzasadniona. Należy zwrócić uwagę, iż osnowy szczegółowe są podstawą wykonywania pomiarów nieruchomości, przy opracowaniach geodezy6jnych do celów prawnych a także pomiarów inwentaryzacyjnych

				obiektów budowlanych, w tym podziemnych sieci uzbrojenia terenu. Kwestia uwzględnienia w ramach praktyki zawodowej okresów pracy w czasie studiów będzie analizowana w toku opracowywania projektu aktu wykonawczego. Zachowanie dotychczasowych zasad nadawania uprawnień zawodowych w zakresach 3, 6 i 7 nie znajduje żadnego uzasadnienia prawnego.
Art. 5. ustawa z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie				
1	Krajowa Izba Syndyków Samorząd Zawodowy Syndyków Licencjonowanych	Art. 5 § 3b	**Pozytywne odniesienie się do proponowanych zmian.** Jednocześnie proponuje się ułatwienie dostępu syndyków posiadających wyższe wykształcenie prawnicze do zawodu notariusza. Propozycja dodania nowego § w brzmieniu: „posiadają licencję syndyka oraz wykonywały osobiście czynności wymagające na podstawie ustaw posiadania takiej licencji przez okres 3 lat w ostatnich 6 latach, jeżeli posiadają wyższe wykształcenie prawnicze”.	Nie uwzględniono, gdyż zrezygnowano z nowelizacji art. 12 § 1 ustawy – Prawo o notariacie, w brzmieniu przesłanym do konsultacji społecznych. Proponowana zmiana tego przepisu nie wprowadza dodatkowej kategorii podmiotów, a celem zmiany jest ujednolicenie przepisów § 1 z § 2, poprzez założenie, że wskazane w § 1 uprawnienia powinny być uzyskane na terytorium RP.
2	Prokurator Okręgowy w	ogólna	Szczegóły w rubryce dotyczącej ustawy – Prawo o adwokaturze.	Ustosunkowanie się do uwag przy ustawie – Prawo o adwokaturze.

	Tarnowie			
3	Krajowa Rada Prokuratury	ogólna	Skrócenie czasu trwania aplikacji oraz poszerzenie dostępu do egzaminów osób zatrudnionych w urzędach organów władzy publicznej przez określony czas **spowoduje obniżenie poziomu wykonywania zawodu notariusza**. Egzamin końcowy bez odpowiedniej praktyki przesądza o obniżeniu poziomu wykonywania tego zawodu	**Uwzględniono.** Czas trwania aplikacji pozostaje bez zmian. Nie uwzględniono w zakresie poszerzenia dostępu do egzaminu notarialnego. Krąg osób dopuszczonych do egzaminu notarialnego został poszerzony jedynie o osoby, które ukończyły aplikację legislacyjną i były zatrudnione w urzędach organów władzy publicznej i wykonywały czynności bezpośrednio związane z tworzeniem aktów normatywnych o charakterze powszechnie obowiązującym. W ocenie projektodawcy dopuszczenie tych osób w żaden sposób nie spowoduje obniżenia poziomu wykonywania zawodu notariusza, zaś egzamin notarialny oraz asesura zweryfikują wiedzę i przydatność do wykonywania zawodu przez te osoby.
4	Prokurator Okręgowy w Nowym Sączu	ogólna	Zbyt szeroko umożliwiono dostęp do zawodu notariusza dla osób, które zostaną zwolnione z wymogu aplikacji i złożenia egzaminu.	Nie uwzględniono. „Czynności bezpośrednio związane z tworzeniem aktów normatywnych o charakterze powszechnie

				obowiązującym” nie stanowią samoistnej przesłanki do wpisu na listę adwokatów lub radców prawnych, czy też powołania na stanowisko notariusza czy komornika, jednocześnie wymagana jest odpowiednia praktyka i zdany egzamin (sędziowski lub prokuratorski) lub stopień naukowy doktora nauk prawnych.
5	Prokuratura Okręgowa we Wrocławiu	Art. 12 § 1 pkt 5 lit. c	Uwaga o charakterze redakcyjnym. W projektowanym przepisie zawarto niesprecyzowane i zbyt pojemne określenia, co może w przyszłości stanowić faktyczna barierę do uzyskania uprawnień.	Nie uwzględniono, gdyż zrezygnowano z nowelizacji art. 12 § 1 ustawy – Prawo o notariacie, w brzmieniu przesłanym do konsultacji społecznych. Proponowana zmiana tego przepisu nie wprowadza dodatkowej kategorii podmiotów, a celem zmiany jest ujednolicenie przepisów § 1 z § 2, poprzez założenie, że wskazane w § 1 uprawnienia powinny być uzyskane na terytorium RP.
6	Polskie Towarzystwo Legislacji	Art. 12 § 1 pkt 5 lit. c	Pozytywne odniesienie się do proponowanych zmian. Jednocześnie PTL zgłosił uwagę o charakterze redakcyjnym, która odnosi się do rozróżnienia między wiedzą prawniczą a legislacyjną, ponieważ projektowany przepis budzi wątpliwości pod względem językowym i logicznym. W ocenie PTLu wiedza prawnicza jest pojęciem szerszym, obejmującym również wiedzę legislacyjną, dokonywanie w projektowanym przepisie podziału wydaje się bezzasadne.	Nie uwzględniono. Projektodawca celowo użył pojęcia wiedza prawnicza i legislacyjna w celu podkreślenia doświadczenia w zakresie legislacji.

7	Krajowa Rada Komornicza	Art. 12 § 1 Uwaga dotycząca ustawy – Prawo o adwokaturze (art. 66) i ustawy o radcach prawnych (art. 25)	W ocenie Krajowej Rady Komorniczej zasadnie proponuje się dokonanie zmiany treści art. 12 § 1 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. - Prawo o notariacie poprzez wprowadzenie zapisu umożliwiającemu osobom, które wykonywały zawód komornika sądowego ubieganie się o powołanie na stanowisko notariusza. W chwili obecnej zarówno wymagania stawiane komornikom sądowym, zakres aplikacji komorniczej i egzaminu komorniczego, jak również posiadane wykształcenie i doświadczenie zawodowe wskazuje na konieczność traktowania zawodu komornika sądowego na równi z innymi zawodami prawniczymi. Brak jest jakichkolwiek podstaw do dyskryminowania profesji komornika sądowego i wprowadzania odmiennych regulacji w odniesieniu do niej, choćby w zakresie możliwości przechodzenia do innych zawodów. Dlatego też niezasadne jest pominięcie analogicznego, jak w projektowanym art. 12 § 1 pkt. 3a ustawy - Prawo o notariacie, zapisu w ustawie o adwokaturze i w ustawie o radcach prawnych. W związku z tym postulować należy o odpowiednią zmianę art. 66 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze oraz art. 25 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych. Takie rozwiązanie prawne niewątpliwie przyczyni się do podniesienia rangi zawodu komornika sądowego. Należy nadto wskazać, że propozycja zmiany art. 12 § 1 ustawy - Prawo o notariacie, w proponowanym pkt 3a **zbędnie zawiera zastrzeżenie,** że osoby, które wykonywały zawód komornika sądowego zwolnione są z obowiązku odbycia aplikacji notarialnej, złożenia egzaminu notarialnego oraz przepracowania w charakterze asesora notarialnego co najmniej 2 lata, o ile posiadają wyższe wykształcenie prawnicze. *Z* treści art. 12 ustawy wynika bowiem jednoznacznie, że wymienione w dalszej części przepisu osoby zwolnione są wyłącznie z konieczności spełnienia wymagań, o których mowa w art. 11 pkt. 4-6. Tym samym osoby te nie są zwolnione z obowiązku spełnienia wymogów określonych w art. 11	Nie uwzględniono, gdyż zrezygnowano z nowelizacji art. 12 § 1 ustawy – Prawo o notariacie, w brzmieniu przesłanym do konsultacji społecznych. w związku z uwagami dotyczącymi sposobu dojścia do zawodu notariusza poprzez uprzywilejowanie „drogi pozaaplikacyjnej”. Proponowana zmiana tego przepisu nie wprowadza dodatkowej kategorii podmiotów, a celem zmiany jest ujednolicenie przepisów § 1 z § 2, poprzez założenie, że wskazane w § 1 uprawnienia powinny być uzyskane na terytorium RP.

			pkt. 1 - 3 i 7, w tym z obowiązku ukończenia wyższych studiów prawniczych w Rzeczypospolitej.	
8	Stowarzyszenie Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej	ogólna	Zarząd Główny Stowarzyszenia Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 5 kwietnia 2012 r. podjął uchwałę Nr 21/IV/2012 w sprawie wyrażenia opinii o projekcie ustawy o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów, z której wynika, iż negatywnie opiniuje projekt ustawy, w całości przyłącza się do uchwały Krajowej Rady Notarialnej nr VII/15/2012 z dnia 26 marca 2012 r. oraz przedstawić Ministrowi Sprawiedliwości opinię prof. Aleksandra Oleszki dotyczącą przedmiotowego projektu ustawy. Przedmiotowa opinia kwestionuje zasadność głównie art. 12 rozszerzającego dostęp do zawodu notariusza. Autor wskazuje na odejście polskiego ustawodawcy kreującego w 1991 r. notariat w jego ustrojowym i prawnym charakterze jako instytucji ochrony prawnej, której państwo powierzyło bezpieczeństwo obrotu. Projektowane zmiany pozostają w sprzeczności z zapewnieniem przez państwo granic ochrony interesu publicznego w świetle orzecznictwa TK.	**Uwzględniono** w zakresie dostępu do zawodu notariusza, gdyż zrezygnowano z nowelizacji art. 12 § 1 ustawy – Prawo o notariacie, w brzmieniu przesłanym do konsultacji społecznych. Proponowana zmiana tego przepisu nie wprowadza dodatkowej kategorii podmiotów, a celem zmiany jest ujednolicenie przepisów § 1 z § 2, poprzez założenie, że wskazane w § 1 uprawnienia powinny być uzyskane na terytorium RP.
9	Krajowa Rada Notarialna	Ogólna Art. 12 § 1 pkt 3	KRN podjęła uchwałę w dniu 26 marca 2012 r., nr VII/15/2012, w sprawie opinii o projekcie ustawy, w której **negatywnie opiniuje przedmiotowy projekt.** W ocenie KRN notariusz w Polsce jest organem ochrony prawnej a nie usługodawcą, dlatego też instytucja notariatu nie powinna być przedmiotem opiniowanego projektu ustawy, który skierowany jest do usługodawców świadczących wyspecjalizowane usługi. KRN sprzeciwia się likwidacji wymogu wykonywania przez okres 3 lat zawodu adwokata lub radcy prawnego, po którym to	Uwaga ma charakter ogólny. Jest sprzeczna z zamiarem projektodawcy co do wprowadzonych zmian. Nie uwzględniono, gdyż zrezygnowano z nowelizacji art. 12

			okresie możliwe jest powołanie na stanowisko notariusza.	§ 1 ustawy – Prawo o notariacie, w brzmieniu przesłanym do konsultacji społecznych.
		Art. 12 § 1 pkt 5 i 6	KRN sprzeciwia się wprowadzeniu rozwiązania polegającego na powołaniu na stanowisko notariusza osób, które bez odbycia aplikacji notarialnej, egzaminu notarialnego i asesury (dotyczy sędziów, prokuratorów oraz doktorów nauk prawnych – w określonych ustawą warunkach).	Proponowana zmiana tego przepisu nie wprowadza dodatkowej kategorii podmiotów, a celem zmiany jest ujednolicenie przepisów § 1 z § 2, poprzez założenie, że wskazane w § 1 uprawnienia powinny być uzyskane na terytorium RP.
		Art. 12 § 2-4	Skrócenie czasu trwania praktyki zastępującej aplikację z 5 do 3 lat jest niczym nieuzasadnione i niecelowe. Dotychczasowe przepisy przewidywały czas trwania aplikacji 2,5 roku – to praktyka stanowiła dwukrotność tego okresu. Skracanie okresu praktyki będzie powodowało obniżenie poziomu osób przestępujących do egzaminu	**Uwzględniono** częściowo. Czas trwania aplikacji notarialnej nie ulega skrócenia i wynosi 2 lata i 6 miesięcy, co jest okresem dłuższym niż zaproponowane 3 lata praktyki uprawniającej do przystąpienia do egzaminu notarialnego. Egzamin notarialny zaś zweryfikuje poziom wiedzy i przygotowanie do zawodu notariusza tych osób.
		Art. 72 § 1	Sprzeciw budzi skrócenie aplikacji do 2 lat. Aplikacja notarialna została już skrócona z 3 do 2,5 roku. Proponowane dalsze jej skrócenie nie zapewni właściwego przygotowania aplikantów do wykonywania zawodu	**Uwzględniono.**
		Art. 74d	Likwidację testu należy uznać za dobry krok. Brakuje jednak	Nie uwzględniono.

			wprowadzenia na to miejsce egzaminu ustnego, którego wartość w sprawdzeniu nie tylko wiedzy, ale i predyspozycji do zawodu notariusza jest nieporównywalnie większa.	Z części ustnej egzaminu notarialnego ustawodawca zrezygnował w 2005 r., nie przewiduje się zatem powrotu do poprzednich zasad przeprowadzania egzaminu notarialnego. W proponowanym przez projektodawcę kształcie egzamin notarialny będzie składał się z trzech części. Pierwsza i druga część egzaminu notarialnego polegać będzie na opracowaniu projektów aktów notarialnych na podstawie opisanych przypadków. Trzecia część egzaminu notarialnego polegać będzie na opracowaniu projektu odmowy dokonania czynności notarialnej albo uzasadnienia jej dopuszczalności bądź na opracowaniu projektu czynności notarialnej innej niż akt notarialny. W ocenie projektodawcy taka forma egzaminu notarialnego w dużo większym stopniu niż egzamin ustny sprawdzi przydatność do zawodu notariusza.
		Art. 74d i art. 74e	W ocenie KRN przyjęta metodologia ocen, z którą ocenie niedostatecznej przypisana jest cyfrowa ocena wyrażona liczbą „2” jest błędna. Ocenie niedostatecznej powinna być przypisana	Uwzględniono częściowo, gdyż zmieniono średnie arytmetyczne ocen cząstkowych wystawianych

			cyfrowa ocena wyrażona liczbą „0”, gdyż taka ocena nie może wpływać na wysokość oceny średniej.	przez egzaminatorów. W zakresie przypisania ocenie niedostatecznej wartości „0”, nie można podzielić stanowiska KRN. Ustawodawca w celu zapewnienia sprawiedliwego sposobu oceniania wprowadził rozwiązanie, w którym każde zadanie z egzaminu notarialnego oceniane jest niezależnie przez dwóch członków komisji. Ostateczną ocenę z każdego z zadań egzaminu notarialnego stanowi średnia ocen cząstkowych przyznanych przez każdego członka komisji sprawdzającego pracę pisemną. Przypisanie ocenie niedostatecznej wartości „0” byłoby nieadekwatne do powszechnie obowiązującej metodologii ocen.
10	Dziekan Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytet Śląski	ogólna	Sprzeciw wobec zmian w ustawie – Prawo o notariacie. Szersze otwarcie do zawodu obniży poziom wykonywanych obowiązków przez notariuszy. Szerszy dostęp do zawodu notariusza i tak nie przełoży się na możliwość skorzystania z jego „usług” przez osoby ubogi, których nie stać na ich opłacenie.	Nie uwzględniono, gdyż zrezygnowano z nowelizacji art. 12 § 1 ustawy – Prawo o notariacie, w brzmieniu przesłanym do konsultacji społecznych. Proponowana zmiana tego przepisu nie wprowadza dodatkowej kategorii podmiotów, a celem zmiany jest ujednolicenie przepisów § 1 z § 2, poprzez założenie, że wskazane w § 1 uprawnienia powinny być uzyskane na

				terytorium RP.
11	Rzecznik Praw Absolwenta	ogólna	Pozytywna ocena – szczegóły w rubryce dot. Zagadnień ogólnych.	Nie wymaga ustosunkowania się.
12	Komentarz do dokumentu zamieszczonego na stronie: Rządowy Proces Legislacyjny	Art. 12 § 1 pkt 6 lit. b	Uzupełnienie proponowanego przepisu o możliwość wpisu na listę notariuszy, doktorów nauk prawnych wykonujących czynności w kancelarii notarialnej bezpośrednio związanych z przygotowywaniem projektów notarialnych przez okres 3 lat, co gwarantowałoby bezpieczeństwo obrotu prawnego.	Nie uwzględniono, gdyż zrezygnowano z nowelizacji art. 12 § 1 ustawy – Prawo o notariacie, w brzmieniu przesłanym do konsultacji społecznych. Proponowana zmiana tego przepisu nie wprowadza dodatkowej kategorii podmiotów, a celem zmiany jest ujednolicenie przepisów § 1 z § 2, poprzez założenie, że wskazane w § 1 uprawnienia powinny być uzyskane na terytorium RP.
13	Kancelaria Adwokacka – Wojciech Zymek	Art. 74d	Likwidacja testu na egzaminie notarialnym może doprowadzić do sytuacji, że kandydat na notariusza nie będzie miał wystarczającej wiedzy teoretycznej	Nie uwzględniono. W proponowanym przez projektodawcę kształcie egzamin notarialny będzie składał się z trzech części. Pierwsza i druga część egzaminu notarialnego polegać będzie na opracowaniu projektów aktów notarialnych na podstawie opisanych przypadków. Trzecia część egzaminu notarialnego polegać będzie na opracowaniu projektu odmowy dokonania czynności notarialnej

				albo uzasadnienia jej dopuszczalności bądź na opracowaniu projektu czynności notarialnej innej niż akt notarialny. W ocenie projektodawcy taka forma egzaminu notarialnego w dużo większym stopniu niż egzamin ustny sprawdzi przydatność do zawodu notariusza.
		ogólna	Projekt umożliwia szybsze (o 2 lata) dojście do zawodu notariusza przez adwokacką lub radcowską niż przez profilowe wykształcenie, które daje aplikacja notarialna	Nie uwzględniono, gdyż zrezygnowano z nowelizacji art. 12 § 1 ustawy – Prawo o notariacie, w brzmieniu przesłanym do konsultacji społecznych. Proponowana zmiana tego przepisu nie wprowadza dodatkowej kategorii podmiotów, a celem zmiany jest ujednolicenie przepisów § 1 z § 2, poprzez założenie, że wskazane w § 1 uprawnienia powinny być uzyskane na terytorium RP.
14	Asesorzy notarialni Izby Notarialnej w Szczecinie	ogólna	Niezbędne jest zlikwidowanie odbycia asesury i objęcie projektowaną ustawą już praktykujących asesorów. Jest to tym bardziej uzasadnione, że osoby takie są zdecydowanie lepiej przygotowane do zawodu, niż osoby, które na mocy obowiązujących ale także projektowanych przepisów wpisują się na listę notariuszy z innych zawodów prawniczych.	**Uwzględniono** poprzez wprowadzenie tzw. „alternatywnej asesury”, opartej na samodzielnym prowadzeniu przez asesora notarialnego własnej kancelarii (kancelarii asesora notarialnego) na swój rachunek i odpowiedzialność.

15	Aplikanci notarialni III roku Izby Notarialnej w Warszawie	ogólna	Postulowana jest likwidacja asesury. Jej dalsze istnienie powoduje brak zasady równego traktowania osób mogących wykonywać zawód notariusza (adwokaci i radcy prawni mogą zostać wpisani na listę notariuszy bezpośrednio po zdanym egzaminie). Przesłanką odbywania asesury jest nawiązanie stosunku pracy między asesorem a notariuszem. Oznacza to, że aplikant notarialny mimo zdanego egzaminu nie będzie mógł wykonywać swojego zawodu, a taka możliwość została stworzona dla adwokatów i radców, a nawet komorników. W ocenie autorów opinii likwidacja asesury zwiększy liczbę notariuszy, a co za tym idzie poprawi konkurencyjność na rynku. Autorzy nie zgadzają się z powszechną opinią izb notarialnych wskazującą, że zwiększenie liczby notariuszy sprzyjać będzie obniżeniu standardu usług notarialnych i obsługę przez osoby niedostatecznie przygotowane do zawodu rejenta, i że to naruszać będzie gwarancje bezpiecznego obrotu gospodarczego. W ocenie autorów niechęć środowiska notarialnego do rozszerzenia zawodu spowodowana jest faktem, że według czynników ekonomicznych większa konkurencja wymusza nie tylko zwiększoną dbałość o każdego klienta, ale również nieustanne podnoszenie własnych kwalifikacji, co z kolei sprzyja podnoszeniu jakości usług.	**Uwzględniono** poprzez wprowadzenie tzw. „alternatywnej asesury", opartej na samodzielnym prowadzeniu przez asesora notarialnego własnej kancelarii (kancelarii asesora notarialnego) na swój rachunek i odpowiedzialność.
16	Aplikanci notarialni Izby Notarialnej w Szczecinie	ogólna	Postulowana jest likwidacja asesury. Notariusze mają realną możliwość blokady dostępu do zawodu. Asesura stanowi więc barierę, która w myśl równości wobec prawa winna zostać zniesiona. Pozostałe argumenty jak rubryka wyżej.	**Uwzględniono** poprzez wprowadzenie tzw. „alternatywnej asesury", opartej na samodzielnym prowadzeniu przez asesora notarialnego własnej kancelarii (kancelarii asesora notarialnego) na swój rachunek i odpowiedzialność.

17	Katarzyna Kowalik Asesor notarialny Izby Notarialnej w Szczecinie	Ogólna	Postulowana jest likwidacja asesury. Notariusze mają realną możliwość blokady dostępu do zawodu. Asesura stanowi więc barierę, która w myśl równości wobec prawa winna zostać zniesiona. Pozostałe argumenty jak rubryka wyżej.	**Uwzględniono** poprzez wprowadzenie tzw. „alternatywnej asesury", opartej na samodzielnym prowadzeniu przez asesora notarialnego własnej kancelarii (kancelarii asesora notarialnego) na swój rachunek i odpowiedzialność.
18	Aplikanci notarialni Izby Notarialnej we Wrocławiu	Ogólna	Postulowana jest likwidacja asesury. Notariusze mają realną możliwość blokady dostępu do zawodu. Asesura stanowi więc barierę, która w myśl równości wobec prawa winna zostać zniesiona. Pozostałe argumenty jak rubryka wyżej.	**Uwzględniono** poprzez wprowadzenie tzw. „alternatywnej asesury", opartej na samodzielnym prowadzeniu przez asesora notarialnego własnej kancelarii (kancelarii asesora notarialnego) na swój rachunek i odpowiedzialność.
19	Pani Maria Małgorzata Krassowska	ogólna	Postulat zlikwidowania dwuletniej asesury notarialnej. Likwidacja asesury jest oczekiwana przez osoby, które zdały egzamin notarialny i nie maja możliwości odbycia asesury, jak również przez osoby zatrudnione w charakterze asesora notarialnego. Argumenty podobne jak w rubrykach powyżej	**Uwzględniono** poprzez wprowadzenie tzw. „alternatywnej asesury", opartej na samodzielnym prowadzeniu przez asesora notarialnego własnej kancelarii (kancelarii asesora notarialnego) na swój rachunek i odpowiedzialność.
20	Asesor notarialny	Art. 11 pkt 6 i art. 76	Sprzeciw wobec likwidacji asesury, gdyż może to doprowadzić do sytuacji, w której osoba, która zda egzamin notarialny i będzie posiadać uprawnienia do wykonywania zawodu notariusza, ale bez doświadczenia w dokonywaniu czynności notarialnych, może ulec naciskom stron i dokonać czynności nieważnych. Należy rozważyć wprowadzenie mniej „drastycznych" rozwiązań, niż likwidacja asesury.	Projekt ustawy nie likwiduje asesury, ale wprowadza tzw. „alternatywną asesurę", opartą na samodzielnym prowadzeniu przez asesora notarialnego własnej kancelarii (kancelarii asesora notarialnego) na swój rachunek i odpowiedzialność.

21	Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych LEWIATAN	Art. 12, art. 72 § 1	PKPP Lewiatan pozytywnie ocenia propozycję rezygnacji z egzaminu testowego na egzaminie końcowym oraz propozycję polegającej na rozwiązaniu zadania z zakresu zasad wykonywania zawodu. Ponadto pozytywnie ocenia propozycję swobodnego przepływu przedstawicieli zawodów zaufania publicznego między sobą. Zastrzeżenia jednak w ocenie PKPP Lewiatan budzi propozycja skrócenia aplikacji do 2 lat oraz rozszerzenia katalogu osób uprawnionych do przystępowania do egzaminu końcowego bez obowiązku odbywania aplikacji, jak i osób uprawnionych do wpisu na listę notariuszy bez odbycia aplikacji i złożenia egzaminu końcowego oraz propozycja bardzo krótkiego okresu vacatio legis na wprowadzenie przedmiotowych zmian.	Uwzględniono. Czas trwania aplikacji pozostaje bez zmian. Uwaga ma charakter ogólny. Jest sprzeczna z zamiarem projektodawcy co do wprowadzonych zmian. Nie uwzględniono. Projekt ustawy wprowadza przepisy przejściowe.
22	Prokuratura Rejonowa w Brzeźnicy	ogólna	Obawa przed zaniżaniem poziomu świadczonych usług, co przy wadze aktu notarialnego nie może być rekompensowane przez obowiązkowe ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej.	Uwaga ma charakter ogólny. Jest sprzeczna z zamiarem projektodawcy co do wprowadzonych zmian.
23	Polska Izba Ubezpieczeń		Uwaga o charakterze redakcyjnym. Delegacja ustawowa dla ministra właściwego do spraw instytucji finansowych do wydania rozporządzenia określającego zasady obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej powinna przyjąć następujące brzmienie: „Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, po zasięgnięciu opinii (samorządu zawodowego lub gospodarczego)	Uwaga poza zakresem regulacji.

			oraz Polskiej Izby Ubezpieczeń, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w art….., termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc w szczególności pod uwagę specyfikę wykonywani zawodu, zakres realizowanych zadań, zakres potrzeb osób poszkodowanych, a także koszt wykonania obowiązku ubezpieczenia i możliwości zakładów ubezpieczeń w zakresie zawierania umów ubezpieczenia i świadczenia ochrony ubezpieczeniowej”.	
24	Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej	ogólna	Jako ryzykowne należy ocenić dopuszczenie do wykonywania zawodu osoby, które nie posiadają wymaganej wiedzy do tego aby prawidłowo i rzetelnie wykonywać swoje obowiązki.	Uwaga ma charakter ogólny. Jest sprzeczna z zamiarem projektodawcy co do wprowadzonych zmian.
25	Rzecznik Praw Absolwenta	ogólna	Ocena pozytywna – szczegóły w rubryce dot. Ustawy o adwokaturze	Nie wymaga ustosunkowania się.
26	Prezes Sądu Apelacyjnego w Lublinie	ogólna	Negatywna ocena – szczegóły w rubryce dot. Zagadnień ogólnych	Nie wymaga ustosunkowania się.
27	Prezes Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie	ogólna	Ocena pozytywna za wyjątkiem dostępu do zawodów prawniczych – szczegóły w rubryce dot. Zagadnień ogólnych	Nie wymaga ustosunkowania się.
28	Sąd Apelacyjny w Gdańsku	ogólna	Szczegóły oceny w w rubryce dotyczącej całości ustawy.	Nie wymaga ustosunkowania się.
29	Prezes Sądu Apelacyjnego w	Art. 11	Prezes Sądu Okręgowego w Katowicach zgłasza zastrzeżenia dotyczące możliwości przejścia do zawodu notariusza przez	**Uwzględniono.**

	Katowicach		komorników.	
30	Prezes Sądu Rejonowego w Jaworznie	Art. 11 i art. 72	Prezes Sądu Rejonowego w Jaworznie negatywnie ocenia regulacje dotyczącą skrócenia czasu trwania aplikacji notarialnej. Jak również możliwość przejścia komornika do zawodu notariusza ze względu na różnice w zawodach. Wyraża również wątpliwość odnośnie deregulacji zawodu notariusza która może spowodować spadek jakości usług i osłabić wiedzę notariuszy którzy czuwają nad przebiegiem prawidłowego obrotu nieruchomościami.	**Uwzględniono.** Czas trwania aplikacji pozostaje bez zmian. **Uwzględniono.**
31	Ogólnopolskie Stowarzyszenie Referendarzy Sądowych	Art. 12	**Zmiany redakcyjne** w przepisie 12. Oraz dodanie do proponowanego projektu zamiany, która dodała by osoby wykonujące zawód referendarza sądowego do grona osób uprawnionych do powołania na stanowisko notariusza. Jest to zasadne ze względu na analogiczne regulacje w ustawie dot. komorników oraz ze względu na zakres wiedzy i umiejętności referendarza sądowego.	Nie uwzględniono, gdyż zrezygnowano z nowelizacji art. 12 § 1 ustawy – Prawo o notariacie, w brzmieniu przesłanym do konsultacji społecznych. Proponowana zmiana tego przepisu nie wprowadza dodatkowej kategorii podmiotów, a celem zmiany jest ujednolicenie przepisów § 1 z § 2, poprzez założenie, że wskazane w § 1 uprawnienia powinny być uzyskane na terytorium RP.
32	Prokurator Okręgowy w Nowym Sączu	Art. 12	Negatywnie oceniono dopuszczenie do zawodu notariusza komorników.	**Uwzględniono.**
33	Prezes Sądu Apelacyjnego w Szczecinie	ogólna	Istnieje obawa, że po zmianie przepisów mogą do zawodu notariusza trafić osoby słabo przygotowane i nie dające rękojmi należytego wykonywania zawodu notariusza.	Nie uwzględniono, gdyż zrezygnowano z nowelizacji art. 12 § 1 ustawy – Prawo o notariacie, w

				brzmieniu przesłanym do konsultacji społecznych. Proponowana zmiana tego przepisu nie wprowadza dodatkowej kategorii podmiotów, a celem zmiany jest ujednolicenie przepisów § 1 z § 2, poprzez założenie, że wskazane w § 1 uprawnienia powinny być uzyskane na terytorium RP.
34	Prokurator Okręgowy w Kielcach		Zniesienie 2-letniej asesury dla aplikantów notarialnych bądź zagwarantowanie odbywania asesury notarialnej wszystkim egzaminowanym aplikantom.	**Uwzględniono** poprzez wprowadzenie tzw. „alternatywnej asesury", opartej na samodzielnym prowadzeniu przez asesora notarialnego własnej kancelarii (kancelarii asesora notarialnego) na swój rachunek i odpowiedzialność.
35	Sąd Apelacyjny w Gdańsku	ogólna	Szczegóły oceny w rubryce dotyczącej całości ustawy.	Nie wymaga ustosunkowania się.
36	Prezes Sądu Apelacyjnego w Katowicach	ogólna	Szczegóły oceny w rubryce dotyczącej całości ustawy.	Nie wymaga ustosunkowania się.
37	Prokurator Generalny	ogólna	Popierając ocene Trybunału Konstytucyjnego zawody zaufania publicznego **muszą być poddane stosownej reglamentacji** oraz gwarancjom prawnym, ponieważ takiego ochronnego rozwiązania wymaga interes publiczny, ochrona interesów osób (podmiotów) obsługiwanych przez świadczących usługi prawnicze, a w wypadku notariuszy - także bezpieczeństwo	Uwaga ma charakter ogólny, jest sprzeczna z zamiarem projektodawcy co do wprowadzonych zmian.

			obrotu prawnego (wyrok z dnia 26 marca 2008 r., sygn. **akt** K **4/07**	
Art. 7. ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym				
1	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Art. 105 ust. 2 lit. b, art. 110 ust. 1 pkt 2	Urząd Marszałkowski Województw Śląskiego negatywnie zaopiniował propozycje mające na celu zniesienie wymogu wyższego wykształcenia, skrócenia czasookresu posiadania prawa jazdy kategorii B oraz wprowadzenie minimum wieku dla egzaminatorów sprawdzających kwalifikacje osób ubiegających się o uprawnienia do kierowani pojazdem.	**Uwzględniono** częściowo poprzez nową propozycję brzmienia art. 7 i 24 projektu ustawy. Wymaganie dotyczące minimalnego wykształcenia egzaminatorów wynika bezpośrednio z przepisów dyrektywy 2006/126/WE w sprawie praw jazdy.
2	Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych LEWIATAN	ogólna	PKPP Lewiatan pozytywnie ocenia propozycje zmian zawarte w art. 7 projektowanej ustawy.	Nie wymaga ustosunkowania się.
3	Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego	Art. 105 ust 2 pkt 1, art. 110 ust. 1 pkt 2	Wykształcenie instruktora i egzaminatora powinno zostać w dotychczasowym brzmieniu.	**Uwzględniono** częściowo poprzez nową propozycję brzmienia art. 7 i 24 projektu ustawy. Wymaganie dotyczące minimalnego wykształcenia egzaminatorów wynika bezpośrednio z przepisów dyrektywy 2006/126/WE w sprawie praw jazdy.
4	Ogólnopolskie Stowarzyszenie Szefów Wydziałów Komunikacji	Art. 105 ust. 2 pkt 2	Brak uwag co do skrócenia okresu posiadania uprawnienia do kierowania pojazdami rodzaju objętego szkoleniem z 3 lat do 2 lat.	Nie wymaga ustosunkowania się.

5	Ogólnopolskie Stowarzyszenie Szefów Wydziałów Komunikacji	Art. 105 ust. 2 pkt 1	Propozycja zachowania istniejącego zapisu w ustawie, dotyczącego minimalnego wykształcenia średniego dla instruktora nauki jazdy.	**Uwzględniono** częściowo poprzez nową propozycję brzmienia art. 7 i 24 projektu ustawy.
6	Ogólnopolskie Stowarzyszenie Szefów Wydziałów Komunikacji	Art. 110 ust. 1 pkt 2	Brak uwag co do obniżenia minimalnego wykształcenia egzaminatora z wyższego do średniego.	Nie wymaga ustosunkowania się.
7	Ogólnopolskie Stowarzyszenie Szefów Wydziałów Komunikacji	Art. 110 ust. 1 pkt 3	Brak uwag co do wprowadzenia minimalnego wieku 23 lat dla egzaminatora (obowiązujące przepisy nie zawierają takiego ograniczenia). Brak uwag co do skrócenia okresu posiadania uprawnienia do kierowania pojazdami kategorii B z 6 lat do 3 lat.	Nie wymaga ustosunkowania się.
8	Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy	Art. 105 ust. 2 pkt 1 i 2	Instytut jest przeciwny zniesieniu obowiązku posiadania przez instruktora nauki jazdy minimalnego wykształcenia średniego oraz skrócenia okresu posiadania uprawnienia do kierowania pojazdami rodzaju objętego szkoleniem z 3 lat do 2 lat, ponieważ zmiany mogą spowodować negatywne konsekwencje w obszarze jakości szkolenia, a w efekcie obniżenie bezpieczeństwa ruchu drogowego. Instruktor nauki jazdy jest bowiem z jednej strony nauczycielem, którego kompetencje uzyskuje poprzez odpowiednie wykształcenie, z drugiej zaś strony jest osobą odpowiedzialną za bezpieczeństwo kursanta i innych uczestników ruchu drogowego.	**Uwzględniono** częściowo poprzez nową propozycję brzmienia art. 7 i 24 projektu ustawy.
9	Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy	Art. 110 ust. 1 pkt 2 i 3	Brak uwag co do obniżenia minimalnego wykształcenia egzaminatora z wyższego do średniego. Wprowadzenie minimalnego wieku 23 lat dla egzaminatora oraz skrócenie okresu posiadania uprawnienia do kierowania pojazdami kategorii B z 6 lat do 3 lat może mieć negatywny	**Uwzględniono** częściowo poprzez nową propozycję brzmienia art. 7 i 24 projektu ustawy. Wymaganie dotyczące minimalnego wieku dla egzaminatorów wynika

			wpływ na prawidłową i rzetelną ocenę umiejętności osób egzaminowanych, co ma bezpośredni wpływ na bezpieczeństwo ruchu drogowego.	bezpośrednio z przepisów dyrektywy 2006/126/WE w sprawie praw jazdy.
10	Federacja Konsumentów	Art. 105 ust. 2 pkt 1	Federacja pozytywnie opiniuje rezygnację z wymogu minimalnego wykształcenia średniego dla instruktora nauki jazdy.	Nie wymaga ustosunkowania się.
11	Federacja Konsumentów	Art. 105 ust. 2 pkt 2	Federacja jest przeciwna skróceniu okresu posiadania przez instruktora nauki jazdy uprawnienia do kierowania pojazdami rodzaju objętego szkoleniem z 3 lat do 2 lat, ponieważ nie spowoduje to otwarcia dostępu do zawodu, a może negatywnie wpłynąć na jakość szkolenia. Kluczowym bowiem elementem podczas nauki jazdy kursanta jest doświadczenie instruktora w kierowaniu pojazdem.	**Uwzględniono** częściowo poprzez nową propozycję brzmienia art. 7 i 24 projektu ustawy.
12	Federacja Konsumentów	Art. 110 ust. 1 pkt 2	Federacja pozytywnie opiniuje obniżenie wymogu minimalnego wykształcenia dla egzaminatora z wyższego do średniego.	Nie wymaga ustosunkowania się.
13	Federacja Konsumentów	Art. 110 ust. 1 pkt 3	Federacja jest przeciwna skróceniu okresu posiadania przez egzaminatora uprawnienia do kierowania pojazdami kategorii B z 6 lat do 3 lat, ponieważ nie spowoduje to otwarcia dostępu do zawodu, a może negatywnie wpłynąć na jakość egzaminowania. Kluczowym bowiem elementem podczas sprawdzania umiejętności egzaminowanego jest doświadczenie egzaminatora w kierowaniu pojazdem.	**Uwzględniono** częściowo poprzez nową propozycję brzmienia art. 7 i 24 projektu ustawy.
14	Rada Główna Instytutów Badawczych	Art. 105 ust. 2 pkt 1 i 2; art. 110 ust. 1 pkt 3	Skrócenie okresu posiadania prawa jazdy oraz uchylenie wymogu posiadania co najmniej wykształcenia średniego może mieć negatywne konsekwencje w obszarze jakości kształcenia osób ubiegających się o uprawnienie do kierowani pojazdami, a także na bezpieczeństwo ruchu drogowego.	**Uwzględniono** częściowo poprzez nową propozycję brzmienia art. 7 i 24 projektu ustawy. Wymaganie dotyczące minimalnego wykształcenia egzaminatorów

				wynika bezpośrednio z przepisów dyrektywy 2006/126/WE w sprawie praw jazdy.
15	Prokurator Generalny	ogólna egzaminator instruktor nauki jazdy	Wątpliwości budzi zniesienie wymogu niekaralności, które mogą doprowadzić do obniżenia standardów wykonywania zawodu egzaminatora i instruktora nauki jazdy, a przez to negatywnie wpłynąć na stopień ochrony wartości konstytucyjnych takich jak zdrowie i życie uczestników ruchu drogowego. Brak wymogu niekaralności oznacza też dopuszczalność karalności za przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji stypizowane w rozdziale XXI *Kodeksu karnego*.	Nie uwzględniono. Przepisy projektowanej ustawy nie przewidują zniesienia wymogu niekaralności dla egzaminatorów i instruktorów nauki jazdy.
16	Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego	Art. 110 ust. 1 pkt 2 i 3	Urząd Marszałkowski negatywnie opiniuje zniesienie wymogu minimalnego wykształcenia wyższego, skrócenia okresu posiadania uprawnienia do kierowania pojazdami oraz wprowadzenia minimalnego wieku dla kandydatów na egzaminatorów. Praca egzaminatora ma charakter indywidualny, jednorazowy, krótkotrwały i odbywa się podczas sprawdzania umiejętności egzaminowanego. Wiąże się niekiedy z konfliktami z ludźmi. Na egzaminatorze ciąży obowiązek indywidualnego podejścia do egzaminowanego, rzetelnej i obiektywnej jego oceny. Egzaminator powinien posiadać umiejętności pedagogiczne, ponieważ ocenia wykonywane zadania i omawia popełnione błędy. Likwidacja wymogu wyższego wykształcenia jest zbyt daleko idąca, ponieważ coraz więcej ludzi zdobywa wykształcenie wyższe. W toku studiowania nabywa się nowych umiejętności oraz poszerza horyzonty myślowe. Proponowane zmiany mogą prowadzić do obniżenia świadczonych usług i wykonywanej pracy. Mogą wpłynąć	**Uwzględniono** częściowo poprzez nową propozycję brzmienia art. 7 i 24 projektu ustawy. Wymaganie dotyczące minimalnego wykształcenia egzaminatorów wynika bezpośrednio z przepisów dyrektywy 2006/126/WE w sprawie praw jazdy.

			również na bezpieczeństwo ruchu drogowego.	
17	Krajowe Stowarzyszenie Egzaminatorów Kandydatów na Kierowców i Kierowców Oddział w Lublinie	Art. 105 ust. 2; art. 110 ust. 1	Stowarzyszenie opowiada się za rozważną i odpowiedzialna deregulacją zawodów. Instruktor i egzaminator musi być osobą wykształconą, dojrzałą emocjonalnie i społecznie, powinien posiadać umiejętności pedagogiczne, powinien posługiwać się poprawna polszczyzną, reprezentować wysoki poziom kultury osobistej oraz powinien posiadać umiejętności motywowania kandydata na kierowcę do bezpiecznych zachowań na drodze. Stąd też stowarzyszenie proponuje, by instruktorem mogła być osoba, która posiada wykształcenie wyższe, posiada uprawnienie do kierowania pojazdami we wszystkich kategoriach, posiada prawo jazdy w zakresie kat. B co najmniej 5 lat oraz nie była skazana za przestępstwa w ruchu drogowym. Natomiast egzaminatorem powinna być osoba, która posiada wykształcenie wyższe, posiada uprawnienia instruktora nauki jazdy, posiada prawo jazdy w zakresie kat. B co najmniej 6 lat oraz nie była skazana za przestępstwa w ruchu drogowym.	**Uwzględniono** częściowo poprzez nową propozycję brzmienia art. 7 i 24 projektu ustawy. Wymaganie dotyczące minimalnego wykształcenia egzaminatorów wynika bezpośrednio z przepisów dyrektywy 2006/126/WE w sprawie praw jazdy.
18	Instytut Transportu Samochodowego	ogólna	ITS negatywnie opiniuje kierunek zmian wymagań dla kandydatów na instruktorów nauki jazdy i egzaminatorów.	**Uwzględniono** poprzez nową propozycję brzmienia art. 7 i 24 projektu ustawy.
19	Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Warszawie	Art. 105 ust. 2 pkt 2; art. 110 ust. 1 pkt 3	WORD negatywnie ocenia obniżenie wymagań dotyczących czasu posiadania odpowiednich uprawnień do kierowania pojazdami oraz ustalenie minimalnego wieku dla kandydatów na egzaminatorów na poziomie 23 lat, ponieważ może to doprowadzić do sytuacji, w której nauczycielami i egzaminatorami przyszłych kierowców staną się osoby, które należą do grupy najwyższego ryzyka w obszarze bezpieczeństwa ruchu drogowego (18-24). Obniżenie wymogu co do doświadczenia w zakresie kierowania pojazdem może spowodować również pogorszenie jakości szkolenia oraz	**Uwzględniono** częściowo poprzez nową propozycję brzmienia art. 7 i 24 projektu ustawy. Wymaganie dotyczące minimalnego wykształcenia egzaminatorów wynika bezpośrednio z przepisów dyrektywy 2006/126/WE w sprawie praw jazdy.

			egzaminowania i w konsekwencji może negatywnie wpłynąć stan bezpieczeństwa ruchu drogowego.	
20	Polska Federacja Stowarzyszeń Szkół Kierowców	Art. 105 ust. 2 pkt 1 i 2; art. 110 ust. 1 pkt 3	Federacja jest przeciwna zniesieniu wymogu wykształcenia średniego (instruktor), ponieważ w szkole średniej ludzie poznają dobre nawyki, uczą się kultury, zachowania oraz właściwego rozumowania. Instruktor ma przygotować kursanta do bezpiecznego, rozsądnego i kulturalnego uczestnictwa w ruchu drogowym. Dwuletni okres posiadania prawa jazdy jest również za krótki, ponieważ może dojść do sytuacji, kiedy młodzi niedoświadczeni instruktorzy, znajdujący się w grupie osób stanowiących szczególne zagrożenie na drogach (18-24), będą uczyć kierować pojazdem kursantów. Federacja jest także przeciwna wymogowi minimalnego wieku 23 dla kandydata na egzaminatora oraz posiadania prawa jazdy kat. B przez co najmniej 3 lata, ponieważ obiektywnej oceny umiejętności kandydata na kierowcę może dokonać jedynie osoba dojrzała zawodowo i społecznie.	**Uwzględniono** częściowo poprzez nową propozycję brzmienia art. 7 i 24 projektu ustawy. Wymaganie dotyczące minimalnego wykształcenia egzaminatorów wynika bezpośrednio z przepisów dyrektywy 2006/126/WE w sprawie praw jazdy.
21	Ogólnopolska Izba Gospodarcza Ośrodków Szkolenia Kierowców	ogólna	Izba negatywnie opiniuje projekt proponowanych zmian w zakresie wymagań dla egzaminatora i instruktora nauki jazdy. Wprowadzenie zmian doprowadzi do sytuacji, kiedy czynności instruktora i egzaminatora pełnić będą osoby bez koniecznego wykształcenia, wiedzy i umiejętności.	**Uwzględniono** częściowo poprzez nową propozycję brzmienia art. 7 i 24 projektu ustawy. Wymaganie dotyczące minimalnego wykształcenia egzaminatorów wynika bezpośrednio z przepisów dyrektywy 2006/126/WE w sprawie praw jazdy.
22	Stowarzyszenie „Kierowca.PL”	ogólna	Stowarzyszenie negatywnie ocenia projekt zmiany wymagań w stosunku do instruktorów nauki jazdy i egzaminatorów. Wyraża jednocześnie opinię, że wymagania dla instruktorów i egzaminatorów należy zaostrzyć.	Nie uwzględniono. Niezbędna jest zmiana przepisów przewidujących nadmierne wymogi w dostępie do zawodu instruktora

				nauki jazdy i egzaminatora.
23	Związek Województw RP	ogólna	Związek opowiada się za pozostawieniem aktualnie obowiązujących przepisów.	Nie uwzględniono. Niezbędna jest zmiana przepisów przewidujących nadmierne wymogi w dostępie do zawodu instruktora nauki jazdy i egzaminatora.
24	Komitet Polityki Naukowej	ogólna	W przypadku instruktora nauki jazdy i egzaminatora Komitet opowiada się za pozostawieniem dotychczasowych kryteriów doboru do tych zawodów.	Nie uwzględniono. Niezbędna jest zmiana przepisów przewidujących nadmierne wymogi w dostępie do zawodu instruktora nauki jazdy i egzaminatora.
25	Krajowe Stowarzyszenie Egzaminatorów, Kandydatów na Kierowców i Kierowców Rada Główna	Art. 105 ust. 2 pkt 1 i 2; art. 110 ust. 1 pkt 2 i 3	Stowarzyszenie negatywnie ocenia proponowane zmiany dotyczące wymagań dla instruktorów nauki jazdy i egzaminatorów i wnosi o utrzymanie aktualnie obowiązujących przepisów w przedmiotowym zakresie. Gwarantem rzetelnie prowadzonego szkolenia i egzaminowania są przede wszystkim dobrze przygotowani pod względem merytorycznym, reprezentujący wysoki poziom kultury osobistej oraz doświadczeni w kierowaniu pojazdami ludzie. Projektowane zmiany doprowadzą do obniżenia poziomu przekazywanej wiedzy i umiejętności nowym kierowcom, frustracji społecznych związanych z niepowodzeniami na egzaminach, a w konsekwencji drastycznego pogorszenia bezpieczeństwa ruchu drogowego.	**Uwzględniono** częściowo poprzez nową propozycję brzmienia art. 7 i 24 projektu ustawy. Wymaganie dotyczące minimalnego wykształcenia egzaminatorów wynika bezpośrednio z przepisów dyrektywy 2006/126/WE w sprawie praw jazdy.
Art. 8. ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami				
1	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	ogólna	Wątpliwości budzi fakt zniesienia obowiązku jakiegokolwiek przygotowania do wykonywania zawodu pośrednika w obrocie nieruchomościami i zarządy nieruchomości, bowiem powierzenie mienia publicznego osobom lub podmiotom	Nie uwzględniono. W ustawie o gospodarce nieruchomościami wskazano na możliwość, a nie obowiązek

			nieprzygotowanym do pełnienia wykonywania zawodu pośrednika lub zarządcy może doprowadzić do nienależytego gospodarowania nieruchomościami z zasobu publicznego, a przez to do nieprawidłowego gospodarowania środkami publicznymi.	wykonywania niektórych czynności z zakresu gospodarowania nieruchomościami z zasobu publicznego przez pośredników w obrocie nieruchomościami czy zarządców nieruchomości (art. 25 ust. 3). Oznacza to, że w przypadku, gdy właściwy organ zdecyduje się na powierzenie wykonywania ww. czynności przez pośredników czy zarządców, do niego będzie należała weryfikacja kompetencji osób wykonujących te czynności. Tym samym nie ma zagrożenia, że nowelizacja ustawy doprowadzi „do nienależytego gospodarowania nieruchomościami z zasobu publicznego”.
2	Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych LEWIATAN	ogólna	PKPP Lewiatan pozytywnie ocenia propozycje zmian dotyczące zawodu pośrednika nieruchomości oraz zarządcy nieruchomości, bowiem istniejące obecnie wysokie wymagania odnośnie wykształcenia wymaganego od osób wykonujących ten zawód, nie znajdują uzasadnienia i stanowią rzeczywistą barierę w wykonywaniu tych zawodów. Zawody te nie są i nie były zawodami zaufania publicznego, a na straży bezpieczeństwa transakcji w obrocie nieruchomościami stoją notariusze. Organizacje skupiające osoby pracujące w branży nieruchomości mogą – na zasadzie samoregulacji – opracować obowiązujące ich członków standardy i dobre praktyki.	Uwaga zasadna.
3	Prokuratura	ogólna	Opinia negatywna.	Nie uwzględniono.

	Rejonowa w Brzeźnicy		Zarządca nieruchomości nie posiadający sprawdzonej wiedzy i doświadczenia popartego praktyka stwarza realne zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Ponadto zarząd nieruchomościami należącymi do Skarbu Państwa lub stanowiącymi własność jednostek samorządu terytorialnego bezwzględnie powinien wykonywać zarządca licencjonowany. W świetle planowanego wprowadzenia podatku katastralnego, uwolnienie zawodu zarządcy nieruchomości może prowadzić do działań zaniżających wartości nieruchomości.	Usługa zarządzania nieruchomościami ma charakter wyłącznie ekonomiczny, a nie związany z bezpieczeństwem czy zdrowiem publicznym. Rozstrzygnięcie, które zawody, oprócz zawodów objętych unijnymi dyrektywami sektorowymi, są w Polsce uznawane za zawody związane z bezpieczeństwem lub zdrowiem publicznym znalazło swe odzwierciedlenie w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów, wydanego na podstawie art. 31 ust. 2 ustawy z dnia 18 marca 2008 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej. Zawód zarządcy nieruchomości nie został objęty tym rozporządzeniem. Z praktyki wynika, iż wiele organów nie zatrudnia zarządców nieruchomości, a czynności zarządzania wykonuje samodzielnie. Tym samym nie wydaje się zasadny postulat dotyczący nałożenia na właściwe organy obowiązku zatrudniania zarządców. Decyzja w tym zakresie pozostaje po stronie organu.

				Zgodnie z obowiązującym art. 161 ust. 3 ugn czynności szacowania nieruchomości reprezentatywnych w celu ustalenia wartości katastralnych, a także w celu sporządzenia map taksacyjnych i tabel taksacyjnych, wykonują rzeczoznawcy majątkowi, a nie zarządcy nieruchomości. Ponadto w myśl art. 163 ust. 1 ugn termin rozpoczęcia oraz zakończenia powszechnej taksacji nieruchomości, a także źródła jej finansowania określi odrębna ustawa. Dotychczas ustawa ta nie została uchwalona, więc obawy wnioskodawcy wydają się przedwczesne.
4	Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych	Art. 193 ust. 3	Rozważenie celowości wpisywania do centralnych rejestrów: rzeczoznawców majątkowych, pośredników w obrocie nieruchomościami, zarządców nieruchomości adresów zamieszkania tych osób w sytuacji, gdy podały one adres prowadzonej działalności zawodowej, o którym mowa w projektowanym art. 193 ust. 7.	**Uwaga zasadna.**
5	Polska Izba Ubezpieczeń	Art. 175 ust. 5, art. 181 ust. 4, art. 186 ust. 4	Uwaga o charakterze redakcyjnym. Delegacja ustawowa dla ministra właściwego do spraw instytucji finansowych do wydania rozporządzenia określającego zasady obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej powinna przyjąć następujące brzmienie: „Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, po	Nie uwzględniono. Zgodnie z propozycją, rozporządzenia w sprawie ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej rzeczoznawców majątkowych, pośredników w

			zasięgnięciu opinii (samorządu zawodowego lub gospodarczego) oraz Polskiej Izby Ubezpieczeń, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w art….., termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc w szczególności pod uwagę specyfikę wykonywani zawodu, zakres realizowanych zadań, zakres potrzeb osób poszkodowanych, a także koszt wykonania obowiązku ubezpieczenia i możliwości zakładów ubezpieczeń w zakresie zawierania umów ubezpieczenia i świadczenia ochrony ubezpieczeniowej”.	obrocie nieruchomościami oraz zarządców nieruchomości będą wydawane przez ministra właściwego do spraw instytucji finansowych bez porozumienia (jak to jest obecnie) z ministrem właściwym do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej. Dodatkowo propozycja zawiera rezygnację z uwzględniania (w stosunku do obowiązującego brzmienia) przy wydawaniu rozporządzenia sposobów uznawania ubezpieczeń i gwarancji zawodowych wydanych w państwach, o których mowa w art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2007 r. Nr 155, poz. 1095, z późn. zm.). Ponieważ resort transportu, budownictwa i gospodarki morskiej nie otrzymał żadnego uzasadnienia merytorycznego przedstawionej propozycji, a jest ona niewątpliwie propozycją o charakterze merytorycznym, brak jest możliwości pozytywnej oceny zaproponowanego rozwiązania.
6	Urząd	ogólna	Proponowane uproszczenie procedury w zakresach uprawnień	Nie uwzględniono.

	Marszałkowski Województwa Lubuskiego		jest to zmiana idąca w dobrym kierunku, jednakże zasadnym byłoby utrzymanie obowiązku posiadania praktyki zawodowej. Posiadanie praktyki zawodowej nie stanowi bariery w uzyskaniu uprawnień, a daje kandydatom możliwość sprawdzenia posiadanej wiedzy w praktycznym jej zastosowaniu.	Selekcja osób świadczących swoje usługi w zakresie rynku nieruchomości będzie opierała się na mechanizmie swobodnej, wolnorynkowej konkurencji, która zweryfikuje posiadane kwalifikacje i wiedzę fachową. Wydaje się, że osoby zainteresowane świadczeniem usług w zakresie pośrednictwa w obrocie nieruchomościami i zarządzania nieruchomościami będą podejmowały wysiłek na rzecz doskonalenia kwalifikacji zawodowych, choćby w celu zwiększenia swoich szans na rynku nieruchomości.
7	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	ogólna	Wątpliwości budzi fakt zniesienia obowiązku jakiegokolwiek przygotowania do zawodu pośrednika i zarządcy (zarówno przygotowanie praktyczne jak i teoretyczne).	Uwaga niezasadna. *jak wyżej*
8	Rzecznik Praw Absolwenta	ogólna	Pozytywna opinia w zakresie deregulacji przedmiotowych zawodów, nie uzasadnione jednak zostało pominięcie w projektowanej ustawie zawodu rzeczoznawcy majątkowego.	Nie wymaga ustosunkowania się.
9	Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej	Art. 179, art. 182 ust. 2, art. 187 ust. 2, art. 183 ust. 1 pkt 2-4, art. 188	Pracodawcy RP dostrzegają możliwość wystąpienia negatywnych skutków deregulacji zawodów pośrednika w obrocie nieruchomości i zarządcy nieruchomości. Istnieje obawa że deregulacja może się przyczynić do wyeliminowania małych firm z rynku i powstania monopolu firm sieciowych – będących częścią grup kapitałowych.	Nie uwzględniono. Brak jest uzasadnienia dla tezy wnioskodawców, zwracającej uwagę, iż projektowane regulacje niosą ryzyko bankructwa małych i średnich firm, świadczących

		ust. 1 pkt 20-4	Jak stwierdził Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 27 marca 2008 r. (sygn. akt SK 17/2005) „licencja pośrednika w obrocie nieruchomościami powinna być traktowana jedynie jako wymóg, a nie ograniczenie podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej, gdyż nie jest ona elementem polityki reglamentacyjnej państwa. Licencja potwierdza jedynie posiadanie prze osobę zajmującą się pośrednictwem niezbędnym do tego kwalifikacji”. Ponadto wątpliwości budzi zmiana art. 179 ust. 2 w zw. z art. 181 oraz art. 184 ust. 2 w zw. z art. 187 ust. 1. Jeśli bowiem wymogi w stosunku do osób wykonujących zawód pośrednika w obrocie nieruchomościami i zarządcy nieruchomości zostaną ograniczone jedynie do posiadania pełnej zdolności do czynności prawnych oraz niekaralności za wskazane przestępstwa, może to doprowadzić do sytuacji że nie będą one miały wymaganej wiedzy do wykonywania tych zawodów.	przedmiotowe usługi. Wydaje się, że zwiększenie dostępu do zawodu pośrednika i zarządcy będzie torowało drogę poprawie konkurencyjności świadczonych usług. Zmiany zaproponowane w projekcie ustawy nie mają na celu, jak twierdzą uczestnicy konsultacji społecznych, likwidacji zawodu pośrednika w obrocie nieruchomościami oraz zarządcy nieruchomości. Oba zawody pozostaną bowiem w sferze regulacji prawnych, natomiast znaczącemu uproszczeniu ulegną zasady dostępu oraz kontroli wykonywania tych zawodów. Tym samym zaproponowane regulacje w żadnym stopniu nie stoją w sprzeczności z przytoczonym wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego. Selekcja osób świadczących swoje usługi w zakresie rynku nieruchomości będzie opierała się na mechanizmie swobodnej, wolnorynkowej konkurencji, która zweryfikuje posiadane kwalifikacje

				i wiedzę fachową. Wydaje się, że osoby zainteresowane świadczeniem usług w zakresie pośrednictwa w obrocie nieruchomościami i zarządzania nieruchomościami będą podejmowały wysiłek na rzecz doskonalenia kwalifikacji zawodowych, choćby w celu zwiększenia swoich szans na rynku nieruchomości.
			Pracodawcy RP negatywnie oceniają propozycje brzmienia art. 182 ust. 2 i art. 187 ust. 2, bowiem jedyną umiejętnością jaka miałby się wykazać obcokrajowiec, aby uzyskać licencję, to biegła znajomość języka polskiego. Wydaje się, że powinien wykazać się także podstawową znajomością przepisów w zakresie dotyczącym nieruchomości.	Proponowana regulacja wynika z obowiązującej w krajach Unii Europejskiej swobody świadczenia usług. Ponieważ od obywateli Polski nie wymaga się znajomości przepisów w zakresie dotyczącym nieruchomości, tym samym brak jest możliwości wprowadzania takiego obowiązku wobec obywateli innych państw członkowskich UE.
			Pracodawcy RP, natomiast pozytywnie oceniają proponowane zmiany art. 180 ust. 3 art. 185 ust. 2, ponadto wskazują na potrzebę rozważenia rozszerzenia katalogu przestępstw (zawartego w art. 182 ust. 1 pkt 2 oraz w art. 187 ust. 1 pkt 2) o przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu, przeciwko wolności seksualnej i obyczajności oraz przeciwko czci i nietykalności.	Obecny katalog przestępstw jest wystarczający.
			Ponadto Pracodawcy RP mają wątpliwości co do zlikwidowania instytucji odpowiedzialności zawodowej, co będzie skutkowało	Proponowane zmiany nie zwalniają pośredników w obrocie

			tym, że brak kompetencji, lekceważenie standardów zawodowych i naruszanie zasad etyki, brak doskonalenia zawodowego czy nieposiadanie obowiązkowego ubezpieczenia OC nie będą w praktyce sankcjonowane.	nieruchomościami i zarządców nieruchomości z odpowiedzialności cywilnoprawnej. W tym kontekście nastąpi przeniesienie dotychczas rozpatrywanych przez organ administracji publicznej spraw dotyczących ich odpowiedzialności zawodowej do kompetencji sądów powszechnych.
10	Rada Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT w Białymstoku	ogólna	Negatywna opinia**,** w której wyrażono pogląd, iż funkcjonujący dotychczas system licencji nie stwarza ograniczeń oraz nie zamyka dostępu do zawodu pośrednika w obrocie nieruchomościami, zarządcy nieruchomości a stawiane warunki uzyskania licencji przyczyniają się do zwiększenia bezpieczeństwa obrotu gospodarczego.	Nie uwzględniono. Dotychczas obowiązujące regulacje nie przyczyniły się w sposób znaczący do poprawy bezpieczeństwa obrotu gospodarczego, o czym świadczyć może duża ilość skarg kierowanych do Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej.
11	Instytut Gospodarki Nieruchomościami	ogólna	Negatywna opinia, zwracająca uwagę, iż zwiększenie liczby osób uprawnionych do wykonywania danego zawodu nie zwiększa liczby miejsc pracy, ponieważ to sam rynek zgłasza zapotrzebowanie na przedmiotowe usługi. W opinii podkreślono, że dopuszczenie do zawodu pośrednika w obrocie nieruchomościami osób, nieposiadających odpowiednich kwalifikacji zawodowego może powodować istotny uszczerbek	Nie uwzględniono. Wdrożenie projektowanych zmian przyczyni się do wzrostu zatrudnienia w skali ogólnopolskiej oraz doprowadzi do zmniejszenia kosztów usług, związanych z obsługą rynku nieruchomości. Całkowicie bezzasadny jest argument o rzekomym uszczerbku dla interesu majątkowego

			dla interesu majątkowego obywateli.	obywateli. Wnioskodawca nie przedstawił żadnego konkretnego dowodu na prawdziwość swojej tezy.
			Z chwilą zniesienia licencji, jak podkreślają wnioskodawcy znacznego zwiększeniu ulegną składki z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia OC.	Składki z tytułu OC nie ulegną w ocenie resortu podwyższeniu, ponieważ zwiększy się liczba osób zainteresowanych wykupieniem przedmiotowego ubezpieczenia co skłoni towarzystwa do rozszerzenia oferty oraz zastosowania konkurencyjnych cen.
			We wniosku podkreślono także, iż deregulacja zawodu zarządcy nieruchomości wpłynie na obniżenie standardów zarządzania nieruchomościami oraz może się przyczynić do zagrożenia życia ludzkiego i mienia.	Selekcja osób świadczących swoje usługi w zakresie rynku nieruchomości będzie opierała się na mechanizmie swobodnej, wolnorynkowej konkurencji, która zweryfikuje posiadane kwalifikacje i wiedzę fachową. Wydaje się, że osoby zainteresowane świadczeniem usług w zakresie zarządzania nieruchomościami będą podejmowały wysiłek na rzecz zwiększania jakości świadczonych usług, by tym samym mieć mocniejszą pozycję rynkową.
			W przedmiotowej opinii wyrażono także pogląd, wielu funkcjonujących na rynku pośredników i zarządców poniosło duże nakłady finansowe w celu uzyskania stosownych licencji	Projektowana regulacja nie narusza gwarantowanych przez Konstytucję RP praw nabytych, ponieważ nie

			zawodowych. Prowadzi to zdaniem wnioskodawców do podważenia zaufania do organów państwa oraz zakwestionowana zasady tzw. rzetelnej legislacji. Wnioskodawcy proponują rozważenie możliwości przyjęcia rozwiązania, wprowadzającego dwutorowy model uzyskiwania licencji. Pierwsza możliwość zakłada utrzymanie obowiązujących regulacji. W drugim modelu wnioskodawcy proponują natomiast uwzględnienie możliwości wpisu do rejestru MTBiGM.	ogranicza w żaden sposób swobody działania pośredników i zarządców nieruchomości, którzy działają obecnie na rynku w oparciu o nabyte wcześniej uprawnienia. Model dualistyczny nie jest zasadny ponieważ niesie ze sobą ryzyko dezorientacji potencjalnych odbiorców usług.
12	Dolnośląskie Stowarzyszenie Pośredników w Obrocie Nieruchomościami	ogólna	Negatywna opinia**,** w której wyrażono protest przeciwko praktyce nowelizowania aktów prawnych bez analizy i wiedzy o sytuacji panującej na rynku nieruchomości. Wnioskodawcy podkreślają także, iż projektowana deregulacja przyczyni się do obniżenia poziomu świadczonych usług.	Nie uwzględniono. W połowie krajów członkowskich UE brak jest regulacji ustawowych, określających kryteria uzyskania licencji zawodowych. W chwili obecnej nie są znane przypadki, potwierdzające zasadność tezy o obniżeniu poziomu świadczonych usług.
13	Kujawsko-Pomorskie Stowarzyszenie Zarządców Nieruchomości	ogólna	Negatywna opinia, w której wnioskodawca wyraża pogląd, iż dopuszczenie do zawodu osób nie posiadających uprawnień oraz niezbędnego przygotowania zawodowego jest całkowicie nieuzasadnione.	Nie uwzględniono. Wydaje się, że osoby, ubiegające się o prawo do wykonywania zawodów nieruchomościowych będą zainteresowane podniesieniem konkurencyjności swojej oferty rynkowej, a co za tym idzie będą zainteresowane ustawicznym podnoszeniem kwalifikacji

				zawodowych. Proponowane zmiany nie zwalniają pośredników w obrocie nieruchomościami i zarządców nieruchomości z odpowiedzialności cywilnoprawnej. W tym kontekście nastąpi przeniesienie dotychczas rozpatrywanych przez organ administracji publicznej spraw dotyczących ich odpowiedzialności zawodowej do kompetencji sądów powszechnych.
			W opinii, zwrócono również uwagę na fakt zawężenia odpowiedzialności zawodowej zarządców tylko do przypadków popełnienia przez nich czynu zabronionego. W związku z tym podkreśla się możliwość braku prawidłowej obsługi nieruchomości, nadzoru nad stanem technicznym budynku oraz naruszenia interesu majątkowego właścicieli.	
14	Biuro Nieruchomości Pomorze	ogólna	Negatywna opinia**,** w której wnioskodawca zwraca uwagę na niekonstytucyjność proponowanych rozwiązań legislacyjnych.	Nie uwzględniono. Brak uzasadnienia dla podniesionego przez wnioskodawcę zarzutu niekonstytucyjności. Projektowana regulacja nie likwiduje zawodu pośrednika w obrocie nieruchomościami i zarządców nieruchomości a jedynie znosi obowiązek posiadania licencji zawodowej wprowadzając w zamian obowiązek wpisu do centralnego rejestru pośredników obrocie nieruchomościami bądź zarządców nieruchomości.
			W opinii podniesiono także zarzut wobec przedstawionego projektu ustawy, wskazujący, iż zaproponowane regulacje nie zapewnią należytej ochrony własności i praw konsumenta. Wskazano także, iż projektodawca nie przedstawił ujemnych	Nie można również podzielić poglądu o braku należytej ochrony własności i praw konsumenta. – w obu zawodach nadal pozostawiona

			skutków zaproponowanych rozwiązań deregulacyjnych.	jest odpowiedzialność cywilna i karna i w razie jakichkolwiek sporów bądź wątpliwości w zakresie prawidłowości wykonania usługi, konsumentom przysługiwać będzie droga sądowa i możliwość zaspokojenia roszczeń z ubezpieczenia cywilnego przedstawicieli ww. zawodów.
15	Federacja Gospodarki Nieruchomościami w Katowicach	Ogólna	Negatywna opinia**,** w której wyrażono zaniepokojenie zniesieniem obowiązku jakiegokolwiek przygotowania do zawodu pośrednika i zarządcy (zarówno przygotowanie praktyczne jak i teoretyczne).	Nie uwzględniono. W ocenie projektodawcy weryfikatorem kwalifikacji pośredników w obrocie nieruchomościami oraz zarządców nieruchomości powinni być sami odbiorcy usług pośrednictwa i zarządzania nieruchomościami. Obie usługi mają charakter ekonomiczny, a tym samym wystarczającą ochronę dla klientów stanowić będzie obowiązkowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej pośredników i zarządców za szkody wyrządzone w związku z wykonywanymi czynnościami.
16	Federacja Porozumienie Polskiego Rynku Nieruchomości	Ogólna	Negatywna opinia**,** w której oprotestowano brak rzeczywistych konsultacji społecznych, dialogu merytorycznego z uczestnikami rynku nieruchomości. Wyrażono także pogląd, iż licencja zawodowa jest potwierdzeniem posiadanych kwalifikacji zawodowych a nie ograniczeniem dostępu do zawodu. Wnioskodawcy powołali się także na przedmiotowe orzeczenie	Nie uwzględniono. Zmiany zaproponowane w projekcie ustawy nie mają na celu, jak twierdzą uczestnicy konsultacji społecznych, likwidacji zawodu pośrednika w obrocie

			TK, w którym uznano, iż wymóg posiadania licencji nie służy reglamentacji administracyjnej dostępu do zawodu lecz zapewnia jedynie, iż wspomnianą działalność wykonują osoby, dysponujące fachowymi uprawnieniami. Do wniosku załączono ekspertyzę prawną, oceniająca zakres materialnej zgodności proponowanych rozwiązań z Konstytucją RP.	nieruchomościami oraz zarządcy nieruchomości. Oba zawody pozostaną bowiem w sferze regulacji prawnych, natomiast znaczącemu uproszczeniu ulegną zasady dostępu oraz kontroli wykonywania tych zawodów. Tym samym zaproponowane regulacje w żadnym stopniu nie stoją w sprzeczności z przytoczonym wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego.
17	Konferencja Rektorów Zawodowych Szkół Polskich	Ogólna	W przedmiotowej opinii, podkreślono poparcie dla samej idei deregulacji. Jednocześnie sformułowano propozycje rozważenia przez projektodawców możliwości uwzględnienia zapisów zawierających wymóg posiadania przez zarządców nieruchomości kierunkowego wykształcenia wyższego.	Nie uwzględniono. Selekcja osób świadczących swoje usługi w zakresie rynku nieruchomości będzie opierała się na mechanizmie swobodnej, wolnorynkowej konkurencji, która zweryfikuje posiadane kwalifikacje i wiedzę fachową. Nie stoi to oczywiście w sprzeczności z możliwością ukończenia przez kandydata na zarządcę nieruchomości studiów kierunkowych, szkoleń specjalistycznych itp., co jednak nie powinno stanowić warunku dopuszczenia do wykonywania zawodu zarządcy nieruchomości.
18	Kancelaria Prawna Solski i Partnerzy	Ogólna	Pozytywna opinia**,** wyrażająca pełne poparcie dla projektu ustawy deregulacyjnej. W uzasadnieniu podkreślono konieczność likwidacji barier w dostępie do zawodów	Nie wymaga ustosunkowania się.

			związanych z rynkiem nieruchomości oraz potrzebę ograniczenia wpływów korporacji i grup zawodowych. W swoim stanowisku wnioskodawcy podkreślili, iż swoboda prowadzenia działalności w tym segmencie gospodarki przyczyni się do poprawy cenowej konkurencyjności świadczonych usług.	
19	Polska Federacja Zarządców Nieruchomości	Ogólna	Negatywna opinia**,** w której zwrócono uwagę na sprzeczność proponowanych przepisów prawa z orzecznictwem TK. Wskazano także, iż projekt nie odnosi się do sytuacje prawnej osób, które nabyły uprawnienia zawodowe pod rządami obowiązujących obecnie przepisów prawa. Rodzi to tym samym uzasadnione wątpliwości z punktu widzenia ochrony gwarantowanych przez Konstytucję RP praw nabytych. Przedstawiciele Federacji podkreślili także, że uzasadnione jest	Nie uwzględniono. Zmiany zaproponowane w projekcie ustawy nie mają na celu, jak twierdzą uczestnicy konsultacji społecznych, likwidacji zawodu pośrednika w obrocie nieruchomościami oraz zarządcy nieruchomości. Oba zawody pozostaną bowiem w sferze regulacji prawnych, natomiast znaczącemu uproszczeniu ulegną zasady dostępu oraz kontroli wykonywania tych zawodów. Jednocześnie, na zasadzie praw nabytych, osoby, które posiadają dotychczasowe licencje zostaną wpisane do nowych centralnych rejestrów pośredników i zarządców nieruchomości. Tym samym zaproponowane regulacje w żadnym stopniu nie stoją w sprzeczności zarówno z Konstytucją RP jak i orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego. Usługa pośrednictwa i usługa

			utrzymanie dotychczasowych przepisów w zakresie wykonywania zawodu zarządcy nieruchomości ponieważ wynika to z konieczności zapewnienia bezpieczeństwa dla zdrowia i życia ludzi. Projekt zakłada pozostawienie licznych obowiązków dotyczących doskonalenia zawodowego przy jednoczesnej likwidacji odpowiedzialności zawodowej zarządców i braku jakichkolwiek narzędzi służących weryfikacji wykonywania przez zarządców przedmiotowych obowiązków w tym zakresie.	zarządzania mają charakter wyłącznie ekonomiczny i nie mogą być utożsamiane z działalnością związaną z bezpieczeństwem lub zdrowiem publicznym. Rozstrzygnięcie, które zawody, oprócz zawodów objętych unijnymi dyrektywami sektorowymi, są w Polsce uznawane za zawody związane z bezpieczeństwem lub zdrowiem publicznym znalazło swe odzwierciedlenie w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów, wydanego na podstawie art. 31 ust. 2 ustawy z dnia 18 marca 2008 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej. Ani zawód pośrednika w obrocie nieruchomościami ani też zawód zarządcy nieruchomości nie zostały objęte tym rozporządzeniem. Rezygnacja z odpowiedzialności zawodowej pośredników w obrocie nieruchomościami oraz zarządców nieruchomości nie oznacza, iż przedstawiciele obu zawodów nie będą ponosić również odpowiedzialności cywilnej i karnej. Tym samym kwestia realizacji obowiązku doskonalenia

				zawodowego może być przedmiotem zainteresowania sądu, przed którym toczyć się będzie sprawa o niewłaściwe wykonanie czynności zawodowych przez pośrednika czy zarządcę nieruchomości, i może stanowić czynnik decydujący o ostatecznym rozstrzygnięciu sądu.
20	Polska Izba Rzeczoznawstwa Majątkowego	Ogólna	Negatywna opinia**,** w której zaprotestowano przeciwko nieuwzględnieniu przedmiotowej organizacji w toku konsultacji społecznych. Zwrócono uwagę na brak rzetelnej analizy skutków proponowanych regulacji dla rynku nieruchomości i rynku pracy. Wyrażono niepokój, iż wykreślenie z katalogu odpowiedzialności zawodowej rzeczoznawców majątkowych obowiązku ustawicznego kształcenia doprowadzi do obniżenia rangi zawodu oraz jakości, świadczonych przez rzeczoznawców usług.	Nie uwzględniono. O randze zawodu nie świadczy fakt, iż przedstawiciele zawodu ponoszą odpowiedzialność zawodową za brak realizacji obowiązku doskonalenia zawodowego. Ranga zawodu wynika z przydatności danego zawodu dla obywateli oraz jakości pracy przedstawicieli zawodu, którzy z własnej, nieprzymuszonej woli stale doskonalą swoje kwalifikacje, by świadczyć usługi na jeszcze wyższym poziomie.
21	Polskie Towarzystwo Rzeczoznawców Majątkowych	Ogólna	Negatywna opinia**.** Uzasadnione wątpliwości środowiska zawodowego rzeczoznawców majątkowych wzbudza brak uwzględnienia sankcji za niewypełnienie obowiązku doskonalenia zawodowego. Podkreślając, iż projektowana regulacja rodzi najdalej idące konsekwencje dla pośredników i zarządców, wyrażono jednocześnie obawę, iż selekcja osób świadczących wspomniane usługi, tylko w oparciu o mechanizmy rynkowe doprowadzi do	Uwagi niezasadne. *jak wyżej* Nie można zgodzić się również z poglądem, iż proponowane regulacje doprowadzą do licznych patologii, szczególnie w systemie

			licznych patologii, szczególnie w systemie zamówień publicznych, w ramach którego najczęściej stosowanym kryterium wyboru usługodawcy jest najniższa cena.	zamówień publicznych. PTRM nie zauważa, iż zanim zamawiający dokona wyboru oferty (np. według kryterium najniższej ceny), w pierwszej kolejności powinien dokonać oceny potencjalnych wykonawców pod kątem dopuszczenia ich do udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego. To na tym etapie potencjalni wykonawcy powinni wykazać, iż dysponują odpowiednimi zasobami, zarówno w zakresie osobowym (osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje), jak i sporzętowym, które pozwalają wykonać zamówienie w sposób prawidłowy.
22	Polska Federacja Stowarzyszeń Rzeczoznawców Majątkowych	Ogólna	Negatywna opinia**,** w której podkreślono, iż proponowane regulacje są nieprzemyślane oraz poddają w wątpliwość zaufanie obywateli do państwa oraz jakości stanowionego prawa. Wnioskodawcy wskazali w szczególności uwagę na brak uwzględnienie przez projektodawcę sankcji za nieprzestrzeganie wymogów doskonalenia kwalifikacji zawodowych. Wyrażono również niepokój związany z projektowanym zniesieniem obowiązku posiadania przez pośredników i	Nie uwzględniono. Kwestia realizacji obowiązku doskonalenia zawodowego nadal pozostaje w zakresie odpowiedzialności cywilnej i karnej, a tym samym fakt niewypełniania przez osobę uprawnioną ww. obowiązku może być jednym z czynników decydujących o ostatecznym rozstrzygnięciu sądu Selekcja osób świadczących swoje usługi w zakresie rynku

			zarządców wykształcenia wyższego. Wnioskodawcy uważają, iż projekt ustawy jest sprzeczny z Konstytucją RP ponieważ dzieli pośredników i zarządców na dwie kategorie osób: posiadających licencje oraz osób, które nie będą miały możliwości uzyskania takich licencji.	nieruchomości będzie opierała się na mechanizmie swobodnej, wolnorynkowej konkurencji, która zweryfikuje posiadane kwalifikacje i wiedzę fachową. Nie stoi to oczywiście w sprzeczności z możliwością ukończenia przez kandydata na pośrednika w obrocie nieruchomościami lub zarządcę nieruchomości studiów kierunkowych, szkoleń specjalistycznych itp., co jednak nie powinno stanowić warunku dopuszczenia do wykonywania ww. zawodów. Projekt nie dzieli osób, na te, które posiadają licencje i na te, które tych licencji nie będą mogły już uzyskać. Na zasadzie praw nabytych osoby, które posiadają dotychczasowe licencje zostaną wpisane do nowych centralnych rejestrów pośredników i zarządców nieruchomości. Jednocześnie o wpis do tych rejestrów będzie się mógł ubiegać każdy inny obywatel, który dotychczas nie posiadał licencji.
23	Polska Federacja Rynku Nieruchomości	Ogólna	Negatywna opinia**,** w której wyrażono opinię, iż zniesienie obowiązku posiadania przez pośredników w obrocie nieruchomościami oraz zarządców nieruchomościami licencji	Uwaga niezasadna**.** *jak w poprzednich punktach*

			zawodowych przyczyni się do zakłócenia konkurencyjności świadczonych usług oraz może prowadzić do monopolizacji rynku przez duże podmioty (jak np. banki, towarzystwa finansowe), które zdaniem wnioskodawców aktywnie lobbowały za projektem ustawy deregulacyjnej. W stanowisku Federacji podkreślono także, iż trudno oczekiwać aby projektowane rozwiązania przyczyniły się do spadku bezrobocia. Optując za utrzymaniem obowiązujących obecnie rozwiązań, Federacja zwróciła uwagę, iż licencja jest potwierdzeniem uzyskanych kwalifikacji zawodowych a koszt uzyskania licencji jest kosztem jednorazowym, rozłożonym w czasie wieloletniej działalności. Federacja wskazała również, iż TK, dokonując wykładni przepisów ustawy UGN wyraził opinię, iż *licencja pośrednika w obrocie nieruchomościami powinna być traktowana jako wymóg, a nie ograniczenie podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej.*	
24	Stanowisko 9 Federacji Polska Federacja Rynku Nieruchomości Porozumienie Polskiego Rynku Nieruchomości Polska Federacja Stowarzyszeń Zawodów Nieruchomościowych Polska Izba Rzeczoznawstwa Majątkowego	Ogólna	Negatywna opinia**,** w przedstawionym stanowisku wnioskodawcy dokonali analizy zgodności z konstytucją proponowanych zmian ustawowych. W tym kontekście zwrócili uwagę na sprzeczność zapisów projektowanej regulacji z konstytucyjnymi zasadami: ochrony praw nabytych, zaufania obywateli do organów państwa, ochrony interesów w toku, ochrony konsumentów, użytkowników i najemców oraz prawa do sądu.	Uwaga niezasadna. *jak w poprzednich punktach*

	Polska Federacja Zarządców Nieruchomości Polska Konfederacja Rynku Nieruchomości Polska Federacja Stowarzyszeń Rzeczoznawców Majątkowych Polska Federacja Organizacji Zarządców, Administratorów i Właścicieli Nieruchomości Federacja Gospodarki Nieruchomościami			
25	Stowarzyszenie Ekspertów i Doradców Rynku Nieruchomości „ Polonia”	Ogólna	Negatywna opinia**,** w stanowisku Stowarzyszenia zwrócono uwagę, iż bezpośrednim skutkiem wejścia w życie proponowanej regulacji będzie znaczące obniżenie jakości usług świadczonych przez nieposiadających odpowiednich kwalifikacji zarządców, pośredników i rzeczoznawców. W przedmiotowym stanowisku wyrażono także sprzeciw wobec zapisów projektowanej ustawy, które pozwalają na wykonywanie usług w zakresie doradztwa na rynku nieruchomości tylko w oparciu o wpis do centralnego rejestru. Doprowadzi to zdaniem sygnatariuszy do sytuacji w której osoby nie posiadające właściwych kwalifikacji oraz należytego przygotowania zawodowego będą mogły świadczyć usługi w	Uwaga niezasadna. *jak w poprzednich punktach*

			zakresie pośrednictwa i zarządzania nieruchomościami, co może powodować szkody finansowe dla klientów. Kolejną negatywną konsekwencją przyjęcia proponowanych rozwiązań będzie ryzyko sprawowania przez niedoświadczone osoby zarządu nad zasobem nieruchomości Skarbu Państwa. W stanowisku podkreślono także iż na skutek wejścia w życia przedmiotowej regulacji deprecjacji ulegną standardy zarządców i pośredników. Podkreślono także, że zawód zarządcy nieruchomości powinien pozostać nadal zawodem regulowanym. Zarządca nieruchomości jest bowiem gwarantem ochrony interesów mieszkańców i właścicieli budynków.	
26	Stowarzyszenie Licencjonowanych Zarządców Nieruchomości Silesia w Katowicach	Ogólna	Negatywna opinia**,** w przedstawionym stanowisku zwrócono uwagę, iż na podstawie szczegółowych przepisów prawa wymaga się od zarządcy nieruchomości posiadania szerokiej wiedzy merytorycznej, praktycznej i prawnej w zakresie ochrony użytkowanych obiektów budowlanych, prowadzenia ewidencji rachunkowej i podatkowej oraz znajomości procedur przeciwpożarowych, bardzo szerokie spektrum wykonywanych czynności zawodowych powoduje, iż zarządca nieruchomości może zdobyć potrzebną wiedzę tylko kończąc kierunkowe studia wyższe lub studia podyplomowe, których cennym uzupełnieniem jest praktyka zawodowa. Obniżenie przez projektodawcę przedmiotowych wymogów we wspomnianym wyżej zakresie może skutkować obniżeniem bezpieczeństwa mieszkańców oraz obiektów, których administrowanie zostało powierzone zarządcom.	Uwaga niezasadna. *jak w poprzednich punktach*
27	Stowarzyszenie Pośredników w Obrocie Nieruchomościami	Ogólna	Negatywna opinia**,** w stanowisku wyrażono pogląd, że licencje zawodowe nie ograniczają prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie pośrednictwa w obrocie nieruchomościami. Podkreślono, że wspomnianą działalności	Nie uwzględniono. Selekcja osób świadczących swoje usługi w zakresie rynku nieruchomości będzie opierała się

	Polski Centralnej SPONPC		może prowadzić każdy przedsiębiorca zatrudniający pośrednika z odpowiednimi uprawnieniami W opinii stowarzyszenia zniesienie licencji zawodowych spowoduje spadek jakości świadczonych usług.	na mechanizmie swobodnej, wolnorynkowej konkurencji, która zweryfikuje posiadane kwalifikacje i wiedzę fachową. Wydaje się, że osoby zainteresowane świadczeniem usług będą podejmowały wysiłek na rzecz zwiększania jakości świadczonych usług, by tym samym mieć mocniejszą pozycję rynkową.
28	Uniwersytet Gdański	Ogólna	Negatywna opinia**,** w opinii środowiska akademickiego procedowany projekt ustawy deregulacyjnej stoi w rażącej sprzeczności z treścią rozporządzenia *Ministra Infrastruktury z 7 czerwca 2010 r. w sprawie wymogów programowych w zakresie dla studiów podyplomowych w zakresie wyceny nieruchomości, pośrednictwa w obrocie nieruchomościami oraz zarządzania nieruchomościami*. Uczelnie podniosły duży wysiłek organizacyjny oraz znaczące nakłady finansowe w celu wdrożenia wspomnianych zmian programowych. Autorzy stanowiska stwierdzają, że po upływie 2 lat, rząd podejmuje działania na rzecz obniżenia standardów rynku nieruchomości i jednocześnie lekceważy stanowisko uniwersytetów realizujących programy kształcenia w ww. specjalnościach.	Nie uwzględniono. Państwo może w sposób dowolny kształtować wymogi stawiane osobom, które będą chciały wykonywać zawód pośrednika w obrocie nieruchomościami lub zarządcy nieruchomości. Biorąc pod uwagę rodzaj wykonywanych czynności zawodowych wydaje się, że wystarczy, aby kandydaci do zawodu posiadali pełną zdolność do czynności prawnych i nie byli karani za przestępstwa wymienione w ustawie. Inne dotychczas istniejące wymogi, tj.: rodzaj wykształcenia, czy odbycie praktyki zawodowej nie są niezbędne do prawidłowego wykonywania zawodu. Oczywiście nie ma przeszkód, aby osoba wpisana do centralnego rejestru zarządców

				nieruchomości albo pośredników w obrocie nieruchomościami posiadała wyższe wykształcenie, czy też ukończyła studia podyplomowe, ale ww. okoliczności nie powinny decydować do możliwości wykonywania zawodu.
29	Uniwersytet Łódzki Prof.zw.dr hab. Ewa Kucharska-Stasiak	Ogólna	Negatywna opinia**,** w stanowisku podkreślono, iż nadrzędny cel deregulacji jakim jest stworzenie rynku pracy dla młodych ludzi, absolwentów gimnazjów i szkół licealnych nie będzie zrealizowany. Osoba bez wyższego wykształcenia specjalistycznego z zakresu gospodarki nieruchomościami nie będzie w stanie właściwie zdefiniować praw do nieruchomości, ocenić ekonomicznej zasadności inwestowania w nieruchomość. Wskazano również iż nieuchronną konsekwencją wprowadzenia w życie proponowanej regulacji będzie obniżenie jakości usług	Nie uwzględniono. Wykształcenie kierunkowe nie jest niezbędne do prawidłowego wykonywania zawodu. Selekcja osób świadczących swoje usługi w zakresie rynku nieruchomości będzie opierała się na mechanizmie swobodnej, wolnorynkowej konkurencji, która zweryfikuje posiadane kwalifikacje i wiedzę fachową. Nie stoi to oczywiście w sprzeczności z możliwością ukończenia przez kandydata na pośrednika w obrocie nieruchomościami lub zarządcę nieruchomości studiów kierunkowych, szkoleń specjalistycznych itp., co jednak nie powinno stanowić warunku dopuszczenia do wykonywania ww. zawodów. Zmniejszenie wymogów w uzyskaniu prawa do wykonywania

			świadczonych w zakresie pośrednictwa i zarządzania nieruchomościami.	zawodu wcale nie spowoduje zmniejszenia jakości świadczonych usług, wpłynie natomiast na większą konkurencyjność. Wydaje się, że osoby zainteresowane świadczeniem usług będą podejmowały wysiłek na rzecz zwiększania jakości świadczonych usług, by tym samym mieć mocniejszą pozycję rynkową.
			Deregulacja poprzez obniżenie poziomu świadczonych usług zwiększy ryzyko inwestowania w Polsce. Autorka stanowiska wskazuje także na liczne przykłady dobrych praktyk w zakresie uregulowania dostępu do zawodów nieruchomościowych, które obowiązują w Wielkiej Brytanii.	Deregulacja nie spowoduje zwieszenia ryzyka inwestowania w Polsce. Gdyby tak było to w krajach UE, w których nie ma ustawowych wymogów w zakresie wykonywania zawodu pośrednika lub zarządcy nieruchomości (tj. Niemcy, czy Wielka Brytania) ryzyko inwestowania w nieruchomości byłoby obecnie większe niż w Polsce, a tak nie jest.
			Wśród pozostałych mankamentów projektowanych rozwiązań, zwrócono uwagę na ryzyko wystąpienia licznych zjawisk patologicznych, zagrażających bezpieczeństwu transakcji, zawieranych na rynku nieruchomości.	Zwieszenie liczby pośredników lub zarządców nieruchomości nie spowoduje zwiększenia, w stosunku do obecnie istniejącej sytuacji, zaistnienia zjawisk patologicznych, zagrażających bezpieczeństwu transakcji, zawieranych na rynku nieruchomości. Ewentualne szkody powstałe w wyniku wykonywania

				czynności zawodowych, będą pokrywane przez ubezpieczycieli, z którymi pośrednik lub zarządca nieruchomości zawrze umowę obowiązkowego ubezpieczenia.
30	Uniwersytet Śląski Prof. Stanisława Kalus	Ogólna	Negatywna opinia**,** w stanowisku podkreślono, iż projektowane rozwiązania przyczynią się do obniżenia standardów świadczenie usług przez pośredników i zarządców nieruchomości. Zwrócono także uwagę na zasadnicze znaczenie interdyscyplinarnego przygotowania do wykonywania zawodu pośrednika i zarządcy. W stanowisku podniesiono także argument, iż projektowana deregulacja rynku, prowadząca do obniżenia ceny świadczonych usług może przyczynić się do swoistego dumpingu cenowego oraz wyeliminowania z rynku osób, posiadających wysoki poziom fachowych kwalifikacji.	Uwagi niezasadne. *jak wyżej* *jak wyżej* Zwieszenie liczby pośredników lub zarządców nieruchomości nie spowoduje zwiększenia, w stosunku do obecnie istniejącej sytuacji, zaistnienia zjawisk patologicznych, zagrażających bezpieczeństwu transakcji, zawieranych na rynku nieruchomości. Nie wydaje się, aby proponowana regulacja doprowadziła do wyeliminowania z rynku osób, posiadających wysoki poziom fachowych kwalifikacji. To konsumenci decydują, o tym czy skorzystają z usług danego pośrednika lub zarządcy nieruchomości. Zwieszenie

				konkurencyjności na rynku usług jest zjawiskiem pożądanym przez usługobiorców, gdyż w dłuższej perspektywie czasu spowoduje zmniejszenie cen i wzrost jakości świadczonych usług.
31	Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego	Ogólna	Negatywna opinia**,** w stanowisku zwrócono uwagę na konieczność utrzymania wymogu posiadania przez pośredników wykształcenia wyższego kierunkowego.	Uwaga niezasadna. *jak wyżej*
32	Warszawskie Stowarzyszenie Pośredników w Obrocie Nieruchomościami	Ogólna	W przedstawionym stanowisku zaproponowano zorganizowanie spotkania z Ministrem Sprawiedliwości.	Nie wymaga ustosunkowania się.
33	Woliński Park Narodowy	Ogólna	Negatywna opinia**,** zdaniem wnioskodawcy brak jest uzasadnienia dla zniesienie wymogu uzyskania licencji zawodowych przez pośredników i zarządców nieruchomości.	Nie uwzględniono. Zmniejszenie wymogów w uzyskaniu prawa do wykonywania zawodu spowoduje zwiększenie liczby osób wykonujących zawody związane z gospodarką nieruchomościami
34	World Nieruchomości	Ogólna	Negatywna opinia**,** w której podkreślono, iż zapisy przedmiotowego projektu ustawy, a zwłaszcza zapowiadana likwidacja licencji zawodowych, nie stanowią wiarygodnego panaceum ma zjawisko bezrobocie. W tym kontekście wskazano, iż w żadnym z krajów UE nie udowodniono występowania bezpośredniego związku pomiędzy wzrostem poziomu zatrudnienia a ilością zawodów regulowanych. W niniejszym stanowisku zwrócono także uwagę, iż deregulacja	Nie uwzględniono. Nie ma wątpliwości, że zmniejszenie wymogów wobec kandydatów na pośrednika lub zarządcę nieruchomości spowoduje zwiększenie liczby osób wykonujących ww. zawody. W ten sposób zwiększy się konkurencyjność na rynku usług z

			niesie z sobą także ryzyko bankructwa małych i średnich firm, które stanowią filar polskiej gospodarki. Wskazano także na zwiększenie poziomu ryzyka transakcji zawieranych na rynku nieruchomości, związane z możliwością świadczenia usług pośrednictwa i zarządzania nieruchomościami przez osoby nie posiadające należytego przygotowania fachowego.	zakresu pośrednictwa i zarządzania nieruchomościami, a większa konkurencyjność może spowodować zmniejszenie cen oferowanych usług. Czy ww. okoliczność spowoduje bankructwo małych i średnich firm? Nie wydaje się, aby sam fakt zwiększenia liczby pośredników i zarządców nieruchomości wpłynął na bankructwo przedsiębiorców. Ewentualne bankructwo może być spowodowane brakiem konkurencyjności i elastyczności na rynku. Jeżeli chodzi o ewentualne ryzyko sfinalizowania transakcji na rynku nieruchomości, to należy wskazać, że w przypadku gdyby klienci ponieśli szkodę w wyniku działań pośrednika lub zarządcy nieruchomości, to jej naprawienia będą mogli dochodzić z obowiązkowego ubezpieczenia zawodowego, warunkującego prowadzenie działalności zawodowej w zakresie pośrednictwa lub zarządzania nieruchomościami.
35	Powszechne		Negatywna opinia. Zaproponowane zmiany, w szczególności	Nie uwzględniono.

	Towarzystwo Ekspertów i Doradców Rynku Nieruchomości		uchylające obowiązek posiadania uprawnień zawodowych – licencji przez pośredników i zarządców nieruchomości, nie mają nic wspólnego ze zniesieniem ograniczeń działalności gospodarczej i zawodowej – nie mieszczą się w idei zawartej w projekcie ustawy. Działalność gospodarcza w zakresie pośrednictwa w obrocie nieruchomościami i zarządzania nieruchomościami jest swobodna – niczym nie ograniczona – może ją prowadzić każdy przedsiębiorca o ile do wykonywania wysoce specjalistycznych czynności pośrednictwa i zarządzania dopuści tego, kto ma określoną wiedzę potwierdzoną państwowym świadectwem uzyskania tej wiedzy, czyli licencją. W opinii Trybunału Konstytucyjnego, licencja pośrednika w obrocie nieruchomościami powinna być traktowana jedynie jako wymóg, a nie ograniczenie podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej, gdyż nie jest ona elementem polityki reglamentacyjnej państwa. Licencja potwierdza jedynie posiadanie prze osobę zajmującą się pośrednictwem niezbędnym do tego kwalifikacji (wyrok TK z dnia 27 marca 2008 r., sygn. akt SK 17/2005). Wynika z tego dobitnie, że zakwalifikowanie licencji pośrednika do ograniczeń działalności gospodarczej i zawodowej jest nadużyciem ze strony autorów projektu ustawy. Konsekwencją likwidacji licencji jest dopuszczenie na rynek nieruchomości w wyniku realizacji tego szkodliwego projektu osób bez żadnego wykształcenia (przy obecnym wymogu wykształcenia wyższego plus studia podyplomowe). Rzeczą niebagatelną jest istnienie praw nabytych, mocą ustawy o gospodarce nieruchomościami przecież ustawa ta zagwarantowała ochronę tytułu pośrednika i zarządcy	Zmiany zaproponowane w projekcie ustawy nie mają na celu, jak twierdzą uczestnicy konsultacji społecznych, likwidacji zawodu pośrednika w obrocie nieruchomościami oraz zarządcy nieruchomości. Oba zawody pozostaną bowiem w sferze regulacji prawnych, natomiast znaczącemu uproszczeniu ulegną zasady dostępu oraz kontroli wykonywania tych zawodów. Jednocześnie, na zasadzie praw nabytych, osoby, które posiadają dotychczasowe licencje zostaną wpisane do nowych centralnych rejestrów pośredników i zarządców nieruchomości. Tym samym zaproponowane regulacje w żadnym stopniu nie stoją w sprzeczności zarówno z Konstytucją RP jak i orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego. Państwo może w sposób dowolny kształtować wymogi stawiane osobom, które będą chciały wykonywać zawód pośrednika w obrocie nieruchomościami lub zarządcy nieruchomości. Biorąc pod uwagę rodzaj wykonywanych

			nieruchomości, kierując się zaufaniem do Państwa Polskiego wiele osób podjęło życiowe decyzje o studiach w zakresie rynku nieruchomości.	czynności zawodowych wydaje się, że wystarczy, aby kandydaci do zawodu posiadali pełną zdolność do czynności prawnych i nie byli karani za przestępstwa wymienione w ustawie. Inne dotychczas istniejące wymogi, tj.: rodzaj wykształcenia, czy odbycie praktyki zawodowej nie są niezbędne do prawidłowego wykonywania zawodu. Oczywiście nie ma przeszkód, aby osoba wpisana do centralnego rejestru zarządców nieruchomości albo pośredników w obrocie nieruchomościami posiadała wyższe wykształcenie, czy też ukończyła studia podyplomowe, ale ww. okoliczności nie powinny decydować do możliwości wykonywania zawodu. Mogą natomiast mieć znaczenie jeżeli chodzi o konkurencyjność na rynku usług. Natomiast jeżeli chodzi o osoby, które rozpoczęły studia podyplomowe, to do końca 2013 r. będą mogły uzyskać licencje zawodowe według *starych* zasad. Zatem wszelkie zarzuty w tym zakresie należy uznać za nietrafne.

Art. 9. ustawa z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia				
1	Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych LEWIATAN	ogólna	PKPP Lewiatan pozytywnie ocenia propozycje zmian dotyczące regulacji pracowników ochrony fizycznej i pracowników zabezpieczenia technicznego, gdyż znoszą one tzw. podwójna reglamentację. W obecnym stanie prawnym każdy pracownik ochrony fizycznej czy zabezpieczenia technicznego, musiał legitymować się licencją, choć często osoba taka była zatrudniona u przedsiębiorcy i wykonywała prace pod jego nadzorem, który to przedsiębiorca musi mieć koncesję na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia.	Nie wymaga ustosunkowania się.
2	Prokuratura Apelacyjna w Poznaniu	ogólna	Zastrzeżenia wniesiono w zakresie zniesienia licencji i wprowadzenia w jej miejsce wpisu na listę kwalifikowanych pracowników ochron oraz ograniczenia możliwości wpisu na tą listę jedynie do osób nie posiadających orzeczenia o niepełnosprawności lub grupy inwalidzkiej.	Nie uwzględniono. Pracownicy kwalifikowani pracują z bronią, mogą używać środki przymusu bezpośredniego, stąd konieczność posiadania przez nich zdolności psychicznej i fizycznej. Zgodnie z obowiązującym w tym zakresie rozporządzeniem Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 23 marca 1999 r. w sprawie badań lekarskich i psychologicznych osób ubiegających się o wydanie licencji oraz posiadających licencję pracownika ochrony fizycznej, badanie lekarskie obejmuje ocenę układu krążenia, oddechowego i ocenę narządu ruchu, ponadto badanie okulistyczne, otolaryngologiczne, psychiatryczne i neurologiczne. Wyklucza to

				posiadanie orzeczenia o niepełnosprawności lub grupy inwalidzkiej.
3	Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych	Art. 19 ust. 2	Rozważenie czy kwestia czasu (okresu) przechowywania dokumentacji związanej z ochroną nie powinna być uregulowana w przepisach rangi ustawowej, nie zaś w rozporządzeniu wykonawczym do tej ustawy.	Nie uwzględniono. W tym zakresie projekt nie przewiduje zmian w stosunku do stanu obecnego.
4	Polska Izba Ubezpieczeń	ogólna	Polska Izba Ubezpieczeń uważa, że zmiany zmierzające do zrezygnowania z licencjonowania pracowników ochrony i jednocześnie stworzenie nowego obowiązkowego ubezpieczenia dla przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie usług ochrony osób i mienia mogą z ubezpieczeniowego punktu widzenia generować liczne problemy, ponieważ większa dostępność do tego zawodu spowoduje, ze ryzyko ubezpieczeniowe może wzrosnąć. Przeniesienie na ubezpieczycieli znacznej części odpowiedzialności za szkody spowodowane przez osoby niepowołane do wykonywania zawodu pracownika ochrony może wiązać się z koniecznością ustalenia składek za projektowane, nowe ubezpieczenia, na poziomie, który nie będzie akceptowalny ekonomicznie dla przedsiębiorców.	Nie uwzględniono. Deregulacja zawodu pracownika ochrony tj. poszerzenie dostępu do zawodu powinna zapewnić skuteczne dochodzenie odszkodowania za ew. zawinione działania przedsiębiorcy, w którego imieniu działają pracownicy ochrony.
5	Pracodawcy RP	Art. 30 pkt 3, art. 31 ust. 1	Wątpliwości Pracodawców RP budzi projekt likwidacji licencji pracownika ochrony i zastąpienie istniejącego systemu weryfikacji kwalifikacji pracowników ochrony wpisem na listę kwalifikowanych pracowników ochrony, gdyż jest to zastąpienie jednego obowiązku administracyjnego drugim. Ponadto nowe przepisy wprowadzają dodatkowe obowiązki archiwizacyjne. Negatywnie zaś oceniają Pracodawcy RP całkowite wyłączenie możliwości wpisania osób niepełnosprawnych na listę pracowników kwalifikowanych. Jest to przepis dyskryminujący i nie znajduje żadnego uzasadnienia np. w ochronie technicznej. Pracodawcy RP pozytywnie oceniają wprowadzenie	Nie uwzględniono. Kwalifikowanych pracowników ochrony technicznej nie dotyczy wymóg nieposiadania orzeczenia o niepełnosprawności czy grupy inwalidzkiej.

			obowiązkowego ubezpieczenia OC.	
6	Polska Izba Systemów Alarmowych	ogólne oraz art. 3 art. 27	PISA podkreśla, że dostęp do zawodu pracownika zabezpieczenia technicznego nigdy nie był ograniczony. Wskazuje jedynie na ograniczenie dostępu pracownika zabezpieczenia technicznego do obiektów i obszarów podlegających z mocy prawa obowiązkowej ochronie, czyli ważnych dla gospodarki i bezpieczeństwa Państwa. Przypomina o przygotowanym, jesienią 2011 r., projekcie zmian ustawy o ochronie osób i mienia zmierzającym do jej udoskonalenia, który został uzgodniony przez wszystkie organizacje branży. Wnosi zastrzeżenia do proponowanego zapisu art. 3 pkt 2 ustawy o ochronie osób i mienia, który ogranicza ochronę osób i mienia realizowaną w formie zabezpieczenia technicznego do montażu, eksploatacji, konserwacji i napraw podkreślając, że projekt ustawy, tak jak i obowiązująca ustawa o ochronie osób i mienia, nie uwzględnia charakteru i znaczenia projektowania systemów. PISA podkreśla brak możliwości wykonywania zadań montażu bez wcześniejszego opracowania projektu systemu zabezpieczenia. Podkreśla, że opracowanie projektu musi być poprzedzone procesem oszacowania i określenia poziomu ryzyka wynikającego z uprzedniej analizy zagrożeń. Proces projektowania systemu zabezpieczenia technicznego wymaga szczególnego dostępu do informacji najczęściej poufnych lub technologii objętych własnością intelektualną. Przypomina, że projektowanie systemów nie wymagało dotychczas posiadania licencji. Wskazuje, że projekt ustawy obniża wymagany dotychczas poziom wykształcenia i kwalifikacji niezbędnych do	Nie uwzględniono. Projekt ustawy nie obejmuje zmian tego przepisu. Uwzględnienie propozycji spowodowałoby poszerzenie obszaru koncesjonowanej działalności w stosunku do stanu obecnego.

			wykonywania złożonych zadań zabezpieczenia technicznego. Wyposaża osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym, tj. przygotowane do wykonania zadań opisanych w ustawie. Zauważa, że argumenty zawarte w uzasadnieniu projektu nie mają zastosowania do realiów wykonywania zawodu pracownika zabezpieczenia technicznego i aktualnych warunków uzyskiwania stosownych uprawnień. Argumentuje, że nie może być tym samym mowy o znoszeniu barier, których nigdy nie było. Domaga się aby wykształcenie i doświadczenie zawodowe były wymogiem nieodzownym dla kompetentnego i profesjonalnego wykonywania tego zawodu, a nie traktowanym jako „bariery" utrudniające dostęp do wykonywania zawodu pracownika zabezpieczenia technicznego. Proponuje dokonanie zmiany definicji zabezpieczenia technicznego w następujący sposób: Art. 3 Ochrona osób i mienia realizowana jest w formie: 1) bezpośredniej ochrony fizycznej: a) stałej lub doraźnej, b) polegającej na stałym dozorze sygnałów przesyłanych, gromadzonych i przetwarzanych w elektronicznych urządzeniach i systemach alarmowych, c) polegającej na konwojowaniu wartości pieniężnych oraz innych przedmiotów wartościowych lub niebezpiecznych; 2) zabezpieczenia technicznego, polegającego na projektowaniu systemów zabezpieczenia technicznego oraz montażu, eksploatacji, konserwacji i naprawach w miejscach zainstalowania: a) ~~montażu elektronicznych~~ urządzeń ~~i~~ systemów alarmowych sygnalizujących zagrożenie chronionych osób i mienia i urządzeń systemów transmisji alarmu, ~~oraz eksploatacji,~~	

			~~konserwacji i naprawach w miejscach ich zainstalowania~~, b) ~~montażu~~ urządzeń i środków mechanicznego zabezpieczenia ~~oraz ich eksploatacji, konserwacji, naprawach i~~ a także ich awaryjnemu otwieraniu ~~w miejscach zainstalowania~~. Proponuje również modyfikację ust. 1 pkt 4) i ust. 4 nowego brzmienia art. 27 ustawy o ochronie osób i mienia projektowanego w ustawie *o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów.* Proponuje zapis Art. 27 w brzmieniu: 1. wpis na liste kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego uprawnia do wykonywania czynności, o których mowa w art. 3 pkt 2. 2. Na listę kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego wpisuje się osobę, która: 1) ukończyła 18 lat; 2) spełnia warunki, o których mowa w art. 26 ust. 3 pkt 1, 4-6, 10 i 11; 3) posiada zdolność fizyczną i psychiczną do wykonywania zadań, stwierdzoną ważnym orzeczeniem lekarza medycyny pracy; 4) posiada wykształcenie co najmniej zawodowe techniczne o specjalności elektronicznej, elektrycznej, łączności, mechanicznej, informatycznej lub ukończyła kurs pracownika zabezpieczenia technicznego zgodnie z wymaganiami ustawy o oświacie albo została przyuczona do wymienionych zawodów na podstawie odrębnych przepisów. 3) na listę kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego wpisuje również się osobę, która uzyskała w trybie przepisów ustawy o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej decyzję pozytywną w sprawie uznania kwalifikacji w zawodzie pracownika zabezpieczenia technicznego.	

			4) Osoba wpisana na listę kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego posiadająca wykształcenie co najmniej średnie techniczne o specjalności określonej w ust. 2 pkt 4) lub co najmniej średnie i ukończony kurs pracownika zabezpieczenia technicznego w zakresie projektowania systemów oraz legitymująca się potwierdzonym co najmniej 3-letnim doświadczeniem zawodowym w wykonywaniu czynności, o których mowa w ust. 1, jest upoważniona do: 1) opracowywania projektów systemów zabezpieczeń technicznych; ~~1)~~ 2) opracowywania plan~~u~~ów ochrony w zakresie określonym w art. 3 pkt 2; ~~2)~~ 3) organizowania i kierowania zespołami pracowników zabezpieczenia technicznego. Proponowane rozszerzenie art. 3 definicji zabezpieczenia technicznego o zadanie projektowania systemów uzasadnia rozwinięcie w art. 27 ust. 4 katalogu upoważnień. Uważa za celowe otwarcie dostępu do wykonywania zadań ujętych w w/w katalogu osobom nie posiadającym wykształcenia technicznego, które na drodze wieloletniej praktyki i doskonalenia zawodowego nabyły niezbędną wiedzę i kwalifikacje do wykonywania zadań, do których upoważniono osoby posiadające wykształcenie co najmniej średnie techniczne.	
7	Ogólnopolskie Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Zabezpieczeń Technicznych i Zarządzania Bezpieczeństwem	Art. 3 pkt 2, Art.17 ust. 1a pkt 6 lit. f, Art. 20 ust. 1 pkt 3	W art. 3 pkt 2 proponuje zapis: „2) zabezpieczenia technicznego, polegającego na projektowaniu systemów zabezpieczenia technicznego oraz montażu, eksploatacji, konserwacji i naprawach w miejscach zainstalowania: a) urządzeń systemów alarmowych sygnalizujących zagrożenie chronionych osób i mienia i urządzeń systemów transmisji alarmu,	Nie uwzględniono. Propozycja tożsama z wcześniej nieuwzględnioną propozycją Polskiej Izby Systemów Alarmowych. Uzasadnienie jw.

	„POLALARM”		b) urządzeń i środków mechanicznego zabezpieczenia, a także ich awaryjnym otwieraniu w miejscach zainstalowania” Wskazuje, że proponowany w projekcie ustawy zapis pomija całkowicie kwestie projektowania, niezwykle istotna dla bezpieczeństwa. Wskazuje, że dodanie wyrażenia „urządzeń systemów transmisji alarmu” stanowi niezbędne dopełnienie istoty systemów alarmowych. Kwestionuje proponowany w projekcie ustawy zapis art. 17 ust. 1a pkt 6 lit. f dotyczący wpisu na listę kwalifikowanych pracowników ochrony lub kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego argumentując, że osoba wpisana na listę, na wniosek przedsiębiorcy lub kierownika jednostki nie będzie mogła złożyć wniosku o udzielenie koncesji, gdyż posiadaczem zaświadczenia o wpisie będzie wnioskujący. Zgłasza uwagę, że zgodnie z art. 20 ust. 1 pkt 3 pracownik ochrony czy zabezpieczenia technicznego może mieć kilka legitymacji od jednego pracodawcy. Proponuje wprowadzenie zmian w projekcie lub opracowanie nowego projektu ustawy, z udziałem organizacji samorządowych.	**Uwzględniono.** Wpis na listę kwalifikowanych pracowników będzie dokonywany na wniosek pracownika a nie pracodawcy. Uwaga niezrozumiała. Pracodawca wystawia pracownikowi legitymacje zabezpieczenia technicznego albo ochrony fizycznej zgodną z kwalifikacjami.
8	Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych	Art. 26 ust. 3 pkt 10	OPZZ opowiada się za ułatwieniem dostępu do zawodów. W przedmiotowym projekcie dostrzega nie tylko szanse na ograniczenie bezrobocia, ale również możliwości dla młodych pracowników. Wątpliwości OPZZ budzi zapis art. 26 ust. 3 pkt. 10 dotyczący kwalifikacji pracownika ochrony, który brzmi „nie posiada orzeczenia o niepełnosprawności lub innej grupie inwalidzkiej wydanych na podstawie odrębnych przepisów”. Zdaniem OPZZ istnieje obawa niezgodności z art. 32 Konstytucji RP, który wyraża zasadę równości. W ocenie OPZZ	Nie uwzględniono. Pracownicy kwalifikowani pracują z bronią, mogą używać środki przymusu bezpośredniego, stąd konieczność posiadania przez nich zdolności psychicznej i fizycznej. Zgodnie z obowiązującym w tym zakresie rozporządzeniem Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia

			powyższy zapis dyskryminuje osoby niepełnosprawne. OPZZ stoi na stanowisku, że dopuszczalność ograniczeń do wykonywania zawodu pracownika ochrony mogłaby ewentualnie ograniczyć się w zakresie umiarkowanego i znacznego stopnia niepełnosprawności. „spełnianie wymogów określonych w ust. 3 pkt 4,5 i 10(…)". Zdaniem OPZZ powinien być skreślony pkt 10.	23 marca 1999 r. w sprawie badań lekarskich i psychologicznych osób ubiegających się o wydanie licencji oraz posiadających licencję pracownika ochrony fizycznej, badanie lekarskie obejmuje ocenę układu krążenia, oddechowego i ocenę narządu ruchu, ponadto badanie okulistyczne, otolaryngologiczne, psychiatryczne i neurologiczne. Wyklucza to posiadanie orzeczenia o niepełnosprawności lub grupy inwalidzkiej.
9	Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych	Art. 26 ust.7	W ocenie OPZZ powinno się wykreślić zapisy „umowa zlecenie" pozostawiają wyłącznie zapis o umowach o pracę, co zdaniem zgłaszającego uwagi zminimalizuje zatrudnienia na umowy cywilnoprawne.	Nie uwzględniono. Projekt ustawy eliminuje umowy „o dzieło". Umowa zlecenie przy np. krótkotrwałych zadaniach jest właściwa. Pozbawienie takiej możliwości godzi w swobodę zawierania umów.
		Art. 30 ust. 1,2,3 Art. 33 ust. 5	Zgodnie z brzmieniem ww. artykułu pracodawca jest obowiązany do skierowania na badania, o których mowa w ust. 4, osobę będącą kwalifikowanym pracownikiem ochrony fizycznej, nie rzadziej niż co 3 lata. Zdaniem OPZZ należałoby w ww. artykule dokonać zapisu, że koszty badań będzie pokrywał pracodawca.	Nie uwzględniono. Po uwzględnionej wcześniej zmianie projektu to pracownik będzie wnioskował o wpisanie go na listę kwalifikowanych pracowników ochrony. To przede wszystkim w jego interesie leży utrzymanie statusu pracownika kwalifikowanego.

10	Prokurator Generalny	Art. 26 ust. 3 pkt 6	Zdaniem Prokuratora Generalnego w proponowanym brzmieniu ww. artykułu określono jako jedną z przesłanek warunkujących wpis osób na listę kwalifikowanych pracowników do ochrony fizycznej posiadanie nienagannej opinii wydanej przez Komendanta Komisariatu Policji, nie wskazując jednocześnie czym owa nienaganność jest, i jakie kryteria powinny być uwzględnione przy opracowywaniu opinii. Niewyraźnie zdaniem Prokuratora Generalnego zakreślone kontury tego pojęcia stwarzają możliwości odmiennego kształtowania rodzaju i skali ocen ze strony autora opinii, jaki i pracodawcy, który będzie dokonywał interpretacji opinii.	Nie uwzględniono. Projekt ustawy nie przewiduje zmian w tym zakresie w stosunku do stanu obecnego.
11	Prokurator Generalny	Art. 26 ust. 3 pkt 7	W art. 9 projektu w pkt. 11, nadającym nowe brzmienie rozdziałowi 5 ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia – art. 26 ust. 3 pkt 7 otrzymuje brzmienie: „7) posiada zdolność fizyczną i psychiczną do wykonywania zadań, stwierdzoną ważnym orzeczeniem lekarskim i psychologicznym nie starszym niż 3 lata”. W ocenie Prokuratora Generalnego pojęcie o nie starszym orzeczeniu, a więc personalizujące dokument, nie jest znane systemowi prawnemu, w którym najczęściej w takich sytuacjach używa się określenia: orzeczeniem wydanym nie wcześniej niż w okresie trzech lat, licząc od dnia w którym został złożony wniosek o wpis” bądź „którego ważność nie upłynęła” albo „którego termin ważności, wynoszący 3 lata, nie upłynął”.	**Uwzględniono** Zmiana na „którego ważność nie upłynęła”.
12	Ryszard Dobiński „STRZELMISTRZ	ogólna	Propozycja stworzenia nowego zawodu „pracownik dozoru obiektu” – pracowałby tam gdzie licencja nie jest wymagana. Uwaga dotycząca braku predyspozycji do wykonywania zawodu, odporności na wiedzę i umiejętności, które trzeba przyswoić w zakresie broni, technik interwencyjnych,	Nie uwzględniono. Termin dozór nie występuje ani w ustawie obowiązującej ani w projektowanej. Obszar ochrony gdzie pracują

			konwojowania i kultury osobistej. Uwaga dotycząca szkoleń strzeleckich dla pracowników ochrony i kwestii nadzoru. Uwaga dotycząca kwestii dostępu do zawodu (obalenie mitu o trudności dostania się do zawodu, o środowisku zamkniętym i korporacyjnym).	pracownicy nie wpisani na listę kwalifikowanych pracowników jest zdecydowanie większy, niż ten gdzie ustawowo zobowiązana jest wykonywać czynności tylko ochrona kwalifikowana.
13	Stanisław Toczony funkcjonariusz SW w stanie spoczynku	ogólna	Wniosek o równe traktowanie funkcjonariuszy SW w sprawie dostępu do licencji pracownika ochrony.	Uwaga niezasadna na tym etapie. Projekt ustawy nie przewiduje szczegółowych wyłączeń grup zawodowych. Może zostać zgłoszona przy pracach nad rozporządzeniem w sprawie szkoleń.
14	Organizacja Międzyzakładowa NSZZ „Solidarność” Pracowników Firm Ochrony Cateringu i Sprzątania	ogólna	Zastrzeżenia dotyczą braku funduszy związanych ze szkoleniami zawodowymi. Opłaty wiążące się z uzyskaniem zaświadczeń lekarskich potwierdzających zdolność do wykonywania zawodu dodatkowo obciążą pracowników.	Nie uwzględniono. W interesie osoby zainteresowanej wykonywaniem określonego zawodu leży zdobycie i utrzymanie określonych kwalifikacji.
15	Prokuratura Apelacyjna w Tarnowie		Zastrzeżenia dotyczą rezygnacji z egzaminu na licencję i zastąpienia go szkoleniem. Sytuacja taka spowoduje konieczność wzmożenia kontroli przedsiębiorców działających na rynku usług ochrony. Deregulacja może wiązać się ze zbytnią liberalizacją przepisów dotyczących uzyskiwania uprawnień, co może prowadzić do zagrożenia dla bezpieczeństwa m.in. użytkowników lotnisk.	Projekt zawiera przepisy idące w kierunku wzmożenia kontroli przedsiębiorców wykonujących usługi ochrony. Liberalizacja przepisów dot. uzyskiwania uprawnień jest celem nowych regulacji.
16	Ogólnopolskie Stowarzyszenie		Rezygnacja z egzaminów dla pracowników ochrony jest pozornym ułatwieniem i niesie niebezpieczeństwo związane z	Nie uwzględniono. Rezygnacja z egzaminów zgodna z

	Inżynierów i Techników Zabezpieczeń Technicznych i Zarządzania Bezpieczeństwem „POLALARM”, Polski Związek Pracodawców „OCHRONA”, POLSKA IZBA SYSTEMÓW ALARMOWYCH, POLSKA IZBA OCHRONY		oddaniem środków przymusu bezpośredniego niedostatecznie wykwalifikowanym pracownikom. Opłaty wiążące się z uzyskaniem zaświadczeń lekarskich potwierdzających zdolność do wykonywania zawodu dodatkowo obciążą pracowników. Pomimo likwidacji licencji utrzyma się podział na kategorie pracowników ochrony (kwalifikowani i niewykwalifikowani). Zaproponowane zmiany mogą prowadzić do wzrostu biurokracji oraz obciążą przedsiębiorców. Zmiany nie uwzględniają specyfiki trudnego rynku ochrony a mogą wręcz dezorganizować pracę przedsiębiorców.	deregulacją. Opłaty za badania i tak były ponoszone przez pracowników i pracodawców
17	Adam Szczepka (niepełnosprawny, zatrudniony w zakładzie pracy chronionej)		Zgłasza naruszenie elementarnych zasad równości, czyli wyeliminowanie możliwości wykonywania pracy osobom niepełnosprawnym o lekkim lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności w zawodzie licencjonowanego pracownika ochrony. Pracownicy niepełnosprawni zostaliby pozbawieni możliwości zatrudnienia zarówno z zakładach pracy chronionej, jak i na otwartym rynku pracy. Wnosi o pozostawienie dotychczasowego porządku prawnego.	Nie uwzględniono. Zawód pracownika ochrony fizycznej jest zawodem bardzo szczególnym, gdzie zdolność fizyczna i psychiczna jest niejako elementem kwalifikacji osoby niezbędnym do wykonywania tego zawodu. Dotyczy to tylko pracowników kwalifikowanych. Projekt ustawy nie zmierza poszerzać tego warunku na pracowników ochrony wykonujący czynności, co do których ustawa nie przewiduje kwalifikowanej ochrony.
18	Jerzy Jurgielewicz	Ogólna	Pozytywne ocenia propozycje zmian. Spowodują łatwiejszy dostęp do zawodów, m.in. pracownika ochrony fizycznej	

			pierwszego i drugiego stopnia oraz zabezpieczenia technicznego pierwszego i drugiego stopnia. Obecna procedura ubiegania się o licencję jest bardzo długa, program szkoleń zbyt ogólny i teoretyczny, koszty wysokie.	
19	Michał Labocha	Ogólna	Brak przepisów o honorowaniu dyplomu ukończenia szkoły wyższej na kierunku prawniczym lub administracyjnym. Osoby posiadające takie wykształcenie powinny mieć ułatwiony dostęp do tytułu zawodowego bez egzaminu	Nie uwzględniono. Projekt przewiduje odstąpienie od egzaminów zastępując go specjalistycznym szkoleniem.
20	Michał Labocha	Art. 26 ust. 3	Kandydat musi spełnić łącznie jedenaście wymagań. Pkt 9 „została dopuszczona do posiadania broni w trybie przepisów ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji" nie uwzględnia najczęstszej formy ochrony fizycznej, tj. posterunków recepcyjnych, gdzie broń absolutnie nie jest wymagana, a wręcz zabroniona.	Nie uwzględniono. Warunki określone tym przepisem dot. kwalifikowanych pracowników ochrony, a więc tych, którzy są upoważnieni do użycia środków przymusu bezpośredniego, broni i amunicji.
21	Polska Izba Ochrony	Art. 2 pkt 6	Propozycja nowego brzmienia: 6) pracownik ochrony – osoba wpisana na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub listę kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego, wykonująca zadania ochrony w ramach wewnętrznej służby ochrony albo na rzecz przedsiębiorcy, który uzyskał koncesję na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia i pod jego nadzorem albo osoba wykonująca zadania ochrony w zakresie niewymagającym wpisu na listy kwalifikowanych pracowników ochrony na rzez przedsiębiorcy, który uzyskał koncesję na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia i pod jego kierownictwem (co byłoby zgodne z art.22 kodeksu pracy).	Nie uwzględniono. Pracownik niewpisany na listę pracuje pod kierownictwem pracownika wpisanego na listę , co nie jest tożsame z pracą pod nadzorem pracodawcy

22	Polska Izba Ochrony	Art. 2 pkt 9	Wykreślenie przepisu. Nie ma gwarancji egzekwowania. Wystarczającym jest dodanie obowiązku powiadomienia o zaprzestaniu wykonywania działalności gospodarczej.	**Uwzględniono.**
23	Polska Izba Ochrony	Art. 17	Propozycja nowego brzmienia: „1. Koncesję wydaje się na wniosek: 1) przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną, jeżeli na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego, jest nieprzerwanie od 3 lat wpisana ta osoba lub pełnomocnik ustanowiony przez nią do kierowania działalnością określoną w koncesji, 2) przedsiębiorcy innego niż osoba fizyczna, jeżeli na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego, jest nieprzerwanie od 3 lat, wpisana co najmniej jedna osoba będąca wspólnikiem spółki jawnej lub komandytowej, członkiem zarządu, prokurentem lub pełnomocnikiem ustanowionym przez przedsiębiorcę do kierowania działalnością określoną w koncesji.” Zmiana umożliwia ustanowienie przez przedsiębiorcę – osobę fizyczną pełnomocnika do kierowania koncesjonowaną działalnością gospodarczą.	Nie uwzględniono. W stosunku do przedsiębiorcy indywidualnego który osobiście nie wykonuje czynności przewidzianych dla pracowników kwalifikowanych odstąpiono od wymogu uzupełniania szkolenia.
24	Polska Izba Ochrony	Art. 17 ust. 3 pkt 6 lit. f	Propozycja nowego brzmienia: „f) zaświadczenie o wpisie na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego oraz spełnianiu warunku, o którym mowa w art. 26 ust. 2 lub art. 27 ust. 4;”.	Nie uwzględniono w związku z rezygnacją z 3 lat doświadczenia dla opracowania planów ochrony.
25	Polska Izba Ochrony	Art. 19 ust. 1 pkt 6	Propozycja nowego brzmienia: „6) spełniać w sposób nieprzerwany warunek, o którym mowa w art. 17 ust. 1 pkt 1 i 2.”.	Nie uwzględniono. Warunek, o którym mowa w art. 17 ust. 1 pkt 1 dotyczy przedsiębiorcy

				indywidualnego natomiast określony w pkt 2 przedsiębiorcy innego niż osoba fizyczna. Wykreślenie przedsiębiorcy indywidualnego z listy kwalifikowanych pracowników ochrony wszczyna procedurę cofnięcia koncesji. Natomiast przedsiębiorca inny niż osoba fizyczna może zmieniać osoby będące w składzie reprezentacji lub powołane na pełnomocników.
26	Polska Izba Ochrony	Art. 20 ust. 1 pkt 1 ust.3	Skreślenie zapisu ust 1 pkt 3 oraz ust 2 i 3 –wynika to z propozycji aby legitymacje wystawiały organy Policji.	Nie uwzględniono. Konsekwencja pozostawienia wydawania legitymacji przez pracodawców.
27	Polska Izba Ochrony	Art. 21 ust 3	Skreślić, gdyż zapis jest nieprecyzyjny i zbędny.	**Uwzględniono** poprzez doprecyzowanie przepisu**.**
28	Polska Izba Ochrony	Art. 21a, art. 21b.	Skreślić, jest to zbędna ingerencja w przepisy kodeksu cywilnego. Zwyczaj ubezpieczania usług jest w praktyce utrwalony. Może stworzyć problem przy realizacji delegacji np. odnośnie sumy minimalnej ubezpieczenia.	Nie uwzględniono. Uzasadnienie jak dla PiU
29	Polska Izba Ochrony	Art. 22 ust. 2 pkt 3	Przepis należy przenieść do ust. 3 dotyczącego fakultatywnych przesłanek cofnięcia koncesji. Mogą wydarzyć się sytuacje losowe, niezależne od przedsiębiorcy.	**Uwzględniono.** Przeniesiono do przesłanek fakultatywnych.
30	Polska Izba Ochrony	Art. 22 ust. 2 pkt 4	Skreślić, co jest konsekwencją uwagi dot. obowiązkowego ubezpieczenia.	Nie uwzględniono. Uzasadnienie jak dla propozycji

				Polskiej Izby Ubezpieczeń.
31	Polska Izba Ochrony	Art. 22 ust. 3 pkt 2	Skreślić. Jest to nieuzasadnione rozszerzanie podstaw cofania koncesji, idące dalej niż ustawa o swobodzie działalności gospodarczej.	Nie uwzględniono. Przepis ma na celu zobligowanie przedsiębiorców do zgłaszania zmian. Dlatego został wprowadzony w przesłankach fakultatywnych a nie obligatoryjnych.
32	Polska Izba Ochrony	Art. 23c	Skreślić, gdyż jest to zbędne powtórzenie art. 57 ust 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.	Nie uwzględniono. Projekt zawiera uszczegółowienie art. 57 ust. 2 ustawy o swobodzie ze względu na specyfikę działalności.
33	Polska Izba Ochrony	Art. 24 ust 2	Skreślić, gdyż jest to pozbawianie przedsiębiorców środków ochrony prawnej w przypadku kontroli, co nie ma uzasadnienia w odniesieni do tego typu działalności. Ponadto stanowi bezpośrednie naruszenie konstytucyjnej zasady równego traktowania przedsiębiorców.	Nie uwzględniono. Organ kontrolny w związku z deregulacją zawodu został wyposażony w narzędzia do niezwłocznej kontroli.
34	Polska Izba Ochrony	Art. 26 ust. 1 pkt 1	Propozycja nowego brzmienia: „Wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej uprawnia do wykonywania czynności, o których mowa w art. 3 pkt 1, przez: 1) członków wewnętrznych służb ochrony; 2) członków zespołów konwojujących wartości pieniężne oraz inne przedmioty wartościowe lub niebezpieczne; grup interwencyjnych i uzbrojonych stanowisk interwencyjnych, działających na zasadzie odrębnych przepisów;	Nie uwzględniono. Dotychczasowy zapis nie był kwestionowany.
35	Polska Izba Ochrony	Art. 26 ust 2	Wyraz „upoważniona” zastąpić wyrazem „uprawniona”.	**Uwzględniono.**
36	Polska Izba Ochrony	Art. 27 ust. 4	Wyraz „upoważniona” zastąpić wyrazem „uprawniona”.	**Uwzględniono.**

37	Polska Izba Ochrony	Art. 26 ust. 3 pkt 2	Zastąpić limit wieku 21 na 19 lat, gdyż do zawodu powinni mieć dostęp absolwenci szkół średnich kształcących w zawodzie pracownika ochrony.	Nie uwzględniono z uwagi na przepisy ustawy o broni i amunicji.
38	Polska Izba Ochrony	Art. 26 ust. 3 pkt 3	Skreślić wyraz „ośmioklasową”.	Nie uwzględniono. Aktualnie szkoła podstawowa to 6 klas.
39	Polska Izba Ochrony	Art. 26 ust. 3 pkt 5	Skreślić: „i nie toczy się przeciwko niej postępowanie karne o takie przestępstwo”	Nie uwzględniono.
40	Polska Izba Ochrony	Art. 26 ust. 5 pkt 7	Zastąpić wyraz „3 lata” wyrazem „5 lat”, co pozwoli na ujednolicenie długości okresów pomiędzy kolejnymi badaniami w przypadku pracownika wpisanego na listę i osoby posiadającej pozwolenie na broń na ogólnych zasadach ustawy o broni amunicji.	Nie uwzględniono. Projekt ustawy nie wprowadza zmian w tym zakresie w stosunku do stanu obecnego
41	Polska Izba Ochrony	ogólna	Wprowadzenie regulacji, iż badania związane z wpisem na listę pracowników kwalifikowanych ochrony fizycznej są uznawane jako równorzędne z badaniami wymaganymi na prywatne posiadanie broni do np. ochrony osobistej. Natomiast w części dot. badan psychologicznych badania przedmiotowe byłyby uznawane zgodnie z wymogiem art. 89 ust. 1 lit. f ustawy ustawą z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym.	Nie uwzględniono. Taki zapis może być rozważany przy zmianie ustawy o wykonywaniu …., gdyż ustawa o ochronie nie jest miejscem zmian dla innych przepisów szczegółowych.
42	Polska Izba Ochrony	Art. 26 ust. 3 pkt 10	Przepis jest zbyt restrykcyjny, może nasuwać wątpliwości pod względem jego zgodności z prawem (zasada równego traktowania). W praktyce mogą występować sytuacje posiadania takich jednostek chorobowych, dających podstawę do orzeczenia niepełnosprawności lub grupy inwalidzkiej, które nie	Nie uwzględniono. Kwalifikowany pracownik ochrony może używać broni oraz środków przymusu bezpośredniego co wyklucza możliwość ich użycia

			dyskwalifikują osoby ani na gruncie badań w zakresie medycyny pracy na stanowisku pracownika realizującego zadania z art. 26 ust. 1 ustawy o ochronie osób i mienia oraz nie stanowiące przeszkody w spełnieniu warunków badań psychicznych, warunkujących dostęp do broni na podstawie ustawy o broni i amunicji.	przez osoby niepełnosprawne.
43	Polska Izba Ochrony	Art. 26 ust. 3 pkt 11	Skreślić. Zgodnie z proponowaną nową koncepcją listy kwalifikowanych pracowników.	**Uwzględniono.**
44	Polska Izba Ochrony	Art. 26 ust. 5	Propozycja nowego brzmienia: „5. Wymogu, o którym mowa w ust. 3 pkt 7 w zakresie zdolności fizycznej, pkt 8 w zakresie wyszkolenia strzeleckiego, samoobrony i technik interwencyjnych, pkt 8, oraz pkt 10, nie stosuje się do osób wymienionych w art. 17 ust. 1, jeżeli osobiście nie wykonują żadnej czynności w zakresie wymienionym w ust. 1.”.	Nie uwzględniono. W związku z wykreśleniem art. 26 ust. 5 w całości.
45	Polska Izba Ochrony	Ogólna	Uwzględnienie osób legitymujących się wykształceniem technika ochrony, aby nie doszło skrzywdzenia tych osób oraz aby stan prawny nie ograniczał ich praw Zawód ten legitymizuje Centralna i Okręgowa Komisje Egzaminacyjne poprzez przeprowadzenie egzaminu państwowego potwierdzającego kwalifikacje zawodowe. Powinny być określone wymagania dla podmiotów prowadzących szkolenia, niezbędne do uzyskania wpisu na listę kwalifikowanych pracowników ochrony, a także zasady weryfikacji poziomu wiedzy kwalifikowanych pracowników ochrony. Zastosować ustawowy obowiązek przynależności i posiadania certyfikacji organizacji branżowych jak izby gospodarcze, związki pracodawców czy stowarzyszenia zawodowe.	**Częściowo uwzględniono** poprzez zmianę delegacji określonej w art. 26 ust. 7 projektu ustawy o ochronie osób i mienia. Technik ochrony będzie legitymował się przeszkoleniem specjalistycznym Natomiast powinien on tak jak i inni kwalifikowani pracownicy ochrony fizycznej podnosić swoje umiejętności i wiedzę co 5 lat.

46	Polska Izba Ochrony	Art. 27, art. 28	Konstrukcja, powinna być zbudowana na założeniu, że podmiotem i główną stroną postępowania o wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej powinna być osoba spełniająca kryteria z art. 26 ust. 3 lub art. 27 ust. 2. a nie pracodawca. Propozycja Powinna opierać się na zasadach: - osoba spełniająca kryteria z art. 26 ust. 3 pkt 1-10 lub art. 27 ust. 2 pkt 1-4 i ust. 3 powinna być stroną postępowania i składać wniosek, o którym mowa w art. 29 ust. 1; - organ policji powinien wydawać osobie wpisanej nie zaświadczenia, a legitymację pracownika; - wzór legitymacji określiłby minister właściwy do spraw wewnętrznych; - w legitymacji wpisów dokonują pracodawcy, w tym będącego stroną umowy zlecenia. Wpisy dotyczyłyby zatrudnienia i przeszkolenia; - na pracodawców zostałby nałożony obowiązek przeprowadzania przeszkoleń raz w roku w zakresie wyszkolenia strzeleckiego, samoobrony, technik interwencyjnych oraz szkolenia w zakresie przepisów prawa związanych z wykonywaniem ochrony osób i mienia, jeżeli w ostatnim roku zmieniły one treść; zakres sprawdzianów określiłby minister w rozporządzeniu o rozszerzonej i zmodyfikowanej delegacji z nowego art. 38a; - wzory legitymacji obejmowałyby m. in. wpisy o zatrudnieniu i przeszkoleniach; - pracodawca wpisywałby także w legitymacjach, co lata 3 (proponujemy 5 lat) dane dot. ważnych badań lekarskich i miałby obowiązek przechowywania zaświadczeń lekarskich i psychologicznych; - legitymacje składane byłyby w organie Policji co 5 lat licząc od daty wydania w celu sprawdzenia spełniania warunków na	**Uwzględniono częściowo,** wpis na listę na wniosek pracownika. Legitymację będą wydawać pracodawcy i oni będą dokonywać wpisów. Szkolenia mają przeprowadzać podmioty uprawnione do szkoleń.

			gruncie obowiązków organu wynikających z art. 29 ust. 4 pkt 2 i ust. 6 pkt 2 dot. podstaw wykreślenia z listy; - niezłożenie legitymacji w tym terminie dawałoby podstawę do skreślenia z listy z obowiązkiem zwrotu legitymacji. Wykreśleniu podlegały zapis w art. 30 pkt 1 i pkt 3. Również treść art. 38a ust. 1 dot. szkolenia co 3 lata powinna być zmieniona w kierunku obowiązku o corocznego przeszkolenia, o którym wyżej mowa.	Szkolenie będzie obowiązany przejść co 5 lat.
47	Polska Izba Ochrony	Art. 29 ust. 5 pkt 1	Skreślić „lub wszczęto w stosunku do niego postępowanie karne lub postępowanie karne skarbowe”	Nie uwzględniono. Z uwagi na brak instytucji zawieszenia wpisu.
48	Polska Izba Ochrony	Art. 29 ust. 6 pkt 1	Skreślić „lub wszczęto w stosunku do niego postępowanie karne lub postępowanie karne skarbowe”	Nie uwzględniono. j. w.
49	Polska Izba Ochrony	Art. 30	Uprościć procedurę poprzez przyjęcie, że wpis o posiadaniu ważnych badań lekarskich i psychologicznych w legitymacji pracownika jest równoznaczny z dopuszczeniem do posiadania broni.	Nie uwzględniono. Wpisy w legitymacji dokonuje przedsiębiorca co nie może być tożsame z dopuszczeniem do posiadania broni.
50	Polska Izba Ochrony	Art. 38 ust. 1 pkt 6	Skreślić wyrażenie „broń gazowa”. Konieczność korekty wynika z braku spójności między ustawą a aktem wykonawczym tj. rozporządzeniem Ministra SWiA z dnia 21 października 2011 r. w sprawie zasad uzbrojenia specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych i warunków przechowywania oraz ewidencjonowania broni i amunicji.	Nie uwzględniono. Zmiana nie jest przedmiotem deregulacji.
51	Polska Izba Ochrony	Art. 38b	Powinna być dodana osoba będąca przedsiębiorcą osobą fizyczną.	**Uwzględniono.**
52	Polska Izba Ochrony	Art. 50	Wyrażenie **„**upoważnienia” należy zastąpić wyrażeniem „uprawnienia” oraz wyrażenie „lat 5” należy zastąpić	**Uwzględniono** w części dot. wyrażenia „uprawnienia”.

			wyrażeniem „lat 3”.	
53	Polska Izba Ochrony	Art. 50b	Skreślić.	**Uwzględniono** częściowo poprzez wykreślenie „osoby przybranej do pomocy”.
54	Polska Izba Ochrony	ogólna	Należy w związku z deregulacją zmienić przepisy ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych. Dostosować terminologię odnosząca się do licencji pracownika ochrony fizycznej.	**Uwzględniono.** Opracowano projekt zmiany. ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych.
55	Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”	ogólna	Negatywna opinia propozycji zmian w ustawie – w odniesieniu do zawodu pracownika ochrony. Kierunek zmian powinien być dokładnie odwrotny, jeżeli weźmie się pod uwagę specyfikę pracy (dostęp do broni palnej, potrzeba utrzymania stabilności emocjonalnej). Ustawodawca powinien rozpocząć swoje działania od ograniczenia prekaryjnego charakteru zatrudnienia w tym zawodzie (nadużywanie zatrudnienia cywilno-prawnego, wymuszone samozatrudnienie, powszechne łamanie przepisów o czasie pracy), wynikającego właśnie z braku barier kwalifikacyjnych.	Ustawa o ochronie osób i mienia jest ustawą szczególną i nie zawiera przepisów z zakresu prawa pracy. Zatrudnianie pracowników ochrony odbywa się ogólnych zasadach. Projekt, poprzez wyraźne zapisanie, że pracownik ochrony pracuje „pod nadzorem” eliminuje umowy o dzieło.
56	Katarzyna Kałużyńska	ogólna	Zmiany objęte projektem w zakresie wymagań dot. kwalifikowanych pracowników ochrony, wpłyną na znaczne ograniczenie kręgu osób. Szczególnie poważne konsekwencje może mieć wprowadzenie wymogu by kwalifikowany pracownik ochrony nie posiadał orzeczenia o niepełnosprawności. Osoby te (jeżeli tylko posiadają licencję pracownika ochrony w dniu wejścia w życie ustawy) zostaną wpisane z urzędu na listę pracowników kwalifikowanych (art. 31 ust. 1). Tak więc osoby te znajdą się na liście kwalifikowanych pracowników, mimo że nie spełniają warunków do wpisu i będą pracownikami kwalifikowanymi tak długo jak nie zmienia zatrudnienia. Powyższe unormowania negują realizację tego celu poprzez	Nie uwzględniono. Osoby niepełnosprawne mogą wykonywać zadania ochrony niezastrzeżone dla pracowników kwalifikowanych mających dostęp do broni palnej oraz środków przymusu bezpośredniego. Kwestie te reguluje art. 31 ust. 2

			uniemożliwienie osobom niepełnosprawnym wpis na listę pracowników kwalifikowanych. Przeszkolenie może przejść każdy, w tym także osoby, które tego zawodu nie powinny nigdy wykonywać. Projekt zakłada likwidację licencji pracownika ochrony i zastąpienie istniejącego systemu weryfikacji kwalifikacji pracowników ochrony wpisem na listę kwalifikowanych pracowników ochrony. Jest to więc w istocie zastąpienie jednego obowiązku administracyjnego drugim.	
57	Katarzyna Kałużyńska	Art. 2	– wnosi o skreślenie zmiany uchylającej art. 2 pkt 2, Wnosi o zmianę brzmienia art. 2 pkt 6 na:: „6) pracownik ochrony – osoba posiadająca legitymację pracownika ochrony fizycznej lub legitymację pracownika zabezpieczenia technicznego i wykonującą zadania ochrony w ramach wewnętrznej służby ochrony albo na rzecz przedsiębiorcy, który uzyskał koncesję na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie ochrony osób i mienia, lub osoba nie posiadająca legitymacji pracownika ochrony fizycznej lub pracownika zabezpieczenia technicznego wykonująca zadania ochrony na rzecz przedsiębiorcy, który uzyskał koncesję na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie ochrony osób i mienia.;”;	Nie uwzględniono. Każdy zatrudniony pracownik ochrony będzie posiadał legitymację, ze wskazaniem w jej treści czy jest pracownikiem kwalifikowanym czy też nie.
58	Katarzyna Kałużyńska	Art. 17	Wnosi o skreślenie zmiany art. 17 ust. 1 wnosi o skreślenie proponowanego brzmienia art. 17 ust. 3 pkt 6 lit. f, oraz uchylenia w ust. 5 pkt 1,	Nie uwzględniono. Proponowane zmiany są konsekwencją rezygnacji z wymogu posiadania licencji.
59	Katarzyna Kałużyńska	Art. 18	Wnosi o skreślenie proponowanego art. 18 ust. 1 pkt 2	Nie uwzględniono. Proponowane zmiany są konsekwencją rezygnacji z wymogu

				posiadania licencji.
60	Katarzyna Kałużyńska	Art. 19	Stwierdza, że nie sposób odnieść się do zmiany przepisów określonych w art. 19 nie znając projektu rozporządzenia. Art. 19 ust. 1 pkt. 3 zmiana brzmienia na: „3) prowadzić i przechowywać dokumentację obiektową dotyczącą organizacji i wykonywania ochrony przez specjalistyczne uzbrojone formacje ochronne;”	Nie uwzględniono. Projekty aktów wykonawczych będą opracowywane po zakończeniu prac nad ustawą. Z uwagi na konieczność wydania wielu aktów wykonawczych przewidziano, że zmiany ustawy o ochronie osób i mienia wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2014 r.
61	Katarzyna Kałużyńska	Art. 21 a	Wnosi o wykreślenie art. 21 a; Przepis przeczy zasadzie swobody umów; - ponadto nie sposób odnieść się do zmiany przepisu art. 21 b nie znając projektu rozporządzenia dot. warunków obowiązkowego ubezpieczenia OC;	Nie uwzględniono. Deregulacja zawodu pracownika ochrony tj. poszerzenie dostępu do zawodu powinna zapewnić skuteczne dochodzenie odszkodowania za ew. zawinione działania przedsiębiorcy w którego imieniu działają pracownicy ochrony.
62	Katarzyna Kałużyńska	Art. 22	Wnosi o zmianę brzemienia art. 22 pkt. 3 na: „3) dopuścił do wykonywania zadań legitymowanego pracownika ochrony, pracownika nie posiadającego wymaganych ustawa uprawnień”;	Nie uwzględniono. W związku z odrzuceniem proponowanej definicji kwalifikowanego pracownika ochrony.
63	Katarzyna Kałużyńska	Art. 22a	Wnosi o skreślenie zmiany art. 22a ust.1 pkt 3;	Nie uwzględniono. Przedsiębiorca ubiegający się o zawarcie umowy na prowadzenie działalności w zakresie ochrony w

				portach lotniczych ma obowiązek przedstawić informację o liczbie zatrudnionych pracowników ochrony posiadających licencję pracownika ochrony. W związku z likwidacją licencji i wprowadzeniem wpisu na listę kwalifikowanych pracowników ochrony nastąpiła konieczność zmiany tego przepisu
64	Katarzyna Kałużyńska	Art. 24	Wnosi o zmianę brzmienia art. 24 ust. 2 na: „2. W sprawach, o których mowa w ust. 1, oraz nadzoru Komendanta Głównego Policji nad działalnością specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych, o którym mowa w art. 43, nie stosuje się przepisów art. 11 ust. 3-9 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.” Proponowana zmiana całkowicie niweczy ochronę przedsiębiorców przed prowadzeniem kontroli. Sama ustawa nie wprowadza zasad prowadzenia kontroli przedsiębiorcy. Przepis art. 79 ust. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej daje organowi kontrolującemu prawo do wszczęcia kontroli z pominięciem zawiadomienia (patrz pkt. 5 ust. 2 art. 79 ustawy). Zaproponowano nową treść rozdziału 5;	Nie uwzględniono. W związku z deregulacją zawodu pracownika ochrony nastąpiła konieczność nadania organowi kontrolnemu dodatkowych uprawnień w celu natychmiastowej reakcji na wszelkie informacje o nieprawidłowościach w ochronie wykonywanej przez SUFO. Nie uwzględniono w konsekwencji odrzucenia innych proponowanych zmian.
65	Katarzyna	Art. 36	Art. 36 - uzupełnienie unormowań dotyczących uprawnień	Nie uwzględniono.

	Kałużyńska		pracownika ochrony w art. 36 poprzez dodanie pkt. 4a i pkt. 4b w brzmieniu: „4a. przeprowadzania badań na zawartość alkoholu; „4b.przeprowadzania kontroli podręcznego bagażu oraz odzieży wierzchniej.” Uzasadnienie: realizacji tych zadań przez pracowników ochrony domaga się zdecydowana większość kontrahentów korzystających z usług ochrony osób i mienia. Ze względu na nieprecyzyjne przepisy w tym zakresie występują duże różnice interpretacyjne.	Propozycja wprowadzenia dodatkowych uprawnień nie zawiera precyzyjnych zapisów kto, i gdzie może być poddany takiej kontroli. Ponadto zaproponowana zmiana w tym zakresie nie jest związana z deregulacją zawodu pracownika ochrony fizycznej.
66	Katarzyna Kałużyńska	Art. 38 a i art. 38b	Wnosi o wykreślenie proponowanego art. 38a i 38b	Nie uwzględniono. Kwalifikowany pracownik ochrony obowiązany będzie uaktualniać swoją wiedzę i umiejętności.
67	Polski Związek Pracodawców „OCHRONA”	ogólna	Polski Związek Pracodawców „OCHRONA” uważa, że proponowane zmiany w ustawie o ochronie osób i mienia są propozycjami nietrafionymi. Ponadto wnoszący uwagę wskazuje, że o wpis na listę kwalifikowanego pracownika ochrony powinien wystąpić osobiście zainteresowany a nie jego pracodawca.	
68	Polski Związek Pracodawców „OCHRONA”	Art. 2 pkt. 6	**pkt. 6** *„6) pracownik ochrony – osobę wpisaną na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub listę kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego, i wykonującą zadania ochrony w ramach wewnętrznej służby ochrony albo na rzecz przedsiębiorcy i pod jego nadzorem, który uzyskał koncesję na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia, lub osobę wykonującą zadania ochrony na rzecz*	**Uwzględniono.** O wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony będzie wnioskował kandydat na kwalifikowanego pracownika ochrony fizycznej lub kwalifikowanego pracownika zabezpieczenia technicznego.

			przedsiębiorcy i pod jego nadzorem, który uzyskał koncesję na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia w zakresie niewymagającym wpisu na listy kwalifikowanych pracowników ochrony”, Może wydawać się, że zmiana tego punktu jest techniczną korektą wynikającą z istoty deregulacji zawodu. Jednak należy pamiętać, ze wpis na listę kwalifikowanych pracowników w przeciwieństwie do licencji jest przypisany do przedsiębiorcy a nie pracownika i obowiązuje tylko na czas zatrudnienia. Szczególnie wyraźnie widać skutki przyjętego rozwiązania, gdy powyższy przepis przeanalizujemy w związku z zapisem art. 15 ust. 2. (*„Koncesji nie wymaga działalność gospodarcza w zakresie, o którym mowa w art. 3 pkt 2, jeżeli nie dotyczy obszarów, obiektów i urządzeń określonych w art. 5 ust. 5.”*). Status pracownika zabezpieczenia technicznego nadaje mu tylko zatrudnienie go przez podmiot koncesjonowany, koncesja zaś może skutkować prawnie tylko wówczas, gdy świadczone są usługi w zakresie zabezpieczenia technicznego na obiektach, obszarach czy urządzeniach podlegających obowiązkowej ochronie. Dlatego należy przyjąć, że pracownik zabezpieczenia technicznego będzie mógł być wpisany na listę kwalifikowanych pracowników tylko wówczas i na okres, kiedy będzie wykonywał zadania na obiektach, obszarach i urządzeniach podlegających ochronie. Pozostałym czasie nie będzie posiadał statusu pracownika zabezpieczenia technicznego mimo wykonywania zadań związanych z zabezpieczeniem technicznym. Negatywny skutek przyjętego rozwiązania to między innymi graniczące z cudem zdobycie potwierdzenia przez pracownika zabezpieczenia technicznego 3 letniego doświadczenia, o którym mowa w art.27 ust.4. Dziś nie ponosząc dodatkowych kosztów finansowych i organizacyjnych, posiadacza licencji stosownego stopnia pracownika zabezpieczenia technicznego po prostu zatrudnia się.	

69	Polski Związek Pracodawców „OCHRONA”	Art. 2 pkt 9	Sytuacja w ochronie fizycznej jeszcze bardziej się komplikuje, bo jednorazowość czy okresowość umów jest jeszcze większa a na to nakłada się bardzo częste zatrudnianie pracownika w jednym czasie przez kilku przedsiębiorców. *9) trwałe zaprzestanie wykonywania działalności gospodarczej objętej koncesją – zaprzestanie wykonywania działalności gospodarczej objętej koncesją trwające dłużej niż 24 miesiące.* Analizując cały system prawny dotyczący regulacji wykonywania działalności gospodarczej również tej objętej koncesją nie znajdujemy uzasadnienia wprowadzenia ograniczenia w postaci 24 miesięcy.	**Uwzględniono,** poprzez usunięcie art. 2 pkt 9.
70	Polski Związek Pracodawców „OCHRONA”	Art. 17 ust. 3 pkt 6 lit. f	Można odnieść wrażenie, że przy okazji „uwolnienia zawodu” wprowadza się kolejną barierę dla przedsiębiorców, bo trudno zaproponowane rozwiązanie powiązać z ideą projektu ustawy. **Art. 17 ust. 3 pkt. 6 lit. f** *3. Wniosek o udzielenie koncesji powinien zawierać:* *f) zaświadczenie o wpisie na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego;”,* To kolejny przykład wydawałoby się technicznej zmiany. Do wniosku o przyznanie koncesji zgodnie z postanowieniem przytoczonego przepisu dołącza się dokumenty w postaci zaświadczenie o wpisie na listę kwalifikowanych pracowników ochrony. Jest to konsekwencja zapisu ust.1 pkt 1 i 2 gdzie przedsiębiorca ubiegające się o koncesję lub osoba przez niego wskazana zobowiązana jest do figurowania na takiej liście. Przypomnieć należy, że zaświadczenie o wpisie na listę wydaje się podmiotowi posiadającemu już koncesję i dotyczy one pracownika przez niego zatrudnionego.	**Uwzględniono.** O wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony będzie wnioskował kandydat na kwalifikowanego pracownika ochrony fizycznej lub kwalifikowanego pracownika zabezpieczenia technicznego.

			W omawianym przypadku mamy dopiero próbę uzyskania statusu podmiotu koncesyjnego. A zatem powstaje obowiązek zatrudnienia się u już działającej przyszłej konkurencji w celu uzyskanie zaświadczenia bez pewności, że pracodawca nam je udostępni, bo przecież on jest adresatem zaświadczenia i on wniósł stosowną opłatę. Ponownie zapomniano, że wpis i zaświadczenie przypisano do przedsiębiorcy oraz zatrudnienia a nie do pracownika. Przy braku możliwości wnioskowania o zaświadczenie przez podmiot ubiegający się o koncesję wprowadza się obowiązek nie do spełnienia. Na pewno nie są rozwiązaniem tej sytuacji zapisy art. 26 ust. 3 pkt 5 oraz art. 28. ust. 2 pkt 5, bo i założeniem tych przepisów nie było rozwiązanie tego problemu. Uwaga dotyczy także art.18 ust. 1 pkt.2.	
71	Polski Związek Pracodawców „OCHRONA”	Art. 20 ust. 1 pkt 3	**<u>Art. 20 ust. 1 pkt. 3</u>** *1. Przedsiębiorca jest obowiązany:* *3) wystawić zatrudnionemu pracownikowi ochrony legitymację pracownika ochrony fizycznej lub legitymację kwalifikowanego pracownika ochrony fizycznej lub legitymację kwalifikowanego pracownika zabezpieczenia technicznego przed dopuszczeniem go do wykonywania zadań związanych z ochroną osób i mienia.* Z zapisu wynika, ze każdy pracodawca wystawia legitymację każdemu pracownikowi ochrony. Biorąc pod uwagę fakt, że legitymacja jest wystawiana na okres zatrudnienia a bardzo często przedsiębiorcy zatrudniają wielokrotnie pracownika ochrony do pojedynczych przedsięwzięć, doprowadzić może to do konieczności wystawienia w pewnym przedziale czasowym co najmniej kilku legitymacji przez jednego pracodawcę dla tego samego pracownika ochrony. A w przypadku jednoczesnego zatrudniania przez więcej niż jednego pracodawcę powstanie sytuacja „posiadania” przez pracownika ochrony w tym samym	Nie uwzględniono. Posiadanie legitymacji, identyfikatora jest standardem. Takie rozwiązanie w przypadku pracowników ochrony posiadających uprawnienia władcze wobec obywateli jest koniecznością. Argument, iż pracodawca będzie

			czasie jednocześnie kilku legitymacji.	musiał wystawić kilka legitymacji temu samemu pracownikowi jest niejasny. Natomiast fakt, iż pracownik zatrudniony u kilku pracodawców będzie posiadał kilka legitymacji może istotnie być faktem. W trakcie jednak wykonywania czynności ochrony będzie musiał posiadać i używać legitymację wystawioną przez tego pracodawcę, na rzecz którego aktualnie wykonuje zadania ochrony.
72	Polski Związek Pracodawców „OCHRONA”	Art. 21b ust. 3	**Art. 21 b ust. 2** *2. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, po zasięgnięciu opinii Polskiej Izby Ubezpieczeń, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w ust. 1, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc w szczególności pod uwagę specyfikę wykonywanej działalności oraz zakres realizowanych zadań.* Nie daje gwarancji poprawności przyjęcia rozwiązań w tworzeniu w/w rozporządzeniu zasięgnięcie opinii tylko od reprezentanta stron ubezpieczającej (Polskiej Izby Ubezpieczeń) pomijając całkowicie stronę ubezpieczaną. Proponujemy rozszerzyć konsultację na inne środowiska, w tym zwłaszcza związane z branżą ochrony.	Nie uwzględniono. Organizacje zrzeszające pracodawców i pracowników branży ochrony będą mogły przedstawić swoje stanowisko w toku konsultacji społecznych dot. projektu rozporządzenia.
73	Polski Związek Pracodawców	Art. 21 b ust. 3	**Art. 21 b ust. 3** *3. Pracownik ochrony nie może używać elementu odzieży lub*	**Uwzględniono.** Doprecyzowano zapis art. 21b ust.

	„OCHRONA”		*przedmiotu w celu uniemożliwienia lub istotnego utrudnienia jego identyfikacji.* Zapis jest nieprecyzyjny, trudny w interpretacji a jeszcze trudniejszy w praktyczny jego przestrzeganiu.	3.
74	Polski Związek Pracodawców „OCHRONA”	Art. 22 ust. 2 pkt 3	**Art. 22 ust. 2 pkt.3** *2. Organ koncesyjny cofa koncesję albo zmienia jej zakres, w przypadku, gdy przedsiębiorca:* *3) dopuścił do wykonywania zadań kwalifikowanego pracownika ochrony fizycznej lub kwalifikowanego pracownika zabezpieczenia technicznego osobę niewpisaną na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego;* Zapis ten wprowadza obowiązek (obligatoryjność) dla organu koncesyjnego cofnięcia koncesji albo zmiany jej zakres w przypadku, gdy przedsiębiorca: dopuścił do wykonywania zadań kwalifikowanego pracownika ochrony osobę niewpisaną na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego. Pamiętajmy, że art. 26 ust 1 określa szereg zadań możliwych do wykonania przez pracownika wpisanego na listę kwalifikowanych pracowników ochrony, między innymi w pakt. 4) daje prawo powierzenia jemu nadzoru i kontroli pracy pracowników ochrony fizycznej nieposiadających wpisu na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej. Załóżmy, że w wyniku kontroli organ koncesyjny stwierdził jednorazowe wykonanie takiej czynności w przedsiębiorstwie zatrudniającym kilkaset pracowników ochrony. Jednoznaczny i rygorystyczny zapis nie daje organowi koncesyjnemu żadnej możliwości jak tylko cofnięcie koncesji albo zmiany jej zakres, co wydaje się mało zasadne. Proponujemy przesunięcie w/w punktu do art. 22	**Uwzględniono.** Pkt. 3 ust. 2 art. 22 został przesunięty do ust. 3 art. 22 ustawy o ochronie osób i mienia.

			ust. 3. (organ koncesyjny może cofnąć koncesję), co umożliwi dostosowanie decyzji do oceny konkretnej sytuacji a zarazem zobowiąże przedsiębiorcę do przestrzegania tego obowiązku.	
75	Polski Związek Pracodawców „OCHRONA”	Art. 23c	**Art. 23c** *Osoby upoważnione przez organ koncesyjny do dokonywania kontroli działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia są uprawnione w szczególności do:* *1) wstępu na teren nieruchomości, obiektu, lokalu lub ich części, gdzie jest wykonywana działalność gospodarcza objęta koncesją, w dniach i w godzinach, w których ta działalność jest wykonywana lub powinna być wykonywana, w tym swobodnego wstępu na teren chronionych obszarów i obiektów, a także innych miejsc, w których jest prowadzona ochrona w ramach wykonywanej działalności gospodarczej;* W naszej ocenie uprawnienie kontrolującego do „swobodnego wstępu na teren chronionych obszarów i obiektów, a także innych miejsc, w których jest prowadzona ochrona w ramach wykonywanej działalności gospodarczej” jest zbyt daleko idące. Upoważnia ono między innymi kontrolującego do wejścia na teren prywatny osób, które korzystają z usług ochrony osób i mienia, bez zgody i wiedzy tych osób. Tym samym może to być sprzeczne z prawną ochroną wolności obywatelskiej. W naszej opinii wstęp osób kontrolujących powinien być w tym zakresie ograniczony do obszarów i obiektów podlegających obowiązkowej ochronie, ewentualnie bez ograniczeń, jednakże za zgodą i wiedzą właściciela obszaru lub obiektu. Należy podkreślić, iż kontrola działalności gospodarczej w zakresie ochrony osób i mienia jest czynnością administracyjna, a nie wykonywana w oparciu kodeksu postępowania karnego.	Nie uwzględniono. Większość ochranianych obiektów przez przedsiębiorców koncesjonowanych to obiekty prywatne. Organ koncesyjny nie może być pozbawiony narzędzia kontrolnego ani uzależnienia go od zgody właściciela obiektów, który może mieć inny adres kontaktowy. Należy podkreślić, że kontrola ma dotyczyć jedynie wykonywanej usługi ochrony. Szybka reakcja na informacje o nieprawidłowościach nie może być uzależniona od tego czy nieprawidłowość wystąpiła na obiekcie obowiązkowej ochrony czy nie, gdyż prywatni przedsiębiorcy lub obywatele także mają prawo do właściwej ochrony. Ponadto kontrola wymagałaby dodatkowych ustaleń czy obszar, obiekt lub urządzenie jest na liście obowiązkowej ochrony co tylko odwlekłoby czynności kontrolne.

			Proste przepisanie uprawnienia kontrolującego z ustawy o swobodzie działalności gospodarczej jak widać nie ma racji bytu w sferze ochrony.	
76	Polski Związek Pracodawców „OCHRONA”	Art. 24 ust. 2	**Art. 24 ust. 2** *2. W sprawach, o których mowa w ust. 1, oraz nadzoru Komendanta Głównego Policji nad działalnością specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych, o którym mowa w art. 43, nie stosuje się przepisów art. 11 ust. 3-9, art. 79, art. 82 oraz art. 84c ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.* Nie stosowanie się organów kontroli do art. 79, art. 82 oraz art. 84c ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej w znaczący sposób ogranicza prawa przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w zakresie usług ochrony osób i mienia. Zapis ten jest sprzeczny z dotychczasowymi praktykami i w sposób jednoznaczny dyskryminuje przedsiębiorców z branży ochrony osób i mienia.	Nie uwzględniono. Usługi ochrony osób i mienia są usługami bezpośrednio ingerującymi w podstawowe prawa obywatelskie. Pracownik ochrony w uzasadnionych przypadkach ma prawo do naruszenia nietykalności cielesnej obywatela, pozbawienia go wolności a także ma prawo do działań podjętych wobec obywatela, których bezpośrednim skutkiem może być pozbawienie go życia. Nadanie więc nowego brzmienia art. 24 ust. 2 zapewni obywatelom ze strony Państwa większą ochronę przed naruszającymi przepisy prawa przedsiębiorcami świadczącymi usługi ochrony osób i mienia.
77	Polski Związek Pracodawców „OCHRONA”	Art. 26 ust. 2	**Art. 26 ust. 2**. *2) Osoba wpisana na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej legitymująca się potwierdzonym, co najmniej 3 letnim doświadczeniem zawodowym w wykonywaniu czynności, o których mowa w ust. 1, jest upoważniona do:* *1) opracowywania planu ochrony w zakresie określonym w art. 3 pkt. 1;* *2) organizowania i kierowania zespołami pracowników ochrony*	**Uwzględniono.** Zrezygnowano z zapisu o 3 letnim doświadczeniu zawodowym pozostawiając przedsiębiorcy prawo do wyboru odpowiednich kandydatów do wykonywania zadań polegających na sporządzaniu

			fizycznej. Zapis o „3 letnim doświadczeniem zawodowym”, rodzi szereg pytań: - Kto potwierdza posiadanie takiego doświadczenia? - W jakim trybie następuje to potwierdzenie? - Kto i w jakim trybie będzie rozstrzygać spór, co do uznania tego okresu a tym samym posiadanych uprawnień? - Czy utrata uprawnień przypisanych wpisowi na listę automatycznie uniemożliwia wykonywanie czynności nadanych omawianym artykułem? - Jak i kto będzie liczyć czas pracy przy umowach zlecenie, które jest częstym sposobem zatrudnienia w ochronie? Jak już wspomniano omawiając art. 2 pkt. 6**,** mimo identycznego wymogu dla pracownika ochrony fizycznej (atr 26 ust.2) i zabezpieczenia technicznego (atr 27 ust.4), to ten ostatni jest w nieporównywalnie gorszej sytuacji? Przy o wiele rzadszym zatrudnieniu wymagającym wpisu uzyskanie potwierdzonego łącznego okres 3 letni w sposób istotny wydłuży się lub będzie wręcz niemożliwe. Kolejny skutek przyjęcie zaproponowanych zmian to nadal utrzymanie podziału pracowników wpisanych na listę kwalifikowanych pracowników ochrony na dwie kategorie, co odnośnie licencji jest od dawna i powszechnie krytykowane. Utrzymanie zasady, że tylko osoba wpisana na listę (posiadająca licencję I stopnia) i spełniająca wymogi przypisane temu wpisowi może opracowywać plany ochrony, organizować i kierować zespołami pracowników ochrony czy stanowić podstawę ubiegania się o koncesję powoduje wykluczenie z zawodu osób doświadczonych, które będąc w określonym wieku lub stanie zdrowia nie wykonują już bezpośrednio zadań ochronnych. Proponujemy wyodrębnienia tego uprawnienia. Zapis dotyczący okresu doświadczenia zawodowego stanowi sztuczne ograniczenie praw osób posiadających odpowiednią	planów ochrony oraz kierowania zespołami pracowników ochrony fizycznej. Analogicznie postąpiono z zapisem art. 27 ust. 4. tym samym wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego uprawniać będzie do wykonywania ww. czynności bez konieczności posiadania 3 letniego doświadczenia zawodowego.

			wiedzę i kwalifikacje, przez co również wypacza ideę deregulacji zawodów.	
78	Polski Związek Pracodawców „OCHRONA”	Art. 26 ust. 3 pkt 5	**Art. 26 ust. 3 pkt. 5** *3. Na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej wpisuje się osobę, która:* *5) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne i umyślne przestępstwo skarbowe i nie toczy się przeciwko niej postępowanie karne o takie przestępstwo;* Propozycja rozszerzenia dotychczasowego wymogu o „…nie toczy się przeciwko niej postępowanie karne o takie przestępstwo” jest w naszej ocenie zbyt daleko idącym ograniczeniem. Godzi ono w podstawowe prawo obywatela, że do czasu skazania prawomocnym wyrokiem sądu obywatel jest osobą niekaraną, nawet, jeżeli toczy się przeciwko niemu postępowanie karne. Wprowadzenie tego zapisu wydaje się nadużyciem, zwłaszcza w obliczu długości toczących się postępowań karnych, które wielokrotnie kończących się wyrokami uniewinniającymi. (Uwaga dotyczy także art. 29 ust.5 pkt.1)	Nie uwzględniono. Wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony może dotyczyć wyłącznie osób w stosunku do których nie jest prowadzone postępowanie karne. Muszą to być osoby bez zarzutu. W związku z deregulacją zawodu takie ograniczenie jest niezbędne
79	Polski Związek Pracodawców „OCHRONA”	Art. 26 ust. 3 pkt 7	**Art. 26 ust. 3 pkt. 7** *3. Na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej wpisuje się osobę, która:* *7) posiada zdolność fizyczną i psychiczną do wykonywania zadań, stwierdzoną ważnym orzeczeniem lekarskim i psychologicznym nie starszym niż 3 lata;*	Nie uwzględniono. Uwaga nie dotyczy deregulacji zawodu pracownika ochrony.

			Naszym zdaniem z uwagi, iż w ustawie z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji okres przedstawiania podobnego orzeczenia lekarskiego przez posiadacza broni wynosi 5 lat, celowym byłoby w ramach ujednolicenia prawa wprowadzić do w/w artykułu również okres 5 letni. (Uwaga dotyczy art.. 33 ust. 5) .	
80	Polski Związek Pracodawców „OCHRONA”	Art. 26 ust. 3 pkt 9	**Art. 26 ust. 3 pkt. 9** *3. Na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej wpisuje się osobę, która:* *9) została dopuszczona do posiadania broni w trybie przepisów ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2004 r. Nr 52, poz. 525, z późn. zm.10)), zwanej dalej „ustawą o broni i amunicji”;* Wprowadzono obowiązek poddania się całej procedurze uzyskania dopuszczenia do posiadania broni z całym szeregiem konsekwencji przyjęcia takiego rozwiązania np.: 1. Osoba posiadająca obecnie licencję pracownika ochrony fizycznej, która była skazana prawomocnym orzeczeniem sądu za niektóre nieumyślne przestępstwa (np. przeciwko życiu i zdrowiu) będzie wpisana na listę kwalifikowanych pracowników, natomiast osoba nie posiadająca w/w licencji, który w przeszłości była skazana za ww. nieumyślne przestępstwo nie będzie mogła zostać kwalifikowanym pracownikiem z uwagi na nie spełnienie wymogów dopuszczenia do posiadania broni (art. 15 ust. 1 ustawy o broni i amunicji). 2. Osoba ubiegająca się o wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony będzie zobowiązana poddać się badaniom lekarskim w trybie i zakresie określonym w ustawie o broni i	Nie uwzględniono. Ponieważ pracownik kwalifikowany nie będzie zdawał egzaminu, obowiązany będzie do uzyskania dopuszczenia do broni na zasadach określonych w ustawie o broni i amunicji. Wymóg niezbędny przy deregulacji i rezygnacji z egzaminów. **Uwzględniono.** Zmieniono art. 15 ustawy o broni i

			amunicji i zdać egzamin dopuszczający do posiadania broni a następnie poddać się ponownie badaniom lekarski, ale teraz w trybie i zakresie określonym w ustawie o ochronie osób i mienia. Wprowadza się obowiązek powtórzenia badań, co 5 lat zgodnie z wymogami ustawy broni i amunicji i co 3 lata ustawy o ochronie osób i mienia. Nie trudno obliczyć, że pracownik ochrony będzie poddawany ponownym badaniom za 3 lata następnie za 2, za rok, za 3 lata, za rok, za 2 lata i wreszcie w jednym roku będzie musiał poddać się obydwóm badaniom. Przytoczone przykłady wręcz proszą o synchronizacje stawianych wymogów dla pracownika ochrony i wprowadzenie np. jednego badania co 5 lat. (patrz uwagi do art. 26 ust. 3 pkt. 7)	amunicji.
81	Polski Związek Pracodawców „OCHRONA”	Art. 26 ust. 3 pkt 10	**<u>Art. 26 ust. 3 pkt. 10</u>** *3. Na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej wpisuje się osobę, która:* *10) nie posiada orzeczenia o niepełnosprawności lub grupie inwalidzkiej wydanych na podstawie odrębnych przepisów;* Jest to ograniczenie praw osób posiadających orzeczenia o niesprawności lub grupie inwalidzkiej bez względu na posiadaną przez nich niepełnosprawność. Nie jest zrozumiałe, dlaczego np.: w centrum monitoringu nie może pracować osoba nawet na wózku inwalidzkim, a planu ochrony nie może opracować osoba nawet bez nogi, czy ręki. (patrz komentarz do art. 26. ust. 2).	Nie uwzględniono. Osoby niepełnosprawne mogą wykonywać czynności, które nie są związane z użyciem broni oraz środków przymusu bezpośredniego.
82	Polski Związek Pracodawców „OCHRONA”	Art. 26 ust. 3 pkt 11	**<u>Art. 26 ust. 3 pkt. 11.</u>** *3. Na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej wpisuje się osobę, która:*	**Uwzględniono.** Wpis na listę będzie dokonywany na wniosek osoby zainteresowanej, czyli kandydata na

			11) jest zatrudniona, przez przedsiębiorcę posiadającego koncesję lub przez przedsiębiorcę, który powołał wewnętrzną służbę ochrony, o której mowa w art. 8 ust. 1, na podstawie umowy o pracę lub, z którą zawarto umowę zlecenia. Tym zapisem określono czas, w którym przedsiębiorca ma podstawę prawną do wystąpienia z wnioskiem o wpis a jest nim moment zatrudnienie pracownika ochrony na umowy o pracę lub zawarcie z nim umowę zlecenia. Sytuacja ta powoduje, że od momentu zatrudnienia do czasu otrzymania zaświadczenia o wpisie brak jest możliwości wykorzystania pełni uprawnień pracownika pod rygorem utraty koncesji (patrz art. 22 ust. 2 pkt 3), przy jednoczesnym ponoszeniu kosztów zatrudnienia. Przy tak postawionym wymogu dla wnioskodawcy brak jest też Możliwości skompletowania pracowników pod realizację przyszłej umowy bez ponoszenia kosztów.	kwalifikowanego pracownika ochrony.
83	Polski Związek Pracodawców „OCHRONA”	Art. 29 ust. 3	**Art. 29 ust. 3** *3. Opłatę za wydanie zaświadczenia ponosi zgłaszający.* Jest to kolejny koszt, którym ustawodawca chce obciążyć przedsiębiorcę (wcześniej art. 20 zobowiązywał przedsiębiorcę do wystawiania pracownikom ochrony stosownych legitymacji). Wprowadzenie tego typu obciążeń skutkować będzie wzrostem cen usług ochrony osób i mienia. Proponujemy wykreślenie tego ustępu w całości.	Nie uwzględniono. W związku ze zmianą projektu wnioskującym o wpis będzie kandydat na kwalifikowanego pracownika ochrony. Mając na uwadze powyższe wyraz „zgłaszający” zastąpiono wyrazem „wnioskodawca’.
84	Polski Związek Pracodawców „OCHRONA”	Art. 30 pkt 3	**Art. 30 pkt. 3** *Przedsiębiorca lub kierownik jednostki jest zobowiązany do:* *3) zawiadomienia właściwego komendanta wojewódzkiego Policji o zawarciu umowy o pracę lub umowy zlecenia z osobą wpisaną na listę kwalifikowanych pracowników ochrony, zgłoszoną przez innego przedsiębiorcę lub kierownika jednostki.*	**Uwzględniono** poprzez zniesienie obowiązku zawiadamiania przez przedsiębiorcę organu Policji o zawarciu z kwalifikowanym pracownikiem ochrony umowy.

			Należy pamiętać, że wiedzę o wpisie oraz jego aktualności posiada przedsiębiorca, który wnioskował o wpis a nie pracownik ochrony a już na pewno nie przedsiębiorca, który chce go dodatkowo zatrudnić. Może powstać sytuacja, ze zawiadomienie będzie bezprzedmiotowe, bo w między czasie już wygasło zatrudnienie i należy złożyć wniosek o wpis na listę a nie zawiadomienie oraz wnieść opłatę. Taka sytuacja powoduje odmienność kalkulacji dokonywanej przy zatrudnieniu, co do kosztów i czas pełnego zadaniowania pracownika. Można mieć nadzieję, że częściowo te problemy rozwiąże legitymacja, o której mowa w art. 20 ust. 1 pkt. 3, choć przy obowiązku wydania legitymacji przez każdego pracodawcę wydaje się to wątpliwe. Kolejny problem to, co jeśli wygaśnie zatrudnienie będące podstawą wpisu a trwa nadal zatrudnienie u przedsiębiorcy, który składał tylko zawiadomienie, czy ma złożyć wniosek, czy też automatycznie otrzyma zaświadczenie i czy w tej sytuacji będzie musiał wnieść opłatę.	
85	Polski Związek Pracodawców „OCHRONA”	Art. 31	**Art. 31** *Pracownikiem ochrony, co, do którego nie jest wymagany wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub zabezpieczenia technicznego, może być osoba pełnoletnia, nieskazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.* Z jednej strony w naszej ocenie zbyt daleko idące ograniczenie w zakresie karalności. Proponujemy modyfikację zapisu - „Pracownikiem ochrony, co do którego nie jest wymagany wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub zabezpieczenia technicznego, może być osoba pełnoletnia, nie skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo przeciwko życiu, zdrowiu i mieniu lub umyślne przestępstwo skarbowe”.	Nie uwzględniono. Pracownicy niewpisani na listę kwalifikowanych pracowników ochrony także posiadają (choć ograniczone) uprawnienia władcze wobec obywatela. Tym samym fakt ich niekaralności nie jest bez znaczenia dla bezpieczeństwa chronionego mienia oraz dla bezpieczeństwa obywateli.

			Drugiej strony należy pamiętać, że pracownik, co, do którego nie jest wymagany wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej posiada szereg uprawnień ingerujące w dobra osobiste np. ma prawo do pozbawienia wolności, czyli prawo do ujęcia osoby. Czy w tej sytuacji może należy się zastanowić nad ograniczonymi badaniami i podstawowymi szkoleniami przeprowadzonymi w trybie uproszczonym.	
86	Polski Związek Pracodawców „OCHRONA”	Art. 33 ust. 3	**Art. 33 ust. 3** *Opłaty za badania lekarskie i psychologiczne, którym jest obowiązana poddać się osoba ubiegająca się o wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej oraz badania lekarskie i psychologiczne, którym jest obowiązana poddać się, osoba posiadająca taki wpis, a także wydane na ich podstawie orzeczenia, ponosi osoba poddana badaniu, a w odniesieniu do pracowników, pracodawca zatrudniający tę osobę.* Proponowanym zapisem w sposób istotny zmieniamy aktualnie obowiązujące w tym zakresie zasady, przerzucając ciężar opłat za badania zatrudnionego pracownika ochrony na pracodawcę, co w sposób istotny zwiększy koszty zatrudnienia. (patrz uwagi do art. 26 ust. 3 pkt. 9)	**Uwzględniono** częściowo. Opłatę za badania przy wpisie będzie ponosiła osoba na wniosek której są one prowadzone, w pozostałych przypadkach pracodawca gdyż i tak ponosi opłaty związane z medycyną pracy.
87	Polski Związek Pracodawców „OCHRONA”	Art. 38a ust. 1	**Art. 38a ust 1**. *1.Kwalifikowany pracownik ochrony fizycznej ma obowiązek, co 3 lata przejść szkolenie specjalistyczne w zakresie, o którym mowa w art. 26 ust. 3 pkt 8.* Wyjaśnienia wymaga: - czy okres trzech lat liczyć od ukończenia ostatniego szkolenia czy wpisu na listę, przyjmując, że ukończone szkolenie przed wpisem na listę zachowuje zawsze swoją ważność i nie jest ograniczone żadnym terminem, - kto ma szkolić, czy też podmiot zewnętrzny jak ma to miejsce przy szkoleniu przed wpisem na listę, czy aktualny pracodawca.	**Uwzględniono** częściowo. Zmiana na szkolenie co 5 lat Okres liczony od zakończenia szkolenia. Przez podmioty prowadzące działalność szkoleniową.

			Jeśli aktualny pracodawca to, który jeśli w tym czasie jest ich kilku, - jak ma postąpić pracownik, któremu upłynął 3 letni okres a nie jest w tym czasie zatrudniony. Jeśli przyjmiemy, że będzie szkolił go przyszły pracodawca to tworzymy sytuacje niechęci zatrudniania takich pracowników z uwagi na dodatkowe koszty.	Na dodatkowe szkolenie może się sam zapisać.
88	Polski Związek Pracodawców „OCHRONA”	Art. 38a ust. 2	**<u>Art. 38a ust. 2</u>** *2. Z obowiązku, o którym mowa w ust. 1, zwolniona jest osoba pełniąca funkcję członka organu zarządzającego, prokurenta lub pełnomocnika ustanowionego do kierowania działalnością określoną w koncesji lub prowadząca koncesjonowaną działalność gospodarczą jako przedsiębiorca indywidualny lub wspólnik osobowej spółki handlowej, jeżeli osobiście nie wykonuje czynności, których mowa w art. 26 ust. 1, art. 27 ust. 1* Z przepisu tego wynika, że wymienione osoby, które nie wykonują bezpośrednich czynności ochronnych są zwolnione z obowiązku poddania się szkoleniu, któremu musi poddać się pracownik wykonujący takie zadania minimum raz na trzy lata. Wprowadzenie przedmiotowego zwolnienia wymaga wyjaśnienia kilku kwestii. W przypadku wykonania przez wymienioną osobę bezpośrednich czynności ochronnych jak liczyć 3 letni okres, czy od dnia wpisu na listę czy też od czasu wykonania takiej czynności? Czy wykonanie bezpośrednich czynności ochronnych po upływie 3 lat i więcej, ma być poprzedzone szkoleniem czy też wymieniony pracownik będzie musiał poddać się szkoleniu po wykonaniu tej czynności za 3 lata.	Nie uwzględniono. Liczy się od daty ukończenia szkolenia co jasno wynika z projektowanego przepisu.
89	Polski Związek Pracodawców „OCHRONA”	Art. 38b	**<u>Art. 38b</u>** *Prawdopodobnie projektodawca powołując się na 26 ust. 2 pkt. 7 miał na myśli art. 26 <u>ust. 3</u> pkt. 7.*	**Uwzględniono.** Pomyłka: oczywiście odniesienie dot. art. 26 ust. 3 pkt 7.

90	Ogólnopolski Związek Zawodowy Pracowników Ochrony	Art. 2 pkt 6	Proponuje się aby pracownikami ochrony były wyłącznie osoby wpisane na listę kwalifikowanych pracowników ochrony.	Uwaga niezasadna, zbyt daleko ingerująca w prawo do wykonywania zawodu pracownika ochrony przez osoby nie wpisane na listy kwalifikowanych pracowników ochrony.
91	Ogólnopolski Związek Zawodowy Pracowników Ochrony	Art. 4 ust. 1 pkt 2 i 3	Zaproponowano aby w ust. 1 pkt 2 wykreślić spójnik „i" oraz wyraz „Administracji" w ten sposób dostosowując określenie ministra właściwego do spraw wewnętrznych do aktualnego stanu prawnego oraz zaproponowano nowe brzmienie ust. 1 pkt 3 poprzez dodanie wyrazów „Ministra Administracji i Cyfryzacji"	Uwaga niezasadna, niezwiązana z przedmiotem deregulacji zawodu pracownika ochrony. Ponadto propozycja aby wyłączyć władzę ustawy nad obszarami i obiektami podległymi Ministrowi Administracji i Cyfryzacji nie zasługuje na uwzględnienie, albowiem nie można znaleźć merytorycznego uzasadnienia dla takiej propozycji.
92	Ogólnopolski Związek Zawodowy Pracowników Ochrony	Art. 5 ust. 2 pkt 1 lit. d, pkt 3 lit. d	Propozycja dodania w art. 5 ust. 2 pkt 1 lit. d w brzmieniu: „d) obiekty wojskowe o znaczeniu strategicznym" oraz pkt 3 lit. d w brzmieniu: „d) obiekty handlowe, o powierzchni całkowitej większej niż 2000 m^2 oraz galerie i centra handlowe;".	Propozycja niezasadna, nie związana z deregulacją zawodu pracownika ochrony. Obiekty wojskowe jako podległe Ministrowi Obrony Narodowej są wyłączone z pod władzy ustawy o ochronie osób i mienia. Ponadto propozycja umieszczenia wśród obiektów podlegających obowiązkowej ochronie obiektów handlowych nie znajduje merytorycznego uzasadnienia wprowadzenia takiej

				regulacji.
93	Ogólnopolski Związek Zawodowy Pracowników Ochrony	Art. 6 ust. 1 oraz art. 13	Propozycja wykreślenia spójnika „i” oraz wyrazu „Administracji” w ten sposób dostosowując określenie ministra właściwego do spraw wewnętrznych do aktualnego stanu prawnego.	Uwaga niezasadna, niezwiązana z deregulacją zawodu pracownika ochrony.
94	Ogólnopolski Związek Zawodowy Pracowników Ochrony	Art. 20 ust. 1 pkt 3	Propozycja wykreślenia w ust. 1 pkt 3 wyrazów „pracownika ochrony fizycznej”.	Uwaga niezasadna, zmierzająca do pozbawienia prawa do wykonywania zawodu pracownika ochrony osób nieposiadających kwalifikacji do stosowania środków przymusu bezpośredniego i broni palnej.
95	Ogólnopolski Związek Zawodowy Pracowników Ochrony	Art. 23	Propozycja wykreślenia spójnika „i” oraz wyrazu „Administracji” w ten sposób dostosowując określenie ministra właściwego do spraw wewnętrznych do aktualnego stanu prawnego.	Uwaga niezasadna, niezwiązana z deregulacją zawodu pracownika ochrony. .
96	Ogólnopolski Związek Zawodowy Pracowników Ochrony	Art. 23b ust. 1	Propozycja dodania po wyrazie „Cywilnego” wyrazów „Państwowej Inspekcji Pracy i Państwowej Inspekcji Sanitarnej”.	Uwaga niezasadna. Kontrola organu koncesyjnego dotyczy wyłącznie zagadnień określonych w art. 57 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej i nie może obejmować swoim zakresem zagadnień właściwych dla Państwowej Inspekcji Pracy oraz Państwowej Inspekcji Sanitarnej.
97	Ogólnopolski Związek Zawodowy Pracowników	Art. 25 ust. 2	Zaproponowano nowe brzmienie art. 25 ust. 2 poprzez wykreślenie spójnika „i” oraz cyfry „2” co w konsekwencji spowoduje, że plany ochrony obiektów i obszarów podlegających obowiązkowej ochronie sporządzać będą mogły	Uwaga niezasadna. Przyjęcie proponowanego rozwiązania w konsekwencji doprowadzić może do pogorszenia stanu ochrony

	Ochrony		osoby nie wpisane na listy kwalifikowanych pracowników ochrony.	obiektów i obszarów podlegających obowiązkowej ochronie.
98	Ogólnopolski Związek Zawodowy Pracowników Ochrony	Art. 26 ust. 1 pkt 4 i 5 oraz ust. 2, ust 3 pkt 2, 7, 11 i 12.	Propozycja wykreślenia w art. 26 w ust. 1 w całości pkt. 4 oraz w pkt. 5 po liczbie „1" całości zapisu i w całości ustępu 2. Ponadto zaproponowano aby na listę kwalifikowanych pracowników ochrony mogła być wpisana osoba, która ukończyła lat 18 oraz aby orzeczenia lekarskie i psychologiczne wydawane w zakresie zdolności danej osoby do wykonywania zawodu kwalifikowanego pracownika ochrony fizycznej wydawane być mogły na okres lat 5. Jednocześnie zaproponowano aby w ust. 3 pkt 11 wykreślić wyrazy „lub z którą zawarto umowę zlecenia. Ponadto zaproponowano aby dodać w ust. 3 pkt 12 stanowiący, że pracownikiem ochrony może być osoba władająca językiem polskim.	Propozycja zmierzająca do pozbawienia prawa do wykonywania zawodu pracownika ochrony osób nieposiadających kwalifikacji do stosowania środków przymusu bezpośredniego i broni palnej. Ponadto propozycja wykreślenia w całości ust. 2 w konsekwencji doprowadzić może do pogorszenia stanu ochrony obiektów i obszarów podlegających obowiązkowej ochronie. Jednocześnie propozycja aby pracownikiem ochrony uprawnionym do posiadania i stosowania broni mogła zostać osoba, która ukończyła 18 lat jest propozycją zbyt daleko idącą, mogącą nieść za sobą negatywne konsekwencje dla bezpieczeństwa obywateli. Odnośnie propozycji dotyczącej ograniczenia rodzaju zawieranej z pracownikiem ochrony umowy wyłącznie do umowy o pracę należy uznać tę propozycję za zbyt daleko ingerującą w swobodę zawierania umów.

				Uwzględniono propozycję dodania w ust. 3 pkt 12 wprowadzającego wymóg znajomości języka polskiego przez pracownika ochrony jako w pełni zasadną. Propozycję wydłużenia ważności orzeczenia lekarskiego i psychologicznego z lat 3 do lat 5 uznano za niezasadną, niezwiązaną z przedmiotem deregulacji zawodów.
99	Ogólnopolski Związek Zawodowy Pracowników Ochrony	Art. 30 pkt 3	Propozycja wykreślenia w pkt. 3 wyrazów „lub umowy zlecenia”	Nie uwzględniono. Proponowane ograniczenie polegające na możliwości zawierania z pracownikami ochrony wyłącznie umów o pracę jest propozycją zbyt głęboko ingerującą w zasadę swobody zawierania umów.
100	Ogólnopolski Związek Zawodowy Pracowników Ochrony	Art. 31	Propozycja wykreślenia w całości art. 31.	Nie uwzględniono. Propozycja zmierzająca do pozbawienia prawa do wykonywania zawodu pracownika ochrony osób nieposiadających kwalifikacji do stosowania środków przymusu bezpośredniego i broni palnej.
101	Ogólnopolski Związek	Art. 33 ust. 3 i 5.	Propozycja wykreślenia z ust. 3 wyrazów „a w odniesieniu do pracowników, pracodawca zatrudniający tę osobę”, a w ustępie	Nie uwzględniono. Niezrozumiałym i sprzecznym z

	Zawodowy Pracowników Ochrony		5 proponuje się aby badania lekarskie dla pracowników ochrony fizycznej przeprowadzane były nie zadziej niż co 5 lat.	przepisami Kodeksu pracy jest aby koszty za badania wykonywane w zakresie medycyny pracy ponosił pracownik. Ponadto propozycja aby badania lekarskie i psychologiczne, dotyczące zdolności do wykonywania zadań kwalifikowanego pracownika ochrony były przeprowadzane nie rzadziej niż co 5 lat jest propozycją, która także jest sprzeczna z obowiązującymi przepisami dot. określenia czasu w jakim badania lekarskie z zakresu medycyny pracy powinien przejść pracownik. Obecnie ogólną zasadą jest okres 3 letni.
102	Ogólnopolski Związek Zawodowy Pracowników Ochrony	Art. 36 ust. 1 pkt 3	Propozycja rozszerzenia uprawnień pracownika ochrony o prawo do przeszukania zatrzymanych osób, pojazdu i bagażu.	Nie uwzględniono. Propozycja niezwiązana z deregulacją zawodu pracownika ochrony.
103	Ogólnopolski Związek Zawodowy Pracowników Ochrony	Art. 38a ust. 1	Zaproponowano aby szkolenie specjalistyczne pracownik przechodził nie rzadziej niż co 5 lat, zamiast co 3 lata.	**Uwzględniono.** Cykliczne szkolenie pracownika ochrony fizycznej odbywające się nie rzadziej niż co 5 lat także spełni swoją rolę edukacyjną i wpłynie pozytywnie na poziom bezpieczeństwa obywateli i państwa.

Art. 10. ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych					
1	Prokurator Generalny	Art. 1	Wyrok TK z dnia 19.10.1999 głosi, że „treścią wolności wykonywania zawodu jest stworzenie sytuacji prawnej, w której każdy będzie mieć swobodny dostęp do wykonywania zawodu, warunkowany tylko talentami i **kwalifikacjami**". Wyrok z dnia 19.03.2001 r. głosi, że konstytucyjna gwarancja wolności wykonywania zawodu „nie tylko nie kłóci się z regulowaniem przez państwo wielu kwestii związanych z samym wykonywaniem zawodu, jak i statusem osób go wykonujących, ale wręcz **stwarza potrzebę istnienia pewnej reglamentacji**", gdyż ustawodawca kieruje się interesem innych podmiotów. Projekt zakłada spenalizowanie wyłącznie czynu polegającego na odpłatnym wykonywaniu zadań przewodnika turystycznego górskiego bez wymaganych uprawnień. Oznacza to, że podejmowanie się nieodpłatnie takiego zajęcia, wiążącego się z przyjmowaniem odpowiedzialności za zdrowie i życie innych osób, pozostawałoby poza penalizacją, niosąc ryzyko decyzji o korzystaniu z usług takich osób. Zniesienie granicy wieku 18 lat oraz obowiązku odbycia szkolenia i zdania egzaminu oznacza obniżenie poziomu usług, co wydaje się pozostawać w sprzeczności z konstytucyjną gwarancją ochrony życia i zdrowia obywateli oraz z konstytucyjną deklaracją ochrony konsumentów przed działaniami zagrażającymi ich zdrowiu i bezpieczeństwu. Ustawa o usługach turystycznych implementuje przepisy dyrektywy Rady 90/314/EWG z dnia 13 czerwca 1990 r. w sprawie zorganizowanych podróży, wakacji i wycieczek. Dyrektywa ta należy do pakietu dyrektyw konsumenckich, a jej wprowadzenie przyczyniło się do podniesienia ochrony konsumentów, zapewniając konstytucyjne standardy i poziom	Uwaga nie uwzględniona	

			ochrony interesów konsumenta.	
2		Art. 10 pkt 5 (art. 23 ust. 1 u.u.t.)	Proponuje się uchylenie art. 23 ust. 1 u.u.t, podczas gdy ust. 2 tego artykułu został już wcześniej uchylony, co wskazuje na konieczność uchylenia całego art. 23.	Uwaga niezasadna, niezgodna z techniką legislacyjną
	B. Janicka	ogólna	**Negatywna opinia wobec deregulacji**. Deregulacja spowoduje otwarcie rynku pracy dla pilotów i przewodników z innych państw UE. W to miejsce w muzeach, zamkach, kościołach, parkach narodowych itp. będą oprowadzać przewodnicy wyznaczeni przez gestora (dodatkowe szkolenia). Wskutek tego wydatki jakie poniesie turysta w trakcie zwiedzania zostaną zwiększone. Nie spowoduje to planowanego obniżenia kosztów. Deregulacja utrudni Polakom wykonywanie zawodu przewodnika w krajach UE – Dyrektywa 2005/36/WE. Propozycja zniesienia obowiązkowych szkoleń, a pozostawienie egzaminu, który sprawdzałby podstawową wiedzę, aby bezpiecznie i sprawnie pełnić tę funkcję. Propozycja utworzenia uprawnień przewodnika po Polsce, które to uprawnienia łączyłyby zarówno funkcję pilota jak i przewodnika. Propozycja umożliwienia uzyskania licencji przewodnika turystycznego-pilota wycieczek przez osoby, które ukończyły studia turystyczne itp. Propozycja pozostawienia turystom oraz biurom podróży swobody w korzystaniu z usług osób z uprawnieniami bądź bez uprawnień państwowych. Osoby z uprawnieniami wobec sądu, ubezpieczyciela ponoszą odpowiedzialność za bezpieczeństwo grupy czy też realizację programu, również w kwestii finansów. Biuro podróży nie będzie mogło scedować takiej odpowiedzialności na osobę bez uprawnień.	Nie uwzględniono.
3	Polska Konfederacja	ogólna	PKPP Lewiatan pozytywnie ocenia propozycje zmian dotyczące zmian dotyczące przewodników turystycznych, miejskich,	Zawód pilota wycieczek nie będzie zawodem regulowanym.

	Pracodawców Prywatnych LEWIATAN		terenowych i górskich, w tym międzynarodowych. Jednakże wątpliwości budzą propozycje dotyczące pilotów wycieczek, gdyż zawód ten jest regulowany w kilku krajach UE oraz poza UE. PKPP Lewiatan krytycznie ocenia karanie mandatami ludzi, którzy z zamiłowania, hobbystycznie i incydentalnie oprowadzają swoje rodziny czy przyjaciół po swoim rodzinnym mieście, nie prowadząc przy tym faktycznej działalności gospodarczej. Obecny program szkolenia dla pilotów wycieczek powinien ulec skróceniu i powinien zostać lepiej dopasowany do realnych potrzeb związanych z wykonywaniem tego zawodu. Szkolenie powinno być dobrowolne dla wszystkich kandydatów, którzy chcą podnosić kwalifikacje w tym zakresie i nie powinno się ono kończyć egzaminem.	
4	Rzecznik Praw Dziecka	Art. 1	Przepis określa sankcje wobec osób wykonujących zadania przewodnika górskiego. Pominięcie pozostałych rodzajów uprawnień sprawi, że nie będą oni podlegać karze za brak stosownych kwalifikacji i nierzetelne wykonywanie zadań, m.in. wykonywanych na szkodę dzieci i/lub z naruszeniem ich praw.	Nie uwzględniono.
5		Art. 10	Przyjęcie proponowanych zmian spowoduje, że przewodnikiem turystycznym lub pilotem wycieczek będzie mogła zostać osoba wcześniej skazana prawomocnym wyrokiem np. za naruszenie nietykalności cielesnej dziecka.	Nie uwzględniono. Do projektu wprowadzony został zapis: „Art. 22. 1. Przewodnikiem miejskim i terenowym lub pilotem wycieczek może być osoba: 1) niekarana za przestępstwa umyślne lub inne popełnione w związku z wykonywaniem zadań przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek;”
6	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-	ogólna	Za celowe należy uznać zachowanie wymogu zdania odpowiedniego egzaminu w celu uzyskania uprawnień przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek.	Uwaga nieuwzględniona, niezgodna z koncepcją deregulacji

	Mazurskiego			
7	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego	ogólna	W zakresie deregulacji zawodów pilota wycieczek i przewodnika turystycznego opinia negatywna, z uwagi na: – zalecenia UE dot. standaryzacji kształcenia kadr (norma EN 15565:2006 (E))	EN 15565:2006 jest normą unijną mającą charakter zalecenia, a nie charakter zobowiązujący. Kraje członkowskie mają wybór, czy dążą do wdrożenia takiej normy, czy też nie. Żadna z obowiązujących Polskę dyrektyw unijnych nie reguluje standardów kształcenia przewodników turystycznych ani pilotów wycieczek.
8			– zawody są otwarte, nie obciążone naciskami korporacyjnymi, a jedyne kryterium to zdanie egzaminu państwowego.	Uwaga nie wpływa na treść projektu.
9	Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego	ogólna	Uwaga dotycząca rezygnacji z obowiązkowych szkoleń, chociaż rozporządzenie MSiT z dnia 4 marca 2011 r. w sprawie przewodników turystycznych i pilotów wycieczek, zwiększało liczbę godzin szkolenia zarówno teoretycznego jak i praktycznego. Negatywna opinia, z uwagi na: – obniżenie jakości usług świadczonych przez nieprzygotowanych usługodawców – brak ochrony rodzimego rynku pracy, szerokie otwarcie na usługodawców z innych krajów UE – preferowanie przez biura podróży przewodników i pilotów posiadających uprawnienia, czyli ograniczanie dostępu do zawodu dla nowych usługodawców	Uwaga nie uwzględniona
10	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego	Art. 10 pkt 3 Art. 22 ust. 1, ust. 2 u.u.t,	Brak wytycznych dotyczących zasad i organu odpowiedzialnego za kontrolę w zakresie niekaralności przewodnika turystycznego i pilota wycieczek.	Prawo i obowiązek sprawdzenia oświadczenia o niekaralności usługodawcy oraz ukończenia przez niego szkoły średniej będzie należało do zleceniodawcy lub

				pracodawcy, najczęściej organizatora turystyki
11		Art. 10 pkt 5 (art. 23 u.u.t)	Brak przepisu dotyczącego wymogu posiadania stanu zdrowia umożliwiającego wykonywanie zadań przewodnika turystycznego górskiego.	Decyzja o podjęciu zadań przewodnika z uwzględnieniem dobrego stanu zdrowia należy do samego usługodawcy oraz do zleceniodawcy. W przypadku przewodników górskich szkolenie praktyczne zweryfikuje kondycję i stan zdrowia kandydata.
12		Art. 10 pkt 8 lit. b (art. 25 ust. 6 u.u.t.)	Nieprecyzyjnie opracowany został art. 25 ust. 6. Pytanie, czy został utrzymany obowiązek organizowania egzaminów z języków obcych dla wszystkich rodzajów uprawnień przewodników turystycznych i pilotów wycieczek, czy to omyłka pisarska?	Art. 32 pozostaje bez zmian, możliwość przystąpienia do egzaminu z języka obcego będzie dotyczyć wszystkich osób, które będą chciały wykonywać zadania przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek. Nie będzie ograniczeń w przystępowaniu do egzaminu. Certyfikat będzie potwierdzać znajomość języka w zakresie wymaganym od przewodnika turystycznego i pilota wycieczek.
13	Rzecznik Praw Absolwenta	ogólna	Projekt został pozytywnie zaopiniowany w zakresie zmian dotyczących postępowania kwalifikacyjnego. Wniosek o objęcie procesem deregulacji także zawodu przewodnika górskiego.	Nie uwzględniono. Zawód przewodnika górskiego pozostanie zawodem regulowanym, gdyż w istotny sposób wpływa na bezpieczeństwo względem zdrowia i życia turystów przebywających w górach.

14	Poznański Travel	ogólna	Opinia pozytywna, deregulacja przyczyni się do polepszenia sytuacji młodych ludzi na rynku pracy bez obniżania jakości świadczonych usług przez biura turystyczne.	Nie wymaga ustosunkowania się.
15			Jednak równocześnie powinno nastąpić wzmocnienie samorządów oraz stowarzyszeń pilotów i przewodników, których rola w szkoleniu i podnoszeniu poziomu zawodowego swoich członków jest bardzo ważna.	Realizacja tej uwagi nie leży w gestii administracji publicznej
16	Federacja Konsumentów	ogólna	**Opinia pozytywna**, wprowadzenie zmian jest pożądane.	Nie wymaga ustosunkowania się.
17		Art. 10 pkt 3	Jednak należy dodać wymóg posiadania 18 lat, posiadania co najmniej średniego wykształcenia, posiadania biegłej znajomości co najmniej języka angielskiego.	Uwaga dotycząca znajomości języka angielskiego – wybór języka, który powinien znać usługodawca, zależy od ustaleń pomiędzy kontrahentami i zapisów umowy. Utrzymany zostaje wymóg poświadczania znajomości wybranego języka na poziomie min. B2.
18	Stowarzyszenie Pilotów Wycieczek i Przewodników Turystycznych „Gaudeamus”	ogólna	**Przewaga negatywnych skutków planowanych zmian**. Uwolnienie zawodu może doprowadzić do wejścia na rynek korporacji turystycznych działających w krajach nie posiadających regulacji prawnych w zakresie zawodu pilota i przewodnika. Wejście na rynek korporacji z zachodu Europy stosujących dumpingowe ceny oznaczać będzie brak pracy dla polskich przewodników, brak wpływów do skarbu państwa z podatków, a dodatkowo także spadek jakości świadczonych usług. Spadnie zainteresowanie usługami przewodnickimi w turystyce przyjazdowej, gdyż grupy będą obsługiwane przez zagranicznych pilotów, przedstawicieli biur czy kierowców autokarów. Liczba miejsc pracy spadnie. Wzrośnie działalność wielu przypadkowych pilotów i przewodników w „szarej strefie”.	Nie uwzględniono.

			Obowiązkowe szkolenia i egzaminy dla pilotów wycieczek zwiększają bezpieczeństwo turystów oraz przygotowują ich do pełnienia funkcji nauczycieli i wychowawców. Nieprzygotowani piloci i przewodnicy mogą szerzyć negatywne stereotypy o Polsce i burzyć wizerunek kraju.	
19		Art. 10 pkt 14 (art. 33 ust. 1 u.u.t.)	Brzmienie artykułu może okazać się sprzeczne z zapisami art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach. Dyrektorzy muzeów mogą zastrzec, że w muzeach oprowadzać mogą tylko osoby spełniające określone wymogi, niekoniecznie pracownicy etatowi. Po muzeach nie będą mogli oprowadzać przewodnicy wynajmowani przez turystów, lecz będą musieli opłacać przewodnika muzealnego. Wzrosną koszty odwiedzania muzeów, co może spowodować spadek zainteresowania wizytami w muzeach. Podobna sytuacja dotyczy parków narodowych.	Nie uwzględniono. Uwaga wykracza poza zakres projektu regulacji.
20	Izba Turystyki Rzeczypospolitej Polskiej	ogólna	ITRP negatywnie opiniuje projekt deregulacji, wskazując na poniższe zagadnienia i efekty: 1. przewodnik turystyczny i pilot turystyczny zapewniają odpowiedni poziom usług z zachowaniem warunków bezpieczeństwa uczestnikom imprez turystycznych. 2. obniżenie poziomu jakości usług przewodnickich i pilockich. 3. negatywny wpływ na wizerunek miast 4. nierzetelność wykonywania zawodu	Poziom jakości usług można kształtować poprzez zatrudnianie przez biura podróży osób, które ukończyły szkolenia lub selekcjonowanie najlepszych usługodawców.
21			5. weryfikacja nie ma charakteru korporacyjnego gdyż dostęp do tego zawodu nie jest reglamentowany, a otwarty dla każdego i wymaga jedynie złożenia egzaminu 6. błędne karanie mandatem jest dowodem niekompetencji służb miejskich, nie zaś błędem przepisów prawa; ukarać można jedynie osoby świadczące tę usługę odpłatnie.	Uwaga nie wpływa na treść projektu.

22		ogólna	ITRP sugeruje, aby przed podjęciem decyzji deregulacyjnych: 1. przeprowadzić konsultacje tematyczne w środowisku turystycznym. 2. dokonać w uzgodnieniu z resortem sportu i turystyki, branżowym samorządem gospodarczym, organizacjami i stowarzyszeniami turystycznymi wnikliwej analizy dotyczącej przydatności społecznej tego zawodu.	Przeprowadzono odpowiednie konsultacje.
23			3. uwzględnić Polskie i Europejskie Ramy Kwalifikacji przy prowadzonej analizie zasadności i przydatności zawodu przewodnika i pilota turystycznego.	Uwaga nieuwzględniona.
24	Iwona Młodawska-Waterson	ogólna	Opinia negatywna, wejście na rynek zachodnich korporacji stosujących ceny dumpingowe pozbawi miejsc pracy polskich przewodników i pilotów, brak wpływów do skarbu państwa z podatków, spadek jakości świadczonych usług. Grupy będą obsługiwane przez zagranicznych pilotów, przedstawicieli biur czy kierowców autokarów.	Uwaga nieuwzględniona
25	Joanna Kasperska-Sadowska	ogólna	**Opinia negatywna** Uwolnienie zawodu nie zwiększy ilości zamówień, a rynek i tak jest nasycony usługami przewodnickimi (wzrost podaży nie spowoduje wzrostu popytu).	Uwaga nieuwzględniona
26			Sprzedawanie usługi przewodnika bez uprawnień po niższej cenie będzie odbywać się z pominięciem Urzędu Skarbowego.	
27			Deregulacja odbierze pracę polskim przewodnikom – wcześniej wycieczki były zobligowane koniecznością zatrudnienia lokalnego przewodnika. Inne kraje UE nie udostępnią nam takiej możliwości.	
28	Małopolskie Stowarzyszenie Pilotów Wycieczek	ogólna	Negatywnie opiniuje projekt ustawy w zakresie zniesienia wymogu odbycia szkolenia i zdania egzaminu przed komisją urzędu marszałkowskiego, z powodu: 1. narażenia turystów na niebezpieczeństwo, 2. spadku jakości usług, skutkującym skargami klientów.	Poziom jakości usług można kształtować poprzez zatrudnianie przez biura podróży osób, które ukończyły szkolenia lub selekcjonowanie najlepszych usługodawców.
29			3. nie tylko braku wzrostu, ale wręcz spadku liczby miejsc	

			pracy (niezatrudnianie przez biura niesprawdzonych osób, rezygnacja grup z obowiązkowych dotychczas usług), Kształcenie powinno pozostać ujednolicone, obowiązkowe i poddane sprawdzianowi pod nadzorem państwowym.	
30	Marzena Pawłowicz	ogólna	Sprzeciw wobec zniesienia wymogu uzyskania wykształcenia średniego oraz zdania egzaminu państwowego.	Uwaga nieuwzględniona
31			Uwolnienie zawodu nie zwiększy zapotrzebowania rynku na pilotów i przewodników, czyli nie wzrośnie zatrudnienie, a wręcz zmniejszy to zapotrzebowanie (zagraniczni piloci będą w zamian świadczyć te usługi)	Uwaga nieuwzględniona
32	Mazowiecka Komisja Egzaminacyjna Pilotów Wycieczek	ogólna	Stanowczy sprzeciw wobec projektu deregulacji i postulat utrzymania aktualnych przepisów. Ustawa przyczyni się do deprecjacji zawodu pilota i zmniejszenia, a nie zwiększenia rynku pracy dla polskich pilotów i przewodników. – deregulacja obniży dochody budżetu państwa. – utrudnienie w pracy pilotów polskich wycieczek za granicą z powodu braku licencji; obywatele krajów członkowskich UE będą swobodnie świadczyć usługi w Polsce. – zmniejszone zapotrzebowanie na usługi polskich pilotów i przewodników na skutek przejmowania ich funkcji przez zagranicznych pilotów i kierowców autokarów, zagranicznych studentów	Uwaga nieuwzględniona
33			– obniżenie jakości usług, a zatem i jakości całego produktu turystycznego oferowanego przez biura podróży – zagrożenie dla bezpieczeństwa turystów, szczególnie w przypadku opieki nad dziećmi – odpływ turystów z turystyki grupowej w kierunku turystyki indywidualnej	Poziom jakości usług można kształtować poprzez zatrudnianie przez biura podróży osób, które ukończyły szkolenia lub selekcjonowanie najlepszych usługodawców.
34	Michael Sobczak	ogólna	Więcej skutków negatywnych niż pozytywnych: – zawód i stowarzyszenia przewodnickie i pilockie nie mają charakteru korporacyjnego	Uwaga nie wpływa na treść projektu.

35			– spadek zapotrzebowania na usługi polskich pilotów i przewodników na skutek przejmowania ich funkcji przez zagranicznych pilotów i kierowców autokarów, zagranicznych studentów Deregulacja wyrządzi szkody usługodawcom, turystom i państwu.	Uwaga nieuwzględniona
36			– brak wpływu na burzenie negatywnych stereotypów i budowanie przyjacielskich relacji z turystami z zagranicy – spadek jakości usług	Poziom jakości usług można kształtować poprzez zatrudnianie przez biura podróży osób, które ukończyły szkolenia lub selekcjonowanie najlepszych usługodawców.
37			– wzrost kosztów zwiedzania muzeów, które zatrudnią własnych pracowników do oprowadzania po ekspozycji	Uwaga nie wpływa na treść projektu.
38	Mirosław Nieśpielski	ogólna	Negatywne stanowisko wobec całej deregulacji. Dostęp do zawodów nie jest limitowany. Obecne przepisy gwarantują rzetelność przekazywanej wiedzy.	Uwaga nie wpływa na treść projektu.
39	Biuro podróży Noble Kraków s.c.	ogólna	Stanowczy protest wobec deregulacji. Egzamin i uprawnienia państwowe to dla klientów obecnie jedyne potwierdzenie wiedzy i przygotowania do zawodu.	Odpowiedzialność za dobór odpowiednich usługodawców przejmą na siebie biura podróży, które będą selekcjonować usługodawców według własnych kryteriów, z uwzględnieniem potrzeb imprezy i profilu turystów.
40	Lokalna Organizacja Turystyczna „Szlak Jagielloński”	ogólna	Negatywna opinia wobec deregulacji. Osoby, które dotychczas uzyskały uprawnienia, utraciłyby dobro nabyte.	Zgodnie z zapisem art. 27 projektu ustawy osoby, które przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy uzyskały uprawnienia przewodnika

				turystycznego i pilota wycieczek na podstawie ustawy o usługach turystycznych w brzmieniu dotychczasowym zachowują swoje uprawnienia.
41			Zamiar pozbawienia tego atutu nie dotyczy przewodników górskich, co budzi wątpliwość co do równego traktowania. Pozbawienie nowych kandydatów możliwości zdania egzaminu stawia ich w nierównej i niekorzystnej sytuacji w konkurowaniu z osobami posiadającymi te uprawnienia Ryzyko dochodzenia przestrzegania praw nabytych lub zasad równej konkurencji przed Trybunałem Konstytucyjnym. Postulat utrzymania egzaminów państwowych	Równe traktowanie obywateli dotyczy równych praw do wykonywania zawodu i do nabywania uprawnień, zaś te prawa nie zostają naruszone.
42			Alternatywa: dodanie zapisu „Przewodnikiem turystycznym może być również inna osoba spełniająca minimalne wymagania.”	Nie uwzględniono
43	Park Narodowy „Bory Tucholskie”	ogólna	Dopuszczenie oprowadzania po obszarach chronionych osób nieprzygotowanych stanowi zagrożenie dla celów ochrony środowiska, szczególnie dla przyrodniczo cennych ekosystemów wrażliwych na antropopresję. Propozycja wprowadzenia obowiązku poruszania się grup wycieczkowych po terenie parku narodowego wyłącznie pod przewodnictwem uprawnionego pracownika etatowego danego parku bądź osoby przeszkolonej przez dyrektora parku.	Dyrektorzy parków narodowych w wewnętrznych regulaminów parków mogą ustanowić odrębne zasady dotyczące zwiedzania parku z wyznaczoną osobą, np. pracownikiem etatowym bądź osobą specjalnie przeszkoloną.
44	Paulina Klamecka	ogólna	Negatywna opinia wobec deregulacji. Już teraz rynek jest przesycony usługami przewodnickimi i pilockimi. Deregulacja przyczyni się do zwiększenia bezrobocia w tej grupie zawodowej.	Uwaga niezgodna z założeniami deregulacji.
			Konieczność zapewnienia serwisu usług na najwyższym poziomie w trosce o wizerunek polskiej turystyki.	Poziom jakości usług można kształtować poprzez zatrudnianie

				przez biura podróży osób, które ukończyły szkolenia lub selekcjonowanie najlepszych usługodawców.
45			Brak jakichkolwiek ograniczeń administracyjnych czy biurokratycznych w dostępie do zawodu.	Ograniczeniem jest konieczność zdania egzaminu państwowego.
46	Polska Izba Turystyki (opinia zamieszczona na stronie internetowej PIT)	ogólna	W gospodarce wolnorynkowej to przedsiębiorca winien decydować kogo zatrudnić do obsługi swoich klientów, ale deregulacja winna dotyczyć całej Unii Europejskiej, aby uniknąć sytuacji, że w Polsce grupy oprowadzać będą zagraniczni przewodnicy, a nasi przedsiębiorcy będą karani np. w Pradze, czy Wiedniu za realizację podobnej usługi.	Polscy przedsiębiorcy będą mieli możliwość uznania kwalifikacji zawodowych w innych krajach UE na podstawie dwuletniego doświadczenia zawodowego, co gwarantuje dyrektywa 2005/36/WE
47	Biuro Podróży Polan Travel	ogólna	Negatywna opinia wobec deregulacji. Deregulacja spowoduje: – rozwój szarej strefy – brak obowiązku korzystania z usług pilotów i przewodników spowoduje spadek liczby zleceń, a to prowadzi do spadku dochodów z turystyki dla państwa – brak wpływów z podatku dochodowego i ze składek ubezpieczeniowych – podejmowanie pracy przez niekompetentne osoby – brak weryfikacji wiedzy i obniżenie poziomu usług	Uwaga nieuwzględniona
48			– utrudnienie dostępu do zawodu nowym kandydatom do zawodu, gdyż biura nie będą ich zatrudniać bez licencji	Wyboru odpowiedniego usługodawcy będzie dokonywać organizator turystyki, w którego interesie będzie zapewnienie obsługi o wysokim standardzie. Osoba o wysokich kompetencjach, nie posiadająca uprawnień nadanych na podstawie wcześniej obowiązujących przepisów, może być równie dobrym usługodawcą jak osoba posiadająca takie uprawnienia.

49			Uwolnienie zawodu nie spowoduje wzrostu liczby imprez turystycznych, czyli miejsc pracy.	Poziom jakości usług można kształtować poprzez zatrudnianie przez biura podróży osób, które ukończyły szkolenia lub selekcjonowanie najlepszych usługodawców.
50		Art. 10 (art. 31 pkt 1 u.u.t.)	Postulowane złagodzenie wymogów art. 31 pkt 1 u.u.t dot. konieczności znajomości języków obcych.	Uwaga nieuwzględniona, wykracza poza zakres projektowanej regulacji Art. 31 ustawy o usługach turystycznych dopuszcza zapewnienie opieki pilota wycieczek posiadającego znajomość języka powszechnie znanego w kraju odwiedzanym lub języka uzgodnionego z kontrahentem zagranicznym. Może to zatem być język polski, jeżeli taki język został uzgodniony.
51	Polska Federacja Pilotażu i Przewodnictwa	ogólna	Negatywna opinia wobec deregulacji, z uwagi na: – troskę o bezpieczeństwo klientów – troskę o jakość usług turystycznych – obniżenie prestiżu przewodnictwa	Poziom jakości usług można kształtować poprzez zatrudnianie przez biura podróży osób, które ukończyły szkolenia lub selekcjonowanie najlepszych usługodawców.
52			– brak konieczności i utrudnień w przynależeniu do organizacji zrzeszających pilotów i przewodników	Uwaga nie wpływa na treść projektu.
53			– spadek zapotrzebowania na usługi polskich pilotów i przewodników na skutek przejmowania ich funkcji przez zagranicznych pilotów – spadek wpływów do budżetu państwa z podatków	Uwaga nieuwzględniona
54			– działanie na szkodę państwa – otwarcie rynku pracy przewodnikom z innych krajów UE, zamknięcie naszym	Polscy przedsiębiorcy będą mieli możliwość uznania kwalifikacji

			przewodnikom możliwości uznawania ich uprawnień.	zawodowych w innych krajach UE na podstawie dwuletniego doświadczenia zawodowego, co gwarantuje dyrektywa 2005/36/WE
55	Polskie Stowarzyszenie Pilotów Wycieczek Zagranicznych w Warszawie	ogólna	Zdecydowany sprzeciw wobec deregulacji, z uwagi na: – obniżenie jakości usług,	Polscy przedsiębiorcy będą mieli możliwość uznania kwalifikacji zawodowych w innych krajach UE na podstawie dwuletniego doświadczenia zawodowego, co gwarantuje dyrektywa 2005/36/WE
56			– brak ochrony rynku dla polskich pilotów i przewodników - utrudnienie pracy pilotów wycieczek polskich za granicą, gdyż brak licencji będzie skutkowało nieuznawaniem uprawnień za granicą – spadek wpływów z podatków do budżetu Polski (pieniądze będą płynąć za granicę)	Uwaga nieuwzględniona
57			– obecnie nieskrępowany dostęp do zawodu – nieobowiązkowe przynależenie do organizacji czy instytucji	Istniejącym dotąd utrudnieniem w dostępie do zawodu były egzaminy państwowe. W związku z powyższym całkowicie rezygnuje się z obowiązkowych egzaminów na rzecz pozostawienia obowiązku ukończenia odpowiednich szkoleń dla przewodników turystycznych, realizowanych w oparciu o uchwały jednostek samorządu terytorialnego.
58			– pogorszenie wizerunku polskiej turystyki	Deregulacja nie musi się wiązać z pogorszeniem wizerunku, o ile zostanie dokonana selekcja rzetelnych usługodawców przez zleceniodawców (biura podróży, turyści).

59	Polskie Towarzystwo Tatrzańskie – Zarząd Główny	ogólna	Zdecydowany sprzeciw wobec deregulacji, z uwagi na: – nieobowiązkowe przynależenie do organizacji czy instytucji – nieskrępowany dostęp do zawodu	Istniejącym dotąd utrudnieniem w dostępie do zawodu były egzaminy państwowe. W związku z powyższym całkowicie rezygnuje się z obowiązkowych egzaminów na rzecz pozostawienia obowiązku ukończenia odpowiednich szkoleń dla przewodników turystycznych, realizowanych w oparciu o uchwały jednostek samorządu terytorialnego.
60			– brak ochrony rynku dla polskich pilotów i przewodników – utrudnienie pracy pilotów wycieczek polskich za granicą – brak licencji będzie skutkowało nieuznawaniem uprawnień za granicą	Uwaga nieuwzględniona
61			– zalecenia UE dot. standaryzacji kształcenia przewodników zgodnie z normą EN 15565:2006 (E)	EN 15565:2006 jest normą unijną mającą charakter zalecenia, a nie charakter zobowiązujący. Kraje członkowskie mają wybór, czy dążą do wdrożenia takiej normy, czy też nie. Żadna z obowiązujących Polskę dyrektyw unijnych nie reguluje standardów kształcenia przewodników turystycznych ani pilotów wycieczek.
62	Pomorska Federacja Przewodnicka	ogólna	Zdecydowany protest przeciwko deregulacji, z uwagi na: – brak mechanizmów weryfikacji wiedzy – konieczność zapewnienia gwarancji jakości usług – szkodliwość deregulacji dla edukacji pozaszkolnej, promocji regionów i kraju oraz dla turystów i rynku usług turystycznych – jednorazowy kontakt usługodawcy z turystą – brak możliwości weryfikacji przez rynek	Poziom jakości usług można kształtować poprzez zatrudnianie przez biura podróży osób, które ukończyły szkolenia lub selekcjonowanie najlepszych usługodawców.

63			– spadek zapotrzebowania na usługi polskich przewodników na skutek przejmowania ich funkcji przez pilotów, kierowców autokarów, przypadkowych osób, także usługodawców zagranicznych – zmniejszenie wpływów do budżetu państwa z tytułu podatków	Uwaga nieuwzględniona
64			– utrudnione warunki dla przewodników rozpoczynających działalność	Osoby, które ukończyły właściwe szkolenia, będą miały równe szanse na rozpoczęcie działalności, co osoby posiadające uprawnienia państwowe.
65			– Polskę obowiązuje podpisana przez nasz kraj Dyrektywa Unii Europejskiej EN 15565, zobowiązująca do standaryzacji usług turystycznych, w tym przewodnickich	EN 15565:2006 jest normą unijną mającą charakter zalecenia, a nie charakter zobowiązujący. Kraje członkowskie mają wybór, czy dążą do wdrożenia takiej normy, czy też nie. Żadna z obowiązujących Polskę dyrektyw unijnych nie reguluje standardów kształcenia przewodników turystycznych ani pilotów wycieczek
66			– regulacja zawodu utrzymana jest w państwach, gdzie przemysł turystyczny dostarcza dużych dochodów do budżetu państwa	Uwaga nie wpływa na treść projektu.
67			– nieobowiązkowe przynależenie do organizacji czy instytucji – nieskrępowany dostęp do zawodu – nieistnienie korporacji przewodnickich	Istniejącym dotąd utrudnieniem w dostępie do zawodu były egzaminy państwowe. W związku z powyższym całkowicie rezygnuje się z obowiązkowych egzaminów na rzecz pozostawienia obowiązku ukończenia odpowiednich szkoleń dla przewodników turystycznych,

				realizowanych w oparciu o uchwały jednostek samorządu terytorialnego.
68	Przedsiębiorstwo Upowszechniania Postępu Technicznego i Organizacyjnego Atut Sp. z o.o.	ogólna	Negatywna opinia projektu deregulacji, z uwagi na spodziewane skutki: – działanie na szkodę naszego państwa; – deregulacja nie spowoduje zmniejszenia bezrobocia – obniży konkurencyjność obywateli polskich na rynku pracy w Unii Europejskiej i jest działaniem na ich szkodę – grupy przyjeżdżające do Polski nie będą korzystać z polskich przewodników/pilotów – osoby prowadzące działalność gospodarczą po deregulacji zmniejszą zakres pracy lub zamkną działalność; spadną podatki do budżetu z pracy polskiej kadry turystycznej,	Uwaga nieuwzględniona
69			– spadek wpływów do budżetu państwa kwot w wysokości 200PLN/osobę za egzamin zawodowy	Spadnie także wydatek budżetu państwa na organizację egzaminów, w tym kosztów wynajęcia sal, autokarów, wynagrodzeń dla egzaminatorów
70			– powstanie korporacyjnych uprawnień pilota/przewodnika w zamian za zderegulowane państwowe. Szkolenia zawodowe pilotów/ przewodników przejmą izby turystyczne i inne organizacje – te najsilniejsze w środowiskach regionalnych	Uwaga nieuwzględniona
71			– Biura podróży nie będą zatrudniać (tak długo, jak to możliwe) – pilotów bez legitymacji i certyfikatów – obniżenie prestiżu zawodu pilota/przewodnika	Osoby, które ukończyły właściwe szkolenia, będą miały równe szanse na rozpoczęcie działalności, co osoby posiadające uprawnienia państwowe.
72			Polscy piloci i przewodnicy na terenie Polski generują dodatkowy dochód dla podmiotów szeroko rozumianego rynku turystycznego i około-turystycznego (współpracują z lokalnymi przedsiębiorstwami, sklepikami, zachęcają do konsumpcji w regionie)	Do takich czynności nie jest wymagane posiadanie państwowych uprawnień, a jedynie praktyka w wykonywaniu zawodu lub ewentualne fakultatywne szkolenie

				dla nowych usługodawców.
73			Uprawnienia pilota i przewodnika w Polsce oraz egzaminy nigdy nie były korporacyjne. Żadna z polskich organizacji skupiających przewodników czy pilotów nie blokuje możliwości przynależenia i dostępu do zawodu, bo nie jest to samorząd obowiązkowy.	Uwaga nie wpływa na treść projektu.
74			Brak możliwości szkolenia: większość uczelni nie ma wykładów akademickich z przedmiotów omawianych na szkoleniach pilotów. Uczelnie wyższe w Polsce w większości nie posiadają kadr praktyków z uprawnieniami pilota wycieczek/przewodnika, wykładowcy nie uprawiają tego zawodu.	Jeżeli uczelnie chcą kształcić pilotów i przewodników – problem można rozwiązać w obrębie danej uczelni: zatrudnić odpowiednią kadrę, przygotować programy kształcenia.
75	Koło Przewodników Turystycznych PTTK w Augustowie	ogólna	Zdecydowany protest przeciwko deregulacji, z uwagi na: – obniżenie jakości usług, – pogorszenie wizerunku regionu.	Poziom jakości usług można kształtować poprzez zatrudnianie przez biura podróży osób, które ukończyły szkolenia lub selekcjonowanie najlepszych usługodawców. Deregulacja nie musi się wiązać z pogorszeniem wizerunku, o ile zostanie dokonana selekcja rzetelnych usługodawców Do ponoszenia odpowiedzialności nie zobowiązują posiadane uprawnienia państwowe, a umowa cywilno-prawna ze zleceniodawcą.
76	PTTK im. A. Patkowskiego w Sandomierzu	ogólna	Negatywna opinia dotycząca deregulacji, z uwagi na: – Stworzenie możliwości unikania odpowiedzialności moralnej i prawnej przez osoby nieuczciwe – Poszerzenie wpływu szarej strefy	Do ponoszenia odpowiedzialności nie zobowiązują jedynie posiadane uprawnienia państwowe, ale Kodeks cywilny, Kodeks, karny, prawo dotyczące ochrony praw konsumenta, a także umowa cywilno-prawna ze zleceniodawcą.

77			– Uwolnienie zawodów nie sprzyja podnoszeniu kwalifikacji ani utrzymaniu wiedzy na odpowiednim poziomie.	Uwaga nieuwzględniona
	PTTK oddział „Ziemia Sanocka”	ogólna	Poparcie pozostawienia uprawnień przewodnika turystycznego górskiego.	Nie wymaga ustosunkowania się
78			Oddział zwraca uwagę na brak spodziewanego wzrostu miejsc pracy, gdyż większość usługodawców traktuje to zajęcie wyłącznie jako sezonowe i dodatkowe, a nie główne źródło utrzymania. Powinno zostać utrzymane przeprowadzanie egzaminów państwowych.	Uwaga nieuwzględniona
79			Nieprzygotowane osoby nie spełnią swojej przewodnickiej misji rozbudzania pasji z poszanowaniem natury i kultury.	Poziom jakości usług można kształtować poprzez zatrudnianie przez biura podróży osób, które ukończyły szkolenia lub selekcjonowanie najlepszych usługodawców. Deregulacja nie musi się wiązać z pogorszeniem wizerunku, o ile zostanie dokonana selekcja rzetelnych usługodawców przez zleceniodawców (biura podróży, turyści).
80	PTTK Regionalny Oddział w Słupsku	ogólna	**Opinia negatywna**, zmiana doprowadzi do obniżenia standardu i poziomu usług świadczonych przez branżę turystyczną.	Poziom jakości usług można kształtować poprzez zatrudnianie przez biura podróży osób, które ukończyły szkolenia lub selekcjonowanie najlepszych usługodawców. Deregulacja nie musi się wiązać z pogorszeniem wizerunku, o ile zostanie dokonana selekcja

				rzetelnych usługodawców przez zleceniodawców (biura podróży, turyści).
81	PTTK Oddział w Suwałkach	ogólna	Opinia negatywna, z uwagi na: – obniżenie poziomu, rzetelności i profesjonalizmu usług – ważną rolę „nauczyciela" regionu	j.w.
82	PTTK Zarząd Główny, Krajowy Samorząd Przewodników Turystycznych PTTK		Negatywna opinia, z uwagi na: – zmianę treści rozumienia funkcji przewodników, – obniżenie standardu usług i poziomu bezpieczeństwa, – utrudnienia działalności organizatorów turystyki i destabilizacja sytuacji polskich biur podróży – nadmierne otwarcie rynku dla pilotów zagranicznych – zmniejszenie wpływu do budżetu państwa.	Uwaga nieuwzględniona
83		Art. 10 pkt 1 i 2 (art. 20 i 21 u.u.t.)	Postulowane utrzymanie regulacji wobec wszystkich rodzajów przewodnictwa, z ewentualnym ułatwieniem drogi dla absolwentów pewnych kierunków kształcenia.	Uwaga nieuwzględniona
84		Art. 10 pkt 3 i 5 (art. 22, art. 23 u.u.t.)	Postulowane pozostawienie warunku ukończenia szkoły średniej oraz dobrego stanu zdrowia.	Uwaga nieuwzględniona
85		Art. 10 pkt 6-7 (art. 24-24a u.u.t.)	Pozostawienie brzmienia w dotychczasowej formie	Uwaga nieuwzględniona
86		Art. 10 pkt 8 (art. 25 u.u.t.)	Pozostawienie brzmienia w dotychczasowej formie. w ust. 4 należy usunąć zapis „...oraz organizacji zrzeszających organizatorów turystyki". Przedstawiciele tych organizacji w przypadku egzaminów praktycznych przewodników górskich nie są w stanie ocenić specjalistycznej wiedzy, ani nawet uczestniczyć w egzaminie ze względów bezpieczeństwa i trudności tras.	Uwaga nieuwzględniona
87		Art. 10 pkt	Pozostawienie brzmienia w dotychczasowej formie	Uwaga nieuwzględniona, niezgodna

		9-14 (art. 26-30 i 33 u.u.t.)		z koncepcją deregulacji
88		ogólna	Na kursy przyjmowani są wszyscy zainteresowani, spełniający minimalne wymagania. Egzaminy nie są trudne, rokrocznie wydawanych jest bardzo dużo uprawnień. Uprawnienia pilota i przewodnika w Polsce oraz egzaminy nigdy nie były korporacyjne, nie ma obowiązku przynależenia do nich. Zawody pozostają regulowane w krajach, gdzie turystyka stanowi istotną gałąź gospodarki. Tendencje regulacyjne w krajach UE w stosunku do zawodu przewodnika turystycznego.	Uwagi nie wpływają na treść projektu.
89			Brak możliwości uznania kwalifikacji polskich usługodawców w krajach UE.	Polscy przedsiębiorcy będą mieli możliwość uznania kwalifikacji zawodowych w innych krajach UE na podstawie udokumentowania odbytego szkolenia w Polsce, co gwarantuje dyrektywa 2005/36/WE.
90			Zmniejszenie liczby miejsc pracy z uwagi na otwarcie rynku na zagranicznych usługodawców. Zmniejszenie wpływów do budżetu państwa.	Uwaga nieuwzględniona
91			Obniżenie standardów usług, nieskuteczne próby regulacji jakości usług przez wolny rynek przed 1997 r. Ryzyko budowania błędnego wizerunku Polski przez osoby będące silnym przekaźnikiem informacji.	Poziom jakości usług można kształtować poprzez zatrudnianie przez biura podróży osób, które ukończyły szkolenia lub selekcjonowanie najlepszych usługodawców. Deregulacja nie musi się wiązać z pogorszeniem wizerunku, o ile zostanie dokonana selekcja rzetelnych usługodawców

				przez zleceniodawców (biura podróży, turyści).
92	Biuro Turystyki Orion	ogólna	Opinia negatywna, z uwagi na: – zamknięcie rynku pracy dla polskich pilotów i przewodników w krajach UE – otwarcie rynku polskiego dla usługodawców zagranicznych – ograniczenie liczby miejsc pracy – spadek wpływów do budżetu państwa z tytułu podatków – biura będą zatrudniać licencjonowanych pilotów i przewodników, zamykając rynek dla tych bez uprawnień	Uwaga nieuwzględniona
93			– konieczność weryfikacji poziomu usług pracowników przez biura	Taka weryfikacja może być dokonana w oparciu o indywidualne potrzeby zleceniodawcy i profil jego klientów.
94			– podnoszenie stawek gwarancji ubezpieczeniowych a w konsekwencji cen imprez turystycznych	Uwaga niezasadna.
95	PTTK Samorząd Przewodników Turystycznych Województwa Kujawsko-Pomorskiego	ogólna	Negatywna opinia, z uwagi na: – deprecjację zawodu i obniżenie jego prestiżu – pogorszenie standardu usług – licencjonowany przewodnik to to najlepszy ambasador swojego miasta, regionu i kraju – uprawnienia stanowią gwarancję dla turysty	Poziom jakości usług można kształtować poprzez zatrudnianie przez biura podróży osób, które ukończyły szkolenia lub selekcjonowanie najlepszych usługodawców.
96			– psucie rynku usług przewodnicko-pilockich niezdrową konkurencyjnością tańszych usług oraz dyktat cenowy biur podróży – zajmowanie miejsc pracy przez kierowników wycieczek, zagranicznych tour liderów – odpływ pieniędzy z budżetu państwa za granicę – otwarcie rynku pracy przewodnikom z innych krajów UE, zamknięcie naszym przewodnikom możliwości uznawania ich uprawnień.	Uwaga nieuwzględniona

97			– nieskrępowany dostęp do zawodu – nieobowiązkowe i nieograniczone przynależenie do organizacji zawodowych – brak podejścia korporacyjnego	Istniejącym dotąd utrudnieniem w dostępie do zawodu były egzaminy państwowe. W związku z powyższym całkowicie rezygnuje się z obowiązkowych egzaminów na rzecz pozostawienia obowiązku ukończenia odpowiednich szkoleń dla przewodników turystycznych, realizowanych w oparciu o uchwały jednostek samorządu terytorialnego.
98			Postulowane utrzymanie regulacji wobec wszystkich rodzajów przewodnictwa, z ewentualnym ułatwieniem drogi dla absolwentów pewnych kierunków szkół.	Uwaga nieuwzględniona,
99	Samorząd Przewodników Turystycznych PTTK w Bytomiu	ogólna	Zdecydowany sprzeciw, z uwagi na: – spadek jakości usług – zburzenie wizerunku	Weryfikacji może dokonywać pracodawca, sprawdzając umiejętności odpowiadające potrzebom konkretnej imprezy turystycznej i profilu turystów. Deregulacja nie musi się wiązać z pogorszeniem wizerunku, o ile zostanie dokonana selekcja rzetelnych usługodawców przez zleceniodawców (biura podróży, turyści).
100	S.A.S. Travel	ogólna	Poparcie deregulacji zawodu pilota wycieczek.	Nie wymaga ustosunkowania się.
101			Negatywna opinia dotycząca deregulacji przewodników miejskich, z uwagi na zastąpienie polskiego przewodnika zagranicznym pilotem, który przyjedzie z grupą, a co za tym idzie, odpływ walut do innych krajów.	Uwaga nieuwzględniona
102	Sebastian Tomala	ogólna	Negatywna opinia dotycząca deregulacji przewodników górskich, z uwagi na istotne w tej pracy zasady bezpieczeństwa prowadzenia grup w górach.	Uwaga nieuwzględniona

103	Marek Pawłowski	ogólna	Negatywna opinia, z uwagi na: – zamierzane zamknięcie zawodu w najbliższym czasie dla nowych, nielicencjonowanych pilotów i przewodników przez właścicieli biur podróży, którzy i tak będą zatrudniać osoby z uprawnieniami	Wyboru odpowiedniego usługodawcy będzie dokonywać organizator turystyki, w którego interesie będzie zapewnienie obsługi o wysokim standardzie. Osoba o wysokich kompetencjach, nie posiadająca uprawnień nadanych na podstawie wcześniej obowiązujących przepisów, może być równie dobrym usługodawcą jak osoba posiadająca takie uprawnienia.
104			– brak ograniczenia dostępu do zawodu	Uwaga nie wpływa na treść projektu.
105			– testowanie niekompetentnych osób na turystach, a nie podczas egzaminów – konieczność znajomości wielu procedur, przepisów i umiejętności poradzenia sobie w sytuacji kryzysowej, a nie tylko opowiadanie	Poziom jakości usług można kształtować poprzez zatrudnianie przez biura podróży osób, które ukończyły szkolenia lub selekcjonowanie najlepszych usługodawców.
			– opieranie decyzji o deregulacji na skrajnych, pojedynczych przypadkach oraz prywatnych poglądach	
106	Stowarzyszenie Pilotów i Przewodników Turystyki Kulturowej	ogólna	**Sprzeciw** wobec deregulacji, z uwagi na: – nieprawdziwy argument o „zamykaniu dostępu” do zawodów, nieograniczona możliwość nabywania kwalifikacji – brak podejścia korporacyjnego w tych zawodach, brak przymusu ani utrudnień w przynależeniu do stowarzyszeń	Istniejącym dotąd utrudnieniem w dostępie do zawodu były egzaminy państwowe. W związku z powyższym całkowicie rezygnuje się z obowiązkowych egzaminów na rzecz pozostawienia obowiązku ukończenia odpowiednich szkoleń dla przewodników turystycznych, realizowanych w oparciu o uchwały jednostek samorządu terytorialnego.

107			– likwidacja jedynej poręki spełniania pewnych standardów – spodziewane zburzenie wizerunku kraju oraz spadek przyjazdów grup zorganizowanych – wzrost skali niezadowolenia, a tym samym liczby skarg i procesów sądowych o nienależycie wykonaną usług	Poziom jakości usług można kształtować poprzez zatrudnianie przez biura podróży osób, które ukończyły szkolenia lub selekcjonowanie najlepszych usługodawców.
108			– uniemożliwienie polskim pilotom i przewodnikom korzystania ze wzajemnego uznawania kwalifikacji zawodowych w krajach UE – zamknięcie rynków innych krajów UE dla Polaków, ale szerokie otwarcie polskiego rynku dla usługodawców z innych krajów UE – istnienie niekompetentnej konkurencji ze strony usługodawców zagranicznych, m.in. w zakresie drażliwych kwestii historycznych – odpływ pieniędzy z polskiego rynku usług za granicę (zamiast polskim przewodnikom, zagraniczne biura będą płaciły swoim pilotom za oprowadzanie) – zagraniczny pilot zapłaci podatek w swoim państwie, a nie w Polsce – spadek liczby zleceń, a w konsekwencji dochodów polskich usługodawców spowoduje likwidację działalności gospodarczej – obniżenie poziomu usług bez żadnego zysku dla budżetu państwa, zaś ze stratami dla polskich usługodawców	Polscy przedsiębiorcy będą mieli możliwość uznania kwalifikacji zawodowych w innych krajach UE na podstawie dwuletniego doświadczenia zawodowego, co gwarantuje dyrektywa 2005/36/WE.
109			– zamknięcie obiektów tj. zabytki dla dotychczasowych przewodników i wprowadzenie obowiązku korzystania z pracownika obiektu, co utrudnia zwiedzanie i podnosi koszty imprezy	uwaga nieuwzględniona
110			– pogorszenie sytuacji biur podróży: konieczność samodzielnego szkolenia przewodników i pilotów lub ryzyko powierzania usługi osobie niesprawdzonej	Uwaga nieuwzględniona

111			– redukcja miejsc pracy w sektorze turystyki pielgrzymkowej – pilota zastąpi duchowny, który dodatkowo może nieprawidłowo realizować wyjazd – efektem będzie spadek poziomu usług	wyjazdy pielgrzymkowe to często wyjazdy niekomercyjne, a więc nieobjęte przepisami ustawy o usługach turystycznych
112			– niekonsekwencja w realizowaniu polityki kształcenia kadr turystycznych (podniesienie wymagań w 2011 r., pełna deregulacja w 2012 r.)	
113			– spadek standardu usług i triumf tanich, ale nie wykwalifikowanych usługodawców	Poziom jakości usług można kształtować poprzez zatrudnianie przez biura podróży osób, które ukończyły szkolenia lub selekcjonowanie najlepszych usługodawców.
114			– brak efektu regulacji za pomocą wolnego rynku, gdyż nasz rynek jest niedojrzały, a sądownictwo powolne podejmowanie decyzji bez uprzedniego przeprowadzenia analiz, mające wydźwięk propagandowy	
115	Stowarzyszenie Pilotów Wycieczek w Łodzi	ogólna	Zdecydowany sprzeciw, z uwagi na: – pogorszenie przejrzystości i jakości usług oferowanych na polskim rynku turystycznym	Poziom jakości usług można kształtować poprzez zatrudnianie przez biura podróży osób, które ukończyły szkolenia lub selekcjonowanie najlepszych usługodawców.
116			– pozbawienie klienta możliwości rozpoznania osoby posiadającej umiejętności – ważne zadanie przewodników i pilotów w budowaniu wizerunku Polski – egzamin gwarantuje spełnienie podstawowych standardów – narażenie klientów na zagrożenie zdrowia lub życia czy uzyskanie nieprawdziwej informacji krajoznawczej	
117			– regulacje zawodów pozostają w krajach, gdzie turystyka jest istotną gałęzią gospodarki	Uwaga nie wpływa na treść projektu.

118	Stowarzyszenie Pilotów Wycieczek w Poznaniu	ogólna	Negatywna opinia, z uwagi na: – szeroki zakres wiedzy i umiejętności wymaga szkolenia na odpowiednim poziomie – konieczność troski o bezpieczeństwo turysty i jakość usług, – obniżenie prestiżu przewodnictwa i pilotażu, wbrew polityce UE	Poziom jakości usług można kształtować poprzez zatrudnianie przez biura podróży osób, które ukończyły szkolenia lub selekcjonowanie najlepszych usługodawców.
119			– spadek liczby miejsc pracy, gdyż biura podroży nie zatrudnią osób o niesprawdzonych kwalifikacjach, spadnie zapotrzebowanie na usługi, koszt imprezy spadnie, jednak na szkodę jakości usług – otwarcie rynku polskiego dla usługodawców z innych krajów UE – jest to działanie na szkodę naszego państwa	Uwaga nieuwzględniona
120	Studenckie Koło Przewodników Beskidzkich przy Oddziale Akademickim PTTK w Krakowie	ogólna	Poparcie pozostawienia regulacji przewodnika górskiego. W związku ze zniesieniem wymagania wykształcenia średniego, zwrócenie uwagi na konieczność weryfikacji przez komisje egzaminacyjne poziomu wiedzy ogólnej zgodnie z obecnymi wytycznymi. Negatywna opinia o deregulacji zawodu przewodnika miejskiego i terenowego, z uwagi na: – znaczne obniżenie poziomu świadczonych usług – ryzyko zaniku zawodu przewodnika jako osoby wykazującej się ogólną wiedzą z zakresu krajoznawstwa, historii, architektury itd. Sugestia zniesienia wymogu obowiązkowego szkolenia, lecz pozostawienia egzaminu państwowego.	Uwaga nieuwzględniona
121	Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego, Departament	ogólne	**Negatywna opinia**, z uwagi na: – postawienie polskich usługodawców w gorszej sytuacji poprzez otwarcie rynku dla usługodawców z innych państw UE i utrudnianie uzyskiwania pozwoleń na pracę wydawanych na podstawie uprawnień państwowych (np. w	Ustawa zakłada, że wolny rynek będzie regulował zapotrzebowanie na usługi pilockie i przewodnickie z uwzględnieniem zasady konkurencyjności. Wyboru

	Sportu i Turystyki, Oddział Turystyki		Turcji) – spadek zapotrzebowania na usługi polskich pilotów i przewodników przez grupy zagraniczne – odpływ pieniędzy za granicę (do usługodawców i budżetów państw)	odpowiedniego usługodawcy będzie dokonywać organizator turystyki, w którego interesie będzie zapewnienie obsługi o wysokim standardzie.
122			– egzamin jest gwarancją spełnienia podstawowych standardów, likwidacja spowoduje spadek jakości usług – pogorszenie wizerunku państwa, zmniejszenie turystyki przyjazdowej, spadek wpływów z jej tytułu	Poziom jakości usług można kształtować poprzez zatrudnianie przez biura podróży osób, które ukończyły szkolenia lub selekcjonowanie najlepszych usługodawców.
123			– powtórzenie błędu deregulacji egzaminów na pilotów wycieczek po 1989 r. – brak głębokich ekonomicznych i prawnych analiz skutków deregulacji, decyzje pochopne – wykształci się system kształcenia i licencjonowania przez biura, co utrudni dostęp do zawodu brak dbałości zagranicznych usługodawców o prawdę historyczną i polski punkt widzenia w drażliwych kwestiach historycznych – polityka UE zmierza do podniesienia prestiżu przewodnika turystycznego (norma EN 15565:2006 (E)) a nie do deregulacji	uwagi niezasadne
124			– niekonsekwencję w realizowaniu polityki kształcenia kadr turystycznych (podniesienie wymagań w 2011 r., pełna deregulacja w 2012 r.) – przerzucenie odpowiedzialności za tworzenie wykwalifikowanej kadry turystycznej na branżę turystyczną – regulacje pozostają w państwach o największych wpływach z turystyki (Francja, Austria, Włochy, Hiszpania)	Uwaga nie wpływa na treść projektu.
125			Sugestia częściowego zniesienia wymogów, czyli deregulacji szkoleń, lecz pozostawienia obowiązkowych egzaminów państwowych.	uwaga nieuwzględniona

126		art. 10 pkt 8 lit. b (art. 32 u.u.t.)	Pytanie, czy został utrzymany obowiązek organizowania egzaminów z języków obcych dla wszystkich rodzajów uprawnień przewodników turystycznych i pilotów wycieczek, czy wyłącznie dla tych, którym nadano już uprawnienia	Art. 32 pozostaje bez zmian, możliwość przystąpienia do egzaminu z języka obcego będzie dotyczyć wszystkich osób, które będą chciały wykonywać zadania przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek. Nie będzie ograniczeń w przystępowaniu do egzaminu. Certyfikat będzie potwierdzać znajomość języka w zakresie wymaganym od przewodnika turystycznego i pilota wycieczek.
127	Lokalna Organizacja Turystyczna :Szlak Piastowski”	ogólna	Negatywna opinia, z uwagi na: – rozbieżność z założeniami polityki UE dot. kształcenia kadr turystycznych (norma EN 15565:2006 (E)) – podpisana dyrektywa EN 15565:2006 (E) zobowiązuje Polskę do standaryzacji usług turystycznych,	EN 15565:2006 jest normą unijną mającą charakter zalecenia, a nie charakter zobowiązujący. Kraje członkowskie mają wybór, czy dążą do wdrożenia takiej normy, czy też nie. Żadna z obowiązujących Polskę dyrektyw unijnych nie reguluje standardów kształcenia przewodników turystycznych ani pilotów wycieczek.
128			– regulację zawodów w krajach o znacznych wpływach z turystyki – dostęp do zawodu nie jest ograniczony – brak blokowania dostępu do zawodu, który nie przynosi dużych zysków, a jest raczej realizacją pasji	Uwaga nie wpływa na treść projektu.
129			– przejęcie zadań przez zagranicznych pilotów i przewodników zmniejszenie liczby miejsc pracy, brak wpływu na przekaz historyczny, brak wpływów do budżetu państwa – spadek cen spowoduje też spadek jakości	Uwaga nieuwzględniona

			– zanik miejsc pracy w Polsce zajmowanych przez zagranicznych usługodawców – utrata uprawnień przewodników w krajach UE – zanik części miejsc pracy za granicą,	
130			– jednorazowy charakter usługi utrudni regulację jakości usług przez wolny rynek – zaniżanie cen przez niewykwalifikowanych usługodawców i eliminacja z rynku fachowych przewodników i pilotów – brak gwarancji na połączenie ceny i jakości usług przewodnickich – niszczenie wypracowanego systemu kształcenia polskiej kadry przewodnickiej – istotne różnice w wiedzy, metodyce, umiejętnościach i odpowiedzialności pomiędzy licencjonowanym przewodnikiem/pilotem a osobą przypadkową – ryzyko przerzucane jest na turystów.	Poziom jakości usług można kształtować poprzez zatrudnianie przez biura podróży osób, które ukończyły szkolenia lub selekcjonowanie najlepszych usługodawców.
131	Wielkopolska Izba Turystyczna	ogólna	Poparcie ustawy deregulacyjnej, zalecenia: – wprowadzenie kar finansowych za wykonywanie zadań pilota/przewodnika na rzeczy podmiotów nie wpisanych do Centralnego Rejestru Zezwoleń, – likwidacja ewidencji pilotów i przewodników (n/d górskich) z rejestru urzędowego, – wprowadzenie obowiązkowego ubezpieczenia OC pilota/przewodnika	uwagi nieuwzględnione
132	Wicemarszałek Województwa Dolnośląskiego	ogólna	Negatywna opinia, z uwagi na: – brak ograniczeń w nabywaniu kwalifikacji – pauperyzacja zawodów i obniżenie jakości usług; profesjonalizacja przewodnictwa i pilotażu jest warunkiem podniesienia jakości w turystyce – brak miernika standardu usług wobec klientów – zagrożenie wizerunku Polski oraz prawidłowe rozumienie	Poziom jakości usług można kształtować poprzez zatrudnianie przez biura podróży osób, które ukończyły szkolenia lub selekcjonowanie najlepszych usługodawców.

			zagadnień społeczno-kulturowo-historycznych Polski	
133			– zamykanie rynku usług przez biura podróży dla nielicencjonowanych usługodawców – utrudnienia w uznawaniu kwalifikacji polskich usługodawców w krajach UE	Uwaga nieuwzględniona
134		Art. 10 pkt 8 (art. 25b u.u.t.)	Pytanie, czy został utrzymany obowiązek organizowania egzaminów z języków obcych dla wszystkich rodzajów uprawnień przewodników turystycznych i pilotów wycieczek, czy wyłącznie dla tych, którym nadano już uprawnienia? Jak będzie się musiała legitymować osoba, chcąca przystąpić do egzaminu?	Art. 32 pozostaje bez zmian, możliwość przystąpienia do egzaminu z języka obcego będzie dotyczyć wszystkich osób, które będą chciały wykonywać zadania przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek. Nie będzie ograniczeń w przystępowaniu do egzaminu. Certyfikat będzie potwierdzać znajomość języka **w** zakresie wymaganym od przewodnika turystycznego i pilota wycieczek.
135		Art. 10 pkt 11 (art. 28 pkt 5 u.u.t.)	Komu należy przedstawić zaświadczenie o niekaralności oraz w jakim dokumencie można potwierdzić znajomość języka obcego?	Prawo i obowiązek sprawdzenia oświadczenia o niekaralności usługodawcy oraz ukończenia przez niego szkoły średniej będzie należało do zleceniodawcy lub pracodawcy, najczęściej organizatora turystyki.
136	Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego, Departament Promocji i Turystyki	ogólna	Dopuszczenie do rynku usług turystycznych nowych środowisk może zadziałać stymulująco na rozwój turystyki. Deregulacja może mieć natomiast wpływ na obniżenie poziomu świadczonych usług turystycznych. Proponowane wprowadzenie innych narzędzi na rzecz rozwoju rynku turystycznego lub częściowa deregulacja i uruchomienie formuły certyfikacji.	Deregulacja nie musi mieć negatywnego wpływu na jakość usług. Wyboru odpowiedniego usługodawcy będzie dokonywać organizator turystyki, w którego interesie będzie zapewnienie obsługi o wysokim standardzie.

137	Zarząd Województwa Podlaskiego	ogólna	Negatywna opinia, z uwagi na: – trudności w przebyciu odpowiedniego szkolenia, jeżeli będzie ono nieregulowane – utrudnienia dla osób chcących rozpocząć świadczenie usług ze względu na mocniejszą pozycję osób z uprawnieniami zarówno w kraju, jak i w innych państwach – otwarcie rynku dla usługodawców z innych państw UE, skutkujące zmniejszeniem liczby miejsc pracy (brak ochrony rodzimego rynku pracy) – zamknięcie polskim usługodawcom możliwości świadczenia usług w innych krajach UE, które regulują ten zawód	Uwaga nieuwzględniona
138			– konieczność dbania o bezpieczeństwo także przez przewodników innych niż górscy, m.in. na terenach nizinnych (np. omijanie terenów bagiennych, odróżnianie niebezpiecznych gatunków zwierząt zamieszkujących parki narodowe, zwiedzanie nie zawsze bezpiecznych bunkrów)	Poziom jakości usług można kształtować poprzez zatrudnianie przez biura podróży osób, które ukończyły szkolenia lub selekcjonowanie najlepszych usługodawców.
			– podejmowanie decyzji o deregulacji na podstawie błędnej interpretacji niesłusznie nałożonej kary na osoby oprowadzające nieodpłatnie w Krakowie	
139			Postulaty: – zwolnienie absolwentów turystycznych kierunków studiów z obowiązku uzyskiwania uprawnień, – utrzymanie jedynie regulacji szkoleń, lub – utrzymanie wszystkich zapisów ustawy o usługach turystycznych (za wyjątkiem dot. ww. absolwentów), lub – pozostawienia dobrowolnego systemu egzaminów państwowych i nabywania uprawnień wraz z deregulacją szkoleń (w ramach wyrównywania szans)	Studia turystyczne nie dają wystarczającej, interdyscyplinarnej wiedzy o konkretnym regionie, umiejętności metodycznych oraz kompetencji społecznych do pełnienia zadań przewodnika turystycznego. Wprowadzone zostały szkolenia dla przewodników turystycznych, realizowane w oparciu o uchwały jednostek samorządu terytorialnego.
140	Urząd	ogólna	Negatywna opinia, z uwagi na:	Poziom jakości usług można

	Marszałkowski Województwa Śląskiego		– brak wiedzy, przygotowania merytorycznego i praktycznego, brak wymagań zdrowotnych przy wykonywaniu zawodów obciążonych dużym wysiłkiem fizycznym może drastycznie obniżyć jakość usług i standard obsługi klienta; – drastycznie zwiększenie liczby skarg na jakość usług turystycznych	kształtować poprzez zatrudnianie przez biura podróży osób, które ukończyły szkolenia lub selekcjonowanie najlepszych usługodawców.
141			– w większości państw UE przewodnictwo jest zawodem regulowanym – w UE zalecane jest wręcz utrzymanie standardów kształcenia, co ma wpływ na podniesienie prestiżu zawodu przewodnika i pilota	EN 15565:2006 jest normą unijną mającą charakter zalecenia, a nie charakter zobowiązujący. Kraje członkowskie mają wybór, czy dążą do wdrożenia takiej normy, czy też nie. Żadna z obowiązujących Polskę dyrektyw unijnych nie reguluje standardów kształcenia przewodników turystycznych ani pilotów wycieczek.
142	Urząd Marszałkowski Województwa Zachodnio-pomorskiego	ogólna	Negatywna opinia, z uwagi na: – profesjonalizacja przewodnictwa i pilotażu uznawana jest za jeden z warunków podniesienia jakości obsługi w polskiej turystyce, – zapewnienie profesjonalnego poziomu znajomości języka obcego jest dla klientów biur podróży warunkiem nie tylko komfortu, ale często bezpieczeństwa (np. w razie konieczności uzyskania pomocy lekarskiej za granicą) – sytuacja sprzed wejścia w życie ustawy o usługach turystycznych była zatrważająco zła, czego dowodem były sygnały zgłaszane przez samych turystów oraz polskie placówki konsularne – poziom usług kształtuje wizerunek Polski i jej regionów w oczach turystów krajowych i zagranicznych, co wpływa na promocję i podnosi zainteresowanie potencjalnych turystów, – przewodnik i pilot kształtuje pogląd odwiedzających Polskę	Poziom jakości usług można kształtować poprzez zatrudnianie przez biura podróży osób, które ukończyły szkolenia lub selekcjonowanie najlepszych usługodawców.

			turystów na jej historię, obyczajowość, problemy społeczne, polityczne, kulturowe, zaś dbanie o wizerunek, prawdę historyczną i poprawne rozumienie zagadnień społeczno-kulturowo-historycznych przez turystów leży w interesie państwa polskiego – oprócz przekazywania wiedzy, co dopuszcza Konstytucja, przewodnik i pilot wykonują dodatkowe zadania, za co pobierają wynagrodzenie – zapewnienie bezpieczeństwa osobom znajdującym się na ternie RP należy do obowiązków państwa – przewodnik i pilot pełni rolę ambasadora Polski przed turystami zagranicznymi lub regionu przed turystami krajowymi – spodziewany drastyczny spadek jakości usług – obniżenie rangi profesji przewodnictwa i pilotażu, będącej w UE synonimem gruntownego wykształcenia, wszechstronne wiedzy i kompetencji – konieczne pozostawienie wymagania dobrego stanu zdrowia, z uwagi na bezpieczeństwo turystów	
143			– utrzymanie regulacji w Polsce stwarza możliwość ochrony praw polskich pilotów i przewodników za granicą, także na zasadzie wzajemności – zawód przewodnika pozostaje regulowany w państwach, gdzie turystyka jest ważną gałęzią gospodarki – istnienie regulacji w Polsce pozwala szybciej i taniej uzyskać prawo wykonywania zawodu w innych krajach UE – deregulacja nie przyczyni się do wzrostu konkurencji, która już obecnie jest wysoka – uprawnienia pomagają zdobyć pracę, odnaleźć się na rynku, pracodawcy wybrać dobrego pracownika – nie powstaną nowe miejsca pracy, gdyż: - pracodawcy nie zatrudnią osób bez uprawnień;	Uwaga nieuwzględniona

			- wzrost podaży usług nie spowoduje wzrostu popytu na nie; - miejsca pracy zostaną zajęte przez zagranicznych usługodawców	
144			– nieodpłatne oprowadzanie wycieczek bez licencji nie jest zabronione – liczba nadawanych uprawnień nie jest limitowana, każdy może je nabyć	Uwaga nie wpływa na treść projektu.
145		art. 10 pkt 8 (art. 25b u.u.t.)	Pytanie, czy egzaminy z języków obcych przeprowadzane będą wyłącznie dla tych, którym nadano już uprawnienia? Jeśli nie, to jak będzie się legitymować inna osoba chcąca przystąpić do egzaminu?	Art. 32 pozostaje bez zmian, możliwość przystąpienia do egzaminu z języka obcego będzie dotyczyć wszystkich osób, które będą chciały wykonywać zadania przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek. Nie będzie ograniczeń w przystępowaniu do egzaminu. Certyfikat będzie potwierdzać znajomość języka w zakresie wymaganym od przewodnika turystycznego i pilota wycieczek.
146		Art. 10 pkt 11 (art. 28 pkt. 5 u.u.t.)	Komu należy przedstawić zaświadczenie o niekaralności oraz w jakim dokumencie można potwierdzić znajomość języka obcego?	Zaświadczenia należy przedstawiać pracodawcy lub zleceniodawcy, potwierdzać znajomość języka obcego można zgodnie z art. 32
147	Warszawska Izba Turystyki		Poparcie utrzymania regulacji zawodu przewodnika górskiego.	Nie wymaga ustosunkowania się.
148		Art. 10 pkt 3 (Art. 22 ust. 1 u.u.t)	Konieczność legitymowania się oświadczeniem o niekaralności przed zleceniodawcą. Konieczność posiadania wykształcenia średniego.	Uwaga nieuwzględniona
149		ogólna	Uchylenie regulacji dotyczących zawodów przewodnika turystycznego i pilota wycieczek byłoby zasadne, o ile równolegle podjęte zostałyby prace na rzecz eliminacji „szarej	Uwaga nieuwzględniona

			strefy” w zakresie nieopłacania należnych podatków, a także uregulowania zasady wzajemności uznawania kwalifikacji z innymi krajami UE. Sam proces deregulacji bez innych inicjatyw prawnych nie przyniesie spodziewanych skutków. Polski rynek turystyczny jest przesycony usługodawcami, posiadającymi uprawnienia, więc zwiększenie liczby usługodawców nie wpłynie na zwiększenie liczby miejsc pracy. Przypadkowi usługodawcy stanowić będą zagrożenie dla turystów nie gwarantując ochrony ich interesów i bezpieczeństwa, co jest głównym założeniem ustawy o usługach turystycznych wdrażającej wymogi Wspólnoty.	
150			Organizatorzy turystyki zaostrzą kryteria doboru zleceniobiorców, co utrudni nie tylko debiutantom znalezienie pracy.	Osoby, które ukończyły właściwe szkolenia, będą miały równe szanse na rozpoczęcie działalności, co osoby posiadające uprawnienia państwowe. Osoba o wysokich kompetencjach, nie posiadająca uprawnień nadanych na podstawie wcześniej obowiązujących przepisów, może być równie dobrym usługodawcą jak osoba posiadająca takie uprawnienia.
151	Witold Hiller		Propozycja uwzględnienia w nowelizacji przepisów następujących rozwiązań: - Ogólnopolskie stowarzyszenia przewodników turystycznych i pilotów wycieczek mogą wprowadzić system własnych rekomendacji osób trudniących się przewodnictwem i pilotażem turystycznym w oparciu o jednolite w skali kraju, jawne kryteria. - Na wniosek statutowych władz stowarzyszeń zrzeszających przewodników turystycznych lub pilotów wycieczek urzędy marszałkowskie przekażą kopie nadanych uprawnień przewodników i pilotów, po uzyskaniu ich zgody, odpowiednim	Uwaga nieuwzględniona

			strukturom wojewódzkim tych stowarzyszeń w terminie 6 miesięcy od wejścia w życie przepisów niniejszej ustawy/rozporządzenia.	
152	Wszechnica Świętokrzyska		**Negatywna ocena pozostawienia jedynie wymogów pełnoletniości oraz niekaralności**. Propozycja nabywania uprawnień poprzez ukończenie studiów wyższych z zakresu turystyki. Całkowita deregulacja może spowodować obniżenie jakości świadczonych usług oraz chaos na rynku turystycznym.	Studia turystyczne nie dają wystarczającej, interdyscyplinarnej wiedzy o konkretnym regionie, umiejętności metodycznych oraz kompetencji społecznych do pełnienia zadań przewodnika turystycznego.
153	Zachodniopomorskie Stowarzyszenie Pilotów i Przewodników		Negatywna opinia, z uwagi na: – obniżenie jakości usług turystycznych	Poziom jakości usług można kształtować poprzez zatrudnianie przez biura podróży osób, które ukończyły szkolenia lub selekcjonowanie najlepszych usługodawców.
154			– brak zwiększenia liczby miejsc pracy, gdyż przewodnicy i piloci nie są pracownikami etatowymi – obecny brak utrudnień w uzyskaniu licencji pilota lub przewodnika poza szkoleniem i egzaminem – na miejsce polskich pilotów i przewodników wejdą zagraniczni, spadną zyski biur turystycznych i wysokość odprowadzanych podatków	Uwaga nieuwzględniona
155	Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego – Przekazanie 5 petycji przewodników i pilotów wycieczek ze stycznia 2012,	ogólna	Negatywna opinia co do planowanej deregulacji Petycje ze stycznia 2012, zawierają pytania do Ministra Sprawiedliwości oraz stwierdzenie, że deregulacja zawodu przewodnika przyniesie bardzo złe skutki, a wieloletni wysiłek włożony w podniesienie kwalifikacji osób oprowadzających turystów zostanie przekreślony w jednej chwili. (pismo od: obok osób prywatnych – Pilot wycieczek Justyna Ciupa poz. 45 listy + 35 podpisów, Robert Chrzanowski, Hanna	Uwaga nieuwzględniona, sprzeczna z koncepcją deregulacji

			Sosińska, Elzbieta Ołtarzewska Małgorzata Mądrzak, Tomasz Brzezicha –poz. 35. a także Stowarzyszenie Pilotów Wycieczek z Poznania)	
156	Przewodnicy Pomorscy – 131 podpisów z numerami licencji	ogólna	Negatywna opinia co do planowanej deregulacji. Pisma zawierają pytania do Ministra Sprawiedliwości oraz stwierdzenie, że deregulacja zawodu przewodnika przyniesie bardzo złe skutki, a wieloletni wysiłek włożony w podniesienie kwalifikacji osób oprowadzających turystów zostanie przekreślony w jednej chwili. (pismo od: Krakowscy Przewodnicy Miejscy, Stowarzyszenie Przewodników Turystycznych w Krakowie, , Towarzystwo Przewodników „Renesans" w Krakowie, Stowarzyszenie Przewodników Miejskich po Krakowie „Secesja" Barbara Thun –Małgorzata Mazur –Ewa Czerwińska –Katarzyna Czaykowska-Stój, Przewodnicy gdańscy – 8 podpisów)	Uwaga nieuwzględniona, sprzeczna z koncepcją deregulacji
157	Przewodnicząca Wielkopolskiej Komisji Pilotów Wycieczek – Dobrawa Walkowska – pismo z 30.03.2012	ogólna	Negatywna opinia co do planowanej deregulacji. Apel o odstąpienie od deregulowania zawodu pilota wycieczek. Zawód pilota wycieczek i przewodnika nie powinien być traktowany na równi z korporacyjnymi zawodami prawniczymi. Deregulacja dopuści do wykonywania zawodu każdą osobę (która może być chora, z problemami psychicznymi czy dysfunkcjami ruchowymi).	Uwaga nieuwzględniona, sprzeczna z koncepcją deregulacji
158	Stowarzyszenie Przewodników Turystycznych "Złota Kaczka",	ogólna	Negatywna opinia co do deregulacji. Zniesienie konieczności posiadania licencji przewodnika turystycznego - w tym miejskiego - może przynieść wyłącznie negatywne skutki.	Uwaga nieuwzględniona, sprzeczna z koncepcją deregulacji
159	II Ogólnopolskie Forum Przewodników Turystycznych	ogólna	Negatywna opinia co do deregulacji. Interes społeczny wymaga, aby przewodnik znał się na swoim rzemiośle i dawał rękojmię należytego wykonywania zawodu. Przekreślenie dorobku naszej pracy, na rzecz której ponieśliśmy	Uwaga nieuwzględniona

	w Międzyzdrojach, 10-12 lutego 2012r.		wymierne koszty, niesie niebezpieczeństwo utraty zaufania do państwa prawa. Może też rodzić uzasadniony żal do tegoż państwa, które najpierw wymagało od nas ukończenia kosztownych i długotrwałych kursów, a obecnie może spowodować gwałtowną deprecjację naszego wkładu w tworzenie tożsamości grupy zawodowej liczącej ok. 15 tysięcy osób. W demokratycznym państwie obywatele mają prawo domagać się, aby ustawa regulowała pewne zawody gwarantujące wysoki poziom usług. Ważne jest, że w przypadku przewodników turystycznych nie istnieje zjawisko korporacji zawodowej. Każdy, kto podejmie trud zdobycia wiedzy niezbędnej do ukończenia kursu i zdania egzaminu, może zostać przewodnikiem i pracować w tym zawodzie. Stowarzyszenia i Towarzystwa, do których należymy, w żaden sposób nie ograniczają dostępu do rynku pracy osobom niezrzeszonym. Podobnie każdy, kto spełni warunki ustawowe, może organizować kursy przewodnickie; ich jakość weryfikowana jest jednakże egzaminem państwowym organizowanym i przeprowadzanym wyłącznie przez urzędy marszałkowskie.	
160	Wielkopolskie Stowarzyszenie Przewodników Turystycznych	ogólna	Negatywna opinia co do deregulacji. Na podstawie opinii Członków Stowarzyszenia, przekazujemy nasze jednomyślne stanowisko sprzeciwiające się w całej rozciągłości projektowi tak zwanej deregulacji zawodu przewodnika turystycznego i postulujemy utrzymanie aktualnie obowiązujących zapisów ustawy o usługach turystycznych. Zorganizowane przewodnictwo turystyczne w Wielkopolsce ma tradycje kilkudziesięcioletnie, już w 1929 roku w czasie Powszechnej Wystawy Krajowej przeszkolono kilkadziesiąt osób do oprowadzania gości wystawy. Miało to na celu dobre zaprezentowanie dorobku i osiągnięć ówczesnej myśli technicznej i możliwości przemysłowych Polski, już wtedy	Opinia sprzeczna z koncepcją deregulacji

			zdano sobie sprawę że amatorzy nie będą tego w stanie zrobić a tylko dobrze przeszkolona grupa przewodników. Podobnie było w Kaliszu, , gdzie w latach międzywojennych XX w. przewodnicy turystyczni wnieśli niemało trudu w wiele akcji wspomagając miejscowe władze w akcjach społecznych. Do dziś przewodnicy turystyczni organizują wiele akcji społecznych wyręczając w wielu przypadkach państwo polskie. Już w tamtych latach przewodnicy musieli uzyskiwać odpowiednie certyfikaty żeby właściwie i godnie prezentować dorobek i osiągnięcia lokalnych społeczności. Dziś rola przewodnika turystycznego jest równie ważna jak wielu innych instytucji prezentujących osiągnięcia i dokonania lokalne i Polski. W turystyce przyjazdowej nastąpi niemal całkowite wyeliminowanie miejscowych przewodników co da efekt zupełnie inny od zamierzonego, zmniejszy to zatrudnienie przewodników polskich a wykorzystają to biura turystyczne zagraniczne organizujące przyjazd do Polski zatrudniając własną kadrę, która będzie reprezentować zupełnie inne interesy niż polskie.	
161	I Ogólnopolski Sejmik Przewodnicki 16-17 marca 2012, Warszawski Oddział Przewodników PTTK	ogólna	Negatywna opinia co do deregulacji 1. Uwolnienie zawodu przewodnika umożliwi oprowadzanie znającym teren regionalistom. Nic bardziej mylnego. To my jesteśmy regionalistami. Ruch przewodnicki wyrasta z pasji, zainteresowań przeszłością, z chęci poznawczych, poszukiwań i gromadzenia informacji o regionie, kraju czy miejscowości w których żyjemy. Nikt z nas nie szczędził czasu i pieniędzy na zdobycie kwalifikacji przewodnickich. 2 . Uwolnienie zawodu przewodnika to nowe miejsca pracy. Absolutna nieprawda. Wejście na rynek ludzi bez przygotowania spowoduje zaniżanie cen i sprawi, że solidni fachowcy przestaną	Opinia sprzeczna z koncepcją deregulacji

			uprawiać ten zawód. Rozumiane w ten sposób "uwolnienie" absolutnie nie przyniesie większej liczby miejsc pracy. Przewodnicy i piloci (zwłaszcza zagraniczni) sami zaczną oprowadzać po naszych szlakach i łatwiej, i szybciej, i taniej - dla korzystających z takich usług. Ale czy merytoryczniej? Korzystanie z usług obcych pilotów i przewodników oznaczać będzie zmniejszenie podatków wpływających do państwa polskiego. 3. Swoboda. wykonywania zawodu przewodnika spowoduje obniżenie cen. To akurat jest prawda. Tylko że używając tego argumentu jego Autor zapomniał dodać, że odbędzie się to kosztem drastycznego spadku jakości. 4. Wolny rynek zweryfikuje solidnych przewodników. Nie zweryfikuje - podstawowym kryterium wyboru przez wiele wycieczek jest wyłącznie cena, a usługi świadczone są jednorazowo, a jako takie nie poddają się rzetelnej weryfikacji. 5. Licencjonowani i przewodnicy to pazerna grupa wspólnych interesów broniąca dostępu do rynku usług. Bardzo krzywdząca opinia z jaką zdecydowanie nie zgadzamy się. Przewodnikiem może zostać każdy po przejściu kursu i zdaniu odpowiednich egzaminów. Zostają ci których wiedza i umiejętności zostaną sprawdzone, zweryfikowane tak w teorii jak i w praktyce. Gaże przewodnickie nie są wysokie, są wyłącznie dodatkowym źródłem dochodu, w wielu przypadkach są na granicy opłacalności. 6. Jaka jest za tym cecha licencjonowanego przewodnika i czym różni się od amatora -pasjonata ? <u>Po pierwsze wiedza</u> - wiedza niezwykle szeroka, narzucona programem kursu oraz latami doświadczeń poprzedników, doświadczonych przewodników, którzy przecierali ścieżki na własnym terenie. Wiedza jest sprawdzana w ramach	

			praktycznego i teoretycznego egzaminu. Komisje egzaminacyjne powoływane są przez Urząd Marszałkowski w każdym województwie. Coraz częściej przewodnicy oprowadzają grupy zagranicznych turystów w ich ojczystych językach. A to wymaga dodatkowej edukacji. Po drugie - metodyka - a więc umiejętność dostosowania przekazu do konkretnego odbiorcy dzieci, osób starszych, określonych grup kulturowych, czy niepełnosprawnych. Po trzecie - umiejętności - czyli wiedza i umiejętności poparte praktyką i wspierane całym szeregiem innych umiejętności; licencjonowany przewodnik umie na przykład udzielić pierwszej pomocy. Po czwarte - odpowiedzialność - każdy z przewodników jest świadom odpowiedzialności w przekazywaniu rzetelnej wiedzy, często traktując wykonywanie tego zajęcia jako swoistej misji i szerzenia wiedzy historycznej i promocja swego miasta, czy regionu. Pozostajemy na stanowisku, iż przewodnik powinien uzyskiwać certyfikaty. Jest to gwarancja jakości, rzetelności, potwierdzenie wiedzy a także uhonorowanie pasji przywiązania do "małej ojczyzny".	
162	Tatrzański Park Narodowy	Art. 1 (art. 60^1 §4 Kodeksu Wykroczeń)	Przepis ten należy zmodyfikować nadając mu brzmienie: *Wykonuje odpłatnie zadania przewodnika górskiego lub międzynarodowego przewodnika wysokogórskiego bez uzupełniającego szkolenia do prowadzenia wycieczek w warunkach wysokogórskich dla przewodników górskich lub bez posiadania certyfikatu UIAGM.* Druga część zdania odnosi się zarówno o przewodników górskich jak i międzynarodowych przewodników wysokogórskich dlatego pierwsza część musi być z nią spójna.	Uwaga nieuwzględniona
163		art 10 pkt 2 (art. 21 ust. 5 u.u.t)	Wprowadzenie takiego brzmienia przepisu doprecyzuje (pytanie czy było to zamierzone) zakres uprawnień przewodników górskich III klasy w warunkach zimowych. Do tej pory nie było	Uwaga będzie rozpatrywana podczas prac nad rozporządzeniem wykonawczym.

			jasne czy grupa ta jest uprawniona do prowadzenia wycieczek na nartach. Skoro jednak proponowany ust 5 stanowi, że prowadzenie wycieczek narciarskich poza zorganizowanymi terenami turystycznymi wymaga przejścia dodatkowego szkolenia oznacza to, że prowadzenie wycieczek narciarskich na zorganizowanych terenach turystycznych takiego szkolenia nie wymaga i zadania te mogą wykonywać przewodnicy klasy III, którzy odbyli szkolenie podstawowe. Zwracamy uwagę na to że w takim wypadku trzeba będzie pamiętać o odpowiedniej modyfikacji programu szkolenia na tą klasę.	
164		Art. 10 pkt 2 (art. 21 ust 2 u.u.t.) (nowa zmiana nie ujęta w projekcie)	Przepis ten należy zmodyfikować nadając mu brzmienie: *Uprawnienia przewodników górskich dzielą się na dwie klasy w zależności od stopnia trudności tras i wycieczek.* Aktualne rozwiązania przewidują istnienie trzech górskich tatrzańskich klas przewodnickich. Zakres uprawnień przewodników klasy I i II różni się przy tym tylko poziomem trudności dróg taternickich, na których przewodnicy mogą prowadzić swoich klientów. Klasa II może prowadzić turystów w lecie na drogach do III stopnia trudności, a w zimie do II stopnia trudności. Klasa I może zaś prowadzić w lecie na drogach do IV stopnia trudności, a w zimie do III stopnia trudności. Podział ten jest sztuczny, głównie dlatego że zdecydowana większość dróg przewodnickich nie przekracza III stopnia trudności, a większość turystów korzysta z usług przewodników w lecie. W konsekwencji uzyskanie uprawnień II klasy upoważnia de facto do chodzenia na wszystkie trasy. Brakuje więc motywacji do uzyskiwania uprawnień I klasy, bo nie zmieniają one prawie niczego w praktyce przewodnickiej. I klasa jest oczywiście uprawniona do chodzenia na trudniejsze drogi, jednak doświadczenie pokazuje, że jest to margines praktyki przewodnickiej. Funkcjonowanie trzech klas było uzasadnione wtedy gdy	Uwaga nieuwzględniona, wykracza poza zakres projektu nowelizacji.

			obejmowało zakresem uprawnień cały obszar Tatr (również Słowację). Aktualnie, ten rodzaj przewodnictwa ogranicza się do dwóch dolin w polskiej części Tatr, więc utrzymywanie tego podziału nie ma sensu. W konsekwencji zaproponowanej poprawki przewodnicy tatrzańscy otrzymywaliby uprawnienia dwóch klas. "Nowa" klasa II odpowiadałaby dzisiejszej klasie III, zaś klasa I dzisiejszej I i II. Przyjęcie tego rozwiązania będzie związane z koniecznością poszerzenia programu szkolenia na przewodników I klasy oraz przeprowadzenia unifikacji dzisiejszej klasy II.	
165		art. 10 pkt 4 (art. 22a ust. 2 u.u.t)	Proponujemy skreślenie tego przepisu w całości lub jego modyfikację Z przedstawionej propozycji wynika, że osoba posiadająca uprawnienia np. na obszar Beskidów czy Sudetów nabędzie uprawnienia przewodnika tatrzańskiego bez konieczności odbycia szkolenia teoretycznego i praktycznego.	Już w aktualnym stanie prawnym można zdobyć uprawnienia przewodnika górskiego na kolejny obszar bez odbycia szkolenia teoretycznego i praktycznego
166	Koło Przewodników PTTK im. Haliny i Witolda Jakubowskich w Pszczynie (19 podpisów)	ogólna	Negatywna opinia wobec deregulacji z uwagi na: obniżenie prestiżu wykonywanego przez nas zawodu, poprzez zniesienie czytelnych i przejrzystych reguł określających kompetencje przewodnika. troskę o jakość przewodnictwa Jedynie ukształtowana doświadczeniem i wieloletnią tradycją formuła reglamentowania usług przewodnickich poprzez system weryfikacji zawodowej, daje możliwość utrzymania jakości i bezpieczeństwa ważnego dla oprowadzanych grup turystycznych w górach, miastach, muzeach.	Poziom jakości usług można kształtować poprzez zatrudnianie przez biura podróży osób, które ukończyły szkolenia lub selekcjonowanie najlepszych usługodawców.
167	Samorząd Przewodników Turystycznych PTTK Województwa	ogólna	Negatywna opinia co do deregulacji Przewodnik turystyczny odgrywa szczególną rolę w procesie edukacji dzieci i młodzieży, wspomagając nauczycieli nie tylko ze szkół podstawowych, średnich ale także akademickich w kształtowaniu postaw patriotycznych realizując proces nauczania	Poziom jakości usług można kształtować poprzez zatrudnianie przez biura podróży osób, które ukończyły szkolenia lub selekcjonowanie najlepszych

	Małopolskiego		w nowoczesny sposób, związany z atrakcyjną formułą przekazywania wiedzy.	usługodawców.
168	PTTK Oddział Wrocławski	ogólna	Negatywna opinia co do deregulacji z uwagi na: Już sama zapowiedź deregulacji przyniosła policzalne straty dla Polski poprzez ograniczenie dochodów wielu biur podróży z zagranicznej turystyki przyjazdowej. Nowe miejsca pracy, jeśli przybędą, to nie dla Polaków. Konieczność prezentowania naszej wielowiekowej, skomplikowanej historii, którą teraz będzie można świadomie zniekształcać zgodnie z gustami i oczekiwaniami różnych klientów. Dzisiaj w polskim Wrocławiu bardzo często spotyka się np. niemieckie grupy wycieczkowe prowadzone przez swoich pilotów lub osoby przygodne. Te o mieście potrafią powiedzieć tylko tyle, że z balkonu wrocławskiego hotelu "Monopol" przemawiał Hitler - tak, to fakt, a wrocławską Katedrę i wrocławski Ratusz (zabytki klasy „o") budowali Niemcy, co już jest oczywistą bzdurą, zważywszy choćby na daty ich powstania. Szkody jakie przynoszą tacy przewodnicy naszemu państwu i naszej historii są wręcz nie do oszacowania.	Uwaga nieuwzględniona
169		art. 10 pkt 3 (art. 22 u.u.t.)	Wśród zawodów przewodnika turystycznego, zgodnie z projektem ustawy, deregulacją nie ma być objęty przewodnik górski. Nie ukrywam, że to olbrzymi wyłom i godna podkreślenia dbałość o bezpieczeństwo turystów. Nie wiem jednak dlaczego do tego zawodu mają być dopuszczeni również ludzie bez średniego wykształcenia. Ten poziom edukacji w Polsce jest już normą i rezygnacja z takiego wymogu jest trudna do zrozumienia. Mogę się spodziewać, że prawdopodobnie chodzi tu o grupę górali starych przewodników tatrzańskich, ale przypomnę, że mogą oni korzystać z praw nabytych, tak jak to zostało uregulowane dużo wcześniej. Natomiast z zawodem przewodnika turystycznego - górskiego wiąże się inny problem, na który chciałbym zwrócić uwagę. W	Uwaga nieuwzględniona

			wypadku jakiejkolwiek deregulacji zawodu przewodnika będzie konieczna nowelizacja obowiązującej obecnie ustawy o usługach turystycznych, a także	
170			Rozporządzenia Ministra Sportu i Turystyki z dnia 4 marca 2011 r. w sprawie przewodników turystycznych i pilotów wycieczek; Tu podpowiadałbym usunięcie kilku nonsensów dot. właśnie przewodników górskich. Chodzi mi o podział na klasy przewodnickie i związane z tym uprawnienia do prowadzenia grup w górach.	Uwaga wykracza poza zakres projektowanej nowelizacji
171	PTTK Koło Przewodników Turystycznych w Sandomierzu	ogólna	Negatywna opinia wobec deregulacji z uwagi na: zawód przewodnika turystycznego nie jest reglamentowany dla osób pragnących go wykonywać. Każdy, kto wykaże się wiedzą na temat danego regionu może pokazywać i opisywać jego walory przed turystami. A jakże można zweryfikować taką wiedzę, jeśli nie za pomocą egzaminu zawodowego? Goście odwiedzający dane miejsce w naszym kraju przeważnie go nie znają - dlatego przecież pragną skorzystać z usług przewodnickich. Daje to pole do daleko idących nadużyć różnych "naciągaczy", którzy potrafią kwieciście opowiadać – niestety nie posiadając rzetelnej wiedzy, mogą przeinaczać fakty, pomijać istotne wiadomości, tworząc u zwiedzających fałszywy obraz naszej Ojczyzny. W naszej opinii szczególnie narażone na takie "pseudo usługi". będą grupy szkolne, pragnące, co zrozumiałe, ponieść jak najmniejsze koszty zwiedzania.	Poziom jakości usług można kształtować poprzez zatrudnianie przez biura podróży osób, które ukończyły szkolenia lub selekcjonowanie najlepszych usługodawców.
172			Pragniemy również zwrócić uwagę na fakt, że przewodnik turystyczny zgodnie z obowiązującym obecnie prawem odpowiada za bezpieczeństwo oprowadzanych turystów. Konieczne jest odpowiednie przeszkolenie w zakresie pierwszej pomocy czy zachowania w ekstremalnych sytuacjach. Oczywiście taka wiedza przewodnika nie uchroni turystów przed ewentualnymi wypadkami, ale z pewnością jest konieczna, aby	Uwaga nieuwzględniona

			unikać potencjalnych niebezpieczeństw, z których osoby bez odpowiedniego przeszkolenia często nie zdają sobie nawet sprawy.	
173	PTTK Oddział w Rzeszowie	ogólna	Negatywna opinia wobec deregulacji z uwagi na: obniżenie prestiżu wykonywanego przez nas zawodu, troskę o jakość usług przewodnickich. Interes społeczny wymaga, aby przewodnik znał się na swoim rzemiośle i dawał rękojmię należytego wykonywania zawodu. w przypadku przewodników turystycznych nie istnieje zjawisko korporacji zawodowej. Każdy, kto podejmie trud zdobycia wiedzy niezbędnej do ukończenia kursu i zdania egzaminu, może zostać przewodnikiem i pracować w tym zawodzie. Stowarzyszenia i Towarzystwa, do których należymy, w żaden sposób nie ograniczają dostępu do rynku pracy osobom niezrzeszonym.	Poziom jakości usług można kształtować poprzez zatrudnianie przez biura podróży osób, które ukończyły szkolenia lub selekcjonowanie najlepszych usługodawców.
174	PTTK, Oddział Krakowski im. ks. Karola Wojtyły, Koło Przewodników Miejskich Nr 31	ogólna	**Negatywna opinia wobec deregulacji.** nie istnieją w Polsce żadne korporacje przewodnickie ani mityczne organizacje tego typu, do których przynależność jest obowiązkowa, które ograniczają lub wręcz uniemożliwiają napływ nowych adeptów do działalności przewodnika. Bo przewodnictwo to nie tylko zawód jak np. szewc, kierowca czy urzędnik. To przede wszystkim pewien rodzaj misji, pasji oraz działalności pedagogicznej,. Przewodnikiem może zostać każdy, kto po odbyciu odpowiedniego szkolenia zda egzamin państwowy i uzyska licencję. Tu decyduje wyłącznie wiedza oraz osobowość kandydata i nie ma ograniczeń ilościowych w liczbie przyznawanych licencji.	Istniejącym dotąd utrudnieniem w dostępie do zawodu były egzaminy państwowe. W związku z powyższym całkowicie rezygnuje się z obowiązkowych egzaminów na rzecz pozostawienia obowiązku ukończenia odpowiednich szkoleń dla przewodników turystycznych, realizowanych w oparciu o uchwały jednostek samorządu terytorialnego.
175			Jednak egzamin państwowy należy zdecydowanie pozostawić, gdyż jest on gwarantem jakości oferowanych później usług.	Uwaga nieuwzględniona, niezgodna z założeniami deregulacji.
176			Zamiar deregulacji przewodnictwa uderzy finansowo w wiele środowisk oraz w państwo. Masowy wysyp samozwańczych	Poziom jakości usług można kształtować poprzez zatrudnianie

			przewodników spowoduje początkowo, że stawki za oprowadzanie spadną, wielu przewodników prowadzących własną ' działalność gospodarczą będzie zmuszonych do jej zaprzestania i do budżetu przestaną wpływać ich podatki. Również osoby bez licencji, które otworzą własną działalność przewodnicką szybko przekonają się, że popyt na ich niekompetencję jest znikomy i nastąpi sytuacja jak wyżej. Muzea i obiekty sakralne obronią się przed napływem takich oprowadzaczy w ten sposób, że nie będą wpuszczać osób bez licencji. Spowoduje to dla turystów dodatkowe koszty, co niejednokrotnie zakończy się rezygnacją ze zwiedzania tych miejsc.	przez biura podróży osób, które ukończyły szkolenia lub selekcjonowanie najlepszych usługodawców.
177			Zlikwidowany zostanie dobrze działający system szkolenia i doskonalenia kadr przewodnickich, upadną tysiące firm, najczęściej jednoosobowych i zamiast likwidacji bezrobocia pojawią się nowi ludzie bez pracy, często też z uwagi na wiek bez możliwości przekwalifikowania się.	Uwaga nieuwzględniona
178	PTTK Oddział Gdański	ogólna	Negatywna opinia wobec deregulacji. Istota współczesnego zawodu przewodnika turystycznego w Polsce opiera się na trzech podstawowych zadaniach: na rzetelnym przekazie informacyjnym i faktograficznym, na promocji miejsca i regionu oraz na interpretacji polskiego dziedzictwa kulturowego, przyrodniczego i tradycji narodowych. Wolny rynek, istniejący w naszym kraju, nie zweryfikuje podczas pracy przewodników ich umiejętności, ponieważ turysta ma z nim jednorazowy kontakt i najczęściej nie przekazuje informacji zwrotnej, dotyczącej jakości jego pracy, której nie może zweryfikować zanim z niej nie skorzysta. Jednocześnie, jak wskazuje praktyka dużą część organizatorów turystyki będzie interesowała przede wszystkim niska, tak zwana "konkurencyjna" cena i jak najniższe koszty, a zatrudnieniu przewodnika będzie generalnie decydowała właśnie cena, a nie	Uwaga nieuwzględniona

			jakość jego usług. Obecna sytuacja prawna nie zabrania nikomu w Polsce nabywania uprawnień przewodnika czy pilota. Jednocześnie, nie ma też obowiązku przynależności przewodnika do jakiejkolwiek organizacji, stowarzyszeń, korporacji przewodnickich (których w Polsce nie ma!), a wielu przewodników prowadzi samodzielne firmy, budujące polski rynek pracy. Deregulacja, planowana w takim kształcie, nie daje żadnej gwarancji na połączenie ceny i jakości usług przewodnickich, niszczy wypracowywany przez ostatnie lata system kształcenia i tworzenia polskiej kadry przewodnickiej, obarczając ryzykiem planowanego eksperymentu wykwalifikowaną, profesjonalną kadrę przewodnicką, a ostatecznie krajowych i zagranicznych turystów.	
179	Prezydent Miasta Krakowa	ogólna	Negatywna opinia wobec deregulacji. Zgodnie z obowiązującym stanem prawnym przewodnicy miejscy oprowadzający turystów po Krakowie muszą posiadać licencję. Nie tworzą oni jednak korporacji, bowiem obowiązujące przepisy nie określają limitu działających na rynku przewodników turystycznych. Każda osoba ubiegająca się o prawo wykonywania zawodu przewodnika musi jedynie zdać egzamin potwierdzający jej kwalifikacje. Nie sposób przecenić znaczenia Krakowa jako centrum kulturowego w naszym kraju. Ta sytuacja wymaga, by osoby wykonujące profesję przewodnika miejskiego potrafiły nie tylko przekazać turystom i gościom szeroko pojętą wiedzę o mieście, ale także umiały z szacunkiem odnieść się do zagadnień związanych z pochodzeniem, kulturą czy religią, których ślady w Małopolsce odkrywają m.in. turyści zagraniczni. W szczególny sposób dotyczy to problemu Holokaustu. Właściwe i kompetentne wykonywanie zawodu przewodnika ma również bezpośrednie odniesienie do pielęgnowania narodowych	Poziom jakości usług można kształtować poprzez zatrudnianie przez biura podróży osób, które ukończyły szkolenia lub selekcjonowanie najlepszych usługodawców. Deregulacja nie musi się wiązać z pogorszeniem wizerunku, o ile zostanie dokonana selekcja rzetelnych usługodawców przez zleceniodawców (biura podróży, turyści).

			wartości oraz tradycji i przyczynia się do budowania dobrego wizerunku Polski na zewnątrz. Sprostać temu mogą tylko miejscy przewodnicy, posiadający licencję potwierdzającą profesjonalnie przygotowanie .i odpowiednie predyspozycje. Urząd Miasta Krakowa od lat dokłada starali, aby profesjonalne przygotowanie przewodników miejskich nie budziło zastrzeżeń i gwarantowało turystom obsługę na najwyższym poziomie. Uważam, że istniejące obecnie regulacje prawne w tym zakresie w pełni umożliwiają realizację powyższych celów; Przewidziane w projekcie ustawy rozwiązania doprowadzą do wzrostu liczby osób przypadkowych, które zechcą pełnić zawód przewodnika turystycznego bez wystarczającej wiedzy i predyspozycji, w tym osób spoza Krakowa, a nawet spoza Polski. Wpłynie to, oczywiście, na spadek dochodów miasta z turystyki. W konsekwencji zgoda na wykonywanie tej profesji przez osoby nieposiadające wymaganych kwalifikacji może wywołać negatywne następstwa dla branży turystycznej, a także szkodzić wizerunkowi Polski.	
180	Porozumienie Stowarzyszeń Przewodnickich w Krakowie	ogólna	Negatywna opinia wobec deregulacji. Uważamy, że poprzez dopuszczenie do wykonywania tego zawodu osób postronnych, nieposiadających odpowiedniej wiedzy, doświadczenia i kwalifikacji, turyści zostaną pozbawieni fachowej informacji i narażeni na straty zarówno moralne, jak i finansowe. Deregulacja zawodu przewodnika turystycznego i działalności pilota wycieczek w rezultacie może wyrządzić więcej szkód niż korzyści zarówno dla państwa, osób wykonujących te zawody jak również dla turystów. Zniesienie obowiązku szkoleń i egzaminów bowiem 1. Nie spowoduje wzrostu liczby miejsc pracy, 2. Nie spowoduje spadku cen, 3. Spowoduje wzrost szarej strefy.	Uwaga nieuwzględniona

			4. Spowoduje obniżenie jakości usług. 5. Spowoduje szerzenie się negatywnych stereotypów o Polsce i zdegraduje wizerunek Polski jako celu podróży turystycznych. 6. Spowoduje wzrost niezadowolenia z usług turystycznych oferowanych w naszym kraju, a co za tym idzie wzrost ilości skarg kierowanych do organizacji konsumenckich czy sądów. 7. Spowoduje spadek zainteresowania usługą przewodnicką w ogóle, a w rezultacie obniżenie dochodów z turystyki i zmniejszenie się ilości miejsc pracy również na skutek zaprzestania działalności instytucji szkolących pilotów i przewodników. 8. Spowoduje wzrost kosztów zwiedzania ze względu na obowiązek wynajmowania dodatkowo przewodników muzealnych, po obiektach, rezerwatach przyrody, parkach narodowych itp. a w rezultacie spadek liczby odwiedzających te miejsca. 6. Uważamy za kontrowersyjne niektóre zapisy w projekcie ustawy deregulacyjnej. Należą do nich między innymi:	
181		Art. 10 pkt 14 (art. 33 ust. 1 u.u.t)	"Przewodnicy turystyczni mogą oprowadzać obsługiwane wycieczki po muzeach, wystawach i zabytkach, jeżeli zadania tego nie wykonuje uprawniony etatowy pracownik". Takie rozumienie funkcji przewodnika muzealnego może, naszym zdaniem, doprowadzić do wzrostu cen zwiedzania muzeów i nadmiernego etatyzmu - sytuacji, w której muzea, w obawie przed przekazywaniem nieścisłych informacji przez niewykwalifikowane osoby, będą musiały zatrudniać etatowych przewodników. W chwili obecnej jest to niepotrzebne, ponieważ kursy dla kandydatów na przewodników turystycznych zakładają wizyty szkoleniowe w muzeach, gdzie przyszli przewodnicy zapoznają się z ekspozycją, poznają zasad bezpieczeństwa stosowane w muzeach, a często zdają również	Uwaga nieuwzględniona.

			dodatkowe, wewnętrzne egzaminy uprawniające do pracy w poszczególnych placówkach. Analogiczna sytuacja występuje w przypadku oprowadzania po parkach narodowych, czy krajobrazowych. Wątpimy w to, że mniejsze muzea czy parki narodowe dysponują środkami, aby na etacie zapewnić odpowiednią ilość kadry oprowadzającej turystów w poszczególnych językach obcych.	
182		ogólna	Rozumiejąc intencje rządu i przemyślawszy dokładnie sprawę deregulacji zawodu przewodnika miejskiego, pozwalamy sobie przedstawić nasze propozycje, co do kształtu zapisów w projekcie Ustawy o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów. l) Zniesienie obowiązkowego szkolenia dla· kandydatów na przewodników turystycznych miejskich. 2) Utrzymanie egzaminu państwowego, którego zdanie skutkowałoby uzyskaniem licencji, przy możliwości podchodzenia do niego w trybie eksternistycznym. 4) Zniesienie obowiązku przedkładania zaświadczenia o stanie zdrowia umożliwiającym wykonywanie zadań przewodnika turystycznego miejskiego. 5) Utrzymanie regulacji przynajmniej w miastach o największym ruchu w turystyce przyjazdowej, jednocześnie najważniejszych dla naszej historii i kultury (Warszawa, Kraków, Gdańsk, Wrocław). Uważamy, że Polska jest krajem z dużym potencjałem w zakresie turystyki przyjazdowej i powinna starać się dołączyć do grona państw, które czerpią z tego tytułu ogromne korzyści, także gospodarcze. We wszystkich tego typu krajach zawód przewodnika turystycznego jest regulowany.	Uwaga nieuwzględniona
183	Porozumienie Stowarzyszeń	Art. 1 Kodeks	6) Wprowadzenie proponowanych przez rząd zmian w Kodeksie wykroczeń, z dodaniem następujących zapisów:	Uwaga dotycząca odpłatnego świadczenia usług **uwzględniona**.

	Przewodnickich w Krakowie	wykroczeń	„§ 5. Kto wykonuje odpłatnie bez wymaganych uprawnień zadania przewodnika turystycznego miejskiego na dany obszar podlega karze grzywny." „1) Kto podejmując zadania przewodnika turystycznego miejskiego na dany obszar, wprowadza w błąd co do posiadanych uprawnień, podlega karze grzywny." „1) Tej samej karze podlega organizator turystyki, który wprowadza klientów w błąd, co do uprawnień osób, którym powierza wykonywanie zadań przewodnika turystycznego miejskiego." Zaproponowany tu kształt zapisów w Kodeksie wykroczeń doprecyzowuje, iż wyłącznie odpłatne, czyli komercyjne wykonywanie zadań przewodnika turystycznego miejskiego, wiązałoby się z zastosowaniem kary, co wykluczałoby ewentualne przypadki ukarania osób podejmujących te zadania w celach niekomercyjnych. Przyjęcie zaproponowanego brzmienia ww. przepisów, równałoby się jednocześnie ze zniesieniem kary ograniczenia wolności w przypadku wymienionych w tych przepisach podmiotów i pozostawieniem wyłącznie kary grzywny.	Dodany został stosowny zapis:. „Art. 60 ¹ w § 4: Kto: 1) wykonuje odpłatnie bez wymaganych uprawnień zadania przewodnika górskiego na dany obszar,”, „1a) wykonuje odpłatnie zadania międzynarodowego przewodnika wysokogórskiego bez uzupełniającego szkolenia do prowadzenia wycieczek w warunkach wysokogórskich dla przewodników górskich lub bez posiadania certyfikatu UIAGM”. Uwaga dot. rozszerzenia zapisu na przewodników miejskich nieuwzględniona.
184	Polskie Stowarzyszenie Przewodników Wysokogórskich	Art. 1 Kodeks wykroczeń	Proponowane zmiany w zakresie uproszczenia procedur dopuszczających do wykonywania zadań międzynarodowych przewodników wysokogórskich przyjmujemy z zadowoleniem. Wychodzą one naprzeciw przygotowywanym przez UE działaniom mającym na celu ułatwić mobilność profesjonalistów w zawodach regulowanych wewnątrz Unii. Przewodnicy UIAGM/IVBV mają być w pierwszej, testowej transzy zawodów otrzymujących taką kartę „potwierdzającą uprawnienia na terenie całej UE”.	

			Jedyne nasze zastrzeżenie do projektu wiąże się z propozycją zapisu, dotyczącego szkolenia uzupełniającego do prowadzenia wycieczek w warunkach wysokogórskich dla przewodników górskich. Wzmianka o nim pojawia się w dwóch miejscach projektu: Art. 1. W ustawie z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2010 r. Nr 46, poz. 275, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 601 w § 4: a) pkt 1 otrzymuje brzmienie: „1) wykonuje odpłatnie bez wymaganych uprawnień zadania przewodnika turystycznego górskiego na dany obszar,", b) po pkt 1 dodaje się pkt la i lb w brzmieniu: "la) wykonuje odpłatnie zadania międzynarodowego przewodnika wysokogórskiego bez uzupełniającego szkolenia do prowadzenia wycieczek w warunkach wysokogórskich dla ..... przewodników górskich lub bez posiadania certyfikatu UIAGM, lb) prowadzi szkolenie dla kandydatów na przewodników turystycznych górskich bez wymaganego wpisu do rejestru organizatorów szkoleń,"; strona 95 - komentarz: Obecnie obowiązująca ustawa stanowi w artykule 21, że uprawnienia przewodników górskich obowiązują „dla określonych obszarów górskich „ oraz "dzielą się na trzy klasy w zależności od stopnia trudności tras i wycieczek". Proponowana zmiana zwiększa zaangażowanie ustawy w określanie detali uprawnień przewodnickich, podnosząc jedno ze szkoleń dla przewodników na poziom ustawy. Wydaje się to być sprzeczne z generalnym duchem projektu deregulacyjnego. Biorąc pod uwagę spójność koncepcyjną tworzonego prawa wprowadzenie na poziom ustawy jednego ze szkoleń dla	

			przewodników domagałoby się ustawowego uregulowania również innych szkoleń, zakresu trudności tras prowadzonych przez poszczególne klasy przewodnickie itp. Fakt, że wszystkie te zagadnienia regulowane są rozporządzeniem nigdy nie budził zastrzeżeń, a nie wpływa na utrudnienia w dostępie do zawodu. Nie widzimy powodu dla zmiany tego stanu rzeczy. Wnioskujemy o zarzucenie proponowanego wprowadzenia do ustawy wzmianek o osobach, które „przeszły uzupełniające szkolenie do prowadzenia wycieczek w warunkach wysokogórskich" i pozostawienie w przywołanych fragmentach Art. 1 oraz komentarza jedynie osób legitymujących się międzynarodowym certyfikatem UIAGM.	
185	Małopolska Izba Hotelarska Gremium	ogólna	Negatywna opinia wobec deregulacji. Zawody z naszej branży takie jak: przewodnik turystyczny nie powinny podlegać deregulacji. Uważamy, że odbyty kurs przygotowawczy zakończony egzaminem jest gwarancją rzetelnej wiedzy i gwarancją jakości wykonywanych usług. Należy pamiętać o ogromnej ilości zagranicznych turystów odwiedzających Kraków i Małopolskę, dla których informacje przekazane przez przewodnika często są jedynym źródłem informacji o naszym kraju i jego historii. Po kursie i zdanym egzaminie przewodnicy dysponują obszerną i fachową wiedzą z zakresu ·historii danego miasta np. Krakowa, historii sztuki, a także umiejętnością współpracy z grupą (odbyte praktyki przewodnickie). Zniesienie egzaminów przewodnickich może zniszczyć przygotowywaną przez lata bazę i obniżyć jakość na którą Kraków długo pracował. Naszym zdaniem obecna ustawa nie ogranicza i nie zamyka nikomu dostępu do tego zawodu. Przychylamy się jednocześnie do rozszerzenia listy instytucji i firm, które organizują kursy dla przewodników, aby oferta zdobycia tego zawodu była bardziej przystępna.	Poziom jakości usług można kształtować poprzez zatrudnianie przez biura podróży osób, które ukończyły szkolenia lub selekcjonowanie najlepszych usługodawców. Każdy podmiot spełniający minimalne wymagania określone ustawą o usługach turystycznych może uzyskać wpis do rejestru organizatorów szkoleń. Zatem rozszerzenie listy instytucji organizujących kursy całkowicie zależy od inicjatywy branży.
186	Krzysztof Rostek,	ogólna	Zagadnieniem, do którego chcę się odnieść jest podział w	Uwaga nie dotyczy zmian

	przewodnik turystyczny górski, pilot wycieczek		polskim przewodnictwie górskim, jesteśmy chyba obecnie jedynym krajem w UE gdzie uprawnienia Przewodnika Turystycznego Górskiego nadaje się na określony obszar górski (na chwilę obecną Sudety, Beskidy, Tatry). Co powoduję ze Przewodnik Górski Beskidzki może oprowadzać tylko po polskich Beskidach, po polskich Sudetach (i Tatrach) już mu niewolno ale za to może prowadzić po czeskiej i niemieckiej części Sudetów. Nasz polski Przewodnik (po zgłoszeniu w danym kraju "okazjonalnego wykonywania zawodu") może prowadzić po górach wszystkich krajów UE i nawet Szwajcarii (po trasach pieszych "trekkingowych" z wyłączeniem alpinizmu). Logicznym wydaje się iż skoro Przewodnik Górski pozostał zawodem regulowanym z powodów bezpieczeństwa (prowadzenie grup po terenach grożących potencjalnym niebezpieczeństwem, wymagających od Przewodnika określonych umiejętności) to Przewodnik taki musi umieć poruszać się nie tylko na danym (np. Sudeckim) obszarze uprawnień ale także w każdych innych górach, orientacja w terenie, umiejętność udzielania pierwszej pomocy, posługiwanie się map~ poruszanie się po terenie niebezpiecznych (choćby zagrożenie lawinami, czy ścieżki z tzw. ekspozycją)· Moją propozycją dotyczy zmiany podziału przewodników z "obszarowych" (na dany obszar górski) na "jakościowy" czyli na stopień trudności: "Przewodnik Górski" można by go roboczo określić jako Trekkingowego który pod względem umiejętności powinien umieć się poruszać po górach (i prowadzić grupę) bez względu na to czy są to Sudety, Tatry (bez tras alpinistycznych), Góry Fogaraskie (najwyższe pasmo Rumunii o wysokościach około 2500 m. npm. bez tras wspinaczkowych ale miejscami trudne w orientacji) czy jakiekolwiek inne góry. Przewodnik Górski	związanych z deregulacją.

			powinien także mieć prawo prowadzenia grup na nartach skiturowych (taka turystyka to nie tylko zjazdy alpejskie ale także wędrówka po Karkonoszach, Gorcach czy Babiej Górze) "Przewodnik Wysokogórski" który byłby typowym przewodnikiem alpinistycznym (trasy wspinaczkowe, lodowcowe, canyoning). Dodatek do nazwy "Międzynarodowy" obecnego Przewodnika Wysokogórskiego jest wg. mnie niedobrym pomysłem bo tak samo "Międzynarodowy" jest i obecny "Przewodnik Turystyczny Górski", może on po spełnieniu wymogów formalnych prowadzić też w innych państwach UE. W zakresie wiedzy potrzebnej do oprowadzania po krajowych górskich Parkach Narodowych to obecnie częściowo jest to rozwiązane w ten sposób iż Parki Narodowe wprowadziły (większość) licencje dla Przewodników i aby otrzymać licencję należy odbyć szkolenia organizowane przez Park Narodowy (w Karkonoskim Parku Narodowym oprócz samego szkolenia należy zdać egzamin przed komisją powołaną przez KPN). Obecnie teoretycznie Przewodnik powinien posiadać zaświadczenie od lekarza medycyny pracy zaświadczenie o zdolności od wykonywania zawodu Przewodnika (poprzednio wystawiany na max 5 lat i przedstawiany we właściwym Urzędzie Marszałkowskim a obecnie powinien go mieć we własnych dokumentach). Problemem jest jednak to iż często (w przed ostatnią nowelizacją Ustawy o usługach turystycznych) lekarze wystawiali bez jakichkolwiek badać lub nie wiedzieli jakie badania mają przeprowadzić czasami także żądali skierowania z zakładu pracy (choć w 95 procentach przewodnicy pracują na umowy zlecenia lub w ramach własnych działalności gospodarczych). Jeśli Przewodnik ma odpowiadać ma za bezpieczeństwo grupy to podstawą jest to iż on sam musi być zdrowy i sprawny czego obecny system nie zapewnia.	

			Obecnie nazwa zawodu to Przewodnik Turystyczny ze specjalizacją Górski wynika z podziału jednego zawodu na przewodnictwo Górski, Miejskie i Terenowe. Taki podział powoduje że na chwilę obecną polscy Przewodnicy Turystyczni Górscy w Unii Europejskiej (Komisja Europejska) zakwalifikowani są nie jako Przewodnicy Górscy "Moutain Guide" tylko jako Przewodnicy Turystyczni „Tourist Guide". Dla przykładu czeski Przewodnik Górski jest zakwalifikowany jako Moutain Guide (dla wyjaśnienia jest to także Przewodnik Górski -trekkingowy bez uprawnień alpinistycznych). Odniosę się jeszcze do uznawania uprawnień przewodników wysokogórskich nadanych przez UIAGM i wątpliwości co do wzajemności ze strony tej organizacji. Zastanawia mnie czy będą prowadzone rozmowy z UIAGM na temat wzajemnego uznawania uprawnień/certyfikatów czy będzie to tylko jednostronne nasze władze będą uznawać UIAGM ale UIAGM nie będzie uznawać naszych uprawnień Przewodników Wysokogórskich. W związku z powyższym wydaje i się iż po określeniu iż uprawnienia przewodników górskich w dalszym ciągu są regulowane ustawą nie powinno robić się wyjątków dla żadnych stowarzyszeń (standardy wyszkolenia powinny być określone ustawą/rozporządzeniem a nie uznaniem jednego czy innego stowarzyszenia). Oczywiście zdaję sobie sprawę iż uwzględnienie proponowanych powyżej powoduje konieczność stworzenia praktycznie od podstaw nowej ustawy o usługach turystycznych (w części dotyczącej Przewodników Turystycznych Górskich) ale mam nadzieje iż tym sposobem uda się choć odrobinę unowocześnić przewodnictwo górskie w Polsce.	
187	Krakowska Izba Turystyki	ogólna	**Negatywna opinia wobec deregulacji.** Turystyka jest i będzie w nadchodzących latach ważnym	Poziom jakości usług można kształtować poprzez zatrudnianie

			czynnikiem rozwoju gospodarczego Krakowa. W założeniach do strategii rozwoju turystyki w Krakowie czytamy m.in.: Warunkiem podnoszenia jakości świadczonych usług jest wykwalifikowana kadra turystyczna. (Strategia rozwoju turystyki w Krakowie na lata 2006-2013). Planowana deregulacja obejmująca zawód przewodnika turystycznego i zapewniająca dostęp do jego wykonywania wszystkim chętnym, bez względu na posiadane kwalifikacje, spowoduje dramatyczne pogorszenie jakości usług przewodnickich w naszym mieście, w którym turystyka odgrywa tak dużą rolę. Jakość usług przekłada się bezpośrednio na wizerunek miasta, na jego markę, na skuteczność jego promocji, a to ma znaczenie dla całej branży.	przez biura podróży osób, które ukończyły szkolenia lub selekcjonowanie najlepszych usługodawców. Deregulacja nie musi się wiązać z pogorszeniem wizerunku, o ile zostanie dokonana selekcja rzetelnych usługodawców przez zleceniodawców (biura podróży, turyści).
188			Budzą niepokój przewidywane skutki ekonomiczne planowanej deregulacji. Jest wielce prawdopodobne, że całkowite otwarcie zawodu przewodnika turystycznego, brak licencji i brak kontroli otworzy ten segment rynku dla zagranicznych touroperatorów, którzy zamiast korzystać z usługi przewodnickiej na miejscu, tak jak to się dzieje w krajach z regulacją, powierzą to zadanie swoim pilotom i przewodnikom. W wielu przypadkach będzie to oznaczało rezygnację z usług polskich biur turystycznych· pełniących w tej chwili rolę pośredników. Bariera administracyjna istniejąca obecnie, skutecznie to uniemożliwia. Stoimy na stanowisku, ze rząd powinien dbać o to, aby wpływy z usług turystycznych pozostawały w kraju, a nie stanowiły zysk zagranicznych biur podróży w czasach, kiedy konkurencja jest tak silna. Następnym niebezpieczeństwem jest opanowanie rynku usług przewodnickich przez osoby wykonujące to zajęcie okazjonalnie, w celu "dorobienia", bez rejestracji działalności gospodarczej. Z jednej strony powiększy to "szarą strefę", z drugiej zmniejszy wpływy do budżetu miasta. Będzie też	Uwaga nieuwzględniona

			stanowiło nieuczciwą konkurencję dla legalnie działających przewodników ponoszących wysokie koszty prowadzenia firmy, co może prowadzić do ich wyeliminowania z rynku.	
189			Dodatkowy problem pojawi się w muzeach. W tej chwili przewodnicy miejscy· są przeszkoleni w zakresie znajomości wystaw w najważniejszych muzeach Krakowa (m. in. Państwowe Zbiory Sztuki na Wawelu, Muzeum Historyczne m. Krakowa). W ostatnich latach udało się wypracować model współpracy między tymi placówkami, a przewodnikami, który świetnie funkcjonuje ku zadowoleniu, przede wszystkim turystów. Deregulacja wprowadzi w tym zakresie chaos i jest wielce prawdopodobne, że spowoduje zmniejszenie się wpływów w naszych placówkach kulturalnych.	Uwaga nieuwzględniona.
190			Ponadto należy pamiętać, że zwykle turysta jest klientem jednorazowym reguły wolnorynkowe sprawdzające się w innych branżach w przypadku usługi przewodnickiej nie będą miały zastosowania. Źle obsłużony turysta wyjedzie rozczarowany i być może rozpowszechni informację, że w Krakowie oprowadzaniem turystów zajmują się przypadkowi ludzie, którzy poza wskazaniem drogi do wybranych lokali lub wyrecytowaniem kilku banałów przeczytanych przez chwilą w przewodniku książkowym niewiele wiedzą. Od lat Kraków stara się budować swoją markę i przyciągać klientów, którzy będą do nas powracać i zachęcać do odwiedzenia miasta innych. Taka strategia zakłada istnienie kadry o wysokich kwalifikacjach, będącej w stanie zapewnić obsługę turystyczną na wysokim poziomie. Proponowana deregulacja zawodu przewodnika turystycznego przyniesie skutki negatywne dla turystyki w Krakowie, dlatego budzi nasz najwyższy niepokój. Apelujemy o odstąpienie od proponowanych zmian.	Uwaga nieuwzględniona.
191	Konferencja	ogólna	Pozytywna opinia wobec deregulacji.	

	Rektorów Zawodowych Szkół Polskich		Po przeanalizowaniu projektu Ustawy o zmianie ustaw regulujących. wykonywanie niektórych zawodów nie wnosimy uwag, które w zasadniczy sposób zmierzałyby do odejścia od kierunku proponowanych zmian. Mając na uwadze utrzymanie jakości pracy wykonywanych przez przyszłych pracowników stwierdzamy ze względu na bezpieczeństwo turystów uczestniczących w imprezach turystycznych w górach - utrzymanie dotychczasowego sposobu nabywania uprawnień dla zawodu "przewodnik górski”.	
192	Grzegorz Robert Pasternak, doktorant na Wydziale Historycznym U.J.	ogólna	Negatywna opinia wobec deregulacji. Zniesienie jakiejkolwiek kontroli nad wykonywaniem zawodu przewodnika miejskiego doprowadzi przede wszystkim do drastycznego spadku jakości usług. Nie będzie wówczas żadnej kontroli nad tym czy osoba wykonująca zawód przewodnika oprowadza w sposób rzetelny oraz czy przekazuje informację prawdziwe czy też fałszywe, np jeśli osoba taka przekaże turystom, *że dobrze się stało, że Hitler doprowadził do zagłady prawie wszystkich krakowskich Żydów*, lub też będzie wykorzystywała zawód przewodnika do rozpowszechniania własnych poglądów politycznych, narodowościowych, historycznych, rasowych, nie będzie można zastosować żadnych konsekwencji przed osobą oprowadzającą w podobny sposób.	Poziom jakości usług można kształtować poprzez zatrudnianie przez biura podróży osób, które ukończyły szkolenia lub selekcjonowanie najlepszych usługodawców.
193	Centrum Przewodnictwa Tatrzańskiego TPN	Art. 10 pkt 3 (art. 22 u.u.t.)	Centrum Przewodnictwa Tatrzańskiego z satysfakcją i uznaniem przyjmuje decyzję o pozostawieniu zawodu "przewodnik tatrzański" na liście zawodów regulowanych. Proponowana zmiana dotycząca przewodników górskich znosi wymóg legitymowania się wykształceniem średnim - Art.22. Wprowadzenie takiej zmiany może negatywnie wpłynąć na jakość przewodnickich usług, szczególnie w zakresie „Bezpieczeństwa Edukacyjnego". Ponadto absolwentowi szkoły podstawowej lub zawodowej będzie znacznie trudniej opanować taki zasób specjalistycznej wiedzy, jaki niezbędny jest do	Uwaga nieuwzględniona

			uzyskania uprawnień przewodnika turystycznego górskiego	
194	Alicja Vertun, przewodnik licencjonowany	ogólna	Negatywna opinia wobec deregulacji. zawód przewodnika turystycznego może wykonywać KAŻDY - wiek, płeć, zawód, wzrost, kolor skóry, narodowość, wykształcenie są tu obojętne. Jest to zawód absolutnie wolny. Potrzebna jest tu jedna, jedyna rzecz- odpowiednia wiedza, która w ułamkowej tylko części sprawdzana jest podczas 3 - stopniowego egzaminu / test anonimowy, egz. ustny i praktyczny w terenie/o Do egzaminu może przystąpić KAŻDY - uczestnik kursu albo ekstern. Zdanie egzaminu "pasuje" na przewodnika. W toku prac naszej komisji zdawalność jest/była bardzo duża ok. 80%.	Poziom jakości usług można kształtować poprzez zatrudnianie przez biura podróży osób, które ukończyły szkolenia lub selekcjonowanie najlepszych usługodawców.
195	Adam Jakubowski, przewodnik turystyczny, pilot wycieczek, instruktor przewodnictwa, organizator turystyki	ogólna	Pozwalam sobie zabrać głos i zająć negatywne stanowisko wobec procesu deregulacji zawodu przewodnika. dostęp do zawodu przewodnika jest otwarty i nie limitowany, trzeba tylko spełnić określone Ustawą wymogi. Zgodnie z jej przepisami i paragrafami przewodnicy ukończyli kursy i egzaminy państwowe, za które musieli zapłacić oraz cały czas się dokształcają w różnych formach, za co też niejednokrotnie płacą.	Uwaga nie wpływa na treść projektu.
195	Grażyna Lisewska, przewodnik miejski po Wrocławiu, przewodnik dolnośląski, pilot wycieczek, instruktor przewodnictwa	ogólna	Negatywna opinia wobec deregulacji. Szkolenie przewodnickie to zarówno kursy obejmujące wiedzę z: historii Polski i regionu, historii kultury w Polsce i w regionie, historii miast, historii sztuki, podstaw architektury i urbanistyki, topografii i geologii, komunikacji i zagospodarowania turystycznego, ochrony przyrody i środowiska w Polsce, etnografii i kultury ludowej, historii turystyki i przewodnictwa w Polsce, metodyki i etyki przewodnictwa, bezpieczeństwa i I pomocy przedlekarskiej w turystyce, wybranych zagadnień z psychologii i socjologii w turystyce oraz metodyki prowadzenia wycieczek w różnych warunkach, w różnych miejscach i dla turystów o różnej sprawności. Kursy zakończone są egzaminem	Uwaga nieuwzględniona

			państwowym sprawdzającym wiedzę teoretyczną i praktyczną. Każdy, kto chce, interesuje się terenem, na którym chce uzyskać uprawnienia jest w stanie zdać taki egzamin a wykonywanie zawodu nie wymaga przynależności do żadnej organizacji. Stąd argument o utrudnionym dostępie jest chybiony. Zapotrzebowanie na usługi przewodnickie nie jest zbyt duże. Toteż trzeba być wielkim entuzjastą tego zajęcia, żeby niejednokrotnie służyć wiedzą licznym grupom społecznie. Ale takim właśnie jest przewodnik. Tych, którzy zawodowo zajmują się przewodnictwem jest niewielu w całej Polsce. Większość to pasjonaci, doskonale znający swój teren, poszukujący wciąż nowych wiadomości i chcących się tą wiedzą dzielić. Zniesienie obowiązku posiadania rzetelnej wiedzy aby pełnić funkcję przewodnika obniża zdecydowanie rangę tego zawodu, prowadzi do powstania "szarej strefy" i niekontrolowanego przekazu wiedzy nie zawsze prawdziwej, szczególnie w wykonaniu cudzoziemskich kierowców.	
196	Koło Przewodników Sudeckich i Terenowych z Wałbrzycha	ogólna	Negatywna opinia wobec deregulacji.	
197	Rada Miasta Krakowa	ogólna	Negatywna opinia wobec deregulacji. Turystyka jest i będzie w nadchodzących latach ważnym czynnikiem rozwoju gospodarczego Krakowa. W założeniach do strategii rozwoju turystyki w Krakowie czytamy m.in.: Warunkiem podnoszenia jakości świadczonych usług jest wykwalifikowana kadra turystyczna. Bardzo ważnymi przedstawicielami tej kadry są przewodnicy turystyczni. Osoby te, zajmujące się oprowadzaniem turystów zawodowo, są bardzo często jedynym źródłem wiedzy o naszym kraju i mieście dla wielu turystów, zwłaszcza zagranicznych,	Uwaga nie wpływa na treść projektu.

			coraz liczniej przyjeżdżających do Polski. Należy podkreślić, że zawód przewodnika nie jest zawodem zamkniętym, koncesjonowanym ani reglamentowanym, jest zawodem regulowanym. Nie istnieje żaden z góry ustalony limit przewodników. Nie istnieją również żadne dodatkowe restrykcje, czy bariery w dostępie do tego zawodu poza obowiązkiem odbycia kursu oraz zdania egzaminu.	
198			Podczas kursu osoba ubiegająca się o prawo do oprowadzania turystów w Krakowie zdobywa wiedzę o mieście, jego historii, kulturze, zabytkach oraz muzeach, zaznajamia się również z metodyką prowadzenia grupy. Bez posiadania tej wiedzy trudno sobie wyobrazić profesjonalne wykonywanie zawodu przewodnika, dlatego zarówno kurs, jak i egzamin, który sprawdza wszelkie kompetencje kandydata, mają głęboki sens. Stoimy na stanowisku, że planowana deregulacja zawodu przewodnika turystycznego przyniesie, szczególnie w przypadku Krakowa dysponującego liczną kadrą profesjonalnych przewodników, miejskich bardzo wiele szkód i praktycznie żadnych korzyści. Jakość usług pogorszy się, bowiem należy się liczyć z tym, że one zostaną opanowane przez dorabiających amatorów, traktujących oprowadzanie jako zajęcie dorywcze. Należy pamiętać, że zwykle turysta jest klientem jednorazowym, który nie "ukarze" przewodnika tym, że po raz drugi go nie wynajmie, więc trudno tu liczyć na zbawienną moc wolnego rynku. Źle obsłużony turysta po prostu wyjedzie rozczarowany i być może umieści informację w którymś z portali turystycznych, że w Krakowie o dobrego przewodnika trudno i nie ma żadnej gwarancji, czy taki przewodnik w ogóle coś o mieście wie, poza wskazaniem drogi do wybranych lokali lub wyrecytowaniem kilku banałów przeczytanych przez chwilą w przewodniku książkowym.	Uwaga nieuwzględniona

199	Stanisław Dziuba, przewodnik turystyczny	ogólna	Negatywna opinia wobec deregulacji. Zezwolenie na przewodnictwo osobom bez przygotowania jest niewłaściwe. Sam kilka razy egzaminowałem kandydatów na przewodników, którzy byli po 260 godz. kursie. I szereg razy nie zdawali egzaminu. A co będzie jak zaczną oprowadzać ludzie bez przygotowania, kursu, sprawdzenia ich wiedzy. Liczę na rozważenie przygotowanej decyzji i jej wycofanie.	Uwaga nieuwzględniona
200	Zgłoszenie zainteresowania pracami nad projektem – Marta Kostyk, Anna Kiesell, Justyna Kutrzeba, Wojciech Huk	ogólna	Negatywna opinia co do planowanej deregulacji. Spadek wpływów do budżetu państwa, Spadek jakości świadczonych usług, Pogorszenie wizerunku Polski i regionów częściowa regulacja zawodu przewodnika turystycznego miejskiego, w postaci państwowego egzaminu licencyjnego, powinna zostać utrzymana. Proponujemy: 1) Zniesienie obowiązkowego szkolenia dla kandydatów na przewodników turystycznych miejskich, 2) Utrzymanie egzaminu państwowego, którego zdanie skutkowałoby uzyskaniem licencji, przy możliwości podchodzenia do niego w trybie eksternistycznym, 3) Zniesienie obowiązku posiadania przez kandydatów na przewodników turystycznych miejskich wykształcenia średniego 4) Zniesienie obowiązku przedkładania zaświadczenia o stanie zdrowia, umożliwiającego wykonywanie zadań przewodnika turystycznego miejskiego, 5) Wprowadzenie proponowanych przez rząd zmian w Kodeksie wykroczeń, z dodaniem następujących zapisów: „§ 5. Kto wykonuje odpłatnie bez wymaganych uprawnień zadania przewodnika turystycznego miejskiego na dany obszar podlega karze grzywny." „1) Kto podejmując zadania przewodnika turystycznego	

			miejskiego na dany obszar, wprowadza w błąd co do posiadanych uprawnień, podlega karze grzywny." ,,1) Tej samej karze podlega organizator turystyki, który wprowadza klientów w błąd, co do uprawnień osób, którym powierza wykonywanie zadań przewodnika turystycznego miejskiego." Zaproponowany tu kształt zapisów w Kodeksie wykroczeń doprecyzowuje, iż wyłącznie odpłatne czyli komercyjne wykonywanie zawodu przewodnika turystycznego miejskiego bez wymaganych uprawnień, wiązałoby się z zastosowaniem sankcji, co wykluczałoby ewentualne przypadki ukarania osób podejmujących te zadania w celach niekomercyjnych. Przyjęcie zaproponowanego brzmienia ww. przepisów równałoby się jednocześnie ze zniesieniem kary ograniczenia wolności w przypadku wymienionych w tych przepisach podmiotów i pozostawieniem wyłącznie kary grzywny. Uważamy, że Polska jest krajem z dużym potencjałem w zakresie turystyki przyjazdowej i powinna starać się dołączyć do grona państw, które czerpią z tego tytułu ogromne korzyści, także gospodarcze. We wszystkich tych krajach zawód przewodnika turystycznego jest regulowany.	
201	Zgłoszenie zainteresowania pracami nad projektem – Monika Prylińska, Barbara Bieniek	ogólna	Negatywna opinia co do planowanej deregulacji. Przewodnicy działają w ramach własnych działalności gospodarczych, na umowę-zlecenie, bądź umowę o pracę, w każdym z tych przypadków odprowadzając z tytułu swojej pracy podatki i płacąc składki ZUS. Po deregulacji zawodu przewodnika miejskiego zagraniczni touroperatorzy, dążąc do obniżenia kosztów, zrezygnują z usług przewodnickich oferowanych w Polsce, a informacji turystycznej o naszym kraju zaczną udzielać zagraniczni piloci lub kierowcy autobusów, którzy podatki z tytułu uzyskanego wynagrodzenia odprowadzać będą w swoich krajach. Spowoduje to spadek liczby zleceń dla	Uwaga nieuwzględniona

			przewodników lokalnych, który uniemożliwi przekroczenie progu opłacalności legalnej działalności. Dotychczasowi profesjonalni przewodnicy zamkną swoje firmy, skończą się generowane przez nich wpływy do Skarbu państwa. Na rynku krajowym powstanie za to szara strefa tworzona przez osoby, które będą wykonywać pracę przewodnicką jako dodatkową, dorywczą aktywność (np. zagraniczni studenci z programu Erasmus), bez rejestracji działalności gospodarczej i bez odprowadzania podatków. Polska nie będzie miała z tego tytułu żadnych wpływów. Spodziewane przychody za usługi przewodnickie zasilą szarą strefę, bądź będą stanowić zysk zagranicznych touroperatorów, którzy już teraz pilnie śledzą sytuację w Polsce.	
202			Przewodnik turystyczny jest często dla odwiedzających Polskę jedynym źródłem informacji o naszym kraju. Kurs oraz egzamin stanowią okazję do wpojenia kandydatom do tej profesji zasad etyki zawodowej i do budowania w nich odpowiedzialności za swoje słowa aby jako aktywni przewodnicy dbali o rzetelność przekazywanych turystom informacji. Jeżeli zagraniczni piloci, kierowcy autokarów i postronne osoby będą mogły bez żadnych kwalifikacji świadczyć usługi przewodnickie, ucierpi na tym wizerunek naszego kraju…. Z wymienionych wyżej powodów, a także innych tutaj nie przytoczonych, uważamy, iż częściowa regulacja zawodu przewodnika turystycznego miejskiego, w postaci państwowego egzaminu licencyjnego, powinna zostać utrzymana.	Poziom jakości usług można kształtować poprzez zatrudnianie przez biura podróży osób, które ukończyły szkolenia lub selekcjonowanie najlepszych usługodawców. Deregulacja nie musi się wiązać z pogorszeniem wizerunku, o ile zostanie dokonana selekcja rzetelnych usługodawców przez zleceniodawców (biura podróży, turyści).
203	Stowarzyszenie Forum Pracodawców w Kielcach	ogólne	W podsumowaniu stwierdzamy, że proponowane zmiany legalizacyjne w całości popieramy. Wprowadzenie tych zmian usunie szereg obiektywnych barier i nie stanowi niebezpieczeństwa w obniżeniu jakości usług. Nie mniej jednak uważamy, że w uzasadnieniu bezwzględnie należy określić prognozę zmniejszenia kosztów funkcjonowania	Nie wymaga ustosunkowania się.

			państwa po wprowadzeniu tych zmian, a także jeżeli jest to możliwe poziom „wzrostu gospodarczego” poprzez wzrost konkurencyjności. W szczegółach sugerujemy w zmianach do ustawy o usługach turystycznych – precyzyjnie określić kryteria, jakimi winien się kierować Marszałek w doborze komisji egzaminacyjnych.	
204	Polski Związek Organizatorów Turystyki	ogólne	Polski Związek Organizatorów Turystyki po przeprowadzeniu wewnętrznych konsultacji w pełni popiera przedstawiony projekt ustawy o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów. Organizatorzy turystyki jednomyślnie popierają zniesienie obowiązku uzyskania odpowiednich uprawnień, szczególnie dla przewodników turystycznych oraz pilotów wycieczek. Jesteśmy przekonani, że zniesienie regulacji oznacza niższe koszty, większą konkurencyjność, i swobodę prowadzenia działalności gospodarczej.	Nie wymaga ustosunkowania się.
205	edusfera.pl Centrum Edukacji	ogólne	Pozytywna opinia co do deregulacji Obecne regulacje idą zbyt daleko	Nie wymaga ustosunkowania się.
206	Akcja Społeczna „Wolne przewodnictwo” pismo z 15 grudnia 2011 roku	ogólne	Pozytywna opinia co do deregulacji Autor pisma, Pan Maciej Zimowski, przedstawia w piśmie 10 argumentów, wraz z uzasadnieniem, za uwolnieniem zawodów przewodnika turystycznego i pilota wycieczek. Są one następujące: Sprzeczność z naturą zawodu, Zakres kompetencji, Rynek gwarantem jakości, Całkowity brak regulacji w krajach najbogatszych i nowoczesnych, Odwrotna dyskryminacja, Niskie standardy prawne, Sezonowość zawodu, Brak potrzeby długotrwałego szkolenia, Wolność słowa, Symbolika	Nie wymaga ustosunkowania się.
207	Pilot wycieczek Marek Gajewski, członek	ogólne	Negatywna opinia co do planowanej deregulacji. Liczba pilotów poszukujących pracy zawsze przewyższała zapotrzebowanie biur podróży na ich usługi. Problemem biur	Nie uwzględniono

	Mazowieckiej Komisji Egzaminacyjnej Pilotów Wycieczek		podróży jest nie brak pilotów w ogóle, bo tych licencjonowanych jest wystarczająco dużo, lecz brak bardzo dobrych pilotów. A dobry pilot to nie tylko taki, który dysponuje wiedzą na temat odwiedzanych krajów, stworzy dobry nastrój w grupie, wskaże atrakcje turystyczne na trasie, ale przede wszystkim taki, który będzie sprawował nad grupą właściwą opiekę. Opieka to m.in. zapewnienie turystom poczucia bezpieczeństwa i powinni mieć świadomość, że towarzyszący grupie pilot to osoba, która zna języki obce, kulturę odwiedzanego kraju (często bardzo odmienną od naszej) a w razie nagłego wypadku jest w stanie udzielić pierwszej pomocy, zorganizować zawodową pomoc medyczną czy interweniować w sytuacjach awaryjnych. Pilot wycieczek o dobrych kwalifikacjach jest dla turystów jednym z najważniejszych elementów udanego wyjazdu. Wielu turystów zadowolonych z imprezy wraca do biura po to, by wyjechać ponownie ze swoim ulubionym pilotem. Krótko mówiąc: dla turystów dobry pilot w znacznym stopniu decyduje o jakości imprezy i zadowoleniu z niej. Dla biura podróży dobry pilot ma wartość nieocenioną. To on czuwa nad jakością świadczeń należnych turystom, często tysiące kilometrów od siedziby biura. To on dzięki swojej wiedzy i doświadczeniu potrafi umiejętnie rozwiązać problemy zarówno z miejscowymi świadczeniodawcami (kontrahentami) biura, jak i niezadowolonymi uczestnikami imprezy, które łatwo mogą przerodzić się w kosztowne roszczenia względem organizatora wyjazdu. Na deregulacji, która będzie nie pobudzeniem rynku, ale jego rozregulowaniem stracą wszyscy i licencjonowani przewodnicy i piloci i ci, którzy liczą na to, że w jej wyniku wejdą bez przygotowania w ten zawód. Dla tych ostatnich, którzy naiwnie wierzą, że „nie matura, lecz chęć szczera zrobi z ciebie oficera”	

			deregulacja będzie wielkim rozczarowaniem. Tym zaś, którzy prowadzą jednoosobowe firmy pilockie czy przewodnickie, i którzy utrzymują siebie i płacą podatki państwu grozi to, że wobec kurczenia się rynku będą zawieszali a później być może likwidowali swoją działalność. Stracą oni i straci państwo.	
208	Pilot wycieczek Paweł Miller	ogólna	Negatywna opinia co do planowanej deregulacji. Deregulacja zawodu pilota wycieczek nie spowoduje wzrostu liczby miejsc pracy Deregulacja nie spowoduje spadku cen Deregulacja spowoduje wzrost szarej strefy Deregulacja spowoduje obniżenie jakości usług Deregulacja spowoduje szerzenie się negatywnych stereotypów o Polsce i zdegraduje wizerunek Polski jako celu podróży turystycznych Deregulacja spowoduje wzrost niezadowolenia z usług turystycznych oferowanych w naszym kraju	Uwagi nieuwzględnione, niezgodne z założeniem deregulacji. Poziom jakości usług można kształtować poprzez zatrudnianie przez biura podróży osób, które ukończyły szkolenia lub selekcjonowanie najlepszych usługodawców.
209	Oświata Ośrodek szkoleniowy Oświata Travel	ogólna	Negatywna opinia co do planowanej deregulacji. Uważam, że nie jest dobrym rozwiązaniem zrobienie tego zawodu zawodem wolnym. Spowoduje to, iż osoby, które nie posiadają licencji pilota wycieczek będą miały małe szanse na zatrudnienie.	Wyboru odpowiedniego usługodawcy będzie dokonywać organizator turystyki, w którego interesie będzie zapewnienie obsługi o wysokim standardzie. Osoba o wysokich kompetencjach, nie posiadająca uprawnień nadanych na podstawie wcześniej obowiązujących przepisów, może być równie dobrym usługodawcą jak osoba posiadająca takie uprawnienia.
210	PTTK Oddział Międzyuczelniany w Warszawie	ogólne	Pozytywna ocena kierunku zmian w przepisach dotyczących przewodników turystycznych i pilotów wycieczek.	Nie wymaga ustosunkowania się.

211		Art. 1.	Konieczne jest wyraźne określenie we wszystkich przedstawionych zmianach, że przepisy ustawy o usługach turystycznych odnoszą się wyłącznie do odpłatnego wykonywania zadań przewodnika turystycznego i pilota wycieczek.	**Uwaga uwzględniona**, zostały dodane odpowiednie zapisy: „Art. 60 [1] w § 4: Kto 1) wykonuje odpłatnie bez wymaganych uprawnień zadania przewodnika górskiego na dany obszar, 1a) wykonuje odpłatnie zadania międzynarodowego przewodnika wysokogórskiego bez uzupełniającego szkolenia do prowadzenia wycieczek w warunkach wysokogórskich dla przewodników górskich lub bez posiadania certyfikatu UIAGM,”
212		ogólna	Postuluje całkowite usunięcie zapisów o obowiązkowych egzaminach państwowych oraz przekazanie w całości kwestii szkolenia i egzaminowania organizacjom zrzeszającym przewodników turystycznych i pilotów.	Uwaga w części uwzględniona – zniesione całkowicie zostały egzaminy państwowe.
213			Poważnym niedostatkiem proponowanych rozwiązań jest brak obowiązkowego ubezpieczenia OC dla osób wykonujących zadania przewodnika lub pilota wycieczek Brak jest jasnych zapisów określających nie tylko obowiązki przewodnika górskiego, ale także możliwości konsumenta dochodzenia swoich praw w przypadku nierzetelnego lub narażającego go na niebezpieczeństwo sposobu realizacji usługi. Jeżeli ustawowy obowiązek zapewnienia przewodnika turystycznego górskiego zostanie utrzymany, to musi być rozumiany jako obowiązek organizatora zapewnienia bezpieczeństwa uczestnikom i niezbędne jest doprowadzenie do sytuacji, w której egzamin (bez obowiązkowego szkolenia) będzie obejmował tylko i wyłącznie problemy związane z	uwagi nieuwzględnione

			metodyką prowadzenia grupy, pierwszą pomocą i zapewnieniem bezpieczeństwa, a także zapewni możliwość rzeczywistego nadzoru oraz kontroli poprawności formalnej i merytorycznej postępowania egzaminacyjnego, wraz z jasnym trybem odwoławczym egzaminowanego od decyzji komisji, Ustawowy obowiązek zapewnienia przewodnika turystycznego górskiego powinien zostać skonfrontowany z przepisami Unii Europejskiej.	
214		Art. 1	Zmiany w Kodeksie wykroczeń- pozytywnie ocenia się fakt jednoznacznego określenia, iż kontroli może podlegać wyłącznie odpłatne wykonywanie zadań przewodnika górskiego. Ale takie jednoznaczne określenie powinno znaleźć się także w zapisach ustawy o usługach turystycznych – chodzi m.in. o ograniczenia w parkach narodowych, nakładanych na wolontariuszy, którzy nieodpłatnie organizują imprezy górskiej Turystyki kwalifikowanej.	uwaga nieuwzględniona
215		Art. 10 (art. 20 u.u.t.)	Pozytywnie oceniamy intencje proponowanych zmian, ale stwierdzamy też wady konkretnych zapisów i dlatego proponujemy zmianę ich brzmienia:	Nie wymaga ustosunkowania się.
216		ogólne	1. pozytywnie ocenia kierunek zmian w przepisach dotyczących przewodników turystycznych i pilotów wycieczek zawartych w projekcie z dnia 6 marca 2012 r. ustawy ,, o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów", 2. stoi na stanowisku, że konieczne jest wyraźne określenie we wszystkich przedstawionych zmianach, że przepisy ustawy ,.o usługach turystycznych" odnoszą się wyłącznie do odpłatnego wykonywania zadań przewodnika turystycznego i pilota wycieczek, 3. postuluje całkowite usunięcie zapisów o obowiązkowych egzaminach państwowych dla przewodników turystycznych (w tym także górskich) oraz przekazanie w całości kwestii szkolenia i egzaminowania organizacjom zrzeszającym	Przepisy ustawy odnoszą się do wykonywania zadań przewodnika turystycznego i pilota wycieczek, Natomiast karaniem objęte jest odpłatne świadczenie tych usług bez uprawnień. Po deregulacji dotyczyć to będzie przewodników górskich

			przewodników turystycznych i pilotów, 4. wskazuje, iż poważnym niedostatkiem proponowanych rozwiązań jest brak obowiązkowego ubezpieczenia OC dla osób wykonujących zadania przewodnika lub pilota wycieczek, 5. wskazuje, iż brak jest (przy deklarowanej trosce o jakość usług i bezpieczeństwo klienta) jasnych zapisów określających nie tylko obowiązki przewodnika górskiego, ale także możliwości konsumenta dochodzenia swoich praw w przypadku nierzetelnego lub narażającego go na niebezpieczeństwo sposobu realizacji usługi, 6. stoi na stanowisku, że: jeżeli ustawowy obowiązek zapewnienia przewodnika turystycznego górskiego zostanie utrzymany, to musi być rozumiany jako obowiązek organizatora zapewnienia bezpieczeństwa uczestnikom i niezbędne jest doprowadzenie do sytuacji, w której egzamin (bez obowiązkowego szkolenia) będzie obejmował tylko i wyłącznie problemy związane z metodyką prowadzenia grupy, pierwszą pomocą i zapewnieniem bezpieczeństwa, a także zapewni możliwość rzeczywistego nadzoru oraz kontroli poprawności formalnej i merytorycznej postępowania egzaminacyjnego, wraz z jasnym trybem odwoławczym egzaminowanego od decyzji komisji, 7. zwraca uwagę na fakt, że ustawowy obowiązek zapewnienia przewodnika turystycznego górskiego powinien zostać skonfrontowany z przepisami Unii Europejskiej, w szczególności: W 1991 r. Europejski Trybunał Sprawiedliwości orzekł w sprawie przeciw Włochom, te wszelkie zasady krajowe, które uzależniają świadczenie usług przez przewodników turystycznych od posiadania licencji wymagającej szczególnego szkolenia potwierdzonego dyplomem (wydawanym no szczeblu lokalnym), w przypadkach, gdy usługi te polegają na	

			oprowadzaniu turystów po miejscach innych niż muzea czy pomniki historyczne - które można zwiedzać tylko z wyspecjalizowanym przewodnikami - stoją w sprzeczności z zasadą swobody świadczenia usług, a zatem i prawem UE. ETS, C-180/89 z 26.11.1991: Europejski Trybunat Sprawiedliwości orzekł, że art. 49 traktatu WE w sprawie swobody świadczenia usług nie pozwala państwom członkowskim na formułowanie wobec przewodników towarzyszących grupom turystycznym uzyskiwania szczególnych kwalifikacji krajowych. Komunikat dla posłów - Petycja 0454/2006 złożona przez Agnes Kotyzler (Węgry), w sprawie wydanej przez władze włoskie odmowy uznania jej węgierskiej legitymacji przewodnika wycieczek (PE 390.690)	
217		Art. 1	Oddział Międzyuczelniany PTTK w Warszawie bardzo pozytywnie ocenia fakt jednoznacznego określenia, iż kontroli może podlegać wyłącznie odpłatne wykonywanie zadań przewodnika górskiego. Rozwiązanie takie pozwala na nie budzące wątpliwości zawężenie sfery zainteresowań organów kontrolnych tylko i wyłącznie do osób odpłatnie wykonujących zadania przewodnika górskiego. Niestety powyższy zapis nie znajduje odbicia, w proponowanych w dalszej części projektu, zmianach zapisów ustawy „o usługach turystycznych", mimo iż ogólne kwestie bezpieczeństwa w górach (nie zależnie od formy prowadzonej tam działalności) reguluje nowowydana ustawa z dnia 18 sierpnia 2011 r. „o bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich". Proponowany zapis będzie wymagał dodatkowo systematycznego przeglądu i zmian praw lokalnych (np. regulaminów parków narodowych), które obecnie narzucają konieczność posiadania licencjonowanych przewodników	Uwaga nieuwzględniona.

			turystycznych górskich dla każdej grupy zorganizowanej niezależnie od tego czy zadania przewodnika górskiego wykonywane są odpłatnie, czy nie. Zdaniem Oddziału Międzyuczelnianego PTTK w Warszawie obecna sytuacja, w której dyrektorzy parków narodowych na podstawie zapisów ustawy „O usługach turystycznych" narzucają ograniczenia na działalność prowadzoną przez wolontariuszy, godzi w zasadę zaufania obywatela do praworządności działania instytucji i organów administracji rządowej i samorządowej. W związku z powyższym Oddział Międzyuczelniany PTTK w Warszawie jako organizacja pożytku publicznego prowadząca silami swoich wolontariuszy nieodpłatną działalność polegającą między innymi na organizowaniu imprez górskiej turystyki kwalifikowanej jest żywotnie zainteresowany jasnym i bezsprzecznym określeniem intencji ustawodawcy co do ograniczenia możliwości kontrolnych do podmiotów prowadzących działalność odpłatną nie tylko w zapisach Kodeksu Wykroczeń ale także w zapisach ustawy „o usługach turystycznych".	
218		Art. 10 pkt 1 (art. 20 u.u.t.)	Oddział Międzyuczelniany PTTK w Warszawie bardzo pozytywnie ocenia intencje proponowanych zmian, jednakże z przykrością stwierdza, iż litera tych zmian wprowadza więcej wątpliwości ni ułatwień w codzienne działanie organizacji pożytku publicznego jaką jest Oddział Międzyuczelniany PTTK w Warszawie. Istotnymi wadami proponowanych zapisów są: - brak jasnego ustawowego rozdzielenia zadań przewodników turystycznych i przewodników turystycznych górskich. W szczególności zapis art. 20 ust. 2 "a podczas prowadzenia turystów w górach troska o ich bezpieczeństwo w szczególności podczas wyjść wymagających odpowiednich technik i specjalistycznego sprzętu" nie określa jednoznacznie, iż	Uwaga nieuwzględniona Każdy kto świadczy usługi przewodnika górskiego musi mieć uprawnienia, natomiast karany będzie tylko ten, kto bez uprawnień wykonuje te zadania odpłatnie.

			wykonywanie tego zadania jest jedynym istotnym wyróżnikiem działalności przewodnika turystycznego górskiego w stosunku do działań przewodnika turystycznego. - dodatkowe wątpliwości w interpretacji zapisów tego artykułu wprowadza propozycja dodania ust. 8, który wprowadza wymaganie od wszystkich osób wykonujących zadania przewodnika turystycznego górskiego posiadania stosownych uprawnień niezależnie od faktu czy zadania te wykonywane są odpłatnie, czy nieodpłatnie. Konstrukcja taka stoi w sprzeczności z. art. 1 ustawy „o usługach turystycznych", który wyraźnie określa, że: "Ustawa określa warunki świadczenia przez przedsiębiorców usług turystycznych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a także za granicą, jeżeli umowy z klientami o świadczenie tych usług są zawierane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej." Nie widać, zatem możliwości rozszerzenia ustawowych uregulowań poza przedsiębiorców świadczących usługi turystyczne jak to ma miejsce w obecnej postaci zapisu ust. 8. - jednocześnie proponowany zapis ust. 8 jest sprzeczny z propozycją zmian wart. 60 par. 4 "Kodeksu Wykroczeń", w którym jest wyraźnie mowa o możliwości karania wyłącznie w przypadku odpłatnego wykonywania zadań przewodnika turystycznego górskiego.	
219		Art. 10 pkt 2 lit. a (art. 21 ust. 1 u.u.t)	W opinii Oddziału Międzyuczelnianego brak jest uzasadnienia dla zapisów art. 21 ust. 1 pkt 1. tiret 1, w którym wprowadza się do obrotu prawnego przewodników turystycznych miejskich i terenowych pomimo braku uregulowań dotyczących tych szczególnych rodzajów przewodnictwa po proponowanych zmianach.	Uwaga niezasadna, zawody przewodnika miejskiego i terenowego nie zostają zlikwidowane, uchyla się tylko obowiązek uzyskiwania uprawnień
220			Proponujemy wprowadzenie zmiany polegającej na stwierdzeniu, iż dalsza część proponowanych zapisów dotyczy wyłącznie przewodników turystycznych górskich, czyli tego	Uwaga nieuwzględniona

			rodzaju przewodnictwa, dla którego ustawodawca zdecydował się wprowadzić uregulowania prawne.	
221		Art. 10 pkt 2 lit. c (art. 21 ust. 5 u.u.t)	Propozycja zmiany ust. 5 jest nie do przyjęcia w tym brzmieniu ze względu na bardzo szerokie możliwości interpretacyjne, znacznie wykraczające nie tylko poza zakres regulacji ustawy ,,o usługach turystycznych" ale także zadań przewodnickich w tym zadań przewodnika turystycznego górskiego. W opinii Oddziału Międzyuczelnianego PITK w Warszawie następujące zadania podlegają pod zapisy ust. 5 mimo ich ewidentnego braku związku z zakresem regulacji ustawy ,,o usługach turystycznych" . W związku z powyższym prosimy o przeanalizowanie skutków wprowadzenia powyższego przepisu w następujących przypadkach: 1. Jakie uprawnienia musi mieć osoba prowadząca szkółkę narciarską na całorocznym Stoku Narciarskim "Szczęśliwice" w Warszawie (będącym zorganizowanym terenem narciarskim)? 2. Jakie uprawnienia winna posiadać osoba prowadząca szkolenie wspinaczkowe na sztucznych ścianach albo trasach wspinaczkowych typu Jura Krakowsko- Częstochowska lub forty w Janówku? 3. Jakie uprawnienia winna posiadać osoba prowadząca zimowy obóz wędrowny na nartach śladowych w Beskidzie Niskim? Oddział Międzyuczelniany PTTK w Warszawie - przy braku szczegółowego uzasadnienia wprowadzenia tej zmiany - nie jest w stanie zaproponować alternatywnego brzemienia powyższego przepisu. Dodatkowo zwracamy uwagę, że powyższy zapis obejmuje wszystkie formy działalności, a nie tylko odpłatne leżące w :zakresie regulacji ustawy ,,o usługach turystycznych", mimo iż ogólne kwestie bezpieczeństwa w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich reguluje ustawa z dnia 18 sierpnia 2011 r.	Uwagi nieuwzględnione, zadania zarówno przewodnika górskiego jak i wysokogórskiego są w sposób jasny określone ustawą; opisane przypadki należy analizować wyłącznie z punktu widzenia określenia tych zadań.

			"o bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich".	
222		Art. 10 pkt 3 (art. 22 ust. 1 u.u.t.)	Oddział Międzyuczelniany PTTK w Warszawie uważa za niedopuszczalne umieszczenie zapisów w proponowanej formie ponieważ: 1. powinien się on odnosić tylko do odpłatnego wykonywania zadań przewodnika turystycznego i pilota wycieczek, 2. nie jest jasne czy zapis ten oznacza, że każdy z organizatorów imprez (odpłatnych i nieodpłatnych) musi sprawdzać czy osoba wykonująca zdania przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek nie była karana i jakie sankcje grożą za niedopełnienie tego obowiązku, 3. dodatkowo z powyższego zapisu wynika, iż osobą pełniącą zadania przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek może być osoba niepełnoletnia - przy proponowanej konstrukcji zapisu sytuacja taka, nawet w przypadku odpłatnego prowadzenia tego typu działalności, jest dopuszczalna i nie podlega jakimkolwiek sankcjom.	Nie uwzględniono
223		Art. 10 pkt 3 i 6 (art. 22 ust.2 pkt 3 i art. 24 u.u.t.)	Oddział Międzyuczelniany, jako organizator szkoleń na przewodników turystycznych, nie widzi jakiegokolwiek uzasadnienia dla konieczności odbycia przez przewodników turystycznych górskich szkolenia teoretycznego i praktycznego. Oddział Międzyuczelniany PTIK w Warszawie stoi na stanowisku, iż ustawodawca powinien zrezygnować z zapisów obowiązkowych szkoleniach dla przewodników górskich zostawiając w ustawie zapisy o: - obowiązkowym zgłoszeniu szkolenia do odpowiedniego urzędu marszałkowskiego, - konieczności podpisania umowy pomiędzy prowadzącym	Uwaga nieuwzględniona Obowiązkowe szkolenia dla przewodników górskich są konieczne ze względu na bezpieczeństwo turystów

			szkolenie, a uczestnikiem określającą w szczególności zakres szkolenia, jego regulamin i świadczenia jakie są zawarte w opłacie za szkolenie, - o możliwości przeprowadzenia przez urząd marszałkowski kontroli szkoleń w przypadku zgłoszenia przez uczestnika zastrzeżeń co do jego przebiegu. Rezygnacja z zapisów obowiązkowych szkoleniach dla przewodników górskich: - pozwoli na znaczne uproszczenie przepisów wykonawczych do ustawy „o usługach turystycznych”, - zmniejszy koszty szkoleń, które będą bardziej dostosowane do faktycznych potrzeb i doświadczenia osób w nim uczestniczących, a nie tylko formalnym wypełnieniem obowiązków narzucanych ustawą, - zdejmie z organizatorów szkoleń uciążliwe obowiązki gromadzenia i przechowywania przez dłuższy czas dokumentacji zw1ązanej z przeprowadzanymi szkoleniami wymaganymi przy kontroli przez urzędy marszałkowskie, -zdejmie z organizatorów szkoleń uciążliwy obowiązek informowania odpowiednich marszałków województw o prowadzonych szkoleniach (w przypadku szkolenia na przewodnika beskidzkiego realizowanego przez Oddział Międzyuczelniany należy prowadzić korespondencję z czterema urzędami), - pozwoli organizatorom szkoleń na swobodny dobór kadry prowadzącej zajęcia - przy proponowanych zapisach art. 24 ust. 3 np. ratownik górski, medyczny lub pracownik parku narodowego nieposiadający odpowiednich uprawnień przewodnika 'górskiego na dany obszar nie może prowadzić zajęć praktycznych,	

			- zdejmie uciążliwy i kosztowny obowiązek okresowego kontrolowania przez: urzędy marszałkowskie organizatorów szkoleń.	
224		Art. 10 pkt 8 (art. 25 u.u.t.)	Oddział Międzyuczelniany jako organizacja skupiająca w swoich szeregach także przewodników turystycznych stoi na stanowisku, że głównym czynnikiem weryfikującym umiejętności przewodnika górskiego powinny być osoby korzystające z jego usług. Z tego powodu Oddział Międzyuczelniany postuluje usunięcie zapisów o obowiązkowych egzaminach państwowych i przerzucenie w całości kwestii szkolenia i egzaminowania na organizacje zrzeszające przewodników turystycznych i pilotów. Rozwiązanie takie pozwoli takie na zdjęcie z urzędów marszałkowskich trudnego zadania organizacji i przeprowadzania egzaminów, które w obecnej praktyce przysparzają wielu problemów i budą rozliczne wątpliwości co do jakości i rzetelności przeprowadzanych postępowań egzaminacyjnych. Jeżeli Ustawodawca zdecyduje. że elementem weryfikującym umiejętności i przygotowanie przewodników turystycznych górskich do realizacji ich zadań powinien być egzamin państwowy Oddział Międzyuczelniany pragnie zwrócić uwagę na negatywne zjawiska występujące przy przeprowadzaniu egzaminów państwowych na przewodników turystycznych. Obecnie urzędy marszałkowskie nie kontrolują sposobu i jakości działań komisji egzaminacyjnych i wręcz odżegnują się od jakichkolwiek działań w tej kwestii. w związku z tym trudno jest powiedzieć o systematycznym jednolitym standardzie egzaminowania przewodników (a co za tym idzie wiedzy i	Uwaga nieuwzględniona. Zachowanie egzaminu państwowego dla przewodników górskich zapobiegnie korporacyjnemu zamykaniu dostępu do tych uprawnień jaki niewątpliwie miałby miejsce w przypadku przekazania uprawnień do przeprowadzania tych egzaminów organizacjom zrzeszającym przewodników turystycznych.

			kompetencji) co doprowadza nie tylko do negatywnego postrzegania systemu egzaminacyjnego, ale także podważa wiarygodność nadawanych na tej podstawie uprawnień państwowych.	
Art. 11. ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji				
1	Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych LEWIATAN	ogólna	PKPP Lewiatan **pozytywnie ocenia** rezygnację z części ustnej na egzaminie końcowym, a także propozycję wprowadzenia części egzaminu polegającej na rozwiązaniu zadania z zakresu zasad wykonywania zawodu. Ponadto pozytywnie odnosi się rezygnacji z obowiązku przeprowadzania badań psychologicznych przez kandydatów na komorników. Wątpliwości jednak budzi skrócenie okresu aplikacji.	Nie wymaga ustosunkowania się. **Uwzględniona**
2	Krajowa Izba Syndyków Samorząd Zawodowy Syndyków Licencjonowanych	Art. 10 ust. 4	Pozytywne odniesienie się do proponowanych zmian. Jednocześnie proponuje się ułatwienie dostępu syndyków posiadających wyższe wykształcenie prawnicze do zawodu komornika. Propozycja dodania na końcu art. 10 pkt 4 słów: „a także osób posiadających licencję syndyka o ile wykonywały osobiście czynności wymagające na podstawie ustaw posiadania takiej licencji przez okres 3 lat w ostatnich 6 latach, jeżeli posiadają wyższe wykształcenie prawnicze”.	Nie uwzględniono, gdyż czynności syndyka są odmienne od czynności wykonywanymi przez komornika.
3	Polska Izba Ubezpieczeń		Uwaga o charakterze redakcyjnym. Delegacja ustawowa dla ministra właściwego do spraw instytucji finansowych do wydania rozporządzenia określającego zasady obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej powinna przyjąć następujące brzmienie: „Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, po zasięgnięciu opinii (samorządu zawodowego lub gospodarczego)	Uwaga poza zakresem regulacji.

			oraz Polskiej Izby Ubezpieczeń, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w art….., termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc w szczególności pod uwagę specyfikę wykonywani zawodu, zakres realizowanych zadań, zakres potrzeb osób poszkodowanych, a także koszt wykonania obowiązku ubezpieczenia i możliwości zakładów ubezpieczeń w zakresie zawierania umów ubezpieczenia i świadczenia ochrony ubezpieczeniowej”.	
4	Rzecznik Praw Absolwenta	ogólna	Ocena **pozytywna** – szczegóły w rubryce dot. Ustawy o adwokaturze	Nie wymaga ustosunkowania się.
5	Krajowa Rada Komornicza	art. 10 ust. 2	Zasadne jest skreślenie przepisu art. 10 ust. 2 u.k.s.e. określającego, że zdolność do pełnienia obowiązków komornika, ze względu na stan zdrowia, stwierdza się w oparciu o przepisy wydane na podstawie ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, z późn. zm.) regulujących zakres i sposób przeprowadzania badań kandydatów do objęcia urzędu sędziego. Od obowiązku poddania się badaniom zwalnia się sędziów. Propozycja takiej zmiany była już wcześniej zgłaszana, jednak ostatecznie odstąpiono od jej wprowadzenia. Należy jednak mieć na uwadze, że wskutek proponowanej zmiany pozostanie w ustawie zapis (art. 10 ust. 1 pkt. 7 u.k.s.e.), zgodnie z którym na stanowisko komornika może zostać powołana osoba, która jest zdolna ze względu na stan zdrowia do pełnienia obowiązków komornika. Usunięcie z ustawy zapisu określającego tryb ustalania stanu zdrowia kandydata na	

			stanowisko komornika spowoduje, że - przy jednoczesnym pozostawieniu wymogu legitymowania się przez kandydata odpowiednim staniem zdrowia - brak będzie jednoznacznych przesłanek pozwalających na ustalenie zaistnienia warunku pozwalającego na powołanie danej osoby na stanowisko komornika. W uzasadnieniu projektu nie wskazano, w jaki sposób owa rozbieżność ma być rozwiązana.	
		art. 11 ust. 6	Zgodnie z treścią proponowanego art. 11 ust. 6 u.k.s.e. Minister Sprawiedliwości pozostawia bez rozpoznania wnioski kandydata, do których nie dołączono dokumentów, o których mowa w art. 12 u.k.s.e. Według zaś treści przywołanego art. 12 u.k.s.e. (nie podlegającego nowelizacji) do wniosku o powołanie na stanowisko komornika zainteresowany obowiązany jest załączyć życiorys i dokumenty potwierdzające spełnienie wymogów, o których mowa **w** art. **10** ust. **1** pkt l i **6-11** u.k.s.e., a więc również dokument potwierdzający zdolność ze względu na stan zdrowia do pełnienia obowiązków komornika. Usunięcie przepisu art. 10 ust. 2 u.k.s.e. spowoduje, iż brak będzie jednoznacznego wskazania, jakie dokument będzie uznawany za potwierdzający stan zdrowia kandydata.	
		art. 29 ust. 3	Uwaga co do zmiany treści art. 29 ust. 3 u.k.s.e. W chwili obecnej przepis ten stanowi, że komornik ma obowiązek zatrudnić **w** okresie **3** lat co najmniej jednego aplikanta komorniczego. Zmiana polegać ma na skróceniu powyższego okresu do jednego roku i sześciu miesięcy. Propozycja ta jest niezasadna i niecelowa. Podkreślenia wymaga, że żadna inna ustawa regulująca funkcjonowanie zwodów prawniczych nie nakłada obowiązku zatrudnienia aplikanta. Zgodnie zaś z treścią art. 3a u.k.s.e komornik prowadzi działalność na własny rachunek. Oznaczać to	**Uwzględniono.**

			musi, że również realizacja polityki zatrudnienia podyktowana musi być nie tylko sytuacją ekonomiczną (możliwościami finansowymi komornika), ale i możliwościami zapewnienia aplikantom należytej realizacji zdobywania umiejętności praktycznych w kancelariach komorniczych. Wprowadzenie zapisu nakazującego komornikom zatrudnianie kolejnych aplikantów co półtora roku, bez uwzględnienia powyżej przedstawionych kryteriów, nie może być podyktowane wyłącznie zwiększoną ilością osób odbywających aplikację. Powstaje się również poważna obawa, iż komornicy i aplikanci zobowiązani do zawierania umów o pracę nie będą w stanie prawidłowo współpracować, co bez wątpienia wpłynie zarówno na praktyczne kształcenie aplikantów, jak i funkcjonowanie kancelarii komorniczych. Tym samym, w ocenie Krajowej Rady Komorniczej, konieczne jest odstąpienie od proponowanej zmiany art. 29 ust 3 u.k.s.e.	
		art. 30 ust. 1	Również niezasadna jest propozycja zmiany treści art. 30 ust. 1 u.k.s.e polegająca na skróceniu czasu trwania aplikacji komorniczej z dwóch lat do jednego roku i sześciu miesięcy. W uzasadnieniu projektu wskazano, że zmiana taka ma umożliwić „Szybszy dopływ kadr do zawodu komornika". Zgodnie jednak z treścią art. 30 u.k.s.e. aplikacja komornicza winna zapewniać zapoznanie aplikanta komorniczego z całokształtem pracy komornika. Z uwagi na zakres obowiązującego w ramach aplikacji komorniczej zagadnień, z którymi aplikant musi się zapoznać, jak również z uwagi na zakres egzaminu komorniczego, należałoby raczej wydłużyć okres trwania aplikacji, tak by osoby, które ukończą aplikację były wszechstronnie przygotowane do wykonywania zawodu komornika sądowego. Szybszy dopływ kadr nie może oznaczać dopływu osób nienależycie przygotowanych do wykonywania zawodu. Zmiana w tym zakresie negatywnie odbije	**Uwzględniono.** Czas trwania aplikacji pozostaje bez zmian.

			się na jakości wykonywania zawodu komornika, co przełoży się w przyszłości na ocenę funkcjonowania całego wymiaru sprawiedliwości. Ponadto należy zauważyć, że dopływ kadr do zawodu komornika nie jest obecnie żadną barierą, mając na względzie ilość zatrudnionych w kancelariach asesorów i aplikantów komorniczych. Dlatego też Krajowa Rada komornicza wnosi o odstąpienie od propozycji zmiany art. 30 ust. 1 u.k-s.e.	
6	Prokurator Apelacyjny w Szczecinie	ogólna	Pozytywna ocena – zwłaszcza skrócenia aplikacji. oraz rozszerzenia kręgu osób mogących podejść do egzaminu bez uprzedniego odbycia aplikacji – jednak za wyłączeniem legislatorów, gdyż nie mają doświadczenia w stosowaniu prawa.	Nie uwzględniono. „Czynności związane z tworzeniem aktów prawnych" nie stanowią samoistnej przesłanki do dopuszczenia do egzaminu zawodowego, jednocześnie wymagana jest odpowiednia praktyka i zdany egzamin kończący aplikację legislacyjną.
7	Prezes Sądu Apelacyjnego w Lublinie	ogólna	Negatywna ocena – szczegóły w rubryce dot. Zagadnień ogólnych	Nie wymaga ustosunkowania się.
8	Prezes Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie	ogólna	Ocena pozytywna za wyjątkiem dostępu do zawodów prawniczych – szczegóły w rubryce dot. Zagadnień ogólnych	Nie wymaga ustosunkowania się.
9	Sąd Apelacyjny w Gdańsku	ogólna	Szczegóły oceny w rubryce dotyczącej całości ustawy.	Nie wymaga ustosunkowania się.
10	Prezes Sądu Apelacyjnego w Katowicach	ogólna	Szczegóły oceny w rubryce dotyczącej całości ustawy.	Nie wymaga ustosunkowania się.
11	Prokurator	ogólna	Za słuszne należy uznać doprecyzowanie zasad zdawania	Nie wymaga ustosunkowania się.

	Okręgowy w Tarnowie		egzaminu konkursowego na aplikację komorniczą, sposobu przeprowadzenia egzaminu, okresu jej trwania, poszerzenia katalogu stanowisk, dzięki którym można nabyć uprawnienie do powołania na stanowisko komornika sądowego, likwidację części ustnej egzaminu komorniczego, czy wymogu przeprowadzania badań psychologicznych..	
12	Grzegorz Lewandowski - radca prawny	ogólna	Postulat uregulowania zawodu komornika, aby zwiększyć ich liczbę do 20.000.	Uwaga poza zakresem regulacji.
Art. 12. ustawa z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury				
1	Prokuratura Apelacyjna w Poznaniu	Art. 2 pkt 5	Zniesienie wymogu ukończenia studiów co najmniej pierwszego stopnia i uzyskania tytułu zawodowego oraz skrócenie stażu urzędniczego do 6 miesięcy **może nie sprzyjać sprawnej i profesjonalnej realizacji powierzonej tej grupie zadań**.	Uwaga sprzeczna z koncepcją deregulacji. Dodatkowo patrz zestawienie do art. 2 ustawa – prawo o adwokaturze - lp.18
2	PROKURATURA APELACYJNA W GDAŃSKU -	**ogólna**	**Krytycznie oceniono zmiany zaproponowane w ustawie z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratur (Dz. U. Nr 162, poz. 1125 ze zm.)** poprzez likwidację wymogu posiadania wykształcenia wyższego pierwszego stopnia. **W dobie powszechnego, wręcz nieograniczonego dostępu do zdobycia takiego wykształcenia powoływanie się w uzasadnieniu projektu na perturbacje w naborze pracowników z uwagi na brak chętnych z wymaganym obecnie wykształceniem wyższym nie znajduje oparcia w rzeczywistości . Motywowanie proponowanej zmiany lepszą możliwością doboru kadr posiadających średnie wykształcenie w większych ośrodkach miejskich, w sytuacji dużego bezrobocia wśród osób legitymujących się wyższym wykształceniem, często administracyjnym, jest**	j.w.

			nieprzekonywujące.	
3	Rzecznik Praw Absolwenta	ogólna	**Pozytywnie ocenia** się zmiany w tej części ustawy deregulacyjnej.	Nie wymaga ustosunkowania się.
4	Prokuratura Apelacyjna w Szczecinie	ogólna	**pozytywna ocena** odstąpienia od wymogu posiadania przez wszystkich urzędników wykształcenia wyższego pierwszego stopnia lub studium zawodowego w Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury	Nie wymaga ustosunkowania się.
5	Prezes Sądu Apelacyjnego w Lublinie	ogólna	**Negatywna ocena** – szczegóły w rubryce dot. Zagadnień ogólnych	Nie wymaga ustosunkowania się.
6	Sąd Apelacyjny w Gdańsku	Ogólna	Szczegóły oceny w rubryce dotyczącej całości ustawy	Nie wymaga ustosunkowania się.
7	Prezes Sądu Apelacyjnego w Katowicach	Ogólna	Szczegóły oceny w rubryce dotyczącej całości ustawy	Nie wymaga ustosunkowania się.
Art. 13. ustawa z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji				
1	Polska Izba Ubezpieczeń	Art. 30	W ocenie PIU zaproponowane zmiany mające na celu umożliwienie posiadania broni przez osobę wpisaną na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej, są zbyt łatwe do spełnienia.	Nie uwzględniono. Kandydat do wykonywania zawodu kwalifikowanego pracownika ochrony fizycznej będzie zobligowany do spełnienia wszystkich wymagań określonych w ustawie o broni i amunicji dotyczących osoby ubiegającej się o prawo do posiadania broni.
2	Prokurator Generalny	Art. 15 ust. 3a	Zdaniem Prokuratora Generalnego w propozycji dodania w art. 15 projektu ustawy ust. 3a, pominięto konieczność przedstawienia przez pracowników ochrony, o których mowa w	Nie uwzględniono. Kandydat do wykonywania zawodu kwalifikowanego pracownika

			tym przepisie, nie tylko orzeczenia lekarskiego, ale także orzeczenia psychologicznego.	ochrony fizycznej będzie zgodnie z projektem art. 26 ust. 3 pkt. 7 ustawy o ochronie osób i mienia posiadać zdolność psychiczną i fizyczną do wykonywania zadań ochrony (w tym z wykorzystaniem broni palnej).
Art. 14. ustawa z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej				
1	Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych LEWIATAN	ogólna	Brak w uzasadnieniu projektowanej ustawy odniesienia się do ustawy zmienianej.	**Uwzględniono**
Art. 15. ustawa z dnia 6 lipca 2001 r. o usługach detektywistycznych				
1	Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych LEWIATAN	ogólna	PKPP Lewiatan pozytywnie odnosi się do propozycji zmian w zakresie świadczenia usług detektywistycznych.	Nie wymaga ustosunkowania się.
2	Polska Izba Ubezpieczeń		Uwaga o charakterze redakcyjnym. Delegacja ustawowa dla ministra właściwego do spraw instytucji finansowych do wydania rozporządzenia określającego zasady obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej powinna przyjąć następujące brzmienie: „Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, po zasięgnięciu opinii (samorządu zawodowego lub gospodarczego)	Nie uwzględniono. Projekt nie przewiduje zmian tej delegacji. Akt wykonawczy obowiązuje i nie wymaga zmian. W przypadku zmiany rozporządzenia podmioty wymienione w uwadze będą brały

			oraz Polskiej Izby Ubezpieczeń, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w art….., termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc w szczególności pod uwagę specyfikę wykonywani zawodu, zakres realizowanych zadań, zakres potrzeb osób poszkodowanych, a także koszt wykonania obowiązku ubezpieczenia i możliwości zakładów ubezpieczeń w zakresie zawierania umów ubezpieczenia i świadczenia ochrony ubezpieczeniowej”.	udział w uzgodnieniach projektu.
3	Polskie Stowarzyszenie Licencjonowanych Detektywów	Ogólna oraz art. 79, art. 82, art. 84c	Uwaga dot. stanowiska ograniczonej deregulacji zawodu detektywa oraz wprowadzenia zmian w przepisach polegających na: - możliwości uzyskiwania licencji na nowych warunkach (obowiązkowe szkolenie bez egzaminu) przez osoby z wykształceniem prawniczym oraz osoby, które w swoim zawodzie wykonywały czynności uznawane przez Ustawę o usługach detektywistycznych za czynności detektywistyczne, - utrzymaniu konieczności zdawania egzaminu licencyjnego przez osoby nie posiadające wykształcenia prawniczego i praktyki w zawodzie, w ramach którego wykonywane były czynności uznawane przez Ustawę o usługach detektywistycznych za czynności detektywistyczne, - umożliwienie osobom posiadającym licencję detektywa zatrudniania osób na stanowisku asystenta detektywa, pracującego na rzecz detektywa, pod jego nadzorem i w ramach jego kompetencji. Osoby takie musiałyby spełniać wymogi ustawy o usługach detektywistycznych dotyczące wymagań dla kandydatów na detektywów i być wpisane do rejestru zatrudnionych pracowników prowadzonego przez agencję	Nie uwzględniono. W lipcu 2011 r. odstąpiono od zwolnień z egzaminów, wprowadzając obowiązek zdawania egzaminu przez wszystkich kandydatów na detektywa Obecny projekt zakłada zastąpienie egzaminu wymogiem specjalistycznego szkolenia. Nie uwzględniono. Propozycja wprowadzenia do ustawy asystentów detektywa już padała. Jednakże brak było możliwości precyzyjnego określenia zakresu jego czynności aby nie doprowadzić do funkcjonowania

			detektywistyczną (lub ewentualnie zgłaszane do KW/KM. KP/Policji). Osoba pracująca na stanowisku asystenta detektywa miałaby okazję do zdobycia niezbędnej praktyki w zawodzie oraz przekonania się, czy nadaje się do tego zawodu i chce go w przyszłości wykonywać. Pozwoli to na dużo większą skalę tworzyć nowe miejsca pracy bez narażania społeczeństwa i systemu prawnego Państwa; - wykreślenie z projektu ustawy zapisu wyłączającego działalność detektywistyczną z ochrony regulacji art. 79, art. 82 oraz art. 84c Ustawy o Swobodzie Działalności Gospodarczej. Wprowadzenie tego zapisu oraz jego ustna motywacja podniesiona przez Ministra Sprawiedliwości jest nie do przyjęcia przez środowisko. Wprowadzenie przez Ustawodawcę sankcyjności wobec osób legalnie wykonujących zawód, przy braku regulacji prawnej uniemożliwiającej dalsze funkcjonowanie osób i instytucji oszukujących społeczeństwo, iż są detektywami, jest nie do przyjęcia w Państwie Prawa. - zabronieniu nadawania agencjom, biurom, firmom, spółkom, etc. nazw mogących wprowadzać błąd opinię publiczną co do oferowanych usług/ np. agencja detektywistyczna, usługi detektywistyczne, biura detektywistyczne/ oraz używanie tytułu zawodowego „detektyw” przez osoby nie posiadające licencji detektywa.	licencjonowanych detektywów i asystentów detektywów o jednakowym zakresie kompetencji (za wyjątkiem przetwarzania danych osobowych). Obecna propozycja także nie zawiera uregulowań zakresu ich kompetencji. Nie uwzględniono. Organ rejestrowy przy złagodzeniu wymogów kwalifikacyjnych stawianych detektywom musi być wyposażony w instrumenty do natychmiastowej reakcji na informacje o naruszeniu przepisów prawa. Nie uwzględniono. Zakaz wynika wprost z przepisów kodeksu cywilnego. Natomiast ustawa precyzuje, kto może używać tytułu zawodowego detektyw.
4	Michał Labocha	Ogólna	Bezpodstawnie uznaje się zawód detektywa za zawód zaufania publicznego na równi z zawodami spełniającymi kryteria określone w orzecznictwie i doktrynie. Dotychczas ustawa nie uwzględnia możliwości wykonywania zawodu detektywa przez osoby nieprowadzące działalności	Zawód detektywa mogą wykonywać osoby zatrudnione u przedsiębiorcy. Ustawa nie nakłada obowiązku posiadania licencji na przedsiębiorcę lecz na osoby

			gospodarczej np. zatrudniane przez przedsiębiorców w ramach stałego stosunku pracy lub czasowego.	wykonujące czynności. Natomiast wymogiem do wpisu do rejestru jest wskazanie, że taka osoba jest w reprezentacji, a w przypadku przedsiębiorcy indywidualnego także nie musi on osobiście posiadać licencji lecz może ustanowić pełnomocnika do kierowania tym rodzajem działalności.
5		Art. 4 ust. 1	Propozycja deregulacji w oparciu o certyfikację z modyfikacją art. 4 ust. 1 oraz dot. licencji poprzez wprowadzenie certyfikowanych detektywów.	Nie uwzględniono. Brak szczegółowej analizy kto i na jakich zasadach miałby certyfikować detektywów. Certyfikaty menadżerskie zwłaszcza w zakresie bezpieczeństwa informatycznego nie dotyczą pełnego katalogu czynności wykonywanych przez detektywów. Brak jednego reprezentanta samorządu zawodowego.
6		Art. 15 pkt. 3 lit.b	Dodanie „lub dyplom ukończenia studiów wyższych prawniczych, administracyjnych lub podyplomowych zakresem obejmującym zagadnienia, o których mowa w ust. 1 pkt 10.	Częściowo uwzględniono, poprzez zmianę art. 29 ust. 1 pkt 10. Zakres szkoleń został ograniczony do szczegółowych zagadnień. Zakres programów studiów prawniczych, a tym bardziej administracyjnych nie obejmuje np. ustawy o usługach detektywistycznych.

				W projekcie ustawy *o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów* proponuje się nowe brzmienie art. 15 pkt 3 **„ 3) w art. 29:** **a) w ust 1 pkt 10 otrzymuje brzmienie:** **10) legitymuje się dokumentem potwierdzającym odbycie szkolenia w zakresie zagadnień ochrony danych osobowych, ochrony informacji niejawnych, przepisów regulujących prawa i obowiązki detektywa oraz zasady wykonywania działalności gospodarczej w zakresie usług detektywistycznych,**
7			Treść art. 46 ust. 2 ustawy penalizuje tylko wykonywanie czynności detektywa w ramach prowadzenia działalności bez wymaganego wpisu do rejestru (ust. 1) i licencji detektywa (ust. 2) i wymaga doprecyzowania poprzez powrót do pojęcia „działalność gospodarcza” tym bardziej że takie jest brzmienie dotychczasowe. Propozycja dodania przepisu penalizującego łamanie przepisów ustawy o usługach detektywistycznych „Kto wykonuje działalność gospodarczą w zakresie usług	Nie uwzględniono. Projekt nie obejmuje zmian tego przepisu. Nie uwzględniono. Niezgodne z przepisami wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie usług

			detektywistycznych lub w ramach posiadanej licencji prowadzi czynności detektywistyczne niezgodnie z przepisami ustawy, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo karze pozbawienia wolności do lat 2”.	detektywistycznych skutkuje zakazem wykonywania działalności. Natomiast niezgodne z prawem wykonywanie czynności detektywistycznych na podstawie licencji winno powodować jej cofnięcie. Penalizacja spowoduje podwójne karanie.
8	GROUP 24 Spółka z o.o		Wątpliwości budzi brak egzaminów na licencję detektywa. Zwykłe kursy nie są w stanie rzetelnie przygotować do wykonywania zawodu. Na rynku pojawią się osoby bez odpowiednich kwalifikacji, doświadczenia i wiedzy. Wnosi o przeprowadzenie debaty w sprawie deregulacji zawodów zaufania społecznego.	Rezygnacja z egzaminów jest jedną z przyjętych zasad deregulacji zawodów
9		Art. 4 ust. 1	Propozycja deregulacji w oparciu o certyfikację z modyfikacją art. 4 ust. 1 oraz dot. licencji poprzez wprowadzenie certyfikowanych detektywów.	Nie uwzględniono. Brak szczegółowej analizy kto i na jakich zasadach miałby certyfikować detektywów. Certyfikaty menadżerskie zwłaszcza w zakresie bezpieczeństwa informatycznego nie dotyczą pełnego katalogu czynności wykonywanych przez detektywów. Brak jednego reprezentanta samorządu zawodowego.
10		Art. 15 pkt. 3 lit.b	Dodanie „lub dyplom ukończenia studiów wyższych prawniczych, administracyjnych lub podyplomowych zakresem obejmującym zagadnienia, o których mowa w ust. 1 pkt 10.	**Częściowo uwzględniono**, poprzez zmianę art. 29 ust. 1 pkt 10. Zakres szkoleń został ograniczony do szczegółowych zagadnień. Zakres programów studiów

				prawniczych, a tym bardziej administracyjnych nie obejmuje np. ustawy o usługach detektywistycznych. W projekcie ustawy *o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów* proponuje się nowe brzmienie art. 15 pkt 3 „ 3) w art. 29: b) w ust 1 pkt 10 otrzymuje brzmienie: 10) legitymuje się dokumentem potwierdzającym odbycie szkolenia w zakresie zagadnień ochrony danych osobowych, ochrony informacji niejawnych, przepisów regulujących prawa i obowiązki detektywa oraz zasady wykonywania działalności gospodarczej w zakresie usług detektywistycznych,
11		Art. 4 ust. 1	Propozycja deregulacji w oparciu o certyfikację z modyfikacją art. 4 ust. 1 oraz dot. licencji poprzez wprowadzenie certyfikowanych detektywów.	Nie uwzględniono. Brak szczegółowej analizy kto i na jakich zasadach miałby certyfikować detektywów. Certyfikaty menadżerskie zwłaszcza w zakresie bezpieczeństwa informatycznego nie dotyczą pełnego katalogu czynności

				wykonywanych przez detektywów. Brak jednego reprezentanta samorządu zawodowego.
12		Art. 15 pkt. 3 lit.b	Dodanie „lub dyplom ukończenia studiów wyższych prawniczych, administracyjnych lub podyplomowych zakresem obejmującym zagadnienia, o których mowa w ust. 1 pkt 10.	**Częściowo uwzględniono**, poprzez zmianę art. 29 ust. 1 pkt 10. Zakres szkoleń został ograniczony do szczegółowych zagadnień. Zakres programów studiów prawniczych, a tym bardziej administracyjnych nie obejmuje np. ustawy o usługach detektywistycznych. W projekcie ustawy *o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów* proponuje się nowe brzmienie art. 15 pkt 3 „ 3) w art. 29: c) w ust 1 pkt 10 otrzymuje brzmienie: 10) legitymuje się dokumentem potwierdzającym odbycie szkolenia w zakresie zagadnień ochrony danych osobowych, ochrony informacji niejawnych, przepisów regulujących prawa i obowiązki detektywa oraz zasady wykonywania działalności gospodarczej w zakresie usług detektywistycznych,

Art. 16. ustawa z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym				
1	Prokuratura Rejonowa w Brzezinach	ogólna	Wydaje się konieczne wprowadzenie obostrzonej niekaralności oraz okresowych badań lekarskich stwierdzających przydatność osoby do wykonywania zawodu z uwagi na kwestię bezpieczeństwa podróżnych. Dbając o bezpieczeństwo pasażerów należałoby wprowadzić obowiązkowe badania lekarskie powtarzalne co 5 lat i sprawdzanie co roku wymogu niekaralności.	Nie uwzględniono. Nie dotyczy przedmiotowego projektu ustawy
2	Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy	ogólna	Negatywnie ocenia projektowaną zmianę w zakresie deregulacji zawodu taksówkarza. Zmiana może skutkować dopuszczeniem do zawodu osób nie posiadających podstawowej wiedzy z zakresu bezpieczeństwa wykonywanej pracy. Ponadto, zniesienie 5-letniej praktyki prowadzi do dopuszczenia do zawodu osób w wieku 21 lat, a więc w grupie kierowców w wieku 18-24 lat, stanowiącej grupę największego ryzyka na drodze, ze względu na brak doświadczenia w kierowaniu pojazdem i skłonność do zachowań ryzykownych.	Nie uwzględniono. Dopuszczenie osoby do kierowania pojazdem następuje na podstawie uzyskania odpowiedniej kategorii prawa jazdy, gwarantującej posiadanie odpowiednich kwalifikacji i wieku do kierowania pojazdem.
3	Federacja Konsumentów Rada Krajowa	Art. 6	Negatywnie ocenia projektowaną zmianę w zakresie deregulacji zawodu taksówkarza. Zmiana może spowodować pogorszenie sytuacji konsumentów poprzez umożliwienie wykonywania zawodu osobom nie znającym topografii miasta. Jest to wymóg niezbędny do świadczenia usługi na odpowiednim poziomie, zwłaszcza w dużych miastach. Poziom ochrony konsumenta w zakresie usług transportu taksówką już obecnie należy uznać za minimalny.	Nie uwzględniono. W związku z obecnym rozwojem tzw. satelitarnej nawigacji (GPS), która jest powszechnie dostępna i może być montowana również w pojazdach typu taksówka, możliwy jest sprawny przewóz pasażera przy zagwarantowaniu wyboru najszybszej i najkrótszej drogi przewozu, po najniższych kosztach dla pasażera, bez znajomości

				topografii miejscowości, w której przewoźnik wykonuje usługi taksówkowe.
4	Rada Główna Instytutów Badawczych	ogólna	Negatywnie ocenia projektowaną zmianę w zakresie deregulacji zawodu taksówkarza. Zniesienie wymogu szkolenia oraz co najmniej 5-letniej praktyki w prowadzeniu pojazdu może mieć negatywne skutki dla bezpieczeństwa ruchu drogowego, a w szczególności dla bezpieczeństwa pasażerów korzystających z usług niedoświadczonych taksówkarzy.	Nie uwzględniono. Dopuszczenie osoby do kierowania pojazdem następuje na podstawie uzyskania odpowiedniej kategorii prawa jazdy, gwarantującej posiadanie odpowiednich kwalifikacji i wieku do kierowania pojazdem.
5	Robert Strzyż 23-200 Kraśnik ul. Filaretów 32	ogólna	Zmianę należy ocenić pozytywnie ze względu na zaporowy charakter egzaminu z topografii miasta.	Nie wymaga ustosunkowania się.
6	Samorządny Związek Zawodowy Taksówkarzy Rzeczypospolitej Polskiej	ogólna	Negatywnie ocenia projektowaną zmianę w zakresie deregulacji zawodu taksówkarza. Wniosek o odstąpienie od deregulacji w zakresie warunków uzyskania licencji na transport drogowy taksówką. Zapowiadana deregulacja spowoduje utratę poczucia bezpieczeństwa osób korzystających z przewozów i pogorszenie jakości usług. Szkolenie i egzamin nie stanowi bariery w dostępie do zawodu, natomiast przyczynia się do nabycia odpowiedniej wiedzy i rzetelnego wykonywania profesji. Zbyt duży, niekontrolowany napływ osób do wykonywania zawodu spowoduje powstanie patologii i szarej strefy, tj. powrót do sytuacji z lat 90-tych ubiegłego stulecia. Obniżenie poczucia bezpieczeństwa pasażerów doprowadzą do spadku popytu na usługę, a w konsekwencji do wzrostu cen. Wątpliwości budzi również zgodność deregulacji z regulacjami UE.	Nie uwzględniono. Dopuszczenie osoby do kierowania pojazdem następuje na podstawie uzyskania odpowiedniej kategorii prawa jazdy, gwarantującej posiadanie odpowiednich kwalifikacji i wieku do kierowania pojazdem. Zwiększenie liczby podmiotów posiadających licencje na wykonywanie transportu drogowego taksówką spowoduje, że większa konkurencja wymusi świadczenie usług na wyższym poziomie.
7	Ogólnopolskie	ogólna	Negatywnie ocenia projektowaną zmianę w zakresie deregulacji	Nie uwzględniono.

	Porozumienie Organizacji Stowarzyszeniowych i Związkowych		zawodu taksówkarza. Dostęp do profesji taksówkarza już jest otwarty, jedynym wymogiem jest znajomość topografii miasta. Technika GPS nie zastąpi znajomości miejscowości i nie zagwarantuje najkrótszej i najszybszej trasy dojazdu po najmniejszych kosztach dla pasażera. Proponowany model może doprowadzić do wzrostu bezrobocia zamiast jego spadku. Model ten obowiązywał już w przeszłości i nie zdał egzaminu. Sytuacja licencjonowanych taksówkarzy już obecnie jest trudna.	W związku z obecnym rozwojem tzw. satelitarnej nawigacji (GPS), która jest powszechnie dostępna i może być montowana również w pojazdach typu taksówka, możliwy jest sprawny przewóz pasażera przy zagwarantowaniu wyboru najszybszej i najkrótszej drogi przewozu, po najniższych kosztach dla pasażera, bez znajomości topografii miejscowości, w której przewoźnik wykonuje usługi taksówkowe. Zmiana ma na celu ułatwienie dostępu do zawodu przewoźnika drogowego taksówką, co umożliwi wykonywanie tego zawodu większej liczbie osób, a w konsekwencji spowodować zmniejszenie liczby osób bezrobotnych.
8	Prokuratura Okręgowa w Łodzi	ogólna	Niezbędne jest wprowadzenie obostrzonej karalności oraz okresowych badań lekarskich w zakresie dopuszczenia do zawodu taksówkarza, z uwagi na bezpieczeństwo podróżnych. Natomiast zbyteczny wydaje się wymóg znajomości topografii miejscowości w dobie zdobyczy technicznych.	Nie uwzględniono. Uwaga nie dotyczy przedmiotowego projektu
9	TELE-VAN	Itd. 6	Negatywnie ocenia projektowaną zmianę w zakresie deregulacji zawodu taksówkarza. Uzasadnienie proponowanych zmian w zakresie dostępu do zawodu taksówkarza należy uznać za niezasadne. Koszt szkolenia i egzaminu jest niewielki w porównaniu z innymi kosztami związanymi z wykonywaniem	Nie uwzględniono. Zwiększenie liczby podmiotów posiadających licencje na wykonywanie transportu drogowego taksówką spowoduje, że większa

			zawodu (zakup samochodu, kasy fiskalnej, taksometru, uzyskania licencji itd.). Zniesienie egzaminów nie ma znaczenia dla liczebności administracji (brak potrzeby powoływania komisji egzaminacyjnych), gdyż o wiele większe zaangażowanie administracji jest niezbędne dla wydawania licencji, dokumentów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, legalizacji taksometru, zaświadczeń lekarskich, psychologicznych itd. Obecnie jest już zagwarantowana konkurencja i otwartość w zawodzie taksówkarza. Deregulacja nie doprowadzi do obniżenia, a wręcz do podwyższenia cen. Nie doprowadzi także do spodziewanego zwiększenia zatrudnienia w branży taksówkowej, ze względu na wysokie koszty działalności i niską atrakcyjność finansową zawodu. Zmiany stoją w sprzeczności z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i rady (WE) Nr 1071/2009 z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającym wspólne zasady dotyczące warunków wykonywania zawodu przewoźnika drogowego.	konkurencja wymusi świadczenie usług na wyższym poziomie. Zmiana ma na celu ułatwienie dostępu do zawodu przewoźnika drogowego taksówką, co umożliwi wykonywanie tego zawodu większej liczbie osób, a w konsekwencji spowodować zmniejszenie liczby osób bezrobotnych. Zmiana nie jest sprzeczna z powoływanym rozporządzeniem UE Nr 1071/2009, prawo UE nie reguluje spraw związanych z wykonywaniem zawodu przewoźnika drogowego taksówką.
10	Ogólnopolska Organizacja Pracodawców Transportu Drogowego	ogólna	Negatywnie ocenia projektowaną zmianę w zakresie deregulacji zawodu taksówkarza. Proponują wprowadzenie podstawowych zmian takich jak: - ustalenie elastycznego limitu taksówek uzależnionych od liczby mieszkańców w danym mieście i osób pracujących/prowadzących działalność na jego terenie; - uznanie usług transportowych jako forma transportu publicznego; - utrzymanie „licencji i egzaminów" jest jak najbardziej uzasadnione; - zdefiniowanie „pośrednika w przewozie osób" (dotyczy korporacji radio TAXI). Chodzi o zasady jakich przestrzegać powinni ich przedstawiciele, np. odpowiedzialność za przyjęcie	Nie uwzględniono. Zmiana ustawy o transporcie drogowym w 2011 r. zlikwidowała limity na licencje taksówkowe. Proponowane regulacje stoją w sprzeczności z ideą deregulacji zawodów regulowanych.

			zlecenia do realizacji, zakaz wydawania zleceń w ramach danego miasta taksówkarzom, którzy nie posiadają lokalnej licencji na taksówkę osobową.	
11	Wojewoda Warmińsko-Mazurski	Przekazanie petycji Samorządnego Związku Zawodowego Taksówkarzy RP.	Negatywnie ocenia projektowaną zmianę w zakresie deregulacji zawodu taksówkarza. Proponuje odstąpienie od dokonania deregulacji przepisów ustawy o transporcie drogowym określające wymogi jakie należy spełnić aby uzyskać licencję na wykonywanie transportu drogowego taksówką. Zapowiadana deregulacja w opinii związku spowoduje utratę poczucia bezpieczeństwa osób korzystających z przewozów i pogorszenia jakości usług.	Nie uwzględniono. Dopuszczenie osoby do kierowania pojazdem następuje na podstawie uzyskania odpowiedniej kategorii prawa jazdy, gwarantującej posiadanie odpowiednich kwalifikacji i wieku do kierowania pojazdem. Zwiększenie liczby podmiotów posiadających licencje na wykonywanie transportu drogowego taksówką spowoduje, że większa konkurencja wymusi świadczenie usług na wyższym poziomie.
12	Zrzeszenie Transportu Prywatnego we Wrocławiu	ogólna	Negatywnie ocenia projektowaną zmianę w zakresie deregulacji zawodu taksówkarza. Dostęp do zawodu taksówkarza już obecnie jest otwarty. Technika GPS nie zastąpi znajomości topografii miejscowości i nie zagwarantuje najkrótszej i najszybszej trasy dojazdu po najmniejszych kosztach dla pasażera. Nieuzasadnione jest oczekiwanie, że korporacje będą dokonywać selekcji pracowników, gdyż tylko część taksówkarzy wykonuje usługi pod szyldem korporacji. Proponowany model może doprowadzić do wzrostu bezrobocia zamiast jego spadku. Model ten obowiązywał już w przeszłości i nie zdał egzaminu. Sytuacja licencjonowanych taksówkarzy już obecnie jest trudna.	Nie uwzględniono. W związku z obecnym rozwojem tzw. satelitarnej nawigacji (GPS), która jest powszechnie dostępna i może być montowana również w pojazdach typu taksówka, możliwy jest sprawny przewóz pasażera przy zagwarantowaniu wyboru najszybszej i najkrótszej drogi przewozu, po najniższych kosztach dla pasażera, bez znajomości topografii miejscowości, w której przewoźnik wykonuje usługi

				taksówkowe. Zmiana ma na celu ułatwienie dostępu do zawodu przewoźnika drogowego taksówką, co umożliwi wykonywanie tego zawodu większej liczbie osób, a w konsekwencji spowodować zmniejszenie liczby osób bezrobotnych.
13	Zrzeszenie Transportu Prywatnego z Katowic	Ogólna	Wejście przepisów spowoduje negatywne skutki nie tylko dla samego środowiska taksówkarzy, ale także negatywnie oddziaływać będą na inne strefy życia, a w szczególności na jakość i bezpieczeństwo obrotu gospodarczego, obrotu prawnego, wykonywania zobowiązań w usługach, sprzedaży.	Nie uwzględniono. Zwiększenie liczby podmiotów posiadających licencje na wykonywanie transportu drogowego taksówką spowoduje, że większa konkurencja wymusi świadczenie usług na wyższym poziomie. Zmiana ma na celu ułatwienie dostępu do zawodu przewoźnika drogowego taksówką, co umożliwi wykonywanie tego zawodu większej liczbie osób, a w konsekwencji spowodować zmniejszenie liczby osób bezrobotnych.
Art. 17. ustawa z dnia 6 września 2001 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w RP				
Art. 18. ustawa z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych				
Art. 19. ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy				

1	Stowarzyszenie Forum Pracodawców w Kielcach	Art. 19 pkt 10 – art. 100 ustawy o promocji zatrudnienia (…)	Brak potrzeby umieszczania przepisów dotyczących dodatku do wynagrodzenia dla pracowników, o których mowa w art. 91 pkt 1-6 oraz delegacji dla ministra właściwego do spraw pracy do wydania rozporządzenia w sprawie tego dodatku.	Nie uwzględniono. Przepisy dotyczące dodatku do wynagrodzenia dla pracowników publicznych służb zatrudnienia i rozporządzenie w tej sprawie funkcjonują w obowiązującym porządku prawnym. Zmiany w dotychczasowym brzmieniu art. 100 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wprowadzone zostały na skutek zmian w art. 92 – 99a ww. ustawy, które usuwają ograniczenia w dostępie do stanowisk w urzędach pracy oraz znoszą przepisy dotyczące możliwości uzyskiwania licencji zawodowych pośrednika pracy i doradcy zawodowego. Wprowadzone zmiany mają na celu ujednolicenie warunków przyznawania dodatku do wynagrodzenia pracownikom urzędów pracy oraz uzależnienie przyznawania dodatku do wynagrodzenia od doskonalenia kwalifikacji zawodowych, jakości wykonywanej pracy oraz zajmowanego

				stanowiska. Nowe przepisy nie wprowadzają zmian w zakresie źródła finansowania dodatku do wynagrodzenia.
2	Związek Województw Rzeczypospolitej Polskiej Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego	Art. 19 pkt 2 – art. 19a pkt 3 ustawy o promocji zatrudnienia (…)	Wykreślenie z art. 19a pkt 3 spowoduje brak możliwości kontroli jakości i standardu usług doradztwa personalnego i poradnictwa zawodowego przez marszałka województwa. Należy rozważyć kwestię rezygnacji z rejestrowania agencji zatrudnienia i sprawowania nad nią kontroli.	Nie uwzględniono. Podtrzymano propozycję wykreślenia w art. 19a pkt 3 dotyczącego postawionego wymogu dla kadr agencji zatrudnienia w zakresie świadczonych usług poradnictwa zawodowego i doradztwa personalnego. Ministerstwo stoi na stanowisku, iż stawianie wymogu posiadania określonych kwalifikacji zawodowych osobom zatrudnionym na określonych stanowiskach pracy w komercyjnych podmiotach, jakimi są agencje zatrudnienia, powinien zależeć od samego pracodawcy. Dodatkowo pozwoli to pracodawcom na prowadzenie bardziej elastycznej polityki kadrowej. Jedynie uczciwa konkurencja umożliwi weryfikację agencji zatrudnienia na rynku pracy – w wyniku której pozostaną agencje zatrudniające wykwalifikowanych pracowników i świadczące usługi najwyższej

				jakości. Jednocześnie należy zaznaczyć, że brak jest standardów usług doradztwa personalnego i poradnictwa zawodowego do agencji zatrudnienia.
3	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego	Art. 19 pkt 9 i pkt 10 – art. 99b i art. 100 ustawy o promocji zatrudnienia (…)	Propozycja, aby obie delegacje ustawowe zawarte w art. 99b ust. 2 i art. 100 ust. 2 miały charakter obligatoryjny.	Nie uwzględniono. Fakultatywny charakter przepisu art. 99b ust. 2 wynika z faktu, że część wymagań, które obecnie znajdują się w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w zakresie stanowisk, o których mowa w art. 91 pkt 1-6, zostanie wprowadzona do przepisów rozporządzenia w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych. W sytuacji, gdy istotne dla realizacji zadań w zakresie obsługi bezrobotnych i poszukujących pracy wymagania nie będą mogły znaleźć odzwierciedlenia w tym rozporządzeniu - zostanie wydane rozporządzenie przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej. Natomiast przepis art. 100 ust. 1 jest modyfikacją obowiązujących obecnie przepisów art. 100 ust. 1 -3, z uwzględnieniem zmian wynikających ze zniesienia licencji zawodowych pośrednika pracy i

				doradcy zawodowego. Nie można w związku z tym zastosować takiego samego obligatoryjnego charakteru dla obu regulacji szczegółowych.
4	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego	Art. 19 pkt 10 i art. 36 – art. 100 ustawy o promocji zatrudnienia (…)	Propozycja, aby w związku z przepisami art. 36, wydanie rozporządzenia o dodatkach do wynagrodzenia dla pracowników wojewódzki i powiatowych urzędów pracy, na podstawie delegacji zawartej w art. 100 ust. 2 nastąpiło nie później niż w okresie sześciu miesięcy od dnia wejścia w życie przepisów ustawy zmieniającej.	**Uwzględniono.** Podejmowane działania będą miały na celu przygotowanie aktu wykonawczego w terminie, który pozwoli na zabezpieczenie interesów pracowników powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy uprawnionych do otrzymywania dodatku do wynagrodzenia.
5	Związek Województw Rzeczypospolitej Polskiej Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego	Art. 19 pkt 3-6 – art. 92, 93, 94 i 95 ustawy o promocji zatrudnienia (…)	Propozycja, aby pozostawić wymóg posiadania licencji zawodowej przez pośredników pracy i doradców zawodowych, gdyż są one gwarancją uzyskania awansu zawodowego dla pracowników oraz wymuszają posiadanie przez nich określonych kwalifikacji do wykonywania powyższych zawodów.	Nie uwzględniono. Mimo zniesienia licencji zawodowych na stanowiskach pośrednik pracy i doradca zawodowy, pracownicy zajmujący ww. stanowiska zachowają możliwość awansu zawodowego. Zachowane zostaną uregulowania co do stopniowalności na tych stanowiskach obowiązujące zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. Nr 50, poz. 398, z późn. zm.). Jednocześnie do przepisów ww. rozporządzenia zostaną

				wprowadzone wymagania wobec pracowników zatrudnionych na poszczególnych stanowiskach.
6	Związek Województw Rzeczypospolitej Polskiej Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego	Art. 19 pkt 5 – art. 94 ustawy o promocji zatrudnienia (…)	Brak uzasadnienia do przeprowadzenia deregulacji stanowiska doradcy zawodowego. Największe obawy związane są ze zniesieniem wymogu posiadania wykształcenia wyższego dla osób realizujących zadania w zakresie usługi poradnictwa zawodowego. Pojawia się argument obniżenia standardów świadczonych usług przez urzędy pracy, a także zatrudnianie osób o niewystarczających kwalifikacjach zawodowych.	Nie uwzględniono. Wprowadzone zmiany nie wpłyną na obniżenie wymagań wobec osób zatrudnionych na stanowiskach tzw. kluczowych, tj. realizujących usługi rynku pracy w urzędach pracy. Przygotowywane przepisy likwidują licencje i w ślad za tym wymagania z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, jednak wymagania w zakresie wykształcenia zostaną wprowadzone do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. Nr 50, poz. 398, z późn. zm.). Należy zauważyć, że obecnie obowiązujące przepisy ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych w art. 6 ust. 3 pkt 1 wskazują co najmniej wykształcenie średnie jako minimalny poziom wykształcenia dla pracownika samorządowego zatrudnionego na stanowisku urzędniczym.

				Dodatkowo projektowane przepisy w art. 99b ust. 2 ustawy zawierają delegację dla ministra właściwego do spraw pracy, aby mógł określić w drodze rozporządzenia wymagania konieczne do zmiany stanowiska w ramach urzędu, podnoszenia kwalifikacji zawodowych i doskonalenia zawodowego pracowników publicznych służb zatrudnienia. Nie ma zatem obawy, że pomocą w zakresie poradnictwa zawodowego w urzędach pracy będą zajmować się osoby o niewystarczających kwalifikacjach.
7	Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego	Art. 19 pkt 2 i pkt 8 – art. 19a pkt 3 i art. 99a ustawy o promocji zatrudnienia (…)	1) Proponuje się zrezygnowanie z uchylenia w art. 19a pkt 3, gdyż nie wiąże się on z nadaniem licencji – określa wyłącznie wymagane kwalifikacje. 2) Odnośnie art. 99a należy zauważyć, że w Polsce doradców Eures jest ok. 40. Aby zostać takim doradcą i wejść do liczącej 900 osób europejskiej sieci Eures, należy spełnić wymogi określone przez Komisję Europejską (ukończyć kurs i zdać egzamin organizowany przez Brukselę). W planowanych zmianach należy zatem uwzględnić treść Rezolucji Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie z dnia 21 listopada 2008 r. w sprawie lepszego	Nie uwzględniono. Ad. 1) Podtrzymano propozycję wykreślenia w art. 19a pkt 3 dotyczącego postawionego wymogu dla kadr agencji zatrudnienia w zakresie świadczonych usług poradnictwa zawodowego i doradztwa personalnego. Obowiązujące wymogi nie powinny faworyzować jednych grup zawodowych a innym utrudniać szybsze wejście na branżowy rynek pracy.

			uwzględniania poradnictwa przez całe życie w strategiach uczenia się przez całe życie (Dz. Urz. UE 2008/C 319/02).	Ponadto stawianie wymogu posiadania określonych kwalifikacji zawodowych osobom zatrudnionym na określonych stanowiskach pracy w komercyjnych podmiotach, jakimi są agencje zatrudnienia, powinien zależeć od samego pracodawcy. Ad. 2) Przepisy unijne, tj. Statut EURES wydany na podstawie decyzji Komisji z dnia 23.12.2002 r. wykonującej rozporządzenie Rady nr 1612/68 w zakresie zestawiania wolnych miejsc pracy i wniosków o zatrudnienie określa wymagania kwalifikacyjne doradców EURES. Doradcy EURES, oprócz języka ojczystego, muszą posługiwać się językiem angielskim, francuskim lub niemieckim oraz ukończyć szkolenie organizowane przez Komisję Europejską. Przepisy unijne nie określają natomiast wymogów kwalifikacyjnych asystenta EURES. Wobec powyższego, w celu spełnienia wymogów określonych przez Unię Europejską zasadne jest, aby wymogi kwalifikacyjne

				doradców i asystentów EURES określone zostały w akcie prawnym niższego rzędu. Pozwoli to także na zapewnienie prawidłowych standardów funkcjonowania organów należących do sfery publicznej.
8	Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy	Art. 19 pkt 5 – art. 94 ustawy o promocji zatrudnienia (…)	Odejście od wymogu posiadania przez doradcę zawodowego licencji zawodowej oraz wykształcenia wyższego spowoduje obniżenie jakości świadczonych usług przez osoby niewłaściwe przygotowane do realizowania zadań na tym stanowisku.	Nie uwzględniono. Wprowadzone zmiany nie wpłyną na obniżenie wymagań wobec osób zatrudnionych na stanowiskach tzw. kluczowych, tj. realizujących usługi rynku pracy w urzędach pracy. Przygotowywane przepisy likwidują licencje i w ślad za tym wymagania z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, jednak wymagania w zakresie wykształcenia zostaną wprowadzone do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. Nr 50, poz. 398, z późn. zm.). Należy zauważyć, że obecnie obowiązujące przepisy ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych w art. 6 ust. 3 pkt 1 wskazują co

				najmniej wykształcenie średnie jako minimalny poziom wykształcenia dla pracownika samorządowego zatrudnionego na stanowisku urzędniczym. Przepis ten wskazuje na minimalne wymagania w zakresie wykształcenia posiadanego przez pracownika - doprecyzowanie przepisów rozporządzenia o wynagrodzeniu i decyzja dyrektora urzędu pracy określającego wymagania wobec kandydatów na stanowisko doradcy zawodowego, pośrednika pracy czy inne stanowisko, będą miały zasadniczy wpływ na to jakie wymagania będzie musiał spełnić pracownik przyjmowany na to stanowisko. Dodatkowo projektowane przepisy w art. 99b ust. 2 ustawy zawierają delegację dla ministra właściwego do spraw pracy, aby mógł określić w drodze rozporządzenia wymagania konieczne do zmiany stanowiska w ramach urzędu, podnoszenia kwalifikacji zawodowych i doskonalenia zawodowego pracowników publicznych służb zatrudnienia.

9	Komisja Krajowa Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”	ogólna	NSZZ „Solidarność” negatywnie ocenił zmiany do ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Zdaniem Związku zniesienie wymagań wobec osób zatrudnionych na stanowiskach, o których mowa w art. 92-99 spowoduje obniżenie jakości kadry zatrudnionej w publicznych służbach zatrudnienia oraz świadczonych przez nie usług.	Nie uwzględniono. Wprowadzone zmiany nie wpłyną na obniżenie wymagań wobec osób realizujących usługi rynku pracy w urzędach pracy, a tym samym na pogorszenie się jakości obsługi klientów urzędów pracy. Przygotowywane przepisy likwidują licencje i w ślad za tym wymagania z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, jednak wymagania w zakresie wykształcenia zostaną wprowadzone do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. Nr 50, poz. 398, z późn. zm.). Należy zauważyć, że obecnie obowiązujące przepisy ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych w art. 6 ust. 3 pkt 1 wskazują co najmniej wykształcenie średnie jako minimalny poziom wykształcenia dla pracownika samorządowego zatrudnionego na stanowisku urzędniczym. Przepis ten wskazuje na minimalne wymagania

				w stosunku do wykształcenia posiadanego przez pracownika - doprecyzowanie przepisów rozporządzenia o wynagrodzeniu i decyzja dyrektora urzędu pracy określającego wymagania wobec kandydatów na stanowisko doradcy zawodowego, pośrednika pracy czy inne stanowisko, będą miały zasadniczy wpływ na to jakie wymagania będzie musiał spełnić pracownik przyjmowany na to stanowisko. Dodatkowo projektowane przepisy w art. 99b ust. 2 ustawy zawierają delegację dla ministra właściwego do spraw pracy, aby mógł określić w drodze rozporządzenia wymagania konieczne do zmiany stanowiska w ramach urzędu, podnoszenia kwalifikacji zawodowych i doskonalenia zawodowego pracowników publicznych służb zatrudnienia. <u>W odniesieniu do doradcy i asystenta EURES:</u> Przepisy unijne, tj. Statut EURES wydany na podstawie decyzji

				Komisji z dnia 23.12.2002 r. wykonującej rozporządzenie Rady nr 1612/68 w zakresie zestawiania wolnych miejsc pracy i wniosków o zatrudnienie określa wymagania kwalifikacyjne doradców EURES. Doradcy EURES, oprócz języka ojczystego, muszą posługiwać się językiem angielskim, francuskim lub niemieckim oraz ukończyć szkolenie organizowane przez Komisję Europejską. Przepisy unijne nie określają natomiast wymogów kwalifikacyjnych asystenta EURES. Wobec powyższego, w celu spełnienia wymogów określonych przez Unię Europejską zasadne jest, aby wymogi kwalifikacyjne doradców i asystentów EURES określone zostały w akcie prawnym niższego rzędu. Pozwoli to także na zapewnienie prawidłowych standardów funkcjonowania organów należących do sfery publicznej.
10	Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych LEWIATAN	ogólna	1) PKPP Lewiatan uważa, że zaproponowane zmiany nie dotyczą „zawodów” a jedynie stanowisk pracy w urzędzie pracy, natomiast przez stanowisko pracy PKPP Lewiatan rozumie określony rodzaj działalności zarobkowej wykonywanej u określonego pracodawcy.	Nie uwzględniono. Ad. 1) Przepisy unijne, tj. Statut EURES wydany na podstawie decyzji

			Wątpliwości budzą propozycje odnośnie doradców i asystentów EURES, bo chociaż przepisy unijne nie określają wymogów odnoszących się do ich kwalifikacji, to zobowiązują kraje członkowskie do stworzenia specjalistycznych służb do obsługi systemu EURES. 2) PKPP Lewiatan wyraża pogląd, że projektowane zmiany spowodują zwiększenie swobody pracodawców do zatrudniania w urzędach publicznych osób bez należytych kwalifikacji zawodowych, a posiadających „znajomości". Konfederacja widzi w tym zagrożenie wzrostem „nepotyzmu i kumoterstwa" w sferze budżetowej.	Komisji z dnia 23.12.2002 r. wykonującej rozporządzenie Rady nr 1612/68 w zakresie zestawiania wolnych miejsc pracy i wniosków o zatrudnienie określa wymagania kwalifikacyjne doradców EURES. Doradcy EURES, oprócz języka ojczystego, muszą posługiwać się językiem angielskim, francuskim lub niemieckim oraz ukończyć szkolenie organizowane przez Komisję Europejską. Przepisy unijne nie określają natomiast wymogów kwalifikacyjnych asystenta EURES. Wobec powyższego, w celu spełnienia wymogów określonych przez Unię Europejską zasadne jest, aby wymogi kwalifikacyjne doradców i asystentów EURES określone zostały w akcie prawnym niższego rzędu. Pozwoli to także na zapewnienie prawidłowych standardów funkcjonowania organów należących do sfery publicznej, o których mowa w stanowisku PKPP Lewiatan. Ad. 2) Wprowadzone zmiany nie wpłyną na obniżenie wymagań wobec osób

				zatrudnionych na stanowiskach tzw. kluczowych, tj. realizujących usługi rynku pracy w urzędach pracy, a tym samym na pogorszenie jakości obsługi klientów urzędów pracy. Nie wydaje się także uzasadniona obawa o nepotyzm czy kumoterstwo w przypadku zatrudniania pracowników samorządowych. Przygotowywane przepisy usuną wymagania z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, jednak wymagania zostaną wprowadzone do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. Nr 50, poz. 398, z późn. zm.). Należy zauważyć, że obecnie obowiązujące przepisy ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych w art. 6 ust. 3 pkt 1 wskazują co najmniej wykształcenie średnie jako minimalny poziom wykształcenia dla pracownika samorządowego zatrudnionego na stanowisku urzędniczym. Przepis ten wskazuje na minimalne wymagania w stosunku do wykształcenia

				posiadanego przez pracownika - doprecyzowanie przepisów rozporządzenia o wynagrodzeniu i decyzja dyrektora urzędu pracy określającego wymagania wobec kandydatów na stanowisko doradcy zawodowego, pośrednika pracy czy inne stanowisko, będą miały zasadniczy wpływ na to jakie wymagania będzie musiał spełnić pracownik przyjmowany na to stanowisko. Dodatkowo projektowane przepisy w art. 99b ust. 2 ustawy zawierają delegację dla ministra właściwego do spraw pracy, aby mógł określić w drodze rozporządzenia wymagania konieczne do zmiany stanowiska w ramach urzędu, podnoszenia kwalifikacji zawodowych i doskonalenia zawodowego pracowników publicznych służb zatrudnienia.
11	Rzecznik Praw Absolwenta	ogólna	Pozytywna ocena proponowanych rozwiązań.	
Art. 20. ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym				
1.	Konferencja Dyrektorów	Art. 20	Uczelnie powinny być zobowiązane do określania w swoich statutach dodatkowych wymagań i kwalifikacji zawodowych w	**Uwaga zasadna.** Jej uwzględnienie będzie wyrazem dbałości o

	Bibliotek Akademickich Szkół Polskich		stosunku do kandydatów na dyplomowanych bibliotekarzy i dyplomowanych pracowników dokumentacji i informacji naukowej. Przyznanie uczelniom takiego uprawnienia jest niewystarczające. Część uczelni może z tego uprawnienia nie skorzystać, ze szkodą dla motywacji do podnoszenia kwalifikacji przez pracowników bibliotek.	racjonalne gospodarowanie funduszami na działalność uczelni. W algorytmie podziału dotacji, o której mowa w art. 94 ust. 1 pkt 1 ustawy – *Prawo o szkolnictwie wyższym* (PSW) uwzględniana jest liczba nauczycieli akademickich (w tym również dyplomowanych bibliotekarzy oraz dyplomowanych pracowników dokumentacji i informacji naukowej) zatrudnionych w poszczególnych uczelniach. Brak wymogu ustalenia w statucie danej uczelni dodatkowych wymagań kwalifikacyjnych (poza uzyskaniem dyplomu ukończenia studiów wyższych drugiego stopnia lub jednolitych), wystarczających do zatrudnienia na jednym ze stanowisk wymienionych w art. 113 ustawy PSW, może spowodować znaczny wzrost liczby tych pracowników poprzez przeniesienie na te stanowiska osób aktualnie zatrudnionych na stanowiskach pracowników bibliotecznych oraz pracowników dokumentacji i informacji naukowej, niebędących nauczycielami akademickimi, co w konsekwencji może wpływać na poziom dotacji dla poszczególnych uczelni.

				Warto również podkreślić, że nałożenie na uczelnie obowiązku określenia w statucie dodatkowych wymagań kwalifikacyjnych dla dyplomowanych bibliotekarzy oraz dyplomowanych pracowników dokumentacji i informacji naukowej (a nie tylko ustanowienie uprawnienia, z którego uczelnia nie musi skorzystać) jest uzasadnione również z uwagi na fakt, iż wymienieni pracownicy zaliczani są do grupy nauczycieli akademickich, zaś stanowiska, na których są zatrudniani, należą do czterech najwyższych w grupie pracowników związanych z działalnością biblioteczną i stanowią najwyższy szczebel awansu zawodowego w ramach tej grupy. Ponadto, z faktem zaliczania dyplomowanych bibliotekarzy oraz dyplomowanych pracowników dokumentacji i informacji naukowej do grupy nauczycieli akademickich wiąże się również stosowanie do tych pracowników szeregu szczególnych przepisów ustawy PSW (np. w zakresie dłuższego – w porównaniu z pracownikami

				niebędącymi nauczycielami akademickimi – urlopu wypoczynkowego). Wobec powyższego pożądane wydaje się wprowadzenie przepisu, na podstawie którego uczelnie będą zobowiązane do ustanowienia w statucie dla osób zatrudnianych na stanowiskach wymienionych w art. 113 wspomnianej ustawy wyższych wymogów kwalifikacyjnych niż dla pozostałych pracowników związanych z działalnością biblioteczną. Proponuje się następujące brzmienie art. 116 ustawy PSW: **„Art. 116. 1. Statut uczelni może określać dodatkowe wymagania i kwalifikacje zawodowe osób zatrudnionych na stanowiskach, o których mowa w art. 110.** **2. Statut uczelni określa dodatkowe wymagania i kwalifikacje zawodowe osób zatrudnionych na stanowiskach, o których mowa w art. 113**”.
2.	Konferencja Dyrektorów Bibliotek	Art. 20	Brak klarownych zasad zatrudniania będzie nieuchronnie prowadził do konfliktów i niezadowolenia zatrudnionych. Nie zmienią tej sytuacji odrębne uregulowania przyjęte w statutach	Uwaga niezasadna. Statuty uczelni będą zawierały opis dodatkowych wymagań,

	Akademickich Szkół Polskich		każdej uczelni. Przeciwnie, wpłyną one na ograniczenie mobilności zawodowej tej grupy pracowników.	jednakowych dla wszystkich kandydatów do pracy w danej szkole wyższej. Ewentualna różnorodność przyjętych przez uczelnie rozwiązań w tym zakresie, odpowiadająca specyfice potrzeb szkół wyższych, będzie sprzyjać mobilności pracowników. Ponadto, z uwagi na autonomię uczelni i prowadzenie przez nie własnej polityki kadrowej, przeniesienie na pracodawców kompetencji dotyczących określania warunków, jakie powinien spełniać kandydat do pracy, formy i trybu postepowania kwalifikacyjnego, czy warunków awansowania jest zasadne.
3.	Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich	Art. 20	Jak w punkcie 1	Jak w punkcie 1
4.	Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich	Art.20	Jak w punkcie 2	Jak w punkcie 2
5.	Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich	Art.20	Całkowita dowolność decyzji senatów uczelni oraz organizatorów bibliotek naukowych w określaniu wymagań kwalifikacyjnych może skutkować stopniową likwidacją tych stanowisk.	Uwaga niezasadna. W interesie uczelni jest posiadanie wśród swojej kadry najwyżej wykwalifikowanych pracowników bibliotek. W epoce nasilającej się

				rywalizacji o talenty można oczekiwać, że będzie to jeden z czynników branych pod uwagę zarówno przez potencjalnych pracowników jak i studentów szkoły wyższej.
6.	Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych LEWIATAN	ogólna	Zmiany powinny dotyczyć nie ram ustawowych, a zbyt wygórowanych wymagań stawianych w aktach wykonawczych, w szczególności należy w większym stopniu zrównać wykształcenie wyższe na innych kierunkach niż bibliotekoznawstwo i informacja naukowa.	Przygotowywana jest nowelizacja rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego *zmieniającego rozporządzenie w sprawie warunków wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą dla pracowników zatrudnionych w uczelni publicznej*. Planowane jest wprowadzenie zmian w załączniku nr 4 do powyższego rozporządzenia, zawierającym „Tabelę stanowisk, kwalifikacji i minimalnego zaszeregowania pracowników bibliotecznych oraz pracowników dokumentacji i informacji naukowej”. Zmiany polegać będą na zmniejszeniu wymagań kwalifikacyjnych odnoszących się do wymienionych w tymże załączniku grup pracowników w taki sposób, aby wymagania dla pracowników niebędących nauczycielami akademickimi nie

				były wyższe niż dla nauczycieli akademickich (do tej grupy zaliczani są dyplomowani bibliotekarze i dyplomowani pracownicy dokumentacji i informacji naukowej. Ponadto, zmiany prawne na poziomie ustawy (uchylenie art. 117 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym) są warunkiem niezbędnym dla odejścia od centralnie określanych warunków, które powinien spełniać kandydat do pracy w omawianym zawodzie, czy formy i trybu postępowania kwalifikacyjnego (w tym trybu powoływania oraz sposobu funkcjonowania komisji egzaminacyjnej).
7.	Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych	Art. 20	Proponowany przepis „Na stanowiskach, o których mowa w art. 113, mogą być zatrudnione osoby, które uzyskały dyplom ukończenia studiów wyższych drugiego stopnia lub jednolitych” jest nieprecyzyjny. Pozostawienie go w tej formie może powodować, iż na tych samych stanowiskach w różnych uczelniach może zostać przyjęta inna interpretacja i będą obowiązywać różne kryteria.	Proponowany przepis jest właściwy, ponieważ ustawa PSW wyraźnie definiuje pojęcie studiów drugiego stopnia oraz pojęcie jednolitych studiów magisterskich. Rektor, zgodnie z art. 118 ust. 2 ustawy PSW, nawiązuje i rozwiązuje stosunek pracy z nauczycielem akademickim w uczelni publicznej. Do jego zatem

				kompetencji należą kwestie kadrowe i zatrudnienie pracowników posiadających odpowiednie kwalifikacje do obejmowanych stanowisk.
8.	Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych	Art. 20	Przeniesienie na pracodawców kompetencji dotyczących określania warunków, jakie powinien spełniać kandydat do pracy, formy i trybu postępowania kwalifikacyjnego, czy warunków awansowania spowoduje wprowadzenie odrębnych uregulowań dotyczących kwalifikacji w statutach uczelni. Poza ograniczeniem mobilności pracowników, spowoduje to także nierówne traktowanie pracownika o tych samych kwalifikacjach.	Jak w punkcie 2.
9.	Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych	Art. 20	W art. 114 ustawy – *Prawo o szkolnictwie wyższym* dodano ust. 9, zgodnie z którym na stanowiskach wymienionych w art. 113 tej ustawy (dotyczących grup dyplomowanych bibliotekarzy oraz dyplomowanych pracowników dokumentacji i informacji naukowej) mogą być zatrudnione osoby, które uzyskały dyplom ukończenia studiów wyższych drugiego stopnia lub jednolitych. Ponieważ liczba dyplomowanych bibliotekarzy oraz dyplomowanych pracowników dokumentacji i informacji naukowej jest uwzględniana w algorytmie podziału dotacji na działalność dydaktyczną szkoły wyższej, uczelniom może opłacać się podanie większej liczby tych pracowników.	Jak w punkcie 1.
10.	Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych	Art.20	Zniesienie egzaminu na bibliotekarza dyplomowanego powinno być zastąpione rozporządzeniem, które ujednolici kryteria będące podstawą awansu na bibliotekarza dyplomowanego. Sprawi, że powstanie efektywny i dostępny system zdobywania wyższych kwalifikacji i awansu zawodowego. Kryteria awansu powinny być jasne i identyczne dla wszystkich a informacja o	Tworzenie nowego, centralnego aktu prawnego w tym zakresie stoi w sprzeczności z ideą autonomii uczelni i możliwością prowadzenia przez nie własnej polityki kadrowej. Statuty uczelni, dokumenty jawne,

			nich powinna być jawna.	będą zawierały opis dodatkowych wymagań, jednakowych dla wszystkich kandydatów do pracy w danej szkole wyższej.
Art. 21. ustawa z dnia 9 maja 2007 r. o zmianie ustawy o pracownikach sądów i prokuratury				
1	Rzecznik Praw Absolwenta	Ogólna	**Pozytywna** ocena regulacji	Nie wymaga ustosunkowania się.
2	Prezes Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie	ogólna	**Ocena pozytywna za wyjątkiem dostępu do zawodów prawniczych** – szczegóły w rubryce dot. Zagadnień ogólnych	Nie wymaga ustosunkowania się.
	Sąd Apelacyjny w Gdańsku	Ogólna	Szczegóły oceny w rubryce dotyczącej całości ustawy	Nie wymaga ustosunkowania się.
Art. 22. ustawa z dnia 15 czerwca 2007 r. o licencji syndyka				
1	Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych LEWIATAN	ogólna	PKPP Lewiatan **pozytywnie** odnosi się zmian dotyczących zmniejszenia opłaty za egzamin państwowy na licencję syndyka oraz rezygnację z wymogu uzyskania zaświadczenia z Rejestru Dłużników Niewypłacalnych. Zdaniem PKPP Lewiatan powinno się także odstąpić od wymogu przedkładania przez syndyków zaświadczenia lekarskiego i psychologicznego na rzecz zaświadczenia z KRK o niekaralności za przestępstwa przeciwko mieniu.	Nie wymaga ustosunkowania się.
2	Rzecznik Praw Absolwenta	ogólna	**Pozytywna ocena** opłaty za egzamin, jednak postulowane jest podanie informacji o wysokości projektowanej obniżki. Projekt likwiduje wymóg uzyskania zaświadczenia z Rejestru	**Uwzględniono.** Uzupełnienie w OSR. Nie uwzględniono

			Dłużników Niewypłacalnych przez kandydatów na syndyków oraz odstąpienie od obowiązku przedstawienia przez nich zaświadczeń: lekarskiego i psychologicznego. Głównym elementem reglamentacyjnym jest utrzymanie konieczności zdobycia licencji syndyka. W przypadku utrzymania egzaminu, należałoby dodatkowo stworzyć możliwość zwolnienia z niego osób, które podczas studiów uzyskały efekty kształcenia sprawdzane podczas egzaminu (postępowanie upadłościowe i naprawcze). Stosowne byłoby tez stworzenie wzorcowego opisu efektów kształcenia w zakresie tego modułu.	Uwaga sprzeczna z zamiarem projektodawcy co do wprowadzonych zmian.
3	Prokurator Okręgowy w Tarnowie	ogólna	Pozytywnie ocenia zniesienie badań psychologicznych w przypadku kandydatów do zawodu syndyka.	Nie wymaga ustosunkowania się.
4	Prokuratura Apelacyjna w Szczecinie	ogólna	Pozytywna ocena tej części regulacji.	Nie wymaga ustosunkowania się.
5	Ogólnopolska Federacja Stowarzyszeń Syndyków i Likwidatorów	Art. 25b	Propozycja rozszerzenia deregulacji – propozycja zniesienia licencji syndyka i krytyka obecnej ustawy statuującej ustanowienie licencji ze względu na usunięcie z zawodu czynnych i doświadczonych syndyków oraz zmierzanie w stronę korporacyjności Z analizy wynika, ze na takiej deregulacji skorzystało by około 250 syndyków którzy są doświadczonymi członkami tej grupy zawodowej. Utrzymanie licencji syndyka nie ma wpływu na jakość wykonywanego zawodu.	Nie uwzględniono. Propozycja sprzeczna z zamiarem projektodawcy co do wprowadzonych zmian.
6	Krajowa Izba Syndyków Samorząd	ogólna	Nie jest wskazane zaniechanie wymogu przeprowadzania badań psychologicznych dla osób ubiegających się o licencję syndyka.	Nie uwzględniono. Projekt ustawy wprowadza zniesienie nieuzasadnionych barier.

	Zawodowy Syndyków Licencjonowanych			
7	Sąd Apelacyjny w Gdańsku	ogólna	Szczegóły oceny w rubryce dotyczącej całości ustawy.	Nie wymaga ustosunkowania się.
8	Prezes Sądu Apelacyjnego w Szczecinie	Art. 3 ust. 1 pkt 11	Błędne jest uchylenie wymogu złożenia przez osobę ubiegającą się o licencję syndyka zaświadczenia lekarskiego. Zniesienie tego obowiązku rodzi obawę dopuszczenia do wykonywania zawodu osób, które nie będą w stanie prawidłowo wypełniać powierzonych im obowiązków.	Nie uwzględniono. Projekt ustawy wprowadza zniesienie nieuzasadnionych barier.
Art. 23. ustawa z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie				
1	Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych LEWIATAN	ogólna	PKPP Lewiatan pozytywnie ocenia zmiany dotyczące zawodu trenera, z zastrzeżeniem że pewne obostrzenia w zakresie posiadanych kwalifikacji i doświadczenia powinni mieć trenerzy i instruktorzy pracujący z młodzieżą do lat 18.	Nie przewiduje się wprowadzenia rozróżnienia między trenerem/instruktorem sportu pracującym z młodzieżą do lat 18 a pracującym z pozostałymi kategoriami wiekowymi. Brak uzasadnienia merytorycznego – konieczne spełnienie takich samych wymogów kwalifikacyjnych.
2	Rzecznik Praw Dziecka	ogólna	Projekt obniża wymagania w zakresie kwalifikacji oraz odpowiedzialności trenerów i instruktorów sportu. Brak niezbędnej wiedzy z dziedziny nauk biologicznych medycznych u osoby prowadzącej zajęcia sportowe z dziećmi może skutkować nieodwracalnymi skutkami dla zdrowia i rozwoju	W oparciu o analizę skutków dotychczasowej deregulacji zawodów w obszarze sportu i rekreacji ruchowej (instruktor rekreacji ruchowej zderegulowany

			dzieci. Projektowane przepisy mogą skutkować brakiem właściwej opieki i ochrony dzieci, a także ich bezpieczeństwa.	ustawą o sporcie), nie przewiduje się obniżenia poziomu bezpieczeństwa prowadzonych zajęć w zakresie sportu, z związku z deregulacją (dereglamentacją) zawodu trenera i instruktora sportu. Przekonanie to wzmacnia fakt, że uprawnienia w zakresie określania wymogów kwalifikacyjnych dla trenerów i instruktorów sportu, powinny w naturalny sposób przejąć polskie związki sportowe.
3	Rzecznik Praw Absolwenta	ogólna	Pozytywnie zostały ocenione propozycje zwiane z deregulacją zawodu trenera i instruktora sportu. Propozycja w przepisach przejściowych wprowadzenia przepisu umożliwiającego osobom, które rozpoczęły kształcenie na studiach I stopnia w aktualnym roku akademickim, uzyskanie licencji pod warunkiem ukończenia studiów I stopnia w terminie (np. objęcie art. 23 projektu ustawy stosownym vacatio legis).	Nie uwzględniono. Uznano za stosowne unikanie przepisów przejściowych w odniesieniu do wymogów kwalifikacyjnych dla trenera i instruktora sportu.
4	Akademia Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach	ogólna	Propozycja objęcia dereglamentacją zawodu trenera i instruktora sportu dla osób dorosłych, natomiast pozostawienie w niezmienionym zakresie regulacji zawodu trenera i instruktora sportu, których przeznaczeniem będzie praca z młodzieżą.	Nie uwzględniona. Nie przewiduje się wprowadzenia rozróżnienia między trenerem/instruktorem sportu pracującym z młodzieżą do lat 18 a pracującym z pozostałymi kategoriami wiekowymi. Brak uzasadnienia merytorycznego – konieczne spełnienie takich

				samych wymogów kwalifikacyjnych.
5	Akademia Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu	ogólna	Negatywna opinia w sprawie deregulacji zawodów trenera i instruktora z uwagi na konieczność posiadania przez osoby wykonujące ten zawód odpowiedniej wiedzy z zakresu anatomii, fizjologii, biochemii, a także biomechaniki, medycyny i psychologii, którą jest są stanie zapewnić i zweryfikować wyłącznie uczelnie o profilu sportowym.	W odniesieniu do roli uczelni o profilu sportowym – ustawa o sporcie w obecnym brzmieniu nie przewiduje obowiązku ukończenia studiów wyższych do uzyskania uprawnień trenera I i II klasy. Co do konieczności posiadania odpowiedniej wiedzy – nie podzielono obaw, jakoby deregulacja prowadził do obniżenia poziomu kwalifikacji trenerów i instruktorów sportu. W dalszym ciągu prowadzone będzie w tym zakresie kształcenie, zarówno przez AWF-y, jak i instytucje komercyjne (brak będzie potrzeby uzyskania zgody ministra na prowadzenie szkoleń). Dodatkowo, deregulacja powinna stymulować polskie związki sportowe do tworzenia własnych systemów szkolenia i certyfikacji trenerów oraz instruktorów.
6	Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie	ogólna, art. 23 ust. 1	Opinia Rektora AWF**:** Pozytywnie oceniona idea deregulacji. W odniesieniu do zawodów trenera i instruktora sportu podkreślona potrzeba formalnej weryfikacji wiedzy i umiejętności, co w przypadku zawodu trenera powinno następować w ramach kształcenia, jakie zapewniają uczelnie	Rola AWF-ów wyjaśniona wyżej – tj. nawet ustawa o sporcie w obecnym brzmieniu nie przewiduje obowiązku ukończenia studiów wyższych do uzyskania uprawnień

			sportowe. Projekt ustawy sprzeczny konstytucyjną praktyką ograniczania wolności wyboru i wykonywania zawodu z uwagi na ochronę wartości wyższych, takich jak zdrowie publiczne. Projekt sprzeczny również z ideą Krajowych Ram Kwalifikacji. Opinia prawna: Projekt ustawy w zakresie, w jakim przewiduje deregulację zawodów trenera i instruktora, jest sprzeczny z np. 65 Konstytucji RP, z uwagi na fakt, że zawody te są zawodami zaufania publicznego (czego dowodem wprowadzenie ustawowych wymogów kwalifikacyjnych). Zdaniem opiniodawcy związki sportowe oraz szkoły wyższe zostaną pozbawione nadzoru nad jakością wykształcenia i przestrzegania norm etycznych postępowania, a odbiorca usług nie ma żadnych instrumentów prawnych do weryfikowania jakości tych usług. Projekt sprzeczny z dyrektywą nr 2005/36/WE z uwagi na fakt, że Państwo nie będzie ingerować w wykonywanie zawodów, związanych z zdrowiem i bezpieczeństwem publicznym. Projekt sprzeczny z np. 3 ust. 3 Konwencji Praw Dziecka, który stanowi, że państwa strony czuwają, aby instytucje, służby oraz inne jednostki odpowiedzialne za opiekę lub ochronę dzieci dostosowały się do norm ustanowionych przez kompetentne władze. Zdaniem opiniodawcy, Polska ma zatem obowiązek stanowienia norm prawnych umożliwiających właściwy dobór kadr dla instytucji odpowiedzialnych za opiekę nad dziećmi i ich ochronę. Projekt sprzeczny z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, które określa efekty kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej.	trenera I i II klasy. W oparciu o analizę skutków dotychczasowej deregulacji zawodów w obszarze sportu i rekreacji ruchowej (instruktor rekreacji ruchowej, zderegulowany ustawą o sporcie), nie przewiduje się obniżenia poziomu bezpieczeństwa prowadzonych zajęć w zakresie sportu. Projekt nie jest sprzeczny z żadnym z wymienionych aktów prawnych, a zawód trenera nie jest zawodem zaufania publicznego. Nie jest prawdą, jakoby proponowane brzmienie przepisu o niekaralności było analogiczne do już obowiązującego. Proponowany przepis jest nowy. Nie dostrzeżono potrzeby rozszerzenia koncepcji niekaralności. W obecnym brzmieniu ustawy o sporcie brak w ogóle tego wymogu kwalifikacyjnego. Weryfikacji kwalifikacji trenerów i instruktorów sportu powinny dokonywać kluby sportowe oraz związki sportowe. Pożądanym rozwiązaniem byłoby, gdyby weryfikacja ta odbywała się w ramach systemu licencjonowania

			Odnośnie do np. 23 ust. 3 pkt 4, zarzut, iż zapis ten, analogiczny do dotychczas obowiązującego, stwarza możliwość, że w zawodzie trenera i instruktora sportu pracować będą osoby karane za przestępstwa umyślne inne, niż związane ze współzawodnictwem sportowym, np. za molestowanie seksualne. Opinia Stowarzyszenia Absolwentów AWF: Ogólna negatywna opinia w sprawie deregulacji zawodów trenera i instruktora sportu. Głównym argumentem możliwości należytej weryfikacji wiedzy w zakresie zdrowotnych, psychologicznych i dydaktycznych aspektów treeningu. Dodatkowo, podniesiono w analogiczny jak wpowyżej sposób argument odnośnie do brzmienia 23 ust. 3 pkt 4 projektu ustawy.	(określającego wymogi kwalifikacyjne), przyjętego przez właściwy polski związek sportowy.
7	Akademia Wychowania Fizycznego we Wrocławiu	ogólna, art. 23 ust. 1	Negatywna opinia w sprawie deregulacji zawodów trenera i instruktora z uwagi na konieczność posiadania przez osoby wykonujące ten zawód odpowiedniej wiedzy z zakresu anatomii, fizjologii, biochemii, a także biomechaniki, medycyny i psychologii, którą są w stanie zapewnić i zweryfikować w odniesieniu do zawodu trenera wyłącznie uczelnie o profilu sportowym. Przy takim rozwiązaniu, zakresy kształcenia wyznaczane byłyby przez instytucje do tego powołane, czyli szkoły wyższe we współpracy z odpowiednimi polskimi związkami sportowymi.	Weryfikacji kwalifikacji trenerów i instruktorów sportu powinny dokonywać kluby sportowe oraz związki sportowe. Pożądanym rozwiązaniem byłoby, gdyby weryfikacja ta odbywała się w ramach systemu licencjonowania (określającego wymogi kwalifikacyjne), przyjętego przez właściwy polski związek sportowy. Dalej, dziwi fakt, że uczelnie do chwili obecnej, mając wszelkie ku temu prerogatywy, nie podjęły współpracy z polskimi związkami sportowymi w celu ustalenia zakresów kształcenia.

			Dodatkowo, podniesiono w analogiczny jak wpowyżej sposób argument odnośnie do brzmienia 23 ust. 3 pkt 4 projektu ustawy.	Nie dostrzeżono potrzeby rozszerzenia koncepcji niekaralności. W obecnym brzmieniu ustawy o sporcie brak w ogóle tego wymogu kwalifikacyjnego.
8	Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy	ogólna	Negatywne stanowisko w sprawie deregulacji zawodów trenera i instruktora sportu z uwagi na niebezpieczeństwo, że zawód ten będą uprawiać osoby bez dostatecznych umiejętności, a przez to stwarzające zagrożenie dla zdrowia podopiecznych, często dzieci i młodzieży.	W oparciu o analizę skutków dotychczasowej deregulacji zawodów w obszarze sportu i rekreacji ruchowej (instruktor rekreacji ruchowej, zderegulowany ustawą o sporcie), nie przewiduje się obniżenia poziomu bezpieczeństwa prowadzonych zajęć w zakresie sportu.
9	Komitet Polityki Naukowej	ogólna	Negatywne stanowisko z uwagi na niebezpieczeństwo, że zawód trenera i instruktora sportu będą mogły wykonywać osoby bez dostatecznych umiejętności, a przez to stwarzające zagrożenie dla zdrowia podopiecznych, często dzieci i młodzieży.	W oparciu o analizę skutków dotychczasowej deregulacji zawodów w obszarze sportu i rekreacji ruchowej (instruktor rekreacji ruchowej, zderegulowany ustawą o sporcie), nie przewiduje się obniżenia poziomu bezpieczeństwa prowadzonych zajęć w zakresie sportu.
10	Konferencja Rektorów Akademii Wychowania Fizycznego	ogólna	Stanowisko negatywne: Konferencja wyraża głęboką dezaprobatę wobec proponowanych zapisów, odnoszących się do zawodów trenera i instruktora sportu, a zwłaszcza proponowanych warunków kompetencyjnych. Konferencja stoi na stanowisku, że o ile w przypadku instruktora wystarczający jest poziom średniego wykształcenia, to w	Nawet ustawa o sporcie w obecnym brzmieniu nie przewiduje obowiązku ukończenia studiów wyższych do uzyskania uprawnień trenera I i II klasy.

			przypadku trenera powinien być wprowadzony obowiązek posiadania co najmniej wyższego wykształcenia zawodowego. Konferencja uważa, że posiadanie wiedzy „w zakresie działalności instruktorskiej / trenerskiej" powinno wynikać z faktu ukończenia kursów kwalifikacyjnych (instruktor) lub studiów wyższych różnego stopnia, bądź podyplomowych na kierunkach lub w obszarach związanych z kulturą fizyczną. Przy takim rozwiązaniu, zakresy kształcenia wyznaczane byłyby przez instytucje do tego powołane, czyli szkoły wyższe we współpracy z odpowiednimi polskimi związkami sportowymi.	
11	Komitet Rehabilitacji, Kultury Fizycznej i Integracji Społecznej Polskiej Akademii Nauk	ogólna	Stanowczy sprzeciw wobec projektu ustawy o deregulacji zawodu trenera i instruktora sportu z uwagi na fakt, że zawody te polegają na ingerencji w organizm, psychikę oraz postawy społeczne i moralne człowieka, w tym dzieci i młodzieży, co wymaga rozległej interdyscyplinarnej wiedzy. Brak takiej wiedzy na poziomie studiów wyższych, co najmniej zawodowych, będzie stanowić zagrożenie dla zdrowia i życia.	W oparciu o analizę skutków dotychczasowej deregulacji zawodów w obszarze sportu i rekreacji ruchowej (instruktor rekreacji ruchowej, zderegulowany ustawą o sporcie), nie przewiduje się obniżenia poziomu bezpieczeństwa prowadzonych zajęć w zakresie sportu.
12	Polska Komisja Akredytacyjna	ogólna	Zasadna rezygnacja z daleko idących regulacji w zakresie uzyskiwania zgody na prowadzenie kursów trenerskich i instruktorskich. Projektowana deregulacja zawodów w sporcie niebezpieczna dla pozbawionych elastycznej formy prawnej instytucji sektora finansów publicznych, w tym uczelni. Należałoby wzmocnić zapis określający efekty kształcenia (dotyczące wiedzy, umiejętności i kompetencji personalno-społecznych), niezbędne do podjęcia pracy w zawodach związanych ze sportem i sformułować sektorową ramę kwalifikacji, która byłaby obowiązująca dla wszystkich podmiotów prowadzących kształcenie. Takie rozwiązanie	Sformułowanie sektorowych ram kwalifikacji możliwe dopiero w kontekście istniejących krajowych ram kwalifikacji.

			byłoby zgodne z założeniami wdrażania europejskiej i krajowej ramy kwalifikacji.	
13	Polski Komitet Olimpijski	ogólna, art. 23 ust. 1	Pozytywna opinia w sprawie deregulacji zawodów trenera i instruktora sportu. Dwie uwagi: 1) Ustawa o sporcie powinna w sposób wyraźny określać, że to polskie związki sportowe są wyłącznie uprawnione do weryfikowania wiedzy, doświadczenia i umiejętności instruktorów sportu i trenerów oraz 2) Szerzej powinno się określić kryterium niekaralności w art. 23 ust. 3 pkt 4	Polskie związki sportowe nie powinny mieć monopolu na kształtowanie wymogów kwalifikacyjnych dla trenerów i instruktorów danych sportów. Nie dostrzeżono potrzeby rozszerzenia koncepcji niekaralności. W obecnym brzmieniu ustawy o sporcie brak w ogóle tego wymogu kwalifikacyjnego.
14	Polski Związek Akrobatyki Sportowej	ogólna	Opinia negatywna z uwagi na niebezpieczeństwa dla zdrowia i życia, jakie niesie z sobą uchylenie wymogów kwalifikacyjnych, dotyczących uzyskania odpowiedniej wiedzy w ramach określonego w ustawie kształcenia zawodowego (niebezpieczeństwa realne zwłaszcza w przypadku akrobatyki sportowej, sportu trudnego technicznie i uprawianego od bardzo młodego wieku) – problem ewentualnych odszkodowań. Dodatkowo, deregulacja burzy schemat awansu zawodowego w sporcie (od instruktora sportu do trenera klasy mistrzowskiej).	W oparciu o analizę skutków dotychczasowej deregulacji zawodów w obszarze sportu i rekreacji ruchowej (instruktor rekreacji ruchowej, zderegulowany ustawą o sporcie), nie przewiduje się obniżenia poziomu bezpieczeństwa prowadzonych zajęć w zakresie sportu.
15	Polski Związek Biathlonu	ogólna	Opinia negatywna z uwagi na niebezpieczeństwo dla życia i zdrowia, jakie niesie z sobą deregulacja zawodów w sporcie (zwłaszcza w kontekście sportu dzieci i młodzieży oraz użycia w danym sporcie broni sportowej).	W oparciu o analizę skutków dotychczasowej deregulacji zawodów w obszarze sportu i rekreacji ruchowej (instruktor rekreacji ruchowej, zderegulowany ustawą o sporcie), nie przewiduje się obniżenia poziomu bezpieczeństwa prowadzonych zajęć w zakresie sportu.

			Jednocześnie opiniodawca podkreśla, że na potrzeby własnych licencji trenerskich wymagał będzie potwierdzonego odpowiednio wykształcenia oraz ukończenia kursów instruktorskich lub trenerskich oraz innych, niezbędnych dla zapewnienia wysokiej jakości i bezpiecznego szkolenia.	Związek zapowiada działania zgodne z przewidywaniami MSiT (własny system licencyjny, określający wymogi kwalifikacyjne!).
16	Polski Związek Bilardowy	ogólna	Opinia negatywna – deregulacja nie gwarantuje, że osoby prowadzące zajęcia jako trenerzy posiadać będą odpowiednią wiedzę interdyscyplinarną. Taką zagwarantować może jedynie właściwy proces kształcenie, wykraczający daleko poza wykształcenie średnie. Propozycja alternatywna – utrzymanie regulacji zawodów w sporcie, przy jednoczesnym: 1) zmniejszeniu wymaganej liczby godzin dla prowadzonych kursów na instruktora sportu; 2) przekazaniu związkom sportowym większych kompetencji i autonomii w organizacji kursów, w szczególności poprzez dopuszczenie do prowadzenia kursów osób o niższych kwalifikacjach, niż trener II i I klasy; 3) wprowadzenie możliwości nadawania kwalifikacji byłym sportowcom na ich wniosek (za szczególne osiągnięcia).	Opinia wewnętrznie sprzeczna – związek zarzuca deregulacji obniżenie jakości kształcenia, a jednocześnie proponuje, by osoby bez niezbędnych kwalifikacji prowadziły kształcenie instruktorów oraz, by tytuł instruktora mogły otrzymać osoby, bez odpowiedniego szkolenia (byli zawodnicy).
17	Polski Związek Hokeja na Trawie	ogólna	Uprawnienia instruktorskie powinny być uzyskiwane poprzez uczestnictwo w 20-30 godz. Kursie specjalistycznym (uprawniającym do prowadzenia zajęć z dziećmi). Tytuł trenera na dotychczasowych zasadach. Docelowo – klasa I i mistrzowska trenera zastąpiona formą kształcenia przez kursy i kursokonferencje. Związki powinny wydawać licencje uprawniające do prowadzenia zajęć na odpowiednim poziomie szkolenia oraz powinny dokonywać oceny przydatności do prowadzenia zajęć. Pozytywnie oceniona możliwość bezproblemowego zatrudniania	Stanowisko w części wykracza poza zakres projektowanych zmian.

			trenerów zagranicznych.	
18	Polski Związek Jeździecki	ogólna, art. 23 ust. 1	Pozytywna opinia w sprawie deregulacji zawodów trenera i instruktora sportu. Dwie uwagi: 1) Ustawa o sporcie powinna w sposób wyraźny określać, że to polskie związki sportowe są wyłącznie uprawnione do weryfikowania wiedzy, doświadczenia i umiejętności instruktorów sportu i trenerów oraz 2) Szerzej powinno się określić kryterium niekaralności w art. 23 ust. 3 pkt 4	Stanowisko jak w przypadku uwag PKOl.
19	Polski Związek Kickboxingu	ogólna	Zniesienie wymogów kwalifikacyjnych w zakresie kształcenia trenera lub instruktora sportu stanowi zagrożenie dla zdrowia i życia podopiecznych takiej osoby, a ją samą naraża na odpowiedzialność karną.	W oparciu o analizę skutków dotychczasowej deregulacji zawodów w obszarze sportu i rekreacji ruchowej (instruktor rekreacji ruchowej, zderegulowany ustawą o sporcie), nie przewiduje się obniżenia poziomu bezpieczeństwa prowadzonych zajęć w zakresie sportu.
20	Polski Związek Kręglarski	ogólna	PZ Kręglarski przeciwstawia się rezygnacji z klas trenerskich w projekcie, jako że stopniowanie trenerów oraz instruktorów w sporcie jest gwarancją umiejętności oraz podnoszenia swoich kwalifikacji warsztatowych.	Nie podzielono stanowiska.
21	Polski Związek Lekkiej Atletyki	ogólna, art. 23 ust. 1	PZLA opowiada się za rozszerzeniem koncepcji niekaralności jako wymogu kwalifikacyjnego dla trenera i instruktora sportu. PZLA deklaruje zdolność merytoryczną i organizacyjną do przejęcia systemu kształcenie trenerów i instruktorów sportu w lekkiej atletyce.	Nie dostrzeżono potrzeby rozszerzenia koncepcji niekaralności. W obecnym brzmieniu ustawy o sporcie brak w ogóle tego wymogu kwalifikacyjnego.
22	Polski Związek Motorowodny i Narciarstwa	ogólna	Opinia negatywna – możliwość spowodowania uszczerbku na zdrowiu przez niewykwalifikowanych trenerów i instruktorów sportu (kwalifikacje zawodowe będą nieweryfikowalne,	Nie podzielono stanowiska. Argumenty jak w przypadku poprzednich uwag.

	Wodnego		wyłącznie „papierowe”).	
23	Polski Związek Piłki Nożnej		Brak uwag. Projekt pozostaje bez wpływu na realizowany w związku system kształcenie (PZPN informuje o własnym systemie licencjonowania trenerów).	
24	Polski Związek Płetwonurkowania	ogólna	Deregulacja obniży koszt kształcenia trenerów, stworzy możliwość kreowania przez związki własnych systemów kształcenia i licencjonowania trenerów.	
25	Polski Związek Podnoszenia Ciężarów	ogólna	Opinia negatywna – możliwość spowodowania uszczerbku na zdrowiu przez niewykwalifikowanych trenerów i instruktorów sportu (kwalifikacje zawodowe będą nieweryfikowalne).	Nie podzielono stanowiska. Argumenty jak w przypadku poprzednich uwag.
26	Polski Związek Sportów Wrotkarskich	ogólna	Związek opowiada się za uproszczeniem przepisów dotyczących zdobywania uprawnień instruktorskich i trenerskich, jednak nie za zupełną rezygnacją z wykształcenia w tym kierunku. Rezygnacja taka powoduje zagrożenia dla zdrowia i życia zawodników i osób (zwłaszcza dzieci) prowadzonych przez osoby bez odpowiedniego wykształcenia. Propozycja: jeden stopień instruktorski/trenerski obowiązkowy do rozpoczęcia pracy w tym charakterze, kolejne uzyskiwane poprzez konferencje szkoleniowe organizowane przez polskie związki sportowe.	Nie podzielono stanowiska. Argumenty jak w przypadku poprzednich uwag. Propozycja nie mieści się w zakresie proponowanych zmian.
27	Polski Związek Szachowy	art. 23 ust. 1	Propozycja dodania do art. 41 ustawy o sporcie ustępów 4 i 5 w brzmieniu: 4.1) Polski związek sportowy prowadzi ewidencje, nadaje, cofa w przypadku określonym w ust. 3 pkt 4, tytuły instruktora i trenera w danym sporcie oraz określa sposób potwierdzenia kwalifikacji, określonych w ust. 3 pkt 3. 4.2) Maksymalną opłatę za nadanie tytułu instruktora lub trenera, w tym ewentualnego szkolenia, określi w drodze rozporządzenia Minister Sportu i Turystyki na podstawie wniosku właściwego polskiego związku sportowego. 5. Osoby, które uzyskały tytuł trenera lub instruktora [sportu] na	Nie uwzględniono. Polskie związki sportowe nie powinny mieć monopolu na kształtowanie wymogów kwalifikacyjnych dla trenerów i instruktorów danych sportów.

			podstawie przepisów dotychczasowych, zachowują swoje kwalifikacje.	
28	Prokurator Generalny	ogólna	Uchylenie pewnych wymogów kwalifikacyjnych w przypadku zawodu trenera i instruktora sportu może bezpośrednio przekładać się na zmniejszenie poziomu bezpieczeństwa osób uprawiających sport, a jednym z podstawowych warunków prawidłowej organizacji i uprawiania sportu jest zapewnienie bezpieczeństwa osobom uczestniczącym w tego rodzaju aktywności. Zaproponowane w tym zakresie regulacje narażają się na zarzut naruszenia reguł poprawnej legislacji i określoności prawa, wywodzonych z art. 2 Konstytucji RP.	Nie podzielono stanowiska. Argumenty nt. bezpieczeństwa jak w przypadku poprzednich uwag.
29	Rada Główna Instytutów Badawczych	ogólna	Zmniejszenie wymagań szkolenia specjalistycznego w przypadku trenerów i instruktorów sportu może spowodować, że zawód ten będą wykonywać osoby bez dostatecznych umiejętności, a przez to stwarzające zagrożenie dla zdrowia swoich podopiecznych, najczęściej dzieci i młodzieży.	Nie podzielono stanowiska. Argumenty nt. bezpieczeństwa jak w przypadku poprzednich uwag.
30	Stowarzyszenie Forum Pracodawców w Kielcach	297rt. 23 ust. 1	Proponuje się wykreślić „posiada wiedzę, doświadczenie i umiejętności do wykonywania zadań trenera lub instruktora sportu” – inne przepisy te sprawy regulują.	Uwaga niejasna (jakie przepisy?).
31	Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego	ogólna	W kwestii związanej z zawodem trenera i instruktora sportu, projekt nie jest precyzyjny, bowiem nie przedstawia m.in. procedur zdobywania i nadawania tytułu trenera i instruktora sportu oraz roli m.in. wyższych uczelni, w tym AWF-ów i IKF-ów w tym procesie oraz trudno przewidzieć skutki wprowadzenia zmian w przyszłości. Szczególnie dotyczy to sportu dzieci i młodzieży. Deregulacja zawodu trenera i instruktora sportu może spowodować, że zawód ten będą wykonywać osoby bez dostatecznych umiejętności, a przez to stwarzające zagrożenie dla zdrowia swoich podopiecznych, najczęściej dzieci i młodzieży.	Nie przewiduje się określania procedur zdobywania i nadawania tytułu trenera i instruktora w ustawie, ponieważ byłoby to sprzeczne z ideą deregulacji. Pozostałe uwagi – argumentacja jw.

32	Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego	ogólna	Niebezpieczeństwo pracy z dziećmi i młodzieżą osób niewykwalifikowanych. Identyczne wymagania dla trenera i instruktora sportu. Dlatego proponuje się wprowadzenie następującego rozróżnienia: 1) instruktorem sportu może zostać osoba, która posiada co najmniej wykształcenie średnie; 2) trenerem może zostać osoba, która posiada wykształcenie specjalistyczne w zakresie sportu.	Odnośnie do bezpieczeństwa – argumentacja jak w przypadku poprzednich uwag. Nie podzielono uwagi na temat zróżnicowania wykształcenia jako wymogu kwalifikacyjnego dla trenera i instruktora sportu. Prowadziłoby to w istocie do wprowadzenia wymogu wykształcenia wyższego dla trenera, czego MSiT nie popiera.
33	Wszechnica Świętokrzyska	art. 23 ust. 1	Wątpliwości budzi ustalenie 18 lat jako granicy wieku pozwalającej na podjęcie zadań trenera lub instruktora sportu. Trudno przyjąć, iż osoba tak posiada niezbędne doświadczenie. Propozycja, by 1) utrzymać wymóg wyższego wykształcenia oraz kursu specjalistycznego dla trenerów klasy mistrzowskiej, natomiast zrezygnować z tych wymagań w stosunku do trenerów klasy I i II oraz instruktorów sportu lub 2) zdobywać powyższe stopnie w ramach odbywania studiów wyższych wychowania fizycznego.	Kwestia wieku nie powinna budzić wątpliwości. Nie uwzględniono. Propozycja wykracza poza zakres proponowanych zmian.
Art. 24. ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami				
1	Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego	Art. 24. ust.1 pkt 1, 58 ust. 1	Instruktor powinien posiadać co najmniej wykształcenie średnie. Egzaminator powinien posiadać wyższe wykształcenie.	Uwaga sprzeczna z ideą deregulacji
Art. 25. ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze				

1	Centralna Stacja Ratownictwa Górniczego S.A. w Bytomiu	Art. 53 i 56	Pozytywnie opiniuje projekt ustawy. Nie wnosi uwag.	Brak zastrzeżeń do przedstawionej opinii.
2	Bractwo Gwarków Związku Górnośląskiego w Katowicach	ogólna	Pozytywnie opiniuje projekt ustawy. Nie wnosi uwag. Jednocześnie proponuje deregulację kolejnych zawodów górniczych, np. zawodów niższego i średniego dozoru ruchu w podziemnych zakładach górniczych, zawodów kierownika i zastępca kierownika ruchu w zakładach górniczych prowadzących podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji. Proponuje również połączenie w jedną kategorię podobnych specjalności, np. dla operatorów różnego rodzaju maszyn i pojazdów.	W kolejnych etapach planowane jest objęcie deregulacją kolejnych zawodów górniczych.
3	Stowarzyszenie Kopalń Odkrywkowych we Wrocławiu	ogólna	Nie wnosi uwag do projektu ustawy. W przyszłości zamierza zgłosić propozycje dalszych ułatwień w zakresie górniczych zawodów regulowanych.	W kolejnych etapach planowane jest objęcie deregulacją kolejnych zawodów górniczych.
Przepisy przejściowe i końcowe				
1	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego	Art. 34	Do art. 34 ustawy deregulacyjnej – propozycja wyłączenia ze stosowania tego przepisu organizatorów szkoleń, którzy przed dniem wejścia w życie ustawy deregulacyjnej rozpoczęli szkolenia a ich nie ukończyli.	Nie uwzględniono.
2		Art. 38	Uwaga dotyczącą wydłużenia okresu vacatio legis do 3 miesięcy.	Nie uwzględniono.
3		Art. 32	Brak przepisów szczególnych regulujących sytuację osób, które zdały egzamin a nie złożyły wniosku o nadanie uprawnień przed wejście w życie ustawy deregulacyjnej.	**Uwzględniono**, poprzez nowe brzmienie art. 32 pkt 1: „Art. 32. Do postępowań w sprawach: 1) nadania uprawnień przewodnika turystycznego i pilota wycieczek

				wszczętych na podstawie ustawy wymienionej w art. 10 i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, przez które rozumie się co najmniej rozpoczęcie szkolenia dla kandydatów na przewodnika turystycznego i pilota wycieczek, stosuje się przepisy dotychczasowe”
4		art. 26 ust 1,	Odnośnie art. 26 ust. 1 zbyt krótki termin zachowania ważności aktów wykonawczych – sugestia wydłużenia okresu do 12 miesięcy.	Nie uwzględniono.
		art. 27 pkt 2,	Odnośnie art. 27 pkt 2 brak przepisu regulującego zasady i wskazującego organ odpowiedzialny za wystawienie aktualnych identyfikatorów lub legitymacji w przypadku utraty dokumentów lub utraty ich ważności.	Nie uwzględniono. Legitymacje i identyfikatory dla przewodników górskich będzie wydawał nadal marszałek województwa, natomiast legitymacje i identyfikatory dla przewodników miejskich i terenowych nie będą już wydawane ponieważ nie będą już nadawane takie uprawnienia
5		ogólna	Brak przepisu określającego zasady i czasokres przechowywani przez marszałków województw dokumentacji osób posiadających uprawnienia przewodnika i pilota.	Nie uwzględniono.
6	Marzena Pawłowicz	Art. 38	vacatio legis min. 5 lat	Nie uwzględniono.
7	Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego,	Art. 32	Brak przepisów regulujących sytuację osób, które zdały egzamin na przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek, a nie złożyły wniosku o nadanie uprawnień przed wejściem w życie tzw. ustawy deregulacyjnej.	**Uwzględniono**, poprzez nowe brzmienie art. 32 pkt 1: „Art. 32. Do postępowań w sprawach: 1) nadania uprawnień przewodnika

	Departament Sportu i Turystyki, Oddział Turystyki			turystycznego i pilota wycieczek wszczętych na podstawie ustawy wymienionej w art. 10 i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, przez które rozumie się co najmniej rozpoczęcie szkolenia dla kandydatów na przewodnika turystycznego i pilota wycieczek, stosuje się przepisy dotychczasowe”
8		ogólna	Brak przepisu określającego zasady i czasookres przechowywania dokumentacji osób będących w ewidencji	Nie uwzględniono.
9	Wicemarszałek Województwa Dolnośląskiego	art. 32	Czy przez „rozpoczęte postępowanie” rozumieć należy postępowanie administracyjne tj. złożenie wniosku, czy też np. rozpoczęcie szkolenia? Zapis wymaga uszczegółowienia i jednoznacznej definicji.	**Uwzględniono**, poprzez nowe brzmienie art. 32 pkt 1: „Art. 32. Do postępowań w sprawach: 1) nadania uprawnień przewodnika turystycznego i pilota wycieczek wszczętych na podstawie ustawy wymienionej w art. 10 i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, przez które rozumie się co najmniej rozpoczęcie szkolenia dla kandydatów na przewodnika turystycznego i pilota wycieczek, stosuje się przepisy dotychczasowe”
10		art. 35 ust. 1	Wątpliwości budzi fakt konieczności prowadzenia przedmiotowej ewidencji w przypadku braku nadawania nowych uprawnień.	Nie uwzględniono, ponieważ zgodnie z art 27 ustawy osoby, które przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy uzyskały uprawnienia przewodnika turystycznego i pilota wycieczek na

				podstawie ustawy wymienionej w art. 10 w brzmieniu dotychczasowym zachowują swoje uprawnienia
11	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego	ogólna	Brak przepisu określającego zasady i czasookres przechowywania dokumentacji osób będących w ewidencji osób posiadających uprawnienia przewodnika turystycznego i pilota wycieczek	Nie uwzględniono.
12	Stowarzyszenie Pilotów Wycieczek i Przewodników Turystycznych „Gaudeamus”	Art. 32	Projekt nie wskazuje statusu prawnego osób, które rozpoczęły już szkolenie, były w jego trakcie lub ukończyły szkolenie i oczekują na wyznaczenie terminu egzaminu państwowego przez właściwego marszałka województwa w momencie wejścia w życie ustawy deregulacyjnej.	**Uwzględniono**, poprzez nowe brzmienie art. 32 pkt 1: „Art. 32. Do postępowań w sprawach: 1) nadania uprawnień przewodnika turystycznego i pilota wycieczek wszczętych na podstawie ustawy wymienionej w art. 10 i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, przez które rozumie się co najmniej rozpoczęcie szkolenia dla kandydatów na przewodnika turystycznego i pilota wycieczek, stosuje się przepisy dotychczasowe”
13		Art. 27	Projekt nie wskazuje statusu prawnego osób posiadających już licencję pilota wycieczek lub przewodnika turystycznego i zasad, na jakich licencja ta może być przedłużana.	Uwaga niezasadna, ponieważ zgodnie z art 27 ustawy osoby, które przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy uzyskały uprawnienia przewodnika turystycznego i pilota wycieczek na podstawie ustawy wymienionej w art. 10 w brzmieniu dotychczasowym zachowują swoje uprawnienia

14	Organizacja Turystyczna Szlak Jagielloński	art. 27	Negatywna opinia dot. usunięcia zapisu art. 20 ust. 1. Osoby, które dotychczas uzyskały uprawnienia, utraciłyby dobro nabyte. Ryzyko dochodzenia przestrzegania praw nabytych lub zasad równej konkurencji przed Trybunałem Konstytucyjnym.	Uwaga niezasadna, ponieważ zgodnie z art 27 ustawy osoby, które przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy uzyskały uprawnienia przewodnika turystycznego i pilota wycieczek na podstawie ustawy wymienionej w art. 10 w brzmieniu dotychczasowym zachowują swoje uprawnienia
15		art. 27	Zamiar pozbawienia tego atutu nie dotyczy przewodników górskich, co budzi wątpliwość co do równego traktowania.	Nie uwzględniono.
16	Warszawska Izba Turystyki	ogólna	Wniosek o utrzymanie ważności działalności komisji egzaminacyjnych min. 6 miesięcy od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy celem zakończenia trwających kursów egzaminem.	**Uwzględniono.** Wprowadzona została stosowna poprawka: „Art. 32. Do postępowań w sprawach: 1) nadania uprawnień przewodnika turystycznego i pilota wycieczek wszczętych na podstawie ustawy wymienionej w art. 10 i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, przez które rozumie się co najmniej rozpoczęcie szkolenia dla kandydatów na przewodnika turystycznego i pilota wycieczek, stosuje się przepisy dotychczasowe”
17		Art. 32 pkt 1	Obecni uczestnicy kursów, a także absolwenci, którzy nie podeszli jeszcze do egzaminów, kierując się różnymi motywacjami oczekują na uzyskanie prestiżowego uprawnienia po pomyślnym zdaniu egzaminu.	
18	Porozumienie	Art. 32	- projekt ustawy nie precyzuje statusu prawnego osób, które	**Uwzględniono.**

	Stowarzyszeń Przewodnickich w Krakowie		rozpoczęły szkolenie, były w jego trakcie lub ukończyły szkolenie i oczekują na wyznaczenie terminu egzaminu państwowego przez właściwego Marszałka Województwa w momencie wejścia w życie ustawy deregulacyjnej. Nie wskazuje również statusu prawnego osób posiadających już licencję pilota wycieczek lub przewodnika turystycznego i zasad na jakich licencja ta może być przedłużana.	Dodana została stosowna poprawka: „Art. 32. Do postępowań w sprawach: 1) nadania uprawnień przewodnika turystycznego i pilota wycieczek wszczętych na podstawie ustawy wymienionej w art. 10 i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, przez które rozumie się co najmniej rozpoczęcie szkolenia dla kandydatów na przewodnika turystycznego i pilota wycieczek, stosuje się przepisy dotychczasowe”

<u>Do wersji projektu z dnia 21.05.2012 r. Dodatkowe konsultacje społeczne dotyczyły zawodu notariusza oraz taksówkarza.</u>

Ustawa o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów (całość)				
l.p.	**Podmiot zgłaszający**	**Jednostka redakcyjna ustawy/ uwaga o charakterze ogólnym**	**Treść opinii/ uwag**	**merytoryczna ocena zasadności zgłoszonej uwagi**
1.	Polska Izba Ubezpieczeń	ogólna do kilku ustaw	Zdaniem Polskiej Izby Ubezpieczeń w ustawach. 1) z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2009 r. Nr 146, poz. 1188. z późn. zm.). 2) z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U z 2010 r. Nr 10. poz. 65. z późn. zm.), 3) z dnia 14 lutego 1991 r. - Prawo o notariacie (Dz. U. z 2008 r. Nr 189, poz. 1158. z późn. zm.).	**UWAGA POZA ZAKRESEM REGULACJI** Ponadto należy zauważyć, że projekt ustawy nie zawiera propozycji zmian dotyczących obowiązku ubezpieczenia

			4) z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. z 2011 r. Nr 231. poz. 1376), 5) z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102. poz. 651. z późn. zm), 6) z dnia 6 lipca 2001 r. o usługach detektywistycznych (Dz. U. z 2002 r. Nr 12, poz. 110. z późn zm), w których jest mowa o obowiązkowym ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej zawodowej, delegacja ustawowa dla Ministra właściwego do spraw instytucji finansowych do wydania rozporządzenia określającego zasady obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, powinna przyjąć następujące brzmienie: Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, po zasięgnięciu opinii [samorządu zawodowego lub gospodarczego] oraz Polskiej Izby Ubezpieczeń, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w art. XX, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc w szczególności pod uwagę specyfikę wykonywanego zawodu, zakres realizowanych zadań, zakres potrzeb osób poszkodowanych a także koszt wykonania obowiązku ubezpieczenia i możliwości zakładów ubezpieczeń w zakresie zawierania umów ubezpieczenia i świadczenia ochrony ubezpieczeniowej.	odpowiedzialności cywilnej komorników. Wydaje się, że jest to uzasadnione, bowiem przedmiotowa materia nie posiada deregulacyjnego charakteru. Zgodnie z obecnie obowiązującym przepisem art. 24 ust. 2 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji minister właściwy do spraw instytucji finansowych po porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości w drodze rozporządzenia określa szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego komorników. W propozycji Polskiej Izby Ubezpieczeń wymóg porozumienia z Ministrem Sprawiedliwości nie jest przewidziany. W związku z tym nasuwa się uwaga, że skoro Minister Sprawiedliwości sprawuje zwierzchni nadzór nad działalnością komorników a Skarb Państwa jest odpowiedzialny za szkodę solidarnie z komornikiem, to bardziej uzasadnione jest obecne rozwiązanie wyznaczające organ uprawniony do wydania

				rozporządzenia. Polska Izba Ubezpieczeń proponuje też poszerzenie zakresu wytycznych do wydania rozporządzenia. W związku z tym wydaje się, że zakres obecnie obowiązujących wytycznych został przez ustawodawcę zakreślony w sposób prawidłowy i wystarczający.
2.	Sąd Najwyższy	ogólne do zawodów prawniczych	Zmiany w zakresie dopuszczalnego wykonywania zawodu prawniczego (adwokata, radcy prawnego, komornika czy też notariusza) bez zdanego egzaminu zawodowego, a także dopuszczenia do egzaminu bez odbytej aplikacji, nie wydają się szczególnie rewolucyjne w porównaniu z aktualnym stanem prawnym, Podobna uwaga nasuwa stę w związku ze skróceniem procedury odwoławczej od uchwał organów właściwego samorządu zawodowego, a także korekty struktury i przebiegu egzaminu zawodowego oraz statusu absolwentów aplikacji przed uzyskaniem przez nich wpisu na odpowiednią listę. Zakres tej nowelizacji, w ocenie SN ocenianej raczej pozytywnie, mimo wszystko nie bardzo przystaje do przedstawionej na początku uzasadnienia projektu idei „deregulacji".	**Stanowisko wyrażające opinię co do projektu, bez wskazania konkretnych propozycji.**
3.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Gdańsku	ogólne do zawodów prawniczych	Przepis dotyczący osób, które „wykonywały wymagające wiedzy prawniczej i legislacyjnej czynności bezpośrednio związane z tworzeniem aktów normatywnych o charakterze powszechnie obowiązującym w urzędach organów władzy publicznej" nie daje gwarancji posiadania przez takie osoby wiedzy praktycznej, jeżeli osoby takie nie posiadają	**UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA** Osoby te będą legitymowały się zarówno odpowiednim wykształceniem, jak i praktyką zawodową.

			wykształcenia i praktyki wymaganej do pełnienia danego stanowiska. Sam fakt uzyskania zatrudnienia przy organach centralnych nie stanowi wystarczającego sytemu weryfikującego umiejętności kandydata. Podobnie gwarancji posiadania szerokiej wiedzy i umiejętności nie daje przepis dotyczący „osób, które po ukończeniu wyższych studiów prawniczych przez okres co najmniej 3 lat w okresie nie dłuższym niż 6 lat przez złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej przez adwokata lub radcę prawnego", gdyż wskazane czynności pomocnicze mogły być w praktyce czynnościami technicznymi lub czynnościami o bardzo wąskim zakresie.	**UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA** Sformułowanie występuje w obowiązujących przepisach, Trybunał Konstytucyjny nie stwierdził niekonstytucyjności analogicznych przepisów.
Art. 2. ustawa z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze				
1.	Naczelna Rada Adwokacka	ogólna	Projekt ustawy narusza zasadę przyzwoitej legislacji.	**W ocenie projektodawcy zasady przyzwoitej legislacji nie zostały naruszone, również poszczególne podmioty, w tym Rządowe Centrum Legislacji, w ramach uzgodnień międzyresortowych takiej uwagi nie zgłosiły.**
	Naczelna Rada Adwokacka	ogólna	Zachowują aktualność uwagi zawarte w stanowisku NRA do projektu ustawy z dnia 6 marca 2012 r.	**Projektodawca podtrzymuje stanowisko do uwag NRA zgłoszonych do projektu ustawy z dnia 6 marca 2012 r.**

2.	Prezes Sądu Apelacyjnego w Gdańsku	Art. 66 ustawy – Prawo o adwokaturze	Przepis dotyczący osób, które „wykonywały wymagające wiedzy prawniczej i legislacyjnej czynności bezpośrednio związane z tworzeniem aktów normatywnych o charakterze powszechnie obowiązującym w urzędach organów władzy publicznej" nie daje gwarancji posiadania przez takie osoby wiedzy praktycznej, jeżeli osoby takie nie posiadają wykształcenia i praktyki wymaganej do pełnienia danego stanowiska. Sam fakt uzyskania zatrudnienia przy organach centralnych nie stanowi wystarczającego sytemu weryfikującego umiejętności kandydata. Podobnie gwarancji posiadania szerokiej wiedzy i umiejętności nie daje przepis dotyczący „osób, które po ukończeniu wyższych studiów prawniczych przez okres co najmniej 3 lat w okresie nie dłuższym niż 6 lat przez złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej przez adwokata lub radcę prawnego", gdyż wskazane czynności pomocnicze mogły być w praktyce czynnościami technicznymi lub czynnościami o bardzo wąskim zakresie.	**UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA** Osoby te będą legitymowały się zarówno odpowiednim wykształceniem, jak i praktyką zawodową. **UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA** Sformułowanie występuje w obowiązujących przepisach, Trybunał Konstytucyjny nie stwierdził niekonstytucyjności analogicznych przepisów.
Art. 3. ustawa z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych				
1	Krajowa Rada Radców Prawnych	art. *25* ust. *2* pkt *2*-4	Negatywna opinia do skrócenia tzw. praktyki polegającej na wykonywaniu wymagających wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związanych ze świadczeniem pomocy prawnej w ramach różnych form aktywności zawodowej, czym skutkowałyby zmiany w art. *25* ust. *2* pkt *2*-4 ustawy z dnia *6* lipca *1982* r. o radcach prawnych przewidziane w art. *3* pkt *3* lit. b projektu.	Uwaga powtórzona w stosunku do wcześniejszych konsultacji społecznych. **UWAGA NIE DO UWZGLĘDNIENIA.** Projektodawca podtrzymuje swoje wcześniejsze stanowisko w tym zakresie.

			Samorząd radców prawnych podtrzymuje dotychczasowe stanowisko, zgodnie z którym optymalną drogą do prawniczych zawodów zaufania publicznego jest aplikacja. Zważa, że w chwili obecnej dostęp do odbywania aplikacji radcowskiej otwarty jest dla każdego chętnego, który spełni wymogi posiadania odpowiedniej wiedzy prawniczej. Liczba osób przyjmowanych na aplikację nie jest limitowana, a warunkiem rozpoczęcia aplikacji jest pozytywny wynik egzaminu wstępnego w postaci testu jednokrotnego wyboru przeprowadzanego przez komisję przy Ministrze Sprawiedliwości, na którego stopień trudności decydujący wpływ wywiera tenże Minister za pośrednictwem swoich przedstawicieli w zespole ds. przygotowania pytań testowych na egzamin wstępny dla kandydatów na aplikację radcowską. Brak jest racjonalnego uzasadnienia do dalszego liberalizowania przepisów związanych z pozaaplikacyjnymi ścieżkami dostępu do zawodu radcy prawnego, poprzez skrócenie okresów tzw. praktyki (stażu) w różnych formach aktywności zawodowej uprawniającej do przystąpienia do egzaminu radcowskiego bez odbywania aplikacji radcowskiej. Działania takie, które zrównują okres aplikacji radcowskiej z tzw. praktyką (stażem) w różnych formach aktywności zawodowej stanowią wyłom od przyjętej przez samego ustawodawcę zasady, zgodnie z którą aplikacja stanowi podstawowy sposób uzyskania uprawnień zawodowych radcy prawnego (co znajduje także odzwierciedlenie w *orzecznictwie* Trybunału Konstytucyjnego). Aplikacja radcowska przygotowuje do samodzielnego wykonywania zawodu radcy prawnego, zaś egzamin zawodowy stanowi jedynie weryfikację nabytej wiedzy i umiejętności. Projektodawca zrównał okres	

			aplikacji ze stażem w różnych formach aktywności zawodowej, prowadząc do tożsamości dwóch trybów uprawniających do przystąpienia do egzaminu zawodowego. Prowadzi to do sprzeczności z jasno określonym celem aplikacji radcowskiej, o jakiej mówi art. *32* ustawy o radcach prawnych w brzmieniu nadanym przez art. *3* pkt *6* przekazanego projektu, a tym samym kwestionuje podstawowe rozwiązanie systemowe, jakim jest aplikacja radcowska, która stanowi najlepszy tryb przygotowania ob wykonywania zawodu radcy prawnego. W świetle przytoczonych danych statystycznych: - nic ulega wątpliwości, że obecne okresy wymaganej praktyki prawniczej nie zapewniają odpowiedniego przygotowania do należytego wykonywania zawodu, należy oczekiwać, że skrócone z 5 (to 3 lat, tym bardziej takiego przygotowania nie zapewnią. Proponowane skrócenie okresów wymaganej, jako przesłanka przystąpienia do egzaminu radcowskiego, praktyki prawniczej nosi przy tym cechy zupełnej dowolności i świadczy o braku po stronie ustawodawcy koncepcji uregulowania dostępu do zawodów prawniczych i eksperymentowaniu z materią. Skoro niespełna trzy lala temu ustawodawca uznał za niezbędny okres praktyki stanowiącej podstawę przystąpień a do egzaminu zawodowego, okres 5 letni, to na jakiej podstawie, w oparciu o jakie kryteria, w chwili obecnej uznaje za wystarczający okres blisko o połowę krótszy? Na to pytanie projekt nie udziela odpowiedzi. Na pewno nie są to argumenty natury empirycznej, bo te przemawiają przeciwko skróceniu ww. okresów. Podstawą do skracania ww. okresów nie może być idea deregulacji sama w sobie, a wprowadzenie takich rozwiązań prowadzić może jedynie do dekompozycji systemowej kształcenia przyszłych radców	

			prawnych.	
2	Krajowa Rada Radców Prawnych	*art.* 25 *ust.* 1 *pkt* 2*a* *art.* 25 *ust.* 2 *pkt* 5	Negatywnie należy zaopiniować przewidzianą przez projekt możliwość uzyskania prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego przez osoby, które przez trzy lata wykonywały zawód komornika (art. 3 pkt 3 lit. a projektu) wprowadzający zmianę ustawy o radcach prawnych polegającej na dodaniu punku 2a w art. 25 ust. 1 ustawy o radcach prawnych) oraz dopuszczające osoby po zdanym egzaminie komorniczym do egzaminu radcowskiego (art. 3 pkt 3 lit. b projektu) zmieniający brzmienie art. 25 ust. 2 pkt 5 ustawy o radcach prawnych). Aplikacja i asesura komornicza przygotowują do wykonywania zawodu komornika, a nie zawodu radcy prawnego. Egzamin komorniczy (zgodnie z art. 31 ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sadowych i egzekucji) polega na sprawdzeniu przygotowania osoby przystępującej do egzaminu komorniczego do samodzielnego i należytego wykonywania zawodu komornika, co ogranicza się jedynie do znajomości przepisów regulujących ustrój zawodu komornika i przepisów normujących postępowanie egzekucyjne. Oczywistym jest, że osoba z trzyletnim stażem w zawodzie komornika nie ma (nie gwarantuje posiadania takiej wiedzy sam fakt wykonywania tego zawodu) aktualnej wiedzy prawniczej w przytłaczającej części dziedzin prawa istotnych z punktu widzenia wykonywania zawodu radcy prawnego. Samo wykonywanie przez trzy lata zawodu komornika nie gwarantuje, że osoba, która spełnia ten warunek, nabyła kiedykolwiek i posiada w chwili ubiegania się o wpis na listę radców prawnych wiedzę prawniczą niezbędną do należytego wykonywania zawodu radcy prawnego. Ponadto ani w toku przygotowania do wykonywania zawodu komornika, ani w toku jego wykonywania nie są nabywane umiejętności	**UWAGA NIE DO UWZGLĘDNIENIA**. W prowadzenie tej regulacji służy zapewnieniu przepływu pomiędzy zawodami prawniczymi. Jedną z obligatoryjnych przesłanek do wpisu na listę radców prawnych jest posiadanie tytułu magistra prawa, zatem nie będzie sytuacji, że do zawodu radcy prawnego dopuszczony zostanie komornik, który nie ukończył wyższych studiów prawniczych. Natomiast odnośnie dopuszczenia osób po egzaminie komorniczym, należy wskazać, że wiedza ich zostanie zweryfikowana podczas egzaminu zawodowego.

			niezbędne z punktu widzenia należytego wykonywania zawodu radcy prawnego, takie jak zastępstwo procesowe przed sądami i organami administracji publicznej (w tym sporządzanie pism procesowych i środków zaskarżenia), sporządzanie umów, uchwał spółek prawa handlowego, aktów z zakresu Specyficznych źródeł prawa pracy, statutów, regulaminów, projektów aktów prawnych prawa miejscowego, itp. Zarówno aplikacja, jak i zakres egzaminu komorniczego w istotny sposób odbiega od zakresu aplikacji i egzaminu radcowskiego (vide art. 31 ust. 3 i 31c ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji). Nie ulega wątpliwości, że aplikacja (notabene obecnie 2 -letnia) i ograniczony zakresem tematycznym egzamin komorniczy w żaden sposób nie mogą zastąpić aplikacji radcowskiej, zaś 2-letnia asesura i 3-letnia praktyka w zawodzie komornika nie uzupełniają w żaden sposób zasobu wiedzy i umiejętności, koniecznych do wykonywania zawodu radcy prawnego (co dodatkowo potwierdza zakres egzaminu radcowskiego ze zmianami przewidzianymi w projekcie). Oznacza to brak gwarancji spełnienia porównywalnych wymogów w zakresie przygotowania zawodowego i wiedzy prawniczej, jakie wymagane są od kandydatów do zawodu radcy prawnego uzyskujących uprawnienia do wykonywania tego zawodu poprzez odbycie aplikacji i złożenie egzaminu zawodowego, a jest to podstawowa tzw. „ścieżka" do zawodu, która powinna stanowić wzorzec odniesienia do formułowania wymagań, od których uzależniony winien być dostęp do zawodu radcy prawnego w inny tzw. „pozaaplikacyjny" sposób. Uzyskanie dostępu do zawodu radcy prawnego lub możliwości przystąpienia do egzaminu radcowskiego przez uregulowania zawarte w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach	

			sądowych i egzekucji oraz projektowane zmiany w ustawie o radcach prawnych doprowadzą do stworzenia takiej ścieżki dostępu do zawodu zaufania publicznego, która stwarza zagrożenie dla jakości świadczonej pomocy prawnej dla obywateli, co oznacza, że projektodawca nie przeanalizował systemowo proponowanych rozwiązań lub działa sprzecznie z interesem publicznym. Na marginesie wskazać należy, że wymóg ukończenia wyższych studiów prawniczych, jako przesłanka uzyskania prawa do wykonywania zawodu komornika, wprowadzony został do powoływanej powyżej ustawy o komornikach sądowych i egzekucji z dniem 28 grudnia 2007 r. na mocy ustawy z dnia 24 maja 2007 r. o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 112, poz. 769). Przed tym dniem wystarczające było ukończenie wyższych studiów prawniczych lub administracyjnych (art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji w brzmieniu obowiązującym przed dniem 28 grudnia 2007 r.). Przy tym ww. ustawa zmieniająca ustawę o komornikach sądowych i egzekucji nie wprowadziła wymogu uzupełnienia wykształcenia do nowych wymogów. Stąd w chwili obecnej mogą wykonywać zawód komornika osoby nieposiadające wykształcenia wyższego prawniczego. Natomiast przed wejściem w życie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji w ogóle - jako kryterium uzyskania 5tatusu komornika - nie obowiązywał wymóg ukończenia wyższych studiów prawniczych lub administracyjnych. Wykształcenie to - w myśl przepisów przejściowych - musiało zostać przez komorników uzupełnione w ciągu 10 lat od wejścia w życie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji, z rym że wymóg ten dotyczył wyłącznie komorników, którzy w dniu powołania	

			na stanowisko komornika nie ukończyli 35 roku życia, a nadto od wymogu tego mógł komornika zwolnić Minister Sprawiedliwości na wniosek prezesa sądu apelacyjnego właściwego dla miejsca działania komornika, gdyby przemawiały za tym ważne względy społeczne lub osobiste komornika (art 102 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji). Przedstawiona analiza wskazuje, że ustawodawca stawiał znacznie mniejsze wymogi osobom wykonującym zawód komornika, co było uzasadnione charakterem i zakresem wykonywanych czynności zawodowych komornika.	
3	Krajowa Rada Radców Prawnych	art. *31* i 31^1	Negatywnie należy zaopiniować skrócenie terminów wskazanych w art. 3 pkt 4 i 5 projektu, a dotyczących procedury wpisu na listę radców prawnych i terminów zawiadamiania Ministra Sprawiedliwości o podjętych uchwałach (zmieniających brzmienie art. 31 i 31^1 ust. 1 ustawy o radcach prawnych). Mechaniczne skrócenie wskazanych terminów odpowiednio z 30 do 14 dni oraz z 30 do 7 dni jest podyktowane jedynie koniecznością wprowadzenia jakichkolwiek zmian. Sama idea deregulacji realizowana w projekcie nie powinna być realizowana W oderwaniu od wiedzy dotyczącej postępowania administracyjnego. Proponowana zmiana przepisów (zmienionych w celu skrócenia terminów już nowelami ustawy z 2005 i 2009 r.) wskazuje na pozaprawne i niskie w swojej wymowie motywy tworzenia prawa, które doprowadzą do stworzenia regulacji niemających realnego zastosowania w praktyce. Postępowanie w sprawie wpisu jest postępowaniem administracyjnym, w ramach którego prowadzone jest postępowanie wyjaśniające w związku ze zbadaniem przesłanek umożliwiających podjęcie stosownej uchwały. Projektodawca, kierując się generalnymi wytycznymi	**UWAGA NIE DO UWZGLĘDNIENIA.** Charakter proponowanych zmian ma na celu usprawnienie procedury wpisu. Dodatkowo należy zauważyć, że Minister Sprawiedliwości w zakresie swojej właściwości bada uchwały o wpisie na listę radców prawnych i aplikantów radcowskich przesyłane przez rady okręgowych izb radców prawnych z całego kraju.

			przeprowadzenia jakiejkolwiek zmiany, zapomniał o podstawowych zasadach wynikających i KPA, który wskazuje na wartość operacyjną jaką jest szybkość postępowania, ale jednocześnie podkreśla (w zasadach ogólnych), że każda sprawa musi być załatwiona nie tylko szybko, ale i wnikliwie. Proponowane terminy załatwiania spraw odbiegają od zasad określonych w KPA. a jednocześnie czynią je niemożliwymi do realizacji w praktyce funkcjonowania organów kolegialnych. Wynika to z faktu, że postępowanie wpisowe przed radą właściwej okręgowej izby radców prawnych rozpoczyna się od złożenia wniosku, ogłoszenia na stronie www izby informacji o osobie składającej wniosek, zbadania przesłanki dotyczącej dawania rękojmi prawidłowego wykonywania zawodu przez osobę składającą wniosek (w tym spotkanie z komisją rady ds. wpisów), podjęcia decyzji o zwołaniu organu kolegialnego, jakim jest rada złożona z radców prawnych z całego obszaru działania izby wraz z ustalonym porządkiem obrad z odpowiednim wyprzedzeniem (7 dni), przeprowadzenia posiedzenia (o którym powinna być zawiadomiona osoba składająca wniosek o wpis w celu umożliwienia jej formalnego udziału w postępowaniu dotyczącym rozpoznania jej wniosku), podjęcia uchwał rady i ich technicznego sporządzenia. Celem projektodawcy, Ministra Sprawiedliwości, jest przyśpieszenie postępowania wpisowego. Niestety, proponowane zmiany nie realizują tego celu, gdyż są nierealne do realizacji z uwagi na zakres badania wniosku oraz sposób działania organów kolegialnych. Zwrócić uwagę należy, że projektodawca działa w tym przypadku z brakiem poszanowania dla całego systemu prawa wewnętrznego samorządu tworzonego na podstawie delegacji ustawowej, a jednocześnie nie dostrzega potrzeby takich zmian W	

			procedurze dotyczącej wpisu na listę aplikantów radcowskich (być może projektodawca zauważył, że w takim przypadku, z uwagi na wielkość populacji składającej wnioski o wpis na listę aplikantów, rada okręgowej izby radców prawnych musiałaby obradować permanentnie od października do grudnia). Słusznym natomiast rozwiązaniem, co odpowiada celom Ministra Sprawiedliwości w zakresie deregulacji, jest - zdaniem samorządu radcowskiego - zwrócenie uwagi na sprawność funkcjonowania podległego mu urzędu. Zamiast wprowadzania nierealnych rozwiązań (skrócenia terminów rozpoznawania wniosków wpisowych) dla organów kolegialnych samorządu zawodowego należy poddać analizie przepis dotyczący wykorzystania prawa sprzeciwu Ministra Sprawiedliwości jako instrumentu nadzoru. Z uwagi na to. że zakres badania sprawy indywidualnej przez urzędników Ministerstwa Sprawiedliwości ogranicza się do materiału zgromadzonego przez radę okręgowej izby radców prawnych, brak jest postępowania wyjaśniającego prowadzonego z udziałem strony - dotychczasowa termin 30 dni (z zagwarantowaniem prawa zwrotu dokumentacji - uchwały i akt osobowych - w celu jej uzupełnienia), jaki pozostawia sobie Minister Sprawiedliwości w art. 31² ust. 2 ustawy o radcach prawnych na zgłoszenie sprzeciwu, jest stanowczo za długi i nieproporcjonalny w porównaniu do zakresu stawianych przed nim obowiązków nadzorczych. Należy więc rozważyć, aby dla realizacji celów „deregulacji" usprawnić działalność Ministerstwa Sprawiedliwości i w miejsce przedstawionych propozycji **zmienić art. 3I^2 ust. 2 ustawy o radcach prawnych poprzez nadanie mu nowego brzmienia:** *„Wpis na listę radców prawnych lub aplikantów*	

			radcowskich uważa się za dokonany, jeżeli Minister Sprawiedliwości nie podpisze sprzeciwu od wpisu w terminie 7 dni od dnia doręczenia uchwały wraz z aktami osobowymi kandydata. W przypadku, o którym mowa w art. 31[1] ust. 2, bieg tego terminu liczy się wówczas od dnia ponownego doręczenia uchwały wraz z aktami osobowymi. Minister Sprawiedliwości wyraża sprzeciw w formie decyzji administracyjnej." Takie rozwiązanie pozwoli osiągnąć zamierzony przez projektodawcę skutek w postaci skrócenia postępowania w sprawie wpisu na listę radców prawnych, a jednocześnie zapewni sprawne funkcjonowanie urzędu podległego Ministrowi Sprawiedliwości i właściwe rozpoznanie wniosków wpisowych przez rady okręgowych izb radców prawnych.	
4	Krajowa Rada Radców Prawnych	art. 35[1] ust. 2a art. 37 ust. 1 pkt 3-5	Organy samorządu radcowskiego pozytywnie odnoszą się do ustawowego określenia statusu aplikanta i dookreślenia przesłanek skreślenia z listy aplikantów. Pozwoli to ostatecznie zakończyć debatę na tej płaszczyźnie, zwłaszcza w kontekście poddanego krytyce stanowiska Ministerstwa Sprawiedliwości, orzeczeń sądów administracyjnych i brzmienia art. 32 ust. 4 ustawy o radcach prawnych. **Niestety, propozycje zawarte w nowym projekcie będą budzić wątpliwości prawne oraz kłopoty związane z ich praktycznym zastosowaniem.** Brzmienie art. 35[1] ust. 2a ustawy o radcach prawnych (art. 3 pkt 9 projektu) oraz art. 37 ust. 1 pkt 3-5 ustawy o radcach prawnych (art. 3 pkt 16 projektu) skutkuje tym, że mamy różne kategorie aplikantów po zakończeniu aplikacji. Warto zwrócić uwagę chociażby na kwestię aplikanta radcowskiego, który nie przystąpił do egzaminu radcowskiego (nieważne z jakiej przyczyny), który jest nadal aplikantem radcowskim	**NIE DO UWZGLĘDNIENIA.** W ocenie projektodawcy zaproponowany okres 6 m-cy jest wystarczający dla aplikanta do przystąpienia do egzaminu radcowskiego i uzyskania wpisu na listę radców prawnych. Niezasadne wydaje się utrzymanie takiego uprawnienia dla osób, które nie zdały egzaminu radcowskiego.

			(skreślenie nastąpi z urzędu po upływie 6 miesięcy od dnia otrzymania zaświadczenia o odbyciu aplikacji radcowskiej), ale nie może występować przed sądem z upoważnienia radcy prawnego. Na tym tle pojawią się także kłopoty dotyczące właściwości organu przy wystawianiu zaświadczeń w trybie postępowania administracyjnego (komisja egzaminacyjna, rada) dotyczących przystąpienia do egzaminu radcowskiego. Problemów zastosowania tych przepisów można wskazać jeszcze więcej, zwłaszcza w zakresie żądania wydania zaświadczenia o odbyciu aplikacji (nic jest ono ograniczone żadnym terminem), zaś od daty jego otrzymania projektodawca uzależnia skutki prawne dotyczące statusu aplikanta. Należy założyć, że proste rozwiązania systemowe są najlepsze, a zwłaszcza gdy sa. one zbieżne z interesem indywidualnym i interesem publicznym. Rozwiązanie, które przedstawiam -zaakceptowane przez Krajową Radę Radców Prawnych - ma na uwadze dobro młodych ludzi po skończonej aplikacji, co powinno spełniać kryterium interesu indywidualnego, nie ogranicza dostępności do pomocy prawnej poprzez zmniejszenie grupy osób - aplikantów występujących z upoważnienia (a więc niesamodzielnie) radcy prawnego, co realizuje interes społeczny. Fakt niezdania egzaminu radcowskiego w pierwszym terminie, oznacza, że osoby takie nie są jeszcze gotowe do samodzielnego wykonywania zawodu radcy prawnego, ale stanowią grupę aplikantów, wykształconych i odpowiednio przeszkolonych, która może służyć pomocą prawną dla obywateli pod profesjonalną opieką radcy prawnego. Proponowane niżej rozwiązanie upraszcza znacznie identyfikację statusu aplikanta w oparciu o podstawowy dokument, jakim jest zaświadczenie o	

			ukończeniu aplikacji radcowskiej wydane w trybie art. 32 ust. 4 ustawy o radcach prawnych, a także zapobiega pozbawieniu dotychczasowych uprawnień aplikanta w czasie procedury odwoławczej od negatywnego wyniku egzaminu radcowskiego. **Mając więc powyższe na uwadze oraz cele, jakimi kieruje się projektodawca, samorząd radców prawnych proponuje następujące brzmienie art 3 pkt 9 i 16 projektu.** *9) w art.* 35^1 *po ust 2 dodaje się ust 2a w brzmieniu:* *„2a. Przez okres 12 miesięcy od dnia zakończenia aplikacji radcowskiej, wskazanego w zaświadczeniu o odbyciu aplikacji radcowskiej, o którym mowa w art. 32 ust. 4, aplikant radcowski może zastępować radcę prawnego w zakresie, 0 którym mowa w ust. 1 i 2."* oraz *16) w art. 37 po ust. 1 pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3-4 w brzmieniu:* *„3) wpisu na listę radców prawnych;* *4) upływu 12 miesięcy od dnia zakończenia aplikacji radcowskiej.".*	
5	Krajowa Rada Radców Prawnych	ogólna	**Podtrzymane zostają uwagi z uchwały Nr 92/VIII/2012 Prezydium Krajowej Rady Radców prawnych z dnia 8 marca 2012 r.**	Uwaga powtórzona w stosunku do wcześniejszych konsultacji społecznych. **UWAGA NIE DO UWZGLĘDNIENIA.** Projektodawca podtrzymuje swoje wcześniejsze stanowisko w tym zakresie.
6	Prezes Sadu Apelacyjnego w Gdańsku	art. 25 ustawy o radcach prawnych	Prezes Sądu Okręgowego w Gdańsku wskazał, że przepis dotyczący osób, które „wykonywały wymagające wiedzy prawniczej i legislacyjnej czynności bezpośrednio związane z tworzeniem aktów normatywnych o charakterze	**UWAGA NIE UWZGLĘDNIONA.** Osoby te będą legitymowały się zarówno odpowiednim

			powszechnie obowiązującym w urzędach organów władzy publicznej" nie daje gwarancji posiadania przez takie osoby wiedzy praktycznej, jeżeli osoby takie nie posiadają wykształcenia i praktyki wymaganej do pełnienia danego stanowiska. Sam fakt uzyskania zatrudnienia przy organach centralnych nie stanowi wystarczającego sytemu weryfikującego umiejętności kandydata. Podobnie gwarancji posiadania szerokiej wiedzy i umiejętności nie daje przepis dotyczący „osób, które po ukończeniu wyższych studiów prawniczych przez okres co najmniej 3 lat w okresie nie dłuższym niż 6 lat przez złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej przez adwokata lub radcę prawnego", gdyż wskazane czynności pomocnicze mogły być w praktyce czynnościami technicznymi lub czynnościami o bardzo wąskim zakresie.	wykształceniem, jak i praktyka zawodową. **UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA.** Sformułowanie występuje w obowiązujących przepisach, Trybunał Konstytucyjny nie stwierdził niekonstytucyjności analogicznych przepisów
Art. 5. ustawa z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie				
1	Sąd Najwyższy	art. 3 § 3	Sąd Najwyższy negatywnie odnosi się do proponowanej w art. 5 projektu koncepcji dopuszczenia asesorów notarialnych do samodzielnego prowadzenia kancelarii notarialnej. Trudno zrozumieć, czym dokładnie różnić się będzie status asesora notarialnego prowadzącego kancelarię od asesora zatrudnionego w kancelarii notarialnej, zwłaszcza że do kancelarii asesora notarialnego ma się stosować (i to chyba wprost, a nie odpowiednio) przepisy o kancelarii notarialnej lub kancelarii notariusza, chyba że przepisy Prawa o notariacie stanowić będą inaczej (art. 3 § 3	**UWAGA NIEZASADNA.** Pozostaje aktualna argumentacja, jak w odniesieniu do uwag RCL w tym zakresie. Dodatkowo podnieść należy, iż nie jest przekonywujący przytoczony jako jedyny na uzasadnienie likwidacji asesury

			Pr. not. w brzmieniu art. 5 pkt 2 opiniowanego projektu) Prostszą metodą osiągnięcia tego samego celu jest po prostu likwidacja instytucji asesury i automatycznie uzyskanie przez osobę, która złoży egzamin notarialny, statusu zawodowego notariusza.	argument, że byłaby to metoda prostsza.
2	Sad Najwyższy	art. 12 § 1-3	Z ubolewaniem odnotowuje się, iż uwagi zgłoszone przez Sąd Najwyższy do projektu zmiany ustawy - Prawo o notariacie w sprawie znak: BSA 1-021 -34/12 nie zostały nawet zauważone w uzasadnieniu projektu, a tym bardziej nie wywarły wpływu na treść proponowanej nowelizacji (art. 5 pkt 5 projektu) W związku z powyższym wszystkie uwagi, jakie były wcześniej zgłaszane, należy obecnie podtrzymać Dodatkowo nasuwa się uwaga, iż jednak niewykluczone jest naruszenie art. 18 TFUE poprzez uprzywilejowanie profesorów i doktorów habilitowanych nauk prawnych w Rzeczypospolitej Polskiej. Trzeba bowiem podkreślić, że uzyskanie stopnia lub tytułu naukowego, np z dziedziny prawno-historycznej lub nauk prawno-karnych, w bardzo wątpliwym zakresie przygotowuje do sporządzania czynności notarialnych. Być może zatem brak jest dostatecznego, obiektywnego uzasadnienia dla pozbawienia kontroli nad kwalifikacjami kandydatów do zawodu notariusza, którzy legitymują się polskim tytułem lub stopniem naukowym, podczas gdy analogiczny tytuł lub stopień w ogóle nie jest uwzględniany.	**UWZGLĘDNIONA**
3	KRN Stowarzyszenie Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej (SNRP)	art. 1 § 2 i 3, art. 76	Wprowadzenie nowej instytucji asesora notarialnego, prowadzącego kancelarię asesora notarialnego: - wykracza poza cel regulacji, wskazany w uzasadnieniu projektu i nie utrzymuje proponowanego nowego rozwiązania w granicach tego celu i niezbędnej potrzeby ochrony egzaminowanych aplikantów, nie mogących	**UWAGA NIEZASADNA** Celem deregulacji zawodu notariusza nie było jedynie zapewnienie niezbędnej ochrony egzaminowanych aplikantów, nie mogących

			znaleźć zatrudnienia oraz narusza konstytucyjną zasadę proporcjonalności stosowania środków i rozstrzygnięć w stosunku do realnej potrzeby; - będzie negatywnie oddziaływać na jakość pracy notariatu, co można ocenić jako naruszenie Konstytucji w zakresie proporcjonalności w działalności legislacyjnej państwa oraz naruszenie zasady demokratycznego państwa prawnego; - brak w regulacji dodatkowych gwarancji ochrony materialnej przed potencjalnymi błędami czynności dokonywanych w kancelariach asesorów, co oznacza niekonstytucyjność projektu w omawianym zakresie. - rezygnacja z ubiegania się przez egzaminowanego aplikanta o zatrudnienie w charakterze asesora, pozbawia Ministra Sprawiedliwości możliwości prowadzenia i kontrolowania polityki powoływania na stanowisko notariusza i oceny prawidłowości przebiegu poszczególnych ustawowych etapów procesu prowadzącego do uzyskania statusu notariusza; - ogólne odesłanie zawarte w proponowanym § 3 art. l Prawa o notariacie nie pozwoli - bez jednoczesnej zmiany ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu - na uznanie asesora notarialnego za instytucję obowiązaną w rozumieniu przepisów ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, co spowoduje nie tyle wyłom w budowanym z dużym trudem systemie kontroli, ile wprost otwarcie szerokiej bramy ułatwiającej ten proceder; - propozycja powołania do życia instytucji samodzielnego asesora notarialnego burzy system w zakresie uprawnienia do dokonywania czynności notarialnych, wprowadzając dwa równolegle tryby, przy czym nowy tryb może być bardzo niebezpieczny dla klientów.	znaleźć zatrudnienia. Deregulacja ma na celu ułatwienie dostępu do zawodu notariusza osobom, spełniającym określone przez ustawodawcę kryteria. Założeniem deregulacji jest właśnie pozostawienie ewentualnym kandydatom do zawodu wyboru kilku alternatywnych dróg dochodzenia do tego zawodu – np. jak w przypadku notariuszy asesura na podstawie umowy o pracę lub własna kancelaria asesora notarialnego. Wybór ten – w przypadku posiadania ustawowo określonych kwalifikacji - jest zależny wyłącznie od ich woli. Brak jakichkolwiek podstaw do przyjęcia, że będzie ona negatywnie oddziaływać na jakość pracy notariatu. Wręcz przeciwnie - zwiększenie ilości podmiotów uprawnionych do wykonywania usług notarialnych przyczynić się może do wzrostu jakości usług notarialnych – notariusze i asesorzy notarialni będą mogli zabiegać o klienta nie tylko

			- projekt przewidujący traktowanie asesorów prowadzących własną kancelarię, jako członków samorządu, faktycznie wprowadza podział w samorządzie na dwie kategorie jego członków; z pełnią praw i obowiązków samorządowych oraz tej pełni pozbawionych.	ceną usług notarialnych ale też ich jakością. Przepisy przewidują, że asesorzy notarialni prowadzący własną kancelarię ponoszą samodzielnie odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przy wykonywaniu czynności notarialnych. Stad też wymóg by podlegali oni również obowiązkowemu ubezpieczeniu, które stwarzać będzie zabezpieczenie dla klientów asesora notarialnego w przypadku ewentualnych błędów. Niezasadny jest zarzut, iż przyjęte rozwiązanie pozbawia Ministra Sprawiedliwości możliwości prowadzenia i kontrolowania polityki powołania na stanowisko notariusza i oceny prawidłowości przebiegu poszczególnych etapów procesu prowadzącego do uzyskania statusu notariusza. Przede wszystkim w każdym przypadku powołania na stanowisko notariusza Minister Sprawiedliwości kierował się będzie przesłankami

				określonymi w art. 11, 12 oraz 10 § 3 Prawa o notariacie. Przepisy te – zwłaszcza dodany 10§ 3 – stwarzają szerokie możliwości kontroli i oceny przez Ministra Sprawiedliwości osób kandydujących na notariusza. Treść art. 1 § 3 Prawa o notariacie w powiązaniu z zapisami ustawy z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu (Dz. U 2010, Nr 46, poz. 276) - art. 2 pkt 1n) jednoznacznie wskazuje, iż przepisy tej ostatniej ustawy znajdują zastosowanie również do asesorów notarialnych prowadzących własna kancelarię i należy ich uznawać za instytucję obowiązaną w rozumieniu ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy (...).
			- proponowane w art. 22a rozwiązanie jest kontrowersyjne i powinno być ustawowo ograniczone, lecz jest mniej szkodliwe aniżeli prowadzenie kancelarii asesora notarialnego. Szczególne zastrzeżenia budzi forma aktu	**UWAGA ZASADNA DO UWZGLĘDNIENIA** - rezygnacja z formy aktu notarialnego.

			notarialnego dla upoważnienia przewidzianego w tym przepisie - instytucja notariusza-konsultanta sprawującego pieczę nad asesorem, prowadzącym kancelarię asesora wbrew woli notariusza (art.76) budzi wątpliwości co do zgodności tego rozwiązania z Konstytucją - w szczególności naruszenia n. in. zasady proporcjonalności, wprowadzenia niedoprecyzowanego obowiązku sprawowania funkcji konsultanta, braku zdefiniowania między innymi pojęcia „technika pracy notarialnej", nieokreślenia formy wniosku o konsultację i formy udzielanej pomocy, braku rozstrzygnięcia kwestii odpowiedzialności za ewentualną błędną poradę, czy konsultację. Instytucja konsultanta stoi w oczywistej sprzeczności z zapisami uzasadnienia projektu, w którym jednoznacznie stwierdza się. iż „asesor notarialny posiada kwalifikacje do dokonywania wszystkich czynności notarialnych'". - projekt nic rozstrzyga także kwestii odpłatności za sprawowanie pieczy. narzucenie notariuszowi funkcji konsultanta, bez jakiegokolwiek zdefiniowania zakresu jego obowiązków, można uznać za swoiste przymusowe świadczenie; -- tworzenie swoistego parasola ochronnego, w postaci konsultacji zobowiązanego do tego notariusza, rozmywa odpowiedzialność takiego asesora, a wręcz może doprowadzić do przerzucenia odpowiedzialności za błędy asesora na notariusza-konsultanta; - brak jednoczesnej zmiany art.21 i art.22 ustawy wprowadza niepewność co do możliwości wyznaczania zastępcą notariusza asesora prowadzącego własną kancelarię	**UWZGLĘDNIONA** Do uwzględnienia – likwidacja instytucji notariusza konsultanta

4	KRN Stowarzyszenie Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej	art.12 § 2 pkt 2-5	- proponowany okres 3 letni będzie z pewnością zbyt krótki dla zdobycia odpowiedniej wiedzy i doświadczenia; - zmiana ta spowoduje, iż droga dojścia do egzaminu notarialnego poprzez aplikację, będzie w rzeczywistości dłuższa niż w przypadkach wskazanych w omawianych przepisach; doprowadzi do marginalizacji aplikacji, która jest najlepszym sposobem przygotowania do egzaminu notarialnego, a także do asesury i wykonywania zawodu notariusza; - biorąc pod uwagę wyniki dotychczasowych egzaminów notarialnych, w celu zrównania szans osób posiadających wyłącznie określoną praktykę zawodową i osób, które ukończyły aplikację notarialną, okresy praktyki zawodowej osób przystępujących do egzaminu notarialnego bez aplikacji winny zostać raczej wydłużone niż skrócone;	**UWAGA NIEZASADNA** Skrócenie okresu, o którym mowa w powołanym przepisie wynika z głównych założeń ustawy deregulacyjnej polegających na wprowadzeniu rozwiązań prawnych mających na celu zredukowanie ograniczeń stawianych dotychczas przez prawodawcę przed osobami chcącymi wykonywać ten zawód. Nie można pomijać okoliczności, iż osoby, o których mowa w art. 12 § 2 pkt 2-5 są zobowiązane do przystąpienia do egzaminu notarialnego , który polega na sprawdzeniu przygotowania praktycznego osoby przystępującej do egzaminu do samodzielnego i należytego wykonywania zawodu notariusza w tym wiedzy i umiejętności jej praktycznego zastosowania (art. 74 § 3 Prawa o notariacie). Niezasadny jest argument dotyczący marginalizacji aplikacji notarialnej, skoro zdaniem samorządu notarialnego aplikacja

				notarialna przygotowuje lepiej do egzaminu notarialna.
			- proponuje się by prawo pracownika do 30 dni płatnego urlopu na przygotowanie się do egzaminu notarialnego, było prawem jednorazowym. Wskazane byłoby, aby z prawa tego mogły korzystać wyłącznie osoby posiadające wystarczająco długą praktykę zawodową.	Zaproponowane zmiany w projekcie ograniczają to prawo do jednego razu. **Nieuzasadnione wydaje się jednakże różnicowanie sytuacji osób w zależności od długości praktyki zawodowej.** Byłoby to naruszeniem zasady równości odnoszących się do uprawnień pracowniczych.
5	KRN Stowarzyszenie Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej	art. 11 i 12	- propozycja zdecydowanie przedwczesna, niekompletna i nieskuteczna, z uwagi na to że: -zastąpienie wymogu obywatelstwa proponowanymi zapisami „ Rzeczypospolitej Polskiej" (w kilku miejscach w art.11 oraz w art. 12) nie wywrze zamierzonych skutków; - jeżeli uznać, że Polska nie może utrzymać wymogu obywatelstwa wobec notariuszy, to konsekwentnie przyjąć należy także, iż nie może Ona wprowadzić kryteriów pośrednio dyskryminujących. Zastąpienie przesłanki bezpośrednio dyskryminującej, przesłanką pośrednio dyskryminującą, niczego nie zmieni w ocenie analizowanych rozwiązań, jako sprzecznych z prawem unijnym; - projektodawca nic wziął pod uwagę tego, że jak wskazał Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej ..okoliczność, że czynności notarialne służą celom leżącym w interesie ogólnym - które w szczególności mają zagwarantować zgodność z prawem i pewność prawną czynności	**UWAGA NIEZASADNA** Najnowsze orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej wobec państw o zbliżonej do polskiej regulacji prawnej w zakresie zawodu notariusza (m. in. wyroki z dnia 24 maja 2011 r. w sprawie C-53/08 Komisja Europejska przeciwko Republice Austrii, w sprawie C-50/08 Komisja Europejska przeciwko Francji, czy w sprawie C-54/08 Komisja Europejska przeciwko Republice Federalnej Niemiec) pozwala na wniosek, iż konieczne jest dostosowanie

			dokonywanych między jednostkami - stanowi nadrzędny wzgląd interesu ogólnego, który pozwala uzasadnić wynikające ze szczególnych cech działalności notarialnej ewentualne ograniczenia w odniesieniu do art.43 WE (obecnie art.49 TFUE). takie jak ramy. którym podlegają notariusze w toku stosowanych do nich procedur naboru, ograniczenie ich liczby oraz kompetencji terytorialnych lub także ich reżim wynagradzania, niezawisłości, zakazu łączenia stanowisk i nieusuwalności, o ile ograniczenia tc pozwalają osiągnąć wspomniane cele i są ku temu niezbędne"". Na tle tych wywodów, należy podkreślić, że praktycznie wszystkie państwa Unii Europejskie, w których istnieje instytucja notariusza gwarantują sobie pełną uznaniowość w decyzjach *o* tym. kogo powołają na stanowisko notariusza, a w szczególności zapewniają sobie prawo wyboru najbardziej odpowiedniego kandydata oraz prawo ustalania ilości notariuszy;,. - trudno zrozumieć dlaczego Polska nie chce wprowadzić do swojego porządku prawnego przepisów zwiększających kompetencje władzy państwowej w zakresie powoływania na stanowisko notariusza, liczby notariuszy, czy też rozmieszczania kancelarii notarialnych.	regulacji prawnej notariatu obowiązującej w Polsce do wymogów prawa unijnego. W powołanych wyżej orzeczeniach Trybunał stanął na stanowisku, iż notariusze nie wykonują władztwa publicznego – na odmienny wniosek nie pozwala ani fakt sporządzania przez notariuszy dokumentów urzędowych (skoro to same strony decydują o zakresie swoich praw i obowiązków), ani zamieszczenie w akcie notarialnym oświadczenia o poddaniu się przez dłużnika egzekucji (skoro wymagana jest na to jego zgoda). Podobnie fakt wykonywania przez notariuszy czynności w dziedzinie prawa spadkowego nie pozwala na wniosek, iż wykonują oni władztwo publiczne, skoro notariusze działają tu pod nadzorem sądu, któremu muszą przedstawić ewentualne spory. Polskie prawo traktuje notariuszy jako osoby zaufania publicznego korzystające z ochrony przysługującej

				funkcjonariuszom publicznym (art. 2 § 1 ustawy Prawo o notariacie). Obowiązująca regulacja tego zawodu nie pozwala na twierdzenie, że notariusze w Polsce wykonują władztwo publiczne w rozumieniu przepisów unijnych i w interpretacji Komisji Europejskiej i Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Wprawdzie w polskim systemie czynności przekazane do kompetencji notariuszy w zakresie prawa spadkowego wykonują oni samodzielnie (w tym również sporządzają akty poświadczenia dziedziczenia) i nie działają pod nadzorem sądu, jednakże w razie sporu mają obowiązek przekazania sprawy sądowi spadku. Poza tym wszelkie uwagi Trybunału dotyczące funkcjonowania notariatu poczynione w dotychczasowych orzeczeniach można odnieść też do regulacji tego zawodu w prawie polskim. Fakt ten nie pozwala obronić tezy, że w Rzeczypospolitej Polskiej notariusz wykonuje

				jakiekolwiek władztwo publiczne, co wyłączałoby w stosunku do tego zawodu stosowanie unijnej zasady swobody przedsiębiorczości. Dodatkowo podnieść należy, iż wprowadzenie do ustawy Prawo o notariacie art. 10 § 3 daje również Ministrowi Sprawiedliwości instrument pozwalający na odmowę powołania osoby (czy to obywatela Polski czy też innego państwa) jeżeli nie spełnia określonych tam kryteriów.
6	KRN Stowarzyszenie Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej	art. 16 § 1 pkt 6	- z punktu widzenia prawa karnego materialnego projektowany zapis oznacza nie tylko niczym nieuzasadniona, ogromna, represyjność, ale przede wszystkim rodzi szereg zastrzeżeń, dotyczących klarowności oraz jednoznaczności zawartej w nim treści. - wprowadzenie powyższej propozycji skutkować będzie podważaniem wyroku niezawisłego sądu, który może w konkretnej sprawie uznać niecelowość orzeczenia zakazu wykonywania zawodu, a mimo to - dzięki projektowanemu art. 16 § 1 pkt 6 ustawy - zakaz taki zostanie zastosowany i to nie wyrokiem, lecz jedynie decyzją administracyjną Ministra i to na dodatek obligatoryjną. - wg opinii prof. dr hab P. Sarneckiego powyższa zmianę ocenić należy jako niezgodną z. art. 2, 10, 65 oraz 175 Konstytucji RP.	**UWZGLĘDNIONA**
7	KRN	art. 40 § 2	Projektowana zmiana treści art. 40 § 2 Prawa o notariacie	**UWAGA W CZĘŚCI**

			- wbrew argumentom wskazanym uzasadnieniu projektu nie jest jedynie doprecyzowaniem dotychczasowej treści tego przepisu Praw a o notariacie a stanowi głęboką ingerencję w niezależność samorządu notarialnego oraz całkowicie zmienia sens i cel dotychczasowej regulacji, zawartej w cyt. wyżej przepisie; - nakłada na KRN obowiązki, których nie tylko ten organ dotychczas nie wykonywał, ale poważne wątpliwości budzi w ogóle możliwość ich realizacji: - projekt ten zmienia całkowicie sens omawianej regulacji i w miejsce jej dotychczasowej funkcji wprowadza przepis o charakterze represyjno-statystycznym - w rodzaju sprawozdania finansowego, zakreślając nie tylko mało realny termin dla zebrania informacji , ale przede wszystkim wskazuje szczegółowo dane, które to sprawozdanie ma zawierać: - jest to nieuzasadniona próba nałożenia na KRN obowiązku przedstawienia informacji, których nie zbiera ona dotąd i nie przetwarza	**ZASADNA** Do uwzględnienia w zakresie eliminacji ze sprawozdania rocznego danych dotyczących działalności sądownictwa dyscyplinarnego oraz aplikantów i działalności szkoleniowej izb notarialnych
8	KRN	art. 71a i 76	- Projektowana zmiana treści art. 71 a § 1, dodanie art. 71a § 4 oraz zmiana treści art. 76 § 1 Prawa o notariacie - przewidziane w tych propozycjach terminy - nie uwzględniają faktu, iż rady izb notarialnych nie są organami działającymi permanentnie, co z natury uniemożliwia podjęcie decyzji w krótkich okresach czasu przewidzianych w tych przepisach - terminy te winny zostać wydłużone odpowiednio: z 14 do 30 dni oraz z 30 do 60 dni.	**UWAGA W CZĘŚCI ZASADNA** Do uwzględnienia w zakresie wydłużenia terminu przewidzianego w art. 76 §1 Prawa o notariacie. W pozostałej części uwaga nie zasługuje na uwzględnienie, gdyż ma na celu usprawnienie procedury wpisu na listę aplikantów.

9	KRN	art. 76a	Projektowana treść art. 76a Prawa o notariacie - sztywne określenie odległego terminu wizytacji, a następnie - w przypadku negatywnego wyniku - także lustracji - uniemożliwi efektywne wykonywanie pieczy przez samorząd notarialny i zapobieżenie ewentualnym (dalszym) szkodom wyrządzanym przez asesora prowadzącego własną kancelarię.	**UWAGA NIEZASADNA** Przepis przewiduje jedynie obligatoryjne czynności nadzorcze, które nie wykluczają przeprowadzenia wcześniejszej wizytacji przez samorząd, czy Ministra Sprawiedliwości jeśli zaistnieje taka potrzeba (np. przypadku pojawienia się sygnałów oczywistej i rażącej obrazy przepisów prawnych, uchybienia powadze lub godności zawodu przez asesora notarialnego).
10	KRN Stowarzyszenie Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej	art. 10 § 3	KRN pozytywnie odnosi się do wprowadzenia elementów uznaniowych przy podejmowaniu decyzji o powołaniu na stanowisko notariusza (art. 10 § 3) z zastrzeżeniem, iż ilość tych kryteriów uznaje za niewystarczającą i uważa, że niezbędne jest rozszerzenie tego katalogu. W szczególności dotyczy to braku odniesienia do: zapotrzebowania społecznego na usługi notarialne, potrzeby zapewnienia bezpiecznego obrotu prawnego oraz liczby i struktury czynności notarialnych dokonywanych w okręgach poszczególnych sądów prowadzących księgi wieczyste	**UWAGA NIEZASADNA, ale istnieje potrzeba sprostowania oczywistej omyłki – w miejsce słów „polskiego” wpisać „prawnego”.** Brak podstaw do ujęcia wśród przesłanek jakimi winien się kierować Minister Sprawiedliwości podejmując decyzje o powołaniu notariusza zapotrzebowania społecznego na usługi notarialne, potrzeby zapewnienia bezpiecznego obrotu prawnego oraz liczby i struktury czynności notarialnych dokonywanych w okręgach poszczególnych

				sądów prowadzących księgi wieczyste. Postulaty te są przeciwne celowi ustawy - otwarciu dostępu do zawodu notariusza.
11	KRN	76c § 2	Problem zatrudnienia aplikanta notarialnego przez asesora notarialnego prowadzącego własna kancelarię.	**UWZGLĘDNIONA** Do uwzględnienia w zakresie eliminacji obowiązku zatrudnienia aplikanta notarialnego przez asesora notarialnego prowadzącego własną kancelarię.
12	Krajowa Rada Notarialna		Propozycja rezygnacji z wprowadzenia przymusu zatrudniania aplikantów notarialnych przez notariuszy oraz przymusu obejmowania patronatu nad tzw. aplikantami pozaetatowymi.	**UWAGA UWZGLĘDNIONA** w zakresie zniesienia obowiązku zatrudnienia. W zakresie obowiązku objęcia obowiązkiem patronatu aplikanta, obowiązek ten ograniczono do 1 aplikanta w okresie 2 lat i 6 miesięcy.
13	Stowarzyszenie Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej		Przewidziany w projekcie niejasny, i sprzeczny wewnętrznie podział na asesorów zatrudnionych przez notariusza w jego kancelarii notarialnej oraz asesorów prowadzących swoje kancelarie.	**UWAGA NIEZASADNA** Argumentacja analogiczna do przywołanej w opinii Krajowej Rady Notarialnej.
14	Stowarzyszenie Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej		Przewidziany w projekcie zamiar wprowadzenia niekonstytucyjnego i niezgodnego z zasadami prawa pracy, obowiązku zatrudniania przez notariusza aplikantów lub obowiązkowego objęcia ich patronatem (art. 22, art.24, art. 32 i art. 65 Konstytucji RP).	**UWAGA UWZGLĘDNIONA** w zakresie zniesienia obowiązku zatrudnienia. W zakresie obowiązku objęcia obowiązkiem patronatu aplikanta, obowiązek ten

				ograniczono do 1 aplikanta w okresie 2 lat i 6 miesięcy.
15	Stowarzyszenie Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej		Negatywna opinia odnośnie przewidzianego w projekcie skrócenie czasu trwania asesury.	**UWAGA NIEZASADNA** Projekt nie przewiduje skrócenia czasu trwania asesury notarialnej
16	Stowarzyszenie Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej		Pominięcie w projekcie kryterium znajomość języka polskiego przez kandydata na notariusza nie będącego obywatelem polskim.	**UWAGA NIEZASADNA** Obowiązująca ustawa z dnia 7.10.1999 r. o języku polskim szczegółowo określa zasady używania języka polskiego. W przypadku notariuszy kwestię posługiwania się językiem polskim reguluje art. 2 § 3 Prawa o notariacie. Nie zachodzi potrzeba wprowadzenia jako przesłanki w art. 11 Prawa o notariacie warunku znajomości języka polskiego, albowiem kwestia ta, w przypadku osób, o których mowa w art. 12 § 2 zostanie zweryfikowana podczas egzaminu notarialnego. Jeżeli zaś chodzi o osoby wymienione w art. 12 § 1 – sam fakty zdobycia tytułu lub stopnia naukowego w Rzeczypospolitej Polskiej jak również wykonywania tu przez

				określony czas zawodu prawniczego wyeliminuje osoby, które nie posługują się językiem polskim.
17	Stowarzyszenie Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej		Ogólna niespójność proponowanych rozwiązań oraz błędy legislacyjne potwierdzone załączonymi opiniami.	**UWAGA NIEZASADNA** Brak możliwości odniesienia się z uwagi na zbyt ogólnikową treść zarzutu.
18	Krajowa Rada Komornicza	art. 12 § 1	Należy nadto wskazać, **że błędnie odstąpiono od wcześniejszej propozycji zmiany** art. **12 § 1 ustawy - Prawo o notariacie.** W pierwszej wersji słusznie założono, że osoby, które wykonywały zawód komornika sądowego zwolnione są z obowiązku odbycia aplikacji notarialnej, złożenia egzaminu notarialnego oraz przepracowania w charakterze asesora notarialnego co najmniej 2 lata. Tymczasem obecnie, w miejsce dotychczasowego uprawnienia osób, które wykonywały zawód komornika do ubiegania się o powołanie na stanowisko notariusza, przewiduje się jedynie, że osoby, które zdały egzamin komorniczy mogą przystąpić do egzaminu notarialnego bez konieczności odbycia aplikacji notarialnej. Wydaje się, że z uwagi na zakres przedmiotowy aplikacji komorniczej i egzaminu komorniczego oraz z uwagi na wymagania stawiane komornikom sądowym, w tym zwłaszcza konieczność posiadania przez nich wyższego wykształcenia prawniczego oraz z uwagi na posiadane doświadczenie zawodowe nie jest zasadne dalsze utrzymywanie różnicowania poszczególnych zawodów prawniczych i umniejszanie uprawnień osób wykonujących zawód komornika sądowego.	**UWAGA NIEZASADNA** Brak podstaw do rozszerzania kręgu osób uprawnionych do ubiegania się o powołanie na stanowisko notariusza o komorników. Z uwagi na całkowicie odmienny zakres przedmiotowy tych zawodów, koniecznym było wprowadzenie regulacji, w myśl której osoby po zdanym egzaminie komorniczym będę obowiązane do zdania dodatkowo egzaminu notarialnego, który sprawdzi ich kwalifikacje do zawodu notariusza. Komornikom z 3-letnim doświadczeniem przyznano również prawo do ubiegania się o wpis na listę adwokatów i radców prawnych.

19	Prezes Sądu Apelacyjnego w Poznaniu	Art. 10 § 1a ustawy – Prawo o notariacie.	Przeprowadzanie wizytacji w trybie art. 10 § la istotnie obciąży sądy apelacyjne dodatkowymi obowiązkami, chociaż dzisiaj trudno przewidzieć skalę tego problemu. Jednak nie sprzeciwiam się tej propozycji, bowiem zdaję sobie sprawę, że - z uwagi na sposób uregulowania kwestii nadzoru - jedynie prezes sądu apelacyjnego jest w stanie wykonać to zadanie. W żadnym razie negatywna opinia prezesa sądu apelacyjnego nie może pozbawiać asesora notarialnego prowadzącego kancelarię możliwości ubiegania się o powołanie na stanowisko notariusza. W praktyce wizytacje te wykonywać będą sędziowie wizytatorzy ds. notarialnych i w efekcie to wyłącznie ich ocena decydowałaby o możliwości uzyskania powołania na stanowisko notariusza. Wydaje się więc, że właściwe byłoby, aby ostateczną decyzję podejmował zawsze Minister Sprawiedliwości, który będzie mógł choćby wziąć pod uwagę również zarzuty asesora do protokołu wizytacji. Z uwagi na znaczenie wizytacji powinny zostać ustalone pewne ogólne unifikacyjne zasady tej czynności i protokołu z tej czynności. Wydaje się, że najlepszym miejscem do tego byłoby rozporządzenie wykonawcze.	**UWAGA ZGODNA Z PROJEKTEM** **UWAGA W CZĘŚCI ZASADNA** Do uwzględnienia poprzez wprowadzenie regulacji, w myśl której negatywna opinia prezesa sądu apelacyjnego o asesorze notarialnym nie będzie zamykała drogi do przeprowadzenia całej procedury powołaniowej – łącznie z ustosunkowaniem się asesora do protokołu wizytacji oraz zwróceniem się do właściwej izby notarialnej o opinię w przedmiocie wniosku o powołanie na stanowisko notariusza. Ostateczna decyzja w przedmiocie powołania asesora notarialnego prowadzącego własną kancelarię, który uzyskał negatywną ocenę z wizytacji

				prezesa sądu apelacyjnego, będzie pozostawiona w gestii Ministra Sprawiedliwości. Podkreślić jednak należy iż obowiązujący obecnie akt wykonawczy dotyczący trybu wykonywania nadzoru nad notariatem (Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 30 kwietnia 1991 r. w sprawie trybu wykonywania nadzoru nad działalnością notariuszy i samorządu notarialnego (Dz. U. Nr 42, poz. 188) określa szczegółowo sposób przeprowadzania wizytacji. Projektodawca nie przewiduje żadnych odrębności wizytacji asesora notarialnego prowadzącego kancelarię, zatem brak podstaw do tworzenia kolejnego aktu wykonawczego określającego sposób przeprowadzenia wizytacji takiego asesora.
20	Prezes Sądu Apelacyjnego w Poznaniu		Propozycja likwidacji instytucji asesury w notariacie. Taka zmiana nic naruszyłby rozwiązań systemowych, Zważyć bowiem należy, że - na skutek wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 2 października 2007 roku w sprawie SK 7/06 - zniesiona została asesura dla osób ubiegających się o urząd sędziowski. Również referendarze sądowi są mianowani bez obowiązku odbywania asesury. Ponadto	**UWAGA NIEZASADNA** Nie wydaje się przekonywujący argument, iż należy zastosować dalej idące rozwiązanie – likwidacji asesury.

			przyszli adwokaci i radcy prawni również nie muszą odbywać asesury po ukończeniu aplikacji adwokackiej i radcowskiej (aktualnie asesura - poza notariatem - obowiązuje przyszłych komorników i prokuratorów).	
21	Prezes Sądu Apelacyjnego w Poznaniu	art. 71 a § 5 ustawy – Prawo o notariacie.	Propozycja, aby prezes sądu apelacyjnego na wniosek zainteresowanego wskazywał notariusza zobowiązanego do objęcia patronatem lub zatrudnienia aplikanta notarialnego. Prezes sądu apelacyjnego winien wyznaczać notariuszowi termin do wykonania powyższego zobowiązania i o ten element należałoby uzupełnić art. 71 a § 5 projektu ustawy.	**UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA** Objęcie patronatu następuje niezwłocznie po wyznaczeniu konkretnej osoby.
22	Prezes Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu	ogólna	**Zastrzeżenie do projektu zlikwidowania asesury po egzaminie notarialnym** z punktu widzenia postępowań wieczystoksiegowych **i** prawidłowości obrotu nieruchomościami. Otworzy to drogę do wykonywania zawodu, ale bez właściwego praktycznego przygotowania, a to stanowi realne zagrożenie na rynku nieruchomości i innych czynności, przy których udział notariusza jest niezbędny.	**UWAGA NIEZASADNA** Podkreślić należy, iż powołanym na asesora notarialnego prowadzącego własną kancelarię może być tylko osoba, która złożyła egzamin notarialny i/lub odbyła aplikację notarialną. Zgodnie z art. 74 § 3 Prawa o notariacie egzamin notarialny polega na sprawdzeniu przygotowania prawniczego osoby przystępującej do egzaminu notarialnego do samodzielnego i należytego wykonywania zwodu notariusza w tym wiedzy i umiejętności jej praktycznego zastosowania. Takiemu sprawdzeniu wiedzy i umiejętności jej praktycznego zastosowania nie podlega np.

				prokurator uprawniony do złożenia wniosku o powołanie na stanowisko notariusza (bez aplikacji i egzaminu) na mocy art. 12 § 1 pkt 2 Prawa o notariacie.
23	Prezes Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu	ogólna	Jako zbyt daleko idącą oceniono propozycję wprowadzenia nowego modelu „asesury notarialnej", a to: „asesora notarialnego prowadzącego własną kancelarię notarialną" i to niezależnie od dotychczasowego modelu asesury, tj. w ramach umowy o pracę asesora z notariuszem w jego kancelarii notarialnej. Podkreślenia wymaga fakt, że „asesor notarialny prowadzący własną kancelarię notarialną", zatem osoba o niewielkim doświadczeniu zawodowym, będzie miała uprawnienia równe pełnoprawnemu notariuszowi, mimo braku dostatecznych mechanizmów kontroli jego pracy, a za takie uznać należy instytucję lustracji oraz konsultanta, które dotyczą praktycznie już dokonanych przez asesora czynności, zatem post factum. Istnieje przy tym ryzyko, że „asesor notarialny prowadzący własną kancelarię notarialną", zamiast stale podnosić swoje kwalifikacje, kierować się będzie wyłącznie wynikiem ekonomicznym, co odbije się negatywnie na jego przygotowaniu zawodowym. Wskazano, że za błędne czynności asesora notarialnego podjęte w ramach umowy o pracę, odpowiedzialność ponosi notariusz, który go zatrudnia, zaś za czynności asesora notarialnego prowadzącego własną kancelarię notarialną nic odpowiada nikt, poza samym asesorem. Rozumiejąc intencje projektodawców w zakresie stworzenia dodatkowego modelu asesury notarialnej, /ułatwienie dojścia do zawodu notariusza/ nie można zapominać o tym, jak ważną funkcję społeczną pełnią	**UWAGA NIEZASADNA**. Argumentacja jak wyżej. Ponadto wskazać należy, iż asesor notarialny prowadzi kancelarie na własne ryzyko i odpowiedzialność. Podobnie jak notariusz podlega on obowiązkowemu ubezpieczeniu od odpowiedzialności cywilnej zatem interesy ewentualnych osób poszkodowanych będą w pełni zabezpieczone. Do asesorów prowadzących własną kancelarie notarialna zastosowanie znajda wszystkie przepisy dotyczące notariuszy za wyjątkiem szczegółowo wskazanych w przepisach (art. 1 § 3 oraz art. 76c Prawa o notariacie), zat5em również asesorzy będą mieli obowiązek podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Ich praca poddana została obowiązkowej wizytacji po roku od uruchomieniu kancelarii, przy

			notariusze i jaka spoczywa na nich odpowiedzialność, a tym samym, że muszą oni posiadać wysokie kwalifikacje i umiejętności praktyczne przed rozpoczęciem wykonywania swej profesji na własny rachunek. Stworzenie nowego, konkurencyjnego modelu asesury notarialnej w ramach własnej kancelarii notarialnej, bez dostatecznych mechanizmów kontroli pracy takiego asesora, powinności podnoszenia kwalifikacji zawodowych, etc. z pewnością nie wpłynie pozytywnie na poziom ich pracy. Natomiast skutkować to może np. odmową ujawnienia czynności notarialnych w księgach wieczystych, bez żadnych konsekwencji dla asesora notarialnego, za którego czynności nikt nie odpowiada, za to z uszczerbkiem dla społeczeństwa. Zamiast tworzenia nowego, konkurencyjnego i ryzykownego w skutkach modelu asesury notarialnej, po to tylko by zapewnić zatrudnienie dla całej rzeszy egzaminowanych aplikantów notarialnych, wskazane byłoby scedowanie dalszych czynności, zwłaszcza zaś z zakresu postępowania „nieprocesowego", pozostających dotąd w kognicji sądów, na notariuszy, którzy w takim przypadku byliby bardziej otwarci na zatrudnienie kandydatów na notariuszy w charakterze asesorów notarialnych, co jednocześnie odciążyłoby sądownictwo powszechne od tzw. „czynności niespornych". Zauważono także, że kolejny projekt ustawy o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów, nie przewiduje tzw. „deregulacji" zawodu asystenta sędziego, od którego wymaga się bardzo wysokich kwalifikacji m.in. pozytywnego ukończenia jednej z aplikacji prawniczych, przy jednoczesnym ustaleniu wysokości jego wynagrodzenia na poziomie urzędnika sądowego z kilkuletnim doświadczeniem, co odbija się negatywnie na obsadzie tych stanowisk we	czym żadne przepisy nie stoją na przeszkodzie by przeprowadzenie takiej wizytacji, w razie potrzeby zlecić wcześniej. Stworzenie nowego, konkurencyjnego modelu asesury notarialnej nie stoi na przeszkodzie rozważeniu scedowania na notariuszy czynności sądu w ramach postępowania nieprocesowego.

			wszystkich niemal sądach, a tym samym sprawności postępowań i wzroście zaległości.	
24	Prezes Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu		Wskazanie, iż obawy budzi dopuszczenie prowadzenia kancelarii notarialnej przez asesora notarialnego (projekt zmian § 2 art. l) z racji braku posiadania przez asesora koniecznego doświadczenia zawodowego. Ponadto, wątpliwości budzi czy asesor notarialny prowadzący własną kancelarię może wykonywać czynności notarialne przewidziane ustawą, a asesor notarialny zatrudniony w kancelarii notarialnej notariusza jedynie te czynności, które wynikają **z** upoważnienia udzielonego **w** formie aktu notarialnego na określony **czas i** co do **wskazanych rodzajowo czynności.** Nie przewidziano także procedury powiadamiania sądów wieczystoksięgowych na terenie całego kraju (poza przesłaniem kopii upoważnienia Ministrowi Sprawiedliwości) o wskazanym wyżej upoważnieniu, co przy rozpoznawaniu spraw może spowodować wątpliwość, czy daną czynność i w danym czasie mógł wykonać asesor notarialny. Przyjęcie możliwości prowadzenia kancelarii notarialnej także przez asesorów notarialnych pociągnie za sobą zwiększenie ilości dokumentów przekazywanych archiwom sądów rejonowych na przechowanie (projekt zmian art. 90 § 1 ustawy), przy jednoczesnym braku uwzględnienia trudnych warunków archiwów sądów powszechnych.	**UWAGA NIEZASADNA** Zgodnie z art. 74 § 3 Prawa o notariacie egzamin notarialny polega na sprawdzeniu przygotowania prawniczego osoby przystępującej do egzaminu notarialnego do samodzielnego i należytego wykonywania zwodu notariusza w tym wiedzy i umiejętności jej praktycznego zastosowania. Ustawa przewiduje obowiązek przesłania upoważnienia , o którym mowa w art. 22a prawa o notariacie prezesowi sądu apelacyjnego, zatem w razie wątpliwości sąd wieczystoksięgowy może uzyskać informacje co do posiadania upoważnienia do dokonywania czynności przesz asesora notarialnego we właściwym sądzie apelacyjnym.
25	Prezes Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie	art. 1 § 2	Duże wątpliwości budzi rozwiązanie polegające na wprowadzeniu możliwości odbywania asesury notarialnej przez prowadzenie kancelarii asesora notarialnego (art.1 i § 2 ustawy). Stworzenie konstrukcji „notariusza na próbę", czyli powierzenia wykonywania czynności notarialnych na okres 3 lat asesorowi	**UWAGA NIEZASADNA** Wbrew zarzutowi opinii dotyczącemu „zburzenia" istniejącego, dobrze funkcjonującego systemu notariatu jedynie w celu

			(art. 76 § 2 b, § 4) pod pieczą, notariusza wyznaczonego do pełnienia funkcji konsultanta (art. 76 § 5 ustawy): - po pierwsze powoduje, że taki asesor będzie wykonywał czynności notarialne jako osoba zaufania publicznego w swoim imieniu i na swoją odpowiedzialność, a Minister Sprawiedliwości powołując asesora, który będzie prowadził własną kancelarię asesora notarialnego, nie będzie miał obowiązku stosować przepisu art. 10 ustawy, a zwłaszcza jej § 3 w związku z art. 11 pkt. 2 ustawy, co czyni, że czynności notarialne będzie mogła wykonywać także osoba nie dająca rękojmi prawidłowego wykonywania zawodu notariusza. Projektodawca projektu ustawy wprowadzając zasadę, że w okresie prowadzenia kancelarii asesora notarialnego, asesor pozostaje pod pieczą notariusza wyznaczonego do pełnienia funkcji konsultanta, który ma udzielać, asesorowi, na jego wniosek, pomocy z zakresu techniki pracy notarialnej z góry zakłada, że asesor taki nie jest należycie przygotowany do wykonywania czynności notarialnych - i słusznie - bo będą to przede wszystkim aplikanci pozaetatowi, bądź inni prawnicy zwolnieni od odbywania aplikacji notarialnej, którzy zdali egzamin notarialny, nie zaznajomieni, na co dzień, z całokształtem pracy notariusza. Ponadto takie rozwiązanie może być zagrożeniem dla pewności obrotu prawnego i gospodarczego, ale także dla samych asesorów, bo ewentualny obowiązek odszkodowawczy z powodu sporządzenia nieważnych umów, może przekraczać sumę ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej, - po drugie powoduje podział notariatu na notariuszy z pełnią praw i obowiązków samorządowych i quasi notariuszy tych	zapewnienia asesury aplikantom rocznika 2009, wskazać należy, iż celem projektowanej regulacji jest przede wszystkim stworzenie szerokiej gamy możliwości wykonywania asesury. Rozszerzeniu możliwości realizacji asesury służy dodatkowo propozycja zawarta w projektowanym art. 22a ustawy Prawo o notariacie. Przy czym zarówno wybór sposobu wykonywania asesury jak i ewentualne skutki wyboru, będą zależały wyłącznie od decyzji zainteresowanej osoby. W opinii wskazano, iż asesorzy notarialni nie są przygotowani do samodzielnego wykonywania czynności notarialnych i prowadzenia własnej kancelarii, co może być zagrożeniem dla pewności obrotu prawnego i gospodarczego a także dla samych asesorów, bo ewentualny obowiązek odszkodowawczy z powodu sporządzenia nieważnych umów może przekroczyć sumę ubezpieczenia. Argument ten

			pełni praw i obowiązków pozbawionych, - po trzecie powoduje podział asesorów notarialnych na asesorów zatrudnionych w kancelariach notarialnych na podstawie umowy o pracę, nie mających praw samorządowych, którzy mogą wykonywać czynności notarialne tylko w ściśle określonych sytuacjach i asesorów prowadzących kancelarie asesorów notarialnych - quasi notariuszy, którzy będą mieli niektóre uprawnienia samorządowe i będą mogli wykonywać czynności notarialne bez żadnych ograniczeń. Wymaga więc rozważenia , czy dla osiągnięcia jednorazowego celu, jakim jest zapewnienie asesury, w ciągu 2 lat, dla przyjętych w 2009 r. na aplikację notarialną ponad 1000 osób, konieczne są powyższe zmiany prowadzące do „zburzenia" istniejącego, dobrze funkcjonującego systemu notariatu. Być może wystarczającym, dla osiągnięcia tego celu, byłoby rozwiązanie zaproponowane w art. 22 a ustawy. Duże kancelarie notarialne, a także i osoby po zdaniu egzaminu notarialnego będą zainteresowane - po uregulowaniu w przepisach prawnych jak notariusz ma się rozliczać z asesorem za wykonywane czynności notarialne - do zawierania umów o pracę z osobami po egzaminie notarialnym.	nie zasługuje na uwzględnienie. Brak podstaw do przyjęcia, że osoba, która złożyła egzamin notarialny (polegający na sprawdzeniu przygotowania prawniczego osoby przystępującej do egzaminu notarialnego do samodzielnego i należytego wykonywania zawodu notariusza, w tym wiedzy i umiejętności jej praktycznego zastosowania a także warunków wykonywania zawodu notariusza i etyki tego zawodu – art. 74 § 2 Prawa o notariacie) nie jest należycie przygotowana do wykonywania zawodu notariusza. Pogląd taki razi zwłaszcza jeśli uwzględni się fakt, iż sprawdzeniu wiedzy i umiejętności jej praktycznego zastosowania nie podlega np. prokurator uprawniony do złożenia wniosku o powołanie na stanowisko notariusza (bez aplikacji i egzaminu) na mocy art. 12 § 1 pkt 2 Prawa o notariacie. Brak podstaw do zawartego w opinii twierdzenia, iż Minister Sprawiedliwości powołując asesora notarialnego,

				który będzie prowadził własną kancelarię nie będzie miał obowiązku stosowania art. 10 § 3 w związku z art. 11 pkt 2 Prawa o notariacie. Zwrócić należy bowiem uwagę na treść projektowanego art. 1 § 3 Prawa o notariacie, w myśl którego ilekroć w przepisach ustawy i w przepisach odrębnych mówi się o notariuszu, rozumie się przez to także asesora notarialnego prowadzącego kancelarię, chyba że przepisy ustawy stanowią inaczej. Wyłączenie stosowania przepisów ustawy prawo o notariacie do asesora notarialnego prowadzącego kancelarię zawiera projektowany art. 76 c. Wśród wymienionych tam przepisów brak jest art. 10 § 3. Niezależnie od powyższego wskazać należy, iż zarówno na gruncie obecnej jak i projektowanej regulacji każdy kandydat na stanowisko asesora notarialnego musi spełniać przesłanki z art. 11 pkt 1-3 Prawa o notariacie. Wynika to: - w przypadku osób,

				które ukończyły aplikację notarialną i zdały egzamin notarialny - z art. 71 § 2 w zw. z art. 74 § 2 w zw. z projektowanego art. 76 § 2 Prawa o notariacie; - w przypadku osób, które zdały egzamin notarialny bez odbycia aplikacji – z art. 12 § 4 oraz projektowanego art. 76 § 2.
26	Prezes Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie	art. 10 § 1a	Budzi zastrzeżenie przepis art. 10 § 1 a ustawy w zakresie, że Minister Sprawiedliwości zleca prezesowi właściwego Sądu Apelacyjnego przeprowadzenie wizytacji, a nie poszczególnym radom izb notarialnych - na szczeblu izby notarialnej działają zespoły wizytacyjne w szerokich składach osobowych. Proponowane rozwiązanie spowoduje, w realiach , że w latach 2012 - 2013 zda egzamin notarialny ponad 1000 osób i że w latach 2014 -2015 wniosków o powołanie na notariusza przez asesorów prowadzących kancelarię asesora notarialnego będzie też około 1000, że w ciągu dwóch lat 11 wizytatorów ds. notarialnych Sądów Apelacyjnych będzie zmuszonych do przeprowadzenia około 1000 wizytacji, wizytacji kompleksowych, bardzo wnikliwych, co na dwa lata wyłączy tych sędziów praktycznie od orzekania.	**UWAGA NIEZASADNA** Wydaje się, iż zdecydowanie przedwczesne jest twierdzenie, jakoby 100% z około 1000 aplikantów notarialnych zdających egzamin w 2012 r. uzyska wynik pozytywny z tego egzaminu i będzie ubiegało się o powołanie na stanowisko asesora notarialnego prowadzącego własną kancelarię, a następnie, po 2 latach, złoży wniosek o powołanie na stanowisko notariusza. W chwili obecnej brak nie jest możliwe prognozowanie ilości składanych wniosków o powołanie na stanowisko asesora notarialnego

				prowadzącego kancelarię. Podobnie jak nie można przewidzieć ile spośród asesorów powołanych uzyska pozytywne wyniki z wizytacji i lustracji przeprowadzanych w czasie asesury i wystąpi z wnioskiem o powołanie na stanowisko notariusza.
27	Prezes Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie	art. 10 § 3 zdanie 1	Może budzić wątpliwości nowe brzmienie art. 10 § 3 zdanie 1 ustawy, bo zachowuje się wymogi podmiotowe, o których mowa w art. 11-13 ustawy, a tym samym wymóg nieskazitelnego charakteru i dawania rękojmi prawidłowego wykonywania zawodu notariusza (art. 11 pkt. 3 ustawy - te dwa pojęcia, te dwa kryteria, zostały w dotychczasowej praktyce dookreślone), i wprowadza się dodatkowe kryteria, które jeżeli zaistnieją dają podstawę Ministrowi Sprawiedliwości do odmówienia powołania na stanowisko notariusza „jeżeli dotychczasowe postępowanie kandydata budzi wątpliwości co do jego rzetelności, uczciwości lub przestrzegania wartości demokratycznego państwa polskiego”. Jeżeli dotychczasowe postępowanie kandydata budzi wątpliwości co do jego rzetelności i uczciwości, to te cechy, wydaje się, mieszczą się w kryterium nieskazitelnego charakteru, trudno natomiast zdefiniować pojęcie „przestrzegania wartości demokratycznego państwa polskiego", a więc będzie zachodzić poważny problem, kiedy dotychczasowe postępowanie kandydata na notariusza można uznać, że jest takie (to kryterium ponadto źle się kojarzy *z* okresem sprzed 1989 r.). Takie unormowanie stwarza ponadto dla kandydata na	**UWAGA NIEZASADNA** W opinii wyrażono wątpliwość co do brzmienia tego przepisu i wprowadzenia dodatkowych kryteriów odmowy powołania na stanowisko notariusza, zwłaszcza w świetle przesłanek o których mowa w art. 11-13 Prawa o notariacie, w szczególności wymogu nieskazitelnego charakteru oraz rękojmi prawidłowego wykonywania zawodu notariusza. Podkreślić należy, iż dotychczasowe brzmienie art. 10 i art. 11 Prawa o notariacie w dużym stopniu pozwalało na dokonanie oceny kwalifikacji kandydatów na notariusza. Jednak w praktyce

			notariusza wyższe wymagania niż dla kandydata na sędziego, prokuratora (funkcjonariuszy publicznych), a także dla adwokata i radcy prawnego. Oczywiście można bronić poglądu, że nowelizacja idąca w tym kierunku jest mechanizmem ograniczającym możliwość wykonywania zawodu notariusza przez osoby, których dotychczasowe postępowanie może budzić wątpliwości co do ich rzetelności, uczciwości lub przestrzegania wartości demokratycznego państwa polskiego, bo organ powołujący notariusza będzie miał możliwość realnej kontroli, czy osoba ubiegająca się o możliwość uzyskania części władztwa publicznego, daje gwarancję należytego wykonywania zawodu notariusza. Cel ten, wydaje się, można osiągnąć w dotychczasowym stanie prawnym, gdy opinie rady właściwej izby notarialnej wydawane w trybie art. 10 § l ustawy, gdy są negatywne, nie będzie się traktować generalnie jako opinie zmierzające do „zamykania się" notariatu.	regulacja ta (odnosząca się jedynie do nieskazitelności charakteru oraz rękojmi prawidłowego wykonywania zawodu notariusza) okazała się niewystarczająca. Stąd konieczność wypełnienia tego obszaru i wprowadzenie przepisu dającego Ministrowi Sprawiedliwości możliwość odmowy powołania na stanowisko notariusza osoby, której dotychczasowe postępowanie budziwątpliwości co do jej rzetelności, uczciwości lub przestrzegania wartości demokratycznego państwa prawnego. Nie sposób zgodzić się z twierdzeniem zawartym w opinii, iż cel ten można osiągnąć również w dotychczasowym stanie prawnym pod warunkiem, że negatywne opinie rad izb notarialnych wydawane w trybie art. 10 § 1 Prawa o notariacie, nie będą traktowane generalnie jako zmierzające do „zamykania się” notariatu. Zarzut jakoby opinie negatywne rad izby

				notarialnych traktowane były jako zmierzające do „zamykania się” notariatu jest nieuprawniony. Opinia właściwych rad izb notarialnych wydawana w trybie art. 10 § 3 Prawa o notariacie nie jest dla Ministra Sprawiedliwości wiążąca. Nie oznacza to jednak, że jest pomijana w toku postępowania o powołanie na notariusza. Przeciwnie każdorazowo jest ona analizowana i podlega ocenie jak każdy inny dowód w sprawie.
28	Prezes Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie	Art. 50	W ramach proponowanych zmian notariusz ma obowiązek zatrudnić w okresie kolejnych dwóch lat co najmniej jednego aplikanta notarialnego lub objąć patronatem co najmniej dwóch aplikantów notarialnych pozaetatowych (art. 71 § 8 ustawy), ma obowiązek, w przypadku zatrudnienia przez radę izby notarialnej aplikanta notarialnego, do tego, aby ten odbywał aplikację w jego kancelarii, gdy zostanie wyznaczony przez radę (art. 71 § 6 ustawy), ma obowiązek do sprawowania patronatu nad aplikantem pozaetatowym, gdy rada go wyznaczy (art. 71 a § 4), ma obowiązek sprawowania patronatu nad aplikantem pozaetatowym, zatrudnić wskazanego aplikanta notarialnego, gdy ten obowiązek zostanie nałożony na notariusza przez prezesa Sądu Apelacyjnego (art. 71 a § 5	

			ustawy), a także ma obowiązek pełnienia funkcji konsultanta, gdy wyznaczy go rada izby notarialnej lub prezes Sądu Apelacyjnego (art. 76 § 5 ustawy). Przygotowujący projekt ustawy widocznie uznał, że uchybienie tym obowiązkom, bądź zobowiązaniom przez notariusza nie mieści się w pojęciu przewinienia zawodowego skutkującego odpowiedzialnością dyscyplinarną, skoro w projekcie zmiany brzmienia art. 50 ustawy wskazał, że notariuszowi za niewykonanie obowiązku, o którym mowa w art. 71 § 8 i niewykonanie zobowiązania, o którym mowa w art 71 a § 5 ustawy, może grozić odpowiedzialność dyscyplinarna. Wydaje się, że przepis ten należy rozszerzyć o obowiązek, bądź zobowiązanie wynikające z art. 71 § 6 (w jego części), § 7 i art. 76 § 5 ustawy.	
29	Prezes Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie	art. 71 a § 1	Projekt zakłada - art. 71 § 6 - że aplikant odbywa aplikację u notariusza, z którym zawarł umowę o pracę, a w przypadku zatrudnienia przez radę izby notarialnej, u notariusza wyznaczonego przez tę radę, a gdy odbywa aplikację pozaetatową - art. 71 § 7, patronem jest notariusz wyznaczony przez radę izby notarialnej. W celu zapewnienia skutecznego funkcjonowania tego rozwiązania proponowane jest dodatkowe rozwiązanie - art. 71 § 8 ustawy - że notariusz ma obowiązek zatrudnić w okresie kolejnych dwóch lat co najmniej jednego aplikanta notarialnego lub objąć patronatem co najmniej dwóch aplikantów notarialnych aplikujących pozaetatowo. Z kolei w przepisie art. 71 a § 1 ustawy proponuje się, że rada izby notarialnej podejmuje uchwałę w sprawie wpisu na listę aplikantów i dalej - art. 71 a § 4 ustawy, że rada izby notarialnej w formie uchwały wyznacza aplikantowi patrona. Przy tak zredagowanych przepisach, budzi poważną	**UWZGLEDNIONO** uwagi zawarte do projektowanego art. 71a zostały uwzględnione poprzez odstąpienie od obowiązku zatrudniania aplikantów przez notariusza. Obecnie projektowany art. 71a § 8 ustawy – Prawo o notariacie nakłada na notariusza jedynie obowiązek objęcia patronatem co najmniej jednego aplikanta notarialnego w okresie kolejnych 2 lat i 6 miesięcy. Dodatkowo wprowadzony

			wątpliwość, zapis art. 71 a § 5 ustawy, że prezes właściwego Sądu Apelacyjnego, w przypadku nie podjęcia uchwały przez radę izby notarialnej, o której mowa w § 4, w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku, wskazuje notariusza zobowiązanego do objęcia patronatem lub zatrudnienia wnioskującego aplikanta notarialnego, bo prezes może podejmować decyzje tylko w razie niepodjęcia uchwały przez radę izby notarialnej, o której mowa w § 4 przepisu , a w tym przepisie uchwała ma dotyczyć jedynie kwestii wyznaczenia aplikantowi patrona, a nie zobowiązania konkretnego notariusza do zatrudnienia konkretnego aplikanta notarialnego na podstawie umowy o pracę Jeżeli przepis ma pozostać w dotychczasowym projektowanym brzmieniu to zachodzi potrzeba uzupełnienia art. 71a § 4 ustawy przez wskazanie, że rada izby notarialnej nie podjęła także uchwały zobowiązującej konkretnego notariusza do zatrudnienia konkretnego aplikanta notarialnego. Gdyby nie przeredagowano przepisu art. 71a § 4 ustawy, to powstaje dodatkowo, zagadnienie dlaczego obowiązek wskazania notariusza do zatrudnienia wnioskującego aplikanta notarialnego, ma spoczywać na prezesie Sądu Apelacyjnego, a takiego obowiązku nie nakłada się, w pierwszej kolejności, na radę izby notarialnej Ponadto wydaje się, że zobowiązanie konkretnego notariusza przez radę izby notarialnej czy prezesa Sądu Apelacyjnego do zatrudnienia konkretnego aplikanta notarialnego, jest sprzeczne z podstawowymi zasadami prawa pracy, a zwłaszcza art. 11 kp.	został mechanizm zwalniania notariuszy z tego obowiązku w przypadku kiedy mała liczba aplikantów nie pozwala na wykonanie obowiązku objęcia patronatu przez wszystkich notariuszy danej izby. O zwolnienie notariuszy z tego obowiązku będzie występował wówczas prezes właściwej izby notarialnej.
30	Prezes Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie	art. 71 a § 5 art. 76 § 5	Wydaje się, że wymaga ponownego rozważenia, czy uprawnienia, a raczej obowiązki nałożone na prezesa właściwego Sądu Apelacyjnego w ramach przepisu art. 71a § 5, 76 § 5 ustawy, nie wkraczają w samorządność notariatu.	**UWAGA NIEZASADNA** Odnośnie do uwagi wskazanej w pkt III, dotyczącej art. 71 § 6 i 7 oraz art. 75a § 5 ustawy – Prawo o notariacie, wskazać

				należy, że jest niezasadna i nie powinna zostać uwzględniona. Wprowadzenie proponowanych zmian wydaje się zbędne. W zakresie art. 76 § 5 ustawy – Prawo notariacie właściwy jest Wydział Notariatu, który w tym zakresie oraz co do pozostałych uwag, przygotowuje swoje stanowisko, które jak tylko będzie gotowe od razu do Państwa prześlę.
31	Sąd Apelacyjny w Warszawie	art. 10	Odnosząc się do zmiany ustawy prawo o notariacie proponowanej w art. 5 pkt 3 projektowanej ustawy o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów należy zauważyć, że w dużych miastach (np. Warszawa) może dojść do konieczności zwizytowania i ocenienia w krótkim okresie czasie dużej liczby „kancelarii asesorskich". Biorąc pod uwagę obsady kadrowe wydziałów wizytacji sądów apelacyjnych (w Sądzie Apelacyjnym w Warszawie jest np. jeden sędzia wizytator ds. notarialnych) praktycznie nie będzie to możliwe. Trzeba także pamiętać, że dokonanie prawidłowej merytorycznej, odpowiednio pełnej i wnikliwej analizy i oceny pracy notariusza wymaga posiadania ugruntowanej, wielopłaszczyznowej wiedzy oraz doświadczenia praktycznego, którymi sędziowie wizytatorzy nie zawsze będą dysponować.	**UWAGA NIEZASADNA** Prognozowany zakres wzrostu wizytacji nie wskazuje na radykalne zwiększenie zasada wizytatorów. Zauważyć przy tym należy, iż sytuacji nagromadzenia zadań możliwe jest zastosowanie trybu przewidzianego w art. 42 Prawa o notariacie.
32	Sąd Apelacyjny w Gdańsku	art. 10 **§** 1 a	Nie do zaakceptowania jest przepis art. 5 pkt 3 projektu, który w art. 10 ustawy z dnia 14 lutego 1991 roku -Prawo o notariacie po § 1 dodaje § 1 a nakładający na prezesa sądu apelacyjnego – przeprowadzenie wizytacji kancelarii	**UWAGA NIEZASADNA** Brak jest w piśmie dostatecznej argumentacji pozwalającej na

			prowadzonej przez asesora notarialnego, gdy jest on osobą zainteresowaną. W takim przypadku wystarczająca powinna właściwej rady notarialnej wyrażona obowiązkowo.	uwzględnienie uwagi.
33	Prezes Sądu Apelacyjnego w Katowicach	art. 11	Uwaga dot. braku zapisu o znajomości języka polskiego przez notariusza	**UWAGA NIEZASADNA** Obowiązująca ustawa z dnia 7.10.1999 r. o języku polskim szczegółowo określa zasady używania języka polskiego. W przypadku notariuszy kwestię posługiwania się językiem polskim reguluje art. 2 § 3 Prawa o notariacie. Nie zachodzi potrzeba wprowadzenia jako przesłanki w art. 11 Prawa o notariacie warunku znajomości języka polskiego, albowiem kwestia ta, w przypadku osób, o których mowa w art. 12 § 2 zostanie zweryfikowana podczas egzaminu notarialnego. Jeżeli zaś chodzi o osoby wymienione w art. 12 § 1 – sam fakty zdobycia tytułu lub stopnia naukowego w Rzeczypospolitej Polskiej jak również wykonywania tu przez określony czas zawodu prawniczego wyeliminuje osoby, które nie posługują się językiem polskim

34	Prezes Sądu Apelacyjnego w Katowicach	art. 12 § 2 pkt 4	Sformułowania użyte w tym punkcie są niejednoznaczne, trudne do weryfikacji w szczególności dotyczy to „świadczenia pomocy prawnej na rzecz tych urzędów". Jest to pojęcie niedookreślone znaczeniowo, nieostre	**UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA** Sformułowanie występuje w obowiązujących przepisach, Trybunał Konstytucyjny nie stwierdził niekonstytucyjności analogicznych przepisów
35	Prezes Sądu Apelacyjnego w Katowicach	art. 16 § 5	Uwaga dot. sprecyzowania o jaki sąd chodzi - powszechny, dyscyplinarny	**UWAGA NIEZASADNA** Wyłącznie sąd powszechny może orzec środek karny w postaci zakazu wykonywania zawodu (art. 39 pkt 2 k.k. oraz 41 § 1 k.k.). Zawarty w art. 51 § 1 Prawa o notariacie katalog kar dyscyplinarnych nie przewiduje zakazu wykonywania zawodu lecz karę pozbawienia prawa prowadzenia kancelarii.
36	Prezes Sądu Apelacyjnego w Katowicach	art. 22a § 3	Propozycja dodania po słowach „właściwej izby notarialnej", Ministra Sprawiedliwości oraz prezesa właściwego sądu apelacyjnego. Taka zmiana pozwoli na niezwłoczne poinformowanie o upoważnieniu podległe sądy funkcjonujące na obszarze apelacji. Jest to tym bardziej konieczne, że w wykazie kancelarii notarialnych nie ma informacji o asesorach notarialnych zatrudnionych w danej kancelarii;	**UWZGLĘDNIONA**

37	Prezes Sądu Apelacyjnego w Katowicach	art. 76 § 5	Niedookreślone pojęcie, niejednoznaczne, a mianowicie „technika pracy notarialnej". Z propozycji wynika, że notariusz - konsultant udziela asesorowi na jego wniosek pomocy z zakresu „techniki pracy notarialnej", jednak nie wiadomo czym jest to nowe pojęcie. Nie określono także trybu zwracania się asesora do konsultanta, ani trybu udzielania odpowiedzi oraz ewentualnej odpowiedzialności notariusza -konsultanta.	**UWZGLĘDNIONA**
38	Prezes Sądu Apelacyjnego w Katowicach	art. 76a	Proponowane brzmienie wprowadza ograniczenie możliwości przeprowadzenia wizytacji kancelarii asesora notarialnego wcześniej, np. w razie sygnałów o jej wadliwym prowadzeniu, czy sporządzaniu wadliwych (nieważnych) czynności w formie aktu notarialnego.	**UWAGA NIEZASADNA** Przepis przewiduje jedynie obligatoryjne czynności nadzorcze, które nie wykluczają przeprowadzenia wcześniejszej wizytacji przez samorząd, czy Ministra Sprawiedliwości, jeśli zaistnieje taka potrzeba (np. przypadku pojawienia się sygnałów oczywistej i rażącej obrazy przepisów prawnych, uchybienia powadze lub godności zawodu przez asesora notarialnego).
Art. 8. ustawa z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia				
1	Polska Izba Ubezpieczeń	ogólna	Polska Izba Ubezpieczeń uważa, że proponowane przez Ministerstwo Sprawiedliwości zmiany w ustawie z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz.U. z 2005 r. Nr 145, poz. 1221. z późn. zm.) zmierzające do zrezygnowania z licencjonowania pracowników ochrony i jednoczesnego stworzenia nowego, obowiązkowego	**NIE UWZGLĘDNIONO**. Przedstawiona argumentacja jedynie potwierdza wysoką szkodowość a tym samym konieczność wprowadzenia

			ubezpieczenia dla przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie usług ochrony osób i mienia mogą z ubezpieczeniowego punktu widzenia generować liczne problemy. Działalność ochrony ze swojej natury charakteryzuje się wysokim prawdopodobieństwem powstania szkód osobowych i majątkowych będących skutkiem niewykonania lub nienależytego wykonania obowiązków pracownika ochrony. Większa dostępność do wykonywania tego zawodu spowoduje. że ryzyko ubezpieczeniowe może dodatkowo wzrosnąć. Ponadto, zdaniem ekspertów rynkowych, na wyniki szkodowe wyżej wymienionych ubezpieczeń negatywny wpływ mogą mieć proponowane przez Ministerstwo Sprawiedliwości zmiany w ustawie z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz.U. z 2004 r. Nr 52, poz. 55 z późn. zm.) mające na celu umożliwienie posiadania broni przez osobę wpisaną na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej. Wymogi określone w projekcie ustawy, które trzeba spełnić, aby zostać wpisanym na wyżej wymienioną listę, zdaniem Polskiej Izby Ubezpieczeń należy uznać jako łatwe do spełnienia. Polska Izba Ubezpieczeń chciałaby zwrócić uwagę na to, że przeniesienie na ubezpieczycieli znacznej części odpowiedzialności zs szkody spowodowane przez osoby niepowołane do wykonywania zawodu pracownika ochrony może wiązać się z koniecznością ustalenia składek za projektowane, nowe ubezpieczenie obowiązkowe na poziomie, który nie będzie akceptowalny ekonomicznie dla przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie usług ochrony osób i mienia To z kolei noże spowodować trudności z spełnieniu przez te podmioty projektowanego	obowiązkowego ubezpieczenia.

			obowiązku ustawowego.	
Art. 10. ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji				
1	Krajowa Rada Komornicza	uwaga o charakterze ogólnym.	Uwzględnienie w toku dalszego procesu legislacyjnego dotychczasowych uwag samorządu komorniczego w odniesieniu do proponowanych zmian zgłoszonych w piśmie z dnia 14 marca 2012 r.	**Projektodawca podtrzymuje swoje dotychczasowe stanowisko w tym zakresie.**
2	Krajowa Rada Komornicza	art. 10 ust. 2 art. 10 ust. 1 pkt 7	W ocenie Krajowej Rady **Komorniczej zasadne jest skreślenie przepisu art. 10 ust. 2 u.k.s.e.** określającego, że zdolność do pełnienia obowiązków komornika, ze względu na stan zdrowia, stwierdza się w oparciu o przepisy wydane na podstawie ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, z późn. zm.) regulujących zakres i sposób przeprowadzania badań kandydatów do objęcia urzędu sędziego. Od obowiązku poddania się badaniom zwalnia się sędziów. Propozycja takiej zmiany była już wcześniej zgłaszana, jednak ostatecznie odstąpiono od jej wprowadzenia. W poprzednim piśmie zwrócono jednak uwagę, **co nie zostało uwzględnione, że pozostaje w ustawie niezmieniony zapis (art. 10 ust. 1 pkt 7 u.k.s.e.)** zgodnie z którym na stanowisko komornika może zostać powołana osoba, która jest zdolna ze względu na stan zdrowia do pełnienia obowiązków komornika. Usunięcie z ustawy zapisu określającego tryb ustalania stanu zdrowia kandydata na stanowisko komornika spowoduje, że - przy jednoczesnym pozostawieniu wymogu legitymowania się przez kandydata odpowiednim staniem zdrowia - brak będzie jednoznacznych przesłanek pozwalających na ustalenie zaistnienia warunku pozwalającego na powołanie danej osoby na stanowisko komornika. W uzasadnieniu projektu	**UWAGA NIEZASADNA** Projektodawca podtrzymuje swoje dotychczasowe stanowisko zawarte na etapie konsultacji społecznych

			nie wskazano, w jaki sposób owa rozbieżność ma być rozwiązana.	
3	Krajowa Rada Komornicza	art. 11 ust. 6	Zgodnie z treścią proponowanego art. 11 ust. 6 u.k.s.e. Minister Sprawiedliwości pozostawia bez rozpoznania wnioski kandydata, do których nie dołączono dokumentów, o których mowa w art. 12 u.k.s.e. Według zaś treści przywołanego art. 12 u.k.s.e. **(nie podlegającego nowelizacji)** do wniosku o powołanie na stanowisko komornika zainteresowany obowiązany jest załączyć życiorys i dokumenty potwierdzające spełnienie wymogów, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1 i 6-11 u.k.s**.e.,** a więc również dokument potwierdzający zdolność ze względu na stan zdrowia do pełnienia obowiązków komornika. **Usunięcie przepisu art. 10 ust. 2 u.k.s.e. spowoduje, iż brak będzie jednoznacznego wskazania, jakie dokument będzie uznawany za potwierdzający stan zdrowia kandydata.**	**UWAGA NIEZASADNA** Projektodawca podtrzymuje swoje dotychczasowe stanowisko zawarte na etapie konsultacji społecznych
4	Krajowa Rada Komornicza	art. 8 ust. 5	Niezależnie od powyższego podtrzymać należy wcześniejszy wniosek **o rozważenie zasadności wprowadzenia dalszych zmian w ustawie o komornikach sądowych i egzekucji, w szczególności w odniesieniu do treści art. 8 ust. 5 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji**, na co zwracano uwagę w piśmie z dnia 14 marca 2012 r.	**UWAGA NIEZASADNA** Projektodawca podtrzymuje swoje dotychczasowe stanowisko zawarte na etapie konsultacji społecznych
Art. 12. ustawa z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji				
1	Polska Izba Ubezpieczeń	ogólna	Polska Izba Ubezpieczeń uważa, że proponowane przez Ministerstwo Sprawiedliwości zmiany w ustawie z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz.U. z 2005 r.	**NIE UWZGLĘDNIONO** Zasady dostępu do broni palnej

			Nr 145, poz. 1221. z późn. zm.) zmierzające do zrezygnowania z licencjonowania pracowników ochrony i jednoczesnego stworzenia nowego, obowiązkowego ubezpieczenia dla przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie usług ochrony osób i mienia mogą z ubezpieczeniowego punktu widzenia generować liczne problemy. Działalność ochrony ze swojej natury charakteryzuje się wysokim prawdopodobieństwem powstania szkód osobowych i majątkowych będących skutkiem niewykonania lub nienależytego wykonania obowiązków pracownika ochrony. Większa dostępność do wykonywania tego zawodu spowoduje. że ryzyko ubezpieczeniowe może dodatkowo wzrosnąć. Ponadto, zdaniem ekspertów rynkowych, na wyniki szkodowe wyżej wymienionych ubezpieczeń negatywny wpływ mogą mieć proponowane przez Ministerstwo Sprawiedliwości zmiany w ustawie z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz.U. z 2004 r. Nr 52, poz. 55 z późn. zm.) mające na celu umożliwienie posiadania broni przez osobę wpisaną na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej. Wymogi określone w projekcie ustawy, które trzeba spełnić, aby zostać wpisanym na wyżej wymienioną listę, zdaniem Polskiej Izby Ubezpieczeń należy uznać jako łatwe do spełnienia. Polska Izba Ubezpieczeń chciałaby zwrócić uwagę na to, że przeniesienie na ubezpieczycieli znacznej części odpowiedzialności zs szkody spowodowane przez osoby niepowołane do wykonywania zawodu pracownika ochrony może wiązać się z koniecznością ustalenia składek za projektowane, nowe ubezpieczenie obowiązkowe na poziomie, który nie będzie akceptowalny ekonomicznie dla przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie	określone w ustawie o broni i amunicji nie zostaną zmienione w zakresie ułatwiającym dostęp do broni.

			usług ochrony osób i mienia To z kolei noże spowodować trudności z spełnieniu przez te podmioty projektowanego obowiązku ustawowego.	
Art. 15. ustawa z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym				
1	NSZZ Solidarność Region Mazowsze Międzyzakładowa Komisja Taksówkarzy Zawodowych m. st. Warszawy	ogólna	**Zastąpić licencje – identyfikatorem**. Uważamy, te jest to „sztuka dla sztuki", ponieważ 90% taksówkarzy posiada licencje na 50 lat, które w majestacie prawa uprawniają do świadczenia tego rodzaju usług , a więc w jakim celu zmusza się prowadzących działalność do dodatkowych kosztów t dlaczego w projekcie z dnia 21 maja 2012 r. został wykreślony ort. XX (przejściowy), który mówi o ważności wydanych licencji do końca okresu, na które zostały wydane?	**UWAGA NIEAKTUALNA** Opracowano nowe, zmienione brzmienie art. 15, zmieniającego ustawę o transporcie drogowym, które nie przewiduje uprzedniej propozycji zastąpienia licencji na wykonywanie transportu drogowego taksówką identyfikatorem.
2	NSZZ Solidarność Region Mazowsze Międzyzakładowa Komisja Taksówkarzy Zawodowych m. st. Warszawy	ogólna	W projekcie tworzy się w gminach (Radzie m. st. Warszawy) rejestry, do których będą wpisywani przedsiębiorcy świadczący usługi taksówką osobową. Należy zauważyć, iż w 2011 roku od m-ca lipca utworzona została CEIDG (Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej), która funkcjonuje przy Ministrze Gospodarki, do której zostali przeniesieni wszyscy prowadzący tego rodzaju działalność gospodarczą, a uprzednio byli ewidencjonowani w wydziałach działalności gospodarczej poszczególnych gmin bądź tez dzielnic w przypadku Warszawy, a zatem w jakim celu proponuje się powołanie kolejnego rejestru?	**UWAGA NIEAKTUALNA** Opracowano nowe, zmienione brzmienie art. 15, zmieniającego ustawę o transporcie drogowym, które nie przewiduje wprowadzenia rejestrów.
3	NSZZ Solidarność	ogólna	W PRZEDŁOŻONYM PROJEKCIE WYSZCZEGÓLNIA SIĘ PUNKTY Z	**UWAGA NIEAKTUALNA**

	Region Mazowsze Międzyzakładowa Komisja Taksówkarzy Zawodowych m. st. Warszawy		JAKIEGO POWODU MOŻE DANY PRZEDSIĘBIORCA ZOSTAĆ SKREŚLONY Z TEGOŻ REJESTRU. **NALEŻY** ZAUWAŻYĆ IŻ w punkcie 7 proponuje się wykreślić danego przedsiębiorcę z rejestru w przypadku stwierdzenia naruszenia czasu pracy kierowców. Skoro projektodawca zmiany ustawy wnosi o taki zapis, jak będzie liczony czas pracy taksówkarza, czy tylko faktycznie z wykonanych kilometrów płatnych, czy tez będzie wliczony czas oczekiwania na zlecenie, (który średnio kształtuje się na poziomie 2 godzin), do czasu głównego pracy i z jakiego urządzenia ten zapis będzie odczytywany? Czy projektodawca chce wprowadzić dodatkowe urządzenie w postaci tachografów, tym samym obciążyć taksówkarzy dodatkowymi kosztami a przysporzyć zyski określonym producentom, jeśli tak, to należy bezwzględnie wprowadzić parytet ilości taksówek w stosunku do mieszkańców, tak aby w ciągu 8 godzin pracy, taksówkarz mógł uzyskać godziwe wynagrodzenie.	Opracowano nowe, zmienione brzmienie art. 15, zmieniającego ustawę o transporcie drogowym, które nie przewiduje wprowadzenia rejestrów.
4	NSZZ Solidarność Region Mazowsze Międzyzakładowa Komisja Taksówkarzy Zawodowych m. st. Warszawy	ogólna	POMINIĘCIE I NEGATYWNIE USTOSUNKOWUJE SIĘ DO PRZEDŁOŻONYCH OPINII WYDANYCH W ZAKRESIE DEREGULACJI ZAWODU TAKSÓWKARZA PRZEZ NIEZALEŻNE INSTYTUTY BADAWCZE *(Rada Główna Instytutów Badawczych, Centralny Instytut Ochrony Pracy- Państwowy Instytut Badawczy)* CZY TEŻ RADĘ KRAJOWĄ FEDERACJI KONSUMENTÓW?. *Zgłaszający uważa, iż są to instytucje państwowe i Minister Sprawiedliwości wydane opinie przez te instytucje, winien wziąć pod uwagę w pierwszej kolejności jako podstawę merytoryczną, w dalszych konsultacjach społecznych.*	**UWAGA NIEZASADNA** Wszystkie uwagi nadesłane w ramach konsultacji społecznych zostały zaopiniowane zgodnie z obowiązującą procedurą legislacyjną.
5	Samorządny Związek Zawodowy Taksówkarzy RP	art. 5 ust. 3 pkt 3	Proponujemy uchylenie obowiązku tzw zabezpieczenia finansowego za każdy pojazd, bo to w sposób rzeczywisty ułatwi przedsiębiorcy rozpoczęcie działalności w	**UWAGA NIEZASADNA** Obowiązek zabezpieczenia nie

			transporcie W prawdzie na dzień dzisiejszy obowiązujące zabezpieczenie, o którym mowa powyżej, nie dotyczy taksówkarzy ale w myśl autora projektu, poprzez uchylenie art. 6 (stanowiącego o licencji taksówkowej) jak najbardziej ten przepis będzie miał zastosowanie	dotyczy taksówkarzy.
6	Samorządny Związek Zawodowy Taksówkarzy RP	pozostałe projektowane przepisy	W przedmiotowym projekcie proponuje się dwie istotne zmiany: likwidacja licencji taksówkowej oraz przekazanie Radzie Gminy kompetencji, prowadzenia szkoleń i egzaminów według uznania, prowadzenie rejestru przedsiębiorców, skreślenie z rejestru przedsiębiorców. Zgodnie z propozycją ma być uchylony art 6 obowiązującej ustawy, o transporcie drogowym, który stanowi o wymogach jakie należy spełnić aby otrzymać licencję na wykonywanie transportu drogowego taksówka. Oznacza to, że wydane licencje na ten rodzaj transportu tracą swoją ważność Wprawdzie art. 28 projektu ustawy mówi, że licencja wydana na podstawie obowiazującej ustawy zachowuje ważność, ale w rzeczywistości staje się ona dokumentem bezprzedmiotowym na podstawie którego nie będzie można wykonywać transportu drogowego taksówką. W zamian autor projektu imputuje zastąpienie licencji wpisem do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez radę gminy uzależniając dokonanie wpisu i wydanie identyfikatora od spełnienia wymogów określonych art. 17c, 17d, 17e, 17f,. Konsekwencją uchylenia art. 6 jest konieczność spełnienia wymogów określonych art. 5 obowiązującej ustawy, o transporcie drogowym a nie proponowany rejestr i identyfikator Zgodnie Z zapisem ustawy, o transporcie drogowym zarobkowy transport drogowy może być wykonywany wyłącznie na podstawie uzyskanej licencji w wyniku spełnienia wymogów w niej	**UWAGA NIEAKTUALNA** Opracowano nowe, zmienione brzmienie art. 15, zmieniającego ustawę o transporcie drogowym, które nie przewiduje zniesienia licencji na wykonywanie transportu drogowego taksówką, jak również nie przewiduje wprowadzenia rejestru przedsiębiorców.

			określonych To też propozycja uzależnienia wykonywania tego transportu od wpisu do rejestru przedsiębiorców i na podstawie identyfikatora, nie znajdują prawnego uzasadnienia. Notabene. Rejestr Przedsiębiorców od wielu, wielu lat istnieje i jest prowadzony przez każdy Urząd Gminy oraz przez właściwy Krajowy Sąd Rejestrowy. To też nic widzimy zasadności powielania istniejących rejestrów przedsiębiorców Proponowana decentralizacja powoduje możność dowolnego interpretowania prawa przez urzędników gminy, nierówne traktowane przedsiębiorców .będzie sprzyjać powstawaniu patologii i tworzeniu szarej strefy oraz korupcji, co jest niezgodne z podstawowymi zasadami prawa określonymi Konstytucją RP i nic tylko. Nie znajdujemy w proponowanych zmianach ani w uzasadnieniu prawdziwej przyczyny dokonywania deregulacji określonej ar 15 projektu. Wszystkim wiadomo, że ustawa, o transporcie drogowym w swym brzmieniu nikomu nic ogranicza dostępu do wykonywania transportu drogowego taksówką. Nie ma potrzeby dokonywania zmian w tym zakresie! Proponowanym zmianom mówimy stanowczo NIE !. Paradoksem jest, że chce się zmieniać przepisy, które stabilizują rynek w sposób prawidłowy na przepisy, które niosą ze sobą chaos, bałagan, bankructwo i korupcję Komu na tym zależy?. Można za tym domniemywać, ze cała ta „deregulacja" jest dokonywana na potrzeby bliżej nam nie znanych osób, fizycznych lub prawnych a nic dla dobra obecnych i przyszłych taksówkarzy, albowiem zmiany przedłożone tym projektem nie znajdują prawnego, ekonomicznego i	

			moralnego uzasadnienia, zaś twierdzenie o konieczności ułatwienia dostępu do zawodu i szerzenie mitu o niedostępności do niego jest tworzeniem nieprawdziwego wizerunku w tej materii Reasumując. W żadnym przypadku proponowane zmiany nie ułatwiają dostępu do wykonywania zawodu taksówkarza, wręcz, przeciwnie, wskutek dowolności ich stosowania mogą one utrudniać dostęp do wykonywania tego zawodu, a to podobno nie jest powiedzmy zamierzeniem tego projektu Przedsiębiorcy - Taksówkarze bardziej negatywnie oceniają proponowane zmiany zawarte w art. 15 projektu ustawy, o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów z dnia 21 maja 2012 r. W związku z powyższym mając na względzie dobro przedsiębiorcy - taksówkarza oraz społeczeństwa korzystające z tych usług zwracamy się, o zaniechanie dokonywania zmian w ustawie, o transporcie drogowym.	
7	Ogólnopolskie Porozumienie Organizacji Stowarzyszeniowych i Związkowych	ogólna	Podtrzymujemy nasze negatywne stanowisko i sprzeciw przeciwko proponowanym zmianom legislacyjnym dotyczącym deregulacji zawodu taksówkarza poprzez zmianę przepisów ustawy o transporcie drogowym, co zostało przez Ogólnopolskie Porozumienie Organizacji uzasadnione w sposób dogłębny i szczegółowy w piśmie z dnia 23.03.2012 r. zawierającym stanowisko i opinię do projektu /mian z dnia 6 marca 2012 r. Jeżeli chodzi o przedstawione przy piśmie z 21 maja 2012 r. znak DSD-454-I/12/I2 nowe propozycje rządowe dot. „sposobu uregulowania zawodu taksówkarza" to na wstępie zwracamy uwagę, iż w żaden sposób nie zostały one uzasadnione przez pomysłodawców zmian i to zarówno w zakresie „ratio legis" , jak ich zgodności z konstytucją, z prawem unijnym, co powoduje, że są one niezrozumiałe i	**UWAGA NIEAKTUALNA** Opracowano nowe, zmienione brzmienie art. 15, zmieniającego ustawę o transporcie drogowym, które nie przewiduje zniesienia licencji na wykonywanie transportu drogowego taksówką, jak również nie przewiduje wprowadzenia rejestru przedsiębiorców.

			nieczytelne. Nie wiadomo dlaczego „na nowo" zmienia się przepisy ustawy z dnia 16.09.2001 r. o transporcie drogowym dotyczące zawodu taksówkarza, jakie skutki te zmiany spowodują, tym bardziej, że do proponowanych /mian me dołączono żadnych analiz i opinii, co uniemożliwia prawidłowy proces konsultacji społecznych nad zmianami a tym samym ich zaopiniowanie. Przedstawione zmiany zakładają przede wszystkim likwidację dotychczasowych licencji i zastąpienie ich identyfikatorami, wydawanymi po uzyskaniu wpisu do rejestru prowadzonego prze/ radę gminy, przy czym dotychczasowe licencje zachowują ważność do końca okresu, na który zostały przyznane. Omawiane propozycje zakładają przekazanie kompetencji do decyzji samorządu tzn., że poszczególne rady gmin będą rozstrzygać czy kandydat na taksówkarza będzie musiał odbyć szkolenie i zdać egzamin z topografii miasta. Wyrażamy stanowisko, iż zmiany te nie mają nic wspólnego z kompromisem między całkowitym uwolnieniem zawodu a obecnymi rozwiązaniami jak również z konstytucyjną zasadą decentralizacji, a więc przekazaniem kompetencji z organów rządowych na samorządowe, co proponują pomysłodawcy zmian. Tak naprawdę wyraźnie widać, iż rząd na skutek protestów środowiska taksówkarzy chce pozbyć się konfliktowych , trudnych problemów i scedować je na jednostki samorządu terytorialnego tak jak zrobił to wcześniej w sprawie oświaty (szkół) i służby zdrowia (szpitale). Zwracamy uwagę, że przyjęcie przez samorządy nowych kompetencji będzie dodatkowo obciążało ich budżet (koszty szkoleń i egzaminów).	

			Uważamy również, że zakładane zmiany przede wszystkim spowodują chaos i bałagan - zasady wykonywania zawodu taksówkarza będą bowiem niejednolite i regulowane odmiennie w różnych miastach - skutkować to będzie obniżeniem jakości i bezpieczeństwa wykonywanych usług. Powodować to będzie także dezorientację klientów (pasażerów), jak również nierówne traktowanie obywateli i przedsiębiorców co sprzeczne jest z podstawowymi zasadami Konstytucji RP a także istotnie utrudni kontrole przedsiębiorców przez Policję , Inspekcję Drogową itp. Likwidacja licencji i zastąpienie ich wpisem do rejestru tak naprawdę zwiększy tylko bałagan i biurokracje jak i koszty wydawania przez rady gmin uchwał - jak to ma sic zatem do głoszonych przez zwolenników deregulacji HASEŁ „TANIEGO PAŃSTWA", zwiększenia WOLNOŚCI GOSPODARCZEJ" i ..OGRANICZENIA BIUROKRACJI" ? Dotychczasowe czytelne zasady wydawania licencji zastąpione zostaną uznaniowością urzędników i niejasnymi regułami ustalanymi w sposób dowolny przez rady gminy, co nic tylko sprzyjać będzie patologicznym zjawiskom korupcyjnym ale również niejasnościom w interpretacji przepisów m.in. co do obszaru wykonywania przewozu, lub co do podstaw wykreślenia taksówkarza z rejestru (ART.17b). Niejasne jest przy tym postanowienie proponowane w Art. 17 „b" pkt.7 co do czasu pracy kierowców - przecież przepisy o czasie pracy kierowców nic obejmują taksówkarzy a objęcie ich takim wymogiem ze względu na specyfikę świadczonych usług przewozowych (kierowca taksówki nie jeździ ciągle lecz głównie czeka na zlecenie) spowodowałoby bardzo istotne utrudnienia w wykonywania	

			tych usług. Nowy projekt ustawy o deregulacji zawodu taksówkarza należy ocenić z w/w względów wyłącznie negatywnie a wprowadzenie w życie proponowanych rozwiązań spowoduje uzasadnione protesty środowiska taksówkarzy. Założenia ustawy i pomysły polityków o deregulacji dotykające taksówkarzy i rynek przewozów osobowych są niestety kolejnym i niepokojącym przykładem obowiązującej w naszym kraju patologicznej zasady pry matu bieżącej polityki nad prawem umożliwiającym politykom bez żadnych konsekwencji łatwe majstrowanie w prawie, przez ciągłą zmianę przepisów, co skutkuje niestabilnością i inflacją prawa i w sposób negatywny wpływa na życie społeczno-gospodarcze a także hamuje rozwój kraju. Przypomnieć należy, iż ta sama koalicja rządowa PO/PSL w niedawnym czasie (w poprzedniej kadencji) w latach 2009-2011 przygotowywała nowelizację ustawy z dnia 6 września 2001 r. O transporcie drogowym m.in. przepisów dotyczących usług taksówkowych. Opracowano wówczas w konsultacji ze środowiskiem taksówkarzy liczne projekty zmian (projekt rządowy, sejmowy, senacki, m.st. W—wy, NS/Z „Solidarność Taksówkarzy") w celu uporządkowania rynku przewozów taksówkowych, zlikwidowania patologii nieuczciwej konkurencji m.in. poprzez wyeliminowanie tzw." przewoźników okazjonalnych" wykonujących nielegalnie usługi taksówkowe. Wynikiem tych prac było 12 nowelizacji w roku 2011 i 2012, które w znaczący sposób uporządkowały ten rynek. Cały ten dorobek tak trudno osiągnięty, a także pieniądze podatników przeznaczone na prace legislacyjne „zostaną wyrzucone w bioto" poprzez wprowadzenie deregulacji wrócimy bowiem do punktu wyjścia tj. rynku przewozów taksówkowych z jego	

			wszystkimi patologiami i konfliktami a przecież nie o to chyba chodzi REFORM ATOROM?	
Art. 21. ustawa z dnia 9 maja 2007 r. o zmianie ustawy o pracownikach sądów i prokuratury				
1	Sąd Najwyższy	ogólna oraz uzasadnienie	Odnośnie do art. 21 projektu, Sąd Najwyższy uznaje za pozytywną zmianę, której celem jest zniesienie, dla stanowisk urzędnika sądu lub prokuratury, wymagania ukończenia co najmniej studiów pierwszego stopnia Zdecydowana większość stanowisk pracy - w tym zwłaszcza w sekretariatach sądowych - rzeczywiście nie wymaga aż takich kwalifikacji. Jednakże uzasadnienie projektu (s. 143-144) zbywa milczeniem fakt, że proponowana nowelizacja ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury (t. jedn.: Dz. U. z 2011 r. Nr 109, poz. 639 z późn zm.) miałaby jednak iść znacznie dalej. Otóż art. 21 obejmuje uchylenie, w art. 2 rzeczonej ustawy, nie tylko pkt 5, ale i pkt 1-3, co oznacza, że urzędnikiem sądu lub prokuratury mogłaby zostać osoba, która nie spełnia wymagania: 1) pełnej zdolności do czynności prawnych, 2) nieposzlakowanej opinii, 3) niekaralności za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe Jeżefi zamysłem ustawodawcy jest zwiększenie w ten sposób zatrudnienia, to realizacja tego celu raczej nie powinna być dokonywana takimi środkami. Jako absurd należy bowiem ocenić możliwość (nawet czysto hipotetyczną) zatrudnienia jako urzędnika sądowego osoby ubezwłasnowolnionej częściowo albo takiej, która figuruje w Krajowym Rejestrze Karnym jako skazana za przestępstwo -zwłaszcza popełnione z winy umyślnej.	**UWAGA NIEZASADNA** gdyż odnosi się do art. 2 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury (Dz. U. Nr 109, poz. 639). Zaznaczyć jednak należy, że proponowana zmianą znosi się wymóg ukończenia studiów pierwszego stopnia tylko w stosunku do osób, które już pracują w sądach. Natomiast osób ubiegające się o pracę w sądzie nadal będzie dotyczył ten wymóg, co wydaje się obecnie właściwe (w sytuacji pozostawania bez zatrudnienia ogromnej ilości absolwentów z wyższym wykształceniem). Natomiast jeżeli projektowana ustawa ma spełniać cel określony w uzasadnieniu, tj. skrócenie stażu urzędniczego z 12 do 6 miesięcy, to zmiany wymaga także art. 3 ust. 2 wcześniej wskazanej ustawy z 1988 r.

Załącznik nr. 2. Tabela prawno - porównawcza – zawody regulowane w wybranych krajach Unii Europejskiej

Poniższy materiał opracowany został na podstawie informacji otrzymanych ambasad Rzeczypospolitej Polskiej zaprezentowane poniżej w formie tabelarycznej:

1. Tabela prawno - porównawcza – zawody regulowane w wybranych krajach Unii Europejskiej – część I – zawody adwokata, radcy prawnego, notariusza, pośrednika w obrocie nieruchomościami i geodety.

Kraj	Wymóg	Adwokat	Radca Prawny	Notariusz	Pośrednik w obrocie nieruchomo-ściami	Geodeta
Bułgaria	**Egzamin**	Egzamin adwokacki	*Projekt ustawy w przygotowaniu*	Egzamin notarialny	Zawód nieregulowany	
	Staż lub praktyka	Staż, aplikacja adwokacka	*Wymagany staż*	Wymagany staż		Wymagany staż
	Wykształ-cenie	Wyższe prawnicze	Wyższe prawnicze	Wyższe prawnicze		Wykształcenie wyższe
	Inne	Wpis na listę kolegium adwokackiego; przy braku 2 letniego stażu możliwość wykonywania na pozycji młodszego prawnika	*Członkostwo w Krajowym Związku Radców Prawnych*	Wpis na listę; ograniczenie wiekowe (do 60 roku życia)		Wpis na listę
Cypr	**Egzamin**	Egzamin zdawany w językach oficjalnych Republiki Cypryjskiej i angielskim	Brak odrębnej regulacji	Notariuszami mogą zostać prawnicy lub urzędnicy poświadczający (certifying officer).	Egzamin pisemny	Brak danych
	Staż lub praktyka	12 miesięczny staż w kancelarii prawnej			12 miesięczny staż	
	Wykształ-cenie	Tytuł licencjata uznawanego uniwersytetu			3 letnie studia wyższe	

	Inne				Obywatelstwo Republiki Cypryskiej lub innego państwa UE; nie jest bankrutem; zdolność do czynności prawnych i niekaralność za matactwa; opłata za egzamin	
Rep. Czeska	**Egzamin**	Egzamin adwokacki	Brak zawodu	Egzamin notarialny	Brak wymogów innych niż dotyczące działalności gospodarczej	
	Staż lub praktyka	3 letnia aplikacja		5 letnia praktyka		1 rok (przy wykształceniu wyższym), 2 lata (średnie), 3 lata (zaświadczenie Czeskiego Urzędu Geodezji i Katastru), 4 lata (przekwalifikowanie)
	Wykształ-cenie	Wyższe prawnicze		Wyższe prawnicze		Wyższe lub średnie kierunkowe lub zaświadczenie wydane przez CUGiK lub zaświadczenie o przekwalifikowaniu
	Inne	Wpis na listę adwokatów – 10 tyś koron		Wpis na listę notariuszy		
Dania	**Egzamin**	Egzamin adwokacki	Brak regulacji	Brak regulacji	Egzamin	Egzamin specjalistyczny
	Staż lub praktyka	3 letnia aplikacja			2 lata doświadczenia w pracy w agencji handlu nieruchomościami	3 lata doświadczenia przy pracach geodezyjnych u uprawnionego geodety
	Wykształ-cenie	Studia wyższe prawnicze			Studia na kierunku pośrednictwo w handlu nieruchomościami. Brak długu powyżej 50 tyś DKK. Wpis na listę w Agencji Przedsiębiorstw i Budownictwa.	Studia kierunkowe

	Inne	Powołanie przez Ministra Sprawiedliwości Brak długu powyżej 50 tyś DKK				Licencja (udzielana przez Ministra Środowiska); pełnoletniość.
Finlandia	**Egzamin**	Egzamin państwowy	Brak oddzielnej regulacji. Stosowany jest ogólny termin „prawnik”	Brak regulacji. Notariusz publiczny jest urzędnikiem państwowym (musi posiadać dyplom wyższych studiów prawniczych)	Egzamin przeprowadzany przez Główna Inspekcję Handlową (wymóg wobec właścicieli i kierowników agencji)	
	Staż lub praktyka	4 letnie doświadczenie zawodowe				
	Wykształ-cenie	Wyższe prawnicze				Studia wyższe (kierunkowe)
	Inne	Wpis do Fińskiej Rady Adwokackiej			Obowiązek rejestracji	
Francja	**Egzamin**	Wymagany	Wymagany	Wymagany	Wymagany	
	Staż lub praktyka					Specjalistyczny staż zawodowy
	Wykształ-cenie	Wymagane	Wymagane	Wymagane	Wymagane	Wymagane
	Inne	Wpis na listę	Wpis na listę	Mianowanie decyzją Ministra Sprawiedliwości	Uzyskanie karty zawodowej wydawanej przez prefekturę	
	Egzamin	Egzamin adwokacki składający się z części ustnej i pisemnej		Egzamin państwowy składającego się z części pisemnej i ustnej		Egzamin
	Staż lub praktyka	18 – miesięczne praktyki		Co najmniej dwuletnie doświadczenie jako prawnik, sędzia lub rejestrator ziemi (Land Registrar).		
	Wykształ-cenie	Kierunkowe studia wyższe		Wyższe prawnicze	ukończona szkoła średnia	Studia wyższe

	Inne	Opłaty administracyjne związane z rejestracja do Związku Adwokatów i do odpowiedniego funduszu ubezpieczenio-wego, rejestracja w lokalnej Izbie Radcowskiej/ Adwokackiej, kandydat nie może mieć ukończonego 35 roku życia w momencie rejestracji		Pozwolenie na wykonywanie zawodu, obywatelstwo greckie, wiek kandydata musi mieścić się w przedziale wiekowym 28 – 42	obywatelstwo greckie lub innego kraju UE, niekaralność, rejestracja w lokalnej Izbie Gospodarczej	
Irlandia	**Egzamin**	Egzamin dopuszczający (dla osób z wykształceniem średnim), Egzamin wstępny aplikacyjny	Brak oddzielnej regulacji	Brak oddzielnej regulacji		Egzamin państwowy po ukończeniu praktyki
	Staż lub praktyka	Obowiązkowa aplikacja 2 letnia (najpierw umowa z patronem				2 lata stażu
	Wykształ -cenie	Wyższe (niekoniecznie prawnicze) lub średnie (dodatkowy wymóg egzaminu dopuszczającego)				4 letnie studia o specjalności Civil Engenering albo 3 letnie studia o specjalności Geosurveying
	Inne	brak			Pośrednik działa w oparciu o ważną 1 rok licencję (wydawaną prze właściwy terytorialnie urząd); obowiązek złożenia depozytu (12 700 euro)	
Litwa	**Egzamin**	Egzamin adwokacki (zwolnienie sędziów, doktorów prawa z 7 letnim stażem)	Brak oddzielnej regulacji	Egzamin kwalifikacyjny na notariusza	Brak regulacji	W zależności od wykształcenia

	Staż lub praktyka	5 lat doświadczenia zawodowego jako prawnik lub 2 lata pracy jako asystent adwokata		Minimum rok na stanowisku asesora, lub tytuł doktora prawa (5 lat stażu i 3 miesiące praktyki u notariusza) lub wykonywanie zawodu prawnika (5 lat stażu i 3 miesiące stażu u notariusza; dodatkowo egzamin)		2 lata stażu przy pracach geodezyjnych
	Wykształ-cenie	Wyższe prawnicze		Wyższe prawnicze		Wyższe (kierunkowe), wykształcenie pomaturalne i kurs szkoleniowy (plus egzamin)
	Inne	Wpis na listę adwokatów, znajomość języka litewskiego		Wpis na listę izby notarialnej; obywatelstwo litewskie; wiek do 65 lat; stanowisko obsadzane w drodze konkursu		Obywatelstwo UE; rejestr prowadzony przez narodowy Urząd Rolny
Niemcy	**Egzamin**	Pierwszy egzamin odbywa się na zakończenie studiów (pierwsza część egzaminu jest egzaminem państwowym i odpowiada w 70% za ocenę końcową, druga cześć to egzamin uniwersytecki wpływający w 30% na ocenę końcową). Egzamin ten uprawnia do odbycia aplikacji. Drugi egzamin odbywa się po dobyciu praktyk i można przystąpić do niego tylko dwa razy	W Niemczech nie ma rozróżnienia, prawnik może być radcą prawnym albo notariuszem i na odwrót, przekłada się to na system edukacji, praktyki itd., które są jednakowe dla wszystkich zawodów		Brak regulacji państwowych	Pierwszy egzamin państwowy zezwala na odbycia praktyk zawodowych, drugi egzamin państwowy zezwalający, po spełnieniu kryterium praktyk, do otrzymania tytułu zawodowego

	Staż lub praktyka	2 - letnia praktyka				2 - letnia praktyka pozwalająca na przystąpienie do drugiego egzaminu, po którego zdaniu konieczne jest odbycie jeszcze jednego roku praktyk
	Wykształ-cenie	Wyższe prawnicze				Wyższe z zakresu technik mierniczych bądź geodezji
	Inne	Prawnicy zobowiązani są do otwarcia kancelarii w okręgu gdzie zapisany jest do izby adwokackiej			Wymóg posiadania zezwolenia na wykonywanie zawodu, zaświadcza ono, iż osoba nie była przez okres pięciu lat przed złożeniem wniosku skazana za przestępstwa, ani nie było wobec nie prowadzone postępowanie upadłościowe. Organizacje profesjonalne organizują egzaminy dla absolwentów kończących studia kierunkowe	Uzależnione od regulacji landowych.
Portugalia	**Egzamin**	Wymagany	Brak odrębnej regulacji	Wymagany	Egzamin Krajowego Instytutu Budowlanego i Nieruchomości INCI	Brak
	Staż lub praktyka	Wymagana		Wymagana 1,5 roku	Brak	Brak
	Wykształ-cenie	Wyższe prawnicze		Wyższe prawnicze	Średnie	Wyższe inżynierskie
	Inne	Wpis do Izby Adwokackiej		Wpis do Izby Notarialnej	Licencja INCI	Licencja Portugalskiego Instytutu Geograficznego

Słowacja	**Egzamin**	Egzamin adwokacki	Brak oddzielnej regulacji	Egzamin notarialny		Egzamin kwalifikacyjny przed Izba Geodetów
	Staż lub praktyka	3 letnia praktyka		5 letnia praktyka prawnicza, w tym 2 letnia notarialne (lub równorzędna sędziowska, prokuratorska, sądowa)		5 lat pracy zawodowej
	Wykształ -cenie	Studia prawnicze II stopnia		Studia prawnicze II stopnia	Średnie	Wyższe geodezyjne lub zbliżone (np. górnicze)
	Inne	Wpis na listę Słowackiej Izby Adwokatów, ślubowanie, podczas wpisu zakaz pracy jako publicysta, pedagog, naukowiec, artysta		Niekaralność		Przysięga
Szwecja	**Egzamin**	Egzamin państwowy	Brak regulacji	Brak regulacji		
	Staż lub praktyka	Staż pracy wymagany				2 lata doświadczenia zawodowego
	Wykształ -cenie				Studia wyższe	Studia wyższe
	Inne				Wpis do rejestru	
Węgry	**Egzamin**	Egzamin kończący aplikację	Egzamin kończący aplikację	Egzamin kończący aplikację		
	Staż, praktyka	Aplikacja adwokacka	Aplikacja radcowska	Aplikacja notarialna		
	Wykształ -cenie	Wyższe prawnicze	Wyższe prawnicze	Wyższe prawnicze	Średnie, kurs specjalistyczny	Średnie, kurs specjalistyczny
	Inne	Wymóg członkostwa w Izbie w przypadku prowadzenia własnej kancelarii	Wymóg członkostwa w Izbie w przypadku prowadzenia własnej kancelarii	Wymóg członkostwa w Izbie w przypadku prowadzenia własnej kancelarii	Wpis do rejestru pośredników (na poziomie regionalnym). Firmy działające na rynku muszą zatrudniać co najmniej jednego licencjon-owanego pośrednika)	Pozwolenie na działalność

Włochy	**Egzamin**	Egzamin państwowy	Brak oddzielnej regulacji	Egzamin państwowy	Egzamin przeprowadzany	Brak regulacji
	Staż lub praktyka	2 letni staż pracy u adwokata		1,5 roku praktyki u notariusza	Brak	
	Wykształ-cenie	Wyższe prawnicze		Wyższe prawnicze	Wyższe studia, specjalistyczny kurs	
	Inne	Wpis na listę, przysięga		Ograniczona liczba miejsc - ustala Ministerstwo Sprawiedliwości wpis na listę; przysięga; nadanie pieczęci przez Krajową Radę Notarialną	Wpis do rejestru prowadzonego przy każdej izbie handlowej	

2. Tabela prawno - porównawcza – zawody regulowane w wybranych krajach Unii Europejskiej – część II – zawody taksówkarza, trenera, przewodnika turystycznego, pracownika ochrony fizycznej i zarządcy nieruchomości.

Kraj	**Wymóg**	**Taksówkarz**	**Trener**	**Przewodnik turystyczny**	**Pracownik ochrony fizycznej**	**Zarządca nieruchomości**
Bułgaria	**Egzamin**	Egzamin – poziom samorządowy		Wymagany	Brak regulacji	Brak regulacji
	Staż lub praktyka		Wymagany dla stanowiska starszego trenera.	Wymagany		
	Wykształ-cenie	Podstawowe; szkolenie zawodowe	Wykształcenie wyższe, licencjat kierunek trener sportu/ nauczyciel WF	Wymóg szkolenia		
	Inne	Test psychologiczny, niekaralność		Członkostwo w Stowarzyszeniu Przewodników Turystycznych		
Cypr	**Egzamin**		Wymagany dyplom trenera nadawany		Brak regulacji	Brak regulacji
	Staż lub praktyka					

	Wykształ-cenie			Ukończenie Cypryjskiej Szkoły Przewodników lub posiadanie uprawnień z innego kraju UE (w takim wypadku zgłoszenie do Cypryjskiej Organizacji Turystycznej która może nałożyć obowiązek uzupełnienia różnic programowych)		
	Inne	Ukończone 23 lata; zawodowe prawo jazdy				
Rep. Czeska	**Egzamin**	Regulowane przez samorządy (które mogą wprowadzić egzaminy)		Brak wymogów innych niż dotyczące działalności gospodarczej		Brak regulacji
	Staż lub praktyka		brak		Brak w wypadku wykształcenia wyższego. 3 lata w wypadku innego doświadczenia.	
	Wykształ-cenie		Wykształcenie wyższe magisterskie lub licencjat (kierunkowe) lub średnie ze szkoleniem		Wyższe lub średnie (prawnicze lub w obszarze bezpieczeństwa)	
	Inne		Wymogi zdrowotne			
Dania	**Egzamin**	Na zakończenie kursu	Zawód nieregulowany (w wypadku np. nauki pływania wymóg odbycia organizowaneg o przez zrzeszenia sportowe kursu z I pomocy)	Zawód nieregulowany.		Brak regulacji
	Staż lub praktyka					
	Wykształ-cenie	Obowiązek odbycia kursu (70 godzin) prowadzonego przez Agencję Ruchu Drogowego				
	Inne	Licencja wydawana przez samorządy			Wymóg autoryzacji przez Policję (koszt 5000 DKK); 25 lat; stały pobyt w Danii; brak zadłużenia wobec instytucji publicznych powyżej 50 tyś DKK; niekaralność za określony katalog przestępstw	

Finlandia	**Egzamin**	Prowadzony przez samorządy: egzamin na kierowcę taksówki	Zawód nieregulowany; brak kierunków na uczelniach. Najczęściej zawód wykonują byli sportowcy.	Zawód nieregulowany. Możliwość odbycia szkolenia specjalistycznego		Brak regulacji
	Staż lub praktyka	Odbycie kursu				
	Wykształ -cenie					
	Inne	Licencja przyznawana (na 5 lat) przez Policję. Wymogi: prawo jazdy i kilkuletnie doświadczenie w prowadzeniu pojazdów; wiek poniżej 70 lat; odpowiedni stan zdrowia; niekaralność			Licencje przyznaje Policja; ukończone 18 lat; nieposzlakowana opinia; osoba nie jest bankrutem; dysponuje wystarczającymi środkami do prowadzenia działalności	
Francja	**Egzamin**		Wymagany	Wymagany	Wymagany	Wymagany
	Staż lub praktyka		Specjalistyczny staż zawodowy	Specjalistyczny staż zawodowy	Wymagane	Wymagany
	Wykształ -cenie			Wymagane	Wymagany ukończony kurs, który kończy się uzyskaniem dyplomu. Przykładowe dyplomy: dyplom CQP APS (jeden rok pracy w zawodzie albo 2 tyg. szkolenie i zdany egzamin), dyplom CAP APS (uczęszczanie do szkoły zawodowej, która trwa od 5-9 miesięcy)	Wymagane

	Inne	prawo jazdy kategorii B, świadectwo ukończenia szkolenia pierwszej pomocy, niekaralność m.in. za przestępstwa drogowe, zabór mienia, uzyskanie karty zawodowej wydawanej przez prefekturę, uzyskanie licencji postojowej wydawanej przez merostwo (ich liczba jest ograniczona)			Uzyskanie karty zawodowej wydawanej przez prefekturę	
Grecja	**Egzamin**			Egzamin sprawdzający znajomość języka obcego, historii i geografii Grecji oraz złożenie eseju. Przeprowadzana jest rozmowa sprawdzająca kwalifikację do wykonywania zawodu,		Brak regulacji
	Staż lub praktyka		Staż wymagany			
	Wykształ-cenie		Studia wyższe z zakresu wychowania fizycznego i edukacji sportowej	Należy posiadać stopień zawodowy zdobyty w Szkole Turystyki lub posiadać dokument stwierdzający nabycie kwalifikacji w innym kraju członkowskim UE	Ochroniarze kat. A muszą posiadać dyplom zawodowej szkoły policealnej; ochroniarze kat. B powinni ukończyć specjalistyczną szkołę średnią, policealną lub posiadać specjalistyczny dyplom uczelni wyższej	

	Inne	Posiadanie zawodowego prawa jazdy; wykazanie się znajomością topografii danego miasta: posiadanie licencji (jej posiadacz może zatrudnić inną osobę).	Posiadanie licencji zawodowej, niekaralność, świadectwo zdrowia, wniesienie opłaty administra-cyjnej	Opłaty administracyjne związane z uzyskaniem pozwolenia na wykonywanie zawodu, należy posiadać obywatelstwo greckie lub innego kraju członkowskiego UE lub być greckiego pochodzenia, kandydaci zagraniczni muszą zdać egzamin zaświadczający o znajomości greckiego, kandydaci muszą ukończyć obowiązkowy kurs (2,5 roku)	Należy posiadać obywatelstwo greckie lub innego kraju UE; ukończone 18 lat, niekaralność; badanie psychiczne	
Irlandia	**Egzamin**	Brak regulacji państwowych		Egzamin na zakończenie kursów	Wymóg egzaminu	Brak regulacji
	Staż lub praktyka			Przeprowadzenie czterech jednodniowych wycieczek		
	Wykształ-cenie			Ukończenie specjalnych kursów i szkoleń (m.in. certyfikat z I pomocy)	Odpowiednie szkolenia (dwa rodzaje: pracownik ochrony i dozorca wejścia)	
	Inne			Należy uzyskać członkostwo w AATGI – Stowarzyszeniu Przewodników Turystycznych w Irlandii	Licencja wydawana przez Private Security Authority – organ administracji odpowiedzialny za regulację sektora bezpieczeństwa	
Litwa	**Egzamin**	Regulacje samorządowe – wymóg zdania testu		Konieczny w razie braku specjalizacji na studiach	Egzamin na zakończenie kursu	Brak regulacji
	Staż lub praktyka			Brak		
	Wykształ-cenie			Wykształcenie wyższe (możliwa specjalizacja kierunkowa)	Podstawowe; obowiązkowy kurs	
	Inne			Obowiązek posiadania umiejętności świadczenia I pomocy	Odpowiedni stan zdrowia; niekaralność; w zależności od miejsca – możliwy wymóg znajomości języka państwowego	

Niemcy	**Egzamin**	Ze znajomości danej miejscowości, ma formę pisemną	Brak regulacji państwowych (ponad 50 % wykonujących zawód nie posiada specjalistycz-nego wykształcenia)	Brak regulacji państwowych	Wymagany tylko w sferze ochrony związanej z kontaktami z osobami postronnymi (ochrona w sklepach, miejscach rozrywki)	Brak regulacji państwowych
	Staż lub praktyka	2- letnia praktyka w prowadzeniu samochodu			Brak	
	Wykształ-cenie				Ukończenie specjalistycznego kursu. Pracownik ochrony w wymiarze 40 godzin, a pracodawca w wymiarze 80 godzin	
	Inne	ukończone 21 lat, zaświadczenie o niekaralności, nie więcej niż 9 punktów karnych, zezwolenie na przewóz osób (wydawane po zdaniu egzaminu, przedłożeniu zaświadczenia lekarskiego z zakresu fizycznej i psychicznej zdolności do wykonywania zawodu)				
Portugalia	**Egzamin**	Wymagany	Wymagany	Wymagany	Wymagany	Brak regulacji
	Staż lub praktyka	Wymagana	Wymagana	Wymagana	wymagana	
	Wykształ-cenie	12 lat nauki, Kurs zawodowy IMTT,	wyższe sportowe lub kształcenie w licencjonowanych ośrodkach sportu	Wyższe	12 lat nauki, kurs szkoleniowy	
	Inne	Certyfikat Przysposobienia Zawodowego (CAP), wydawany przez Instytut Ruchu i Transportu Drogowego (IMTT)	Licencja Portugalskiego Instytutu Sportu i Młodzieży	Licencja Dyrekcji Generalnej Turystyki	Państwowa licencja pracownika ochrony	

Szwecja	**Egzamin**	Zawód nieuregulowany	Zawód nieregulowany	Zawód nieregulowany		Brak regulacji
	Staż lub praktyka					
	Wykształ-cenie				Wykształcenie w Zawodowej Szkole Ochrony	
	Inne				Uprawnienia nadane przez Landsstyrelsen (urząd regionalny)	
Węgry	**Egzamin**					Brak regulacji
	Staż lub praktyka					
	Wykształ-cenie	Podstawowe; kurs specjalistyczny	Średnie; kurs specjalistyczny	Średnie; kurs specjalistyczny	Kurs specjalistyczny	
	Inne	Pozwolenie na działalność; odpowiedni stan zdrowia	Odpowiedni stan zdrowia	Udokumentowana znajomość języka obcego (poziom A2)	Niekaralność;	
Włochy	**Egzamin**	Zdawany przed komisja regionalną		Egzamin z historii sztuki, historii, przyrody regionalnej, co najmniej z jednego języka obcego – zależne od uregulowań lokalnych		Brak regulacji
	Staż lub praktyka			Zależne od uregulowań lokalnych		
	Wykształ-cenie	Wymóg posiadania świadectwa umiejętności	Kurs przygotowawczy (regulują związki sportowe)	Świadectwo umiejętności - zależne od uregulowań lokalnych		
	Inne	Wpis do rejestru; licencja (wydawana przez gminę)		Licencja wydawana przez władze lokalne	Podlega kontroli Policji; weryfikacja umiejętności co 2 lata; przysięga	

Warszawa, 25 września 2012 r.

Minister
Spraw Zagranicznych

DPUE - 920 - 624 - 12/dl/AO
SM-1768
dot.: RM-10-94-12 z 24.09.2012 r.

Pan
Maciej Berek
Sekretarz Rady Ministrów

opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej *projektu ustawy o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów* wyrażona na podstawie art. 13 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2007 r. Nr 65, poz. 437 z późn. zm.) przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na pismo przy którym przekazano projekt ustawy o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem

w/z PODSEKRETARZ STANU
Jerzy Pomianowski

Do wiadomości:
Pan Jarosław Gowin
Minister Sprawiedliwości